РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

НАЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА

Скопје, 2015

Издавач:

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА,

ул. "Даме Груев" бр.4, Скопје

Телефон +389/02/3295-600

Факс +389/02/3111-336

веб-страница: http://www.stat.gov.mk

Одговара:

Лидија Костовска, директор

ВЕ МОЛИМЕ ПРИ КОРИСТЕЊЕТО НА ОВАА ПУБЛИКАЦИЈА, НАВЕДЕТЕ ГО ИЗВОРОТ

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

331.542(497.7)(083.8)

НАЦИОНАЛНА класификација на занимањата. - Скопје: Државен завод за статистика на Република Македонија, 2015. - 497 стр.; 29 см. - (Класификации, методологии, номенклатури и стандарди / Државен завод за статистика на Република Македонија, ISSN 1409-7044)

ISBN 978-608-227-203-0

а) Професии - Македонија - Класификација, стандарди
COBISS.MK-ID 99675402

ПРЕДГОВОР

Целокупните системски промени во Република Македонија, потребата од следење на промените настанати во структурата на работната сила во услови на пазарна економија, процесот на глобализација, усогласувањето со меѓународните норми и стандарди, обезбедувањето на споредливи податоци со земјите-членки на Европската унија и останатите земји-членки на Меѓународната организација на трудот, ја поставија како неопходност ревизијата на постоечката Национална класификација на занимањата и нејзино усогласување со ISCO-08 (Меѓународна стандардна класификација на занимањата).

Националната класификација на занимањата е подготвена и усогласена според начелата на Меѓународната стандардна класификација на занимањата ISCO-08.

Намената на Националната класификација на занимањата е за сите корисници во Република Македонија и употреблива од страна на министерствата, институциите и деловните субјекти кои прикажуваат и следат меѓународно споредливи податоци од областа на пазарот на трудот.

Како основа за изработка на ревидираното издание на Националната класификација на занимањата ни послужија претходното издание на Класификацијата, систематизациите на работните места доставени од страна на надлежните министерства, институции и голем број деловни субјекти, како и нивните предлози и забелешки.

На сите ним им благодариме за помошта што ни ја дадоа.

Државниот завод за статистика се надева дека Класификацијата ќе ја исполни својата улога во јавноста и на крајните корисници ќе им овозможи согледување и правилно определување на занимањата.

Скопје, октомври 2015 година

Директор,
Лидија Костовска

СОДРЖИНА

ПРЕДГОВОР 3

ВОВЕД 5

I. ОСНОВНИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА НАЦИОНАЛНАТА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА.. 5

СТРУКТУРА НА НАЦИОНАЛНАТА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА 6

СОДРЖИНА НА НАЦИОНАЛНАТА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА 7

ГЛАВНИ ГРУПИ 8

КРИТЕРИУМИ ЗА ГРУПИРАЊЕ НА ЗАНИМАЊАТА 10

II. НАЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА - основна структура 11

III. ОПИСИ НА ГРУПИТЕ НА ЗАНИМАЊАТА.. 25

IV. НАЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА - азбучен список 331

V. НАЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА - по шифри 409

ВОВЕД

Националната класификација на занимањата е подготвена со цел да се користи за прибирање, обработка, анализирање и публикување на податоците важни за следење на промените на пазарот на трудот во Република Македонија.

Таа ќе овозможи споредливост на податоците за занимањата како на национално, така и на меѓународно ниво.

I. ОСНОВНИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА НАЦИОНАЛНАТА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА

Што е Националната класификација на занимањата?

Националната класификација на занимањата е национален стандард кој се употребува при евидентирање, прибирање, обработка, анализирање и публикување на податоци кои се важни за следење на промените на пазарот на трудот во Република Македонија.

Што е занимање?

Под поимот занимање се подразбира збир на работи и работни задачи кои според својата содржина и вид се организационо и технолошки толку сродни и меѓусебно поврзани што може да ги врши еден извршител кој има соодветни способности, знаења и вештини за вршење на работните задачи.

СТРУКТУРА НА НАЦИОНАЛНАТА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА

Структурата на Националната класификација на занимањата е направена според структурата на ISCO-08 (Меѓународна стандардна класификација на занимања), без некои поголеми разлики. Отстапувања се направени таму каде што постојат специфични потреби во Република Македонија.

Националната класификација на занимањата има хиерархиска скалеста структура. Занимањата се двојат во групи на занимања на четири нивоа. Групите на занимања имаат свои конкретни називи и шифри. Највисоко класификациско ниво се **главните групи** на занимања, означени со едноцифрена шифра, потоа редоследно доаѓаат **подгрупите** на занимања, означени со двоцифрени шифри, па **споредните групи** на занимања, означени со трицифрени шифри, и **единечните групи** на занимања, означени со четирицифрени шифри. На крај се **поединечните занимања,** означени со шестоцифрени шифри.

Табела 1: СТРУКТУРА НА НАЦИОНАЛНАТА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА

	Главни групи на занимања	Подгрупи	Споредни групи	Единечни групи	Број на занимања
1	Членови на законодавни и извршни тела, државни функционери, раководни државни службеници, дипломати и директори	4	11	34	250
2	Стручњаци и научници	6	27	92	1276
3	Техничари и сродни занимања	5	20	84	745
4	Службеници	4	8	29	127
5	Работници во услужни дејности и продажба	4	13	40	179
6	Стручни работници во земјоделството, шумарството, рибарството и ловот	2	5	14	68
7	Занимања за неиндустриски начин на работа во производството	5	14	66	691
8	Ракувачи и составувачи на машини и постројки	3	14	40	662
9	Елементарни занимања	6	11	33	146
0	Воени занимања	1	1	1	1
	Вкупно:	40	124	433	4145

СОДРЖИНА НА НАЦИОНАЛНАТА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА

Националната класификација на занимањата е составена од:

10 главни групи

40 подгрупи

124 споредни групи

433 единечни групи

Главните групи на занимања се највисокото хиерархиско ниво на занимања и се означени со едноцифрени броеви. Во класификацијата постојат 10 главни групи на занимања и се означени со броевите од 0 до 9.

Подгрупите на занимања се второто хиерархиско ниво и се означени со две шифри. Првата бројка од шифрата на занимањето е идентична со шифрата од главната група на која ѝ припаѓа. Критериумот за подгрупите на занимања е приближно со иста сложеност на работите, ист или сличен предмет на работа, алат и друга опрема.

Споредните групи се третото хиерархиско ниво и тие се означени со три шифри. Првите две бројки се шифри на подгрупата. Критериумот за создавање на споредните групи е со иста сложеност на занимањата, сличен материјал, опрема и алати кои се употребуваат. Знаењето потребно за работа во сите занимања е приближно исто.

Единечните групи на занимања се најниската хиерархиска група на занимања. Секоја единечна група содржи по неколку или по неколку десетици занимања, според развиеноста на тоа подрачје на работа. Единечните групи на занимања се означени со четири шифри. Првите три шифри од единечните групи се идентични со шифрите од споредните групи. На тој начин од првите шифри на шифрите на единечните групи на занимања можеме да дознаеме на која група на занимања припаѓа.

ГЛАВНИ ГРУПИ

Со цел да се помогне во интерпретацијата на Националната класификација на занимањата, го даваме следното објаснување на главните групи.

1. ЧЛЕНОВИ НА ЗАКОНОДАВНИ И ИЗВРШНИ ТЕЛА, ДРЖАВНИ ФУНКЦИОНЕРИ, РАКОВОДНИ ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ, ДИПЛОМАТИ И ДИРЕКТОРИ

Членовите на законодавни и извршни тела, државните функционери, раководните државни службеници, дипломатите и директорите ја одредуваат, креираат и ја водат политиката на државата, како и политиката на здруженија и организации, советуваат во врска со нив; ги формулираат законите, прописите и правилата, ја претставуваат државата и дејствуваат во нејзино име; го надгледуваат толкувањето и реализирањето на државната политика и законодавството; ја извршуваат судската власт, вршат слични работи во име на здруженија и организации, како и управуваат со претпријатија и институции или управуваат со нивните внатрешни организациони единици.

Оваа главна група е поделена на 4 подгрупи, 11 споредни групи, 34 единечни групи и 250 единечни занимања.

2. СТРУЧЊАЦИ И НАУЧНИЦИ

Стручњаците и научниците го зголемуваат постоечкиот фонд на знаења, применувајќи научни или уметнички концепти и теории, учат за претходно споменатото на систематски начин или се образуваат во која било комбинација од овие три активности. Занимањата во оваа главна група бараат квалификации од седми, осми и деветти степен на образование.

Оваа главна група е поделена на 6 подгрупи, 27 споредни групи, 92 единечни групи и 1276 единечни занимања.

3. ТЕХНИЧАРИ И СРОДНИ ЗАНИМАЊА

Техничарите и сродните занимања вршат претежно технички и сродни задачи поврзани со истражување и примена на научни и уметнички концепти и работни методи на владините и деловните регулативи. Занимањата од оваа главна група, главно, се од четврти, петти, шести и седми степен стручно образование.

Оваа главна група е поделена на 5 подгрупи, 20 споредни групи, 84 единечни групи и 745 единечни занимања.

4. СЛУЖБЕНИЦИ

Службениците запишуваат, организираат, чуваат и внесуваат во компјутер информации поврзани со дадена работа и вршат бројни службенички должности, особено оние што се поврзани со ракување со пари, патнички аранжмани, информативни барања и закажувања на состаноци. Повеќето занимања од оваа главна група бараат стручност од втор до петти степен стручно образование.

Оваа главна група е поделена на 4 подгрупи, 8 споредни групи, 29 единечни групи и 127 единечни занимања.

5. РАБОТНИЦИ ВО УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ И ПРОДАЖБА

Работниците во услужните дејности и продажбата даваат лични услуги поврзани со патување, туризам, угостителски услуги, козметички услуги, набавка на храна, одржување на домаќинства, лична нега и згрижување, услуги при заштита од пожар, обезбедување на лица и имот и одржување на јавната безбедност. Исто така, продаваат стока на големо или во продавници на мало, како и вршат продажба на улица и на пазар. За повеќето занимања од оваа главна група потребно е знаење што се стекнува со програмите за средно образование.

Оваа главна група е поделена на 4 подгрупи, 13 споредни групи, 40 единечни групи и 179 единечни занимања.

6. СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО, ШУМАРСТВОТО, РИБАРСТВОТО И ЛОВОТ

Стручните работници во земјоделството, шумарството, рибарството и ловот одгледуваат и берат полиња и жнеат жита, собираат диво овошје и растенија, одгледуваат, хранат или ловат животни, произведуваат бројни животински или полјоделски производи, култивираат, чуваат и експлоатираат шуми, одгледуваат или ловат риби и култивираат или собираат други форми на воден живот за да обезбедат храна, засолниште, приход за себе и за своите домаќинства. Повеќето занимања од оваа главна група бараат обученост од второ ниво според ISCO.

Оваа главна група е поделена на 2 подгрупи, 5 споредни групи, 14 единечни групи и 68 единечни занимања.

7. ЗАНИМАЊА ЗА НЕИНДУСТРИСКИ НАЧИН НА РАБОТА ВО ПРОИЗВОДСТВОТО

Занимањата за неиндустриски начин на работа во производството го применуваат своето конкретно знаење и вештини во областа на градежништвото, обликуваат метали, поставуваат метални конструкции, составуваат или изработуваат машински алатки, инсталираат, одржуваат и поправаат машини, опрема или алатки, вршат печатење, како и произведуваат или обработуваат прехранбени производи, текстил или дрвени, метални и други артикли, вклучувајќи ги и производите од рачна изработка.

Работата се изведува рачно и со рачни и други алатки коишто се користат за редуцирање на обемот на физичкиот напор и времето што е неопходно за одделни задачи, како и за подобрување на квалитетот на производите. За вршење на задачите неопходно е познавање на сите фази на производниот процес, на користените материјали и средства и на природата и намената на финалниот производ. За повеќето занимања од оваа главна група потребно е знаење кое се постигнува со програмите на средното образование.

Оваа главна група е поделена на 5 подгрупи, 14 споредни групи, 66 единечни групи и 691 единечни занимања.

8. РАКУВАЧИ И СОСТАВУВАЧИ НА МАШИНИ И ПОСТРОЈКИ

Ракувачите и составувачите на машини и постројки ракуваат со индустриски, земјоделски, градежни и други машини и опрема, управуваат со возови, моторни возила и пловни објекти или составуваат делови според точно одредени постапки (овде не се вклучени монтерите, тие се во 7-та група).

Оваа работа бара искуство и познавање на индустриски, земјоделски и други машини и опрема, како и способност за совладување на брзината на машинските операции и прилагодување на технолошките иновации. Повеќето занимања од оваа главна група, главно, бараат обученост од второ до петто ниво на стручно образование.

Оваа главна група е поделена на 3 подгрупи, 14 споредни групи, 40 единечни групи и 662 единечни занимања.

9. ЕЛЕМЕНТАРНИ ЗАНИМАЊА

Елементарните занимања се состојат од едноставни и рутински задачи за коишто главно е потребна примена на рачни алатки и физички напор, малку или никакво претходно искуство и познавање на работата и ограничена иницијатива и оценување. За задачите од оваа група на занимања не е потребно стручно знаење.

Оваа главна група е поделена на 6 подгрупи, 11 споредни групи, 33 единечни групи и 146 единечни занимања.

0. ВОЕНИ ЗАНИМАЊА

Членови на вооружените сили се оние лица кои во моментот служат во вооружените сили, вклучувајќи и помошни служби, доброволно или задолжително, и кои не се слободни да прифатат цивилно

вработување. Вклучени се редовните членови на армијата, морнарицата, воздушните сили и на други воени служби, како и членови вклучени во воена обука или во друга служба за одреден период, во зависност од потребите на една земја. Исклучени се лицата цивилно вработени во владини служби поврзани со прашањата на одбраната; полиција (освен воена полиција); царински инспектори и членови на погранични и други вооружени цивилни служби; лица привремено мобилизирани на кус период за воена обука или вежба, според националните барања, и членови на воените резервни состави кои во моментот не се во активна служба.

Во оваа главна група немаме поделба според нивоата на класификација.

КРИТЕРИУМИ ЗА ГРУПИРАЊЕ НА ЗАНИМАЊАТА

Основни критериуми за групирање на занимањата по групи се: видот на работата, предметот на работата, сложеноста на занимањето или работата и работните задачи; алатите, машините и уредите кои се употребуваат; технолошките нивоа на работите, струката и друго.

Со изработката на Националната класификација на занимањата според основните критериуми се добива инструментариум со помош на кој, на пример, можеме да ги споредуваме платите, професионалното оспособување, деловните услуги, болестите и смртноста според поединечно занимање или ниво на класификација со земјите кои своите статистички податоци ги искажуваат според нормите на меѓународните статистики за работа.

Заради меѓународниот карактер на Класификацијата на занимањата, одредени се четири широки степени на сложеност, односно нивоа на образование, кои се потребни за вршење на работите и задачите. Степените се стекнуваат со образование, но и со учење (квалификување) за работење и стекнување на искуство. Сите облици на оспособување за работа се рамноправни. Степените на сложеност се одредени во соодност со образовните категории и нивоата на Меѓународната стандардна класификација на образованието (ISCED).

Табела 2: СТЕПЕН НА ЗНАЕЊЕ КОЈ ОБЕЗБЕДУВА ВРШЕЊЕ НА РАБОТИ И ЗАДАЧИ НА ПОВЕЌЕТО ЗАНИМАЊА ВО ГЛАВНИТЕ ГРУПИ

	ГЛАВНИ ГРУПИ	СТЕПЕН НА ЗНАЕЊЕ	ПРОГРАМИ НА ОБРАЗОВАНИЕ КОИ ОБЕЗБЕДУВААТ ИЗВРШУВАЊЕ НА РАБОТИ И ЗАДАЧИ НА ПОВЕЌЕТО ЗАНИМАЊА ВО ГЛАВНИТЕ ГРУПИ
1	Членови на законодавни и извршни тела, државни функционери, раководни државни службеници, дипломати и директори	-	Не е определено нивото на знаење
2	Стручњаци и научници	4	Програми на додипломско и последипломско универзитетско образование
3	Техничари и сродни занимања	3-4	Програми на средно и вишо образование, вклучувајќи и универзитетско
4	Службеници	2	Програми на средно образование
5	Работници во услужни дејности и продажба	2	Програми на средно образование
6	Стручни работници во земјоделство, шумарство, рибарство и лов	2	Програми на средно образование
7	Занимања за неиндустриски начин на работа во производството	2	Програми на средно образование
8	Ракувачи и составувачи на машини и постројки	2	Програми на средно образование
9	Елементарни занимања	1	Завршено основно образование
0	Воени занимања	-	Не е определено нивото на знаење

II. НАЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА - основна структура

ГЛАВНА ГРУПА 1.
ЧЛЕНОВИ НА ЗАКОНОДАВНИ И ИЗВРШНИ ТЕЛА, ДРЖАВНИ ФУНКЦИОНЕРИ, РАКОВОДНИ ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ, ДИПЛОМАТИ И ДИРЕКТОРИ

11. Членови на законодавни и извршни тела, државни функционери, раководни државни службеници и дипломати

111. Членови на законодавни и извршни тела, државни функционери во извршната власт и судството
1111. Законодавци
1112. Високи владини функционери
1113. Избрани и именувани лица во единиците на локалната самоуправа
1114. Високи функционери во судството и во организации од посебен интерес

112. Генерални и извршни директори, раководни државни службеници, функционери кои раководат со други органи на државната управа, дипломати и дипломатски службеници
1121. Генерални и извршни директори
1122. Раководни државни службеници на Собранието, Владата и органите на државната управа
1123. Функционери кои раководат со други органи на државната управа и на управни организации
1124. Дипломати и дипломатски службеници

12. Административни и комерцијални директори

121. Директори за деловни услуги и администрација
1211. Финансиски директори
1212. Директори на правни, кадровски, општи и сродни служби
1213. Директори за политика и планирање
1219. Директори за деловни услуги и администрација кои не се класифицирани на друго место

122. Директори на претпријатија за продажба, маркетинг и развој
1221. Директори на претпријатија за продажба и маркетинг
1222. Директори на претпријатија за реклама и односи со јавноста
1223. Директори на претпријатија за истражување и развој

13. Директори на производствени претпријатија и институции за специјализирани услуги

131. Директори на земјоделски, ловечки, шумарски и риболовни претпријатија
1311. Директори на земјоделски, ловечки и шумарски претпријатија
1312. Директори на риболовни претпријатија

132. Директори на претпријатија за индустриско производство, рударство, градежништво и дистрибуција
1321. Директори на претпријатија за индустриско производство
1322. Директори на претпријатија за рударство
1323. Директори на претпријатија за градежништво
1324. Директори на претпријатија за транспорт, складирање и врски

133. Директори на претпријатија за информациска и комуникациска технологија
1330. Директори на претпријатија за информациска и комуникациска технологија

134. Директори на институции за специјализирани услуги
1341. Директори на институции за згрижување на деца
1342. Директори на институции за здравствени услуги
1343. Директори на институции за згрижуваање на стари лица
1344. Директори на институции за социјални работи
1345. Директори на образовни установи

1346. Директори на претпријатија за финансиски и осигурителни услуги
1349. Директори на институции за специјализирани услуги, некласифицирани на друго место

14. Директори на претпријатија за угостителство, трговија и други услуги

141. Директори на угостителски и хотелски претпријатија
1411. Директори на хотели
1412. Директори на ресторани

142. Директори на претпријатија за трговија на големо и на мало
1420. Директори на претпријатија за трговија на големо и на мало

143. Други директори за услуги
1431. Директори на спортски, рекреативни и културни центри
1439. Директори за услуги, некласифицирани на друго место

ГЛАВНА ГРУПА 2.
СТРУЧЊАЦИ И НАУЧНИЦИ

21. Стручњаци за наука и инженеринг

211. Физичари, хемичари и сродни стручњаци
2111. Физичари и астрономи
2112. Метеоролози
2113. Хемичари
2114. Геолози и геофизичари

212. Математичари, актуари и статистичари
2120. Математичари, актуари и статистичари

213. Стручњаци од областа на природните науки
2131. Биолози, патолози, фармаколози, ботаничари, зоолози и сродни стручњаци
2132. Агрономи, шумарски инженери и сродни стручњаци
2133. Стручњаци за заштита на животната средина

214. Стручњаци за инженеринг
2141. Индустриски и производни инженери
2142. Градежни инженери
2143. Инженери за животна средина
2144. Машински инженери
2145. Инженери за хемиска, прехранбена и биотехнологија
2146. Рударски и металуршки инженери
2149. Стручњаци за инженеринг, некласифицирани на друго место

215. Инженери за електротехнологија
2151. Електроинженери
2152. Инженери за електроника
2153. Инженери за телекомуникации

216. Архитекти, планери, геодети и дизајнери
2161. Градежни архитекти
2162. Архитекти за просторно уредување
2163. Дизајнери на производи и облека
2164. Планери на урбани средини и сообраќајни инженери
2165. Инженери за геодезија и картографија

2166. Графички и мултимедија дизајнери

22. Стручњаци од областа на здравството

221. Доктори по медицина
2211. Општи доктори по медицина
2212. Специјалисти доктори по медицина

222. Медицински сестри и акушери
2221. Медицински сестри
2222. Акушери

223. Стручни лица кои се занимаваат со традиционална медицина
2230. Стручни лица кои се занимаваат со традиционална медицина

224. Парамедицински лекари
2240. Парамедицински лекари

225. Ветеринари
2250. Ветеринари

226. Други стручњаци за здравство
2261. Стоматолози
2262. Фармацевти
2263. Здравствени еколози и стручњаци за хигиена
2264. Физиотерапевти
2265. Диететичари и нутриционисти
2266. Терапевт за аудио и говор
2267. Офталмолози и оптометристи
2269. Стручњаци во здравството, некласифицирани на друго место

23. Стручњаци за образование

231. Стручњаци за универзитетско и високо образование во општествените науки
2310. Стручњаци за универзитетско и високо образование во општествените науки

232. Стручњаци за универзитетско и високо образование во природните науки
2320. Стручњаци за универзитетско и високо образование во природните науки

233. Наставен кадар за средношколско образование
2330. Наставен кадар за средношколско образование

234. Наставен кадар за основно и предучилишно воспитување и образование
2341. Наставни кадри во основното образование
2342. Наставни кадри за предучилишно образование

235. Друг наставен кадар за образование
2351. Наставен кадар за образовни методи
2352. Наставен кадар за образование на деца со развојни тешкотии
2353. Наставен кадар за јазично образование
2354. Наставен кадар за музичко образование
2355. Наставен кадар за уметничко образование
2356. Обучувачи за информатичка технологија

2359. Друг наставен кадар за образование, некласифициран на друго место

24. Стручњаци за бизнис и администрација

241. Стручњаци за финансии
2411. Сметководители
2412. Финансиски и инвестициски советници
2413. Финансиски аналитичари

242. Стручњаци за администрација
2421. Аналитичари на менаџмент и организација
2422. Стручњаци за правна администрација
2423. Кадровски стручњаци
2424. Стручњаци за обука и развој на кадар

243. Стручњаци за продажба, маркетинг и односи со јавноста
2431. Стручњаци за маркетинг и реклама
2432. Стручњаци за односи со јавноста
2433. Стручњаци за продажба на техника и медицински препарати
2434. Стручњаци за продажба на информатичка и комуникациска технологија

25. Стручњаци за информатичка и комуникациска технологија

251. Развивачи и аналитичари на софтвер и апликација
2511. Систем аналитичари
2512. Развивачи на софтвер
2513. Развивачи на веб и мултимедија
2514. Програмери за апликација
2519. Развивачи и аналитичари на софтвер и апликација, некласифицирани на друго место

252. Стручњаци за бази на податоци и компјутерски мрежи
2521. Дизајнери на бази на податоци и администратори
2522. Систем администратори
2523. Стручњаци за компјутерски мрежи
2529. Стручњаци за бази на податоци и компјутерски мрежи, некласифицирани на друго место

26. Правни, општествени и стручњаци од областа на културата

261. Правни стручњаци
2611. Правни застапници
2612. Судии
2619. Правни стручњаци кои не се класифицирани на друго место

262. Архивари, библиотекари и музејски стручњаци
2621. Архивари, музејски стручњаци и конзерватори
2622. Библиотекари и сродни стручни лица

263. Стручњаци за општествени науки и религија
2631. Економисти
2632. Социолози, антрополози и сродни стручњаци
2633. Филозофи, историчари, политиколози и сродни стручњаци
2634. Психолози
2635. Стручњаци за социјални работи и советување
2636. Свештени лица

264. Писатели, новинари и лингвисти

2641. Писатели и сродни занимања
2642. Новинари
2643. Преведувачи, толкувачи и други лингвисти
265. Уметници кои создаваат или изведуваат
2651. Визуелни уметници
2652. Музичари, пејачи и композитори
2653. Кореографи и танчери
2654. Филмски и сценски режисери, продуценти и сродни занимања
2655. Актери
2656. Спикер на радио, телевизија и други медиуми
2659. Уметници кои создаваат или изведуваат, некласифицирани на друго место

ГЛАВНА ГРУПА 3.
ТЕХНИЧАРИ И СРОДНИ ЗАНИМАЊА

31. Помошни стручњаци за наука и инженеринг

311. Помошни стручњаци за физика и инженеринг
3111. Техничари за хемија, физика и сродни занимања
3112. Техничари за геодезија, градежништво и сродни занимања
3113. Техничари за електротехника
3114. Техничари за електроника
3115. Техничари за машинство и сродни занимања
3116. Техничари за хемиско - технолошки, прехранбени и биотехнолошки занимања
3117. Техничари за рударство и металургија
3118. Технички цртачи
3119. Техничари за физички и хемиски занимања кои не се класифицирани на друго место

312. Надгледувачи во рударската, преработувачката и градежната индустрија
3121. Надгледувачи во рударството
3122. Надгледувачи во преработувачката индустрија
3123. Надгледувачи во градежната индустрија

313. Техничари за контрола на процесот
3131. Ракувачи со постројки за производство на енергија
3132. Ракувачи со постројки за согорување и третман со вода
3133. Ракувачи со постројки за контрола на хемиски процес
3134. Ракувачи со постројки за рафинирање на нафта и природен гас
3135. Контролори на процесот на металното производство
3139. Техничари за контрола на процесот кои не се класифицирани на друго место

314. Техничари за природни науки и слично
3141. Техничари за природни науки (без медицина)
3142. Земјоделски техничари
3143. Шумарски техничар

315. Контролори и техничари на бродови и авиони
3151. Инженери на бродски машини
3152. Офицери на бродови и кормилари
3153. Пилоти на авиони и сродни занимања
3154. Контролори на воздушен сообраќај
3155. Техничари за безбедност на воздушниот сообраќај

32. Техничари и асистенти во здравството

321. Медицински и фармацевтски техничари
3211. Оператори со медицинска опрема
3212. Техничари за медицина и патолошка лабораторија
3213. Техничари и асистенти за фармација
3214. Техничари за медицинска и стоматолошка протетика и сродни занимања

322. Медицински сестри и акушерки
3221. Медицински сестри
3222. Медицински сестри - акушерки

323. Лица кои се занимаваат со традиционална медицина
3230. Лица кои се занимаваат со традиционална медицина

324. Ветеринарни техничари и асистенти
3240. Ветеринарни техничари и асистенти

325. Други професионални соработници во здравството
3251. Стоматолошки асистенти и терапевти
3252. Техничари за медицинска и здравствена евиденција
3253. Здравствени работници на заедницата
3254. Техничари во оптика
3255. Техничари и асистенти за физиотерапија
3256. Медицински асистенти
3257. Инспектори и помошници по здравство и животна средина
3258. Здравствени работници во амбуланта
3259. Стручни соработници во здравството кои не се класифицирани на друго место

33. Бизнис и административни стручни соработници

331. Финансиски и математички стручни соработници
3311. Берзански и финансиски дилери и посредници
3312. Службеници за кредити и заеми
3313. Сметководствени стручни соработници
3314. Соработници за статистичко - математички работи
3315. Проценувачи и валоризатори

332. Агенти и брокери за продажба и купување
3321. Осигурителни застапници
3322. Комерцијалисти во продажба
3323. Набавувачи
3324. Трговски посредници

333. Агенти за деловни услуги
3331. Агенти за клиринг и шпедиција
3332. Планери на конференции и слични настани
3333. Посредници за вработување и посредници за работни договори
3334. Агенти за недвижности и менаџирање на просторот
3339. Агенти за деловни услуги, некласифицирани на друго место

334. Административни и специјализирани секретари
3341. Канцелариски надгледувачи
3342. Правни секретари
3343. Административни и секретари на извршната власт
3344. Медицински секретари

335. Царински, даночни, полициски и референти за социјална заштита и сродни владини стручни соработници
3351. Царински службеници
3352. Даночни службеници
3353. Референти за социјална заштита
3354. Референти за издавање дозволи
3355. Полициски инспектори и детективи
3359. Царински, даночни, полициски и сродни владини помошници и референти кои не се класифицирани на друго место

34. Правни, општествени и културни стручни соработници

341. Правни, општествени и религиозни стручни соработници
3411. Правни и сродни стручни соработници
3412. Социјални работници
3413. Сродни стручњаци за религија

342. Спортски и фитнес работници
3421. Атлети и спортисти
3422. Спортски тренери, инструктори и службеници
3423. Инструктори за фитнес и рекреација и програмски лидери

343. Стручни соработници за уметност, култура и кулинарство
3431. Фотографи
3432. Декоратери и ентериер дизајнери
3433. Техничари во галерија, библиотека и музеј
3434. Главни готвачи
3439. Стручни соработници за уметност, култура и кулинарство, некласифицирани на друго место

35. Техничари за информатичка и комуникациска технологија

351. ИКТ оператори и техничари за поддршка на корисниците
3511. ИКТ оператори
3512. ИКТ техничари за поддршка на корисниците
3513. Техничари за компјутерски системи и мрежи
3514. Веб-техничари

352. Техничари за телекомуникација и пренос на слика и звук
3521. Техничари на опрема за снимање и пренос на слика и звук
3522. Техничари за телекомуникациски инженеринг

ГЛАВНА ГРУПА 4.
СЛУЖБЕНИЦИ

41. Службеници за општи канцелариски работи и секретари

411. Општи канцелариски службеници
4110. Општи канцелариски службеници

412. Секретари (општо)
4120. Секретари (општо)

413. Дактилографи и оператори за внес на податоци
4131. Дактилографи и оператори за уредување на текст
4132. Оператори за внес на податоци

42. Службеници за услужни дејности

421. Касиери, благајници и слични занимања
4211. Благајници и слични занимања
4212. Службеници во обложувалници, казина и сродни занимања
4213. Лихвари
4214. Собирачи на долгови и сродни занимања

422. Шалтерски службеници за информирање
4221. Шалтерски службеници во патнички и туристички агенции и сродни занимања
4222. Службеници во информативни контактни центри
4223. Телефонисти и сродни занимања
4224. Хотелски рецепционери
4225. Службеници за истражување
4226. Рецепционери (општо)
4227. Анкетари и интервјуери за истражување на пазарот
4229. Други службеници за информирање

43. Службеници во книговодство, финансии, статистика и евиденција на материјалите и транспортот

431. Службеници во книговодство, финансии и статистика
4311. Службеници во книговодство
4312. Финансиски, статистички и службеници за осигурување
4313. Службеници за платен промет

432. Службеници за евиденција на материјалите и транспортот
4321. Магационери и сродни занимања
4322. Службеници за производство
4323. Транспортни службеници

44. Други канцелариски службеници

441. Други канцелариски службеници
4411. Службеници во архива, библиотека и музеј
4412. Поштари и сродни занимања
4413. Шифранти и коректори
4414. Писари и слични работници
4415. Службеници за сортирање и копирање
4416. Службеници за човечки ресурси
4419. Други канцелариски службеници, некласифицирани на друго место

ГЛАВНА ГРУПА 5.
РАБОТНИЦИ ВО УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ И ПРОДАЖБА

51. Работници во персонални служби

511. Придружници при патување, кондуктери и водичи
5111. Придружници при патување и патнички стујарди
5112. Кондуктери
5113. Туристички водичи

512. Готвачи
5120. Готвачи

513. Келнери и шанкери
5131. Келнери
5132. Шанкери

514. Фризери, козметичари и сродни занимања
5141. Фризери
5142. Козметичари и сродни занимања

515. Надгледувачи за одржување на згради и домари
5151. Надгледувачи за чистење и водење домаќинства во канцеларии, хотели и други установи
5152. Домашни помошници
5153. Чувари на објекти

516. Други работници за лични услуги
5161. Астролози, претскажувачи на среќа и иднина и сродни занимања
5162. Придружници и сродни помошници
5163. Гробарски работници и балсаматори
5164. Работници за чување на миленичиња и грижа за животни
5165. Инструктори за возење
5169. Занимања за лични услуги кои не се класифицирани на друго место

52. Продавачи

521. Продавачи на улица и на пазар
5211. Продавачи на штандови и на пазари
5212. Улични продавачи на прехранбени производи

522. Продавачи во продавници
5221. Управител на продавница
5222. Надзорници во продавница
5223. Помошници во продажбата во продавница

523. Касиери и продавачи на билети
5230. Касиери и продавачи на билети

524. Други продавачи
5241. Модни и други модели
5242. Демонстратор за продажба
5243. Продавачи од врата до врата
5244. Продавачи по телефон
5245. Послужувачи на услужни станици
5246. Послужувачи на храна и помош на присутните
5249. Други продавачи, некласифицирани на друго место

53. Занимања за лична нега и сродни занимања

531. Занимања за згрижување на деца и наставничка помош
5311. Занимања за згрижување на деца
5312. Помошен наставник

532. Занимања за лична нега во здравството
5321. Помошници за здравствена грижа
5322. Негувател на болни лица во домашни услови
5329. Занимања за лична нега во здравството, некласифицирани на друго место

54. Занимања за заштита на лица и имот

541. Занимања за заштита на лица и имот
5411. Пожарникари
5412. Полиција
5413. Затворски стражари
5414. Обезбедување
5419. Занимања за заштита на лица и имот кои не се класифицирани на друго место

ГЛАВНА ГРУПА 6.
СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО, ШУМАРСТВОТО, РИБАРСТВОТО И ЛОВОТ

61. Пазарно ориентирани стручни земјоделски работници

611. Полјоделци, овоштари, лозари и градинари
6111. Одгледувачи на полјоделски род и зеленчук
6112. Овоштари и лозари
6113. Занимања за подобрување на градинарството и хортикултурно уредување
6114. Одгледувачи на мешовито производство

612. Одгледувачи на животни
6121. Сточари и млекопроизводители
6122. Живинари
6123. Пчелари и слични занимања
6129. Одгледувачи на животни, некласифицирани на друго место

613. Земјоделци за мешовито производство (растително, добиточно и други)
6130. Земјоделци за мешовито производство (растително, добиточно и други)

62. Пазарно ориентирани работници во шумарството, рибарството и ловот

621. Шумарски работници и сродни занимања
6210. Шумарски работници и сродни занимања

622. Рибари, ловци и сродни работници
6221. Одгледувачи на риби и школки
6222. Речни и езерски рибарски работници
6223. Рибари на отворено море
6224. Ловџии

ГЛАВНА ГРУПА 7.
ЗАНИМАЊА ЗА НЕИНДУСТРИСКИ НАЧИН НА РАБОТА ВО ПРОИЗВОДСТВОТО

71. Градежници и сродни градежни работници

711. Ѕидари и сродни градежни занимања
7111. Градежни работници за објекти
7112. Ѕидари и сродни градежни занимања
7113. Каменорезец, каменорезбар и гравер
7114. Бетонирачи, бетонски финишери и сродни занимања
7115. Тесари и градежни столари
7119. Други ѕидарски занимања кои не се класифицирани на друго место

712. Занимања за завршни градежни работи и сродни градежни работници
7121. Покривачи (обложувачи) на покриви

7122. Поставувачи на подови и плочки
7123. Фасадери и гипсари
7124. Работници на изолација
7125. Стаклари
7126. Водоинсталатери и инсталатери на цевки
7127. Инсталатери за греење и климатизација

713. Молери, лакери, оџачари и други сродни занимања
7131. Молери и сродни работници
7132. Лакери и сродни фарбари
7133. Оџачари и чистачи на градежни структури

72. Обработувачи на метали, машински монтери и сродни занимања

721. Леари на метали, лимари, заварувачи и сродни занимања
7211. Изработувачи на калапи за метали и леари
7212. Заварувачи и сечачи со пламен
7213. Лимари
7214. Подготвувачи, поставувачи и монтери на метални конструкции
7215. Монтери на челични јажиња и жици

722. Ковачи, изработувачи на алатки и сродни работници
7221. Ковачи и сродни занимања
7222. Алатничари и сродни занимања
7223. Подесувачи и управувачи на машини за обработка на метали и слични материјали
7224. Обработувачи на метални површини и острачи

723. Механичари и монтери на машини
7231. Механичари и монтери на моторни возила
7232. Механичари и монтери на воздухопловни мотори
7233. Механичари и монтери на земјоделски и индустриски машини
7234. Механичари и монтери на велосипеди и слично

73. Прецизни механичари, изработувачи на ракотворби и печатари

731. Прецизни механичари и изработувачи на ракотворби
7311. Прецизни механичари
7312. Изработувачи и штимери на музички инструменти
7313. Изработувачи на накит и бижутерија и сродни занимања
7314. Грнчари, керамичари и сродни занимања
7315. Изработувачи на стаклени производи
7316. Декоративни сликари на стакло, керамика и останати материјали
7317. Изработувачи на домашни ракотворби од дрво и слични материјали
7318. Изработувачи на домашни ракотворби од текстил, кожа и слични материјали
7319. Изработувачи на домашни ракотворби, некласифицирани на друго место

732. Работници на печатење и сродни занимања
7321. Техничари за пробен печат
7322. Печатари
7323. Работници на завршување на печатењето и книговесци

74. Работници со електротехнологија

741. Електроинсталатери и сродни занимања
7411. Електричари во објекти и слични занимања
7412. Електрични механичари и електромонтери
7413. Монтери и механичари на електрични мрежи

742. Монтери и механичари на електроника и телекомуникации
7421. Монтери и механичари на електроника
7422. Монтери и механичари на информатичка и комуникациска технологија

75. Преработувачи на храна, дрво, текстил, кожа и сродни занимања

751. Преработувачи на храна и сродни занимања
7511. Преработувачи на месо, риба и сродни прехранбени артикли
7512. Пекари, слаткари и сродни занимања
7513. Производители на млечни производи
7514. Преработувачи на овошје, зеленчук и слично
7515. Дегустатори и оценувачи на прехранбени производи и пијалаци
7516. Подготвувачи на тутун и тутунопроизводители

752. Обработувачи на дрво, столари и сродни занимања
7521. Обработувачи на дрво
7522. Столари и сродни занимања
7523. Подесувачи и управувачи на дрвопреработувачки машини

753. Произведувачи и обработувачи на текстил и сродни занимања
7531. Кројачи, крзнари и шапкари
7532. Изработувачи на шеми и сечачи за текстил, кожа и слични материјали
7533. Шивачи, порабувачи и сродни занимања
7534. Тапацери и сродни занимања
7535. Обложувачи и штавачи на кожа
7536. Чевлари и кожни галантери

754. Други занаети и сродни занимања
7541. Нуркачи под вода
7542. Минери и пиротехничари
7543. Оценувачи и тестери на производите (без храна и пијалаци)
7544. Отстранувачи на непотребни растенија, паразити и други штетници
7549. Занаетчии и сродни занимања, некласифицирани на друго место

ГЛАВНА ГРУПА 8.
РАКУВАЧИ И СОСТАВУВАЧИ НА МАШИНИ И ПОСТРОЈКИ

81. Ракувачи на машини и постројки

811. Ракувачи со постројки за руда и обработка на минерали
8111. Рудари и каменокршачи
8112. Ракувачи со постројки за обработка на руда и камен
8113. Дупчачи на бунари и слични занимања
8114. Ракувачи со машини и постројки за камен, бетон и други минерални производи

812. Ракувачи со машини и постројки за обработка на метали и финиширање
8121. Ракувачи со постројки за обработка на метал
8122. Ракувачи со машини за чистење и обложување на метални површини

813. Ракувачи со машини и постројки за хемиски и фотографски производи
8131. Ракувачи со машини и постројки за хемиски производи
8132. Ракувачи со уреди за производство на фотоматеријали

814. Ракувачи со машини за изработка на гумени, пластични и хартиени производи
8141. Ракувачи со машини за изработка на гумени производи
8142. Ракувачи со машини за изработка на пластични производи
8143. Ракувачи со машини за изработка на производи од хартија

815. Ракувачи со машини за текстил, крзно и кожа
8151. Ракувачи со машини за предење и намотување на влакна
8152. Ракувачи со машини за ткаење и плетење
8153. Ракувачи со машини за шиење на текстил, кожа и крзно
8154. Ракувачи со машини за белење, боење и чистење на текстил, кожа и крзно
8155. Ракувачи со машини за подготовка на крзна и кожа
8156. Ракувачи со машини за производство на обувки и кожна галантерија
8157. Ракувачи со машини за перење
8159. Ракувачи со машини за текстилни, крзнени и кожни производи кои не се класифицирани на друго место

816. Ракувачи со машини за прехранбени и слични производи
8160. Ракувачи со машини за прехранбени и слични производи

817. Ракувачи со постројки за преработка на дрво и добивање на хартија
8171. Ракувачи со постројки за преработка на хартиена каша и добивање на хартија
8172. Ракувачи со постројки за преработка на дрво

818. Други ракувачи со машини и постројки
8181. Ракувачи со машини за преработка на стакло, керамика и слично
8182. Ракувачи со парни машини и направи и сродни занимања
8183. Ракувачи со машини за пакување, флаширање и етикетирање
8189. Ракувачи со машини и постројки, некласифицирани на друго место

82. Составувачи на машини и опрема

821. Составувачи на машини и опрема
8211. Составувачи на механизми и машини
8212. Составувачи на електрична и елекртонска опрема
8219. Составувачи на опрема и производи, некласифицирани на друго место

83. Возачи на моторни возила, подвижни постројки и бродски екипаж

831. Возачи на локомотиви и сродни работници
8311. Возачи на локомотиви
8312. Железнички кочничари, сигнализатори и свртничари

832. Возачи на моторни возила
8321. Возачи на мотоцикли
8322. Возачи на автомобили, такси - возила и комбиња

833. Возачи на тешки возила и автобуси
8331. Возачи на автобуси и трамваи
8332. Возачи на тешки товарни и влечни возила

834. Возачи и ракувачи со транспортни направи
8341. Возачи на подвижни земјоделски и шумарски машини
8342. Ракувачи со градежни и слични машини
8343. Ракувачи со кранови, дигалки и слични постројки
8344. Возачи на тешки товарни возила со подвижна дигалка

835. Екипаж на бродски палуби и сродни работници
8350. Екипаж на бродски палуби и сродни работници

ГЛАВНА ГРУПА 9.
ЕЛЕМЕНТАРНИ ЗАНИМАЊА

91. Чистачи и помошници

911. Домашни, хотелски и канцелариски чистачи и помошници
9111. Домашни чистачи и помошници
9112. Чистачи и помошници во канцеларии, хотели и други установи

912. Рачни мијачи на автомобили, прозорци, перачи и слични работници
9121. Рачни перачи и пеглачи на алишта
9122. Рачни мијачи на автомобили
9123. Мијач на прозорци
9129. Други рачни чистачи

92. Општи работници во земјоделството, шумарството и рибарството

921. Општи работници во земјоделството, шумарството и рибарството
9211. Општи работници за земјоделско производство
9212. Општи работници за добиточнно производство
9213. Општи работници во фарма за мешовито производство
9214. Општи работници за градинарско и хортикултурно производство
9215. Општи работници во шумарството
9216. Општи работници во риболовот

93. Општи работници во рударството, градежништвото, производството и транспортот

931. Општи работници во рударството и градежништвото
9311. Општи работници во рудници и каменоломи
9312. Општи работници во нискоградба
9313. Општи работници во високоградба

932. Општи работници во производството
9321. Рачни пакувачи
9329. Општи работници во производството, некласифицирани на друго место

933. Општи работници во транспортот и работата со товари
9331. Возачи на возила придвижувани рачно или со педали
9332. Возачи на возила и машини влечени од животни
9333. Работници со товар
9334. Редачи на полици

94. Помошници за подготовка на храна

941. Помошници за подготовка на храна
9411. Подготвувачи на брза храна
9412. Помошници во кујна

95. Улични продавачи и други услужни работници

951. Улични и други услужни работници
9510. Улични и други услужни работници

952. Улични продавачи
9520. Улични продавачи

96. Собирачи на смет и сродни занимања

961. Собирачи на смет
9611. Собирачи на ѓубре
9612. Сортирачи на смет
9613. Чистачи на улици и сродни занимања

962. Занимања за општи работи, нераспределени на друго место
9621. Курири, доставувачи, носачи и портири
9622. Општи работници за помош
9623. Читачи на броила и собирачи на пари од автомати
9624. Собирачи на вода и огревно дрво
9629. Занимања за општи работи некласифицирани на друго место

ГЛАВНА ГРУПА 0.
ВОЕНИ ЗАНИМАЊА

01. Воени занимања

011. Воени занимања

0110. Воени занимања

III. ОПИСИ НА ГРУПИТЕ НА ЗАНИМАЊАТА

ГЛАВНА ГРУПА 1.
ЧЛЕНОВИ НА ЗАКОНОДАВНИ И ИЗВРШНИ ТЕЛА, ДРЖАВНИ ФУНКЦИОНЕРИ, РАКОВОДНИ ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ, ДИПЛОМАТИ И ДИРЕКТОРИ

Членови на законодавни и извршни тела, државни функционери, раководни државни службеници, дипломати и директори ја одредуваат, креираат и ја водат политиката на државата како и политиката на здруженија и организации, советуваат во врска со нив; ги формулираат законите, прописите и правилата, ја претставуваат државата и дејствуваат во нејзино име; го надгледуваат толкувањето и реализирањето на државната политика и законодавството; ја вршат судската власт, вршат слични работи во име на здруженија и организации како и управуваат со претпријатија и институции или управуваат со нивните внатрешни организациони единици.

Задачите што ги вршат членовите на законодавни и извршни тела, државните функционери, раководните државни службеници, дипломатите и директорите најчесто вклучуваат: одредување и креирање на политиката на државата или на единиците на локалната управа и самоуправа и советување во врска со нив; формулирање на закони, прописи и правила; претставување на државата и дејствување во нејзино име; надгледување на извршувањето и толкувањето на државната политика и законодавството; извршување на судската власт, вршење на слични работи во име на политички странки, синдикати и останати здруженија и организации; планирање, организирање, водење и контрола на работењето на претпријатијата и институциите или на нивните внатрешни организациони единици. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата од оваа главна група се класифицираат во подгрупите:

11. **Членови на законодавни и извршни тела, државни функционери, раководни државни службеници и дипломати**
12. **Административни и комерцијални директори**
13. **Директори на производствени претпријатија и институции за специјализирани услуги**
14. **Директори на претпријатија за угостителство, трговија и други услуги**

Забелешка:

Во случај кога од лицето може да се бараат посебни стручни, технички и оперативни знаења на законодавно, управно и директорско ниво, понекогаш е тешко да се определи дали одредено работно место припаѓа на занимањето во оваа или во некоја друга група. Тогаш се потребни дополнителни информации во врска со основните работи на работното место. Ако основните работи бараат посебно стручно знаење или одредена техничка вештина, тогаш работното место спаѓа во некоја друга група. Меѓутоа, ако стручното знаење и техничките вештини се основа за законодавните, управните и директорските работи, тогаш работното место спаѓа во оваа група. На пример, ако основните работи на некое работно место се состојат од дијагностицирање и лекување на болести, работното место припаѓа на главната група 2 (Стручњаци и научници). Ако една од основните работи е доделување на истражувања и финансиски средства врз основа на медицински знаења, тогаш тоа работно место припаѓа на занимањата од оваа група.

ПОДГРУПА 11.
Членови на законодавни и извршни тела, државни функционери, раководни државни службеници и дипломати

Членовите на законодавни и извршни тела, државните функционери, раководните државни службеници и дипломатите ја одредуваат, креираат и ја водат политиката на државата, советуваат во врска со неа; формулираат, донесуваат, ратификуваат, дополнуваат или укинуваат закони, прописи и правила; ја претставуваат државата и дејствуваат во нејзино име; го надгледуваат толкувањето и реализирањето на државната политика и законодавството; ја вршат судската власт и вршат слични работи во име на здруженија или организации.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: одредување, водење и креирање на политиката на државата, советување во врска со неа на ниво на државата или на ниво на единиците на локалната управа и самоуправа; формулирање, ратификување, дополнување или укинување на закони, прописи и правила; претставување на државата и дејствување во нејзино име; надгледување, толкување и реализирање на државната политика на владата, министерствата и сродните тела; извршување на судската власт; вршење на слични функции за политички странки, синдикати и останати здруженија и организации, склучувајќи преговори во име на членовите. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

111. Членови на законодавни и извршни тела, државни функционери во извршната власт и судството
112. Генерални и извршни директори, раководни државни службеници, функционери кои раководат со други органи на државната управа, дипломати и дипломатски службеници

СПОРЕДНА ГРУПА 111.
Членови на законодавни и извршни тела, државни функционери во извршната власт и судството

Членовите на законодавни и извршни тела, државните функционери во извршната власт и судството вршат законодавна, извршна или судска власт во органите на државно, на регионално и на локално ниво. Го претставуваат телото на чие чело се избрани.

Членовите заседаваат или учествуваат во работата на претставничките тела на ниво на државата или на ниво на локалната самоуправа и управа која донесува закони и други прописи; заседаваат или учествуваат во работата на владата и на други тела на ниво на државата или на ниво на локалната самоуправа и управа кои со примена на Уставот, законите и другите прописи ја спроведуваат државната политика, регионалната политика или остваруваат самоуправа во локалната единица; ја претставуваат државата во странство; ја извршуваат судската власт, ја следат работата на судовите и ја усогласуваат и

изедначуваат примената на законите; самостојно вршат сродни задачи во рамките на Уставот и законите управувајќи со тела на ниво на државата и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

1111. Законодавци
1112. Високи владини функционери
1113. Избрани и именувани лица во единиците на локалната самоуправа
1114. Високи функционери во судството и организации од посебен интерес

1111. Законодавци

Претседателот на Република Македонија ја застапува Републиката во земјата и во странство, се грижи за почитување на Уставот, обезбедува опстанок и единственост на Републиката, како и редовно дејствување на државната власт во согласност со Уставот.

Членовите на законодавната власт, како највисока законодавна власт, одредуваат, формулираат и донесуваат закони релевантни за функционирањето на Републиката, ги менуваат, дополнуваат и укинуваат, а ги потврдуваат и меѓународните договори. Ја надгледуваат работата на Владата и другите носители на јавни должности одговорни пред Собранието на Република Македонија, вршат и други работи според Уставот и законот.

Задачи на претседателот на Републиката се:

- претставување на државата во земјата и во странство;
- го определува мандаторот за формирање на Владата на Република Македонија
- именување и разрешување на претседателот, потпретседателот и членовите на Владата и други должности според Уставот;
- заповедник на оружените сили;
- склучување на меѓународни договори;
- ги поставува и ги отповикува со указ амбасадорите и пратениците на Република Македонија во странство;
- примање на писма за именување и отповикување на странски дипломатски претставници;
- предлага двајца судии на Уставниот суд на Република Македонија;
- предлага двајца членови на Судски совет на Република Македонија;
- ги предлага членовите на Советот за меѓунационални односи;
- именува тројца членови на Советот за безбедност на Република Македонија;
- именува и разрешува и други носители на државни и јавни функции утврдени со Уставот и со закон;
- останати задачи утврдени со Уставот.

Задачите на останатите занимања во Собранието вклучуваат:

- заседавање или учествување во работата на Собранието и неговите работни тела;
- усвојување и измена на Уставот;
- усвојување на закони и давање на автентична интерпретација на законите;
- определување на јавните давачки;
- донесување на буџетот и завршната сметка на буџетот на Републиката;
- донесување на просторен план на Републиката;
- ратификување на меѓународни договори;
- одлучување за војна и мир и измена на границите на Република Македонија;
- одлучување за стапување и истапување од сојуз или заедница со други држави;
- распишување на референдум;
- одлучување за резервите на Републиката;
- избор на Владата на Република Македонија;
- бирање, именување и разрешување во согласност со Уставот и законот;

- надгледување на работата на Владата и другите носители на јавни функции;
- вршење на други работи според Уставот, законот и Статутот на Собранието;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1111.01 Претседател на Република Македонија
1111.02 Претседател на Собранието на Република Македонија
1111.03 Пратеник

1112. Високи владини функционери

Високите владини функционери ја вршат највисоката извршна власт во Република Македонија. Подготвувајќи закони и други прописи за расправа во Собранието, спроведуваат закони и други прописи што ги донесува Собранието. Во согласност со Уставот и законот донесуваат одредби, одлуки, решенија и заклучоци. Членовите на Владата се на чело на министерствата одредени за определени подрачја. Владата ги менува директорите и другите функционери на државните управни институции, управи во сопственост на министерствата и други управи на државата, ги основа, го одредува делокругот на нивната работа и го надгледува вршењето на работите.

Владата го организира, го усогласува и го надгледува вршењето на работата на државната управа и обезбедува единство на политичкиот и правниот делокруг на работата. Министрите донесуваат правилници, наредби и упатства за спроведување на законите и другите прописи. Министерствата се надлежни во својот делокруг за управен инспекциски надзор. Ја следат состојбата со прибирањето на податоци и изработка на стручни подлоги за одлучување, како и изработка на нацрт-закони.

Задачите вклучуваат:

- усогласување на работата на Владата, нејзините работни тела, министерства или канцеларии;
- спроведување на закони и прописи;
- следење на состојбата во одделни области на работа и изработка на стручни основи за нивна оцена и примена на прописи;
- предлагање на закони и други прописи на Собранието/Парламентот;
- донесување на одредби, правилници, наредби, упатства;
- именувања и разрешувања на носители на јавни и други функции утврдени со Уставот и закон;
- донесување на одлуки за отварање на дипломатско-конзуларни претставништва во странство и предлагање за именување на амбасадори и пратеници на Република Македонија во странство;
- одлучување за признавање на држави и влади;
- управен инспекциски надзор во делокругот на работата;
- вршење на сродни работи според Уставот, законот и други прописи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1112.01 Претседател на влада
1112.02 Потпретседател на влада
1112.03 Министер
1112.04 Заменик на министер

1113. Избрани и именувани лица во единиците на локалната самоуправа

Избраните и именуваните лица во единиците на локалната самоуправа претседаваат со собранијата на одредени единици на локалната самоуправа и управа. Овие тела, во согласност со законот, донесуваат устав или статут со кои се утврдува уредувањето и делокругот на работа на поединечните тела на единиците на локалната самоуправа и управа.

Ја организираат и подготвуваат работата на Советот, усогласуваат и предлагаат дневен ред на седниците, ги водат седниците и спроведуваат заклучоци. Ја насочуваат и надгледуваат работата на извршните тела. Градоначалниците се врховната извршна власт на градот или општината за работи на

државната управа одредена со закон и за работи на локалната самоуправа, под надзор на Советот на општината/градот.

Задачите вклучуваат:

- претставување на заедницата;
- претседавање со Собранието и заседавање на седници;
- спроведување на закони или прописи;
- подготовка на седници, усогласување на дневни редови;
- спроведување на заклучоците на Собранието;
- надзор на работата на извршните тела на единиците и работата на соработниците, усогласување на работата на раководствата, организирање, усогласување и надзор на работата на службите;
- надзор на инспекциските служби и сродни работи според Уставот, законот и деловникот на Собранието;
- доделување на ресурси под концесија на домаќинствата;
- информирање на заедницата за владините правила и прописи;
- вршење на сродни работи утврдени со законот;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1113.01	Градоначалник на град Скопје
1113.02	Градоначалник на единица на локалната самоуправа
1113.03	Претседавач на Совет на единица на локалната самоуправа
1113.04	Претседавач на Советот на град Скопје
1113.05	Советник на Советот на град Скопје
1113.06	Советник на единица на локалната самоуправа

1114. Високи функционери во судството и во организации од посебен интерес

Високите функционери во судството и во организации од посебен интерес утврдуваат, формулираат и директно имплементираат политики и процедури во судството и во организации од посебен интерес како што се политичките партии, синдикатите, организациите на работодавачите, трговијата и индустријата, хуманитарните или добротворните организации, невладините организации и други и ги застапуваат нивните интереси.

Задачите вклучуваат:

- утврдување и формулирање на цели, политики, стратегии, правила и прописи на организацијата;
- планирање, насочување и координација на функционирањето на организацијата;
- вршење на должностите на телата за кои се избрани;
- преглед на работата и резултатите на организацијата;
- преговарање во име на организацијата и застапување на интересите на нејзините членови;
- обезбедување на финансиска контрола и увид во буџетирањето на организацијата;
- следење и оценување на ефикасноста и ефективноста на организацијата;
- изнесување на интересите на организацијата и на нејзините членови пред законодавната и извршната власт и пред јавноста;
- официјално претставување на организацијата на состаноци, трибини, преговори и јавни расправи;
- претседавање со општа седница во суд;
- објавување на правни толкувања на општа седница на суд или давање на задолжителни упатства за работа и постапување на замениците, односно јавните обвинителства, односно јавните правобранители;
- вршење на задачи од правосудството на покана од Министерството за правда;
- давање на оцени за вршење на должности (судиски, јавнообвинителски, јавноправобранителски);
- покренување, водење и изрекување на казни по дисциплински постапки;
- ослободување од чување на службени тајни на судии, заменици и јавни обвинители, односно на јавен правобранител, како и на другите службеници;
- давање соопштенија за јавност;
- вршење на сродни задачи;

- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1114.01	Гувернер на Народната банка
1114.02	Вицегувернер на Народната банка
1114.03	Претседател на Уставниот суд на Република Македонија
1114.04	Претседател на Врховниот суд на Република Македонија
1114.05	Претседател на апелационен суд
1114.06	Претседател на основен суд
1114.07	Јавен обвинител на Република Македонија
1114.08	Јавен обвинител во Вишо јавно обвинителство
1114.09	Јавен обвинител на основно јавно обвинителство
1114.10	Државен правобранител на Република Македонија
1114.11	Претседател на Судскиот совет на Република Македонија
1114.12	Народен правобранител (Омбудсман)
1114.13	Заменик народен правобранител
1114.14	Претседател на политичка партија
1114.15	Потпретседател на политичка партија
1114.16	Генерален секретар на политичка партија
1114.17	Претседател на Стопанската комора на Македонија
1114.18	Потпретседател на Стопанската комора на Македонија
1114.19	Генерален секретар на Стопанската комора на Македонија
1114.20	Советник во извршниот одбор на Стопанската комора на Македонија
1114.21	Секретар на сектор/служба во Стопанската комора на Македонија
1114.22	Претседател на синдикат
1114.23	Секретар на синдикат
1114.24	Претседател на сојуз
1114.25	Претседател на комисија за човекови права
1114.26	Претседател на комисија за заштита на околината
1114.27	Претседател на хуманитарна организација
1114.28	Секретар на хуманитарна организација
1114.29	Претседател на невладина организација
1114.30	Секретар на невладина организација
1114.31	Претседател на организации од посебен интерес
1114.32	Секретар на организации од посебен интерес
1114.33	Нераспределени високи функционери
1114.34	Претседател на Виш управен суд
1114.35	Претседател на Управен суд
1114.36	Претседавач на Собранието на Стопанската комора на Македонија
1114.37	Претседател на Надзорниот одбор на Стопанската комора на Македонија
1114.38	Извршен директор на Стопанската комора на Македонија

СПОРЕДНА ГРУПА 112.
Генерални и извршни директори, раководни државни службеници, функционери кои раководат со други органи на државната управа, дипломати и дипломатски службеници

Генералните и извршните директори, раководните државни службеници, функционерите кои раководат со други органи на државната управа, дипломатите и дипломатските службеници вршат со закон одредени најстручни работи на претпријатија, организации и државната управа и управуваат со делови на министерства, државни управни институции или управи во состав на министерствата и сродни тела на државната управа, односно нивни делови; вршат организациски и стручни административни работи за Собранието, Владата и нивните работни тела; ја претставуваат државата во странство или вршат дипломатски и конзуларни работи во странски држави или во земјата.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: одредување и креирање на политиката на претпријатието/институцијата; претставување на претпријатието/институцијата; организациски и стручно-

административни работи за највисоките претставништва и извршни тела на државата и нивните работни тела; вршат работи од делокругот на министерствата по налог на министерот; управуваат со управна организација на ниво на државата, управна организација во состав на министерствата или нивните делови, односно сродни делови на државната управа; претставување на државата во странство, во странска држава или меѓународна организација, односно вршат дипломатско-конзуларни работи во странство или во земјата; вршат сродни работи според делокругот на работата, одредени со закон. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

1121. Генерални и извршни директори

1122. Раководни државни службеници на Собранието, Владата и органите на државната управа

1123. Функционери кои раководат со други органи на државната управа и на управни организации

1124. Дипломати и дипломатски службеници

1121. Генерални и извршни директори

Генералните и извршните директори управуваат со претпријатија и институции, ја одредуваат и креираат политиката, ги планираат, организираат, водат и ги контролираат активностите на претпријатието или на институцијата, најчесто под надзор на управата или надзорниот одбор пред кој се одговорни за преземените активности и постигнатите резултати.

Задачите вклучуваат:

- одредување и креирање на политиката и целите на претпријатието / институцијата;
- управување (планирање, организирање, водење и контрола) на основното работење на претпријатието/институцијата;
- одредување и водење на одредена политика со советување со директорите на останатите делови на големите претпријатија / институции;
- делегирање на авторитет и работни задолженија кон пониските хиерархиски нивоа на организираност;
- надгледување и контрола на работењето и резултатите на претпријатието/институцијата и известување на надзорниот одбор или управата;
- претставување на претпријатието/институцијата;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1121.01	Директор
1121.02	Генерален директор
1121.03	Заменик на генералниот директор
1121.04	Помошник на генералниот директор на претпријатие
1121.05	Советник на генералниот директор
1121.06	Извршен директор
1121.07	Заменик на директорот на претпријатие
1121.08	Принуден управник на претпријатие
1121.09	Стечаен управник
1121.10	Ректор на универзитет
1121.11	Проректор на универзитет

1122. Раководни државни службеници на Собранието, Владата и органите на државната управа

Раководните државни службеници на Собранието, Владата и органите на државната управа вршат организациски и стручно-административни работи на телата во кои ги вршат своите обврски. Организираат и надгледуваат подготвување на материјали за седници, прием и испраќање на пошта, соработуваат со другите тела и служби, помагаат во формулирањето на заклучоци, се грижат за почитување на пропишаните процедури, водат записници или се грижат за записниците на седниците, ги доставуваат

заклучоците од седницата на телата за кои се наменети, во согласност или по налог на претседателот вршат и други сродни задачи.

Задачите вклучуваат:

- испраќање на покани за седници со соодветни материјали;
- прием и испраќање на пошта;
- давање на задачи и надзор на стручните и техничките служби при вршењето на работите за организационата единица;
- водење на соодветна евиденција;
- водење или надзор на водењето записник или препис на звучна снимка на седница;
- помош и консултација со претседателот на организационата единица;
- се грижат за почитување на одредбите од деловникот на организационата единица;
- соработуваат со претставниците на релевантни организациони единици;
- вршење на останати организациони и административни сродни задачи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1122.01 Генерален секретар на Собранието на Република Македонија
1122.02 Заменик на генералниот секретар на Собранието на Република Македонија
1122.03 Генерален секретар на Владата на Република Македонија
1122.04 Заменик на генералниот секретар на Владата на Република Македонија
1122.05 Државен секретар во министерство
1122.06 Советник на државната управа
1122.07 Државен советник
1122.08 Раководител на сектор
1122.09 Помошник на раководителот на сектор
1122.10 Раководител на одделение

1123. Функционери кои раководат со други органи на државната управа и на управни организации

Во оваа единечна група се распределени занимањата на лицата кои Владата или министерот ги назначуваат како функционери или заменици на функционери на самостојни органи на државната управа (дирекции, агенции и комисии), органи во состав на министерствата (управа, биро, служба, инспекторат и капетанија) или управни организации (државен архив и заводи).

Задачите вклучуваат:

- грижа за спроведување на законот и другите прописи;
- подготвување на нацрт-закони и други прописи, како и донесување на спроведените прописи по законско овластување;
- надгледување на законитоста и навремено извршување на задачите и преземање на мерки за обезбедување на ефикасноста во работата;
- распределување на задачите и давање на упатство за работа;
- грижа за стручно оспособување и усовршување на државните службеници;
- соработка со телата на државната управа и единиците на локалната самоуправа и управа и други правни лица;
- подготовка на стручна основа за расправа и одлучување;
- собирање, средување и групирање на податоци од интерес за дејноста за која се основани;
- грижа за правилно користење на имотот и средствата за работа, како и преземање на мерки за утврдување на одговорност при повреда на службена должност;
- вршење на сродни работи утврдени со закон и пропис;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1123.01 Директор на агенција
1123.02 Заменик на директорот на агенција
1123.03 Претседател на комисија

1123.04 Потпретседател на комисија
1123.05 Директор на управна организација
1123.06 Заменик на директорот на управна организација
1123.07 Директор на орган на државната управа во состав на министерство
1123.08 Заменик на директор на орган на државната управа во состав на министерство
1123.09 Директор на подрачна служба
1123.10 Секретар на Секретаријатот за законодавство

1124. Дипломати и дипломатски службеници

Дипломатите и дипломатските службеници ја претставуваат Република Македонија во странски држави или меѓународни организации и вршат соодветни задачи во земјата. Во рамките на утврдената надворешна политика, развиваат и унапредуваат односи и соработка со странски држави и меѓународни организации во странски држави, односно со нивни претставништва во Републиката. Ги бранат интересите на Републиката и нејзините физички и правни лица во државата во којашто се примени. Ги известуваат надлежните тела на Републиката за состојбата во државата на приемот, односно ја известуваат државата на приемот за состојбата во Република Македонија. Ја поттикнуваат и помагаат соработката со странство во политички, стопански, културни, научни и други подрачја.

За вршење на наведените работи во странство се воспоставуваат дипломатски претставништва, мисии, конзулати и информативни културни центри.

Задачите вклучуваат:

- претставување на Република Македонија во државата на приемот;
- заштита на интересите на Република Македонија и нејзините физички и правни лица во државата на приемот;
- развивање на пријателски односи и соработка на Република Македонија и државата на приемот;
- известување на надлежните тела на Републиката за состојбата во државата на приемот, односно ја известуваат државата на приемот за состојбата во Република Македонија;
- одржување и развивање на севкупните врски со претставниците на странските држави и меѓународните организации во Република Македонија;
- поттикнување и помош на соработката со странство во политички, стопански, културни, научни и други подрачја;
- стручни работи во подготовката на разговори, преговори, склучување или извршување на меѓународни договори;
- вршење на конзуларни работи (подрачје на внатрешни работи, општа управа, матични книги, социјална заштита и слично) во државата на приемот;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1124.01 Амбасадор
1124.02 Секретар на амбасада
1124.03 Аташе
1124.04 Вицеконзул
1124.05 Генерален конзул на Република Македонија
1124.06 Конзул на Република Македонија
1124.07 Дипломатски претставник
1124.08 Дипломатски советник
1124.09 Шеф на постојана дипломатска мисија

ПОДГРУПА 12.

Административни и комерцијални директори

Административните и комерцијалните директори управуваат со претпријатија и институции, ја одредуваат и креираат политиката, ги планираат, организираат, водат и ги контролираат активностите на претпријатието или на институцијата како административни, финансиски и кадровски политики, истражување и развој, маркетинг и продажба, рекламирање и односи со јавноста и друго, најчесто под

надзор на управата или надзорниот одбор пред кој се одговорни за преземените активности и постигнатите резултати.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: одредување и креирање на политиката на претпријатието/институцијата; управување, планирање, организирање, водење и контрола на основното работење на претпријатието/институцијата под надзор кој го спроведува управата или надлежниот одбор; спроведување на политиките на претпријатието/институцијата и оптимално користење на ресурсите; надгледување на работењето и резултатите на претпријатието/институцијата, известување на управата или надлежниот одбор за постигнатите резултати на претпријатието/институцијата и контрола на трошоците, претставување на претпријатието/институцијата и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

121. Директори за деловни услуги и администрација
122. Директори на претпријатија за продажба, маркетинг и развој

СПОРЕДНА ГРУПА 121.
Директори за деловни услуги и администрација

Директорите за деловни услуги и администрација управуваат со претпријатијата и институциите, ја одредуваат и креираат политиката, ги планираат, организираат, водат и ги контролираат активностите на претпријатието или на институцијата како административни, финансиски и кадровски политики и друго, најчесто под надзор на управата или надзорниот одбор пред кој се одговорни за преземените активности и постигнатите резултати.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: одредување и креирање на политиката на претпријатието/институцијата; управување, планирање, организирање, водење и контрола на основното работење на претпријатието/институцијата под надзор кој го спроведува управата или надлежниот одбор; планирање на дневните задачи и управување со нив; планирање, организирање, водење и контрола на политиката спрема вработените и стопанските односи на претпријатијата/институциите; спроведување на политиките на претпријатието/институцијата и оптимално користење на ресурсите; надзор и информирање за економската и финансиската положба и плановите за ликвидност на претпријатието; надгледување на работењето и резултатите на претпријатието/институцијата и контрола на трошоците, известување на управата или надлежниот одбор за постигнатите резултати на претпријатието/институцијата; претставување на претпријатието/институцијата и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

1211. Финансиски директори
1212. Директори на правни, кадровски, општи и сродни служби
1213. Директори за политика и планирање
1219. Директори за деловни услуги и администрација кои не се класифицирани на друго место

1211. Финансиски директори

Финансиските директори управуваат со сметководствените и финансиските работи на претпријатијата и институциите (планираат, организираат, водат и контролираат), со целосен надзор на главниот или извршниот директор, и се советуваат со директорите на останатите организациони единици на претпријатието или институцијата.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на сметководствените и финансиските работи на претпријатијата;
- оцена на финансиската ситуација на претпријатието, подготвување на буџет;
- надзор и контрола на спроведувањето на законите и прописите;

- надзор и информирање за економската и финансиската положба и плановите за ликвидност на претпријатието;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на средствата;
- воспоставување и контрола на оперативните постапки;
- планирање на дневните задачи и управување со нив;
- претставување на организационата единица во рамките на надлежноста на претпријатието и надвор од него;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1211.01 Директор на администрација
1211.02 Директор на финансии и сметководство
1211.03 Директор на контрола
1211.04 Директор на внатрешна финансиска контрола
1211.05 Директор за ревизија на работењето на банките и финансиските организации
1211.06 Финансиски секретар

1212. Директори на правни, кадровски, општи и сродни служби

Директорите на правни, кадровски, општи и сродни служби управуваат со политиката спрема вработените и стопанските односи на претпријатијата/институциите (планираат, организираат, водат и контролираат) под надзор на главниот или извршниот директор, како и се советуваат со директорите на останатите организациони единици на претпријатието или институцијата.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на политиката спрема вработените и стопанските односи на претпријатијата/институциите;
- планирање и организирање на постапка за вработување и оспособување на работници, унапредување, одредување на структурата на платата и преговарање за платите, соработка и консултации со работниците и сродни кадровски прашања;
- надгледување на сигурносни, здравствени и сродни програми и активности со учество на сите заинтересирани;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства;
- воспоставување и контрола на оперативни и административни постапки;
- планирање и раководење со дневните задачи;
- надзор на изборот, оспособувањето и работата на вработените;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на претпријатието и надвор од него;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
1212.01 Директор на правна, кадровска и општа служба

1213. Директори за политика и планирање

Директорите за политика и планирање раководат и организираат непосредна координација на политиките и стратешкото планирање на претпријатијата и институциите, развиваат различни видови на планови и стратегии за реализирање на целите на организацијата со целосен надзор на главниот или извршниот директор и се советуваат со директорите на останатите организациони единици на претпријатието или институцијата.

Задачите вклучуваат:

- развивање, спроведување и следење на стратешките планови, програми, политики, процеси, системи и процедури за постигнување на целите, деловни определби и стандарди;
- развој, режија, управување и учество во политиката за истражување и анализа;
- координација на имплементацијата на политиките и практиките на организацијата;

- воспоставување на мерки на одговорност;
- управување со стратешкото планирање дадено од страна на вработените;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства;
- воспоставување и контрола на оперативни и административни постапки;
- планирање и раководење со дневните задачи;
- надзор на изборот, оспособувањето и работата на вработените;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на претпријатието и надвор од него;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
1213.01 Директор на плански сектор
1213.02 Директор за стратешко планирање
1213.03 Директор на интерни гласила
1213.04 Директор за посредување со претпријатија

1219. Директори за деловни услуги и администрација кои не се класифицирани на друго место

Оваа единечна група опфа¸а директори за деловни услуги и администрација кои не се класифицирани на друго место во споредната група 121. Директори за деловни услуги и администрација.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
1219.01 Директор за неспомнати деловни услуги

СПОРЕДНА ГРУПА 122.
Директори на претпријатија за продажба, маркетинг и развој

Директорите на претпријатија и служби за продажба, маркетинг и развој управуваат со активностите на маркетингот, продажбата, рекламирањето и истражувањето и развој на претпријатијата (планираат, организираат, водат и контролираат), под надзор на главниот или извршниот директор, и се советуваат со директорите на останатите организациони единици на претпријатието или институцијата.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: планирање, организирање, водење и контрола на продажбата и маркетингот на претпријатието; одредување на цени, услови на испорака и рабат, трошоци за активности за унапредување на продажбата, методите на продажба, посебни стимулации и дистрибуција; позиционирање на производите на пазарот; планирање и раководење со дневните операции; планирање и водење на посебни програми заради известување на средствата за јавно информирање за плановите, резултатите и позициите на претпријатието/институцијата; планирање и водење на активности за прибирање средства за хуманитарни и слични цели; планирање, организирање, водење и контрола на истражувачките и развојните активности на претпријатието/институцијата заради развивање на нови или унапредување на постоечките технички процеси на производот и употреба на материјалите и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
1221. Директори на претпријатија за продажба и маркетинг
1222. Директори на претпријатија за реклама и односи со јавноста
1223. Директори на претпријатија за истражување и развој

1221. Директори на претпријатија за продажба и маркетинг

Директорите на претпријатија и служби за продажба и маркетинг управуваат со активностите на маркетинг и продажба во претпријатијата и институциите (планираат, организираат, водат и контролираат), под надзор на главниот или извршниот директор, како и се советуваат со директорите на останатите организациони единици на претпријатието или институцијата.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на продажбата и маркетингот на претпријатието;
- планирање и организирање на посебни програми за продажба и маркетинг базирани на извештаи од продажбата и маркетинг за процена;
- одредување на цени, услови на испорака и рабат, трошоци за активности за унапредување на продажбата, методите на продажба и посебни стимулации;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства и на вработените;
- одредување на мерки и надзор на водењето на оперативни и административни постапки;
- планирање и раководење со дневните операции;
- надзор на изборот, оспособувањето и работата на вработените;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на претпријатието и надвор од него;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1221.01 Директор на маркетинг
1221.02 Директор на продажба
1221.03 Директор на комерцијална служба
1221.04 Директор на издавачко претпријатие
1221.05 Директор на музичко - сценска продукција
1221.06 Директор на филмска и видео дејност
1221.07 Директор на телевизиска и филмска продукција
1221.08 Директор на фотографија

1222. Директори на претпријатија за реклама и односи со јавноста

Директорите на претпријатија и служби за реклама и односи со јавноста управуваат со активностите за рекламирање, односите со јавноста и известување на јавноста во претпријатијата и институциите (планираат, организираат, водат и контролираат), под надзор на главниот или извршниот директор, и се советуваат со директорите на останатите организациони единици на претпријатието или институцијата.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на активностите за рекламирање, огласи, односи со јавноста и известување на јавноста во врска со претпријатието / институцијата;
- преговори во врска со договорите за огласување со преставниците на весници, списанија, радио и телевизија, спортски организации, институции од областа на културата и рекламни агенции;
- планирање и водење на посебни програми заради известување на средствата за јавно информирање за плановите, резултатите и позициите на претпријатието / институцијата;
- планирање и водење на активности за прибирање на средства за хуманитарни и слични цели;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјални и финансиски средствата, како и на вработените;
- одредување на мерки и надзор на водењето на оперативни и административни работи;
- планирање и контрола на другите активности;
- надзор на изборот, оспособувањето и работата на вработените;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на претпријатието и надвор од него;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1222.01 Директор за реклама
1222.02 Директор за односи со јавноста
1222.03 Директор на претпријатие за испитување на јавното мислење

1223. Директори на претпријатија за истражување и развој

Директорите на претпријатија и служби за истражување и развој управуваат со истражувачките и развојните активности на претпријатијата и институциите (планираат, организираат, водат и контролираат), под надзор на главниот или извршниот директор, како и се советуваат со директорите на останатите организациони единици на претпријатието или институцијата.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на истражувачките и развојните активности на претпријатието/институцијата заради развивање на нови или унапредување на постоечките технички процеси на производот и употребата на материјалите;
- планирање на вкупната програма за истражување и развој на претпријатието/институцијата, како и одредување на целите и утврдување на потребните трошоци;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените;
- воспоставување и водење на оперативни и административни работи;
- планирање и контрола на дневните активности;
- надзор на изборот, оспособувањето и работата на вработените;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на претпријатието и надвор од него;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1223.01	Директор на служба за развој и истражување
1223.02	Директор на претпријатие за развој
1223.03	Директор на претпријатие за техничко истражување и анализа

ПОДГРУПА 13.
Директори на производствени претпријатија и институции за специјализирани услуги

Директорите на производствени претпријатија и институции за специјализирани услуги управуваат со разновидни претпријатија за производство на земјоделски производи, рударство, градежништво, информациска и комуникациска технологија и раководат со институции кои даваат различни видови на специјализирани услуги како образование, социјала, осигурување, банкарство и друго.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: управување со претпријатието/институцијата (планирање, организирање, мотивирање, координирање и контрола), водење на дневните и оперативните работи и надзор на постигнатите резултати; преговори со добавувачите, купувачите и други претпријатија; планирање на производството и управување со него; утврдување на потребниот квалитет, количина и цена на производите и услугите; анализа, контрола и оптимизација на трошоците од работењето; анализирање на текот на работата и утврдување на приоритети; надзор на примената на прописите за сигурност при работа и слични регулаторни прописи; планирање и контрола на користењето на материјалните и финансиските средства, како и избор на вработените; известување на сопственикот доколку постои; претставување на претпријатието на официјални настани и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

131. Директори на земјоделски, ловечки, шумарски и риболовни претпријатија

132. Директори на претпријатија за индустриско производство, рударство, градежништво и дистрибуција

133. Директори на претпријатија за информациска и комуникациска технологија

134. Директори на институции за специјализирани услуги

СПОРЕДНА ГРУПА 131.

Директори на земјоделски, ловечки, шумарски и риболовни претпријатија

Директорите на земјоделски, ловечки, шумарски и риболовни претпријатија управуваат со разновидни претпријатија што ги водат во свое име или во име на сопственикот и со помош на лицата кои не се директори ги планираат, организираат, водат и ги контролираат производните активности на претпријатијата.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: управување (планирање, организирање, водење и контрола) со претпријатијата, водење на дневните и оперативни работи и надзор на постигнатите резултати; планирање на производството и управување со него; преговори со добавувачите, купувачите и други претпријатија: планирање и контрола на користењето на материјалните и финансиските средства, како и избор на вработените; известување на сопственикот доколку постои; претставување на претпријатието на официјални настани и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

1311. Директори на земјоделски, ловечки и шумарски претпријатија

1312. Директори на риболовни претпријатија

1311. Директори на земјоделски, ловечки и шумарски претпријатија

Директорите на земјоделски, ловечки и шумарски претпријатија управуваат со тие претпријатија во свое име или во име на сопственикот и со помош на лицата кои не се директори ги планираат, организираат, водат и ги контролираат производните активности на претпријатијата.

Задачите вклучуваат:

- следење на пазарната побарувачка за земјоделски и шумски производи;
- планирање на производството и управување со него;
- процена на приходите и расходите на претпријатието и управување со буџетот;
- преговори со добавувачите и купувачите;
- планирање и контрола на користењето на материјалните и финансиските средства и на работата на вработените;
- водење на дневни и оперативни задачи и подготовка на извештаи;
- инвестирање во опрема и материјали со цел да се подобри квалитетот на производството;
- мерење на ефикасноста на производството и процена на штети;
- известување на сопственикот, доколку постои;
- претставување на претпријатието на официјални настани;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1311.01	Директор на земјоделско претпријатие
1311.02	Директор на производство во земјоделско стопанство
1311.03	Директор на претпријатие за земјоделски работи
1311.04	Директор на градинарско претпријатие
1311.05	Директор на расадник
1311.06	Директор на ловоодгледувачко претпријатие
1311.07	Директор на производство во ловечко претпријатие
1311.08	Директор на ловиште
1311.09	Директор на шумарско претпријатие
1311.10	Директор на производство во шумско претпријатие
1311.11	Директор на шумарски расадник

1312. Директори на риболовни претпријатија

Директорите на риболовни претпријатија управуваат со тие претпријатија во свое име или во име на сопственикот и со помош на лицата кои не се директори ги планираат, организираат, водат и ги контролираат производните активности на претпријатијата.

Задачите вклучуваат:

- следење на пазарната побарувачка за аквакултурни производи;
- планирање на производството на аквакултури и управување со него;
- процена на приходите и расходите на претпријатието и управување со буџетот;
- преговори со добавувачите и купувачите;
- планирање и контрола на користењето на материјалните и финансиските средства и на работата на вработените;
- водење на дневни и оперативни задачи и подготовка на извештаи;
- инвестирање во опрема и материјали со цел да се подобри квалитетот на производството;
- мерење на ефикасноста на производството и процена на штети;
- известување на сопственикот, доколку постои;
- претставување на претпријатието на официјални настани;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
1312.01 Директор на рибарско претпријатие
1312.02 Директор на производство во рибарско претпријатие
1312.03 Директор на риболовно претпријатие

СПОРЕДНА ГРУПА 132.

Директори на претпријатија за индустриско производство, рударство, градежништво и дистрибуција

Директорите на претпријатија за индустриско производство, рударство, градежништво и дистрибуција управуваат со претпријатија за индустриско производство, претпријатија од областа на рударството за експлоатација на руди и камен, претпријатија од областа на градежништвото и транспортот и ги менаџираат нивните специфични деловни активности.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: планирање, организирање, водење и контрола на производството во индустриските погони, рударските капацитети, градежните објекти и транспортот и спроведување на деловните политики; утврдување на потребниот квалитет, количина и цена на производите и услугите; обезбедување на рентабилно користење на материјалните и финансиските средства на вработените и исполнување на производните планови; планирање и управување на дневните операции; анализа, контрола и оптимизација на трошоците од работењето; надзор на примената на прописите за сигурност при работа и слични регулаторни прописи; надзор на изборот, оспособувањето и работата на вработените; претставување на организационата единица во рамките на претпријатието и надвор од него и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

1321. Директори на претпријатија за индустриско производство
1322. Директори на претпријатија за рударство
1323. Директори на претпријатија за градежништво
1324. Директори на претпријатија за транспорт, складирање и врски

1321. Директори на претпријатија за индустриско производство

Директорите на претпријатија за индустриско производство управуваат со активностите на претпријатијата за индустриско производство на стока (планираат, организираат, водат, координираат и

контролираат), под надзор на главниот и извршниот директор, како и се советуваат со директорите на останатите организациони единици на претпријатието.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на производството во индустриските погони и спроведување на деловните политики;
- утврдување на потребниот квалитет, количина и цена на производите;
- обезбедување на рентабилно користење на материјалните и финансиските средства на вработените и исполнување на производниот план;
- планирање и управување на дневните операции на производството;
- разгледување на добиените понуди и склучување на договори со клиенти и добавувачи;
- анализа, контрола и оптимизација на трошоците;
- одредување и водење на оперативни и административни работи;
- водење на евиденција за производството и развивање на развојни планови;
- надзор на примената на прописите за сигурност при работа и слични регулаторни прописи;
- учество на саеми и различни промоции;
- надзор на изборот, оспособувањето и работата на вработените;
- претставување на организационата единица во рамките на претпријатието и надвор од него;
- известување на сопственикот, доколку постои;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1321.01 Директор на производство и на оперативните единици на претпријатијата во преработувачката дејност

1321.02 Директор на производство и на оперативните единици на претпријатијата за снабдување со електрична енергија, гас и вода

1321.03 Директор на производно претпријатие

1322. Директори на претпријатија за рударство

Директорите на претпријатија за рударство управуваат со активностите на претпријатијата кои се занимаваат со дејност вадење и обработка на камен, руда, сурова нафта и земјен гас (планираат, организираат, водат и контролираат), под надзор на главниот и извршниот директор, како и се советуваат со директорите на останатите организациони единици на претпријатието.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на производството во фабриките, рудниците и каменоломите, вадење на сурова нафта и земјен гас, како и нивна дистрибуција;
- утврдување на потребниот квалитет, количина и цена на производите и спроведување на деловните политики;
- обезбедување на рентабилно користење на материјалните и финансиските средства на вработените и исполнување на производниот план;
- планирање и управување на дневните операции на производството;
- разгледување на добиените понуди и склучување на договори со клиенти и добавувачи;
- анализа, контрола и оптимизација на трошоците;
- одредување и водење на оперативни и административни работи;
- водење на евиденција за производството и развивање на развојни планови;
- надзор на примената на прописите за сигурност при работа и слични регулаторни прописи;
- учество на саеми и различни промоции;
- надзор на изборот, оспособувањето и работата на вработените;
- претставување на организационата единица во рамките на претпријатието и надвор од него;
- известување на сопственикот, доколку постои;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1322.01 Директор на производство и на оперативните единици на претпријатијата во рударството
1322.02 Директор на производство и на оперативните единици на претпријатијата за екстракција на нафта и земјен гас
1322.03 Директор на каменолом
1322.04 Директор на рудник

1323. Директори на претпријатија за градежништво

Директорите на претпријатија за градежништво управуваат со градежните работи на претпријатијата (планираат, организираат, водат и контролираат), под надзор на главниот и извршниот директор, како и се советуваат со директорите на останатите организациони единици на претпријатието.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на градежните работи во претпријатието;
- обезбедување на рентабилно користење на материјалните и финансиските средства и на вработените при исполнувањето на планот за градба;
- утврдување на потребниот квалитет, количина и цена на производите и спроведување на деловните политики;
- планирање и управување на дневните операции на производството;
- разгледување на добиените понуди и склучување на договори со клиенти и добавувачи;
- анализа, контрола и оптимизација на трошоците;
- одредување и водење на оперативни и административни работи;
- водење на евиденција за текот на градбите;
- надзор на примената на прописите за сигурност при работа и слични градежни прописи;
- учество на саеми и различни промоции;
- надзор на изборот, оспособувањето и работата на вработените;
- претставување на организационата единица во рамките на претпријатието и надвор од него;
- известување на сопственикот, доколку постои;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1323.01 Директор на производни и оперативни единици во претпријатие за градежни работи
1323.02 Директор на градежно претпријатие
1323.03 Директор на проектантски завод
1323.04 Директор на проектантско биро

1324. Директори на претпријатија за транспорт, складирање и врски

Директорите на претпријатија за транспорт, складирање и врски управуваат со претпријатијата и ги планираат, организираат, водат и ги контролираат специфичните активности на претпријатијата.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на политиките за складирање, набавка и дистрибуција на патници и стока;
- утврдување на потребниот квалитет, количина и цена на производите и услугите и спроведување на деловните политики;
- процена на приходите и расходите на претпријатието;
- преговарање со клиенти и договарање за прифатливи цени и гаранција за квалитет за дадените услуги;
- обезбедување на рентабилно користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените;
- анализа, контрола и оптимизација на трошоците;
- планирање и контрола на дневните активности;

- воспоставување и водење на оперативни и административни работи;
- надзор на примената на прописите за сигурност при работа и слични законски прописи;
- надзор на изборот, оспособувањето и работата на вработените;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на претпријатието и надвор од него;
- известување на сопственикот, доколку постои;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1324.01 Директор на шпедитерско претпријатие
1324.02 Директор на меѓународен патнички сообраќај во претпријатијата
1324.03 Директор на меѓународен товарен сообраќај во претпријатијата
1324.04 Директор на превоз на опасни материи во претпријатието
1324.05 Директор за набавка
1324.06 Директор за дистрибуција
1324.07 Директор на складиште
1324.08 Директор на мало складиште
1324.09 Директор на претпријатие за превоз
1324.10 Директор на претпријатие за шпедиција
1324.11 Директор на претпријатие за услуги на туристичките агенции
1324.12 Директор на претпријатие за услуги на патнички агенции
1324.13 Директор на железнички сообраќај
1324.14 Директор на претпријатие за патен сообраќај
1324.15 Директор на автобуска станица
1324.16 Директор на претпријатие за воздушен сообраќај
1324.17 Директор на аеродром
1324.18 Директор на туристички агенции
1324.19 Директор на претпријатие за други услуги во сообраќајот

СПОРЕДНА ГРУПА 133.
Директори на претпријатија за информациска и комуникациска технологија

Директорите на претпријатија за информациска и комуникациска технологија управуваат со службите за компјутерски и телекомуникациски услуги во претпријатијата и институциите (планираат, организираат, водат и контролираат) под надзор на главниот или извршниот директор, како и се советуваат со директорите на останатите организациони единици на претпријатието или институцијата.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: консултации со корисниците и останатите засегнати страни со цел да се специфицира технологијата и да се задоволат специфичните барања; формулирање на информациски и комуникациски стратегии, политики и планови; обезбедување на оптимално искористување на ресурсите и развивање на стандарди; анализирање на текот на работата и утврдување на приоритети; оценување на технологијата на организациите и давање на препораки за подобрување на хардверските и софтверските решенија; управување со буџети, контрола на трошоците и воспоставување на систем на оперативни и административни процедури; избор на вработени и надзор на нивната работа; претставување на претпријатието на официјални настани и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

1330. Директори на претпријатија за информациска и комуникациска технологија

1330. Директори на претпријатија за информациска и комуникациска технологија

Директорите на претпријатија за информациска и комуникациска технологија управуваат со службите за компјутерски и телекомуникациски услуги во претпријатијата и институциите (планираат,

организираат, водат и контролираат), под надзор на главниот или извршниот директор, и се советуваат со директорите на останатите организациони единици на претпријатието или институцијата.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на компјутерските услуги на претпријатијата/ институциите;
- насочување на изборот, поставувањата, употребата и одржувањето на компјутерската опрема и програмска поддршка, како и договарање на компјутерски услуги за надворешни корисници;
- планирање на вкупната политика на обработка на податоците на претпријатието/ институцијата, како и координирање на активностите за изнаоѓање на алтернативни решенија;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените;
- воспоставување и водење на оперативни и административни работи;
- планирање и контрола на дневните активности;
- надзор на оспособувањето и работата на вработените, како и нивен избор;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на претпријатието и надвор од него;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1330.01	Директор на служба за компјутерски услуги
1330.02	Директор на претпријатие за телекомуникации
1330.03	Раководител на пошта
1330.04	Раководител на служба на меѓународна автоматска телефонска централа
1330.05	Раководител на телекомуникации
1330.06	Директор на претпријатие за компјутерски услуги
1330.07	Директор на претпријатие за информатички услуги
1330.08	Директор на сектор за работна информатика
1330.09	Директор на сметачки центар
1330.10	Директор на центар за автоматска обработка на податоци
1330.11	Директор на сектор за технологија и унапредување на работата

СПОРЕДНА ГРУПА 134.
Директори на институции за специјализирани услуги

Директорите на институции за специјализирани услуги управуваат со разновидни институции што даваат различни видови на услуги како заштита и згрижување на деца и стари лица, здравствени, образовни, социјални, финансиски, осигурителни и други видови на професионални услуги и ги менаџираат активностите на тие институции.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: управување со претпријатието /институцијата (планирање, организирање, водење и контрола), водење на дневните работи и надзор на постигнатите резултати; воспоставување и водење на оперативни и административни работи; планирање и контрола на користењето на материјалните и финансиските средства, како и избор на вработените; обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди; организирање на средби со родителите и роднините; претставување на службата во рамките на надлежноста на установата и надвор од неа; известување на сопственикот доколку постои; надзор на останатите работници и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

1341. Директори на институции за згрижување на деца
1342. Директори на институции за здравствени услуги
1343. Директори на институции за згрижување на стари лица
1344. Директори на институции за социјални работи
1345. Директори на образовни установи

1346. Директори на претпријатија за финансиски и осигурителни услуги
1349. Директори на институции за специјализирани услуги, накласифицирани на друго место

1341. Директори на институции за згрижување на деца

Директорите на институции за згрижување на деца управуваат со установи за згрижување на деца од претшколска возраст и ги менаџираат активностите на институциите за згрижување и одмор на децата во дневни центри.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на активностите во институциите за згрижување на деца;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените;
- следење на ресурсите кои се одвојуваат за обезбедување на квалитетна нега на децата;
- обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди;
- советување со надлежни органи и воведување на програми и системи со цел да се подобри физичкиот, социјалниот, емотивниот и интелектуалниот развој на децата;
- воспоставување и водење на оперативни и административни работи;
- планирање и контрола на дневните активности во установата и согледување на постигнатите резултати;
- надзор и избор на оспособувањето и професионалноста на работата на вработените;
- организирање на средби со родителите на учениците;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на установата и надвор од неа;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1341.01 Директор на претшколска установа

1342. Директори на институции за здравствени услуги

Директорите на институции за здравствени услуги управуваат со институции кои даваат здравствени услуги на луѓето како болници, клиники и други јавни здравствени организации и ги менаџираат активностите на тие институции.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на активностите во здравствените установи;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените;
- следење на ресурсите кои се одвојуваат за обезбедување на здравствена заштита и други здравствени услуги;
- обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните здравствени стандарди;
- советување со надлежни органи и воведување на системи со цел да се подобрат здравствените услуги;
- воспоставување и водење на оперативни и административни работи;
- планирање и контрола на дневните активности во установата и согледување на постигнатите резултати;
- надзор и избор на оспособувањето и професионалноста на работата на вработените;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на установата и надвор од неа;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1342.01 Директор на здравствен дом
1342.02 Директор на здравствена установа
1342.03 Директор на болница
1342.04 Директор на клиника

1343. Директори на институции за згрижување на стари лица

Директорите на институции за згрижување на стари лица управуваат со установи кои даваат услуги за згрижување и нега на стари лица поради изнемоштеност или старeење и ги менаџираат активностите на тие институции.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на активностите во институциите за згрижување на стари лица;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените;
- следење на ресурсите кои се одвојуваат за обезбедување на квалитетна нега на старите лица;
- обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди;
- советување со надлежни органи и воведување на програми и системи со цел да се подобри физичката, социјалната и емотивната состојба на старите лица;
- воспоставување и водење на оперативни и административни работи;
- планирање и контрола на дневните активности во установата и согледување на постигнатите резултати;
- надзор и избор на оспособувањето и професионалноста на работата на вработените;
- организирање на средби со роднини на старите лица;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на установата и надвор од неа;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1343.01 Директор на дом за стари лица
1343.02 Директор на центар за згрижување на стари лица

1344. Директори на институции за социјални работи

Директорите на институции за социјални работи управуваат со установи кои обезбедуваат програми за социјални услуги на заедницата и ги менаџираат активностите на тие институции.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на активностите во социјалните установи;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените;
- следење на ресурсите кои се одвојуваат за обезбедување на заштита, домување и други социјални услуги;
- обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди;
- советување со надлежните органи со цел да се подобрат социјалните услуги;
- воспоставување и водење на оперативни и административни работи;
- планирање и контрола на дневните активности во установата и согледување на постигнатите резултати;
- надзор и избор на оспособувањето и работата на вработените;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на установата и надвор од неа;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1344.01 Директор на социјални работи
1344.02 Директор за социјално осигурување
1344.03 Директор на биро за вработување
1344.04 Директор на установа за социјална работа

1345. Директори на образовни установи

Директорите на образовни установи управуваат со образовни институции како факултети, колеџи, основни и средни училишта и други образовни установи и ги менаџираат образовните активности.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на образовните установи;
- утврдување на образовни програми базирани во рамките утврдени од страна на образовните власти;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените;
- спроведување на системи и процедури за следење на наставата и запишувањето на учениците;
- советување со надлежните органи со цел да се подобрат образовните услуги;
- обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди;
- оценување и евалуација на работата на професорите и наставниците и контролирање на материјата која се изучува;
- воспоставување и водење на оперативни и административни работи;
- планирање и контрола на дневните активности во установата и согледување на постигнатите резултати;
- надзор и избор на оспособувањето и работата на вработените;
- организирање на средби со родителите на учениците;
- преземање на дисциплински мерки во рамките на својата надлежност;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на установата и надвор од неа;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1345.01	Декан
1345.02	Продекан
1345.03	Директор на основно училиште
1345.04	Директор на средно училиште
1345.05	Директор на претпријатие за интелектуални услуги
1345.06	Директор на образовна установа

1346. Директори на претпријатија за финансиски и осигурителни услуги

Директорите на претпријатија за финансиски и осигурителни услуги управуваат со претпријатија и институции од финансиска природа како банкарски филијали, менувачници, осигурителни компании, консалтинг и други, ги менаџираат нивните специфични деловни активности и обезбедуваат финансиски и осигурителни услуги.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на финансиските и осигурителните компании;
- планирање на вкупната политика на претпријатието/институцијата, како и координирање на активностите на вработените;
- обезбедување на совети за клиентите во врска со финансиски и осигурителни прашања;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените;
- воспоставување и водење на оперативни и административни работи;
- преговарање со клиенти во врска со финансиски понуди и услуги;
- водење на евиденција на приоритетни клиенти;
- планирање и контрола на дневните активности во организацијата и согледување на постигнатите резултати;
- одобрување на кредитни апликации, финансиски трансакции, потпишување на документи и спроведување на финансиски проверки и истраги;
- надзор на оспособувањето и работата на вработените, како и нивен избор;
- известување на сопственикот, доколку постои;

- обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на претпријатието и надвор од него;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
1346.01 Директор на одделение за анализа
1346.02 Директор на приватни агенции и фондови
1346.03 Директор на осигурителни друштва
1346.04 Директор на служба за осигурување
1346.05 Директор на менувачница
1346.06 Директор на дирекција на банка
1346.07 Директор на претпријатие за книговодствени услуги
1346.08 Директор на претпријатие за книговодствено - финансиски услуги
1346.09 Директор на претпријатие за финансиски услуги
1346.10 Директор за финансиско посредување

1349. Директори на институции за специјализирани услуги, накласифицирани на друго место

Оваа единечна група опфаќа директори на институции за специјализирани услуги кои не се класифицирани на друго место во подгрупата 13. Директори на производствени претпријатија и институции за специјализирани услуги.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
1349.01 Директори на институции за специјализирани услуги кои не се класифицирани на друго место

ПОДГРУПА 14.
Директори на претпријатија за угостителство, трговија и други услуги

Директорите на претпријатија за угостителство, трговија и други услуги управуваат, планираат, организираат, координираат и контролираат претпријатија кои се занимаваат со хотелиерство, угостителство, трговија на големо и на мало или даваат други услуги.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: планирање, организирање, водење и контрола на хотелските услуги на претпријатијата; планирање на дневните трговски активности и утврдување на производниот микс на производите; контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените; обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди; преговарање со клиенти и добавувачи во врска со достава и набавки; воспоставување и водење на оперативни и административни работи; надзор и избор на оспособувањето и работата на вработените; учество на саеми и различни промоции; претставување на службата во рамките на надлежноста на претпријатието и надвор од него; известување на сопственикот, доколку постои и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:
141. Директори на угостителски и хотелски претпријатија
142. Директори на претпријатија за трговија на големо и на мало
143. Други директори за услуги

СПОРЕДНА ГРУПА 141.
Директори на угостителски и хотелски претпријатија

Директорите на угостителски и хотелски претпријатија управуваат со угостителски објекти во свое име или во име на сопственикот и со помош на лицата кои не се директори ги планираат, организираат, водат и ги контролираат угостителските активностите на претпријатието.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: планирање, организирање, водење и контрола на хотелските услуги на претпријатијата; контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените; обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди; преговарање со клиенти и добавувачи во врска со достава и набавки; воспоставување и водење на оперативни и административни работи; надзор на оспособувањето и работата на вработените, како и нивен избор; известување на сопственикот, доколку постои и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

1411. Директори на хотели
1412. Директори на ресторани

1411. Директори на хотели

Директорите на хотели управуваат со хотели и слични објекти во свое име или во име на сопственикот и со помош на лицата кои не се директори ги планираат, организираат, водат и ги контролираат угостителските активности на претпријатието.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на хотелските услуги на претпријатијата;
- планирање на вкупната политика на претпријатието/институцијата, како и координирање на активностите за изнаоѓање на алтернативни решенија;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените;
- воспоставување и водење на оперативни и административни работи;
- преговарање со клиенти и добавувачи во врска со достава и набавки;
- планирање и контрола на дневните активности;
- надзор на оспособувањето и работата на вработените, како и нивен избор;
- известување на сопственикот, доколку постои;
- обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на претпријатието и надвор од него;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1411.01 Директор на хотелско претпријатие
1411.02 Директор на мал хотел
1411.03 Директор на мотел
1411.04 Директор на камп
1411.05 Директор на одморалиште
1411.06 Директор на претпријатие за изнајмување на соби и куќи
1411.07 Директор за набавка на храна во хотел
1411.08 Директор на хостел
1411.09 Директор на преноќувалиште

1412. Директори на ресторани

Директорите на ресторани управуваат со угостителски објекти во свое име или во име на сопственикот и со помош на лицата кои не се директори ги планираат, организираат, водат и ги контролираат угостителските активности на претпријатието.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на угостителските услуги на претпријатијата;
- планирање на вкупната политика на ресторанite, како и координирање на активностите за изнаоѓање на алтернативни решенија;
- контрола на трошоците и осигурување на рентабилното користење на материјалните и финансиските средства, како и на вработените;
- воспоставување и водење на оперативни и административни работи;
- преговарање со клиенти и добавувачи во врска со достава и набавки;
- планирање и контрола на дневните активности;
- надзор на оспособувањето и работата на вработените, како и нивен избор;
- известување на сопственикот, доколку постои;
- обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди;
- претставување на службата во рамките на надлежноста на претпријатието и надвор од него;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1412.01 Директор на ресторан
1412.02 Директор на мал ресторан
1412.03 Директори на угостителски претпријатија
1412.04 Директор на кафеана
1412.05 Директор на диско-бар
1412.06 Директор на ноќен бар
1412.07 Директор за набавка на храна во ресторан

СПОРЕДНА ГРУПА 142.

Директори на претпријатија за трговија на големо и на мало

Директорите на претпријатија за трговија на големо и на мало управуваат со трговски претпријатија, планираат, организираат, водат и ги контролираат активностите за продажба на одредени производи на големо и на мало.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: управување (планирање, организирање, водење и контрола), водење на дневните работи и надзор на постигнатите резултати; планирање на дневните трговски активности и утврдување на производниот микс на производите; преговори со добавувачите, купувачите и други претпријатија: планирање и контрола на користењето на материјалните и финансиските средства, како и избор на вработените; процена на приходите и расходите и контрола на трошоците; обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди; учество на саеми и различни промоции; известување на сопственикот доколку постои; надзор на останатите работници и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

1420. Директори на претпријатија за трговија на големо и на мало

1420. Директори на претпријатија за трговија на големо и на мало

Директорите на претпријатија за трговија на големо и на мало управуваат со трговски претпријатија, планираат, организираат, водат и ги контролираат активностите за продажба на одредени производи на големо и на мало.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање, водење и контрола на трговските активности со кои се занимава претпријатието;
- процена на приходите и расходите и контрола на трошоците;
- одредување и водење на оперативни и административни работи;

- планирање на дневните трговски активности и утврдување на производниот микс на производите;
- преговори со добавувачите и купувачите за достава и набавки;
- обезбедување на рентабилно користење на материјалните и финансиските средства, како и на работата на вработените и исполнување на планот на работа;
- обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди;
- надзор на оспособувањето и работата на вработените, како и нивен избор;
- учество на саеми и различни промоции;
- известување на сопственикот, доколку постои;
- претставување на организационата единица во рамките на надлежноста на трговското претпријатие и надвор од него;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

1420.01 Директор на претпријатие за трговија на големо
1420.02 Директор на претпријатие за трговија на мало
1420.03 Директор на мало претпријатие за трговија на големо
1420.04 Директор на мало претпријатие за трговија на мало
1420.05 Директор на трговско претставништво
1420.06 Директор за промет со недвижности
1420.07 Директор на претпријатија за изнајмување

СПОРЕДНА ГРУПА 143.

Други директори за услуги

Оваа единечна група ги опфаќа занимањата на директори кои менаџираат со претпријатија, институции или организации кои даваат услуги од областа на културата, уметноста, спортот, рекреацијата или претпријатија кои даваат лични услуги.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: планирање на дневните активности и организирање на различни програми кои ги даваат центрите; одредување и водење на оперативни и административни работи; давање на публицитет на настаните кои се одржуваат во центрите; обезбедување на рентабилно користење на материјалните и финансиските средства, како и на работата на вработените и исполнување на планот на работа; обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди; одржување на чекор со новите трендови и случувања кои се релевантни за услугите кои се даваат; претставување на организационата единица во рамките на надлежноста на центарот и надвор од него и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

1431. Директори на спортски, рекреативни и културни центри

1439. Директори за услуги, некласифицирани на друго место

1431. Директори на спортски, рекреативни и културни центри

Директорите на спортски, рекреативни и културни центри управуваат со претпријатија и организации кои обезбедуваат спортски, рекреативни, културни, уметнички и други услуги.

Задачите вклучуваат:

- планирање на дневните активности и организирање на различни програми кои ги даваат центрите;
- процена на приходите и расходите и контрола на трошоците;
- одредување и водење на оперативни и административни работи;
- давање на публицитет на настаните кои се одржуваат во центрите;
- обезбедување на рентабилно користење на материјалните и финансиските средства, како и на работата на вработените и исполнување на планот на работа;
- обезбедување на услови за работа во согласност со пропишаните стандарди;

- одржување на чекор со новите трендови и случувања кои се релевантни за услугите кои се даваат;
- надзор на оспособувањето и работата на вработените, како и нивен избор;
- известување на сопственикот, доколку постои;
- претставување на организационата единица во рамките на надлежноста на центарот и надвор од него;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
1431.01 Директор на установа за спорт и рекреација
1431.02 Спортски директор
1431.03 Директор на спортски објект
1431.04 Директор на рекреативни центри
1431.05 Директор на установа за култура
1431.06 Директор на дом на култура
1431.07 Директор на театар
1431.08 Директор на музеј
1431.09 Директор на галерија
1431.10 Директор на архив

1439. Директори за услуги, некласифицирани на друго место

Оваа единечна група опфаќа директори за услуги кои не се класифицирани на друго место во споредната група 143. Други директори за услуги.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
1439.01 Директор на претпријатие за лични услуги
1439.02 Директор на претпријатие за перење и чистење
1439.03 Директор на претпријатие за хемиско чистење
1439.04 Директор на претпријатие за погребални услуги
1439.05 Директор на институт
1439.06 Директор на ветеринарен институт
1439.07 Директор на ветеринарно друштво
1439.08 Директор на зоолошка градина
1439.09 Директор на национален парк
1439.10 Директор на сектор за механографија
1439.11 Директор на претпријатие за отстранување на отпадни води
1439.12 Директор на претпријатие за комунална хигиена
1439.13 Директор на претпријатие за одржување и поправка на моторни возила
1439.14 Директор на претпријатие за одржување и поправка на производи за широка потрошувачка
1439.15 Директор на служба за обезбедување
1439.16 Директор за заштита при работа
1439.17 Директор на претпријатие и установа, некласифициран на друго место

ГЛАВНА ГРУПА 2.
СТРУЧЊАЦИ И НАУЧНИЦИ

Стручњаците и научниците го зголемуваат постоечкиот фонд на знаења, применувајќи научни или уметнички концепти и теории, учат за претходно споменатото на систематски начин или се образуваат во која било комбинација од овие три активности. Занимањата во оваа главна група бараат квалификации од седми, осми и деветти степен на образование.

Задачите што ги вршат стручњаците и научниците во оваа главна група најчесто вклучуваат: истражување и анализа, унапредување на знаењето, теоријата и оперативните методи, примена на постоечките знаења во областа на природните и техничките науки, биомедицината и здравството, биотехничките науки, како и социјалните и хуманитарните науки, како и советување во врска со нив; предавање за теоријата и праксата на една или повеќе дисциплини на различни степени на образование; учење и образување на хендикепираните лица, давање на разни деловни, правни и социјални услуги,

создавање или изведување на уметнички дела; давање на духовна поддршка, подготвување на научни трудови, извештаи и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата од оваа главна група се класифицираат во подгрупите:

21. Стручњаци за наука и инженеринг
22. Стручњаци од областа на здравството
23. Стручњаци за образование
24. Стручњаци за бизнис и администрација
25. Стручњаци за информациска и комуникациска технологија
26. Правни, општествени и стручњаци од областа на културата

ПОДГРУПА 21.

Стручњаци за наука и инженеринг

Стручњаците за наука и инженеринг истражуваат, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа или применуваат научно знаење во физика, астрономија, метеорологија, хемија, геофизика, геологија, математика, статистика, информатика, архитектура, машинство и технологија.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: истражување, проширување, примена и советување за знаењата стекнати со проучување на структурата и својствата на физичките материи и појави, хемиски карактеристики и процеси на различни материи, материјали и производи, и математички, статистички и информатички концепти и методи; истражување и усовршување на научните знаења со проучување на сите форми на живот и влијанието на факторите на околината, лековите и другите супстанции врз живите форми, вклучувајќи ги сите природни појави и процеси во биосферата; советување, проектирање и изведба на градежни работи, како машини и друга опрема; примена и советување за методите во рударството и утврдување на нивната оптимална употреба, катастарско мерење на копно и море како и изработка на карти; проучување и советување за технолошките аспекти на одредени материјали, производи и постапки, како и за продуктивноста на производството и организацијата; спроведување на истражувања, планирање, развивање, дизајнирање и проектирање на електрична, електро и телекомуникациска опрема; подготовка на научни трудови. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

211. Физичари, хемичари и сродни стручњаци
212. Математичари, актуари и статистичари
213. Стручњаци од областа на природните науки
214. Стручњаци за инженеринг
215. Инженери за електротехнологија
216. Архитекти, планери, геодети и дизајнери

СПОРЕДНА ГРУПА 211.

Физичари, хемичари и сродни стручњаци

Физичарите, хемичарите и сродните стручњаци истражуваат, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа, како и применуваат научни знаења поврзани со физика, астрономија, метеорологија, хемија, геологија и геофизика.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: проширување на научните знаења со истражувања и експерименти поврзани со механиката, термодинамиката, оптиката, акустиката, електрицитетот, магнетизмот, електрониката, нуклеарната физика, астрономијата, различни гранки на хемијата, како и примена на овие знаења во области како што се индустријата, земјоделството, здравството, навигацијата, истражувањето на вселената, искористувањето на нафтата, гасот и минералите, телекомуникациите, градежништвото и други услуги, изработка на научни трудови и извештаи. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2111. Физичари и астрономи
2112. Метеоролози
2113. Хемичари
2114. Геолози и геофизичари

2111. Физичари и астрономи

Физичарите и астрономите спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа, како и применуваат научни знаења во областа на физиката, астрономијата, индустријата, медицината, воената или друга област.

Задачите вклучуваат:

- истражување, унапредување и развивање на поими, теории и оперативни методи за работа од областа на физиката и астрономијата;
- водење на експерименти, тестови, анализи за структурата и својството на материјата во цврста состојба и нивно однесување под дејство на температура, притисок, стрес и други услови;
- изведување на експерименти, тестови и анализи во области како што се механиката, термодинамиката, оптиката, акустиката, електрицитетот, магнетизмот, електрониката, нуклеарната физика и астрономијата;
- обезбедување на точни мерења на физичките вредности кои се користат и применуваат во медицината;
- развивање на резултати или инвестиции и експерименти и презентирање на заклучоците, главно со користење на математички техники и модели;
- унапредување и развивање на индустриска, медицинска, воена и друга практична примена на начела и техники од областа на физиката и астрономијата;
- надгледување, анализа и интерпретирање на вселенските појави и унапредување на методи и техники за примена во области како што се поморството и истражувањето на вселената;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- извршување на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2111.01	Физичар
2111.02	Астроном
2111.03	Физичар - истражувач
2111.04	Физичар самостоен истражувач
2111.05	Медицински физичари
2111.06	Нуклеарен физичар

2112. Метеоролози

Метеоролозите спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа за составот, структурата и динамиката на атмосферата и подготвуваат временска прогноза за авијацијата, морепловството, градежништвото, земјоделството и останатите дејности.

Задачите вклучуваат:

- истражување, унапредување и развивање на поими, теории и оперативни методи за работа поврзани за системот, структурата и динамиката на атмосферата;
- истражување на насоката и брзината на воздушните движења, притисокот, температурата, влагата и останатите појави, како што се создавање на облаци, количината на врнежите, промената на електрицитетот и сончевото зрачење;
- проучување на податоци собрани во метеоролошките станици, подготвување на временски прогнози и карти кои се користат во авијацијата, морепловството, градежништвото, земјоделството и останатите дејности;
- извршување на експерименти за распространување на магла, создавање дождови и останати начини за контролирање на временските услови со употреба на специјализирана опрема;
- давање на предупредување за атмосферски феномени како бура, невреме, поројни дождови, грмотевици и слични опасности;
- испитување на ефектите од времето и климата врз животната средина;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;

- информирање на јавноста;
- извршување на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2112.01	Метеоролог
2112.02	Метеоролог - прогнозер
2112.03	Хидрометеоролог
2112.04	Агрометеоролог
2112.05	Климатолог

2113. Хемичари

Хемичарите спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа или применуваат научни знаења поврзани со хемијата, главно за тестирање, унапредување и развивање на материи, материјали и индустриски производи и процеси.

Задачите вклучуваат:

- истражување, унапредување и развивање на поими, теории и оперативни методи за работа од областа на хемијата;
- учество во интердисциплинарни истражувања и проекти за развој на работата со хемиски инженери, биолози, микробиолози, агрономи, геолози и други професионалци;
- експерименти, тестови и анализи за испитување на хемискиот состав, енергијата и хемиските промени во различни природни и синтетички материи, материјали и производи;
- развој и истражување на нови супстанции и соединенија и создавање на вештачки супстанции;
- анализи и синтези на резултатите од работата и изведување на заклучоци;
- унапредување и развивање на хемиски, фармацевтски и други индустриски производи и процеси;
- развивање на контролата на квалитетот на производи и процеси;
- преземање на безбедносни мерки при работата;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- извршување на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2113.01	Хемиски аналитичар
2113.02	Хемичар за неорганска хемија
2113.03	Хемичар за органска хемија
2113.04	Хемичар - истражувач
2113.05	Хемичар во фармација
2113.06	Хемичар
2113.07	Хемичар самостоен истражувач
2113.08	Хемичар - технолог
2113.09	Хемичар - физичар
2113.10	Останати хемичари

2114. Геолози и геофизичари

Геолозите и геофизичарите спроведуваат истражувања, развиваат или подобруваат концепти, теории и оперативни методи за работа, односно применуваат научни сознанија за геологијата, геофизиката, во области како што се истражување и искористување на лежишта на нафта, гас и вода, како и цврсти минерални суровини, заштита на вода, градежништво, телекомуникации и навигации.

Задачите вклучуваат:

- истражување, унапредување и развивање на поими, теории и методи од областа на геологијата и геофизиката;
- проучување на составот и структурата на земјината кора, испитување на карпите, минералите, фосилните остатоци итн., за одредување на процесите кои влијаат на развојот на земјата, истражување

на еволуцијата на животот во минатото и утврдување на природата и хронологија на геолошките формации;

- интерпретирање на резултатите од истражувањата и подготовка на геолошки и геофизички извештаи и карти, графикони и дијаграми;
- испитување и мерење на сеизмолошки, гравитациски, електрични, топлински и магнетни сили кои влијаат на земјата и објектите;
- испитување и мерење на оптички и акустични појави во атмосферата;
- проучување и мерење на физичките својства на морето и атмосферата, како и нивната меѓузависност како што е размена на топлинска енергија;
- проценување на тежината, големината и масата на земјината топка, составот и структурата на нејзината внатрешност, како и проучување на природата и активностите на вулкани, глечери и земјотреси;
- обработка и интерпретација на податоците добиени со мерење и употреба на добиените резултати и информации за одредени области на примена;
- примена на резултатите од истражувањата при процена на можноста за искористување и заштита на резервите на нафта, гас, цврсти материјали и подземни води;
- лоцирање и утврдување на природата на големината на резервите на нафта, гас, цврсти материјали и подземни води, со примена на сеизмолошки, гравиметриски, магнетни, електрични и радиометриски методи;
- примена на геолошко и геофизичко знаење за проблемите кои се среќаваат кај градежните проекти, како што се изградба на брани, мостови, тунели и големи згради;
- цртање на земјани магнетни полиња, примена на овие карти и други собрани податоци за потребите на радиопренос, временски прогнози и навигации;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- извршување на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2114.01 Геолог за истражување на метални и неметални суровини
2114.02 Геолог за хидрологија
2114.03 Геолог за геотермика
2114.04 Геолог за инженерска геологија
2114.05 Геолог за геомеханика
2114.06 Геолог за стратиграфија
2114.07 Геолог за тектоника
2114.08 Геолог за семинтологија
2114.09 Геолог за палеонтологија
2114.10 Геолог за петрографија
2114.11 Геолог за обработка на податоци
2114.12 Инженер за геолошко истражување на лежишта
2114.13 Инженер за лабораториско истражување на карпи
2114.14 Инженер за геофизичко истражување на карпи
2114.15 Инженер за геофизички мерења
2114.16 Инженер за обработка на геофизички податоци
2114.17 Сеизмолог
2114.18 Геолог истражувач
2114.19 Геолог самостоен истражувач
2114.20 Инженер геолог
2114.21 Инженер геофизичар
2114.22 Хидролог

СПОРЕДНА ГРУПА 212.

Математичари, актуари и статистичари

Математичарите, актуарите и статистичарите спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат математички и статистички знаења, теории, оперативни методи за работа и техники и применуваат знаења

во широк опсег на работи во градежништвото, рударството и останатите области на природните и општествените науки.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: спроведување на математички истражувања, примена на математички, актуарски и статистички начела и техники, логички анализи и управување со проблеми, програмирање на решенијата со помош на компјутер, разгледување на актуарски проблеми, проучување и уредување на пензискиот систем и системот на социјална заштита и советување во врска со нив, планирање, креирање и водење на статистика, теорија на веројатност и ризик за да се проценат потенцијалните ефекти на идните настани, дизајнирање и оцена на прашалници, организирање на истражувања и други статистички збирки, обработка, интерпретирање и анализа на статистички податоци, советување и одредување на веродостојноста на податоците, изработка на научни трудови и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
2120. Математичари, актуари и статистичари

2120. Математичари, актуари и статистичари

Математичарите, актуарите и статистичарите спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат математички и статистички знаења, теории, оперативни методи за работа и техники, како и советуваат и се вклучени во практичната примена на знаењата во областите како што се градежништвото, рударствотото, деловните услуги и здравството, како и во другите области на природните и општествените науки.

Задачите вклучуваат:

- проучување, унапредување и развивање на математички, актуарски и статистички теории и техники;
- примена на математички начела, модели и техники на широк опсег на работи во областите како што се градежништвото, земјоделството и другите области на природните и општествените науки;
- логичка анализа на проблемите во управувањето, особено од аспект на ефикасноста на увозно-извозните односи и обликување на математички модели на одделни проблеми, најчесто по пат на програмирање и компјутерски решенија;
- креирање и воведување во функција на пензискиот систем, како и социјално, животно, здравствено и друг вид на осигурување;
- спроведување на математичко-статистички модели и употреба на теоријата на веројатност и ризик за да се проценат потенцијалните ефекти на идните настани;
- спроведување на статистички истражувања;
- дизајнирање на прашалници, планирање и организирање на анкети;
- советување за техниките на употреба на собраните податоци во текот на работата и утврдување на веродостојноста на податоците;
- обработка, анализа и објавување на статистички податоци;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- извршување на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2120.01	Актуар
2120.02	Математичар
2120.03	Математичар програмер
2120.04	Математичар истражувач
2120.05	Оперативен истражувач
2120.06	Математичар за операциони истражувања
2120.07	Статистичар методолог
2120.08	Статистичар, математички
2120.09	Статистичар демограф
2120.10	Статистичар
2120.11	Статистичар истражувач
2120.12	Статистичар самостоен истражувач
2120.13	Демограф

СПОРЕДНА ГРУПА 213.
Стручњаци од областа на природните науки

Стручњаците од областа на природните науки спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа и применуваат научно знаење од областа на биологија, зоологија, ботаника, екологија, физиологија, биохемија, микробиологија, молекуларна биологија, анатомија, бактериологија, цитологија, генетика, фармакологија, агрономија, екологија и патологија.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: истражување и усовршување на научните знаења со проучување на сите форми на живот и влијанието на факторите на околината, лековите и другите супстанции врз живите форми, вклучувајќи ги сите природни појави и процеси во биосферата; проучување и пронаоѓање нови технологии, советување и примена на научни знаења во земјоделството, шумарството, применетата екологија, биологијата на морето, заштитата на околината и животната средина, фармацевтската, прехранбената и друга индустрија, генетичкото инженерство и медицината; изработка на научни трудови и пишување на извештаи. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2131. Биолози, патолози, фармаколози, ботаничари, зоолози и сродни стручњаци
2132. Агрономи, шумарски инженери и сродни стручњаци
2133. Стручњаци за заштита на животната средина

2131. Биолози, патолози, фармаколози, ботаничари, зоолози и сродни стручњаци

Биолозите, патолозите, фармаколозите, ботаничарите, зоолозите и сродните стручњаци спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа врз живите организми и нивната интеракција со животната средина и применуваат научно знаење од областа на биологијата, патологијата, физиологијата, анатомијата, фармакологија, зоологијата, ботаниката, екологијата, молекуларната биологија, бактериологијата, генетиката, имунологијата и вирусологијата, особено на полето на медицината, земјоделството и индустријата.

Задачите вклучуваат:

- истражување, унапредување и развивање на поими, теории и оперативни методи за работа во одделни области;
- проучување и изведување на експерименти кои се однесуваат на формата, структурата и останатите анатомски карактеристики на живите организми;
- теренски истражувања и изведување на операторски експерименти за утврдување на биолошката разновидност и класификација на животните и растенијата, проучување на нивниот анатомски и физиолошки состав, потеклото, развојот, хемискиот состав и прилагоденоста на својот и физиолошкиот анатомски состав и однесување на животната средина;
- проучување на меѓусебните врски помеѓу животинскиот и растителниот свет и факторите на човековата средина и давање на стручни совети на лицата од сродните дисциплини;
- вршење експерименти на структурата и функциите на живите клетки за влијанието на физичките и хемиските фактори врз нормалните и абнормалните клетки и спроведување на истражувања во оваа област со употреба на специјализирана опрема;
- проучување и изведување на експерименти поврзани со животните процеси и функции на човечките, животинските и растителните органи, ткива, клетки и системи под нормални и абнормални или посебни услови;
- истражувања и експерименти кои се однесуваат на различни аспекти на дејствувањето на факторите на потекло, пренос и развој на наследните особини кај луѓето, животните и растенијата;
- проучување и изведување на експерименти поврзани со влијанието на лековите и другите супстанции на ткива, органи и физиолошки процеси кај човекот и животните, како и унапредување на постоечките и развивање на нови лекови;
- истражување на бактерии и вируси, нивното потекло, развојот и генетските особини и значењето за здравјето на луѓето;

- експерименти на ткива и развивање на технологија на одгледување на клонирани растенија корисни во прехраната на луѓето и животните;
- унапредување и создавање на индустриски, медицински и други примени на знаења во соодветните области;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- извршување на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2131.01	Бактериолог
2131.02	Биолог
2131.03	Зоолог
2131.04	Енилог
2131.05	Ботаничар
2131.06	Молекуларен ботаничар
2131.07	Генетичар
2131.08	Микробиолог
2131.09	Имунолог
2131.10	Енолог
2131.11	Орнитолог
2131.12	Паразитолог
2131.13	Хидробиолог
2131.14	Цитолог
2131.15	Хистолог
2131.16	Ембриолог
2131.17	Молекуларен биолог
2131.18	Радиобиолог
2131.19	Биофизичар
2131.20	Биохемичар
2131.21	Физиолог
2131.22	Анатом
2131.23	Ендокринолог
2131.24	Епидемиолог
2131.25	Фармаколог
2131.26	Кинезиолог
2131.27	Патофизиолог
2131.28	Патолог
2131.29	Токсиколог

2132. Агрономи, шумарски инженери и сродни стручњаци

Агрономите, шумарските инженери и сродните стручњаци спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа во земјоделството, шумарството и рибарството или применуваат научни знаења во врска со одгледување, оплодување и развој на растенија и животни.

Задачите вклучуваат:

- собирање и анализа на податоци и примери поврзани со почвата, храната, поднебјето, квалитетот на водата и другите фактори кои влијаат на производството и одгледувањето на растенијата и животните;
- истражувања во врска со полјоделските култури и создавање нови или подобрени методи на одгледување на културите;
- истражувања во врска со градинарските, хортикултурните, овоштарските и лозарските култури, развивање на нови или унапредување на постоечките методи на одгледување на културите;
- истражувања во врска со сточарството и развивање на нови или унапредување на постоечките методи на одгледување на добитокот;
- истражувања во врска со рибарството и развивање на нови или унапредување на постоечките методи на одгледување и размножување на рибите;

- истражување и развивање на нови или унапредување на постоечките методи за размножување и одгледување на стеблата или планирање и раководење со пошумување и експлоатација на шумскиот фонд;
- истражување на карактеристиките, плодноста и продуктивноста на почвата и применување на соодветни заклучоци и откритија во создавањето на подобрени пракси во областите на полјоделството, хортикултурата и шумарството;
- решавање на земјоделски проблеми и подобрување на ефикасноста на производството;
- истражување и развивање на нови или унапредување на постоечките методи за заштита на животни и растенија;
- истражување и развивање на нови или унапредување на постоечките методи за економско искористување на пасиштата;
- проучување на еколошките фактори кои влијаат врз природата;
- правење на планови за заштита на земјиштето од ерозија, поплави, суши, пожари и други поголеми катастрофи;
- организирање на едукативни средби поврзани со аграрот;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- извршување на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2132.01	Агроном за полјоделство
2132.02	Агроном за градинарство
2132.03	Агроном за овоштарство
2132.04	Агроном за лозарство
2132.05	Агроном за заштита на растенијата
2132.06	Агроном за мелиорација
2132.07	Технолог за сточарство
2132.08	Технолог за рибарство
2132.09	Технолог за живинарство
2132.10	Шумарски инженер
2132.11	Фитосанитарен инспектор
2132.12	Шумарски инспектор
2132.13	Земјоделски инспектор
2132.14	Инспектор за лов
2132.15	Инспектор за риболов
2132.16	Истражувачи во агрономијата
2132.17	Истражувачи во шумарството
2132.18	Земјоделски инженер
2132.19	Инженер по фармерско производство
2132.20	Инженер-агроном
2132.21	Агроменаџер

2133. Стручњаци за заштита на животната средина

Стручњаците за заштита на животната средина спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа во насока на поставување на критериумите и оценување на ефектите од човековата активност и климатските промени врз животната средина. Тие развиваат планови и решенија за заштита и обновување на природните ресурси и минимизирање на загадувањето на животната средина.

Задачите вклучуваат:

- спроведување на истражувања, тестирање и собирање на примероци потребни за еколошки анализи;
- идентификување на изворите на еколошките проблеми и препорачување на методи за нивно спречување и контрола;

- процена на можните последици врз животната средина од прекумерното уништување на природните ресурси;
- изработка на планови и анализи за обновување и зачувување на природните ресурси и унапредување на животната средина;
- предлагање на мерки за заштита на животната средина до надлежните институции;
- спроведување на ревизии за да се оцени влијанието на човековата активност и климатските промени врз животната средина;
- преземање на акции кон сите оние кои не ги почитуваат законите и прекумерно загадуваат;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2133.01 Еколог
2133.02 Инспектор за заштита на околината и животната средина
2133.03 Еколошки советник
2133.04 Советник за заштита на животната средина
2133.05 Еколошки ревизор
2133.06 Еколошки консултант
2133.07 Еколошки истражувач
2133.08 Еколошки научник
2133.09 Аналитичар за квалитет на воздухот
2133.10 Аналитичар за квалитет на водата
2133.11 Аналитичар за квалитет на почвата

СПОРЕДНА ГРУПА 214.

Стручњаци за инженеринг

Стручњаците за инженеринг спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа и го применуваат постоечкото знаење во областите на архитектурата, градежништвото, како и во областите на технолошката и економската ефективност на производните процеси. Тие дизајнираат, планираат, организираат, конструираат, тестираат и одржуваат објекти, машини и нивни компоненти, индустриски процеси и друго.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: водење на истражувања, советување, планирање и дизајнирање на просторот, сообраќајот, водостопанството, енергетските и други системи, како и водење и следење на нивната реализација; споредување на технички, технолошки и други постапки за унапредување и заштита на околината; советување, конципирање, обликување, дизајнирање, како и водење на изградбата и одржувањето на сите видови градежни и други индустриски системи, како и машини, уреди и индустриски погони; унапредување и примена на комерцијални хемиски постапки во производството на разновидни материи и материјали; унапредување и примена на комерцијални хемиски методи во производството на вода, нафта, гас и други минерали од земјата или метали од руда, како и добивање на други минерали; мерење на копно, море и друг простор за утврдување и следење на положбата на објектите во просторот; проучување на технолошките аспекти на одделни материјали, производи и постапки, продуктивност на производството и организација на работата, советување за нив; изработка на научни трудови и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2141. Индустриски и производни инженери
2142. Градежни инженери
2143. Инженери за животна средина
2144. Машински инженери
2145. Инженери за хемиска, прехранбена и биотехнологија
2146. Рударски и металуршки инженери
2149. Стручњаци за инженеринг, некласифицирани на друго место

2141. Индустриски и производни инженери

Индустриските и производните инженери спроведуваат истражувања, советуваат, дизајнираат, организираат и го надгледуваат процесот на индустриско производство. Тие воспоставуваат програми за координација на производните активности и ја оценуваат ефективноста на трошоците и безбедноста на производството.

Задачите вклучуваат:

- проучување на функционални извештаи, организациски графикони и проектни информации за да се утврдат функциите и одговорностите на работниците и работните единици;
- воспоставување на работни мерења и анализи на програмите за работа и развој и користење на стандарди за работа;
- анализирање на работната сила, користење на работни распореди за определување на оптимална комбинација на расположливите ресурси и подобрување на ефикасноста при работата;
- развој на спецификации за производството и утврдување на материјалите, опремата, капацитетите и распоредот на системите за производство;
- воспоставување на стандарди и политики при работата за контрола и квалитет, тестирање и одржување според принципите за сигурност;
- преземање на активности за одржување и подобрување на перформансите;
- управување и советување за нови производствени методи, техники и опрема;
- обезбедување на оптимални нарачки и постојан проток на стоки;
- извршување на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2141.01	Инженер за организација на производството
2141.02	Инженер за организација на работата
2141.03	Инженер за организација - методолог
2141.04	Инженер за проучување на време и движење (манипулација)
2141.05	Инженер - организатор за технички подготовки на работата
2141.06	Организатор на работа во претпријатие
2141.07	Организатор на работа - инженер
2141.08	Технолог за организација на работа
2141.09	Раководител на индустриски погон
2141.10	Инженер по индустриски менаџмент
2141.11	Раководител на производство
2141.12	Менаџер за производство и продажба
2141.13	Заменик-управник за производство
2141.14	Инженер за индустриска логистика

2142. Градежни инженери

Градежните инженери спроведуваат истражувања, советуваат, дизајнираат сообраќајници (вклучувајќи мостови и тунели), хидроградби (вклучувајќи хидротехнички и други тунели), како и конструкции на високоградба, водат изградба на сите градби, спроведуваат стручен надзор, планираат и водат одржување на градбите (патишта, железници, водостопански градби и слично), советуваат и даваат други инженерски услуги. Исто така, тие водат производство на градежни производи (бетонски елементи, градежен материјал за патишта и слично).

Задачите вклучуваат:

- развој на нови и унапредување на постоечките теории и методи од областа на градежништвото;
- водење на проекти и проектирање на сообраќајници, хидроградби, конструкции на високоградби, мостови, тунели и слично, санирање на свлечишта и нивна реконструкција;
- конципирање и изработка на идејни решенија на градби, идејни проекти, студии, истражување, консултации и други активности, како основа за изработка на главен и изведбен проект, како основа на инвеститорот за донесување на одлуки поврзани со вложувања во инвестиционен потфат;

- изработка на проекти за организација на градење;
- контрола на проектите во поглед на механичката отпорност и стабилност на бетонските, металните и дрвените конструкции;
- давање на советодавни услуги на инвеститорот во сите фази на изградбата;
- водење на производството на готови градежни елементи и конструкции (бетонски елементи, градежен материјал за патишта);
- проучување на технолошките аспекти на одделни градежни производи и советување во врска со нив;
- организирање на надзор и осигурување на квалитетот;
- водење на сложени и големи градилишта при изградба на сите градби; планирање и водење на одржување на градба;
- вршење на стручен надзор;
- техничка соработка и консултации со останатите релевантни стручњаци;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2142.01	Градежен инженер
2142.02	Градежен инженер за изградба на сообраќајници
2142.03	Инженер за хидроградба
2142.04	Инженер за геотехника
2142.05	Градежен инженер за аеродроми
2142.06	Градежен инженер за градба на железнички пруги
2142.07	Градежен инженер за инвестиции
2142.08	Градежен инженер за ниска градба
2142.09	Градежен инженер за висока градба
2142.10	Градежен инженер за енергетски постројки
2142.11	Градежен инженер на мостоградба
2142.12	Градежен инженер - истражувач
2142.13	Градежен инженер - проектант
2142.14	Инженер за статика
2142.15	Рецензент на инвестициска програма
2142.16	Самостоен градежен проектант
2142.17	Самостоен советник на градежна оператива
2142.18	Градежен инженер за санитарни уреди
2142.19	Инженер за водовод
2142.20	Инженер за канализација
2142.21	Проектант за водовод и канализација
2142.22	Урбанистички инспектор
2142.23	Инспектор за градежништво
2142.24	Инспектор за хидроградежништво
2142.25	Инспектор за противправни градби
2142.26	Инспектор за урбанизам

2143. Инженери за животна средина

Инженерите за животна средина спроведуваат истражувања, советуваат, дизајнираат и вршат директна имплементација на решенијата за контрола и спречување на штетните влијанија на човековата активност врз животната средина. Тие вршат процена на животната средина и применуваат проекти и стандарди за контрола на загадувањето и заштита на целокупната животна средина.

Задачите вклучуваат:

- спроведување на истражувања, процена и известување за ефектите од човековата активност врз животната средина;
- инспекција на индустриските објекти и програми за да се оцени оперативната ефикасност и да се обезбеди усогласеност со прописите на животната средина;

- дизајнирање на програми и следење на развојните системи за квалитет на водата, почвата и воздухот;
- обезбедување на инженерство на животната средина и вршење на регулаторна анализа и планирање на развојни податоци;
- обезбедување и ажурирање на стандарди, оперативни постапки и дозволи за работа;
- следење на програмите за унапредување и подобрување на животната средина;
- советување на корпорации и други субјекти за следење и чистење на контаминирани локалитети и средини;
- соработка со стручни лица од сродни научни дисциплини во врска со опасен отпад и решавање на еколошките проблеми;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2143.01 Инженер за енергија
2143.02 Инженер за животна средина
2143.03 Еколошки аналитичар
2143.04 Инженер за екологија
2143.05 Инженер за еколошка санација
2143.06 Инженер за контрола на загаденоста на воздухот
2143.07 Инженер за контрола на загаденоста на водата
2143.08 Инженер за контрола на загаденоста на почвата
2143.09 Комунален инспектор
2143.10 Советник за комунални работи
2143.11 Инспектор за водостопанство

2144. Машински инженери

Машинските инженери проектираат, конструираат и водат производство на машини, машински опреми, алати, машински уреди и возила, вршат работи во врска со нивната опрема и одржување. Спроведуваат истражувања и даваат советнички услуги, проучуваат механичко - технолошки аспекти на одделни материјали, производи и процеси.

Задачите вклучуваат:

- проектирање и конструирање на машини, направи, алати за индустрија, рударство, градежништво, земјоделство и други стопански намени;
- дизајнирање и конструирање на мотори и машини на пареа, внатрешно согорување и други неелектрични машини и уреди што се користат за погон на локомотиви, патнички возила или летала или за погон на индустриска или друга машинерија и давање совети во оваа област;
- конструирање на трупови и надградби на бродови и други пловни објекти;
- дизајнирање и конструирање на машини и уреди за погон на бродови и други пловни објекти, како и неелектрична опрема за бродови и други пловни објекти;
- дизајнирање и конструирање на системи за греење, вентилација, климатизација и ладење;
- дизајнирање и конструирање на системи за снабдување со плин и средства под притисок;
- дизајнирање и конструирање на каросерии на патнички возила, како и нивна неелектрична опрема и уреди;
- дизајнирање и конструирање на сите видови на дигалки, кранови, лифтови;
- дизајнирање и конструирање на неелектрична опрема и производи како, на пример, компјутери, прецизни инструменти, камери и проектори и слични производи во воспоставувањето на стандарди и постапки за контрола на производството на сите видови метални производи;
- воспоставување на стандарди и постапки за контрола заради обезбедување на ефикасно функционирање и безбедност на машините, алатките, моторите, индустриските постројки, опрема или системи, како и надгледување во текот на нивната употреба;
- лоцирање на дефекти на сложените машински производи;
- организирање и одржување на сите видови на машински производи и постројки;
- давање совети во врска со наведените задачи, како и за технолошките аспекти на одделни материјали, производи и постапки;

- одржување на техничка соработка и консултации со други релевантни стручњаци;
- надгледување на работата на сложените машински постројки;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2144.01	Проектант на машински постројки
2144.02	Проектант на постројки за снабдување со вода
2144.03	Проектант на мрежа за дистрибуција на гасови
2144.04	Машински проектант на постројки во процесната индустрија
2144.05	Проектант на машинскиот дел на енергетските постројки
2144.06	Машински проектант на постројки
2144.07	Проектант конструктор на патни возила
2144.08	Проектант конструктор на шински возила
2144.09	Проектант конструктор на алатни машини
2144.10	Проектант конструктор на текстилни машини
2144.11	Проектант конструктор на земјоделски машини
2144.12	Проектант конструктор на дигалки
2144.13	Проектант конструктор на турбини
2144.14	Проектант конструктор на пумпи и компресори
2144.15	Проектант конструктор на пумпи под притисок
2144.16	Проектант конструктор на метални конструкции
2144.17	Проектант конструктор на машини за градежништво и индустриски транспорт
2144.18	Проектант конструктор на класично вооружување
2144.19	Проектант конструктор на машини за шиење
2144.20	Проектант конструктор на машини за заварување
2144.21	Проектант конструктор на прецизни инструменти
2144.22	Проектант конструктор на сложени алати и уреди
2144.23	Проектант конструктор на пловни средства
2144.24	Проектант конструктор на бродски мотори
2144.25	Проектант конструктор на бродски помошни машини
2144.26	Проектант конструктор на монтажна технологија
2144.27	Машински технолог за одржување на процесна опрема
2144.28	Машински технолог за одржување на металуршка опрема
2144.29	Машински технолог за одржување на енергетски постројки
2144.30	Проектант на технологија за одржување на производна опрема
2144.31	Проектант на технологија за одржување на земјоделска механизација
2144.32	Проектант на технологија за одржување на патни возила
2144.33	Проектант на технологија за одржување на шински возила
2144.34	Проектант на технологија за одржување на градежни машини
2144.35	Проектант на технологија за одржување на авиони
2144.36	Проектант на технологија за одржување на бродска опрема
2144.37	Технолог за одржување на гасна мрежа
2144.38	Технолог за одржување на рударска опрема
2144.39	Технолог за одржување на водоводна мрежа
2144.40	Технолог за одржување на гасна мрежа
2144.41	Машински инженер
2144.42	Бродоградежен машински инженер
2144.43	Инспектор на парни котли
2144.44	Инженер по производно машинство

2145. Инженери за хемиска, прехранбена и биотехнологија

Инженерите за хемиска, прехранбена и биотехнологија спроведуваат истражувања, планираат, развиваат и водат комерцијални хемиски, фармацевтски, биохемиски и прехранбени технолошки процеси и производство на разновидни супстанции и производи, како, на пример, преработка на сурова нафта, производство на нафтени деривати, храна, пијалаци, лекови, синтетички производи, земјоделски хемикалии, козметички производи, средства за перење и чистење; одржуваат и унапредуваат опрема или проучуваат и советуваат за технолошките аспекти на одделни материјали, производи и процеси.

Задачите вклучуваат:

- истражување, планирање, развивање и советување за комерцијалните хемиски процеси за преработка на природните суровини и производство на хемиски, фармацевтски, биохемиски и прехранбени полупроизводи и производи;
- изработка на технолошки основи за инвестициски проекти и учество во реализацијата на инвестициските програми;
- изработка и воведување на технолошки и технички спецификации и методи за проверка на супстанции и процеси, како и проверка на усогласеноста на тие својства со спецификациите;
- воведување и унапредување на постапки за сигурност при работа;
- пронаоѓање, отстранување и превентивно дејствување на неусогласеноста на супстанциите и постапките со спецификациите;
- планирање, организирање и водење на одржување на опремата;
- проучување на технолошките аспекти на одделни материјали, производи и советување во врска со нив;
- техничка соработка и консултации со другите релевантни стручњаци;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2145.01	Енолог - технолог
2145.02	Инженер - технолог
2145.03	Инженер за дестилација на катран
2145.04	Инженер за кожарска технологија
2145.05	Инженер за конфекција
2145.06	Инженер за технологија на полимери
2145.07	Инженер за хемиска технологија
2145.08	Инженер - технолог истражувач
2145.09	Инженер - технолог за градежни материјали
2145.10	Инженер - технолог за заштита на средината
2145.11	Инженер - технолог за масло и емулзија
2145.12	Инженер - технолог за облагородување на метали
2145.13	Инженер - технолог за преработка на вода
2145.14	Инженер - технолог за преработка на дрво
2145.15	Инженер - технолог за преработка на нафта
2145.16	Инженер - технолог за прехранбени производи
2145.17	Инженер - технолог за производство
2145.18	Инженер - технолог за производство на стакло и керамика
2145.19	Инженер - технолог за производство на хартија
2145.20	Инженер - технолог за развој
2145.21	Инженер - технолог за текстил
2145.22	Останати инженери - технолози
2145.23	Инженер - технолог за фармацевтски производи
2145.24	Фармацевтски технолог
2145.25	Технолог за масти за мачкање
2145.26	Технолог за неметали
2145.27	Технолог за производство на вискозни материјали
2145.28	Технолог за производство на хартија

2145.29 Технолог за фабрикација на тутун
2145.30 Технолог за физичко - хемиски третман на вода
2145.31 Технолог - аналитичар
2145.32 Инженер за производство на тутунов лист
2145.33 Инженер за преработка на анимални производи
2145.34 Инженер - биотехнолог
2145.35 Радиолошки технолог
2145.36 Инженер за хемиски процеси
2145.37 Инженер за композитни материјали
2145.38 Инженер за неоргански материјали

2146. Рударски и металуршки инженери

Рударските инженери спроведуваат истражувања, проектираат, развиваат оперативни методи за работа и надгледуваат спроведување на методи на комерцијално вадење на цврсти минерални суровини, нафта, природен гас и вода од внатрешноста на земјата и под вода, нивно облагородување и испраќање за преработка. Металуршките инженери истражуваат, проектираат и развиваат комерцијални методи за издвојување на металот од рудата и добивање на нови легури, керамика и други материјали и проучуваат технолошки аспекти на одделни материјали, производи и советуваат во врска со нив.

Задачите вклучуваат:

- истражување, советување при проектирање и развивање на нови или подобрување на методи во врска со инженерските аспекти во рударството и екстракцијата на нафта, гас и вода;
- дефинирање на најпогодни методи за ефикасно рударство и екстракција, видови на машини што ќе се користат, планирање на поставеноста на и раководење со изградбата на рударски окна и тунели;
- утврдување на најсоодветни места на метали од руда како и машини и опрема кои притоа се користат;
- планирање, проектирање и надгледување на изработката, опремувањето и испитувањето на места каде што се дупчи нафта, плин и вода, на копно и под вода;
- планирање, проектирање и надгледување на изградбата на системот за вештачко подигање на флуиди од места за дупчење, нивно собирање, облагородување и испраќање, складирање во геолошки структури, како и транспорт до постројките за преработка;
- воспоставување на безбедносни стандарди и постапки и објекти за прва помош, особено под земја;
- истражување, унапредување на методите за одвојување на метал од рудата и советување за нивната примена;
- испитување на својствата на металите и легурите, развивање на нови легури; советување за надгледување од технички аспекти на производството и преработката на метали и легури;
- проучување и советување за технолошките аспекти на одделни материјали, производи и постапки;
- советување и соработка со релевантни стручњаци во другите технички струки, особено со геолозите и геофизичарите;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2146.01 Инженер за нафтено рударство
2146.02 Инженер за рударско мерење
2146.03 Останати рударски инженери
2146.04 Рударски инженер за вадење на нафта и плин
2146.05 Рударски инженер за одвојување
2146.06 Рударски инженер за рудници на јаглен
2146.07 Рударски инженер за рудници на метални руди
2146.08 Рударски инженер - главен технолог во јама
2146.09 Рударски инженер - проектант
2146.10 Рударски инспектор - инженер
2146.11 Инженер по металургија - истражувач
2146.12 Инженер по металургија - проектант

2146.13 Инженер по металургија - технолог
2146.14 Инженер по металургија - технолог за калапирање
2146.15 Инженер по металургија - технолог за пресување
2146.16 Инженер по металургија - технолог за топење
2146.17 Инженер по обоена металургија
2146.18 Инженер за црна металургија
2146.19 Инженер - металург
2146.20 Инженер - металург за обработка на метал
2146.21 Инженер - металург за производство и преработка на метал
2146.22 Останати инженери металурзи
2146.23 Инженер за рударска заштита
2146.24 Сменоводител во рудник
2146.25 Одговорен инженер за дупчење, минирање
2146.26 Одговорен инженер за експлоатација и мобилност на опрема
2146.27 Управник на флотација

2149. Стручњаци за инженеринг, некласифицирани на друго место

Оваа единечна група опфаќа стручњаци за инженеринг кои не се класифицирани на друго место во споредната група 214. Стручњаци за инженеринг.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2149.01 Инженер за заштита од пожар
2149.02 Инспектор за заштита од пожари
2149.03 Инженер за сигурност на работа
2149.04 Инженер за техничка сигурност
2149.05 Инженер контролор за примена на мерки за заштита на работа
2149.06 Биомедицински инженер
2149.07 Инженер за експлозиви
2149.08 Инженер за површинска заштита

СПОРЕДНА ГРУПА 215.

Инженери за електротехнологија

Електроинженерите спроведуваат истражувања, планираат, развиваат, дизајнираат, проектираат и водат изградба на електротехнички објекти, електронски уреди и телекомуникациски системи, и обезбедуваат нивно функционирање, одржување и поправка, како и проучување на технолошките аспекти на одделни материјали, производи и процеси и советуваат во врска со нив.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: спроведување на истражувања, планирање, развивање, дизајнирање и проектирање на електрична, електро и телекомуникациска опрема; проектирање на електрични машини, опрема и системи во индустријата и транспортот, како и електрични кујнски апарати; дизајнирање, развој и тестирање на радарска опрема, далечинска контрола, опрема со микробранови и друг вид на опрема и имплементација со специјални видови на хардвер и софтвер; одржување и сервисирање на електронски системи и склопови; планирање и дизајнирање на комуникациски мрежи врз основа на кабли, оптички влакна или безжична технологија; воспоставување на стандарди и контрола при производството и монтажата на составните делови; следење на ефикасноста на опремата; проучување и советување за технолошките аспекти на одделни материјали, производи и постапки и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2151. Електроинженери
2152. Инженери за електроника
2153. Инженери за телекомуникации

2151. Електроинженери

Електроинженерите спроведуваат истражувања, развиваат, дизајнираат, проектираат и водат изградба на електротехнички објекти, уреди и системи, и обезбедуваат нивно функционирање, одржување и поправка, како и проучување на технолошките аспекти на одделни материјали, производи и процеси и советуваат во врска со нив.

Задачите вклучуваат:

- проектирање на опрема и систем за производство, пренос и дистрибуција на електрична енергија и советување во врска со нив;
- извршување на надзор на работата и преносот на електричните системи;
- проектирање на електрични машини, опрема и системи во индустријата и транспортот, како и електрични кујнски апарати и советување во врска со нив;
- специфицирање и проектирање на електрична инсталација во индустриските погони, згради и други објекти, како и надзор при поставувањето на инсталацијата;
- одредување на нормата за испитување и постапки за обезбедување на ефикасно функционирање и сигурност на електричната опрема и системот за производство, пренос и дистрибуција, како и за потрошувачка на електрична енергија;
- лоцирање и отстранување на дефекти;
- организирање и водење на одржувањето и поправката на постоечките електрични системи, опрема, мотори и други производи и постапки и советување во врска со нив;
- проучување на технолошките аспекти на одделни материјали, производи и советување во врска со нив;
- техничка соработка и консултации со другите релевантни стручњаци;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- извршување на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2151.01	Инженер за електроенергетика
2151.02	Електроинженер за електрани
2151.03	Електроинженер за високонапонски уреди
2151.04	Електроинженер за јака струја
2151.05	Електроинженер за мерење на електрична енергија
2151.06	Електроинженер за осветлување
2151.07	Електроинженер за пренос и распределба на електрична енергија
2151.08	Електроинженер за производство на електрична енергија
2151.09	Електроинженер за регулација и автоматизација
2151.10	Електроинженер за слаба струја
2151.11	Електроинженер - аналитичар
2151.12	Електроинженер - истражувач
2151.13	Електроинженер - конструктор
2151.14	Електроинженер - контролор
2151.15	Електроинженер - проектант
2151.16	Енергетски инспектор
2151.17	Инженер за далекуводи
2151.18	Инженер за електроинсталации
2151.19	Инженер за електромонтажа
2151.20	Инженер за електроодржување
2151.21	Инженер за испитување на електроуреди
2151.22	Инженер за мерно-регулациона техника
2151.23	Инженер за радио - техника
2151.24	Инженер за ТВ механика
2151.25	Инженер инструктор за електропостројки
2151.26	Надзорен електроинженер за трансформаторска станица
2151.27	Погонски електроинженер
2151.28	Проектант за електроинсталација за јака и слаба струја

2151.29 Проектант - енергетичар
2151.30 Сервисен електроинженер

2152. Инженери за електроника

Инженерите за електроника спроведуваат истражувања, развиваат, дизајнираат, и проектираат електронски уреди и системи за автоматско управување, ја водат нивната изградба, обезбедуваат нивно функционирање, одржување и поправка на системите, ги проучуваат технолошките аспекти на одделни материјали, производи и процеси и советуваат во врска со нив.

Задачите вклучуваат:

- советување и проектирање на електронска опрема и системи, како, на пример, компјутери, електронски компоненти, полупроводници, електросистеми и опрема за регулирање;
- специфицирање на производтвото и производните постапки, материјали и стандардот на квалитетот, како и водење на производството или надзор на работите при монтажа на електронските опреми, како и опремата за автоматско управување на технички системи;
- дизајнирање, развој и тестирање на радарска опрема, далечинска контрола, опрема со микробранови и друг вид на опрема и имплементација со специјални видови на хардвер и софтвер;
- одредување на стандарди за испитување и постапки за обезбедување на ефикасно функционирање и сигурност на електричните компоненти, уреди, опрема и системи, пренос и дистрибуција, како и за потрошувачка на електрична енергија;
- лоцирање и отстранување на дефекти;
- организирање и водење на одржување и поправка на електронски уреди, опрема и системи;
- проучување и советување за технолошките аспекти на одделни материјали, производи и постапки;
- техничка соработка и консултации со други релевантни стручњаци;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2152.01 Инженер за електротехнички производи
2152.02 Проектант конструктор за електронски системи и производи
2152.03 Проектант конструктор за енергетско - електронски уреди
2152.04 Инженер за електронски компоненти
2152.05 Инженер за медицинска електроника
2152.06 Инженер за сметачка електроника
2152.07 Инженер за радиокомуникациски уреди
2152.08 Инженер за радиокомуникации
2152.09 Инженер за медиумски комуникации
2152.10 Инженер за обработка на тон и слика
2152.11 Електроинженер за мерење и инструментација
2152.12 Електроинженер за автоматика
2152.13 Електроинженер за системски мерења
2152.14 Електроинженер за автоматско управување со технички системи
2152.15 Електроинженер за подвижни објекти
2152.16 Инженер за електроника
2152.17 Инженер за сигнално - сигурносни уреди
2152.18 Технолог за електроника

2153. Инженери за телекомуникации

Инженерите за телекомуникации спроведуваат истражувања, развиваат, дизајнираат и проектираат телекомуникациска опрема и системи за пренос на сигнали, ја водат нивната изградба, обезбедуваат нивно функционирање, одржување и поправка на системите, ги проучуваат технолошките аспекти на одделни материјали, производи и процеси и советуваат во врска со нив.

Задачите вклучуваат:

- советување и проектирање на телекомуникациска опрема и системи за пренос на сигнали;
- специфицирање на производството и производните постапки, материјали и стандардот на квалитетот, како и водење на производството или надзор на работите при монтажа на телекомуникациски системи;
- дизајнирање, развој и тестирање на комуникациска технологија, телекомуникациски мрежи, радио и телевизиски дистрибутивни системи и имплементација со специјални видови на хардвер и софтвер;
- планирање и дизајнирање на комуникациски мрежи врз основа на кабли, оптички влакна или безжична технологија;
- лоцирање и отстранување на дефекти;
- организирање и водење на одржување и поправка на телекомуникациски уреди, опрема и системи;
- проучување и советување за технолошките аспекти на одделни материјали, производи и постапки;
- техничка соработка и консултации со други релевантни стручњаци;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- извршување на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2153.01 Инженер за телекомуникациски уреди и мрежи
2153.02 Инженер за телекомуникации
2153.03 Инспектор за телекомуникации
2153.04 Технолог за телекомуникации
2153.05 Самостоен истражувач за електроника, телекомуникации и автоматика

СПОРЕДНА ГРУПА 216.

Архитекти, планери, геодети и дизајнери

Архитектите, планерите, геодетите и дизајнерите спроведуваат истражувања, советуваат, водат изградба на објекти, стручно надгледуваат, планираат и водат работи на одржување во областа на високоградбата, планираат уредување на просторот, како и изработуваат просторни планови и други документи за просторно уредување, изработуваат карти и планови на различните мерења и изготвуваат и ревидираат дигитални, графички и сликовни презентации, како и дизајнираат производи, облека и мултимедија.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: утврдување на потребата на населението за ефектите од уредувањето на просторот; водење на изработка на проекти и проектирање во високоградбата, дизајнирање на паркови и пејзажна архитектура, изградба на архитектонски проекти, советување, конципирање, обликување, дизајнирање, како и водење на изградбата и одржувањето на сите видови градежни објекти; подготовка на теренски планови, работни цртежи, спецификации со детални предлози и процена на трошоците за развој и изградба на земјиштата; мерење на копно, море и друг простор за утврдување и следење на положбата на објектите во просторот; геодетско мерење заради уредување на земјиштето; подготвување на скици, дијаграми, илустрации и планови за дизајнираните модели; одржување на техничка соработка и советување со другите релевантни стручњаци; изработка на научни трудови и пишување на извештаи и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2161. Градежни архитекти
2162. Архитекти за просторно уредување
2163. Дизајнери на производи и облека
2164. Планери на урбани средини и сообраќајни инженери
2165. Инженери за геодезија и картографија
2166. Графички и мултимедија дизајнери

2161. Градежни архитекти

Градежните архитекти спроведуваат истражувања, советуваат, планираат и дизајнираат, водат изградба, стручно надгледуваат, водат работи на одржување во областа на високоградбата (станбени, деловни и индустриски згради, болници и слично) го контролираат процесот на вградување инсталации. Тие воспоставуваат програми за координација на градежните активности и ја оценуваат ефикасноста на трошоците и безбедноста при градењето.

Задачите вклучуваат:

- развој и унапредување на постоечките архитектонски теории и методи;
- водење на изработката на проекти и проектирање во високоградбата, дизајнирање на паркови и пејзажна архитектура, изработка на архитектонски проекти за останатите градби (пумпни станици и слично);
- усогласување на проектите со јавните и другите интереси во постапката за добивање на градежна дозвола;
- конзервирање и ревитализација на споменици на културата;
- конципирање на градби на високоградба, изработка на идејни решенија и проекти, изработка на студии, како и истражување, консултации и други активности како основа за изработка на главниот проект и помош на инвеститорот и донесување на одлуки поврзани со вложувања во инвестицискиот потфат;
- надзор на проекти за заштита од бучава и вибрации, топлотна заштита и заштеда на енергија;
- проучување на функционални извештаи и организациски графикони за да се утврдат функциите и одговорностите на работниците и работните единици;
- давање на советодавни услуги во сите фази на изградба;
- проучување на технолошките аспекти на одделни градежни производи, надзор и осигурување на квалитетот и советување во врска со нив;
- стручен надзор на градбите во високоградба;
- одржување на техничка соработка и советување со другите релевантни стручњаци;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2161.01	Архитект
2161.02	Инженер за архитектура
2161.03	Архитект - проектант
2161.04	Архитект - конзерватор
2161.05	Архитект - истражувач

2162. Архитекти за просторно уредување

Архитектите за просторно уредување спроведуваат истражувања, советуваат и дизајнираат, планираат, стручно надгледуваат и водат работи за уредување на просторот, како и изработуваат просторни планови, проекти и други документи за просторно уредување и одржување на надворешните површини за комерцијални, индустриски и станбени потреби.

Задачите вклучуваат:

- собирање и анализа на податоци за економски, правни, политички, културни, демографски, социолошки, еколошки и фактори на средината кои влијаат врз користењето на земјиштето;
- утврдување на потребата на населението за ефектите од уредувањето на просторот;
- планирање, координирање и дизајнирање на распоредот за просторно уредување;
- планирање и развој на земјишта за паркови, училишта, институции, аеродроми, комерцијални и станбени објекти;
- подготовка на теренски планови, работни цртежи, спецификации со детални предлози и процена на трошоците за развој и изградба на земјиштата;

- усогласување на проектите со јавните и другите интереси во постапката за добивање на градежна дозвола;
- разгледување и оценување на плановите и нивните ефекти врз животната средина;
- давање на советодавни услуги до властите во врска со просторното уредување;
- презентирање на плановите, проектите и програмите за просторно уредување на поединци и заедници;
- надзор на изградбата и санацијата на објекти за да се усогласат пропишаните стандарди со квалитетот на изградбата;
- одржување на техничка соработка и советување со другите релевантни стручњаци;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2162.01 Проектант на ентериер
2162.02 Архитект - пејзажист
2162.03 Просторен планер
2162.04 Просторен проектант

2163. Дизајнери на производи и облека

Дизајнерите на производи и облека применуваат уметнички техники во дизајнирањето, декорирањето, специфицирањето и рекламирањето на производи и облека за сериско производство.

Задачите вклучуваат:

- дизајнирање и формулирање на индустриски и комерцијални производи за широка потрошувачка, вклучувајќи и нови видови и стилови и прибор и стремеж да се доведат во хармонија естетските, техничките, функционалните и еколошките барања на клиентите;
- креирање на внатрешни декоративни шеми и планирање на мебел за станови, јавни згради, бродови и за други места;
- подготвување на скици, дијаграми, илустрации и планови за дизајнираните модели;
- избор, специфицирање и препорачување на материјали за производство;
- дизајнирање на реквизити на актери и бојадисување на сценски кулиси;
- подготвување и пуштање во употреба на прототипи и мостри;
- подготовка на документација за проектите кои се изработуваат;
- вршење надзор на подготовката на моделите во производствениот процес;
- аранжирање на излози и изложбени простории;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2163.01 Дизајнер
2163.02 Дизајнер на мебел
2163.03 Индустриски дизајнер
2163.04 Дизајнер за текстил и облека
2163.05 Дизајнер за кожа
2163.06 Дизајнер за обувки и кожна галантерија
2163.07 Дизајнер за накит
2163.08 Архитект - дизајнер
2163.09 Инженер по архитектура и дизајн - модул Дизајн и технологии на мебел и ентериер

2164. Планери на урбани средини и сообраќајни инженери

Планерите на урбани средини спроведуваат истражувања, советуваат и дизајнираат, планираат, стручно надгледуваат и водат работи за уредување на просторот, како и изработуваат просторни планови и други документи за просторно уредување во урбани и рурални средини. Сообраќајните инженери го

организираат сообраќајот, дизајнираат транспортни системи и воведување на нови технологии, се занимаваат со безбедноста и регулацијата на сообраќајот, изработуваат сообраќајни планови, го надгледуваат одвивањето и протокот на сообраќајот, спроведуваат одржување и поправање на сообраќајни средства.

Задачите вклучуваат:

- собирање и анализа на податоци за економски, правни, политички, културни, демографски, социолошки, еколошки и фактори на средината кои влијаат врз користењето на земјиштето;
- планирање, координирање и дизајнирање на распоредот за развој на урбани и рурални средини;
- планирање и развој на земјишта за паркови, училишта, институции, аеродроми, комерцијални и станбени објекти;
- усогласување на проектите со јавните и другите интереси во постапката за добивање на градежна дозвола;
- давање на советодавни услуги до властите во врска со регионалното планирање;
- разгледување и оценување на плановите и нивните ефекти врз животната средина;
- презентирање на плановите, проектите и програмите на поединци и заедници;
- дизајнирање на систем на патнички, железнички, воздушен, морски, речен (внатрешна пловидба) и поштенски сообраќај (локален, приградски, меѓународен), изработка на сообраќајни студии, планирање на сообраќајот, надгледување на одржувањето на возилата и уредите;
- одржување на техничка соработка и советување со другите релевантни стручњаци;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2164.01 Урбанист истражувач
2164.02 Инженер за железнички сообраќај
2164.03 Инженер за патен сообраќај
2164.04 Инженер за воздушен сообраќај
2164.05 Инженер за речен и езерски сообраќај
2164.06 Инженер за транспорт
2164.07 Инженер за контрола на летовите
2164.08 Инженер за аеронаутика
2164.09 Инженер за поморски сообраќај
2164.10 Инспектор за патен сообраќај
2164.11 Сообраќаен истражувач

2165. Инженери за геодезија и картографија

Инженерите за геодезија и картографија применуваат, истражуваат или подобруваат методи и постапки на мерење за утврдување и следење на положбата на земјиштето и објектите во просторот (природни и изградени). Изработуваат карти и планови на различните мерења и изготвуваат и ревидираат дигитални, графички и сликовни презентации.

Задачите вклучуваат:

- проектирање или поставување на точки на геодетска основа со утврдување на нивната положба и висина;
- топографско мерење со изработка на планови и карти за потребата на уредување на просторот, заштита на околината и проектирање на стопанството;
- мерење на имотно - сопственички односи на земјиштето заради основање, обновување или одржување на катастарска и друга евиденција;
- геодетско мерење заради уредување на земјиштето;
- пренос на проекти на терен според проектната документација;
- геодетско снимање на поземјени објекти, инсталации и водови со изработка на техничка документација;
- основање и воспоставување на дигитални (топографски и тематски) бази на податоци;

- советување, проектирање и давање услуги во областа на геодезијата;
- културографско мерење и изработка на поморски карти;
- проектирање на хидротехнички објекти, регулација на водотеци, проектирање на водостопански мелиорациски потфати на земјиштето;
- одржување на технички врски и консултации со други релевантни стручњаци;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2165.01 Картограф
2165.02 Геодет хидрограф
2165.03 Геодет топограф
2165.04 Фотограметар
2165.05 Геодетски проектант
2165.06 Истражувач по геодезија
2165.07 Самостоен истражувач по геодезија
2165.08 Инженер по геодезија
2165.09 Инженер рударски геометар
2165.10 Антропогеограф
2165.11 Географ - картограф
2165.12 Инженер по географија
2165.13 Стопански географ
2165.14 Советник за катастар
2165.15 Инженер по географски информациски системи

2166. Графички и мултимедија дизајнери

Графичките и мултимедија дизајнерите применуваат уметнички аудио-визуелни техники во дизајнирањето, декорирањето, специфицирањето и рекламирањето на електронски, дигитални и други форми на аудио-визуелни медиуми. Тие создаваат посебни содржини и анимирани ефекти со слика за употреба во компјутерски игри, филмови, музички спотови, печатени медиуми и реклами.

Задачите вклучуваат:

- утврдување на целите и ограничувањата на дизајнот во консултации со клиентите и заинтересираните страни;
- истражување и анализа на функционалните барања на клиентите;
- формулирање на концепти, скици, дијаграми и илустрации за дизајнирање;
- дизајнирање на комплексна графика и анимација на естетските и креативните барања на проектот;
- создавање на дводимензионални и тродимензионални слики и ставање на слики во движење кои го илустрираат процесот со употреба на компјутерски програми;
- избор, специфицирање и препорачување на материјали и детали за објавување на екран;
- подготвување и пуштање во употреба на прототипи и мостри;
- подготовка на документација за проектите кои се изработуваат;
- вршење надзор на подготовката на дизајните;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2166.01 Графички дизајнер
2166.02 Сценски дизајнер
2166.03 Дизајнер за внатрешно уредување
2166.04 Веб-дизајнер

2166.05 Мултимедијален дизајнер
2166.06 Мултимедијален аниматор
2166.07 Изработувач на рекламни материјали
2166.08 Компјутерски аниматор
2166.09 Пејзажен дизајнер

ПОДГРУПА 22.

Стручњаци од областа на здравството

Стручњаците во областа на здравството спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа или применуваат научно знаење од областа на медицината, стоматологијата, фармацијата, физиотерапијата, офталмологијата, ветерината и други медицински гранки со цел да се унапреди целокупното здравје на живиот свет.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: истражување, проширување, примена на знаења добиени со проучување на сите форми на човечкиот и животинскиот свет, вклучувајќи го и изучувањето на одделни органи, ткива, клетки и микроорганизми, како и влијанието од факторите на околината, лековите и другите супстанции врз овие живи форми, проучување на човечките и животинските заболувања, давање соодветни совети за нивно лекување, примена на превентивни, лекувачки и негувателски мерки и заштита на здравјето, изработка на научни трудови и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

221. Доктори по медицина

222. Медицински сестри и акушери

223. Стручни лица кои се занимаваат со традиционална медицина

224. Парамедицински лекари

225. Ветеринари

226. Други стручњаци за здравство

СПОРЕДНА ГРУПА 221.

Доктори по медицина

Докторите по медицина спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа и применуваат научни знаења од областа на општата медицина и специјалистичките гранки за заштита на здравјето на луѓето. Тие, раководејќи се од медицинската етика, учат и дијагностицираат различни видови на болести, физички повреди, ментални нарушувања и лекуваат со примена на принципите и процедурите на модерната медицина, надгледуваат болни лица, едуцираат и водат истражувачки активности.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: спроведувања на истражувања и стекнување на научни сознанија со проучување на човечките и животинските нарушувања и заболувања и начините на нивно лекување; испитувања и интервјуирања на пациенти за да се утврди нивната здравствена состојба, анализа на наодите, советување и примена на превентивни мерки и мерки на лекување или унапредување на здравјето; следење на напредокот во лекувањето кај пациентите и советување за исхраната и начинот на живеење и однесување; вршење на хируршки зафати и други клинички постапки; професионално обезбедување на континуирана и сеопфатна грижа и давање на други видови на здравствени услуги; подготвување на научни трудови и пишување на извештаи и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2211. Општи доктори по медицина

2212. Специјалисти доктори по медицина

2211. Општи доктори по медицина

Општите доктори по медицина спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа и применуваат научни знаења од областа на општата медицина и ја одржуваат општата здравствена состојба на луѓето во заедницата. Тие, раководејќи се од медицинската етика, учат и дијагностицираат различни видови на болести, физички повреди, ментални нарушувања и лекуваат со примена на принципите и процедурите на модерната медицина, надгледуваат болни лица, едуцираат и водат истражувачки активности.

Задачите вклучуваат:

- спроведување на испитувања и интервјуирања на пациентите за да се утврди нивната здравствена состојба;
- давање комплетна превентивна, куративна и рехабилитациска здравствена заштита;
- откривање и отстранување на причините на заболувањата, односно спречување на болести и повреди и нивните последици;
- лекување и рехабилитација на телесно и душевно заболени лица;
- препишување на основни лекарства за лекување на пациентите;
- советување на пациентите за здравата исхрана и начинот на живот;
- вршење на лесни клинички постапки;
- учество во донесувањето и реализацијата на законите и одредбите на општествената здравствена заштита, со цел зачувување и промовирање на здравјето во локалната заедница;
- давање на препораки на пациентите за повисок степен на медицинско специјалистичко лекување;
- поттикнување и насочување на активности за самозаштита на населението;
- отворање на боледување на болните работници кои не се во можност да ги вршат работните обврски;
- одржување на консултации со други релевантни стручњаци од областа на медицината;
- преземање на мерки за спречување на колективни болести и зарази со едукација на населението;
- вршење на законските обврски кај смртните случаи;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2211.01	Доктор по медицина
2211.02	Доктор по општа медицина
2211.03	Доктор по школска медицина
2211.04	Доктор по медицина на трудот
2211.05	Доктор по медицина - општ хирург

2212. Специјалисти доктори по медицина

Специјалистите доктори по медицина спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат знаења, теории и оперативни методи за работа и применуваат научни знаења од областа на медицината и ја одржуваат здравствената состојба на луѓето во заедницата. Тие, раководејќи се од медицинската етика, учат и дијагностицираат различни видови на болести, физички повреди, ментални нарушувања и лекуваат со примена на принципите и процедурите на модерната медицина, вршат специјализирани истражувања од различни категории, хируршки интервенции, надгледуваат болни лица, едуцираат и водат истражувачки активности во сопствените области на специјализација.

Задачите вклучуваат:

- спроведување на испитувања и интервјуирања на пациентите за да се утврди нивната здравствена состојба;
- давање комплетна превентивна, куративна и рехабилитациска здравствена заштита;
- нарачување на специјалистички дијагностички тестови за да се утврди причината на болеста;
- откривање и отстранување на причините на заболувањата, односно спречување на болести и повреди и нивните последици;

- лекување и рехабилитација на телесно и душевно заболени лица;
- препишување на лекарства за лекување на пациентите и давање на соодветни терапии;
- советување на пациентите за здравата исхрана и начинот на живот;
- вршење на лесни и тешки хируршки интервенции од општа или специјална природа;
- учество во донесувањето и реализацијата на законите и одредбите на општествената здравствена заштита, со цел зачувување и промовирање на здравјето во локалната заедница;
- планирање и дизајнирање на активности за самозаштита на населението;
- одржување на консултации со други релевантни стручњаци од областа на медицината и преземање на сеопфатна грижа за пациентите;
- преземање на мерки за спречување на колективни болести и зарази со едукација на населението;
- управување со нормални и комплицирани породувања на трудници;
- вршење на законските обврски кај смртните случаи и вршење на обдукција за да се утврдат причините за смртта;
- одржување на консултации со други стручњаци од областа на медицината;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи од специјализирани области;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2212.01 Доктор по медицина интернист
2212.02 Доктор по медицина пневмофтизиолог
2212.03 Доктор по медицина инфектолог
2212.04 Доктор по медицина невролог
2212.05 Доктор по медицина психијатар
2212.06 Доктор по медицина невропсихијатар
2212.07 Доктор по медицина психотерапевт
2212.08 Доктор по медицина дерматолог и венеролог
2212.09 Доктор по медицина дерматолог
2212.10 Доктор по медицина педијатар
2212.11 Доктор по медицина хирург - специјалист
2212.12 Доктор по медицина неврохирург
2212.13 Доктор по медицина - детска хирургија
2212.14 Доктор по медицина - максилофацијален хирург
2212.15 Доктор по медицина за пластична и реконструктивна хирургија
2212.16 Доктор по медицина уролог
2212.17 Доктор по медицина ортопед
2212.18 Доктор по медицина оториноларинголог
2212.19 Доктор по медицина офталмолог
2212.20 Доктор по медицина гинеколог и опстетичар
2212.21 Доктор по медицина анестезиолог и реаниматолог
2212.22 Доктор по медицина трансфузиолог
2212.23 Доктор по медицина радиолог
2212.24 Доктор по медицина радиотерапевт
2212.25 Доктор по медицина радиотерапевт и онколог
2212.26 Доктор по нуклеарна медицина
2212.27 Доктор по физикална медицина и рехабилитација
2212.28 Доктор по медицинска микробиологија со паразитологија
2212.29 Доктор по медицина патолошки анатом
2212.30 Доктор по медицина цитолог
2212.31 Доктор по судска медицина
2212.32 Доктор по медицина клинички фармаколог
2212.33 Доктор по медицина клинички фармаколог и токсиколог
2212.34 Доктор по медицина рендгенолог
2212.35 Доктор по социјална медицина
2212.36 Доктор по медицина епидемиолог

2212.37 Доктор по спортска медицина
2212.38 Доктор по медицина стажист
2212.39 Доктор по медицина специјализант
2212.40 Останати лекари специјалисти

СПОРЕДНА ГРУПА 222.

Медицински сестри и акушери

Медицинските сестри и акушери применуваат медицински сознанија и професионални принципи кои се однесуваат на негата и грижата на физички и ментално болни, повредени и хендикепирани лица, како и родилки и новороденчиња. Тие имаат одговорност за планирање на медицинските активности во организацијата, тимски надзор на пациентите и преземаат превентивни мерки за заштита.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: помош на докторите по медицина и научниците и сродните највисоки стручњаци за болничка нега и породување во практичната примена на мерките за лекување и превентива, услуга, нега, совети на болните, повредените, хендикепираните и други лица; следење на здравствената состојба на пациентите и информирање до соодветните доктори; координација на работата и консултација со членовите на здравствените тимови; породување и помош при породувањето, како и давање на упатства на мајките за нега на новороденчињата; спроведување на медицински истражувања и подготовка на научни трудови и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2221. Медицински сестри
2222. Акушери

2221. Медицински сестри

Медицинските сестри обезбедуваат болничка нега на физички и ментално болни, повредени и други лица на кои им е потребна таква грижа. Работата ја вршат самостојно и како членови на болничкиот тим. Подготвуваат и спроведуваат медицинско - технички работи од специјалноста на која работат, учествуваат во подготовката и спроведувањето на дијагностички и терапевтски постапки. Водат евиденција за работата и вршат други административни задачи. Спроведуваат и здравствено воспитување на населението.

Задачите вклучуваат:

- давање на болничка нега на болниот;
- следење на терапевтски и дијагностички постапки;
- следење на состојбата на болниот, контрола и евиденција на виталните функции, состојбата на свеста, подвижноста и општата состојба;
- помош во исхраната на болниот и грижа за општата хигиена на болниот и неговата околина;
- подготовка на инструменти и прибор за операциски потфати;
- подготовка на инструменти и прибор за стерилизација;
- подготовка на болниот за анестезија;
- вршење на преврски, чистење на рани и давање на дневни лекарства на болните;
- дневна евиденција и други административно - финансиски работи;
- евиденција за трошоците за лекови, вакцини и друг материјал, како и грижа за нивната залиха;
- планирање, организирање и надгледување на спроведувањето на болничка нега;
- координација во консултација со други здравствени работници и членови на здравствени тимови;
- здравствено воспитување на болните и нивните семејства, како и на здравите лица;
- вршење на испитувања од специјализирани области и пишување на научни трудови;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2221.01 Дипломирана медицинска сестра
2221.02 Медицинска сестра - специјалист

2221.03 Медицинска сестра - анестезиолог
2221.04 Медицинска сестра за интензивна нега
2221.05 Медицинска сестра за патронажна нега
2221.06 Медицинска сестра за офталмолошка нега
2221.07 Медицинска сестра за психијатриска нега
2221.08 Главна медицинска сестра
2221.09 Одделенска медицинска сестра
2221.10 Отсечна медицинска сестра

2222. Акушери

Акушерите обезбедуваат медицински услуги, пораѓаат или им помагаат на докторите при породувањето, се грижат пред и по породувањето и ги советуваат мајките за негата на бебињата, учествуваат во здравственото воспитување на жените во врска со бременоста, доењето, исхраната и негата на новороденчињата.

Задачите вклучуваат:

- учество во спроведувањето на дијагностички и терапевтски постапки во гинекологијата и акушерството;
- подготвување на родилките и нивно пораѓање според стандардите за модерна акушерска заштита;
- давање на првична нега на новороденчињата и следење на нивната здравствена состојба;
- обука на мајката за доење, исхрана и заштита на новороденчето;
- давање на парентерална терапија;
- вршење на преврски, чистење на рани и давање на дневни лекарства на родилките;
- едукативни активности и совети во клиниката и во заедницата;
- размена на мислења и искуства со стручни лица од сродни области на медицината;
- вршење на испитувања од специјализирани области и пишување на научни трудови;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2222.01 Медицинска сестра за породилно - гинеколошка здравствена нега
2222.02 Акушер - специјалист

СПОРЕДНА ГРУПА 223.
Стручни лица кои се занимаваат со традиционална медицина

Стручните лица кои се занимаваат со традиционална и комплементарна медицина советуваат за методите на чување и подобрување на здравјето и лекуваат човечки ментални и физички болести со техники од традиционалната практика во заедницата за кои се верува дека лекуваат со помош на стекнати знаења и вештини или со сила на природата и верба во духовниот совет.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: советување на клиентите за правилно однесување и начин на исхрана за да се зачува или поврати менталното и физичкото здравје и сила; спроведување на физички испитувања на пациенти и утврдување на нивната здравствена состојба; развивање и имплементирање на планови за третман со користење на вештини од областа на акупунктурата и други културни филозофии; подготовка на природни лекови и лекување на пациенти со примена на традиционални техники кои лекуваат со помош или преку стимулирање на природата; лекување на болни со духовно влијание, сугестии и сила на верба; спроведување на истражувања во областите на алтернативната медицина и пишување на научни трудови, реферати и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
2230. Стручни лица кои се занимаваат со традиционална медицина

2230. Стручни лица кои се занимаваат со традиционална медицина

Стручните лица кои се занимаваат со традиционална и комплементарна медицина лекуваат ментални и физички болести со растенија и други техники што традиционално се користат и за кои се верува дека лекуваат и исцелуваат со помош на стимулирање на природата, со психичко влијание и сугестија, со сила на верба и со духовен совет, и даваат совети и методи за чување и подобрување на здравјето и благосостојбата на луѓето.

Задачите вклучуваат:

- вршење на физички испитувања на пациентите за да се утврди нивната здравствена состојба;
- лекување на болести и повреди со употреба на билки, медицински растенија, инсекти и други традиционални техники за кои се верува дека лекуваат;
- подготовка на традиционални лекови, билки, растенија, минерални води и животински екстракти со кои се стимулира капацитетот на телото за самолекување;
- советување за правилен начин на исхрана и однесување за да се зачува или подобри здравјето и благосостојбата;
- настојување да се излечат човечките ментални и физички нарушувања со сила на вербата;
- развивање и имплементирање на планови за третман со примена на апликации на акупунктура и кинезитерапија;
- советување за правилно однесување за да се зачува или подобри здравјето и благосостојбата на болните;
- надгледување на пациентите за напредокот во процесот на лекување;
- размена на мислења и искуства со стручни лица од сродни области на медицината;
- вршење на испитувања од специјализирани области и пишување на научни трудови;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2230.01	Стручно лице кое се занимава со традиционална медицина
2230.02	Специјалист за кинезитерапија
2230.03	Специјалист за акупунктура и акупресура
2230.04	Специјалист за алтернативна медицина
2230.05	Хомеопат

СПОРЕДНА ГРУПА 224.
Парамедицински лекари

Парамедицинските лекари обезбедуваат советодавни, дијагностички и превентивни здравствени услуги на луѓето и работат самостојно или со ограничена контрола на докторите по медицина и применуваат напредни клинички процедури за дијагностицирање и спречување на различни видови на болести, повреди, физички и ментални нарушувања и друго.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: спроведување на физички испитувања на пациенти и интервјуирање за да се утврди нивниот здравствен статус; вршење на рутински медицински и хируршки процедури вклучувајќи и давање на лекови и други превентивни мерки за лекување; нарачување на дијагностички тестови, лабораториски постапки, различни видови на снимки и друго; вршење на терапевтски постапки, како и давање на инјекции, вакцини, шиење на рани и медицински преврски; помагање на докторите по медицина во посложени лекувања и следење на напредокот во заздравувањето на пациентите; советување на пациентите за начинот на исхрана и зачувувањето на своето здравје и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2240. Парамедицински лекари

2240. Парамедицински лекари

Парамедицинските лекари обезбедуваат советодавни, дијагностички и превентивни здравствени услуги на луѓето и работат самостојно или со ограничена контрола на докторите по медицина и применуваат напредни клинички процедури за дијагностицирање и спречување на различни видови на болести, повреди, физички и ментални нарушувања и друго.

Задачите вклучуваат:

- вршење на физички испитувања на пациентите за да се утврди нивната здравствена состојба;
- вршење на основни и рутински медицински и хируршки зафати и надгледување на процесот на рехабилитација на пациентите;
- изведување или нарачување на дијагностички и лабораториски тестови на пациентите;
- спроведување на терапевтски постапки како ставање на инјекции, вакцини, чистење и шиење на рани, преврски и друго;
- советување за правилно однесување за да се зачува или подобри здравјето и благосостојбата на болните;
- помагање на докторите по медицина во сложените медицински и хируршки зафати;
- надгледување на пациентите за напредокот во процесот на лекување;
- размена на мислења и искуства со стручни лица од областа на медицината;
- вршење на испитувања од специјализирани области и пишување на научни трудови;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2240.01 Парамедицински лекар
2240.02 Парамедицински болничар
2240.03 Хируршки техничар

СПОРЕДНА ГРУПА 225.
Ветеринари

Ветеринарите спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат сознанија, теории и оперативни методи за работа и применуваат медицински знаења во областа на ветеринарството. Се занимаваат со спречување на болести и лекување на широк спектар на животни или специјализирани за одредена група на животни, а се занимаваат и со научно-истражувачка дејност.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: спроведување на испитувања и дијагностицирање на заболувања и повреди на животните; препишување на лекарства за животните и ставање на вакцини; овозможување на хируршко и медицинско ветеринарно лекување; давање на стоматолошки и акушерски услуги на животните; давање на совети за грижа и одгледување на животните; преземање на мерки за спречување на колективни болести и зарази кај животните; изработка на научни трудови и пишување на извештаи и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
2250. Ветеринари

2250. Ветеринари

Ветеринарите спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат сознанија, теории и оперативни методи за работа и применуваат медицински знаења во областа на ветеринарството. Се занимаваат со спречување на болести и лекување на широк спектар на животни или специјализирани за одредена група на животни, а се занимаваат и со научно - истражувачка работа.

Задачите вклучуваат:

- истражување, унапредување и развивање на поими, теории и оперативни методи во областа на ветеринарството;
- спроведување на испитувања и дијагностицирање на заболувања и повреди на животните;

- препишување на лекарства за животните и ставање на вакцини;
- овозможување на хируршко и медицинско ветеринарно лекување;
- санирање на повреди и скршеници на коски кај животните;
- давање на стоматолошки и акушерски услуги на животните;
- давање на совети за грижа и одгледување на животните;
- инспекција на квалитетот, чистотата и безбедноста на прехранбените производи добиени целосно или делумно од суровини или од животинско потекло, наменети за исхрана на луѓето;
- помош во епидемиолошки, радиолошки и друг надзор на здравјето кај животните;
- преземање на мерки за спречување на колективни болести и зарази кај животните;
- вршење на обдукција на мртви животни за да се утврдат причините за смрт на животните;
- давање на услуги за еутаназија на животните;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2250.01	Ветеринар
2250.02	Ветеринар за репродукција на животни
2250.03	Доктор по ветеринарна медицина
2250.04	Ветеринар хирург
2250.05	Ветеринар за домашни миленици
2250.06	Ветеринар за здравствена заштита на животните
2250.07	Ветеринар специјалист
2250.08	Ветеринар истражувач
2250.09	Самостоен ветеринар истражувач
2250.10	Ветеринарен инспектор
2250.11	Советник за ветеринарство

СПОРЕДНА ГРУПА 226.

Други стручњаци за здравство

Другите стручњаци за здравство обезбедуваат здравствени услуги поврзани со стоматологијата, фармацијата, животната средина, здравјето и хигиената, физикалната терапија, исхраната, слухот и говорот и даваат програми за нивна рехабилитација.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: процена на состојбата на пациентите и нивното здравје; дијагностицирање и лекување на болести и други нарушувања на здравјето на забите и устата; развивање, чување, мешање, тестирање и издавање на лекови и советување за нивната правилна употреба; планирање и спроведување на програми за следење на факторите на животната средина кои потенцијално можат да влијаат на здравјето на луѓето; планирање и спроведување на терапевтски активности поврзани со образование, стручно оспособување или рекреација заради помош на ментално неурамнотежени, болни или физички хендикепирани лица; подготовка и примена на диети и начини на исхрана за општи и терапевтски цели и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2261. Стоматолози
2262. Фармацевти
2263. Здравствени еколози и стручњаци за хигиена
2264. Физиотерапевти
2265. Диететичари и нутриционисти
2266. Терапевт за аудио и говор
2267. Офталмолози и оптометристи
2269. Стручњаци во здравството, некласифицирани на друго место

2261. Стоматолози

Стоматолозите спроведуваат истражувања, креираат или подобруваат концепти, теории и оперативни методи за работа и применуваат медицински знаења од областа на стоматологијата. Се занимаваат со спречување на болести и аномалии на вилиците, забите, непцата и устата и користат широк спектар на дијагностички и хируршки техники од модерната стоматологија за зачувување на оралното здравје. Тие се занимаваат и со научно - истражувачка дејност.

Задачите вклучуваат:

- давање на комплетна превентивна и куративна заштита на уста и заби;
- откривање и отстранување на причините на заболувањата, односно спречување на болести и повреди на устата и забите и нивните последици;
- давање на анестетици за намалување на болката при стоматолошките интервенции;
- препишување на лекарства за стоматолошка терапија;
- конзервативно и хируршко лекување и рехабилитација на болести и повреди на устата и забите;
- земање на мерки и отисоци од забите на пациентите и изработка на вештачки заби и вилици;
- изработка и монтажа на протези за корекција на забите;
- учество во јавните акции за следење и подобрување на стандардите за орално здравје и стоматолошка заштита;
- учество во информирањето од областа на денталната хигиена и стоматолошката заштита;
- одржување на консултации со други стручњаци од областа на стоматологијата;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2261.01	Доктор за детска и превентивна стоматологија
2261.02	Доктор стоматолог ортодонт
2261.03	Доктор по стоматологија пародонтолог
2261.04	Доктор по стоматологија протетичар
2261.05	Доктор по стоматологија орален хирург
2261.06	Доктор по стоматологија орален патолог
2261.07	Доктор по стоматологија дентален патолог и ендодонт
2261.08	Доктор по стоматологија дентален и орален патолог и пародентолог
2261.09	Доктор по стоматологија
2261.10	Доктор по стоматологија стажист
2261.11	Доктор по стоматологија специјалист

2262. Фармацевти

Фармацевтите применуваат соодветни концепции и теории по пат на подготовка, делење или продавање лекови и други фармацевтски препарати. Тие даваат совети за издадените лекови препишани од страна на лекар или други стручњаци од областа на здравството. Се занимаваат и со научно-истражувачка дејност.

Задачите вклучуваат:

- примање на рецепти за лекови препишани од лекар и проверка на медицинската историја на пациентите и испитување на административната компатибилност;
- набавка, подготовка и издавање на медикаменти и инфузиски течности;
- снабдување со помошни материјали, помошни средства при лекување, медицински производи, детска храна, диететски производи, козметички и други средства за заштита на здравјето;
- советување за пропишувањето и употребата на лековите и помошните средства при лекување;
- издавање на ветеринарни лекови и средства за нега и заштита на животни;
- водење на регистри на лекови, особено на наркотици, отрови и лекови кои создаваат зависност и давање на информации за штетното дејство на наркотиците;
- собирање на податоци за интеракциите и нуспојавите на лековите;

- чување на лековите во посебни услови;
- етикетирање, пакување и рекламирање на лекови;
- испитување и контрола на квалитетот на лековите за да се дефинира нивната чистота, сила и време на дејствување;
- спроведување на испитувања со кои ќе се подобри квалитетот на лековите, козметиката и другите хемиски средства;
- водење на евиденција за издадените лекарства;
- одржување на консултации со други стручњаци од областа на фармацијата;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2262.01 Доктор по фармација
2262.02 Клинички фармацевт
2262.03 Фармацевт за лековити билки
2262.04 Фармацевт за испитување и контрола на лековите
2262.05 Фармацевт за фармакоинформатика
2262.06 Фармацевт во големопродажба
2262.07 Доктор по фармација стажист
2262.08 Доктор по фармација специјалист
2262.09 Фармацевт
2262.10 Фармацевт во малопродажба
2262.11 Фармацевт во индустрија
2262.12 Специјалист по санитарна хемија
2262.13 Специјалист по фармацевтска технологија
2262.14 Специјалист по токсиколошка хемија
2262.15 Специјалист по аптекарска практика
2262.16 Специјалист по клиничка лабораториска генетика
2262.17 Специјалист по медицинска биохемија

2263. Здравствени еколози и стручњаци за хигиена

Здравствените еколози и стручњаци за хигиена планираат и спроведуваат програми за следење и контрола на еколошките фактори кои потенцијално можат да влијаат врз здравјето на луѓето и осигуруваат безбедни и здрави услови за работа.

Задачите вклучуваат:

- развој, спроведување и преглед на програми и политики за да се намалат потенцијалните опасности и професионалните ризици за здравјето и безбедноста;
- подготовка и имплементација на планови и стратегии за безбедно отстранување на отпад;
- спроведување на превентивни програми и стратегии за заразни болести;
- идентификација, документирање и известување за опасности, проценување на ризиците на работните места и советување за усогласеност со релевантните закони и прописи;
- спроведување на програми за намалување на загадувањето на работните места;
- советување за методите за спречување на работниците од изложеност на радиолошки и други опасности;
- промовирање на ергономски принципи во рамките на работното место;
- обезбедување на едукација, информирање, обука и совети за професионална хигиена и здравствена екологија;
- координирање на аранжмани за надомест на штета на работниците, рехабилитација и враќање на работа на повредени работници;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2263.01 Доктор по медицина здравствен еколог
2263.02 Советник за заштита од радијација

2264. Физиотерапевти

Физиотерапевтите лекуваат мускулни и коскени заболувања или делови на циркулаторниот или на нервниот систем со рачни методи и со ултразвучни, загреани, ласерски или слични техники, или применуваат физиотерапија и сродни терапии за олеснување на движењето и болките како дел од лекувањето на физички неспособните, ментално болните или неурамнотежените.

Задачите вклучуваат:

- испитување на мускулите, нервите и рефлексите на болните за да се утврди степенот на проблемот кај пациентот;
- разгледување на рендгенски снимки за да се дијагностицира болката;
- планирање на третмани и дизајнирање на програми за намалување на физичката болка и зајакнување на мускулатурата, мобилноста на зглобовите и подобрување на рамнотежата;
- спроведување постапки на физикална терапија (хидротерапија, криотерапија, парафинотерапија, масажи, електротерапија);
- спроведување на кинезитераписки постапки во професионалната рехабилитација;
- рачно масирање, акупунктура и акупресурна масажа во рехабилитацискиот процес;
- примена на балнеотерапија;
- советување на пациентите за постапките кои треба да се преземаат надвор од клиничкото лекување;
- водење на медицинска евиденција за пациентите;
- одржување на консултации со други стручњаци од областа на физиотерапијата;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2264.01 Физиотерапевт

2265. Диететичари и нутриционисти

Диететичарите и нутриционистите спроведуваат истражувања, планираат, унапредуваат и развиваат сознанија, програми и оперативни методи за работа поврзани со подготовката и примената на диети и начини на исхрана за општи и терапевтски цели.

Задачите вклучуваат:

- собирање на информации и развој на нутрициони методи и диети и нивно тестирање;
- планирање и насочување на подготовки на терапевтски и други диети за поединци, групи во болници или работници во одредени сектори со цел да се зголемат здравствените придобивки и да се намали потенцијалниот ризик за здравјето;
- учество во програми за нутриционо образование и нутрициони рехабилитациски активности;
- советување за нутриционите аспекти на проблемите со храната на заедницата и едукација за здравствените програми;
- развој и оцена на храната и додатоците во исхраната за да се задоволат барањата за исхрана;
- следење на научните достигнувања во сродните области и одржување соработка со соодветни стручњаци;
- организирање на разговори и држење на часови за диета и нутрициона исхрана;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2265.01 Нутриционист
2265.02 Клинички нутриционист
2265.03 Спортски нутриционист
2265.04 Техничар советник за здрава исхрана
2265.05 Техничар советник за диетална исхрана
2265.06 Нутриционист - инженер технолог

2266. Терапевт за аудио и говор

Терапевтите за аудио и говор спроведуваат истражувања, планирање и вршат терапевтски активности за помош на ментално неурамнотежени, болни или физички хендикепирани лица и се занимаваат со отстранување на нарушувањата во говорот и слухот на пациентите.

Задачите вклучуваат:

- оценување на перформансите на слухот, говорот и јазикот кај пациентите за да се утврди природата на комуникациските нарушувања;
- планирање и вршење на терапевтски активности поврзани со образование, стручно оспособување или рекреација заради помош на ментално неурамнотежени, болни или физички хендикепирани лица;
- работа со лица со говорни маани;
- работа со лица со хендикеп на слухот;
- спроведување на испитувања со специјални инструменти и опрема и толкување на резултатите од тестовите;
- препишување на апарати за уво кај лица со нарушен слух и давање на инструкции за нивна правилна употреба;
- задавање на вежби на лицата со проблем во говорот за да го надминат тој проблем;
- третман за лекување на очните мускули со помош на вежби;
- спроведување на претпрофесионални и професионални работни терапии и оспособување;
- спроведување на кинезитерапија во постапките во професионалната рехабилитација;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2266.01 Терапевт за говор и глувост
2266.02 Терапевт за нарушувања на видот
2266.03 Логопед

2267. Офталмолози и оптометристи

Офталмолозите и оптометристите препишуваат и ставаат очила, контактни леќи и визуелни системи и советуваат за нивната употреба или за употребата на други оптички помагала, како и за правилно осветлување при работа и читање.

Задачите вклучуваат:

- преглед на очи и препишување очила, контактни леќи или друго лекување за да се подобри видот, а случаите кои тоа го бараат ги испраќаат на медицинско лекување кај лекари специјалисти по офталмологија;
- испитување на видната функција на окото кај пациентите со користење на специјализирани инструменти и опрема;
- мерење на очниот притисок кај пациентите;
- дијагностицирање и управување со болестите на око и препишување на лекарства за нивен третман;
- советување за правилна употреба на очила и контактни леќи, соодветно осветлување при работа и читање и други оптички помагала;

- местење на препишана диоптрија во рамки и контактни леќи на корисниците;
- одржување на консултации со други стручњаци од областа на физиотерапијата;
- изработка на научни трудови и пишување на извештаи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2267.01 Офталмолог
2267.02 Оптометрист

2269. Стручњаци во здравството, некласифицирани на друго место

Оваа единечна група опфаќа стручњаци во здравството кои не се класифицирани на друго место во подгрупата 22. Стручњаци од областа на здравството.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2269.01 Советник за здравство
2269.02 Советник за здравствено осигурување
2269.03 Соработник за здравствена заштита
2269.04 Економист за здравствен менаџмент

ПОДГРУПА 23.

Стручњаци за образование

Стручњаците за образование предаваат теорија и пракса од една или повеќе дисциплини на различни образовни нивоа, спроведуваат истражувања, утврдуваат и развиваат концепти, теории и работни методи во областа на својата дисциплина и подготвуваат наставни материјали и учебници.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: одржување часови, семинари, курсеви или вежби во клас на одделни воспитно-образовни нивоа, во основни, општообразовни или стручни училишта, спроведување на програма за описменување на возрасни, подучување - образование за лица со тешкотии во развојот, дизајнирање и модифицирање на образовната програма, проверка и советување за наставни методи, како и наставни средства и помагала; учествување во одлуките во врска со организацијата и предавањето на сродни активности во училиштата и на универзитетите; истражување во своите предмети за да се утврдат или развијат концептите, теориите или работните методи за примена во индустријата и другите области; подготвување на школски материјали и книги и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

231. Стручњаци за универзитетско и високо образование во општествените науки
232. Стручњаци за универзитетско и високо образование во природните науки
233. Наставен кадар за средношколско образование
234. Наставен кадар за основно и предучилишно воспитување и образование
235. Друг наставен кадар за образование

СПОРЕДНА ГРУПА 231.

Стручњаци за универзитетско и високо образование во општествените науки

Стручњаците за универзитетско и високо образование во општествените науки спроведуваат истражувања, развиваат или подобруваат концепции, теории и работни методи, предаваат различни студиски дисциплини од општествените науки на универзитетите како институции на високото образование и подготвуваат и објавуваат стручни трудови.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: изработување и развивање на научно - образовни, уметнички и стручни програми; одржување на часови и семинари, предавања, вежби, имаат консултации и се ментори на студентите; ги оценуваат студентите за степенот на знаење; учествуваат во одлуките во врска со предавањето на универзитетот и сродни активности, спроведување и истражување во посебните дејности за да се подобрат или развиваат концептите, теориите и работните методи за примена во

практиката; подготвување на училишен материјал, книги, стручни трудови и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
2310. Стручњаци за универзитетско и високо образование во општествените науки

2310. Стручњаци за универзитетско и високо образование во општествените науки

Стручњаците за универзитетско и високо образование во општествените науки спроведуваат истражувања, развиваат или подобруваат концепции, теории и работни методи, предаваат различни студиски дисциплини од општествените науки на универзитетите како институции на високото образование и подготвуваат и објавуваат стручни трудови.

Задачите вклучуваат:

- дизајнирање и модифицирање на наставни планови и подготвување на студиски планови во согласност со барањата, на различни нивоа, дипломски, последипломски и специјалистички студии, воведување и организирање на нови колеги;
- одржување на часови и советувања, семинари и лабораториски експерименти;
- стимулирање на дискусии, интерактивна настава и независно размислување меѓу студентите;
- вршење на надзор на експерименталната и практичната работа што ја изведуваат студентите;
- спроведување на испити, преглед и оценување на испитните листови и тестови;
- насочување на истражувањата на последипломците или на другите членови на одделот;
- истражување и развивање на концептите и теориите и работните методи за примена во општествено - хуманитарните области;
- подготвување на учебници, скрипти или текстови;
- согледување и вреднување на сопствената работа заради унапредување на наставата;
- учествување и одлучување за политиката на водење на универзитетот;
- одржување на консултации со други стручњаци од областа на општествените науки;
- давање на помош во воннаставни активности;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2310.01 Предавач по филозофија
2310.02 Универзитетски асистент по филозофија
2310.03 Универзитетски професор по филозофија
2310.04 Предавач по историја
2310.05 Универзитетски асистент по историја
2310.06 Универзитетски професор по историја
2310.07 Предавач по археологија
2310.08 Универзитетски асистент по археологија
2310.09 Универзитетски професор по археологија
2310.10 Предавач по етнологија
2310.11 Универзитетски асистент по етнологија
2310.12 Универзитетски професор по етнологија
2310.13 Предавач по педагогија
2310.14 Универзитетски асистент по педагогија
2310.15 Универзитетски професор по педагогија
2310.16 Предавач по психологија
2310.17 Универзитетски асистент по психологија
2310.18 Универзитетски професор по психологија
2310.19 Предавач по социологија
2310.20 Универзитетски асистент по социологија
2310.21 Универзитетски професор по социологија
2310.22 Предавач по право

2310.23 Универзитетски асистент по право
2310.24 Универзитетски професор по право
2310.25 Предавач по економија
2310.26 Универзитетски асистент по економија
2310.27 Универзитетски професор по економија
2310.28 Предавач по политикологија
2310.29 Универзитетски асистент по политикологија
2310.30 Универзитетски професор по политикологија
2310.31 Предавач по дефектологија
2310.32 Универзитетски асистент по дефектологија
2310.33 Универзитетски професор по дефектологија
2310.34 Предавач по организациски науки
2310.35 Универзитетски асистент по организациски науки
2310.36 Универзитетски професор по организациски науки
2310.37 Предавач по криминалистика
2310.38 Универзитетски асистент по криминалистика
2310.39 Универзитетски професор по криминалистика
2310.40 Предавач по општествено - хуманитарни науки
2310.41 Универзитетски асистент по општествено - хуманитарни науки
2310.42 Универзитетски професор по општествено - хуманитарни науки
2310.43 Предавач по социјална работа
2310.44 Универзитетски асистент по социјална работа
2310.45 Универзитетски професор по социјална работа
2310.46 Предавач по информациски науки
2310.47 Универзитетски асистент по информациски науки
2310.48 Универзитетски професор по информациски науки
2310.49 Предавач по кинезиологија
2310.50 Универзитетски асистент по кинезиологија
2310.51 Универзитетски професор по кинезиологија
2310.52 Предавач по теологија
2310.53 Универзитетски асистент по теологија
2310.54 Универзитетски професор по теологија
2310.55 Предавач по филологија
2310.56 Универзитетски асистент по филологија
2310.57 Универзитетски професор по филологија
2310.58 Предавач по бизнис администрација
2310.59 Универзитетски асистент по бизнис администрација
2310.60 Универзитетски професор по бизнис администрација

СПОРЕДНА ГРУПА 232.

Стручњаци за универзитетско и високо образование во природните науки

Стручњаците за универзитетско и високо образование во природните науки спроведуваат истражувања, развиваат или подобруваат концепции, теории и работни методи, предаваат различни студиски дисциплини од природните науки на универзитетите како институции на високото образование и подготвуваат и објавуваат стручни трудови.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: изработување и развивање на научно - образовни, уметнички и стручни програми; одржување на часови и семинари, предавања, вежби, имаат консултации и се ментори на студентите; ги оценуваат студентите за степенот на знаење; учествуваат во одлуките во врска со предавањето на универзитетот и сродни активности, спроведување и истражување во посебните дејности за да се подобрат или развиваат концептите, теориите и работните методи за примена во практиката; подготвување на училишен материјал, книги, стручни трудови и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2320. Стручњаци за универзитетско и високо образование во природните науки

2320. Стручњаци за универзитетско и високо образование во природните науки

Стручњаците за универзитетско и високо образование во природните науки спроведуваат истражувања, развиваат или подобруваат концепции, теории и работни методи, предаваат различни студиски дисциплини од природните науки на универзитетите како институции на високото образование и подготвуваат и објавуваат стручни трудови.

Задачите вклучуваат:

- дизајнирање и модифицирање на наставни планови и подготвување на студиски планови во согласност со барањата, на различни нивоа, дипломски, последипломски и специјалистички студии, воведување и организирање на нови колеги;
- одржување на часови и советувања, семинари и лабораториски експерименти;
- стимулирање на дискусии, интерактивна настава и независно размислување меѓу студентите;
- вршење на надзор на експерименталната и практичната работа што ја изведуваат студентите;
- спроведување на испити, преглед и оценување на испитните листови и тестови;
- насочување на истражувањата на последипломците или на другите членови на одделот;
- истражување и развивање на концептите и теориите и работните методи за примена во општествено - хуманитарните области;
- подготвување на учебници, скрипти или текстови;
- согледување и вреднување на сопствената работа заради унапредување на наставата;
- учествување и одлучување за политиката на водење на универзитетот;
- одржување на консултации со други стручњаци од областа на општествените науки;
- давање на помош во вонаставни активности;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2320.01	Предавач по математика
2320.02	Универзитетски асистент по математика
2320.03	Универзитетски професор по математика
2320.04	Предавач по физика
2320.05	Универзитетски асистент по физика
2320.06	Универзитетски професор по физика
2320.07	Предавач по геофизика
2320.08	Универзитетски асистент по геофизика
2320.09	Универзитетски професор по геофизика
2320.10	Предавач по астрономија
2320.11	Универзитетски асистент по астрономија
2320.12	Универзитетски професор по астрономија
2320.13	Предавач по механика
2320.14	Универзитетски асистент по механика
2320.15	Универзитетски професор по механика
2320.16	Предавач по хемија
2320.17	Универзитетски асистент по хемија
2320.18	Универзитетски професор по хемија
2320.19	Предавач по биологија
2320.20	Универзитетски асистент по биологија
2320.21	Универзитетски професор по биологија
2320.22	Предавач по географија
2320.23	Универзитетски асистент по географија
2320.24	Универзитетски професор по географија
2320.25	Предавач по геологија
2320.26	Универзитетски асистент по геологија
2320.27	Универзитетски професор по геологија
2320.28	Предавач по природни науки

2320.29	Универзитетски асистент по природни науки
2320.30	Универзитетски професор по природни науки
2320.31	Предавач по медицина
2320.32	Универзитетски асистент по медицина
2320.33	Универзитетски професор по медицина
2320.34	Предавач по стоматологија
2320.35	Универзитетски асистент по стоматологија
2320.36	Универзитетски професор по стоматологија
2320.37	Предавач по ветерина
2320.38	Универзитетски асистент по ветерина
2320.39	Универзитетски професор по ветерина
2320.40	Предавач по фармација
2320.41	Универзитетски асистент по фармација
2320.42	Универзитетски професор по фармација
2320.43	Предавач по медицинска биохемија
2320.44	Универзитетски асистент по медицинска биохемија
2320.45	Универзитетски професор по медицинска биохемија
2320.46	Предавач по рударство
2320.47	Универзитетски асистент по рударство
2320.48	Универзитетски професор по рударство
2320.49	Предавач по металургија
2320.50	Универзитетски асистент по металургија
2320.51	Универзитетски професор по металургија
2320.52	Предавач по машинство
2320.53	Универзитетски асистент по машинство
2320.54	Универзитетски професор по машинство
2320.55	Предавач по електротехника
2320.56	Универзитетски асистент по електротехника
2320.57	Универзитетски професор по електротехника
2320.58	Предавач по информатика
2320.59	Универзитетски асистент по информатика
2320.60	Универзитетски професор по информатика
2320.61	Предавач по хемиско инженерство и технологија
2320.62	Универзитетски асистент по хемиско инженерство и технологија
2320.63	Универзитетски професор по хемиско инженерство и технологија
2320.64	Предавач по графичка технологија
2320.65	Универзитетски асистент по графичка технологија
2320.66	Универзитетски професор по графичка технологија
2320.67	Предавач по текстилна технологија
2320.68	Универзитетски асистент по текстилна технологија
2320.69	Универзитетски професор по текстилна технологија
2320.70	Предавач по архитектура и урбанизам
2320.71	Универзитетски асистент по архитектура и урбанизам
2320.72	Универзитетски професор по архитектура и урбанизам
2320.73	Предавач по градежништво
2320.74	Универзитетски асистент по градежништво
2320.75	Универзитетски професор по градежништво
2320.76	Предавач по геодезија
2320.77	Универзитетски асистент по геодезија
2320.78	Универзитетски професор по геодезија
2320.79	Предавач по сообраќај
2320.80	Универзитетски асистент по сообраќај
2320.81	Универзитетски професор по сообраќај
2320.82	Предавач по техничко - технолошки науки
2320.83	Универзитетски асистент по техничко - технолошки науки
2320.84	Универзитетски професор по техничко - технолошки науки

2320.85 Предавач по биотехнологија и прехранбена технологија
2320.86 Универзитетски асистент по биотехнологија и прехранбена технологија
2320.87 Универзитетски професор по биотехнологија и прехранбена технологија
2320.88 Предавач по агрономија
2320.89 Универзитетски асистент по агрономија
2320.90 Универзитетски професор по агрономија
2320.91 Предавач по угостителство и туризам
2320.92 Универзитетски асистент по угостителство и туризам
2320.93 Универзитетски професор по угостителство и туризам
2320.94 Предавач по шумарство
2320.95 Универзитетски асистент по шумарство
2320.96 Универзитетски професор по шумарство
2320.97 Предавач по технологија на дрво
2320.98 Универзитетски асистент по технологија на дрво
2320.99 Универзитетски професор по технологија на дрво

СПОРЕДНА ГРУПА 233.
Наставен кадар за средношколско образование

Наставниот кадар за средношколско образование предава еден или повеќе различни предмети, за образовни цели или стручно образование, на едно или повеќе нивоа во средното образование.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: изработка и прилагодување на образовната програма, предаваат еден или повеќе предмети; учествуваат во одлуките во врска со организирањето на училишната настава и поврзаните активности; воспоставуваат и спроведуваат правила за однесување помеѓу учениците; адаптирање на наставните методи и содржини за да се исполнат различните потреби и интереси; следење и оценување на перформансите и капацитетите на знаење кај учениците; подготовка, спроведување и оценување на контролни тестови на знаење; подготвување на учениците за различни видови на натпреварувања и екскурзии; одржување на родителски средби и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
2330. Наставен кадар за средношколско образование

2330. Наставен кадар за средношколско образование

Наставниот кадар за средношколско образование предава еден или повеќе различни предмети, за образовни цели или стручно образование, на едно или повеќе нивоа во средното образование.

Задачите вклучуваат:

- воспитно - образовно планирање и програмирање и изработка на воспитно - образовни планови и програми;
- подготовка за предавање, пишување и подготовка за јасно разработени цели, структури, содржини, планирани активности на учениците, подготовка за соодветни дидактички материјали и помагала за час;
- предавање на основното знаење во еден или повеќе предмети;
- водење на учениците во смисла на интердисциплинарна поврзаност на тие знаења заради стекнување на целосна слика на учебниот материјал;
- оспособување на учениците да развиваат сопствен начин на учење и систем на мислење;
- поттикнување на развојот, особеностите и вредностите на учениците;
- развивање сознанија кај учениците дека не се само биолошки туку и општествени, душевни и духовни суштества;
- оценување на постигнувањата на учениците и давање повратни информации на учениците за нивното напредување;
- информирање на родителите за постигнувањата на учениците и соработка со родителите;
- ревизија и оцена на сопствената работа заради подобрување на знаењето и предавањето;

- одржување на одделенски час со учениците и советување за работата со учениците;
- водење на класна евиденција, администрација и друго;
- учествување во образовните истражувања, водење вонnаставни и вонучилишни активности, организирање на натпревари, екскурзии, излети и друго;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2330.01 Професор по филозофија
2330.02 Професор по логика
2330.03 Професор по историја
2330.04 Професор по педагогија
2330.05 Професор по психологија
2330.06 Професор по социологија
2330.07 Професор по правни предмети
2330.08 Професор по економски предмети
2330.09 Професор по биротехнички предмети
2330.10 Професор по трговски предмети
2330.11 Професор по културолошки предмети
2330.12 Професор по физичка и здравствена култура
2330.13 Професор по математика
2330.14 Професор по информатика во природно-математичките предмети
2330.15 Професор по физика
2330.16 Професор по геофизика
2330.17 Професор по астрономија
2330.18 Професор по механика
2330.19 Професор по хемија
2330.20 Професор по биологија
2330.21 Професор по геологија
2330.22 Професор по географија
2330.23 Професор по основни социјални медицински науки
2330.24 Професор по клинички медицински науки
2330.25 Професор по физиотерапија
2330.26 Професор по стоматолошки предмети
2330.27 Професор по ветеринарни предмети
2330.28 Професор по фармацевтски предмети
2330.29 Професор по медицинско-биохемиски предмети
2330.30 Професор по полјоделство
2330.31 Професор по сточарство
2330.32 Професор по овоштарство и градинарство
2330.33 Професор по преработка на млеко
2330.34 Професор по производство на зејтин и растителни масти
2330.35 Професор по производство на шеќер и скроб
2330.36 Професор по преработка на месо
2330.37 Професор по мелничарство и пекарство
2330.38 Професор по преработка на овошје и зеленчук
2330.39 Професор по преработка на тутун
2330.40 Професор по производство на алкохол и алкохолни пијалаци
2330.41 Професор по кулинарство
2330.42 Професор по кондиторство
2330.43 Професор по угостителство и туризам
2330.44 Професор по шумарство
2330.45 Професор по технологија на дрва
2330.46 Професор по рударство
2330.47 Професор по металургија
2330.48 Професор по машинска енергетика

2330.49 Професор по машинство
2330.50 Професор по електротехника
2330.51 Професор по електроника
2330.52 Професор по информатика во техниката и технологијата
2330.53 Професор по хемиска технологија
2330.54 Професор по гумарска технологија
2330.55 Професор по технологија за пластика
2330.56 Професор по стакларска технологија
2330.57 Професор по керамичка технологија
2330.58 Професор по технологија за хартија
2330.59 Професор по текстилна технологија
2330.60 Професор по конфекциска технологија
2330.61 Професор по кожарско - крзнарска технологија
2330.62 Професор по обувки и кожно-галантериска технологија
2330.63 Професор по реставрација и изработка на музички предмети
2330.64 Професор по архитектура
2330.65 Професор по градежништво
2330.66 Професор по геодезија
2330.67 Професор за патен сообраќај
2330.68 Професор за железнички сообраќај
2330.69 Професор за воздушен сообраќај
2330.70 Професор за речен сообраќај
2330.71 Професор за ТТ сообраќај
2330.72 Професор за внатрешен сообраќај
2330.73 Професор за заштита при работа
2330.74 Професор за противпожарна заштита
2330.75 Професор за земјоделска механизација
2330.76 Професор за мелиорација
2330.77 Професор за практична настава
2330.78 Професор по веронаука
2330.79 Професор по религиска култура
2330.80 Професор по етика
2330.81 Професор по агрономија

СПОРЕДНА ГРУПА 234.

Наставен кадар за основно и предучилишно воспитување и образование

Наставниот кадар за основно и предучилишно воспитување и образование им пренесува знаење на децата од предучилишна возраст, како и на децата во основното образование.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: планирање и изработување на воспитно - образовни планови и програми; изработка и прилагодување на образовната програма, предаваат еден или повеќе предмети; воспоставуваат и спроведуваат правила за однесување помеѓу учениците; адаптирање на наставните методи и содржини за да се исполнат различните потреби и интереси; следење и оценување на перформансите и капацитетите на знаење кај учениците; подготовка, спроведување и оценување на контролни тестови на знаење; подготвување на учениците за различни видови на натпреварувања и екскурзии; одржување на родителски средби; пишување на учебници и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2341. Наставни кадри во основното образование

2342. Наставни кадри за предучилишно образование

2341. Наставни кадри во основното образование

Наставниот кадар во основното образование предава еден или повеќе различни предмети во одделенијата на основните училишта.

Задачите вклучуваат:

- воспитно - образовно планирање и програмирање и изработка на воспитно - образовни планови и програми;
- подготовка за предавање и подготовка на јасно разработени цели, структури, содржини и планирани активности на учениците;
- подготовка на соодветни дидактички материјали и помагала за часовите и содржините;
- предавање на основното знаење во еден или повеќе предмети;
- водење на учениците во смисла на интердисциплинарна поврзаност на тие знаења заради стекнување на целосна слика на материјалот;
- оспособување на учениците да развиваат сопствен начин на учење и мислење;
- поттикнување на развојот, особеностите и вредностите на учениците;
- развивање сознанија кај учениците дека не се само биолошки туку и општествени, душевни и духовни суштества;
- оценување на постигнувањата на учениците и давање повратни информации на учениците за нивното напредување или заостанување;
- информирање на родителите за постигнувањата на учениците и соработка со родителите;
- ревизија и оцена на сопствената работа заради подобрување на знаењето и предавањето;
- одржување на одделенски час и советување за работата со учениците;
- водење на одделенска евиденција, администрација и друго;
- учествување во образовните истражувања, водење воннаставни и вонучилишни активности, организирање на натпревари, екскурзии, излети и друго;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2341.01	Одделенски наставник
2341.02	Предметен наставник
2341.03	Наставник
2341.04	Наставник по мајчин јазик и литература
2341.05	Наставник по историја
2341.06	Наставник по географија
2341.07	Наставник по ликовно воспитување
2341.08	Наставник по физичко воспитување
2341.09	Наставник по основи на техниката и производството
2341.10	Наставник по математика
2341.11	Наставник по информатика
2341.12	Наставник по физика
2341.13	Наставник по хемија
2341.14	Наставник по биологија
2341.15	Наставник / помошен кадар
2341.16	Вероучители

2342. Наставни кадри за предучилишно образование

Наставниот кадар за предучилишно образование и воспитување организира едукација, нега и физички и интелектуален развој на деца од предучилишна возраст.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање и осмислување на активности кои поттикнуваат развој на телесни, душевни и општествени вештини на детето;
- унапредување и развивање на методи на воспитно-образовни работи со предучилишни деца;
- обезбедување нега на децата, задоволување на примарните потреби за движење, игра и сон;
- создавање на ведар одгледувачки амбиент во детската заедница и решавање на проблеми;
- овозможување на пристап кон децата со љубов и доверба;
- развој на чувството за сигурност, прифаќање, задоволство, природни спонтани разговори и друго;

- развој на детскиот говор со раскажување приказни, играње улоги, пеење, спонтани разговори и друго;
- откривање на деца со посебно изразени способности во соработка со психолог, педагог и родителите и одговорен пристап кон таквите деца;
- откривање на деца со телесни и душевни развојни тешкотии во соработка со стручен тим и умерен пристап кон таквите деца;
- посматрање на децата за време на приемот и за време на престојот во заедницата со оглед на нивната општа здравствена состојба;
- уочување на промени во здравствената состојба на детето и известување на здравствената установа и родителите;
- прописно водење на педагошка евиденција и документација;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2342.01 Воспитувач
2342.02 Предучилишен педагог
2342.03 Водител на слободни активности за деца од предучилишна возраст
2342.04 Воспитувач во предучилишна установа
2342.05 Наставник за предучилишно образование
2342.06 Останати воспитувачи во предучилишна установа

СПОРЕДНА ГРУПА 235.

Друг наставен кадар за образование

Друг наставен кадар за образование спроведува истражувања и развива наставни методи и помошни средства, врши преглед и ја оценува работата на наставниците и на резултатите постигнати во применувањето на одредена наставно-образовна програма, сугерираат на промени и подобрувања доколку е потребно, едуцираат луѓе со развојни тешкотии и специјални потреби и даваат часови за јазично, музичко, уметничко и информатичко образование.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: истражување во тековниот наставен план, наставните методи и други образовни практики, вклучувајќи помошни наставни средства и советување за неопходните промени и напредокот; вршење на периодична инспекција на работата на наставниците во применувањето на одредена наставна програма и сугерирање на промени и подобрувања доколку се укаже потреба; индивидуална работа со ученици со нарушувања од типот на дислексија и дисграфија, оштетен говор, намалена интелектуална способност, оштетен вид, оштетен слух, со телесни оштетувања и ученици со нарушувања во однесувањето; предавање на основното и напредното знаење по наставниот јазичен, музички, уметнички и информатички предмет и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2351. Наставен кадар за образовни методи
2352. Наставен кадар за образование на деца со развојни тешкотии
2353. Наставен кадар за јазично образование
2354. Наставен кадар за музичко образование
2355. Наставен кадар за уметничко образование
2356. Обучувачи за информатичка технологија
2359. Друг наставен кадар за образование, некласифицирани на друго место

2351. Наставен кадар за образовни методи

Наставниот кадар за образовни методи спроведува истражувања, односно методи за предавање и развива методи за предавање или советува за методите и средствата за предавање, дидактичките материјали и ја следи и испитува работата на наставниците и резултатите постигнати во примената на определена воспитно-образовна програма и сугерира промени и подобрувања, ако е потребно.

Задачите вклучуваат:

- истражување за тековниот развој на воспитно-образовните планови и програми, методи на предавањето и други делови на воспитно-образовната пракса, како и советување за потребните промени и можни подобрувања;
- советување за предметите и воспитно-образовните содржини, методи, цел на нивното предавање како и примена на методите за испитување;
- истражување на аудио-визуелните и други наставни помошни средства и советување во врска со нив, планирање и организирање на нивното вклучување во образовниот процес;
- организирање на семинари и конференции за обука на наставниците за новите наставни методи и програми;
- периодична инспекција на училиштата и наставниот кадар во врска со наставниот план, наставните методи, опремата и другите прашања;
- посетување на училиштата за да се надгледуваат наставните техники и за да се вреднува работата на наставниците и постигнатите училишни резултати;
- подготвување на извештаи и составување на препораки до надлежните во образованието во врска со можните промени и подобрувања во наставниот план, наставните методи и останатите фактори поврзани со работата на образовните установи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2351.01	Советник за методика во образованието
2351.02	Советник за развој на воспитно-образовната програма
2351.03	Советник за образовни технологии
2351.04	Андрагог
2351.05	Педагог
2351.06	Дефектолог
2351.07	Социјален педагог
2351.08	Советник за лица со посебни потреби
2351.09	Советник за образование
2351.10	Советник за основно образование
2351.11	Советник за предучилишно образование
2351.12	Советник за предметна настава
2351.13	Советник за одделенска настава
2351.14	Школски инспектор
2351.15	Дефектолог за лица со психичка попреченост
2351.16	Дефектолог за лица со моторни нарушувања
2351.17	Дефектолог за лица со развојни нарушувања
2351.18	Дефектолог за лица со нарушувања во однесувањето и учењето
2351.19	Дефектолог во здравствена установа
2351.20	Дефектолог во воспитно-образовна установа
2351.21	Дефектолог во социјално-воспитна установа
2351.22	Советник за професионален развој на просветни работници

2352. Наставен кадар за образование на деца со развојни тешкотии

Наставниот кадар за образование на деца со развојни тешкотии едуцира физички или ментално хендикепирани деца, млади, возрасни или оние со потешкотии во учењето, на дадено ниво на образование и го промовира социјалниот, емотивниот и интелектуалниот развој на децата со развојни тешкотии.

Задачите вклучуваат:

- предавање на деца со развојни тешкотии во интегрирани услови на воспитување и образование;
- запознавање со психосоматскиот, здравствениот и образовниот статус на ученикот;
- индивидуална работа со ученици со нарушувања од типот на дислексија и дисграфија, оштетен говор, намалена интелектуална способност, оштетен вид, оштетен слух, со телесни оштетувања и ученици со нарушувања во однесувањето;

- групна колективна работа со учениците и постојана соработка и помош на наставниците за работа со ученици со развојни тешкотии;
- предавање на деца со оштетен вид, изработка на релјефни шеми, цртежи, дијаграми, макети и планови и прилагодување на учебници, бележници, наставни ливчиња и останати дидактички материјали во Браилово писмо со примена на помагала за слепи и слабовидни;
- оспособување на слепи и слабовидни деца за успешно вршење на секојдневните активности;
- предавање на деца со оштетен слух и подготовка на образовни средства и помагала потребни за работа со деца со оштетен слух, рехабилитација на слушање и говор како и систематска работа за говорен и слушен напредок на детето, продолжен стручен третман на деца со оштетен слух;
- предавање на деца со душевни нарушувања, избор и изработка на воспитно-образовен материјал, предавање според прилагодени методни постапки, следење на напредувањето, вреднување и оценување на резултатите од работата на учениците;
- подготовка за предавања и предавање на телесно инвалидни деца, соработка со стручен тим (психолог, лекар) за пронаоѓање на најсоодветни методи и начини за работа со деца со изразито оштетена моторика и неразвиен говор;
- подготовка за предавање на деца со нарушен глас и говор, подготовка на технички средства и јазичен материјал за индивидуална и групна работа за корекции, изведување на вежби за фонација и респираторни вежби;
- поттикнување на учениците во нивната самодоверба, помош да запознаат и прифатат методи кои ќе ги надоместат ограничувањата предизвикани од нивното оштетување, како и давање на чувство дека во тоа се успешни;
- оценување на постигнувањата на учениците и давање повратни информации на учениците за нивното напредување и разгледување заедно со родителите и терапевтите дали е постигната цврста база за натамошен напредок;
- ревизија и оцена на сопствената работа заради подобрување на умеењето на предавањето;
- водење на пропишаните евиденции и администрација;
- вршење на сродни работи;
- надзор на останатите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2352.01	Наставник за деца со развојни тешкотии
2352.02	Наставник за лица со оштетен вид
2352.03	Наставник за лица со оштетен слух
2352.04	Наставник за ментално ретардирани лица
2352.05	Наставник за телесно инвалидизирани лица
2352.06	Наставник за лица со нарушувања во однесувањето
2352.07	Воспитувач во завод за деца со посебни потреби
2352.08	Одгледувач дефектолог
2352.09	Наставник - олигофренопедагог

2353. Наставен кадар за јазично образование

Наставниот кадар за јазично образование предава еден или повеќе предмети од областа на јазиците во образовните институции и нуди образовни програми на мајчин и на странски јазик кој е во употреба. Овие наставници изработуваат воспитно-образовни планови и програми. Предаваат, го оценуваат постигнатиот успех кај учениците, ја оценуваат својата успешност во предавањата и вршат други воспитно-образовни работи.

Задачите вклучуваат:

- воспитно - образовно планирање и програмирање и изработка на воспитно-образовни планови и програми;
- подготовка за предавање и пишување на јасно разработени цели, структури, содржини, планирани активности на учениците, прилагодени за соодветниот степен на знаење;
- оценување на претходното јазично знаење на учениците и формирање на работни групи за учење;
- предавање на основното и напредното знаење по наставниот јазичен предмет;

- водење на учениците во смисла на интерактивна настава на тие знаења поради стекнување на целосна слика на светот;
- оспособување на учениците да развиваат сопствен начин на учење и систем на мислење;
- поттикнување на развојот и особеностите на учениците и развивање на сознанија кај учениците дека не се само биолошки туку и општествени, душевни и духовни суштества;
- оценување на постигнувањата на учениците и давање повратни информации на учениците за нивното напредување;
- информирање на родителите за постигнувањата на учениците и соработка со родителите;
- ревизија и оцена на сопствената работа заради подобрување на знаењето и предавањето;
- водење на одделенска евиденција и администрација;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2353.01 Лектор по странски јазици
2353.02 Професор по македонски јазик
2353.03 Професор по албански јазик
2353.04 Професор по турски јазик
2353.05 Професор по српски јазик
2353.06 Професор по германски јазик
2353.07 Професор по англиски јазик
2353.08 Професор по француски јазик
2353.09 Професор по италијански јазик
2353.10 Професор по латински јазик
2353.11 Професор по руски јазик
2353.12 Професор по старогрчки јазик
2353.13 Професор по арапски јазик
2353.14 Наставник по странски јазик
2353.15 Наставник по влашки јазик

2354. Наставен кадар за музичко образование

Наставниот кадар за музичко образование предава еден или повеќе предмети од областа на музиката во образовните институции и нуди практични образовни програми за музичко образование. Овие наставници изработуваат воспитно-образовни планови и програми. Предаваат, го оценуваат постигнатиот успех кај учениците, ја оценуваат својата успешност и вршат други воспитно-образовни работи.

Задачите вклучуваат:

- воспитно-образовно планирање и програмирање и изработка на воспитно-образовни планови и програми;
- подготовка за предавање и пишување на јасно разработени цели, структури, содржини, планирани активности и подготовка за соодветни музички материјали, инструменти и интерпретација на музика;
- инструкции и демонстрација на практичните аспекти на пеењето и свирењето на одреден инструмент;
- пренесување на знаење за читање и пишување на музичка нотација;
- оспособување на учениците да развиваат сопствен начин на учење и систем на музичка култура;
- подготовка на учениците за испити, аудиции и настапи пред публика;
- оценување на постигнувањата на учениците и давање повратни информации на учениците за нивното напредување;
- информирање на родителите за постигнувањата на учениците и соработка со родителите;
- ревизија и оцена на сопствената работа заради подобрување на знаењето и предавањето;
- водење на одделенска евиденција, администрација и друго;
- учествување во музички истражувања, организирање на посети и турнеи на музички изведби и друго;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2354.01 Предавач по музичка уметност
2354.02 Универзитетски асистент по музичка уметност
2354.03 Универзитетски професор по музичка уметност
2354.04 Професор по музички предмети
2354.05 Наставник по музичко воспитување

2355. Наставен кадар за уметничко образование

Наставниот кадар за уметничко образование предава еден или повеќе предмети од областа на уметноста во образовните институции и нуди практични образовни програми за уметничко образование како изведба на танцови, драми, визуелни и други уметности со исклучок на музика. Овие наставници изработуваат воспитно-образовни планови и програми, предаваат, го оценуваат постигнатиот успех кај учениците, ја оценуваат својата успешност и вршат други воспитно-образовни работи.

Задачите вклучуваат:

- воспитно-образовно планирање, програмирање и изработка на воспитно-образовни планови и програми;
- подготовка за предавање и пишување на јасно разработени цели, структури, содржини, планирани активности на учениците;
- подготовка за соодветни уметнички материјали и помагала;
- инструкции и демонстрација на практичните аспекти на драма, танцови, визуелни уметности и друго;
- предавање на основното знаење во еден или повеќе предмети од областа на уметничкото образование;
- оспособување на учениците да развиваат сопствен начин на учење и систем на уметничка култура;
- подготовка на учениците за испити, аудиции и настапи пред публика;
- оценување на постигнувањата на учениците и давање повратни информации на учениците за нивното напредување;
- информирање на родителите за постигнувањата на учениците и соработка со родителите;
- ревизија и оцена на сопствената работа заради подобрување на знаењето и предавањето;
- одржување одделенски час и советување за работата со учениците;
- водење на одделенска евиденција, администрација и друго;
- учествување во уметнички истражувања, организирање на посети и турнеи на уметнички изведби и друго;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2355.01 Предавач по ликовни уметности
2355.02 Универзитетски асистент по ликовни уметности
2355.03 Универзитетски професор по ликовни уметности
2355.04 Предавач по применета уметност
2355.05 Универзитетски асистент по применета уметност
2355.06 Универзитетски професор по применета уметност
2355.07 Предавач по сценска уметност
2355.08 Универзитетски асистент по сценска уметност
2355.09 Универзитетски професор по сценска уметност
2355.10 Професор по ликовни предмети
2355.11 Професор по сценски предмети
2355.12 Професор по балет и танц

2356. Обучувачи за информатичка технологија

Обучувачите за информатичка технологија предаваат еден или повеќе предмети од областа на информатичката технологија и компјутерите во образовните институции и нудат образовни програми во

вид на курсеви и тренинзи поврзани со информатичката надградба на учениците. Изработуваат воспитно-образовни планови и програми, предаваат, го оценуваат постигнатиот успех кај учениците, ја оценуваат својата успешност во предавањата и вршат други воспитно-образовни работи.

Задачите вклучуваат:

- воспитно-образовно планирање, програмирање и изработка на воспитно-образовни планови и програми;
- подготовка за предавање, пишување и подготовка за јасно разработени цели, структури, содржини и планирани активности на учениците;
- подготовка за соодветни материјали и компјутерски помагала;
- инструкции и демонстрација на практичните аспекти на материјата којашто се изучува;
- предавање на основното знаење по еден или повеќе предмети;
- запознавање со специјализирани софтверски програми и употреба на интернет;
- оценување на постигнувањата на учениците, мерење на нивната ефективност и давање повратни информации на учениците за нивното напредување;
- информирање на родителите за постигнувањата на учениците и соработка со родителите;
- ревизија и оцена на сопствената работа заради подобрување на знаењето и предавањето;
- одржување одделенски час и советување за работата со учениците;
- водење на класна евиденција, администрација и друго;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2356.01 Компјутерски обучувач
2356.02 Софтверски обучувач

2359. Друг наставен кадар за образование, некласифициран на друго место

Оваа единечна група ги опфаќа занимањата на образовни стручњаци кои не се класифицирани на друго место во подгрупата 23. Стручњаци за образование.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2359.01 Организатор на образованието на возрасните во образовните заводи
2359.02 Советник во воспитно-образовен завод
2359.03 Воспитувач во ученички дом
2359.04 Истражувач на воспитни науки
2359.05 Самостоен истражувач на воспитни науки
2359.06 Инструктор за образование на кадри
2359.07 Инструктор по практична обука во стручно училиште
2359.08 Инструктор во ученичка работилница
2359.09 Инструктор во центар за образование
2359.10 Инструктор за вонучилишно образование
2359.11 Предавач по биотехнички науки
2359.12 Универзитетски асистент по биотехнички науки
2359.13 Универзитетски професор по биотехнички науки
2359.14 Предавач по дизајн
2359.15 Универзитетски асистент по дизајн
2359.16 Универзитетски професор по дизајн
2359.17 Предавач по заштита при работа
2359.18 Универзитетски асистент по заштита при работа
2359.19 Универзитетски професор по заштита при работа

ПОДГРУПА 24.
Стручњаци за бизнис и администрација

Стручњаците за бизнис и администрација унапредуваат, советуваат, анализираат и применуваат оперативни методи и организација на работа од областа на финансиите, инвестициите, човечките ресурси, маркетингот, односите со јавност, техничката продажба и друго.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: проучување, планирање, советување и вршење на сметководствени и ревизорски работи; собирање, анализа и интерпретација на информации за финансиската состојба на правни лица; подготвување и разгледување на финансиски извештаи и сродни прегледи; задачи во реализирањето на кадровската политика и професионалната ориентација; вршење на задачи од областа на маркетингот, рекламирањето, известувањето на јавноста; примена на прописи поврзани со пронајдоците; работи околу отворање на нови фирми, анализа на пазарот и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

241. Стручњаци за финансии
242. Стручњаци за администрација
243. Стручњаци за продажба, маркетинг и односи со јавноста

СПОРЕДНА ГРУПА 241.
Стручњаци за финансии

Стручњаците за финансии планираат, развиваат, организираат, администрираат, инвестираат, управуваат и спроведуваат квантитативни и финансиски анализи и сметководствени системи за физички, правни лица и други институции.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: подготвување и организирање на сметководствени и финансиски извештаи; разгледување на финансиски материјали на организациите; обезбедување на финансиски совети на физички и правни лица; водење на инвестициски програми; вршење на финансиски анализи на различни сегменти во корпоративното работење, стопанството и економијата во целост. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2411. Сметководители
2412. Финансиски и инвестициски советници
2413. Финансиски аналитичари

2411. Сметководители

Сметководителите предлагаат примена на сметководствена политика и системи, советуваат за сметководствени прашања, изработуваат финансиски извештаи и сметководствена евиденција, контролираат примена на меѓународни норми и законски прописи.

Задачите вклучуваат:

- советување и контрола на примената на меѓународни норми и законски прописи;
- изработка и предлагање на сметководствена и финансиска политика на претпријатијата;
- изработка на финансиска изјава за потребите на раководителите, акционерите, како и за претставниците на законот и други тела;
- подготовка на даночни пријави, давање на совети во врска со даноците и решавање на спорни барања пред даночните органи;
- подготовка на финансиски извештаи и буџети;
- подготовка на прогнози и пресметки за добивката и известување во врска со нив;
- водење на евиденција за настанатите трошоци во организациите;
- спроведување на финансиска контрола за прашања како што се стечај и ликвидација како и проневера и измама;
- контрола на сметките и на книговодството и финансиите;
- координација со надворешните финансиски институции;

- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2411.01 Раководител на сметководствени работи
2411.02 Раководител на финансиски работи
2411.03 Раководител на сметководство и финансии
2411.04 Финансиски инспектор
2411.05 Финансиски советник
2411.06 Даночен советник
2411.07 Даночен инспектор
2411.08 Проценувач на бонитет
2411.09 Ревизор
2411.10 Девизен инспектор
2411.11 Сметководител
2411.12 Советник за пресметка
2411.13 Финансиски контролор
2411.14 Соработник за финансиски работи
2411.15 Советник за меѓународни финансии
2411.16 Советник за сметководствени стандарди

2412. Финансиски и инвестициски советници

Финансиските и инвестициските советници подготвуваат финансиски планови за развој и инвестираат финансиски средства и управуваат со нив за сметка на физички и правни лица.

Задачите вклучуваат:

- воспоставување и одржување на база на клиенти;
- интервјуирање на клиенти и утврдување на финансиската состојба и цели, ризик и други информации потребни за развој на финансиските планови и инвестициски стратегии;
- поставување и развивање на финансиски цели и стратегии за остварување на целите;
- изработка на финансиска изјава за потребите на раководителите, акционерите, како и за претставниците на законот и други тела;
- советување и контрола на примената на меѓународни норми и законски прописи;
- изработка и предлагање на инвестициска политика на претпријатијата;
- подготвување и анализа на инвестициско портфолио;
- подготовка на прогнози и пресметки за добивката и известување во врска со нив;
- организирање за купување и продавање на хартии од вредност;
- следење на инвестициите и ефикасноста од нив;
- разгледување и ревидирање на инвестициските планови врз основа на измените и промените на финансискиот пазар;
- нудење на осигурително покритие на клиентите;
- координација со надворешните финансиски институции;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2412.01 Советник за патенти
2412.02 Набавно - продажен референт
2412.03 Советник за недвижности
2412.04 Советник за инвестиции
2412.05 Финансиски планер
2412.06 Консултант за хартии од вредност
2412.07 Брокер
2412.08 Проценител

2413. Финансиски аналитичари

Финансиските аналитичари спроведуваат квантитативна финансиска анализа на информациите кои се во директен однос со инвестициските програми на физичките, правните лица и институциите.

Задачите вклучуваат:

- одржување на знаење и вештини во развојот на настаните од областа на финансиите, бизнисот, технологијата и економската теорија;
- толкување на податоци и трендови што влијаат на инвестициските програми;
- анализа на финансиски информации за да се предвидат прогнозите во економијата;
- следење на економски, индустриски и корпоративни настани добиени од различни финансиски публикации и услуги;
- поставување и развивање на финансиски цели и стратегии за остварување на целите;
- изработка на финансиска изјава за потребите на раководителите, акционерите како и претставниците од законот и други тела;
- изработка и предлагање на инвестициска политика на претпријатијата;
- подготвување и анализа на инвестициско портфолио;
- подготовка на акциони планови врз основа на финансиските анализи;
- подготовка на прогнози и пресметки за добивката и известување во врска со нив;
- разгледување и ревидирање на инвестициските планови врз основа на измените и промените на финансискиот пазар;
- презентирање на усни и писмени извештаи до надлежните корисници;
- советување и контрола на примената на меѓународни норми и законски прописи;
- координација со надворешните финансиски аналитичари;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2413.01 Советник за истражување на пазарот
2413.02 Комерцијалист за надворешна трговија
2413.03 Комерцијалист за внатрешна трговија
2413.04 Раководител за набавка и продажба
2413.05 Аналитичар за истражување на пазари
2413.06 Референт за рекламација
2413.07 Финансиски аналитичар
2413.08 Советник за јавни набавки

СПОРЕДНА ГРУПА 242.

Стручњаци за администрација

Стручњаците за администрација применуваат различни концепти и теории поврзани со подобрувањето на ефикасноста и ефективноста на организациите и поединците во рамките на организацијата.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: евалуација на структурата на организацијата и менаџирање за подобро управување со неа; осигурување дека оперативните активности на организацијата се во согласност со утврдените политики и цели; регрутирање на персонал во рамките на организацијата; истражување на социјални, економски и индустриски трендови во општеството; советување на лица за можноста за вработување, избор на занимање, понатамошно образование и стручно оспособување; поставување на остварливи цели за развој на човечките ресурси во организацијата и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2421. Аналитичари на менаџмент и организација
2422. Стручњаци за правна администрација
2423. Кадровски стручњаци
2424. Стручњаци за обука и развој на кадар

2421. Аналитичари на менаџмент и организација

Аналитичарите на менаџмент и организација вршат проучување, анализа, советување и примена на работните методи поврзани со различни аспекти на деловното работење, помагање на организациите за постигнување на поголема ефикасност, проучување на организациски структури, методи, системи и различни деловни процедури.

Задачите вклучуваат:

- одржување на знаење и вештини во развојот на настаните од областа на менаџментот и економската теорија;
- поттикнување на развојот на целите, стратегиите и плановите во насока на постигнување на задоволство на вработените и клиентите;
- анализа и оценка на постоечките организациски системи и структури;
- толкување на податоци и трендови што влијаат на организациите во целина;
- ефикасна употреба на организациските ресурси;
- употреба на студии и анализи за организациските методи и постапки од административна и техничка природа;
- евиденција и анализа на организациски графикони, записи, извештаи, прирачници и описи на работни места;
- спроведување на препораки, издавање на инструкции, ревизии и подготовка на друга документација;
- преглед на оперативни процедури, советување за процедури и стандарди;
- решавање на организациски проблеми;
- координација со надворешните менаџмент аналитичари;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2421.01	Советник за менаџмент
2421.02	Советник за продажни методи
2421.03	Советник за бизнис
2421.04	Советник за мали и средни претпријатија
2421.05	Проектен менаџер
2421.06	Советник за економика на домаќинствата
2421.07	Менаџер
2421.08	Регионален менаџер
2421.09	Асистент на градоначалник
2421.10	Координатор на проект
2421.11	Асистент на проект
2421.12	Шеф на кабинет
2421.13	Менаџер по рурален туризам
2421.14	Бизнис аналитичар
2421.15	Менаџер по туризам
2421.16	Менаџер по бизнис администрација

2422. Стручњаци за правна администрација

Стручњаците за правна администрација анализираат политики и програми од различни области на правото и администрацијата и нивна имплементација.

Задачите вклучуваат:

- поврзување и консалтинг со програмата на администрацијата и други вклучени страни за да се идентификуваат потребите и политиките;
- разгледување на постоечките политики и закони за да се идентификуваат неправилности и проблеми;
- истражување на социјални, економски и индустриски трендови во општеството;

- формулирање и анализа на политичките опции и советување за преферирани страни;
- оценување на влијанија и ефекти од финансиските импликации и интеракции со други административни програми и остварливост на политиките;
- мерење на ризиците кои можат да настанат;
- разгледување на планови и програми за да се обезбеди усогласеност со политиките на организацијата;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2422.01 Политички аналитичар
2422.02 Административен аналитичар
2422.03 Помлад соработник
2422.04 Соработник
2422.05 Виш соработник
2422.06 Советник
2422.07 Самостоен стручен соработник

2423. Кадровски стручњаци

Кадровските стручњаци даваат професионални деловни услуги поврзани со кадровската политика како што се вработување на работници, нивна селекција, професионален развој, анализа на работата и стручно водење.

Задачите вклучуваат:

- давање совети за кадровските прашања при вработувањето на работниците, посредување при вработувањето, стручно оспособување, напредување и однос на раководителот со другите вработени и други области на кадровската политика;
- проучување и анализирање на работните места во претпријатието/институцијата со различни средства, вклучувајќи интервју со работниците, работоводителите и управата, опис на работите и занимањата од добиените податоци;
- подготовка на информации за занимањата и работата на квалификациските системи;
- советување и работа на тековни и други работи во кадровската администрација, истражување на работната сила, планирање, стручно оспособување, професионално информирање и професионална ориентација;
- советување на лица за можноста за вработување, избор на занимање, понатамошно образование и стручно оспособување;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2423.01 Раководител на кадровска служба
2423.02 Самостоен советник за кадровски прашања
2423.03 Советник за кадровски прашања
2423.04 Аналитичар на занимања
2423.05 Аналитичар за вработување
2423.06 Специјалист за човечки ресурси
2423.07 Инспектор за труд

2424. Стручњаци за обука и развој на кадар

Стручњаците за обука и развој даваат професионални деловни услуги поврзани со кадровската политика, прават планови за професионален развој на вработените, спроведуваат програми за обука и развој на вештини и стручни компетенции што организациите ги бараат во својата работа за исполнување на поставените цели.

Задачите вклучуваат:

- идентификување на потребите и барањата за обука на поединци и организации;
- поставување на остварливи цели за развој на човечките ресурси во организацијата;
- планирање, дизајнирање, координирање и спроведување на програмите за развој во индивидуални или групни работилници, состаноци, презентации или конференции;
- подготовка и развој на наставни материјали и помагала за обука како прирачници, нагледни помагала, демонстрациски модели и слично;
- спроведување на различни видови на истражувања за да се разработат нови системи и работни материјали;
- следење и евалуација на тековните активности и процена на методите, ефективноста и квалитетот на обуката;
- поврзување со надворешни стручњаци за обука и развој на кадар;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2424.01	Организатор за образованието на вработените во претпријатијата
2424.02	Советник за лицата кои успешно работат
2424.03	Советник за одбрана
2424.04	Инспектор за одбрана
2424.05	Инспектор за цивилна заштита
2424.06	Советник за кариера
2424.07	Службеник за обука
2424.08	Специјалист за развој на работна сила
2424.09	Тим-лидер

СПОРЕДНА ГРУПА 243.

Стручњаци за продажба, маркетинг и односи со јавноста

Стручњаците за продажба, маркетинг и односи со јавноста планираат, развиваат, координираат и имплементираат различни концепти и теории поврзани за подобрување на продажбата на производи во компаниите, нивна промоција, маркетинг услуги и комуникација со јавноста.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: истражување на условите и карактеристиките на пазарот, анализа на наодите и планирање на реклами и активности за односи со јавноста; поддршка на бизнисот преку подготовка и реализација на маркетинг цели, политики, програми и стратегии; планирање и организирање на промотивни кампањи и презентации; избор на материјали и илустрации за создавање на поволен публицитет, стекнување на знаења за производите, процена на пазарот и потребите на потрошувачите; воспоставување на контакт и преговарање со потенцијални деловни корисници во врска со маркетинг можностите, цените, условите за продажба, кредитирање, завршување на договорите и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2431. Стручњаци за маркетинг и реклама
2432. Стручњаци за односи со јавноста
2433. Стручњаци за продажба на техника и медицински препарати
2434. Стручњаци за продажба на информатичка и комуникациска технологија

2431. Стручњаци за маркетинг и реклама

Стручњаците за маркетинг и реклама планираат, развиваат, координираат и имплементираат рекламни стратегии и кампањи, утврдуваат на пазарот нови производи и услуги и ги идентификуваат можностите за развој на пазарот и унапредување на продажбата на производи и услуги.

Задачите вклучуваат:

- планирање, развој и организирање на рекламни политики и кампањи за поддршка на организациските цели и продажбата;
- советување на менаџери и клиенти како да се пробијат до целните пазари создавајќи свест кај потрошувачите со ефикасно подобрување на производите и услугите;

- пишување и дизајнирање на документација што се испраќа до медиумите;
- анализа на податоци и параметри за потрошувачите;
- предвидување на сегашните и идните трендови на потрошувачката;
- истражување на карактеристиките на пазарот за побарувачката за постоечки и нови производи и услуги и собирање на други статистички податоци;
- поддршка на корпоративниот развој преку подготовка и извршување на маркетинг цели, политики, програми и стратегии;
- развој на нови производи;
- советување за сите елементи на маркетингот како производствениот микс, цените, рекламирањето, продажбата, промоцијата и дистрибутивните канали;
- соработка и комуникација со други стручњаци од економијата;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2431.01 Советник за маркетинг
2431.02 Советник за реклама
2431.03 Советник за промотивни методи
2431.04 Маркетинг агент
2431.05 Аналитичар за истражување на пазарот
2431.06 Огласувач
2431.07 Промотер
2431.08 Аналитичар на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

2432. Стручњаци за односи со јавноста

Стручњаците за односи со јавноста планираат, развиваат, координираат и имплементираат информациски и комуникациски планови и стратегии и известуваат за организациското мислење и улогата во заедницата до пошироката јавност.

Задачите вклучуваат:

- планирање и организирање на кампањи за публицитет и комуникациски стратегии;
- советување на претпоставените за импликациите на своите политики, програми и практики и подготовка и контрола на издавањето на вести и соопштенија;
- истражување на јавното мислење, анализирање на наодите и планирање на промотивни кампањи во јавноста;
- организирање на посебни настани, семинари, забава, наградни игри и други социјални настани за презентирање на добрата волја и општествената одговорност на организацијата;
- претставување на организацијата и приредување на интервјуа со медиумите;
- давање на позитивен публицитет, промовирање и други функции за организацијата;
- подготовка и дистрибуција на илустративен материјал до јавноста за создавање на позитивен публицитет;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2432.01 Советник за односи со јавноста
2432.02 Портпарол

2433. Стручњаци за продажба на техника и медицински препарати

Стручњаците за продажба на техника и медицински препарати вршат специјализирани продажби на различни индустриски, медицински и фармацевтски производи и услуги за индустриски, деловни и други професионални установи.

Задачите вклучуваат:

- составување на листи на потенцијални клиенти и бизнис корисници и употреба на бази на податоци за нив;

- посета на редовни и потенцијални потрошувачи и воспоставување на можности за продажба;
- утврдување на потребите на клиентите, согледување на ресурсите и препорачување на соодветни производи и услуги;
- обезбедување на дизајн на производи и услуги приспособен да одговара на потребите на потрошувачите;
- развивање на извештаи и предлози за презентација, покажувајќи ги придобивките од користењето на производите и услугите;
- проценување на трошоците за инсталирање и одржување на производите и услугите;
- преговарање за цените на продажба и утврдување на условите за кредитирање;
- организирање на испорака на производи, монтажа и обезбедување на дополнителни услуги;
- консултација со потрошувачите за степенот на задоволство од продажбата;
- информирање на потрошувачите за настанатите промени во продажбата;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2433.01 Продажен претставник на индустриски производи
2433.02 Продажен претставник на медицински и фармацевтски производи
2433.03 Технички претставник на продажба

2434. Стручњаци за продажба на информатичка и комуникациска технологија

Стручњаците за продажба на информатичка и комуникациска технологија вршат специјализирана продажба на компјутерска и комуникациска опрема, вклучувајќи и нејзина инсталација и упатство за правилно користење.

Задачите вклучуваат:

- прибирање на нарачки за продажба на информатичка и комуникациска технологија од мали и големи потрошувачи;
- продавање на техничка опрема, материјали и услуги поврзани со претпријатија или поединци;
- изнаоѓање на нови потрошувачи и обезбедување на специјализирани информации како да ги задоволат потребите на потрошувачите;
- преговарање за цените и условите за кредитирање и подготовка на купопродажни договори;
- водење на евиденција на потрошувачи и изготвување на извештаи за продажбата;
- организирање на испорака на производи, монтажа и обезбедување на дополнителни услуги;
- консултација со потрошувачите за степенот на задоволство од продажбата;
- информирање на потрошувачите за настанатите промени во продажбата;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2434.01 Специјализиран продавач на информатичка технологија
2434.02 Специјализиран продавач на комуникациска технологија

ПОДГРУПА 25.
Стручњаци за информатичка и комуникациска технологија

Стручњаците за информатичка и комуникациска технологија истражуваат, планираат, проектираат, тестираат, унапредуваат и развиваат начела и оперативни методи за работа за да се подобрат системите на информатичката и комуникациската технологија и концептите кои се однесуваат за специфични апликации, програми, придружна документација, бази на податоци, управувачки системи и друго за да се постигнат оптимални перформанси и сигурност на податоците.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: истражување од теоретски аспекти и оперативни методи за користење на компјутерите; истражување на уредувањето на податоци и на база на податоци; програмирање на логаритми како вештачка интелегенција, компјутерски јазици, комуникации со податоци и роботи; оценување, планирање и дизајнирање на конфигурацијата на опремата за посебни примени како интернет, интранет, мултимедија и др.; креирање, пишување, тестирање, одржување и интегрирање на компјутерски програми, системи и администрирање на мрежи; изработка на научни трудови, документации, прирачници и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

251. Развивачи и аналитичари на софтвер и апликации

252. Стручњаци за бази на податоци и компјутерски мрежи

СПОРЕДНА ГРУПА 251.

Развивачи и аналитичари на софтвер и апликации

Развивачите и аналитичари на софтвер и апликации спроведуваат истражувања, планираат, дизајнираат, унапредуваат и развиваат начела и оперативни методи за работа од областа на информатичката технологија за да се постигнат одредени специфични барања.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: истражување на теоретски аспекти и оперативни методи за користење на компјутерите; истражување а анализирање на компјутерската технологија во корист на бизнис функциите и идентификување на подрачја за зголемување на ефективноста и ефикасноста на технологијата; оценување, планирање и креирање на хардверски и софтверски конфигурации за специфични апликации; креирање, пишување, тестирање и одржување на компјутерски програми; развој на веб-страници, мултимедија, интернет, интранет и други информатички системи, изработка на научни трудови, документации, прирачници и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2511. Систем аналитичари

2512. Развивачи на софтвер

2513. Развивачи на веб и мултимедија

2514. Програмери за апликации

2519. Развивачи и аналитичари на софтвер и апликации, некласифицирани на друго место

2511. Систем аналитичари

Систем аналитичарите на компјутерските системи спроведуваат истражувања, анализираат и оценуваат, унапредуваат или развиваат концепции и оперативни методи за работа по барање на потрошувачите, имплементираат планови за подобрување на информатичките системи и советуваат во врска со нив или за нивната практична примена.

Задачите вклучуваат:

- истражување на начелата и оперативните постапки на компјутерите и системите кои се базирани на компјутерите за информатичко комуницирање и обработка на податоци, планирање, дизајнирање, како и управување со процесите и производството;
- придонесување и следење на техничкиот развој на компјутерите, компјутерските методи и програмска поддршка на нивните можности и ограничувања;
- анализа на барањата на корисниците за утврдување на составот на опремата и програмска поддршка имајќи ги предвид функционалноста и потребите за понатамошен развој, како и применување на анализа на трошоците;
- одговорност за распоредување на функционални решенија како креирање и имплементација на планови за тестирање на информатичките системи;
- проширување и изменување на системите за подобрување на протокот на работа и остварување на повисоки цели;
- координирање и поврзување на компјутерските системи за да се зголеми нивната компатибилност;
- изработка на научни трудови и извештаи;
- вршење на сродни работи;

- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2511.01 Аналитичар на систем за инженерско-научен процес
2511.02 Аналитичар на информациски систем
2511.03 Аналитичар програмер
2511.04 Дизајнер на систем
2511.05 Инженер на систем
2511.06 Инспектор за заштита на личните податоци
2511.07 Советник за примена на информатичка технологија
2511.08 Соработник за информатичка поддршка
2511.09 Менаџер по информациски системи
2511.10 Инженер по информациски технологии
2511.11 Инженер за криптографија и безбедност на информации
2511.12 Информатички инженер
2511.13 Инженер за компјутерски науки

2512. Развивачи на софтвер

Развивачите на софтвер за компјутерските системи спроведуваат истражувања, планираат, анализираат, дизајнираат, тестираат, унапредуваат или развиваат концепции и оперативни методи за работа за постоечките или нови софтверски апликации и оперативни системи за да ги задоволат барањата во практичната примена.

Задачите вклучуваат:

- истражување, анализирање и оценување на барањата за софтверски апликации и оперативни системи;
- истражување, дизајнирање, тестирање и развој на компјутерски софтверски системи;
- консултации со други стручњаци за да се постигне усогласеност и компатибилност помеѓу хардверот и софтверското решение;
- менување на постоечките софтверски решенија за да се исправат грешките, да се приспособат на хардверот или да се подобрат перформансите;
- процена, развој, унапредување и документирање на процедури за оперативни системи;
- консултација со потрошувачите во врска со одржувањето на софтверските програми и оперативните системи;
- изработка на научни трудови и извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2512.01 Аналитичар на софтвер
2512.02 Дизајнер на софтвер
2512.03 Инженер на софтвер
2512.04 Развивач на софтвер
2512.05 Инженер за роботика и интелигентни системи

2513. Развивачи на веб и мултимедија

Развивачите на веб и мултимедија спроведуваат истражувања, планираат, анализираат, дизајнираат, тестираат, унапредуваат или развиваат концепции и оперативни методи за изработка и развој на веб-страници, анимации, слики, аудио и видео записи и интерактивни медиуми и вршат советување во врска со нив или се вклучени во нивната практична примена.

Задачите вклучуваат:

- анализа, дизајнирање и развој на интернет страници со примена на комбинација на техничко знаење и креативност;

- дизајнирање и развој на дигитални анимации, слики, презентации, игри, аудио и видео клипови, интерактивни графики, мултимедијален софтвер и друго;
- дизајнирање, развој и интегрирање на компјутерски кодови на слики, аудио и видео за да се даде поддршка на интернет-страниците;
- комуницирање со специјалисти за веб-прашања поврзани со безбедноста и контролата на интернет-серверот и планирање и спроведување на континуитет на корисничкиот пристап;
- анализа, специфицирање и развој на интернет-стратегии, методологии и планови за развој;
- изработка на научни трудови и извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2513.01 Инженер на компјутерска графика
2513.02 Програмер на анимација
2513.03 Програмер на компјутерски игри
2513.04 Програмер на мултимедија
2513.05 Дизајнер на интернет-страници

2514. Програмери за апликација

Програмерите за апликација пишуваат, тестираат и поддржуваат компјутерски програми и технички упатства за задоволување на потребите на корисниците на компјутерски софтверски апликации и оперативни системи.

Задачите вклучуваат:

- изработка на програмски спецификации, извештаи и прирачници со упатства за методите на работа и одржување на опремата и програмска поддршка;
- ревизија и проширување на постоечките програми за зголемување на нивната оперативна ефикасност и прилагодување на новите барања;
- тестирање на работата на програмите и апликациите за да се утврди дали системот ги дава посакуваните информации;
- одржување на програмите и нивните документации при измена на влезните и излезните спецификации, односно составот на опремата;
- подготовка и пишување на документација во врска со програмата;
- идентификување на технички проблеми, процеси и решавање на проблемите;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2514.01 Програмер за анализа на програми
2514.02 Програмер
2514.03 Програмер на комуникации
2514.04 Проектант за апликации на програми

2519. Развивачи и аналитичари на софтвер и апликација, некласифицирани на друго место

Во оваа единечна група спаѓаат занимањата информатичари - професионалци кои не се класифицирани на друго место во споредната група 251. Развивачи и аналитичари на софтвер и апликација.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2519.01 Информатичар
2519.02 Тестирач на софтвер
2519.03 Тестирач на оперативен систем

СПОРЕДНА ГРУПА 252.
Стручњаци за бази на податоци и компјутерски мрежи

Стручњаците за бази на податоци и компјутерски мрежи спроведуваат истражувања, планираат, унапредуваат или развиваат концепции и оперативни методи за изработка и одржување на инфраструктура за информатичка технологија, вклучувајќи бази на податоци, компјутерски мрежи и нивна администрација и советуваат во врска со нив или се вклучени во нивната практична примена.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: дизајнирање и развивање на структура и речници на податоци; конструирање, модифицирање, интегрирање, имплементирање и тестирање на системите за управување со базите на податоци; развој и спроведување на безбедносни планови, податоци, администрација и стандарди; одржување и администрирање на компјутерски мрежи и поврзани компјутерски единици; анализирање, толкување и оценка на комплексни системи и модели на податоци, дијаграми во развојот, конфигурацијата и интеграцијата на компјутерските системи. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2521. Дизајнери на бази на податоци и администратори
2522. Систем администратори
2523. Стручњаци за компјутерски мрежи
2529. Стручњаци за бази на податоци и компјутерски мрежи, некласифицирани на друго место

2521. Дизајнери на бази на податоци и администратори

Дизајнерите на бази на податоци и администраторите спроведуваат истражувања, планираат, дизајнираат, унапредуваат или развиваат концепции и оперативни методи за изработка и одржување на бази на податоци и советуваат во врска со нив или се вклучени во нивната практична примена.

Задачите вклучуваат:

- дизајнирање и развој на бази на податоци, структури на податоци, табели, речници и системски проекти;
- дизајнирање, конструирање, модифицирање, интеграција, имплементација, тестирање и управување со базните системи;
- спроведување на истражувања и давање на совети при избор, примена и спроведување на алатките за управување со базите на податоци;
- развивање и спроведување на административна политика на податоци, документи, стандарди и модели;
- развивање на политики и процедури за пристап до базите и употреба на системи за обновување на податоците;
- анализа на барањата на корисниците за утврдување на составот на опремата и програмска поддршка имајќи ги предвид потребите за понатамошен развој, како и применување на анализа на трошоците;
- реализирање на контроли и унапредување на безбедноста на податоците;
- изработка на научни трудови и извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2521.01	Аналитичар на бази на податоци
2521.02	Администратор на бази на податоци
2521.03	Проектант на бази на податоци

2522. Систем администратори

Систем администраторите спроведуваат истражувања, унапредуваат, развиваат концепции и оперативни методи за работа и поддршка на оптимални перформанси и безбедност на системите за информатичка технологија.

Задачите вклучуваат:

- одржување и администрирање на компјутерски мрежи и компјутерски конфигурации вклучувајќи компјутерски хардвер, системски софтвер и апликациски софтвер;
- донесување и следење на техничкиот развој на компјутерите, компјутерските методи и програмска поддршка и нивните можности и ограничувања;
- утврдување на барањата за компјутерски и мрежни конфигурации и вршење на промени од различен тип;
- дијагностицирање на хардверски и софтверски проблеми;
- решавање на проблеми кои се јавуваат во компјутерските системи;
- координирање на пристап и употреба на компјутерски мрежи и следење на перформансите на компјутерските системи;
- обликување, пишување, одржување и осовременување на системска програмска поддршка;
- изработка на научни трудови и извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2522.01 Инженер на систем за опрема
2522.02 Систем администратор

2523. Стручњаци за компјутерски мрежи

Стручњаците за компјутерски мрежи спроведуваат истражувања, планираат, анализираат, унапредуваат или развиваат концепции и оперативни методи за имплементација, управување, одржување и конфигурирање на мрежен хардвер и софтвер и следење на нивната ефективност.

Задачите вклучуваат:

- анализирање, развој, толкување и оценка на дизајниран систем на податоци, модели и конфигурации во интегрирањето на компјутерските системи;
- истражување, анализа, оценување и следење на мрежната инфраструктура за да се обезбедат оптимални перформанси на конфигурациите;
- утврдување и препорака за подобрување на мрежните операции;
- употребување на знаење за решавање на итни случаи во мрежната поврзаност;
- инсталирање, конфигурирање, тестирање и одржување на нови напредни мрежи, апликации, сервери и работни станици;
- мониторинг на сообраќај, активности и обезбедување на капацитет за континуирана и оптимална употреба на компјутерската мрежа;
- изработка на научни трудови и извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2523.01 Аналитичар за комуникации
2523.02 Аналитичар за мрежи

2529. Стручњаци за бази на податоци и компјутерски мрежи, некласифицирани на друго место

Во оваа единечна група спаѓаат занимањата информатичари - професионалци кои не се класифицирани во споредната група 252. Стручњаци за бази на податоци и компјутерски мрежи.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2529.01 Дигитален форензичар специјалист
2529.02 Специјалист за безбедност на информатичка и комуникациска технологија
2529.03 Дијагностичар на хардвер и софтвер и поправка

2529.04 Заштита и поправка на оштетени податоци

ПОДГРУПА 26.
Правни, општествени и стручњаци од областа на културата

Правните, општествените и стручњаците од областа на културата истражуваат правни, општествени и проблеми од областа на културата, ги подобруваат или развиваат концептите, теориите и оперативните методи, го применуваат знаењето во областа на правото, складираат и пронаоѓаат информации и артефакти, го применуваат знаењето во областа на психологијата, социјалната работа, политиката, економијата, историјата, религијата, јазиците, социологијата и други општествени науки, како и во областа на уметноста и забавата.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: спроведување на истражувања за правни проблеми; изготвување на закони и прописи; давање правни совети на клиенти; преземање на правни работи во име на клиентите и водење парници; претседавање со судски постапки и изрекување пресуди; развој и одржување на архиви во библиотеки и галерии; спроведување на истражувања, подобрување или развој на концепти, теории и оперативни методи или примена на знаења во областа на општествените науки; креирање и изведба на литературни и уметнички дела, толкување и пренесување на вести, идеи, импресии и факти. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

261. Правни стручњаци
262. Архивари, библиотекари и музејски стручњаци
263. Стручњаци за општествени науки и религија
264. Писатели, новинари и лингвисти
265. Уметници кои создаваат или изведуваат

СПОРЕДНА ГРУПА 261.
Правни стручњаци

Правните стручњаци истражуваат правни проблеми, советуваат клиенти за правните аспекти на предметите, ги застапуваат пред суд, водат судски постапки, претседаваат со судски постапки и изрекуваат пресуди на суд.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: давање правни совети на клиенти, преземање на правни работи во име на клиентите и водење парници; прибирање на докази за составување на одбраната или за иницирање на правни дејства преку интервјуирање на клиентите и сведоците; застапување и одбрана на клиентите пред судови, трибунали и административни одбори или давање инструкции за жалби во повисоките судови; изработка на правни документи; претседавање со судски постапки, изрекување на пресуди и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2611. Правни застапници
2612. Судии
2619. Правни стручњаци кои не се класифицирани на друго место

2611. Правни застапници

Правните застапници им дават правен совет на клиентите, составуваат правни документи (тужби, жалби), ги застапуваат клиентите пред административни одбори или трибунали, бранат случаи и застапуваат обвиненија во судот и им даваат инструкции на правниците да се бранат (жалат) во повисоките судови.

Задачите вклучуваат:

- давање правни совети на клиентите и преземање на правни работи во име на клиентите;
- проучување на закони, прописи и судска пракса;

- прибирање на докази за составување на одбраната или за иницирање на правни дејства преку интервјуирање на клиентите и сведоците;
- оценка на наодите и фактите и развој на стратегии и аргументи при подготовката на презентациите на случаите;
- застапување и одбрана на клиентите пред судови, трибунали и административни одбори или давање инструкции за жалби во повисоките судови;
- прифаќање на инструкциите и поднесување на жалба во повисоките судови;
- дејствување како обвинител во име на владата;
- преговарање за решенијата во правните спорови;
- изготвување на законодавството и подготовка на владини регулативи врз основа на постоечките закони;
- изработка на правни документи (тужби, жалби, договори, тестаменти , мислења, имотно - правни работи);
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2611.01 Правник
2611.02 Правен советник
2611.03 Адвокат
2611.04 Адвокатски приправник
2611.05 Адвокатски стручен соработник
2611.06 Правен застапник
2611.07 Нотар
2611.08 Извршител
2611.09 Помошник-нотар

2612. Судии

Во рамките на со закон определени надлежности и делокруг на работа, судиите водат судски постапки според Уставот и законот, го штитат правниот поредок на државата и обезбедуваат единствена примена на законите, рамноправност и еднаквост на сите пред законот, а судат како судија (поединец) во судското собрание или општата седница на судот.

Судиите одлучуваат во споровите за основните права и обврски на човекот и граѓанинот, за правата и обврските на државата, единиците на локалната самоуправа и управа, изрекуваат казни и други мерки на извршителите на кривични дела, одлучуваат за законитоста на одделни акти на управните власти и лица кои имаат јавни овластувања, решаваат спорови за личните односи на граѓаните, работни, трговски, имотни и други граѓанско - правни спорови и одлучуваат за други правни работи кога е одредено со закон.

Задачите вклучуваат:

- претседавање со судски расправи и рочишта;
- толкување и примена на правилата на постапката и донесување на одлуки во зависност од доказите;
- утврдување на правилата и обврските на вклучените страни и во случаите кои се судени од страна на поротата;
- давање инструкции на поротата за точки од случајот;
- проценување и разгледување на доказите во судења без порота и донесување судски одлуки;
- изрекување на казни на лица кои се обвинети за кривични постапки, одредување на штетата или други соодветни правни лекови во граѓански предмети и издавање на судски налози;
- истражување на правни прашања и пишување на мислења за тие прашања;
- вршење на сродни работи во рамките на законот;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2612.01 Судија на уставен суд
2612.02 Судија на врховен суд

2612.03 Судија на апелационен суд
2612.04 Судија на основен суд
2612.05 Судија
2612.06 Судски приправник
2612.07 Судски советник
2612.08 Судски стручен соработник
2612.09 Самостоен судски советник
2612.10 Судија-поротник
2612.11 Судија во Виш управен суд
2612.12 Судија во Управен суд

2619. Правни стручњаци кои не се класифицирани на друго место

Во оваа единечна група спаѓаат занимањата правни стручњаци кои не се класифицирани во споредната група 261. Правни стручњаци.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2619.01 Раководител на општи и правни работи
2619.02 Раководител на протокол
2619.03 Истражувач на правни науки
2619.04 Самостоен истражувач на правни науки
2619.05 Дипломиран управен правник
2619.06 Советник за правни и нормативни работи
2619.07 Соработник за правни работи

СПОРЕДНА ГРУПА 262.
Архивари, библиотекари и музејски стручњаци

Архиварите, библиотекарите и музејските стручњаци развиваат и одржуваат фондови и збирки на архиви, библиотеки, музеи, уметнички галерии и слични институции.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: развој, проценување и организирање на архивски материјали и артефакти од историско, културно и уметничко значење и обезбедување на нивно чување и заштита; организирање на збирки и изложби во архивите, музеите, уметничките галерии и слични институции; унапредување и одржување на систематски збирки на снимени и печатени материјали и нивно подготвување да бидат достапни на корисниците во библиотеките и другите институции; изработка на студии и извештаи; спроведување на истражувања и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
2621. Архивари, музејски стручњаци и конзерватори
2622. Библиотекари и сродни стручни лица

2621. Архивари, музејски стручњаци и конзерватори

Архиварите, музејските стручњаци и конзерваторите собираат, проценуваат и обезбедуваат чување и заштита на архивски содржини, артефактни записи од историско, културно и уметничко значење, како и уметнички и други предмети. Тие планираат, осмислуваат и спроведуваат системи на чување на записи и историски вредни документи.

Задачите вклучуваат:
- процена и чување на записите/документите за административни, историски, правни и други цели;
- насочување и подготовка на индекси, библиографии, микрофилмови и други помошни средства за собирање на материјалот и нивно претставување во јавноста на начин да бидат достапни на корисниците;
- истражување на потеклото, раширеноста и употребата на материјали и предмети од културно и историско значење;
- организирање, развивање и одржување на збирки од уметничко, културно, научно и историско значење во музеите, уметничките галерии и архивите;

- водење и организирање, класифицирање и каталогизирање на музејски и галериски збирки и подготвување на изложби;
- истражување, процена, развој, организирање и чување на историско значајни и вредни документи од типот на државни и приватни архивски граѓи, фотографии, мапи, звучни снимки и филмови;
- изработка на студии и извештаи;
- планирање и спроведување на компјутерско управување со архиви и електронски записи;
- организирање на изложби во музеи, уметнички галерии, промовирање на експонати и уредување на посебни паноа за општ, специјализиран или образовен интерес;
- процена и наоѓање на архивски материјали за изработка и развој на архивски збирки за истражувачки цели;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2621.01 Архивар
2621.02 Архивар за обработка и средување на граѓата
2621.03 Архивист
2621.04 Конзерватор во уметнички галерии
2621.05 Конзерватор за заштита на природни објекти
2621.06 Конзерватор за музикологија
2621.07 Кустос
2621.08 Кустос документарист
2621.09 Музејски конзерватор
2621.10 Музејски лаборант
2621.11 Конзерватор за заштита на културното наследство
2621.12 Советник за култура
2621.13 Музејски едукатор

2622. Библиотекари и сродни стручни лица

Библиотекарите и сродните стручни лица набавуваат, селектираат, организираат и одржуваат библиотекарски и други информативни збирки, ги организираат и контролираат другите библиотекарски услуги и обезбедуваат информации за корисниците.

Задачите вклучуваат:
- организирање, развивање и чување на збирки на книги, периодики и друг печатен или аудиовизуелен снимен материјал;
- селектирање и препорака на книги и друг печатен или аудиовизуелен снимен материјал;
- организирање, класифицирање и каталогизирање на библиотекарски материјал;
- организирање и управување со библиотекарското задолжување и информациските системи;
- сочувување на материјалот и информирање на деловните и други корисници врз основа на самата колекција или врз основа на библиотекарскиот или системот на информативната мрежа;
- истражување, анализирање или модифицирање на библиотекарските и информативните служби во согласност со промените на потребите на корисниците;
- развој и спроведување на програми и концепти за складирање, организација, класификација и пронаоѓање на информации;
- изработка на студии и извештаи;
- вршење на рачни, on-line и интерактивни медиски истражувања, вршење на меѓубиблиотекарски позајмувања и други функции за да им помогнат на корисниците во пристапот до библиотекарскиот материјал;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2622.01 Библиотекар
2622.02 Библиотекарски конзерватор

2622.03 Библиотекар - информатор
2622.04 Библиотекар - каталогизатор
2622.05 Библиотекар - класификатор
2622.06 Библиотечен реставратор
2622.07 Виш библиотекар
2622.08 Виш книжничар
2622.09 Библиограф
2622.10 Документарист
2622.11 Документарист - преведувач
2622.12 Библиотекарски советник

СПОРЕДНА ГРУПА 263.

Стручњаци за општествени науки и религија

Стручњаците за општествени науки и религија спроведуваат истражувања, унапредуваат и развиваат концепти, теории и методи или применуваат научно знаење од филозофијата, политиката, економијата, социологијата, антропологијата, историјата, филологијата, психологијата и други општествени науки и овозможуваат социјални услуги за да се задоволат потребите на поединецот и семејството во општеството.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: креирање и примена на решенија за тековните или очекуваните економски, политички и социјални проблеми; истражување и анализа на минатите настани и активности и следење на потеклото и развојот на човечкиот род; проучување на потеклото и развојот на јазикот и нивно преведување и толкување; проучување на психичкиот развој и однесувањето на индивидуи и групи; давање социјални услуги; изработка на студии и извештаи и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2631. Економисти
2632. Социолози, антрополози и сродни стручњаци
2633. Филозофи, историчари, политиколози и сродни стручњаци
2634. Психолози
2635. Стручњаци за социјални работи и советување
2636. Свештени лица

2631. Економисти

Економистите водат истражувања, вршат контрола на податоците, анализа на информациите и подготовка на извештаи и планови за решавање на постоечките економски и бизнис проблеми, развиваат модели за анализа, објаснување и предвидување на економските движења и модели. Тие им даваат совети на бизнис - економските и на други интересни групи, како и на владата, за формулирање на решенија за постоечките и прогнозираните економски и бизнис проблеми.

Задачите вклучуваат:

- предвидување на промени во економското опкружување за краткорочно финансирање, долгорочно планирање и оценка на инвестициите;
- формирање на препораки, политики и планови во економијата, корпоративни стратегии и инвестиции и преземање на физибилити судии за проекти;
- следење на економските податоци за оцена на ефективноста и совети за соодветноста на монетарната и фискалната политика;
- прогнози за производството и потрошувачката на одредени производи и услуги врз основа на минати сознанија за производството и потрошувачката, како и врз општите економски и специфични индустриски услови;
- подготовка на прогнози за приходи и расходи, каматни стапки и девизен курс;
- анализа на факторите кои го одредуваат учеството во работната сила, вработеноста, платите, невработеноста и другите исходи на пазарот на трудот;
- тестирање на економските теории, како и изнаоѓање на економски решенија со помош на математички формули и бројни статистички и други техники;

- прибирање, анализа и толкување на економските податоци со помош на економската теорија и бројни статистички и други техники;
- оценка на резултатите од политичките одлуки кои се однесуваат на општата економија и јавните финансии и советување за економската политика и можните насоки за дејствување во однос на минатото, сегашноста и идните економски фактори и трендови;
- изработка на студии и извештаи;
- истражување на проблеми поврзани со економските активности на индивидуалните компании;
- спроведување на истражувања за условите на пазарот на локално, регионално и национално ниво за да се одреди нивото на продажбата и цените на производите и услугите, да се оцени потенцијалот на пазарот, идните трендови и да се развијат деловни/бизнис стратегии;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2631.01	Аграрен економист
2631.02	Економетричар
2631.03	Економист
2631.04	Економист аналитичар
2631.05	Економист за финансии
2631.06	Економист за маркетинг
2631.07	Економист за угостителство
2631.08	Економист за менаџмент
2631.09	Економист за работа со хартии од вредност
2631.10	Економист за царински работи
2631.11	Економист за анализа и планирање
2631.12	Економист за платен промет
2631.13	Економист за кредитно - гарантни работи
2631.14	Економист за девизно работење
2631.15	Економист за банкарство
2631.16	Економист за осигурување
2631.17	Економист за меѓународна размена
2631.18	Економист за инвестиции
2631.19	Економист за даночен систем
2631.20	Економист советник
2631.21	Економист за политика на цени
2631.22	Економист за развој
2631.23	Економист - комерцијалист
2631.24	Економист за деловна информатика
2631.25	Економист - консултант
2631.26	Економист за туризам

2632. Социолози, антрополози и сродни стручњаци

Социолозите, антрополозите и сродните стручњаци спроведуваат истражувања и ја опишуваат социјалната структура на општеството, потеклото и еволуцијата на човештвото и заемната зависност на околината и човечките активности. Тие даваат совети за формирањето на економските и општествените политики, преку практична примена на нивното знаење и наоди.

Задачите вклучуваат:

- истражување на потеклото, развојот, структурата, општествените модели, организациите и меѓучовечките односи на човековото општество;
- следење на потеклото и еволуцијата на човештвото преку проучување на карактеристиките на промените и културните и општествените институции;
- следење на развојот на човештвото преку проучување на материјалните докази од минатото, како што се храмови, оружје, орудија, грнчарија, скулптури и гробови;

- проучување на физичките и климатските аспекти на областите и регионите и поврзување на овие откритија со економските, социјалните и културните активности;
- развој на теории, модели и методи за да се протолкуваат и опишат социјалните појави;
- оценка на резултатите на политичките одлуки кои се однесуваат на социјалната политика;
- анализа и оценка на социјалните податоци;
- советување за практичната примена на овие откритија во формулирањето на економската и социјалната политика за популационите групи и региони, и за развој на пазарот;
- изработка на студии и извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2632.01	Антрополог
2632.02	Антрополог - филозоф
2632.03	Археолог
2632.04	Археолог - конзерватор
2632.05	Етнолог
2632.06	Криминолог
2632.07	Методолог
2632.08	Пенолог
2632.09	Социјален патолог
2632.10	Социолог
2632.11	Географ
2632.12	Криминалист
2632.13	Форензичар
2632.14	Геоморфолог
2632.15	Биогеограф
2632.16	Демогеограф
2632.17	Семејнолог

2633. Филозофи, историчари, политиколози и сродни стручњаци

Филозофите, историчарите, политиколозите и сродните стручњаци спроведуваат истражувања за природата на човековото искуство и постоење, фази или аспекти на човековата историја, политичките структури, движења и ставови. Тие ги истражуваат и опишуваат минатите настани и активности, вклучувајќи го развојот на економските и социјалните структури или на културните и политичките институции и нивното движење и стекнатото знаење го ставаат на располагање како основа за политички, дипломатски и слични активности.

Задачите вклучуваат:

- истражување, претежно со размислување, за општите причини, принципи и значења на светот, човековите дејства, искуството и постоењето, и интерпретирање и развој на филозофски концепти и теории;
- консултирање и споредување на примарните извори, како што се оригиналите или сегашните записи за настани од минатото, со секундарните извори како што се археолошки и антрополошки откритија;
- вадење (наоѓање) на релевантен материјал, проверка на автентичноста и истражување и опишување на историјата за одреден период, земја или регион, или за одреден аспект, на пример, економски, општествен и политички во историјата;
- истражување на полињата како што се политичката филозофија или изминатата и сегашната теорија и пракса на политичките системи, институции или однесувања;
- набљудување на современите политички институции и мислења, собирање податоци за нив од разни извори, вклучувајќи разговори со официјални претставници на владата и политичките партии и со други релевантни личности;
- развој на теории, модели и методи за да се објасни и опише природата на човековото искуство, како и историските и политичките настани и движења;

- презентирање на откритија и заклучоци за публикации или за потребите на владата, политичките партии и на други организации и заинтересирани лица;
- изработка на студии и извештаи;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2633.01	Историчар
2633.02	Историчар генеолог
2633.03	Историчар на уметност
2633.04	Историчар стручен соработник
2633.05	Филозоф
2633.06	Филозоф - етичар
2633.07	Филозоф - истражувач
2633.08	Филозоф - логичар
2633.09	Филозоф - стручен соработник
2633.10	Политиколог
2633.11	Политиколог истражувач
2633.12	Дефендолог
2633.13	Специјалист од областа на безбедноста, одбраната и мирот
2633.14	Историчар - архивист

2634. Психолози

Психолозите ги истражуваат и проучуваат психолошките процеси и човечкото однесување како поединец или во групи и го применуваат ова знаење со цел да го промовираат личното, социјалното, образовното и стручното прилагодување и развој.

Задачите вклучуваат:

- планирање и вршење на тестови за мерење на психичките, физичките и други карактеристики како интелигенција, способности, вештини, потенцијали и друго и оцена на резултатите и давање на совет;
- анализа на ефектот на наследни, општествени, професионални и други фактори кои влијаат на човековото однесување и размислување;
- спроведување на советувања или терапевтски интервјуа со поединци или групи и нивно следење;
- одржување на потребните контакти, како оние со членовите на семејството, раководители во образованието или работодавачи и предложување на можни решенија за третман и решавање на проблемот;
- проучување на психолошките фактори во дијагнозите, третманот и превенцијата од ментални заболувања и од емоционални или нарушувања на личноста и соработка со сродни професионалци;
- изработка на студии и извештаи;
- изработка на тестови за дијагноза и предвидување кои се користат од страна на наставниците во образованието во планирањето на методите и содржината на наставата;
- водење на истражувања и истражувачки студии за моделот на работа, работните групи, моралот, мотивацијата, надзор и менаџмент;
- развој на теории, модели и методи за да се објасни и опише човековото однесување;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2634.01	Индустриски психолог
2634.02	Клинички психолог
2634.03	Школски психолог
2634.04	Спортски психолог
2634.05	Психолог - истражувач

2634.06 Психолог
2634.07 Самостоен психолог - истражувач
2634.08 Психолог советник во советувалиште
2634.09 Воен психолог
2634.10 Психотерапевт
2634.11 Психолог - психотерапевт

2635. Стручњаци за социјални работи и советување

Стручњаците за социјални работи и советување даваат совети и ги водат поединците, фамилиите, групите, заедниците и организациите низ социјалните и личните потешкотии. Тие им помагаат на клиентите да ги развијат своите вештини и способности, да пристапат до ресурсите и ги поддржуваат услугите кои се потребни за да се одговори на одредени прашања кои произлегуваат од невработеноста, сиромаштијата, хендикепот, зависноста, криминалното или деликвентното однесување и брачни или други проблеми.

Задачите вклучуваат:

- интервјуирање на клиентите поединечно, во семејства или во групи, за да се оцени нивната ситуација и проблеми, и да се одреди типот на услугите кои им се потребни;
- анализа на состојбата на клиентот и презентирање на можните пристапи за решавање на проблемите;
- собирање податоци за случајот или извештаи за на суд или за други правни процедури;
- овозможување на советување, терапии и посредни услуги, како и групни сесии, со цел да им се помогне на клиентите да ги развијат своите вештини и способности за увид, потребни за да се справат со своите социјални и лични проблеми;
- планирање и воведување на програми за помош на клиентите, вклучувајќи интервенции во криза и упатување до агенции кои даваат финансиска, правна, домашна, медицинска помош и други услуги;
- истражување на случаите за злоупотреба и запоставување и преземање мерки за заштита на децата и на другите загрозени лица;
- работа со осуденици во текот или после казната, да им се помогне да се интегрираат во заедницата и да им се смени ставот и однесувањето, со цел да се спречат понатамошните прекршоци;
- давање на совети на управители на затвори и на одборите за условно помилување кои помагаат да се одреди дали и под кои услови сторителот треба да биде затворен, ослободен од затвор или предложен за алтернативни воспитни мерки;
- дејствување како адвокат на групи на клиенти во заедницата и лобирање за решавање на проблемите кои ги засегаат;
- развој на превентивни и интервенциски програми за да се постигнат целите на заедницата;
- одржување на контакт со други агенции за социјални услуги, образовни и здравствени институции за да се добијат информации, како и повратни информации за целосната ситуација и напредокот на клиентите;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2635.01 Социјален работник во центар
2635.02 Социјален работник во дом
2635.03 Социјален работник во образованието
2635.04 Социјален работник во здравството
2635.05 Социјален работник во правосудството
2635.06 Социјален работник
2635.07 Социјален работник за стари лица
2635.08 Социјален работник за хендикепирани лица
2635.09 Социјален работник за деца
2635.10 Социјален работник за решавање на жалби
2635.11 Социјален работник на трговски претпријатија и други правни лица
2635.12 Советник за социјална заштита

2636. Свештени лица

Свештените лица одржуваат религиозни традиции, обичаи и обреди во согласност со одредени верувања. Тие водат религиозни служби, ги слават или ги спроведуваат ритуалите на одредена религија, даваат духовна или морална насока и вршат други функции поврзани со спроведувањето на религијата.

Задачите вклучуваат:

- зачувување на светите традиции, обичаи и верувања;
- водење на богослужби, литургии и церемонии;
- вршење на разни административни и социјални работи како што се присуство на комитети и средби на верските организации;
- морално и духовно водење во согласност со проповедањето религија;
- проповедање и ширење на верските доктрини;
- подготвување и изведување на верски ритуали и проповеди;
- развивање и насочување на курсеви и религиозни едукациски програми;
- советување на поединци за меѓучовечките, здравствените, финансиските и религиозните проблеми;
- учество на посебни настани како кампови, конференции, семинари и слично;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2636.01 Митрополит
2636.02 Епископ
2636.03 Свештеник
2636.04 Реисулема
2636.05 Муфтија
2636.06 Имам
2636.07 Кардинал
2636.08 Надбискуп
2636.09 Бискуп
2636.10 Рабин
2636.11 Теолог
2636.12 Претстојник на манастир
2636.13 Претстојничка на манастир

СПОРЕДНА ГРУПА 264.

Писатели, новинари и лингвисти

Писателите, новинарите и лингвистите пишуваат литературни дела, толкуваат и пренесуваат вести, новости и комуницираат со јавноста преку весниците, телевизијата, радиото и други медиуми и вршат превод од еден јазик во друг.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: пишување на литературни дела; оценување на литературни и други уметнички дела; собирање на информации за тековните настани и пишување за нив; истражуваат, анкетираат, толкуваат и пренесуваат вести и јавни односи преку весниците, телевизијата, радиото и други медиуми; превод на пишани материјали од еден јазик на друг; симултан превод од еден јазик на друг јазик и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2641. Писатели и сродни занимања
2642. Новинари
2643. Преведувачи, толкувачи и други лингвисти

2641. Писатели и сродни занимања

Писателите и сродните занимања планираат, истражуваат и пишуваат книги, сценарија, стории, драмски претстави, есеи, говори, прирачници, спецификации и други неновинарски статии за објавување или презентации.

Задачите вклучуваат:

- осмислување и пишување на литературни дела (новели, претстави, сценарија, поезија и друго) за објавување или презентација;
- спроведување на истражување за да се одреди фактичката содржина и да се добијат другите потребни информации;
- пишување на сценарија и текстови и подготовка на театарски, филмски, радио и телевизиски програми;
- анализа на материјалот, како што се спецификации, белешки и нацрти и пишување на прирачници, упатства за употреба и други документи со кои јасно и концизно ќе се објасни инсталацијата, работата и одржувањето на софтвер, електронска, машинска и друга опрема;
- пишување брошури, прирачници, технички публикации;
- проверка на материјалот за публикување, проверка на стилот, граматиката и содржината, преземање на сите потребни ревизии и проверки пред печатење;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници;

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2641.01	Уредник
2641.02	Писател
2641.03	Драматург
2641.04	Сценарист
2641.05	Технички писател
2641.06	Рецензент
2641.07	Модератор
2641.08	Драмски писател
2641.09	Филмолог
2641.10	Поет
2641.11	Биограф

2642. Новинари

Новинарите истражуваат, анкетираат, толкуваат, пишуваат и пренесуваат вести и јавни односи преку весниците, телевизијата, радиото и други медиуми.

Задачите вклучуваат:

- собирање локални, национални и интернационални вести преку интервјуа, анкети и набљудувања, присуство на јавни настани, барање на документи и записи, преглед на запишаната работа, присуство на сценски и филмски изведби;
- собирање, известување и коментирање на новостите и актуелните настани за објавување во весници и периодични изданија или пренос преку телевизија, радио или веб-медиуми;
- примање, анализа и верифицирање на точноста на вестите и другите новости;
- интервјуирање на политички и други јавни личности на конференции за печат и на други пригоди, вклучувајќи индивидуални интервјуа за радио или телевизија или веб-медиуми;
- истражување и известување за развојот во специјализирани области како што е медицината, науката и технологијата;
- пишување колумни и коментари за актуелни теми со цел да се стимулира јавниот интерес и да се изразат ставовите на одредена публикација или радиодифузна станица;
- процена и пишување на критика за литературни, музички и други уметнички дела базирани на знаење, процена и искуство, во весниците, телевизијата, радиото и други медиуми;
- проверка на материјалот за публикување, проверка на стилот, граматиката и содржината, преземање на сите потребни ревизии и проверки пред печатење;

- поврзување со персоналот за печатење за финална проверка на материјалот непосредно пред печатење;
- селекција, собирање и подготвување на рекламен материјал за деловни или други организации за објавување преку печат, радио, телевизија и други медиуми;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2642.01 Новинар
2642.02 Коментатор
2642.03 Критичар
2642.04 Репортер
2642.05 Редактор
2642.06 Составувач на рекламни огласи
2642.07 Музички уредник
2642.08 Ликовен уредник
2642.09 Филмски критичар и публицист
2642.10 Одговорен уредник
2642.11 Помошник и главен уредник
2642.12 Уредник за забавно - сценска програма
2642.13 Уредник за концертна програма
2642.14 Уредник за видео програма

2643. Преведувачи, толкувачи и други лингвисти

Преведувачите, толкувачите и другите лингвисти го проучуваат потеклото, развојот и структурата на јазикот, и преведуваат или толкуваат од еден јазик на друг.

Задачите вклучуваат:

- проучување на врските меѓу прајазиците и модерните јазични групи, следејќи го коренот и еволуцијата на зборовите, граматиката и јазичните форми, и презентирање на откритијата;
- советување и подготвување на јазични класификациски системи, граматики, речници и слични материјали;
- преведување од еден јазик на друг со верност на оригиналот, пренесувајќи ги со точност термините од правото, техниката и науката, и што е можно поточно пренесувајќи ја фразеологијата и терминологијата на литературните дела;
- развивање на методи за употреба на компјутери и други инструменти за да се подобри продуктивноста и квалитетот на преводот;
- симултан и консекутивен превод од еден јазик на друг, особено на конференции, состаноци и слични настани, со запазување на точноста на значењето и колку што е можно духот на оригиналот;
- преглед и корекција на преведениот материјал;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2643.01 Лектор
2643.02 Преведувач
2643.03 Лексикограф
2643.04 Фонетичар
2643.05 Филолог
2643.06 Филолог - истражувач
2643.07 Самостоен филолог - истражувач
2643.08 Славист
2643.09 Индолог
2643.10 Лингвист
2643.11 Толкувач
2643.12 Судски толкувач

2643.13 Судски преведувач
2643.14 Симултан преведувач
2643.15 Семантичар

СПОРЕДНА ГРУПА 265.

Уметници кои создаваат или изведуваат

Уметниците кои создаваат или изведуваат пренесуваат идеи, впечатоци и факти во широк спектар на медиуми за да се постигнат одредени ефекти преку интерпретација на композиции, изведување на сценарија или водење на изведби и се домаќини на такви изведби или други медиумски настани.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: создавање на визуелни уметнички дела; создавање на оригинална музика; осмислување, режирање, вежбање и изведување на музиката, танцот, драмската и филмската продукција; одредување на финансиските, креативните и организациските одговорности во продукцијата на телевизиските програми, филмови и сценски презентации; проучување на сценариото, драмата или книгата и подготовка на интерпретација; селектирање и запознавање со музичкиот, видео и друг вид на материјал од забавен карактер за емитување; подготвување на изјави од комерцијален и јавен карактер и друго. Задачите можат да вклучуваат и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

2651. Визуелни уметници
2652. Музичари, пејачи и композитори
2653. Кореографи и танчери
2654. Филмски и сценски режисери, продуценти и сродни занимања
2655. Актери
2656. Спикери на радио, телевизија и други медиуми
2659. Уметници кои создаваат или изведуваат, некласифицирани на друго место

2651. Визуелни уметници

Визуелните уметници создаваат и изведуваат уметнички дела со вајање, сликање, цртање, правење цртани филмови, гравирање и слични техники.

Задачите вклучуваат:

- создавање и развој на идеи, дизајни и стилови за слики, цртежи и скулптури;
- подредување на предмети, позиционирање на модели и селекција на пејзажи и други визуелни форми, во зависност од избраната тема;
- избор на уметнички медиум, метод и материјали;
- создавање на репрезентативни или апстрактни тродимензионални или релјефни форми со оформување и комбинирање на материјали како што се дрво, камен, глина или метал;
- создавање на репрезентативни или апстрактни цртежи и слики со моливи, мастило, креда, маслени бои или со примена на друга техника;
- создавање наа цртежи и нивно гравирање или резбање во метал, дрво или други материјали;
- создавање на цртани филмови за да се претставаат личности и настани, често во карикатура;
- реставрирање на оштетени и избледени слики и други уметнички предмети;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2651.01 Академски графичар
2651.02 Академски склуптор
2651.03 Академски сликар
2651.04 Аниматор
2651.05 Вајар
2651.06 Илустратор
2651.07 Карикатурист
2651.08 Конзерватор
2651.09 Реставратор - склуптор

2651.10 Реставратор - сликар
2651.11 Сликар наивец
2651.12 Сценограф
2651.13 Костимограф
2651.14 Сликар на цртан филм
2651.15 Цртач на икони

2652. Музичари, пејачи и композитори

Музичарите, пејачите и композиторите пишуваат, аранжираат, диригираат и изведуваат музички композиции.

Задачите вклучуваат:

- креирање на мелодиски, хармонски и ритмички структури за изразување на идеите и чувствата во музичка форма;
- пренесување на идеите и концептите во стандардни музички знаци и симболи за репродукција и изведба;
- адаптирање или аранжирање на музика за одредени инструментални групи, инструменти или настани;
- диригирање на инструментални или вокални групи;
- избор на музика за изведби и доделување на инструменталните делови на музичарите;
- свирење на еден или на повеќе инструменти како солист или како член на оркестар или музичка група;
- пеење како солист или како член на вокална група;
- вежбање и одење на проби за да се одржи високиот квалитет на изведбите;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2652.01 Академски музичар - композитор
2652.02 Аранжер на музички композиции
2652.03 Диригент
2652.04 Академски музиколог
2652.05 Академски музичар - обоист
2652.06 Академски музичар - кларинетист
2652.07 Академски музичар - саксофонист
2652.08 Академски музичар - фаготист
2652.09 Академски музичар - трубач
2652.10 Академски музичар - тромбонист
2652.11 Академски музичар - тубист
2652.12 Академски музичар - гитарист
2652.13 Академски музичар - флејтист
2652.14 Академски музичар - виолончелист
2652.15 Академски музичар - виолинист
2652.16 Академски музичар - виолинист
2652.17 Академски музичар - харфист
2652.18 Академски музичар - клавирист
2652.19 Академски музичар - оргулист
2652.20 Академски музичар - контрабасист
2652.21 Академски музичар - тимпанист
2652.22 Академски црковен музичар
2652.23 Академски фолклорен музичар
2652.24 Академски инструменталист
2652.25 Солист алт
2652.26 Солист сопран
2652.27 Солист мецосопран
2652.28 Солист тенор

2652.29 Солист бас
2652.30 Солист баритон
2652.31 Солист бас - баритон
2652.32 Оперски пејач
2652.33 Академски соло-пејач
2652.34 Етномузиколог
2652.35 Музиколог
2652.36 Диригент на оркестар
2652.37 Диригент на хор
2652.38 Пејач во хор
2652.39 Музичар во ноќен клуб
2652.40 Музичар на улица
2652.41 Пејач во ноќен клуб
2652.42 Пејач на улица
2652.43 Водач на група
2652.44 Музичар во група

2653. Кореографи и танчери

Кореографите и танчерите измислуваат, креираат или изведуваат танцови и уметнички игри.

Задачите вклучуваат:

- измислување и создавање танцови кои често пренесуваат приказна, тема, идеја или расположение, со чекори, движења и гестови;
- изведување танцови како солист, со партнер, или како член на танчерска група, пред публика во живо или на филм, телевизија и друг визуелен медиум;
- обучување, вежбање и присуство на часови по танцување за да се одржи потребното ниво на способности и физичка кондиција;
- присуство на проби за вежбање на чекорите и техниките потребни за изведбата;
- аудиции за улоги за танцување или за членство во танцови друштва;
- координација на музичката продукција со музичките директори;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
2653.01 Кореограф
2653.02 Играч на класичен балет
2653.03 Фолклорен играч и пејач
2653.04 Играч на модерни игри
2653.05 Првенец на балет
2653.06 Балерина
2653.07 Балетски мајстор
2653.08 Танчер во ноќен клуб
2653.09 Танчер на улица

2654. Филмски и сценски режисери, продуценти и сродни занимања

Филмските и сценските режисери, продуценти и сродни занимања ги надгледуваат и ги контролираат техничките и уметничките аспекти на драмите, филмовите, телевизиските или радиопродукциите.

Задачите вклучуваат:

- избор на писатели, проучување на сценарија за да се одреди уметничката интерпретација и обучување на актерите на актерски методи;
- режирање на сите аспекти на драмската продукција на сцена, телевизија, радио или филм, вклучувајќи го и изборот на актерите и конечните одлуки за костимите, дизјанот, звукот или светлосните ефекти;

- планирање, организирање и контрола на различните фази, етапи и распореди вклучени во продукцијата на презентации, филмови, телевизиски шоуа и радио програми;
- ангажирање и надгледување на целиот технички персонал и одредување на процесот, обемот и распоредот на продукцијата;
- одржување на продукциски архиви и преговарање за авторски права;
- создавање, планирање и пишување на сценарија за снимање, правење видеозаписи и уредување на програми;
- надгледување на поставувањето на сцената, реквизитите, осветлувањето и звукот;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2654.01 Филмски режисер
2654.02 Сценски режисер
2654.03 Продуцент
2654.04 Видео монтажер
2654.05 Аудио инженер
2654.06 Звучен дизајнер
2654.07 Филмски рецензент
2654.08 Видео инженер
2654.09 Видео дизајнер
2654.10 Филмски аниматор

2655. Актери

Актерите глумат во филмови, драми, телевизиски и радиопродукции и други изведби.

Задачите вклучуваат:

- учење проза и стихови и играње улоги во драмски продукции на сцена, реклами, телевизија, радио или филм;
- присвојување на карактерите создадени од писателот или авторот на драмата и нивно претставување пред публиката;
- раскажување приказни или читање литературни дела на глас за да се подучат или забават слушателите;
- присуство на аудиции и кастинзи за одредени улоги;
- подготвување на изведбите преку проби под инструкции и насоки на режисерот;
- проучување на сценаријата и вршење истражување за подобро разбирање на деловите, темите и карактеристиките;
- глумење и играње улоги, претходно извежбани, во филмови, на телевизија, радио и на сцена.
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2655.01 Актер
2655.02 Статист
2655.03 Раскажувач
2655.04 Артист
2655.05 Каскадер

2656. Спикер на радио, телевизија и други медиуми

Спикерите на радио, телевизија и други медиуми читаат најнови ударни вести, водат интервјуа и емисии на радио, телевизија, во театри и на други медиуми или места.

Задачите вклучуваат:

- читање најнови ударни вести и други известувања на радио или телевизија;

- најавување на уметници за изведба или на лица што треба да се интервјуираат и слични изјави на радио, телевизија или во театри, ноќни клубови и на други места;
- интервјуирање на лица во јавноста, особено на радио и телевизија;
- проучување на основните податоци кои се потребни за подготовка на интервју или програма;
- коментирање на музички или други теми, како времето или сообраќајните услови;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2656.01 Водител на програма
2656.02 Водител на програма во диско клуб
2656.03 Водител на радиопрограма
2656.04 Водител на телевизиска емисија
2656.05 Спикер
2656.06 Диск џокеј
2656.07 Најавувач на програма
2656.08 Водител на приредба
2656.09 Суфлер

2659. Уметници кои создаваат или изведуваат, некласифицирани на друго место

Во оваа единечна група спаѓаат занимањата на уметници кои создаваат или изведуваат, а кои не се класифицирани во споредната група 265. Уметници кои создаваат или изведуваат.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

2659.01 Кловн
2659.02 Магионичар
2659.03 Жонглер
2659.04 Комичар
2659.05 Дресер на животни
2659.06 Имитатор
2659.07 Акробат
2659.08 Хуморист
2659.09 Илузионист
2659.10 Хипнотизер
2659.11 Пантомимичар
2659.12 Енигматичар

ГЛАВНА ГРУПА 3.
ТЕХНИЧАРИ И СРОДНИ ЗАНИМАЊА

Техничарите и сродните занимања вршат претежно технички и сродни задачи поврзани со истражување и примена на научни и уметнички концепти и работни методи на владините и деловните регулативи. Занимањата од оваа главна група главно се од четврти, петти и шести степен стручно образование.

Задачите што ги вршат работниците во оваа главна група најчесто вклучуваат: техничка работа поврзана со истражување и примена на концепти и работни методи на полето на природните, техничките, биотехничките, општествените и хуманистичките науки, како и области од медицината и здравството, различни технички услуги во бизнисот и трговијата, финансиите, државната управа, администрацијата, социјалната работа, работи на уметнички и спортски приредби и друго. Задачите можат да вклучат и надзор на други соработници.

Техничарите и сродните стручњаци можат да добијат упатства за работа од раководителите и членовите на законодавни и државно-управни органи, директори, како и од научници и сродни стручњаци.

Треба да се забележи дека во зависност од специфичните задачи и од степенот на одговорност во нивното извршување, како и од националните образовни и стручни барања, можеби е соодветно некои од занимањата наведени тука да се класифицираат во главната група 2. Стручњаци и научници.

Занимањата од оваа главна група се класифицираат во подгрупите:

31. Помошни стручњаци за наука и инженеринг
32. Техничари и асистенти во здравството
33. Бизнис и административни стручни соработници
34. Правни, општествени и културни стручни соработници
35. Техничари за информатичка и комуникациска технологија

ПОДГРУПА 31.

Помошни стручњаци за наука и инженеринг

Помошните стручњаци за наука и инженеринг вршат технички задачи поврзани со истражување и примена на концепти, принципи и работни методи во подрачјето на природните, техничките науки, информатиката и градежништвото. Управуваат со техничка опрема, со авиони и бродови; во железнички, патен и поштенски сообраќај; испитување и примена на сигурносни норми и постапки поврзани со градба, опрема, процеси и производи, телекомуникации и друго.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: технички задачи во областа на хемијата, физиката, геологијата, метеорологијата и астрономијата, градежништвото, економската ефикасност на производниот процес. Работниците од оваа подгрупа можат да добијат инструкции од директори, научници и сродни стручњаци. Задачите можат да вклучат и надзор на други соработници

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

311. Помошни стручњаци за физика и инженеринг
312. Надгледувачи во рударската, преработувачката и градежната индустрија
313. Техничари за контрола на процесот
314. Техничари за природни науки и слично
315. Контролори и техничари на бродови и авиони

СПОРЕДНА ГРУПА 311.

Помошни стручњаци за физика и инженеринг

Помошните стручњаци за физика, за инженеринг и сродните занимања вршат технички задачи поврзани со истражување во хемијата, физиката, геологијата, геофизиката, метеорологијата и астрономијата, како и со развој на индустриска, медицинска, воена и друга практична примена на истражувачките резултати од областа на техничките науки.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: технички задачи во областа на хемијата, физиката, геодезијата, градежништвото, рударството, економската ефикасност на производниот процес во прехранбената индустрија и друго. Задачите можат да вклучат и надзор на други соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3111. Техничари за хемија, физика и сродни занимања
3112. Техничари за геодезија, градежништво и сродни занимања
3113. Техничари за електротехника
3114. Техничари за електроника
3115. Техничари за машинство и сродни занимања
3116. Техничари за хемиско - технолошки, прехранбени и биотехнолошки занимања
3117. Техничари за рударство и металургија
3118. Технички цртачи
3119. Техничари за физика и инженеринг кои не се класифицирани на друго место

3111. Техничари за хемија, физика и сродни занимања

Техничарите за физика, хемија и сродни занимања вршат технички задачи поврзани со истражување во хемијата, физиката, геологијата, геофизиката, метеорологијата и астрономијата, како и со развој на индустриска, медицинска, воена и друга практична примена на истражувачките резултати.

Задачите вклучуваат:

- собирање примероци и подготвување материјали и опрема за експерименти, тестови и анализи;
- помош при планирање и спроведување на експерименти, тестови и анализи; организирање и изведување, испитување на квалитетот;
- подготвување на детални процени на количествата и цената на материјалите и трудот потребен за проектите, според дадените спецификации;
- примена на техничко знаење за да се откријат и решат проблемите кои произлегуваат во текот на работата;
- организирање на одржување и поправка на истражувачка опрема;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3111.01	Галванотехничари
3111.02	Техничар за електрохемија
3111.03	Техничар за неорганска хемија
3111.04	Техничар за органска хемија
3111.05	Техничар за физичка хемија
3111.06	Техничар - технолог
3111.07	Техничар - хемиски аналитичар
3111.08	Техничар - хемичар
3111.09	Хемиски техничар за експлозивни материјали
3111.10	Хемиски техничар - истражувач
3111.11	Хемиски техничар - контролор
3111.12	Хемиски техничар - лаборант
3111.13	Хемиски техничар - оператор
3111.14	Хемиски техничар - технолог за термичка обработка
3111.15	Техничар за биофизика
3111.16	Техничар за електронска оптика
3111.17	Техничар за механика на цврсти тела
3111.18	Техничар - астроном
3111.19	Техничар - спектограф
3111.20	Техничар - физичар
3111.21	Техничар - агрометеоролог
3111.22	Техничар - аеролог
3111.23	Техничар - геофизичар
3111.24	Техничар - климатолог
3111.25	Техничар - метеоролог
3111.26	Техничар - океанограф
3111.27	Техничар - сеизмолог
3111.28	Техничар - синоптичар
3111.29	Техничар - хидролог
3111.30	Техничар - хидрометеоролог
3111.31	Хидрограф
3111.32	Техничар - геолог

3112. Техничари за геодезија, градежништво и сродни занимања

Техничарите за геодезија, градежништво и сродни занимања ја водат градбата, односно одделни задачи, како и проектираат и вршат стручен надзор, разработуваат проекти и вршат други технички задачи поврзани со наведеното, водат погони на градилишта или во производството на готови градежни производи (бетонски градежни елементи, материјал за градење на патишта, бетон), водат или вршат други технички задачи при одржување и истражување во градежништвото. Геодетските инженери и техничари вршат технички работи поврзани со истражувања во геодезијата: проектирање, снимање, катастарска евиденција и друго.

Задачите вклучуваат:

- техничка помош при научни и други истражувања;

- учествување на теренски или лабораториски испитувања на градежни материјали, производи и конструкции;
- водење на градилишта или одделни работи во градилишта, спроведување на одржување на градбите;
- водење на документација на градилишта (градежни книги, градежен дневник, термински планови, документација за испитување и слично);
- прикажување на состојбата на градилиштата на архитектите и градежните инженери за да се утврди дали тоа ги задоволува спецификациите на проектот и за да се одржи саканиот стандард на материјалот и работата;
- применување на техничко знаење при изградба на зграда и решавање на настанатите проблеми;
- анализа на цените, калкулациите, пресметка на основиците за плаќање на работникот, проверка на извршените задачи, проектирање и изработка на проекти;
- изработка на делови за просторен план;
- поддршка на инженерите во изработката на картографски и топографски планови и карти, мерење и пренос на проектите на терен, одржување на геодетските и катастарските технички документации;
- технички работи во производството на готови градежни производи (бетонски градежни елементи, материјал за градење на патишта и слични материјали);
- собирање и распределување на примероци од градежни конструкции или материјали на испитување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3112.01 Архитектонски техничар
3112.02 Виш градежен техничар
3112.03 Градежен техничар
3112.04 Градежен техничар за високоградба
3112.05 Градежен техничар за нискоградба
3112.06 Градежен техничар за хидроградба
3112.07 Градежен техничар калкулант
3112.08 Градежен техничар проектант
3112.09 Градежно-архитектонски техничар
3112.10 Надзорен техничар за канали и мостови
3112.11 Надзорник на градежни работи
3112.12 Картограф
3112.13 Геодетски техничар
3112.14 Геодетски техничар - реститутор
3112.15 Геодетски техничар - фотограметар
3112.16 Геодетски техничар за елаборати
3112.17 Геодетски техничар за катастар
3112.18 Геодетски техничар за катастар на водовод
3112.19 Геодетски техничар за хидрографија
3112.20 Геодетски техничар за евиденција на просторни единици
3112.21 Геодетски техничар за евиденција на државната сопственост
3112.22 Техничар за пејзажна архитектура
3112.23 Геометар

3113. Техничари за електротехника

Техничарите за електротехника вршат технички задачи поврзани со истражување во електротехниката, за проектирање, конструирање, производство, составување, функционирање, одржување и поправки на електрични уреди, апарати и други производи како и дистрибутивни системи.

Задачите вклучуваат:

- давање техничка помош при истражување и развој на електрични уреди, апарати и други производи, како и испитување на прототипови;
- изработка на проектна и конструкциска документација на електротехнички производи, склопови и постројки според добиените технички податоци;
- подготвување на детални процени на материјалите и работната сила потребни за производство и инсталација според дадените спецификации;
- обезбедување технички надзор на производството, инсталацијата, користењето, одржувањето и поправката на електричната опрема и системи за да се обезбеди задоволувачко функционирање и усогласенот со дадените спецификации и регулативи;
- примена на техничкото знаење за електротехничките начела за да се откријат и спречат проблемите кои произлегуваат во текот на нивната работа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3113.01 Електротехничар
3113.02 Електротехничар за производство на електрична енергија
3113.03 Електротехничар за пренос на електрична енергија
3113.04 Електротехничар за дистрибуција на електрична енергија
3113.05 Електроенергетски техничар
3113.06 Електротехничар за електромотори
3113.07 Техничар конструктор на електрични производи
3113.08 Електромашински техничар
3113.09 Техничар за производство на електротехнички производи
3113.10 Техничар за одржување на електротехнички производи
3113.11 Електротехничар на производи за домаќинство
3113.12 Електротехничар за мерни инструменти и склопки
3113.13 Електротехничар за опрема на производните машини
3113.14 Електротехничар за електрични машини, апарати и уреди
3113.15 Електротехничар за железница
3113.16 Електротехничар за пловни објекти
3113.17 Електротехничар за дигалки и транспортни средства
3113.18 Електротехничар за инсталација и опрема
3113.19 Технички контролор за патнички возила
3113.20 Раководител на станица за технички преглед на возила
3113.21 Испитувач на квалитетот на услугите

3114. Техничари за електроника

Техничарите за електроника вршат технички задачи поврзани со истражување и развој во електрониката и автоматиката, како и задачи поврзани со проектирање, дизајн, производство, склопување, функционирање, одржување и поправка на електронски уреди и системи, како и опрема за управување на технички системи.

Задачите вклучуваат:

- техничка помош во истражувањето и развојот на електронска, мерно-управувачка опрема и системи или тестирање на прототипови;
- проектирање и подготовка на електронски шеми и други документации според дадените спецификации;
- подготвување на детални процени на квалитетот и цените на материјалите и работната сила потребна за производство и инсталирање на електронска опрема според дадените спецификации;
- технички и технолошки надзор на производството, користењето, одржувањето и поправката на електронската опрема и мерно-управувачките системи, за да се обезбеди задоволително функционирање и согласност со спецификациите и регулативите;

- примена на техничкото знаење за електрониката и автоматиката за да се откријат и спречат проблемите кои произлегуваат во текот на нивната работа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3114.01 Техничар за електронски производи
3114.02 Техничар конструктор за електронски производи
3114.03 Техничар за енергетско - електронски производи
3114.04 Техничар конструктор за енергетско - електронски производи
3114.05 Техничар за медицински електронски производи
3114.06 Техничар електроничар за компјутери
3114.07 Техничар електроничар за сигнално - заштитни уреди
3114.08 Техничар електроничар за мерни уреди
3114.09 Техничар за процесна автоматика
3114.10 Техничар електроничар

3115. Техничари за машинство и сродни занимања

Техничарите за машинство и сродните занимања конструираат склопови за машини, машински постројки, машинска опрема, пловна и бродска опрема. Самостојно конструираат едноставни машински производи. Разработуваат технолошки постапки за производство на машински производи и пловила или учествуваат во подготовката и спроведувањето на мерки за нивна рационална употреба и одржување. Исто така, вршат и контрола на одделни фази на производството, од влезот на материјалот до готовите производи.

Задачите вклучуваат:

- технички задачи поврзани со истражување и развој на машинските производи и постројки, истражување во бродоградбата, истражување во процесот на производство, во преработката на метали или со тестирање на прототиповите;
- конструирање на едноставни машински производи или склопови и делови на сложени машински производи и бродови според разработени проекти и добиени спецификации;
- конструирање на специјални алати и направи за производство на одделни делови на машински производи и бродови;
- технички надзор на производството, употребата, одржувањето и поправката на машинските производи и делови поради усогласеност со општи и посебни норми и прописи;
- технички надзор на производството на бродови, нивно уредување и делови, поради усогласеност со општи и посебни норми и прописи;
- координирање и надзор на работата на работниците на одржување на бродови;
- контролирање на одделни фази на производството, од влезот на материјалот до готовите производи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3115.01 Техничар конструктор на патнички возила
3115.02 Техничар конструктор на шински возила
3115.03 Техничар конструктор на алатни машини
3115.04 Техничар конструктор на текстилни машини
3115.05 Техничар конструктор на земјоделски машини
3115.06 Техничар конструктор на машини за шиење
3115.07 Техничар конструктор на машини за градежништво и индустриски транспорт
3115.08 Техничар конструктор на дигалки
3115.09 Техничар конструктор на турбини
3115.10 Техничар конструктор на пумпи и компресори

3115.11 Техничар конструктор на производи за прецизна механика
3115.12 Техничар конструктор на уреди за заварување
3115.13 Техничар конструктор на класично вооружување
3115.14 Техничар конструктор на процесна опрема
3115.15 Техничар конструктор на разладни уреди
3115.16 Техничар конструктор на садови под притисок
3115.17 Техничар конструктор на водоводни цевки и арматури
3115.18 Техничар конструктор на гасна мрежа
3115.19 Техничар конструктор на апарати за домаќинство
3115.20 Техничар машински конструктор
3115.21 Техничар конструктор на машински делови
3115.22 Техничар конструктор на лимени делови
3115.23 Техничар конструктор на делови од метална конструкција
3115.24 Техничар конструктор на делови за производи од прецизна механика
3115.25 Техничар конструктор на калапи
3115.26 Техничар конструктор за делови на шински возила
3115.27 Техничар конструктор на водоводни цевки
3115.28 Техничар конструктор на бродски машини
3115.29 Техничар конструктор на делови за пловни средства
3115.30 Техничар-заварувач
3115.31 Машински техничар за преработка на пластични маси
3115.32 Машински техничар за монтажни работи
3115.33 Машински техничар за одржување на процесна опрема
3115.34 Машински техничар за одржување на земјоделска механизација
3115.35 Машински техничар за одржување на патнички возила
3115.36 Машински техничар за одржување на шински возила
3115.37 Машински техничар за одржување на производна опрема
3115.38 Машински техничар за одржување на енергетски постројки
3115.39 Машински техничар за одржување на металуршка опрема
3115.40 Машински техничар за одржување на градежни машини
3115.41 Воздухопловен машински техничар за одржување
3115.42 Машински техничар за одржување на плинска мрежа
3115.43 Машински техничар за одржување на бродска опрема
3115.44 Машински техничар за одржување на водоводна мрежа
3115.45 Машински техничар за одржување на опрема
3115.46 Машински техничар
3115.47 Машински техничар-автоматичар и информатичар
3115.48 Оператор за машинско одржување
3115.49 Раководител на монтажа

3116. Техничари за хемиско - технолошки, прехранбени и биотехнолошки занимања

Техничарите за хемиско-технолошки, прехранбени и биотехнолошки занимања вршат задачи во истражувањето во областа на хемиското инженерство, планираат, организираат и водат комерцијални хемиски, фармацевтски, биохемиски и прехранбено- технолошки процеси и производство на разни производи во преработката на сурова нафта, производството на нафтени деривати, храна, пијалаци, лекови, полимери, земјоделски хемикалии, козметички производи, средства за перење и чистење; вршат технички задачи во развојот и унапредувањето на производите и технологијата; организираат и изведуваат задачи на надзор на квалитетот и се занимаваат со примена на производите.

Задачите вклучуваат:

- подготовка, водење и надзор на производството;
- технички работи во подготовката на активностите за развој и унапредување на производите и технологијата;
- испитување на квалитетот;

- примена на технички знаења и искуства за утврдување и решавање на оперативни проблеми;
- организирање и надзор на одржувањето, поправките и чистењето на погонски и лабораториски опреми;
- техничка помош во примената на одделни материјали и производи;
- изработка на извештаи и оперативна и техничка документација;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3116.01 Петрохемиски техничар
3116.02 Техничар за органска синтеза
3116.03 Техничар за преработка на полимери
3116.04 Техничар за бои и лакови
3116.05 Техничар за гума
3116.06 Техничар за фармацевтски производи
3116.07 Техничар за козметички производи
3116.08 Техничар за средства за перење
3116.09 Техничар за агрохемикалии
3116.10 Техничар за заштита од корозија
3116.11 Техничар за обработка на вода
3116.12 Техничар за целулоза
3116.13 Хемиски техничар за електротехнички материјали
3116.14 Техничар за фотографски производи
3116.15 Техничар технолог за хартија
3116.16 Техничар за воено-хемиски производи
3116.17 Хемиско-технолошки техничар
3116.18 Техничар за преработка на месо и риба
3116.19 Млекарски техничар
3116.20 Техничар за преработка на овошје, зеленчук и сокови
3116.21 Техничар за производство на растителни масла
3116.22 Техничар за преработка на брашно
3116.23 Техничар за производство на добиточна храна
3116.24 Техничар за кондиторски производи
3116.25 Техничар за производство на шеќер
3116.26 Техничар за производство на скроб
3116.27 Техничар за диетални производи
3116.28 Техничар за преработка на кафе и чаеви
3116.29 Техничар за производство на вода и газирани пијалаци
3116.30 Техничар за производство на пиво
3116.31 Техничар за производство на вино
3116.32 Техничар за производство на јаки алкохолни пијалаци
3116.33 Техничар за производство на ензими
3116.34 Техничар за преработка на тутун
3116.35 Техничар во прехранбената индустрија
3116.36 Испитувач на квалитетот на производите
3116.37 Испитувач на квалитетот на индустриските процеси
3116.38 Биотехничар - преработка на анимални производи
3116.39 Техничар за дрвопреработка и обработка на дрво
3116.40 Контролор за квалитет на производство
3116.41 Контролор на квалитет
3116.42 Инспектор за контрола на квалитет

3117. Техничари за рударство и металургија

Техничарите за рударство, металургија и сродни занимања вршат широк спектар на технолошки задачи во одделни рударски инженерски специјални области, пред сé како поддршка на инженерските

истражувања, развојот и проектирањето, како и ограничен број на технички задачи поврзани со инсталирање, одржување, мерење и контрола на квалитетот, како и производно планирање. Металуршките инженери и техничари вршат широк спектар на технолошки задачи во металуршката област, ограничен број на технички задачи при инсталација, функционирање, одржување, мерење и контрола на квалитетот при издвојување на металот од рудата и прочистување на металот.

Задачите вклучуваат:

- техничка помош во истражувањето и развивањето на нови методи или подобрување на методите и постапките поврзани со инженерските аспекти на рударската работа во рудниците или на површинските наоѓалишта, како и помош на нафтени полиња, природен гас, вода и други цели, на копно и под вода; давање техничка помош при проектирање, конструирање, функционирање, одржување и поправка на уреди за издвојување на метали од руда и пречистување на метали;
- техничка помош при планирање и проектирање на рудници за површински коп, нивните системи, постројки, уреди и опрема за облагородување, складирање и испраќање на добиените минерални суровини; техничка помош во проектирање и подготовка на нацрти за преработка на минерали и метали;
- техничка помош при планирање и проектирање на места за дупчење, нивно опремување, испитување и одржување, како и системи за вештачко извлекување на флуиди од места каде што се дупчи, нивно собирање, облагородување и испраќање, складирање во геолошките структури и транспорт до постројките за преработка; подготовка за прецизна процена на количините и трошоците за материјали и работи потребни за постројките за преработка и прочистување на минералите според добиените спецификации;
- техничка помош при планирање и проектирање за разработување на откриените лежишта на минерални суровини, како и управување со нивното искористување; технички надзор на изградбата, поставувањето, функционирањето, одржувањето и поправката на уредите и постројките за преработка на минералите, за да се обезбеди задоволувачка изработка и усогласеност со спецификациите и прописите;
- ги заменуваат дипломираните инженери на местата каде што се изведуваат задачи или испитувања, заради обезбедување на усогласеност на изведувањето со проектната спецификација и постоечките норми поврзани со производството или контролата на квалитетот, како и примена на рударска и друга техничка сигурност; примена на техничкото знаење за металуршките начела и пракса со цел да се препознаат и решат проблемите до кои доаѓа при работата;
- постапки во посебно сложени ситуации кои редовно или повремено се појавуваат при рударски работи и мерења, како и санирање на настанатите хаварии;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3117.01 Рударски техничар за површинска експлоатација
3117.02 Рударски техничар за подземна експлоатација
3117.03 Техничар за производство на сол
3117.04 Техничар за експлоатација на камен
3117.05 Рударски техничар за подготовка на производството
3117.06 Рударски техничар
3117.07 Нафтено-рударски техничар за подготвителни работи
3117.08 Нафтено-рударски техничар за јами
3117.09 Нафтено-рударски техничар за санациско работење во јамите
3117.10 Нафтено-рударски техничар за хидродинамички мерења
3117.11 Техничар за разработка на нафтени и плински лежишта
3117.12 Техничар за изградба на собирни системи за нафта и плин
3117.13 Техничар за производство на нафта и плин
3117.14 Техничар во производство на црна металургија
3117.15 Металуршки техничар за преработка и термичка обработка
3117.16 Техничар за производство на обоени метали
3117.17 Техничар за сорпција
3117.18 Техничар за екстракција

3117.19 Техничар за електролиза
3117.20 Одговорен подготвувач на проби

3118. Технички цртачи

Техничките цртачи изработуваат технички илустрации од скици, од податоци од мерења или од податоци добиени на друг начин, како и копираат слики на печатарски плочи.

Задачите вклучуваат:

- ракување со компјутерска опрема за добивање видливи копии или дигитални слики на одделни технички илустрации;
- подготовка на илустрации за прирачници и технички упатства за составување, инсталирање, примена, одржување и поправка на машини и останата опрема и производи;
- копирање на цртежи и слики на плочи за печат;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3118.01 Архитектонски цртач
3118.02 Геодетски цртач
3118.03 Градежен цртач
3118.04 Графички цртач
3118.05 Електроцртач
3118.06 Технички илустратор
3118.07 Машински цртач
3118.08 Картографски цртач
3118.09 Технички цртач

3119. Техничари за физика и инженеринг кои не се класифицирани на друго место

Оваа единечна група ги опфаќа сите занимања на техничари на техника и технологија кои не се класифицирани под друга точка во споредната група 311. Помошни стручњаци за физика и инженеринг.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3119.01 Технички калкулант
3119.02 Технички соработник за заштита на околината
3119.03 Техничар за градежни материјали
3119.04 Техничар за обработка на камен
3119.05 Техничар за керамика
3119.06 Техничар за емајл и глазура
3119.07 Техничар за битуменско - катрански производи
3119.08 Техничар за стакларство
3119.09 Техничар за предење
3119.10 Техничар за ткаење
3119.11 Техничар за плетење
3119.12 Текстилно - хемиски техничар
3119.13 Текстилен техничар
3119.14 Техничар за облека
3119.15 Техничар за кожарство
3119.16 Техничар за обувки
3119.17 Техничар за кожна галантерија
3119.18 Тапетарски техничар
3119.19 Графички техничар
3119.20 Техничар - графички уредник
3119.21 Техничар за геодезија
3119.22 Сообраќаен техничар
3119.23 Сообраќајно-транспортен техничар

СПОРЕДНА ГРУПА 312.
Надгледувачи во рударската, преработувачката и градежната индустрија

Надгледувачите во рударската, преработувачката и градежната индустрија надгледуваат, координираат, контролираат и планираат работни активности во рударската, преработувачката и градежната индустрија.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: надгледување и координирање на работните активности, вршење на техничка контрола, ракување со машини, планираат и организираат секојдневни задачи, ги проценуваат трошоците, подготвуваат извештаи, вршат обезбедување на работници и се грижат за нивната безбедност, даваат инструкции и обучуваат нови работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3121. Надгледувачи во рударството
3122. Надгледувачи во преработувачката индустрија
3123. Надгледувачи во градежната индустрија

3121. Надгледувачи во рударството

Надгледувачите во рударството го надгледуваат ископувањето и вадењето на руда од подземјето до површината на рудниците.

Задачите вклучуваат:

- директен надзор и координирање на активностите на работниците кои вадат минерали и други природни наслаги од земјата и го раководат превозот на ископот со тешка опрема на површината на рудникот;
- поставување на методи и шеми на работа, препорачување мерки за менаџирање во рударството за поефикасно производство;
- управуваат со вработените, техничкиот персонал и други одделенија и ги отстрануваат проблемите преку усогласено координирање на активностите;
- обезбедуваат извештаи за ископувањето и други информации за менаџирање во рударството;
- го утврдуваат распоредот на лицата за работа и потребниот материјал за ископување од рудникот
- вршење на сродни задачи;
- надзор на вработените.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3121.01 Рудар, специјализиран
3121.02 Ракувач со рударски постројки
3121.03 Надгледувач во рудник

3122. Надгледувачи во преработувачката индустрија

Надгледувачите во преработувачката индустрија ги координираат и надгледуваат активностите во техничките процеси, ракувачите на машини, монтирачите на делови и другите индустриски работни активности.

Задачите вклучуваат:

- координирање и надгледување на активностите од контролните технички процеси, ракувачите на машини и другите индустриски работни активности;
- планирање и организирање на дневни работи со надгледување на машинските постројки, персоналот и работната околина;
- процена на висината на трошоците и подготвување на работни извештаи;
- пронаоѓање на компетентен персонал и компоненти за работа;
- обезбедување на безбедност на работниците;
- давање на инструкции и обучување на новите работници;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на вработените.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3122.01 Надгледувач на индустриско производство
3122.02 Контролор на метални производи
3122.03 Контролор на електрични производи
3122.04 Контролор на гумени производи
3122.05 Контролор на дрвени производи
3122.06 Контролор на пластични производи
3122.07 Работоводител на стакларски, керамички и слични процесни машини и уреди
3122.08 Работоводител на ракувачи со машини за изработка на дрвени производи
3122.09 Работоводител на ракувачи со алатни машини

3123. Надгледувачи во градежната индустрија

Надгледувачите во градежната индустрија ги координираат, надгледуваат, контролираат и планираат активностите на вработените во процесот на изградба и поправка на градежни работи од ниска и висока градба.

Задачите вклучуваат:

- одредување на термини и услови за изградба;
- планирање на процедурите;
- организирање и координирање на материјалните и човечките ресурси;
- преглед и инспекција на напредокот на работата;
- надгледување на опремата на градилиштето и обезбедување соодветни и безбедни услови за работа;
- надзор на градилиштето, координирање и усогласување на работата со други градежни проекти;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на вработените.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3123.01 Работоводител на пружни работи
3123.02 Надзорник за високоградба
3123.03 Надзорник за нискоградба
3123.04 Надзорник во градежништвото
3123.05 Технички работоводител

СПОРЕДНА ГРУПА 313.

Техничари за контрола на процесот

Техничарите за контрола на процесот ракуваат и контролираат постројки за производство на електрична енергија, опрема за добивање на вода, метални производи, хемиски производи, нафтени деривати и природен гас, како и ракуваат и одржуваат парни машини и парни котли.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: контрола и ракување со постројки и опрема за производство на електрична енергија, ракување со парни машини и котли, постројки за преработка на вода и пумпни станици, постројки од металната индустрија, хемиската и петрохемиската индустрија и други стационарни постројки и опрема. Можно е да биде вклучен и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3131. Ракувачи со постројки за производство на енергија
3132. Ракувачи со постројки за согорување и третман со вода
3133. Ракувачи со постројки за контрола на хемиски процес
3134. Ракувачи со постројки за рафинирање на нафта и природен гас
3135. Контролори на процесот на металното производство
3139. Техничари за контрола на процесот кои не се класифицирани на друго место

3131. Ракувачи со постројки за производство на енергија

Ракувачите со постројки за производство на енергија ракуваат со постројки и опрема за производство на сите видови енергија и го контролираат производството и дистрибуцијата на енергијата.

Задачите вклучуваат:

- ракување со постројки за производство на пареа со помош на јаглен, нафта или природен гас;
- ракување со постројки за производство на пареа со помош на нуклеарно гориво и нивно надгледување;
- ракување со постројки за производство на електрична енергија во термоелектрани и хидроелектрани и нивно надгледување;
- ракување со постројки за производство на електрична енергија со неконвенционални постапки (како, на пример, соларна енергија, геотермална енергија или енергија од ветер) и нивно надгледување;
- контрола на производството и дистрибуцијата на електрична енергија во мрежата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3131.01 Ракувач со парни турбини
3131.02 Ракувач со парни турбини, специјализиран
3131.03 Ракувач со плински турбини
3131.04 Ракувач со плински турбини, специјализиран
3131.05 Ракувач со водни турбини
3131.06 Ракувач со водни турбини, специјализиран
3131.07 Ракувач со мотор со внатрешно согорување
3131.08 Ракувач со мотор со внатрешно согорување, специјализиран
3131.09 Ракувач со склопни постројки
3131.10 Ракувач со склопни постројки, специјализиран
3131.11 Ракувач со електроенергетски постројки, специјализиран
3131.12 Диспечер на транспортен гасен систем, специјализиран

3132. Ракувачи со постројки за согорување и третман со вода

Ракувачите со постројки за согорување и третман со вода ракуваат со печки за спалување на отпадоци, постројки за обработка на вода, компресорски станици (освен за нафта и гас), како и системи за греење, ладење, проветрување и климатизација и ја надгледуваат нивната работа.

Задачите вклучуваат:

- ракување со постројки за спалување на сите видови отпад и надгледување на нивната работа;
- ракување со постројки за пречистување и разбистрување на вода за пиење и индустриска употреба, за испуштање во природните водени текови и нивно надгледување;
- ракување со сите видови на компресори и надгледување на нивната работа;
- ракување со пумпни станици за пренесување на течности од едно место на друго и надгледување на нивната работа;
- ракување со системи за вентилација, климатизација и прочистување на димни гасови;
- ракување со системи за ладење и нивно надгледување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3132.01 Ложач на централно греење
3132.02 Ракувач со централно греење
3132.03 Ракувач со постројки за спалување на отпадоци
3132.04 Ракувач со постројки за подготовка на вода
3132.05 Ракувач со постројки за прочистување на вода
3132.06 Ракувач со пумпи
3132.07 Ракувач со пумпни станици, специјализиран (освен нафта и природен гас)
3132.08 Ракувач со компресор

3132.09 Ракувач со компресор во станица, специјализиран
3132.10 Ракувач со постројки за ладење
3132.11 Ракувач со постројки за ладење, специјализиран
3132.12 Ракувач со постројки за вентилација и климатизација
3132.13 Ракувач со филтер за прочистување на гасови
3132.14 Ракувач со крематориум

3133. Ракувачи со постројки за контрола на хемиски процес

Ракувачите со постројки за контрола на хемиски процес ракуваат со машини и опрема за варење, печење и други третирања со високи температури, сепарација и филтрирање на хемикалии, како и ракување со опрема за дестилирање на хемикалии (освен нафта) при хемиски и слични процеси.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машини и опрема за варење на материјали со цел прочистување, мешање и нивно составување, давање на посебни својства или предизвикување на промени во нив;
- ракување со индустриски печки, печки за сушење и слични уреди што загреваат материи заради нивно сушење, да им се дадат посебни својства или да се влијае врз хемиските промени кај нив;
- ракување со машини и опрема низ кои течностите под притисок минуваат низ уредите за филтрирање;
- ракување со постројки за одвојување (сепарација) на супстанцијата со помош на центрифугална сила;
- ракување со сита за хемикалии;
- ракување со опрема за издвојување на хемикалии;
- ракување со опрема за дестилирање на хемикалии;
- ракување со реакторски уреди, реакторски постројки и слична опрема за дисконтинуирана и континуирана хемиска синтеза и други хемиски процеси;
- ракување со опрема за испарување, вакуум садови или слични средства за концентрирање на раствори и други суспензии;
- ракување со електронски или компјутерски контролни табли од главните контролни соби и оптимизирање на хемиските процеси;
- проверка на функционалноста на опремата, вршење на рутински погонски тестирања и организација;
- анализирање на произведените производи, изведување тестови, чување на податоци и евиденција во дневници;
- надгледување на работата на машините;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3133.01 Ракувач со уреди за калцинирање
3133.02 Ракувач со стерилизатор
3133.03 Ракувач со печка на цемент
3133.04 Ракувач со печка на вар
3133.05 Ракувач со печка на гипс
3133.06 Ракувач со уреди за производство на електроди
3133.07 Ракувач со уреди за битуменско-катрански производи
3133.08 Ракувач со асфалтна база
3133.09 Ракувач со сепаратор за хемикалии
3133.10 Ракувач со сито за хемикалии
3133.11 Ракувач со дехидратор за хемикалии
3133.12 Ракувач со екстрактор за хемикалии
3133.13 Ракувач со дестилатор
3133.14 Ракувач со испарувач
3133.15 Ракувач со уреди за фракциска дестилација на дрво
3133.16 Ракувач со уреди за сува дестилација на дрво
3133.17 Ракувач со постројки за хидрализација на вар

3134. Ракувачи со постројки за рафинирање на нафта и природен гас

Ракувачите со постројки за рафинирање на нафта и природен гас ракуваат со постројки за рафинирање, дестилирање, преработка и транспорт на нафта, нафтени деривати и природен гас.

Задачите вклучуваат:

- ракување со постројки за отстранување на сулфурот од нафтата;
- ракување со пумпи за циркулирање на нафтени производи или вода и хемиски раствори низ рафинерија;
- ракување со уреди за дестилирање и рафинирање на нафтени деривати;
- ракување со постројки за мешање на хемикалии и други адитиви во нафтените деривати;
- ракување со постројки за рафинирање или преработка на природен гас на друг начин;
- надгледување на работата на машините;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3134.01 Ракувач со постројки за транспорт на гас
3134.02 Ракувач со транспортен гасен систем, специјализиран
3134.03 Ракувач со цевоводни - транспортни уреди
3134.04 Ракувач со постројки за преработка на нафта
3134.05 Рафинериски полнач
3134.06 Ракувач со уреди за облагородување на гас
3134.07 Ракувач со постројки за облагородување на гас, специјализиран
3134.08 Ракувач со уреди за утовар на течен гас

3135. Контролори на процесот на металното производство

Контролорите на процесот на металното производство управуваат со високи печки за топење на руда и метал, конвертирање и рафинирање на метал, обработка на метали под високи температури, управуваат со постројките за менување на физичките својства на металните предмети по пат на загревање, ладење и хемиско дејство, леење и валање на метали во производството на цевки, жици и слични производи. Вклучена е и контрола врз машините, како и надзор на други работници.

Задачите вклучуваат:

- работа со и следење на работата на високите печки за топење на руди, за производство на црни и обоени метали;
- работа со и следење на печките за конвертирање или рафинирање на обоени метали;
- ракување со печки за топење на железо и обоени метали за леење;
- ракување со печки за загревање на железо пред ковање, машинско пресување, валање и друга обработка;
- ракување со постројки за обликување на врел или оладен челик во форми за понатамошна обработка или во финална обработка;
- ракување со постројки за редуцирање или обликување на вжештени или оладени обоени метали во специфични форми, како плочи, листови или фолии;
- истурање на истопен метал во калапи и ракување со машини за леење;
- ракување со печки за загревање и ладење на метални предмети со намалување на внатрешниот притисок, враќање на еластичноста и рафинирање на структурата на влакната;
- ракување со печки за калење (стврднување на челични предмети);
- ракување со опрема за интегрирање на цврста површина и отпорно еластично јадро во предмети од челик, преку нивно третирање со хемикалии, загревање, гасење или ладење;
- ракување со машини за влечење на жици;
- ракување со уреди за влечење на бесшавни метални цевки;
- ракување со преси за истиснување на метални шипки, прачки и бесшавни цевки;
- надгледување на работата на машините;

- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3135.01 Работоводител на ракувачи со процесни машини и уреди за добивање на метал
3135.02 Контролор на металуршки процеси и производи
3135.03 Работоводител на индустриски топилничари, леари и валавничари
3135.04 Индустриски леар
3135.05 Индустриски топилничар
3135.06 Индустриски валалничар
3135.07 Индустриски топилничар леар
3135.08 Индустриски работник на калење
3135.09 Индустриски вжарувач
3135.10 Индустриски жичар

3139. Техничари за контрола на процесот кои не се класифицирани на друго место

Оваа единечна група опфаќа техничари кои не се класифицирани на друго место во споредната група 313. Техничари за контрола на процесот.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3139.01 Оператор на сценско осветлување
3139.02 Мајстор за осветлување
3139.03 Оператор на оптоелектронски уреди и системи
3139.04 Контролор на робот
3139.05 Техничар на робот

СПОРЕДНА ГРУПА 314.
Техничари за природни науки и слично

Техничарите во природните науки и слично вршат технички работи во лабораторија и на терен поврзани со истражувања и практична примена на сознанија, принципи и работни методи карактеристични за науките за живиот свет, како што се различните гранки на биологијата, ботаниката, зоологијата, бактериологијата и биохемијата, како и за земјоделството и шумарството.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: технички работи во лаборатории, во истражувања на терен или за примена на сознанија, принципи и работни методи, особено во медицината, ветерината, земјоделството, шумарството и фармацевтската индустрија.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
3141. Техничари за природни науки (без медицина)
3142. Земјоделски техничари
3143. Шумарски техничар

3141. Техничари за природни науки (без медицина)

Техничарите во природните науки и сродните занимања вршат технички работи поврзани со истражувања од областа на биологијата, биотехниката и другите науки за живиот свет, како и за унапредување на практичната примена на резултатите од истражувањата во областа на индустријата, земјоделството, шумарството, биомедицината и ветерината и други карактеристични примени.

Задачите вклучуваат:

- подготвување на материјали и опрема за експерименти, тестови и анализи;
- собирање и подготвување на примероци од животинско и растително потекло, како и човечки клетки, ткива, делови од органи за експерименти, испитувања и анализи;
- конзерваторски работи во музејски збирки, архиви, библиотеки; изработка на препарати;

- помош при изведувањето експерименти, тестови и анализи од областа за која стручњаците се специјализирани;
- собирање податоци и процена на квалитетот и трошоците на материјалите и потребната работна сила;
- примена на научните достигнувања во решавањето на проблемите во работата;
- организирање на одржувањето и поправката на опремата за истражување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3141.01 Техничар препаратор за животински свет и растенија
3141.02 Ботанички техничар
3141.03 Зоолошки техничар
3141.04 Бактериолошки техничар
3141.05 Еколошки техничар
3141.06 Биолошки техничар

3142. Земјоделски техничари

Техничарите за земјоделство вршат технички работи поврзани со истражувања во полјоделството, сточарството, живинарството, овоштарството, лозарството и хортикултурата, како и унапредување на практичната примена на резултатите од истражувањата во земјоделството и споменатите гранки.

Задачите вклучуваат:

- подготвување на материјали и опрема за експерименти, тестови и анализи;
- собирање и подготвување на примероци од животински и растителни клетки, ткива, делови од животински органи за експерименти, испитувања и анализи;
- изведување на експерименти, испитувања и анализи од областа за која стручњаците се специјализирани;
- анализа на примероци заради квалитет, чистота и процена на семе;
- собирање податоци и процена на квалитетот и трошоците на материјалите и потребната работна сила;
- примена на научните достигнувања во решавањето на проблемите кои се јавуваат во работата;
- организирање на одржување и поправка на опремата за истражување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3142.01 Земјоделски техничар
3142.02 Земјоделски техничар - градинар
3142.03 Земјоделски техничар за ерозија и мелиораци
3142.04 Земјоделски техничар, советник, асистент
3142.05 Овоштарски техничар
3142.06 Лозарски техничар
3142.07 Хортикултурен техничар
3142.08 Техничар за заштита на растенијата
3142.09 Сточарски техничар
3142.10 Техничар за живинарство
3142.11 Полјоделски техничар
3142.12 Техничар за фармерско производство

3143. Шумарски техничар

Техничарите за шумарство вршат технички работи поврзани со истражувања во шумарството, ловот и риболовот, како и унапредување на практичната примена на резултатите од истражувањата во тие гранки, како и давање на техничка помош и совети за методите при решавање на соодветни проблеми.

Задачите вклучуваат:

- следење на достигнувањата на соодветни методи и техники во шумарството, ловот и риболовот;
- подготвување на материјали и опрема за експерименти, тестови и анализи;
- изведување на експерименти, испитувања и анализи од областа за која стручњаците се специјализирани;
- советување за начинот на подигање на квалитетот на производите, зголемување на приносот и за мерките за зголемена ефикасност на работите и за зачувување на природните добра и околината;
- анализа на примероци заради квалитет, чистота и процена на семе;
- советување за мерките кои треба да се преземат во случај на ерозија на почвата или напад од штетници;
- собирање податоци и процена на квалитетот и трошоците на материјалите и потребната работна сила;
- организирање демонстрации и држење настава и дистрибуирање на материјал за да се промовира прифаќањето на напредните пракси и техники;
- примена на знаења од научните принципи во праксата заради препознавање и решавање на проблемите во работата;
- организирање на одржување и поправка на опремата за работа и истражување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3143.01 Шумарски техничар
3143.02 Шумарски техничар за заштита на шуми
3143.03 Техничар за лов
3143.04 Техничар за риболов

СПОРЕДНА ГРУПА 315.
Контролори и техничари на бродови и авиони

Контролорите и техничарите на бродови и авиони управуваат бродови и авиони, организираат употреба на сообраќајните средства, водат оперативни задачи во поморскиот и воздушниот сообраќај.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: контрола на функционирањето на механичката, електричната и електронската опрема на бродови или авиони, команда и управување со бродови и авиони или насочување на движењата на бродови и авиони.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3151. Инженери на бродски машини
3152. Офицери на бродови и кормилари
3153. Пилоти на авиони и сродни занимања
3154. Контролори на воздушен сообраќај
3155. Техничари за безбедност на воздушниот сообраќај

3151. Инженери на бродски машини

Инженерите на бродски машини ја контролираат и учествуваат во ракувањето и одржувањето на механичката, електричната и електронската опрема и машинерија на бродот или вршат сродни помошни работи на брегот.

Задачите вклучуваат:

- контрола и учество во ракувањето, одржувањето и поправката на механичката, електричната и електронската опрема и машинерија на бродот во поморската и речната (внатрешна) пловидба;
- нарачка на гориво и на други технички резерви и забележување на операциите;
- вршење на технички надзор на инсталацијата, одржувањето и поправката на бродските машини и опреми за да се обезбеди согласност со спецификациите и регулативите;

- примена на знаења за принципите и праксата поврзана со бродските машини и опреми за да се откријат и решат проблемите кои произлегуваат во текот на работата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3151.01 Бродски инженер
3151.02 Инженер на бродска електроника
3151.03 Бродомашинист

3152. Офицери на бродови и кормилари

Офицерите на бродови командуваат и управуваат со бродови и слични пловни објекти и вршат слични функции на брегот. Бродските кормилари ги водат бродовите и им помагаат на заповедниците во водењето на бродовите.

Задачите вклучуваат:

- командување и управување со брод или сличен пловен објект на море или по копнени водни патишта;
- контрола и учество во активностите на палубата и на контролниот мост;
- управување на пловни објекти во и надвор од пристаништата и низ канали, отворени и други води каде што се бара посебно знаење;
- застапување на бродарите на бродот и дејствување во согласност со јавните овластувања според одредбите од законот и други прописи;
- обезбедување на безбеден утовар и истовар на товар и почитување на безбедносните регулативи и процедури од страна на екипажот и патниците;
- технички надзор на одржувањето и поправката на бродот за да се обезбеди согласност со спецификациите и регулативите;
- примена на знаења за принципите и праксата поврзана со работата на бродот и управувањето за да се откријат и решат проблемите кои произлегуваат во текот на работата;
- нарачка на резерви за бродот и вработување на екипаж според потребите и водење дневник за работата;
- почитување на правилата за сигурност при пловидбата и заштита на морската околина;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3152.01 Управник на машина на бродот
3152.02 Прв офицер на машина
3152.03 Втор офицер на машина
3152.04 Трет офицер на машина
3152.05 Офицер на машина за внатрешна пловидба
3152.06 Управник на машина за внатрешна пловидба
3152.07 Заповедник на брод
3152.08 Прв офицер на палуба
3152.09 Втор офицер на палуба
3152.10 Трет офицер на палуба
3152.11 Командант на брод на внатрешна пловидба
3152.12 Офицер на палуба за внатрешна пловидба
3152.13 Офицер на пристаниште
3152.14 Инженер за поморска наутика
3152.15 Инженер за наутика за внатрешна пловидба
3152.16 Кормилар
3152.17 Наутичар
3152.18 Наутичар за внатрешна пловидба
3152.19 Рибарско-наутички техничар
3152.20 Заповедник на јахта

3152.21 Скипер
3152.22 Заповедник на платформа
3152.23 Заповедник на реморкер

3153. Пилоти на авиони и сродни занимања

Пилотите на авиони и сродните занимања ја контролираат работата на механичката, електричната и електронската опрема за да управуваат со авиони за превоз на патници, пошта и товар и вршат сродни задачи пред и за време на летот.

Задачите вклучуваат:

- управување со авиони во согласност со постоечките процедури за контрола и оперативните постапки;
- подготвување и предлагање на план за летање или прегледување на стандардниот план за летање;
- контрола на функционирањето на механичките, електричните и електронските уреди и обезбедување на точна работа на сите инструменти и контроли;
- примена на знаења од практиката и принципите на летање за да се откријат и спречат проблемите кои произлегуваат во текот на работата;
- воспоставување на врска со контролната кула и службите за контрола на летање;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3153.01 Капетан на авион
3153.02 Воздухопловен навигатор
3153.03 Пилот на авион
3153.04 Пробен падобранец
3153.05 Копилот на авион
3153.06 Пилот на хеликоптер
3153.07 Пробен пилот
3153.08 Координатор на воздушен сообраќај
3153.09 Инструктор по летање

3154. Контролори на воздушен сообраќај

Контролорите на воздушниот сообраќај ги насочуваат движењата на авионите во воздух и на земја со употреба на радио, радарски или светлечки системи и даваат важни информации за управување на авионите.

Задачите вклучуваат:

- насочување и контролирање на авионите што се приближуваат или го напуштаат аеродромот и нивното движење;
- насочување и контролирање на авионите кои летаат во одреден воздушен сектор;
- преглед и одобрување на планови за летање;
- информирање на екипажот во авионите и работниот персонал за временските услови, работните услови, плановите за летање и воздушниот сообраќај;
- примена на знаења за праксата и принципите на воздушниот сообраќај за да се откријат и решат проблемите на текот на работата;
- иницирање и организирање на служби за потрага и за спасување во итни случаи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3154.01 Контролор за авионски утовар
3154.02 Контролор за авиосообраќај
3154.03 Контролор на летање на кула
3154.04 Контролор на испраќање на патници со авион
3154.05 Контролор на полетување и слетување
3154.06 Инспектор за контрола на летањето

3155. Техничари за безбедност на воздушниот сообраќај

Техничарите за безбедност на воздушниот сообраќај вршат технички задачи во врска со дизајнот, инсталацијата, работата, одржувањето и поправката на системите за контрола на воздушниот сообраќај и воздушната навигација.

Задачите вклучуваат:

- вршење на технички должности во врска со развојот на работата која се однесува на електронскаа и електромеханичката опрема или за воздушните навигациони системи и тестирање на прототипови;
- обезбедување техничка помош во дизајнот и организирањето на специфичниот тек на воздушната навигација и системот за следење на авиони;
- придонес во подготвувањето на процените за цената и техничките и стручните спецификации на опремата за контрола на воздушниот сообраќај и безбедност;
- помош во техничкиот надзор на конструкцијата, инсталацијата и работата на опремата за воздушна навигација на земја и нејзино одржување и поправка за да одговара на стандардите и препораките;
- примена на знаења за праксата и принципите на техничките начела за безбедност во воздушниот сообраќај за да се откријат и решат проблемите на текот на работата;
- модифицирање на постоечката воздушна навигациона опрема на земја за да се адаптира за новите процедури во контролата на воздушниот сообраќај;
- контрола и мерење на инструментите на воздушната навигациона опрема на земја за да се обезбеди максимална точност и безбедност на операциите на летање, полетување и приземјување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3155.01	Техничари за исправност на техничките средства на контролата на летање
3155.02	Техничар за метеоролошки уреди и воздухопловно-метеоролошки телекомуникации
3155.03	Техничар за уреди за авионска електроника
3155.04	Техничар за телекомуникации во воздушниот сообраќај

ПОДГРУПА 32.

Техничари и асистенти во здравството

Техничарите во здравството вршат технички работи поврзани со истражувања и практична примена на сознанија, начела и методи во областа на медицината, ветеринарството, стоматологијата, фармацијата и сродните дисциплини.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: вршење на ограничен број советнички и дијагностички должности, вклучувајќи превентивна медицина и лекување, забарска и ветеринарна работа, совети за подобрување на хигиенски и санитарни услови, развој и примена на нутрициони методи и диети, совети за превенција и лекување на коскени и мускулни заболувања, помош при препишување и подготвување на лекови и други фармацевтски производи, лекување на говорни и други маани. Занимањата од оваа подгрупа може да добиваат упатства од стручњаци во здравството.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

321. Медицински и фармацевтски техничари
322. Медицински сестри и акушерки
323. Лица кои се занимаваат со традиционална медицина
324. Ветеринарни техничари и асистенти
325. Други професионални соработници во здравството

СПОРЕДНА ГРУПА 321.

Медицински и фармацевтски техничари

Медицинските и фармацевтските техничари вршат технички работи поврзани со истражувања и практична примена на сознанија, начела и методи во областа на медицината, здравството, стоматологијата, фармацијата и сродните дисциплини.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: вршење на ограничен број советнички и дијагностички должности, вклучувајќи превентивна медицина и лекување, ракување со медицинска опрема и нејзино одржување, стоматолошка работа, изработка на протези, различни видови на истражувања, совети за подобрување на хигиенски и санитарни услови, совети за превенција и лекување на коскени и мускулни заболувања, помош при препишување и подготвување на лекови и други фармацевтски производи, лекување на говорни и други маани. Занимањата од оваа споредна група може да добиваат упатства од стручњаци во медицината и фармацијата.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3211. Оператори со медицинска опрема
3212. Техничари за медицина и патолошка лабораторија
3213. Техничари и асистенти за фармација
3214. Техничари за медицинска и стоматолошка протетика и сродни занимања

3211. Оператори со медицинска опрема

Операторите со медицинска опрема ракуваат со техничка опрема што се употребува за поставување дијагнози или за лекување болести и здравствени нарушувања.

Задачите вклучуваат:

- ракување со техничка опрема што се употребува за поставување дијагнози на болести и нарушувања на нервниот систем и органите или во радиографијата или анестезијата;
- примена на знаења за техничката опрема и некои принципи и пракси во медицината за да се најдат и решат проблемите кои произлегуваат во текот на работата;
- водење работни дневници;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3211.01	Оператор на аудиометриска опрема
3211.02	Оператор на ЕКГ опрема
3211.03	Оператор на ЕЕГ опрема
3211.04	Оператор на опрема за медицинска радиологија
3211.05	Оператор на опрема за медицинска радиографија
3211.06	Оператор на медицинско-скенерска опрема
3211.07	Оператор на опрема за ултразвук
3211.08	Оператор на опрема за дијализа
3211.09	Оператор на опрема во очна дијагностика
3211.10	Оператор на медицинска опрема
3211.11	Рендген техничар

3212. Техничари за медицина и патолошка лабораторија

Техничарите за медицина и патолошка лабораторија и сродните занимања вршат технички работи поврзани со истражувања од областа на медицината, биологија, биотехниката и другите науки за органскиот свет, како и за унапредување на практичната примена на резултатите од истражувањата во областа на индустријата, биомедицината и здравството и други карактеристични примени.

Задачите вклучуваат:

- подготвување на материјали и опрема за експерименти, тестови и анализи;
- собирање и подготвување на примероци од животинско и растително потекло, како и човечки клетки, ткива, делови од органи за експерименти, испитувања и анализи;
- конзерваторски работи и изработка на препарати;
- помош при изведувањето експерименти, тестови и анализи од областа за која стручњаците се специјализирани;
- собирање податоци и процена на квалитетите и трошоците на материјалите и потребната работна сила;
- примена на научните достигнувања во решавањето на проблемите во работата;

- организирање на одржувањето и поправката на опремата за истражување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3212.01 Патолошки техничар
3212.02 Фармаколошки техничар
3212.03 Биохемиски техничар
3212.04 Медицинско-лабораториски техничар
3212.05 Лаборантски дијагностичар
3212.06 Медицински лабораториски аналитичар

3213. Техничари и асистенти за фармација

Фармацевтските техничари учествуваат во работата на аналитичките лаборатории на аптеките и фармацевтските компании.

Задачите вклучуваат:
- изработка на магистрални препарати;
- учество во испитувањето на квалитетот на лековите;
- складирање на лекови и препарати, контролирање на рокот на траење;
- избор на амбалажа за препаратите кои се изработуваат во аптеката;
- водење на евиденција за работата на аналитичките лаборатории;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3213.01 Фармацевтски техничар
3213.02 Фармацевтско - козметички техничар
3213.03 Фармацевтски лаборант

3214. Техничари за медицинска и стоматолошка протетика и сродни занимања

Техничарите за медицинска и стоматолошка протетика изработуваат, поправаат и тестираат оптички, медицински, индустриски и други прецизни инструменти, опрема и протетички помагала под медицински и стоматолошки надзор и вршат протетички работи.

Задачите вклучуваат:
- изработка, поправка и подесување на медицински уреди;
- изработка, поправка и подесување на оптички инструменти;
- изработка и поправка на инструменти за мерење на температура, притисок, количина, густина и киселост на течности и плин, за мерење на топлина и влажност;
- изработка и поправка на хируршки инструменти;
- изработка и поправка на забарски апарати и инструменти и друга медицинска опрема;
- изработка и поправка на медицински и ортопедски помагала;
- изработка и поправка на целосни и делумни протези;
- изработка и поправка на фиксни и подвижни протези;
- учество во изработката на калапи;
- подготовка и водење грижа за стоматолошките инструменти и опрема;
- подготовка на стоматолошки материјал;
- помош во подготовката на пациентите за преглед и лекување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3214.01 Механичар за медицинска и лабораториска опрема

3214.02 Механичар за медицинска и лабораториска опрема, мајстор
3214.03 Изработувач на хируршки инструменти
3214.04 Изработувач на хируршки инструменти, специјализиран
3214.05 Изработувач на ортопедски помагала
3214.06 Изработувач на ортопедски помагала, мајстор
3214.07 Сервисер на ортопедски и други помагала
3214.08 Инструментален оптичар
3214.09 Инструментален оптичар, мајстор
3214.10 Сервисер на оптичка опрема
3214.11 Техничар за ортопедска техника
3214.12 Забарски протетичар

СПОРЕДНА ГРУПА 322.

Медицински сестри и акушери

Медицинските сестри и акушери применуваат медицински сознанија и принципи кои се однесуваат на породувања, нега на болни, повредени и хендикепирани лица, како и родилки и новороденчиња.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: помош на докторите по медицина и научниците и сродни највисоки стручњаци за болничка нега и породување во практичната примена на мерките за лекување и превентива, услуга, нега, совети на болните, повредените, хендикепираните и други лица; породување и помош при породувањето, како и давање на упатства на мајките за нега на новороденчињата. Можен е и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3221. Медицински сестри

3222. Медицински сестри - акушери

3221. Медицински сестри

Медицинските сестри даваат болничка нега на болни, повредени и други на кои им е потребна таква грижа. Работата ја вршат самостојно и како членови на болничкиот тим. Подготвуваат и спроведуваат медицинско - технички работи од специјалноста на која работат, учествуваат во подготовката и спроведувањето на дијагностички и терапевтски постапки. Водат евиденција за работата и вршат други административни задачи. Спроведуваат и здравствено воспитување на населението.

Задачите вклучуваат:

- давање на болничка нега на болниот;
- следење на терапевтски и дијагностички постапки;
- следење на состојбата на болниот, контрола и евиденција на виталните функции, состојбата на свеста, подвижноста и општата состојба;
- помош во исхраната на болниот и грижа за општата хигиена на болниот и неговата околина;
- подготовка на инструменти и прибор за операциски потфати;
- подготовка на инструменти и прибор за стерилизација;
- подготовка на болниот за анестезија;
- дневна евиденција и други административно - финансиски работи;
- евиденција за трошоците за лекови, вакцини и друг материјал, како и грижа за нивната залиха;
- планирање, организирање и надгледување на спроведувањето на болничка нега;
- здравствено воспитување на болните и нивните семејства, како и на здравите лица;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3221.01 Медицинска сестра
3221.02 Виша медицинска сестра
3221.03 Медицинска сестра - техничар

3222. Медицински сестри - акушери

Медицинските сестри - акушери пораѓаат или им помагаат на лекарите при породувањето, даваат грижа пред и по породување и ги советуваат мајките за грижа за бебињата, учествуваат во здравственото воспитување на жените во врска со бременоста, доењето, исхраната и негата на новороденчињата.

Задачите вклучуваат:

- учество во спроведување на дијагностички и терапевтски постапки во гинекологија и акушерството;
- подготвување на родилките и нивно пораѓање;
- давање на нега на новороденчињата;
- обука на мајката за доење и исхрана на новороденчето;
- давање на парентерална терапија;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3222.01 Медицинска сестра - бабица
3222.02 Акушер

СПОРЕДНА ГРУПА 323.

Лица кои се занимаваат со традиционална медицина

Лицата кои се занимаваат со традиционална медицина советуваат за методите на чување и подобрување на здравјето и лекуваат човечки ментални и физички болести со техники од традиционалната практика во заедницата за кои се верува дека лекуваат со помош на природата или со сила на верба и со духовен совет.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: советување на клиентите за правилно однесување и начин на исхрана за да се зачува или поврати менталното и физичкото здравје и сила; лекување на пациенти со примена на традиционални техники кои лекуваат со помош или преку стимулирање на природата; лекување на болни со духовно влијание, сугестии и сила на верба.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3230. Лица кои се занимаваат со традиционална медицина

3230. Лица кои се занимаваат со традиционална медицина

Лицата кои се занимаваат со традиционална медицина лекуваат ментални и физички болести со растенија и други техники што традиционално се користат и за кои се верува дека лечат и исцелуваат со помош на стимулирање на природата, со психичко влијание и сугестија, со сила на верба и со духовен совет, и даваат совети и методи за чување и подобрување на здравјето и благосостојбата.

Задачите вклучуваат:

- лекување на болести и повреди со употреба на билки, медицински растенија, инсекти и други традиционални техники за кои се верува дека лекуваат;
- советување за правилен начин на исхрана и однесување за да се зачува или подобри здравјето и благосостојбата;
- настојување да се излечат човечките ментални и физички нарушувања со сила на вербата;
- советување за правилно однесување за да се зачува или подобри здравјето и благосостојбата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3230.01 Исцелувачи, лекување со растенија
3230.02 Исцелувачи, лекување без лекови
3230.03 Исцелувачи со молитва

СПОРЕДНА ГРУПА 324.

Ветеринарни техничари и асистенти

Ветеринарните техничари и асистенти вршат советодавни, дијагностички, превентивни и куративни работи кои се поограничени во поглед на комплексноста и обемот од оние што ги вршат ветеринарите, подготвувајќи и водејќи сметка за инструментите и другата опрема, подготвувајќи материјали и животни за преглед и лекување.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: давање на совети за болеста на животните, прегледување на животни, лекување при вообичаени болести, вакцинација, упатување кај ветеринар во случај на посериозни болести на животните и вршење на технички зафати во работата.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3240. Ветеринарни техничари и асистенти

3240. Ветеринарни техничари и асистенти

Ветеринарните техничари и асистенти вршат советодавни, дијагностички, превентивни и куративни работи кои се поограничени во поглед на комплексноста и обемот од оние што ги вршат ветеринарите, подготвувајќи и водејќи сметка за инструментите и другата опрема, подготвувајќи материјали и животни за преглед и лекување.

Задачите вклучуваат:

- советување за болестите и повредите на животните, како и за нивното лекување;
- преглед на животните заради дијагностицирање и упатување на потешките случаи кај ветеринарите, кога е потребно;
- подготвување на инструменти и материјали за лекување на животните;
- лекување на болни или повредени животни, особено при вообичаени болести и нарушувања;
- технички работи при вештачко осеменување на животните;
- подготовка на животни за преглед и лекување, како и придржување на животните при третманот, ако е потребно;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3240.01	Техничар за трихиноскопија
3240.02	Ветеринарен техничар - инсеминатор
3240.03	Ветеринарен техничар за вакцинација
3240.04	Ветеринарен техничар

СПОРЕДНА ГРУПА 325.

Други професионални соработници во здравството

Другите професионални соработници во здравството вршат технички задачи и обезбедуваат услуги во стоматологијата, офталмологијата, јавното здравство, медицински административни извештаи, физиотерапија, итни медицински третмани и други активности за поддршка на човечкото здравје.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: основна стоматолошка грижа и давање на услуги за спречување на болести на уста, давање совети на заедницата или лични совети за општата хигиена, диети или други превентивни мерки и намалување на потенцијалниот ризик од болести, давање на совети и едукација за санитетските здравствени мерки, издавање на рецепти и препишување на терапии на пациентите, снабдување со податоци за различни истражувања, наплата за дадените услуги, опремување на аптеки и снабдување со оптички помагала, запознавање со правилата за заштита на еколошката средина и дејствување врз свеста на луѓето, давање на физиотерапевтски услуги, масажи, подготовка на амбулантните простории за преглед, барање на медицинска помош и посветување внимание на несреќните и итните случаи и друго.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3251. Стоматолошки асистенти и терапевти

3252. Техничари за медицинска и здравствена евиденција

3253. Здравствени работници на заедницата
3254. Техничари во оптика
3255. Техничари и асистенти за физиотерапија
3256. Медицински асистенти
3257. Инспектори и помошници по здравство и животна средина
3258. Здравствени работници во амбуланта
3259. Стручни соработници во здравството кои не се класифицирани на друго место

3251. Стоматолошки асистенти и терапевти

Стоматолошките асистенти и терапевти изработуваат протетички помагала под надзор на стоматолозите и вршат протетички работи, а стоматолошките сестри помагаат при лекувањето.

Задачите вклучуваат:

- изработка на целосни и делумни протези;
- изработка на фиксни и подвижни протези;
- поправка на протези;
- учество во изработката на калапи;
- подготовка и водење сметка за стоматолошките инструменти и опремата;
- подготовка на стоматолошкиот материјал;
- помош во подготовката на пациентите за преглед и лекување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3251.01 Стоматолошка сестра
3251.02 Забарски асистент
3251.03 Заботехничари

3252. Техничари за медицинска и здравствена евиденција

Техничарите за медицинска и здравствена евиденција развиваат и прибираат информации, вршат запишување во здравствените документи и картони, ги складираат и чуваат во архива и постапуваат според постоечките професионални, етички и административни критериуми.

Задачите вклучуваат:

- планирање, развој, одржување и означување на различни здравствени белешки според определен редослед;
- работа со систем за наплата, како и собирање, класифицирање, складирање и анализирање на информациите;
- препишување, составување и процесирање на медицински досиеја;
- подготовка на медицински извештаи и комплетно и точно прикажување на белешките во согласност со регулативите;
- заштита и обезбедување на доверливите медицински забелешки;
- информирање на пациентите, нивно следење и упатување и давање на подобра грижа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други вработени;

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3252.01 Работник за здравствени информации
3252.02 Медицински евидентичар
3252.03 Медицински секретар

3253. Здравствени работници на заедницата

Здравствените работници на заедницата обезбедуваат и следат едукација и упатства за здравјето, се грижат и управуваат со основната здравствена превенција и вршат домашни посети на болни лица. Тие обезбедуваат поддршка и помош на индивидуалци и фамилии со водење на системи за здравствени услуги.

Задачите вклучуваат:

- обезбедување на информации за фамилиите и заедницата од здравствен карактер со вклучување на одлуки од нутриционисти, лична хигиена, грижа за доенчиња и деца, вакцинирање, превенции од труење, општа превенција, совети за семејно насилство и давање на прва помош;
- посета на семејства и домови и нивно снабдување со информации за здравствени и социјални услуги и давање на совет за користење на тие услуги;
- посета на семејства кои немаат пристап до здравствените установи и давање на основни здравствени услуги;
- дистрибуција на лекови и третман за превенција на ендемични и заразни болести како маларија, пневмонија, стомачни болести, жолтица, колера, сида и давање на инструкции за начинот на користење на лекарствата;
- собирање информации од заедницата, давање на упатства и закажување на прегледи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други вработени;

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3253.01 Здравствен работник

3254. Техничари во оптика

Техничарите во оптика препишуваат и ставаат очила и контактни леќи и советуваат за нивната употреба или за употребата на други оптички помагала, како и за правилно осветлување при работа и читање.

Задачите вклучуваат:

- преглед на очи и препишување очила, контактни леќи или друго лекување за да се подобри видот, а случаите кои тоа го бараат ги испраќаат на медицинско лекување кај лекари;
- советување за правилна употреба на очила и контактни леќи, соодветно осветлување при работа и читање и други оптички помагала;
- местење на препишана диоптрија во рамки и контактни леќи на корисниците;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3254.01 Оптометрист - техничар
3254.02 Оптички техничар

3255. Техничари и асистенти за физиотерапија

Техничарите и асистентите за физиотерапија лекуваат мускулни и коскени заболувања или делови на циркулаторниот или на нервниот систем со рачни методи и со ултразвучни, загреани, ласерски или слични техники, или применуваат физиотерапија и сродни терапии како дел од лекувањето на физички неспособните, ментално болните или неурамнотежените.

Задачите вклучуваат:

- спроведување постапки на физикална терапија (хидротерапија, криотерапија, парафинотерапија, масажи, електротерапија);
- спроведување на кинезитераписки постапки во професионалната рехабилитација;
- рачно масирање и акупресурна масажа во рехабилитацискиот процес;
- примена на балнеотерапија;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3255.01 Хидротерапевт
3255.02 Масер - медицински
3255.03 Физиотерапевтски техничар
3255.04 Електротерапевт

3256. Медицински асистенти

Медицинските асистенти лекуваат, вршат советнички, дијагностички, превентивни задачи, поограничени во поглед на комплексноста од оние што ги вршат лекарите. Работат независно или под инструкции и надзор на лекари во институции или на терен како дел од јавната здравствена служба и можат да работат, главно, со болести и нарушувања вообичаени во нивниот регион или претежно применуваат специфични видови на третмани.

Задачите вклучуваат:

- советување на заедници и поединци за контрола на раѓањето, хигиена, диета и други превентивни медицински мерки;
- спроведување на медицински испитувања за да се постават дијагнози или ги упатуваат потешките случаи до лекарите, доколку е можно;
- препишување на лекарства и лекување на дијагностицирани болести, нарушувања или повреди;
- вршење на прости хируршки операции;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3256.01 Медицински асистент

3257. Инспектори и помошници по здравство и животна средина

Инспекторите и помошниците по здравство и животна средина испитуваат и воведуваат правила и норми и регулираат сродни еколошки фактори кои можат да дадат ефект кај здравјето на луѓето, обезбедуваат безбедни места и услови за работа при работниот процес. Тие воведуваат програми за воспоставување и обезбедување на подобри санитетски услови и вршат професионален надзор на здравјето на вработените.

Задачите вклучуваат:

- презентирање на основните правила и регулативи што се однесуваат на работните услови за вработените во претпријатијата;
- прегледување на работните места и обезбедување на работна средина според регулативите и стандардите за санитетски и еколошки работни услови;
- давање на совети за еколошките и санитетските проблеми;
- советување на претпријатијата според регулативи што се однесуваат на хигиената, санитетските мерки, чистотата и оценка на производите што ги произведуваат;
- контрола на претпријатијата при отстранување на загадени материјали;
- спроведување на акции за одржување на хигиената и спречување на загадувањето на водата, воздухот, земјата и храната;
- промовирање на превентивни и контролни мерки за заштита од штетните супстанции во воздухот, хигиенските постапки за храна, правилно распоредување на отпадот и чистење на јавни места;
- добивање информации околу практичната работа за откривање на несреќи во согласност со безбедносните услови, правила и регулативи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3257.01 Санитарен техничар
3257.02 Здравствен советник
3257.03 Инспектор за здравство

3257.04 Санитарен инженер
3257.05 Санитарен инспектор
3257.06 Инспектор за санитарни безбедни услови за храната
3257.07 Инспектор за радиоактивна заштита
3257.08 Инспектор за заштита при работа
3257.09 Инженер-консултант за заштита при работа
3257.10 Инженер за безбедност и здравје при работа

3258. Здравствени работници во амбуланта

Здравствените работници во амбуланта обезбедуваат итна здравствена заштита на болни, немоќни, изнемоштени и повредени лица или лица со поинакви телесни или ментални оштетувања, како и навремено транспортирање на медицински средства.

Задачите вклучуваат:

- проценување на здравјето на лицата што се повредени при несреќи, природни катастрофи и други итни случаи и утврдување на моменталната потребна помош која треба да се даде;
- вршење на медицински процедури, давање на лекови и други терапии одговарајќи на протоколот за итни медицински третмани, вклучувајќи вештачко дишење на пациентите и опремување со работна опрема;
- следење на промените на здравјето на болните за време на лекувањето во медицински, рехабилитациски и други здравствени објекти;
- давање на информации и тренинг на групи и работници за давање на прва помош и иницирање на медицинска грижа;
- превентивно присуство и посветување на поголемо внимание на поголеми собири и други настани каде што можат да се случат несреќи;
- евиденција на информациите за болните, условите и дадените третмани и чување на медицинските белешки;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници;

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3258.01 Медицински болничар
3258.02 Болничар практичар
3258.03 Медицински техничар за итни случаи
3258.04 Медицински техничар - трансфузиолог
3258.05 Возач на амбулантна кола

3259. Стручни соработници во здравството кои не се класифицирани на друго место

Стручни соработници во здравството кои не се класифицирани на друго место ги опфаќа здравствените соработници кои не се класифицирани во подгрупата 32 Техничари и асистенти во здравството.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3259.01 Биоенергетичар
3259.02 Остеопат
3259.03 Техничар-нутриционист

ПОДГРУПА 33.

Бизнис и административни стручни соработници

Бизнис и административните стручни соработници вршат технички работи во врска со практичната примена на знаења од областа на финансиите, продажбата, водење на сметководство, правни, статистички и други државни активности во врска со царина, данок, социјална заштита, администрација, вработување, развој на човечки ресурси, како и издавање на документи и дозволи.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: работа со вредносни хартии, осигурување и сопственост, организирање на патувања, трговија со техничка и друга стока на

големо, процена на вредноста на стоки, недвижен имот или друг имот или продавање на аукција; давање деловни услуги како посредници, работа во службите во претпријатијата, во книговодствени, правни, статистички и други услуги; вршење државни работи кои се однесуваат на царина, данок, социјална заштита и социјална работа, посредување при вработување, издавање документи и дозволи и полициски служби. Тие може да примаат инструкции од стручњаците за бизнис и администрација. Може да биде вклучен и надзор на другите соработници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

331. Финансиски и математички стручни соработници
332. Агенти и брокери за продажба и купување
333. Агенти за деловни услуги
334. Административни и специјализирани секретари
335. Царински службеници, даночни, полициски и референти за социјална заштита и сродни владини стручни соработници

СПОРЕДНА ГРУПА 331.

Финансиски и математички стручни соработници

Финансиските и математичките стручни соработници анализираат и поднесуваат апликации за заеми, донесуваат одлуки за купување и продавање на хартии од вредност, девизи, различни видови осигурување, недвижнини, дејствуваат како претставници на трговијата на големо или како купувачи во име на претпријатија и институции, ја проценуваат вредноста на стоката, недвижностите и друг имот и ги продаваат на аукции и вршат други финансиски, математички и деловни услуги.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: анализа на пазарните трендови на хартиите од вредност, девизи, стока и недвижен имот, купуваат и продаваат во име на клиенти или во сопствено име, советување и продажба на полиси за осигурување, гарантирање за правилен упис на преносот на хартии од вредност и сопственост на недвижен имот, поднесување апликации за кредити и заеми, организирање и советување за патувања, продажба на разновидна стока на големо во име на производителот или увозникот, вклучувајќи технички уреди и опрема, купување на стока и услуги во име на претпријатијата, процена на вредноста на стоки, недвижен имот или друг имот или продавање на аукции, планирање и вршење на финансиски трансакции и обврски според главните сметководствени принципи, сметководствени советувања и асистенции во слични калкулации. Занимањата од оваа споредна група може да примаат инструкции од директорите или научниците и сродните стручњаци. Може да биде вклучен и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3311. Берзански и финансиски дилери и посредници
3312. Службеници за кредити и заеми
3313. Сметководствени стручни соработници
3314. Соработници за статистичко - математички работи
3315. Проценувачи и валоризатори

3311. Берзански и финансиски дилери и посредници

Берзанските и финансиските дилери и посредници купуваат и продаваат хартии од вредност (обврзници, акции и други финансиски инструменти), тргуваат со девизи во име на сопственото претпријатие или за купувачите врз основа на полномоштво и препорачуваат трансакции за клиенти или за раководството.

Задачите вклучуваат:

- прибирање на информации за финансиската состојба на купувачите и претпријатијата во кои можат да се вложуваат инвестиции;
- анализа на пазарни трендови поради движењето на хартиите од вредност (обврзници, акции и други финансиски документи), вклучувајќи и девизи ;
- известување на потенцијалните инвеститори за условите и можностите на пазарот;

- советување и учество во преговорите за роковите и организацијата на заемите, пласирање на хартиите од вредност на финансискиот пазар со цел зголемување на капиталот на клиентите;
- забележување и пренос на нарачки за купување и продажба за стоковни или други финансиски средства, обврзници, вредносни хартии и девизи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3311.01 Агент за продажба на хартии од вредност
3311.02 Берзански менувач
3311.03 Берзански посредувач
3311.04 Берзански сензал
3311.05 Девизен дилер
3311.06 Посредник за девизна размена

3312. Службеници за кредити и заеми

Службениците за кредити и заеми ги анализираат и проценуваат финансиските документи и апликациите за кредити и заеми и ги одобруваат или не, со претходна препорака од претпоставените менаџери.

Задачите вклучуваат:

- интервјуирање на личностите што аплицирале, хипотеканти, студенти и деловни позајмувачи;
- истражување и проценување на апликантите за заем според финансискиот статус, препораки, поседување на други заеми и способноста за враќање на заемот;
- поднесување на молба за кредити и заем до раководството кои одлучуваат за одобрување или одбивање на барањата, водејќи сметка за кредитната граница на институцијата;
- чување на забелешки од исплати и подготвување на рутински молби за исплата на задоцнети сметки проследени со легална постапка;
- комплетирање на целокупната документација за кредити и заеми;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3312.01 Посредник во продажба на лизинг
3312.02 Службеник за заем и кредити
3312.03 Службеник за хипотека
3312.04 Кредитен контролор

3313. Сметководствени стручни соработници

Сметководствените стручни соработници изработуваат комплетни извештаи за финансиски трансакции, верификуваат точност на документите и извештаите што се однесуваат на такви трансакции, самостојно организираат и водат сметководствени работи со примена на меѓународни сметководствени стандарди и законски прописи.

Задачите вклучуваат:

- изработка на извештаи за сите материјално-финансиски промени и трансакции во претпријатието во согласност со сметководствената политика, под надзор на сметководствените стручњаци;
- подготовка на извештаи за даночните обврски;
- подготовка на финансиски сметки и извештаи за специфични периоди;
- верификување на точноста на документите и извештаите што се однесуваат на сите плаќања, други трансакции, како и промена на материјалниот имот во претпријатието;
- примена на знаења за принципите на книговодството, со цел да се решат проблемите при работењето;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на другите соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3313.01 Водач на книговодство
3313.02 Книговодител
3313.03 Финансиски книговодител
3313.04 Материјален книговодител

3314. Соработници за статистичко - математички работи

Соработниците за статистичко-математички работи помагаат во планирањето, собирањето, обработката и презентирањето на математички, статистички и актуарски податоци и во вршењето на тие операции, обично со надгледување на дипломираните математичари и дипломираните статистичари.

Задачите вклучуваат:

- помош во планирањето и пресметувањето на математички, статистички и актуарски показатели, како и сродни пресметки;
- подготовка на детални процени на количините и трошоците на материјали и работна рака, потребни за статистички истражувања, пописи на населението и други истражувања;
- технички работи поврзани со собирањето на податоци и контрола на квалитетот и однесувањето на попишувачите/анкетарите при спроведувањето на попис, односно други редовни и вонредни статистички истражувања;
- технички работи поврзани со составување, оддржување и користење на регистри и класификации за потребите на пописите и другите статистички истражувања;
- употреба на стандардни компјутерски програми за пресметување на математички, актуарски и статистички показатели и сродни пресметки;
- подготовка на математички, актуарски и статистички показатели и други резултати за графичко или табеларно прикажување, односно објавување;
- употреба на знаења за математички, актуарски и статистички методи за пресметување на показатели, сродни принципи и практики, за решавање на проблемите што се јавуваат во текот на работењето;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3314.01 Стручен соработник за финансиски план и анализа
3314.02 Стручен соработник за математички операции и прикази
3314.03 Стручен соработник за статистички операции и прикази
3314.04 Стручен соработник за операции и прикази во осигурувањето
3314.05 Соработник за статистичко-математички работи

3315. Проценувачи и валоризатори

Проценувачите и валоризаторите ја проценуваат вредноста на разновидни стоки и имот и ги проценуваат загубите што ги покрива одредена осигурителна компанија.

Задачите вклучуваат:

- одредување на квалитетот или вредноста на суровините, недвижниот имот, индустриската опрема, личните или домашните вредности, уметничките дела, скапоцените камења и други предмети што се нудат на продажба или се осигуруваат;
- процена на големината на загубата и обврската на осигурителните друштва за загубите покриени со полисите за осигурување;
- добивање извештаи за продажба и процена на слични предмети или имоти;
- прегледување и процена на условите, големината и конструкцијата на предметите или имотите;
- подготвување на процена, шема и проценување на користените фактори и методи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3315.01 Проценувач на уметнички дела
3315.02 Проценувач на осигурување
3315.03 Проценувач на накит
3315.04 Проценувач на имот
3315.05 Проценувач и валоризатор

СПОРЕДНА ГРУПА 332.

Агенти и брокери за продажба и купување

Агентите и брокерите за продажба и купување ги претставуваат компаниите, владините и другите организации, купуваат и продаваат продукти, роба, осигурувања, опрема и други услуги за индустриски, професионални, комерцијални и услужни претпријатија.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: добивање информации околу следењето и анализата на пазарниот тренд и условите на работодавците и конкуренцијата на стоката и услугите, следење на информациите во врска со клиентите потребни за идентификација на соодветните продукти и услуги, објаснување и демонстрација на продуктите и услужување на клиентите, преговарање околу цените, постигнување на договори, утврдување на термини, посредување околу шпедитерски услуги за набавка и продажба на стока, како и вршење на други услуги.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3321. Осигурителни застапници
3322. Комерцијалисти во продажба
3323. Набавувачи
3324. Трговски посредници

3321. Осигурителни застапници

Осигурителните застапници советуваат и продаваат на нови и на постојани клиенти животно осигурување, осигурување во случај на несреќа, автомобилско, парично и осигурување против пожар, животно осигурување каде што целокупната уплата може да се врати на осигуреникот под договорените услови и други видови осигурување.

Задачите вклучуваат:

- прибирање известувања за состојбата на осигурениците кои се неопходни за да се одреди видот и условите на осигурувањето;
- преговори со осигурениците за да се одреди видот и степенот на ризик за кој се дава осигурувањето, обемот на осигурувањето и условите на плаќање;
- преговори и обновување на договорите за осигурување;
- советување и преговарање за условите на договорите за осигурување за големи или специјални видови на проекти, инсталации или ризици;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3321.01 Застапник за осигурување
3321.02 Самостоен диспонент за осигурување
3321.03 Контролор за осигурување (луѓе и имоти)
3321.04 Контролор на инкаса на живот
3321.05 Манипулант за осигурување
3321.06 Манипулант за осигурување на имот
3321.07 Манипулант за осигурување на сообраќај
3321.08 Манипулант за осигурување од незгоди
3321.09 Манипулант за осигурување на животи
3321.10 Референт за осигурување на имоти и лица
3321.11 Референт за проверка на податоци за осигурување
3321.12 Ликвидатор на штети

3322. Комерцијалисти во продажба

Комерцијалисти во продажба продаваат разновидни производи на големо, вклучувајќи уреди, опрема и технички производи и даваат потребни известувања.

Задачите вклучуваат:

- продажба на производи на мало, продажба по пат на каталог, како и прибирање на порачки;
- продажба на техничка опрема, понуди и слични услуги на претпријатија или на поединци;
- давање општи и специфични информации на можните купувачи за карактеристиките на опремата и демонстрирање на нивната употреба;
- известување за намерите на купувачите и нивните барања до производителите;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3322.01 Комерцијалист
3322.02 Комерцијалист за надворешна трговија
3322.03 Комерцијалист за внатрешна трговија
3322.04 Технички застапник на продажба
3322.05 Застапник - трговски патник
3322.06 Референт за продажба
3322.07 Советник за продажба
3322.08 Комерцијален експедитер
3322.09 Советник за туристички аранжмани
3322.10 Шеф на продажба
3322.11 Шеф на трговско претставништво
3322.12 Шеф на складишно работење
3322.13 Шеф на продавница
3322.14 Пазаришен инспектор
3322.15 Инспектор за трговија
3322.16 Инспектор за туризам
3322.17 Раководител на возен парк

3323. Набавувачи

Набавувачите купуваат производи и услуги во име на производни, комерцијални и други претпријатија и институции.

Задачите вклучуваат:

- преговарање и потпишување на договори за набавка на опрема, суровини и производи и испорака на материјали за индустриски погони, државни и други претпријатија, како и набавка на стока за препродажба;
- прибирање информации за барањата и залихите, одредување на количината и квалитетот на нарачката, трошоците, датумот на испорака и други услови на договорот;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3323.01 Самостоен референт за набавка
3323.02 Шеф за снабдување на продавница

3324. Трговски посредници

Трговски посредници купуваат и продаваат производи, обично на големо, на самите аукции или за дополнителна испорака.

Задачите вклучуваат:

- воспоставување контакти меѓу купувачите и продавачите на производи;

- разгледување на барањата за продажба и купување на клиентите и соодветно советување во врска со нив;
- изработка на каталози за лицитации, одредување на цените, посетување на аукции;
- преговори за купување или продажба на производите кои не се продадени на аукциите;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3324.01 Трговски посредник
3324.02 Посредник за превоз

СПОРЕДНА ГРУПА 333.

Агенти за деловни услуги

Агентите за деловни услуги воспоставуваат контакт за продажба на различни деловни услуги како рекламирање, давање на дозвола за осигурување на потребни документи, спојување на лица што бараат работа со соодветни работни позиции, наоѓање на работници за вработување, подготвување на договори, организирање на конференции и слични настани, менаџирање со просторот и други недвижнини и други слични активности.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: реализирање на постапки за клиентите за увоз и извоз, осигурување на стоката по барање на комитентите, договарање на конференции и важни настани, угостителски услуги, обезбедување на простор и визуелна и компјутерска опрема, транспорт за потребите на социјални настани, спојување на лицата што бараат работа со работодавците, наоѓање на работници за вработување, вршење на проценителски работи, изготвување на договори и нивно извршување и друго.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3331. Агенти за клиринг и шпедиција
3332. Планери на конференции и слични настани
3333. Посредници за вработување и посредници за работни договори
3334. Агенти за недвижности и менаџирање на просторот
3339. Агенти за деловни услуги, некласифицирани на друго место

3331. Агенти за клиринг и шпедиција

Агентите за клиринг и шпедиција организираат доставување, испраќање и складирање на стока во меѓународниот промет, вршат царински формалности во увозот, извозот, помагаат на увозно-извозните претпријатија при склучување купопродажни договори, вршат осигурување на стоката по барање на комитентите, вршат посебни и други работи за комитентите.

Задачите вклучуваат:

- помош при склучување на купопродажни договори;
- избор на најповолни средства и начин на транспорт;
- вршење на тарифни работи, пресметување на цената на транспортот;
- осигурување и реосигурување на стоката при транспорт;
- средување на потребната документација за транспорт на стоката;
- пополнување на царинска декларација и постапка при царинење и други царински формалности при увоз, извоз и транспорт на стока;
- организирање на контрола на квалитетот и на количината на стоката, земање примероци и вршење на одделни работи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3331.01 Шпедитерски техничар
3331.02 Шпедитерски царински декларант
3331.03 Референт за извоз и за увоз

3331.04 Тарифант
3331.05 Агент за транспорт, шпедиција и логистика

3332. Планери на конференции и слични настани

Планерите на конференции и слични настани планираат, организираат и координираат услуги за конференции, конгреси, приредби, свечености, банкети, семинари, јубилеи и други слични настани и случувања.

Задачите вклучуваат:

- рекламирање на конференции, конвенции и организирање на изложби за потенцијалните купувачи;
- барање и давање на информации во поглед на услугите, ако е потребно, за наемнина за простор, опрема, угостителски услуги, репрезентација и други услуги;
- одржување на состаноци со клиентите и дискутирање за потребните услуги и можности во врска со нивните свечености;
- аранжирање и координација на услугите и средствата како што се уреди за сигнализација, проекција, опрема за звучни и визуелни ефекти, услуги околу транспортот за настаните, подготвување на презентација и слично;
- организација на уписнина со партиципација;
- преговарање за типот на услугите и цените во рамките на дозволениот буџет;
- надгледување на работните договори и поднесување на извештаи за варијациите на работните нарачки;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници;

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3332.01 Секретар на организација
3332.02 Агент за културни приредби
3332.03 Агент за музички приредби
3332.04 Агент за театарски приредби
3332.05 Организатор на конгреси
3332.06 Организатор на конференции
3332.07 Организатор на културно - забавни приредби
3332.08 Планер на венчавки
3332.09 Агент за логистика

3333. Посредници за вработување и посредници за работни договори

Посредниците за вработување и посредниците за работни договори посредуваат меѓу лицата кои бараат работа и работодавците.

Задачите вклучуваат:

- стручен избор на работниците според условите кои треба да ги исполнуваат, упатување на работниците до работодавците;
- давање известувања на невработените за можностите за стручно оспособување, како и за другите права на невработените;
- потпишување на договор за работа со вработениот;
- водење задолжителни евиденции при вработување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3333.01 Посредник за вработување
3333.02 Референт за засновање работен однос
3333.03 Референт за избор на кадри

3334. Агенти за недвижности и за менаџирање на просторот

Агентите за недвижности и за менаџирање на просторот вршат подготовки за купопродажба, изнајмување и земање под закуп на недвижен имот, најчесто во корист на клиенти и врз база на полномоштво.

Задачите вклучуваат:

- собирање на информации за имотот што се продава или издава под закуп, условите на сопственикот и потребите на можните купувачи или закупци;
- покажување на имотите што треба да се продадат или изнајмат на можните купувачи или закупци и објаснување за условите на продажбата или за условите за изнајмување или издавање;
- подготовки за потпишување на договорите за изнајмување и пренос на сопственичките права;
- собирање на наемнина во име на сопственикот и преглед на имотот пред и по изнајмувањето;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3334.01 Агент за промет со недвижности

3339. Агенти за деловни услуги, некласифицирани на друго место

Оваа единечна група ги содржи занимањата на агенти за деловни услуги кои не се класифицирани на друго место во споредната група 333.Агенти за деловни услуги.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3339.01 Аукционер
3339.02 Агент за литература
3339.03 Агент за пропаганда
3339.04 Агент за спорт
3339.05 Организатор на спортско - рекреативни дејности

СПОРЕДНА ГРУПА 334.

Административни и специјализирани секретари

Административните и специјализираните секретари применуваат и поддржуваат комуникација, документација и внатрешни менаџерски координативни активности на организационата единица и организираат проток на информации меѓу различни организациони единици.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: примена и поддршка на комуникациски, документациски и внатрешни менаџерски координативни активности на организационата единица за да му помогнат на раководителот на единицата и на другиот раководен персонал, водат записници од состаноци и белешки за работењето, водат комплетна евиденција и изработка на извештаи за финансиските трансакции, собирање, обработка и презентирање на математички, статистички и актуарски податоци. Занимањата од оваа споредна група може да примаат инструкции од директорите или научниците и од сродни стручњаци. Може да биде вклучен и надзор на останатите соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3341. Канцелариски надгледувачи
3342. Правни секретари
3343. Административни и секретари на извршната власт
3344. Медицински секретари

3341. Канцелариски надгледувачи

Канцелариските надгледувачи ги надгледуваат, координираат и контролираат работните активности на канцелариските работници за внес на податоци и пишување.

Задачите вклучуваат:

- поставување на планираната работа и извршување и координирање на активностите помеѓу вработените;

- одредување и прегледување на работата на вработените службеници следејќи ги нивните работни должности, обработка и чување на забелешки и досиеја;
- употреба на канцелариски и административни вештини;
- ракување со телефони и телефонски централи;
- решавање на сродни проблеми, подготовка и поднесување на извештаи;
- обучување и давање на инструкции за работните должности и безбедносните процедури;
- поставување на работни норми и оценување на вработените за извршената работа;
- регрутирање на кадри, интервјуирање и избор на вработените;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3341.01 Администратор
3341.02 Организатор на патувања
3341.03 Туристички аниматор
3341.04 Посредник за патувања
3341.05 Надгледувач на службеници
3341.06 Надгледувач на внесувач на податоци
3341.07 Раководител на смена

3342. Правни секретари

Правните секретари применуваат специјализирано знаење од законската терминологија и вршат поддршка на законски комуникации, документи, внатрешни менаџирања, координација на активности, помош во адвокатски, нотарски, извршителски канцеларии и правни одделенија во разновидни институции.

Задачите вклучуваат:

- подготвување и извршување на правни документи и хартии како што се тапии, писмени изјави, полномоштва, застапување и друго;
- прикажување и читање на документи за корекција и обезбедување на одговори во согласност со правните процедури;
- испраќање на пошта, факсови, средување на испораки и одговори на клиенти, сведоци или судски службеници;
- организирање и одржување на документи од судски процеси и судската библиотека;
- испитување на поднесените молби и одржување на слободни средби со клиентите;
- асистирање во подготовките на буџетот, следење на трошоците, составување на нацрти на куповните и набавните договори;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3342.01 Правен секретар
3342.02 Правен менаџер
3342.03 Правен асистент

3343. Административни и секретари на извршната власт

Административните секретари на извршната власт применуваат и поддржуваат комуникациски, документациски и внатрешни менаџерски координативни активности на организационата единица со цел помагање на директорите и другиот раководен персонал, закажуваат состаноци, водат записници за работењето, пишуваат писма и одговараат на пошта.

Задачите вклучуваат:

- водење на административна кореспонденција и записници;
- собирање информации, предлагање и надгледување на рокови и состаноци;

- избор на барања за состаноци, планирање и организирање на состаноци и патувања на раководителите на организационата единица и друг раководен кадар;
- помош во подготовката на фактури, контрола на трошоците, скицирање на договорите и барањата за набавка;
- помош на раководителот на организационата единица и на другиот раководен кадар по прашања од административна или организациона природа;
- помош на раководителот на организационата единица во организирање и давање гостопримство на надворешни лица или членови на раководниот одбор;
- водење записници за работата на собранија, собири, судови и друго со помош на стенографија или со други помагала;
- пишување на деловни и стручни писма и друга кореспонденција и одговарање;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3343.01 Административен секретар
3343.02 Технички секретар
3343.03 Кореспондент
3343.04 Извршен секретар во конзуларно претставништво
3343.05 Секретар на друштво
3343.06 Секретар на месна заедница
3343.07 Матичар управник
3343.08 Матичар
3343.09 Управител
3343.10 Асистент на управител
3343.11 Јавен администратор

3344. Медицински секретари

Медицинските секретари користат специјализирано знаење од медицинската терминологија и процедури во здравството, асистираат на здравствените помошници и вршат разновидни комуникации, документации, координирање на административни внатрешни функции за поддршка на здравствените работници во здравствените објекти и други сродни здравствени организации.

Задачите вклучуваат:

- планирање и потврдување на здравствената служба и комуникативните пораки за медицинскиот персонал и пациентите;
- вршење на графички записи на карти, извештаи, документи и одговори;
- интервјуирање на пациенти за комплетирање на медицинската документација и случаи за историјата на болеста;
- комплетно осигурување и други потребни форми;
- професионален третман на медицинските досиеја, извештаи и технички книги;
- подготвување на финансиски сметки и процедури за плаќање;
- асистирање во подготовката на буџет, составување на нацрти од куповните и набавните договори или снабдување со нарачки;
- поддршка на вработените и други канцелариски работи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3344.01 Медицински секретар
3344.02 Медицински административен помошник
3344.03 Медицински стенограф

СПОРЕДНА ГРУПА 335.

Царински службеници, даночни, полициски и референти за социјална заштита и сродни владини стручни соработници

Службениците на државната управа опфатени во оваа споредна група обезбедуваат спроведување и примена на релевантни закони, правила и прописи што се однесуваат на државната граница, царинска контрола на стока и патници во царинското подрачје, царинење на стока, даноци, социјална заштита и други активности. Пропишуваат или испитуваат барања за дозволи и одобренија во врска со патувања, увоз, извоз на стока, транзит, основање на претпријатија, изградба на објекти и други активности на физички и правни лица, во зависност од прописите.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: контрола на државната граница и царинското подрачје и проверка на лицата и возилата, патнички и транспортни документи и стока на граничните премини, за да се обезбеди почитување на релевантни закони и прописи; преглед и одлучување за барањата за социјални бенефиции, преглед на пријавите за данок на доход или добивка што ги плаќаат физичките или правните лица, преглед и одлучување за барањата за одобренија и дозволи што се неопходни за патување, увоз и извоз на стока, изградба на градежни објекти, основање на претпријатија и преземање на други активности во зависност од прописите.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3351. Царински службеници
3352. Даночни службеници
3353. Референти за социјална заштита
3354. Референти за издавање дозволи
3355. Полициски инспектори и детективи
3359. Царински службеници, даночни, полициски и сродни владини помошници и референти кои не се класифицирани на друго место

3351. Царински службеници

Царинските службеници извршуваат царински надзор, контрола на извозот, увозот и транзитот на стока, царинење на стока, откривање на царински и други прекршоци како и кривични дела, вршење на пресметка и наплата или враќање на извозни и увозни давачки, обработка на документи и наплата на акцизи и водење на царинско управна постапка.

Задачите вклучуваат:

- патролирање по државните граници и крајбрежните води за да се спречи илегално влегување или излегување, надзор на други работници, девизи или стоки;
- спроведување на царински надзор и контрола;
- проверка на патнички документи на лица на граничните премини за да се утврди дали имаат неопходни дозволи и потврди;
- проверка на багажот на лицата кои ја минуваат границата за да се утврди дали се почитуваат соодветните прописи и правила поврзани со увоз или извоз на стока и девизи;
- проверка на транспортните документи и товарот на возилата што ја минуваат границата за да се утврди дали се почитуваат законските регулативи што се однесуваат на стоката во транзит, увоз или извоз на стоката и проверка дали се платени сите потребни давачки;
- сведочење на суд за околностите и резултатите од спроведените истраги, доколку е потребно;
- соработка со други државни органи, странски царински управи и меѓународни организации;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3351.01 Цариник, виш соработник
3351.02 Управник на царинарница
3351.03 Царински соработник
3351.04 Шеф на испостава
3351.05 Царински службеник
3351.06 Царински инспектор

3352. Даночни службеници

Даночните службеници испитуваат даночни пријави, купопродажни договори, пропишани деловни книги и други документи, за да се утврди видот на данокот, таксата и другите давачки што треба да ги уплатат обврзниците, а за посебни и важни случаи ги известуваат надлежните по чии упатства и контрола работат.

Задачите вклучуваат:

- советување на правните и физичките лица за точно разбирање на законската регулатива во врска со одредувањето и плаќањето даноци, придонеси, такси и други давачки и за правата и обврските на граѓаните;
- прегледување на даночните пријави, купопродажните договори и релевантните документи за да се утврди видот и износот на данокот, придонесите и другите давачки што треба да се платат;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3352.01	Даночен извршител
3352.02	Даночник
3352.03	Референт за данок
3352.04	Службеник за данок
3352.05	Координатор на даночно одделение
3352.06	Шеф на даночен шалтер

3353. Референти за социјална заштита

Референтите за социјална заштита испитуваат и решаваат барања за социјална помош во пари или во натура и други бенефиции за да се утврди видот и висината на бенефициите и известување на надлежните институции за посебните и важни случаи.

Задачите вклучуваат:

- советување на лицата, институциите и организациите за правата и обврските на граѓаните, за правните толкувања на законите, прописите и правилата на социјалната заштита и одредување и исплата на парична помош;
- прегледување на барањата и другите документи за да се утврди видот и висината на помошта што лицата треба да ја добијат и донесување решенија за реализирање на помошта;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3353.01	Референт за пензиско и инвалидско осигурување
3353.02	Референт за социјални прашања
3353.03	Референт за социјално осигурување
3353.04	Референт за здравствено осигурување

3354. Референти за издавање дозволи

Референтите за издавање дозволи, одобренија, уверенија, документи и друго, ги разгледуваат поднесените барањата за узоз или извоз на стока, основање претпријатија, издавање градежни дозволи, издавање пасоши, лични карти, возачки легитимации и друго. Утврдуваат дали се исполнети условите за поднесеното барање, како и дали се исполнети и специфичните барања. За посебните и важни случаи ги известуваат надлежните органи под чијшто надзор и работат.

Задачите вклучуваат:

- толкување на закони и прописи што се однесуваат на одреден вид дозвола (одобренија, уверенија и др.) и условите поврзани со одобрувањето, како и правата и обврските на граѓаните;
- проверка на поднесените барања, приложените релевантни документи и одлучување дали може да се издаде бараната дозвола или не и под кои услови;

- проверка на барањата за издавање пасоши и други лични документи и нивно одобрување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3354.01 Референт за издавање на лични дозволи
3354.02 Референт за пасоши
3354.03 Референт за регистрации на возачи на моторни возила
3354.04 Референт за издавање на градежни дозволи

3355. Полициски инспектори и детективи

Полициските инспектори и детективите спроведуваат истраги за извршени кривични дела и се обидуваат да добијат информации за лицата и институциите што можат да се употребат во спречување на криминалот, испитуваат докази и околности поврзани со извршени кривични дела и се обидуваат да добијат информации кои не се лесно достапни или очигледни во врска со институциите и однесувањето на лицата, а со цел да се спречат кривичните дела.

Задачите вклучуваат:
- воспоставување контакти и извори на информации за планирани или извршени кривични дела за да се спречат таквите дела и да се најдат виновниците;
- испитување на настани и околности за кои постои сомнеж дека се со криминална природа за да се соберат докази и за да се идентификуваат организаторите;
- воспоставување контакти и извори на информации што не се достапни или очигледни, а се поврзани за институции, околности и однесувања на лица, обично со цел да се спречи криминал;
- испитување на можни случаи на кражба на стоки, пари или информации од претпријатија и на можни случаи на незаконско однесување од страна на корисници или вработени лица;
- испитување на институции или други околности и однесување на лица во корист на правните власти или клиентите;
- апсење или помош при апсење, по налог или доколку постои овластување;
- сведочење на суд или известување на претпоставените или клиентите за околностите и за резултатите од истрагите;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3355.01 Инспектор за спречување на стопански криминал
3355.02 Инспектор во областа на недозволена трговија и растурање на опојна дрога
3355.03 Инспектор во службата за безбедност
3355.04 Инспектор за јавна безбедност
3355.05 Инспектор за разбојништво, тешки кражби, измами, фалсификати и криење
3355.06 Криминалистички инспектор
3355.07 Криминалистички референт
3355.08 Криминалистички лаборант
3355.09 Криминалистички техничар
3355.10 Криминалистички фототехничар
3355.11 Приватен детектив
3355.12 Началник на полиција
3355.13 Полициски инспектор

3359. Царински службеници, даночни, полициски и сродни владини помошници и референти кои не се класифицирани на друго место

Во оваа единечна група треба да бидат класифицирани занимањата за кои со сигурност може да се заклучи дека припаѓаат на државната служба и да не се распределени на друго место во споредната група 335. Царински службеници, даночни, полициски и референти за социјална заштита и сродни владини

стручни соработници, а недостигаат податоци за конкретната работа според која би можеле да се распределат во соодветна единечна група.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3359.01 Референт за јавно-управни работи
3359.02 Помлад референт
3359.03 Референт
3359.04 Виш референт
3359.05 Самостоен референт

ПОДГРУПА 34.
Правни, општествени и културни стручни соработници

Правните, општествените и културните стручни соработници вршат технички задачи поврзани со практична примена на науката во правни сродни услуги, социјална работа, култура, религија, кулинарство, религија и спортско-рекреативни активности.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: обезбедување на технички и практични услуги и функционална поддршка на легални истражни процеси, програми за социјална помош на заедницата за религијата и културни активности, учествување во судско решавање на спортски натпревари, развивање и спроведување на спортски тренинзи, фитнес и рекреативни програми, комбинирање на практичната и техничката вештина во различни уметнички, културни и кулинарски активности, подготовка и надзор на менија и храна и друго.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:
341. Правни, општествени и религиозни стручни соработници
342. Спортски и фитнес работници
343. Стручни соработници за уметност, култура и кулинарство

СПОРЕДНА ГРУПА 341.
Правни, општествени и религиозни стручни соработници

Правните, општествените и религиозните стручни соработници вршат технички и практични услуги и обезбедуваат функционални и правни процеси, програми за социјална и општествена помош и религиозни активности.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: асистирање и правна поддршка, подготвување на правни документи и судски услуги, добивање и анализирање на докази, вршење на социјални работи, управување и извршување на програми за социјална помош и општествени услуги, помагање на клиентите и решавање на лични и социјални проблеми, советување, морална и духовна поддршка на индивидуални лица или на целокупната заедница.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
3411. Правни и сродни стручни соработници
3412. Социјални работници
3413. Сродни стручњаци за религија

3411. Правни и сродни стручни соработници

Правните и сродните деловни помошници им помагаат на директорите и правните и други стручњаци во врска со правни прашања, вклучувајќи ги и оние кои се однесуваат на осигурувањето, одобрувањето на заеми и други финансиски трансакции.

Задачите вклучуваат:
- проучување или договор за проучување на закони, прописи, правни записи и соодветни правни документи;
- подготовка на документи кои содржат правни аспекти или одредување на услови под кои се даваат заеми или договараат осигурувања;
- советување на клиенти и агенти за правни и технички прашања кои се однесуваат на нивните случаи;

- подготовка на документи кои се однесуваат на пренос на недвижен имот, акции и други прашања кои бараат формална регистрација;
- проверка на валидноста на документите и нивно внесување во акционерскиот регистар на претпријатието;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3411.01 Референт за правни работи
3411.02 Стручен соработник во правосудните органи
3411.03 Судски референт
3411.04 Судски администратор
3411.05 Судски полицаец
3411.06 Управен правник
3411.07 Асистент во осигурување
3411.08 Нотарски приправник

3412. Социјални работници

Социјалните работници насочуваат клиенти по социјални и сродни прашања за да им овозможат да ги откријат и искористат можностите за надминување на потешкотиите, давање помош на поединци и семејства за лични и социјални проблеми и превенција во развојот на деликвентните појави во општеството а со цел да се постигнат одредени цели.

Задачите вклучуваат:

- помош на поединци и семејства за лични и социјални проблеми;
- собирање на информации важни за потребите на клиентите и советување за нивните права и должности;
- анализирање на ситуацијата на клиентот и известување на алтернативните приоди во разрешувањето на проблемите;
- составување на извештаи од суд или на извештаи за суд и на други правни лица;
- планирање, процена, вреднување и развој на социјалните служби;
- превенција на развојот на деликвенцијата или успешна рехабилитација на деликвенти со организирање и надзор на социјални, рекреативни и образовни активности во младински клубови, општински центри и во слични организации или на некој друг начин;
- помош на физички или ментално хендикепирани лица за да се постигне адекватен третман и за да се подобри нивната способност за снаоѓање во општеството;
- откривање на деца без примерна родителска грижа и преземање мерки за нивно згрижување;
- планирање, организирање или обезбедување на служби за обезбедување за домашна помош, како и друг вид помош на стари лица;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3412.01 Социјален работник во центар
3412.02 Социјален работник во дом
3412.03 Социјален работник во образование
3412.04 Социјален работник во здравство
3412.05 Социјален работник во правосудство
3412.06 Социјален работник

3413. Сродни стручњаци за религија

Сродните стручњаци за религија учествуваат и изведуваат религиозни работи или ги посветуваат своите животи на контемплативни молитви или на медитација и проповедаат и пропагираат учење од својата определена религија.

Задачите вклучуваат:

- учествување и изведување на религиозни работи;
- живеење како член на посебна заедница и следење на нејзините правила и дејствија;
- посветување на своите животи на контемплативна молитва или на медитација;
- проповедање и пропагирање на учење од одредена религија;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3413.01 Други членови на верски редови
3413.02 Јеромонах
3413.03 Калуѓер (калуѓерка)
3413.04 Манастирски настојник
3413.05 Милосрдна сестра
3413.06 Монах (монашка)
3413.07 Редовник
3413.08 Редовник- лаик
3413.09 Редовник-свештеник
3413.10 Фратар
3413.11 Други верски работници
3413.12 Ѕвонар
3413.13 Клерик
3413.14 Свирач на оргули во црква
3413.15 Подѓакон
3413.16 Сакристан
3413.17 Црковен одборник
3413.18 Црковен пејач
3413.19 Црковник
3413.20 Ѓакон

СПОРЕДНА ГРУПА 342.

Спортски и фитнес работници

Спортските и фитнес работници целосно подготвуваат спортски настани за конкретна финансиска заработувачка, тренираат професионални спортисти и спортски аматери, промовираат стандарди во спортот, планираат и организираат спортски настани, даваат спортски инструкции, надгледуваат разновидни форми на вежби и други рекреативни активности и ја зголемуваат вредноста на спортските дисциплини.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: партиципирање на различни спортски настани, водење на спортски тренинзи за развивање на способностите и знаењата во спортот, поставување на правила и норми што се однесуваат на водењето на натпревари и контролирање на прогресот на тие настани, планирање, организирање и спроведување на практични седници, развивање на фитнес програми, одржување на часови за групни вежби и лично обучување на различни фитнес активности, промовирање на спортски вештини и спортски настани и надгледување на учеството на млади луѓе во спортот.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3421. Атлети и спортисти
3422. Спортски тренери, инструктори и службеници
3423. Инструктори за фитнес и рекреација и програмски лидери

3421. Атлети и спортисти

Атлетите, спортистите и сродните занимања учествуваат во натпреварувачки спортски настани, тренираат други спортисти, воспоставуваат правила во врска со спортски настани и го контролираат напредокот на овие настани.

Задачите вклучуваат:

- учество во натпреварувачки спортски настани;

- тренирање на други спортисти за да се развие способноста и знаењето на спортот;
- воспоставување правила во врска со водење на спортски натпревари и контролирање на напредокот на овие настани;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3421.01	Спортист
3421.02	Велосипедист
3421.03	Веслач
3421.04	Гимнастичар
3421.05	Автомобилски тркач
3421.06	Пингпонгар
3421.07	Кајакар
3421.08	Кошаркар
3421.09	Кревач на тегови
3421.10	Атлетичар
3421.11	Мечувалец
3421.12	Одбојкар
3421.13	Пливач
3421.14	Боксер
3421.15	Ракометар
3421.16	Борач
3421.17	Ватерполист
3421.18	Шахист
3421.19	Шаховски мајстор
3421.20	Спортски скијач
3421.21	Тенисер
3421.22	Уметнички лизгач на мраз
3421.23	Фудбалер
3421.24	Хокеар
3421.25	Џокеј
3421.26	Џудист
3421.27	Каратист
3421.28	Стрелец
3421.29	Параглајдерист
3421.30	Спортски качувач

3422. Спортски тренери, инструктори и службеници

Спортските тренери, инструктори и службеници работат со професионални спортски лица и аматери, придонесуваат за зголемување на вредностите на спортот, поддржуваат поголеми учества и афирмација во спортот, организираат и официјализираат спортски настани, поставуваат норми и критериуми во спортот и друго.

Задачите вклучуваат:

- идентификување на физичката способност на спортистите или тимовите;
- планираат, развиваат и одржуваат тренинзи и состаноци;
- планираат, развиваат и координираат шеми и програми за натпреварувања;
- поттикнуваат и подготвуваат спортисти или тимови за натпреварувачки настани;
- развивање на натпреварувачка стратегија;
- вршат анализа на програмата за работа;
- забележување на тимските грешки;
- судење на спортски натпревари, доделување на поени, пресудување на казни за прекршоци и одредување на официјалните резултати;
- евиденција на спортски резултати и рекорди;

- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3422.01 Водител на спортска рекреација
3422.02 Водител на спортски активности за деца и млади
3422.03 Спортски тренер
3422.04 Спортски судија
3422.05 Спортски инструктор
3422.06 Спортски делегат

3423. Инструктори за фитнес и рекреација и програмски лидери

Инструкторите за фитнес и рекреација и програмските лидери водат, управуваат и учат групи и индивидуалци со спортско-рекреативни активности.

Задачите вклучуваат:

- планирање и изведување на рекреативни и фитнес активности;
- следење на рекреативни, спортски и фитнес активности и обезбедување и осигурување од спортски ризици;
- давање на прва помош кога е потребно;
- оценка и следење на способноста и кондициската подготвеност на клиентите и препорачување на соодветни активности;
- демонстрирање на техниките за движење на телото, користејќи концепти на вештини и фитнес рекреативни активности;
- давање на инструкции за користење на опрема;
- објаснување и применување на безбедни процедури, правила и регулативи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3423.01 Инструктор по аеробик
3423.02 Инструктор по фитнес
3423.03 Инструктор по боди билдинг
3423.04 Инструктор по јавање
3423.05 Инструктор по едрење
3423.06 Инструктор по пливање
3423.07 Инструктор по рекреативни спортови

СПОРЕДНА ГРУПА 343.

Стручни соработници за уметност, култура и кулинарство

Стручните соработници за уметност, култура и кулинарство комбинираат и креираат вештини, техники и културни знаења, вршат фотографски задачи, подготвуваат објекти за изложба, одржуваат библиотеки и колективни галерии, подготвуваат сцени за филмска и телевизиска продукција и други области од уметноста и културните настани, креираат менија, подготвуваат и презентираат храна.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: вршење на снимање и сликање на луѓе, настани, сцени, материјали, продукција и други предмети, поставување на уметнички техники за продукција на цртежи, декорирање на ентериери и промоции на простор, аранжирање на експонати од домашен мебел, подготвување на објекти за одржување на изложби, креирање на менија и надгледување на подготовката на храна.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3431. Фотографи
3432. Декоратери и ентериер дизајнери
3433. Техничари во галерија, библиотека и музеј

3434. Главни готвачи
3439. Стручни соработници за уметност, култура и кулинарство, некласифицирани на друго место

3431. Фотографи

Фотографите и операторите на опрема за снимање на слика фотографираат, контролираат професионални фотоапарати и друга опрема за да снимаат и да претставаат слика.

Задачите вклучуваат:

- фотографирање за потребите на рекламирање и други комерцијални и индустриски или научни цели, како и за илустрирање на репортажи и текстови во весници, магазини и други публикации;
- организирање и управување со микроскопи, филмски, видео и други специјални фотоапарати за воздушно снимање;
- контрола на опрема за да се претставаат снимки со слика за да се обезбеди задоволувачки квалитет и за да се создаде специјална слика;
- примена на знаења од принципите и практиката на снимањето и презентирање на слика за да се откријат и решат проблемите кои произлегуваат во текот на работата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3431.01 Фотограф
3431.02 Филмски и електронски монтажер
3431.03 Фотограф за комерцијални илустрации
3431.04 Фотограф за индустриски фотографии
3431.05 Фоторепортер
3431.06 Микрофотограф
3431.07 Фотографски техничар
3431.08 Контролор на камера
3431.09 Сниматeл на трик
3431.10 Техничар за развивање на филм
3431.11 Видео техничар
3431.12 Филмски фотограф

3432. Декоратери и ентериер дизајнери

Декоратерите и ентериер дизајнерите применуваат уметнички техники во дизајнирањето, декорирањето, внатрешното уредување и рекламирањето.

Задачите вклучуваат:

- дизајнирање на индустриски и комерцијални производи вклучувајќи и нови видови и стилови и прибор и стремеж да се доведат во хармонија естетските, техничките и другите барања;
- креирање на внатрешни декоративни шеми и планирање на мебел за станови, јавни згради, бродови и за други места;
- дизајнирање на реквизити на актери и бојадисување на сценски кулиси;
- аранжирање на излози и изложбени простории;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3432.01 Креатор за облека
3432.02 Конструктор на облека
3432.03 Креатор и конструктор за обувки
3432.04 Креатор и конструктор за кожна галантерија
3432.05 Дизајнер на амбалажа
3432.06 Дизајнер на стакло
3432.07 Дизајнер на керамика
3432.08 Декоратер
3432.09 Илустратор

3432.10 Аранжер
3432.11 Цртач на модели
3432.12 Кетеринг работник
3432.13 Дизајнер на ентериери
3432.14 Дизајнер на детски играчки

3433. Техничари во галерија, библиотека и музеј

Техничарите во галерија, библиотека и музеј подготвуваат уметнички работи, собирање на примероци и артефакти, уредуваат и конструираат изложби во галериите и им помагаат на библиотекарите за организирање на оперативни системи за управување на материјалите и досиејата.

Задачите вклучуваат:

- поставување и подготвување на предмети за изложба;
- дизајнирање и аранжирање на експонати од домашен мебел, изложби на предмети и простории;
- асистирање во осветлувањето на околината и изложените предмети;
- примање, опремување, пакување, распакување и евиденција на експонатите;
- подредување на новиот библиотекарски материјал и одржување на библиотекарските записи;
- пребарување и проверување на библиографските податоци;
- печатење на каталози и снимање на материјал;
- внесување на податоци во базата на податоци и уредување на компјутерски записи;
- управување со опрема за презентација и опрема за укоричување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3433.01 Техничар во галерија
3433.02 Техничар во библиотека
3433.03 Техничар во музеј
3433.04 Препаратор

3434. Главни готвачи

Главните готвачи планираат, организираат, подготвуваат и готват храна во хотели, ресторани и други места за јавна исхрана, на бродови, патнички возови и во домаќинствата.

Задачите вклучуваат:

- планирање на оброци, подготвување и готвење на јадења;
- планирање, надзор и координирање на работата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3434.01 Шеф на кујна
3434.02 Главен готвач

3439. Стручни соработници за уметност, култура и кулинарство, некласифицирани на друго место

Во оваа единечна група треба да бидат класифицирани занимањата за кои со сигурност може да се заклучи дека припаѓаат во стручни соработници за уметност, култура и кулинарство и не се распределени на друго место во споредната група 343. Стручни соработници за уметност, култура и кулинарство, а недостигаат податоци за конкретната работа според која би можеле да се распределат во соодветна единечна група.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3439.01 Тетовирач

ПОДГРУПА 35.

Техничари за информатичка и комуникациска технологија

Техничарите за информатичка и комуникациска технологија вршат задачи за воспоставување и одржување на компјутерски, комуникациски и мрежни системи и нивни делови и технички задачи поврзани со телекомуникација и пренос на слика и звук, како и други телекомуникациски сигнали на копно, вода и воздух.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: ракување со централни компјутерски системи, поставување на нови надворешни опреми, развој и одржување на системски програмски поддршки, давање помош на корисниците на компјутерска опрема, управување и сервисирање на подрачни компјутерски мрежи, модификации на интернет страници, снимање со видеокамери и претставување на комбинација од слика и тон, емитување на програма во живо, контрола на системи за трансмисија на радиотелевизиски и сателитски пренос за радио и телевизиски програми, проектирање и подготовка на електронски шеми и други документации според дадени спецификации, производство, користење, одржување и поправка на електронска опрема и друго.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

351. ИКТ оператори и техничари за поддршка на корисниците

352. Техничари за телекомуникација и пренос на слика и звук

СПОРЕДНА ГРУПА 351.

ИКТ оператори и техничари за поддршка на корисниците

Операторите на информатичка и комуникациска технологија и техничарите за поддршка на корисниците вршат задачи за воспоставување и одржување на компјутерски системи и нивни делови, пренесуваат и обработуваат податоци, воспоставуваат мрежна поврзаност во институциите, уредуваат веб-страници и даваат поддршка на корисниците на компјутерска опрема.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: ракување со централни компјутерски системи, организирање на компјутерски работи според барањата на корисниците, поставување на нови надворешни опреми, развој и одржување на системски програмски поддршки, давање помош на корисниците на компјутерска опрема, поддршка кога ќе се појават проблеми во работата и нивно решавање, поставување, управување и сервисирање на подрачни компјутерски мрежи, воспоставување на интернет и интранет сајтови, модификации на интернет страници и преостаната поддршка на корисниците на компјутерска опрема.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

3511. ИКТ оператори

3512. ИКТ техничари за поддршка на корисниците

3513. Техничари за компјутерски системи и мрежи

3514. Веб техничари

3511. ИКТ оператори

Операторите на информациска и комуникациска технологија ја надгледуваат работата на воспоставените компјутерски системи и неговите делови, ракуваат со опрема за снимање, потхранување, пренос и обработка на дигитални податоци, како и нивно прикажување со бројки и букви или графички облик на екран, хартија или лента.

Задачите вклучуваат:

- водење на оперативни задачи, подготовка и надзор, како и обработка на деловни, научни, инженерски и други податоци;
- ракување со централни компјутерски системи;
- ракување со надворешни и сродни компјутерски опреми за снимање, пренос и обработка на дигитални податоци како и нивно прикажување во форма на букви и бројки или графички облик на екран, хартија или лента, според потребата на корисниците;
- организирање на компјутерски работи според барањата на корисниците за да се обезбеди навремено, безбедно и ефикасно вршење;

- монтирање на магнетни ленти и дискови според потребите на процесирањето и меморирањето на податоците во машински код и чување на библиотека на дискови и ленти;
- водење дневник на компјутерски операции;
- вршење на операции за добивање сигуроносни копии според прописите и постапките;
- примена на знаења за начелата на ефикасност на компјутерската пракса и принципите на периферната опрема, за да се откријат и решат проблемите кои се појавуваат во текот на употребата, како и помали поправки и прилагодувања;
- надгледување на работата на опремата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3511.01 Контролор на оперативна подготовка на податоци
3511.02 Техничар - оператор
3511.03 Организатор за подготовка на податоци
3511.04 Администратор за обработка на податоци

3512. ИКТ техничари за поддршка на корисниците

Техничарите за компјутерска поддршка на корисниците вршат широк спектар на задачи во одделни информатички специјализации, пред сé, заради поддршка на инженерски истражувања, проектирање, програмираат и одржуваат системи на поддршка на компјутери, даваат помош на корисниците на компјутерските опреми, како и вршат низа технички задачи на инсталирање на нови опреми, одржување и подобрување на постоечките компјутерски програми.

Задачите вклучуваат:

- давање техничка помош во истражување на начелата и оперативните методи на компјутерите и системите, како и развој и одржување на системски програмски поддршки, воведување на бази на податоци, како и алгоритми, вештачка интелигенција и роботика;
- учество во проектирањето на системи на поддршка на компјутери, изработка на потребни програмски поддршки и одржување на системите во работна состојба под водство на информатички стручњаци на повисоко ниво на оспособување;
- помош на корисниците на компјутерска опрема и стандардна програмска поддршка при поставување и кога ќе се појават проблеми во работата;
- воведување на нови оперативни системи и програми на компјутерска постава којашто одговара;
- поставување на нови надворешни опреми, вклучувајќи и потребно прилагодување на големините во оперативните системи и погонските единици;
- инсталирање, одржување и осовременување на компјутерските програми со помали измени и прилагодувања, со надзор на информатички стручњаци на повисоки нивоа на оспособување;
- одржување и осовременување на документацијата за компјутерските програми и поставената системска опрема;
- примена на знаењата за начелата и за работата на компјутерите и програмирањето за да можат да се препознаат и решат проблемите кои се среќаваат во работата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3512.01 Техничар за одржување на програмата
3512.02 Техничар - програмер
3512.03 Техничар за помош на корисниците
3512.04 Компјутерски техничар
3512.05 Компјутерски администратор

3513. Техничари за компјутерски системи и мрежи

Техничарите за компјутерски системи и мрежи ја надгледуваат работата на воспоставените компјутерски системи и нивните делови, ракуваат со опрема за инсталирање на компјутерски елементи и опрема, ги доведуваат во функција и ги сервисираат компјутерските системи, како и поставување, управување и одржување на компјутерски мрежи и други технички задачи.

Задачите вклучуваат:

- давање техничка помош во истражување на начелата и оперативните методи на компјутерите и системите, како и развој и одржување на системски програмски поддршки, воведување на бази на податоци, како и алгоритми, вештачка интелигенција и роботика;
- учество во проектирањето на системи за поддршка на компјутери, изработка на потребни програмски поддршки и одржување на системите во работна состојба под водство на информатички стручњаци на повисоко ниво на оспособување;
- воведување на нови оперативни системи и програми на компјутерска постава;
- поставување на нови надворешни опреми, вклучувајќи и потребно прилагодување на големините во оперативните системи и погонските единици;
- инсталирање, одржување и осовременување на компјутерските програми со помали измени и прилагодувања, со надзор на информатички стручњаци на повисоки нивоа на оспособување;
- поставување и управување со подрачни компјутерски мрежи;
- одржување и сервисирање на компјутерски мрежи;
- одржување и осовременување на документацијата на компјутерските програми и поставената системска опрема;
- примена на знаењето за начелата и за работата на компјутерите и програмирањето, за да можат да се препознаат и решат проблемите кои се среќаваат во работата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

3513.01	Техничар за системско-програмска опрема
3513.02	Информатичар на систем
3513.03	Администратор на подрачна компјутерска мрежа
3513.04	Систем оператор

3514. Веб-техничари

Веб-техничарите се задолжени да креираат веб-страници, како и да одржуваат, надгледуваат и обезбедуваат оптимални функции од интернет веб-страниците, веб-хардверите и софтверите.

Задачите вклучуваат:

- инсталирање, контрола и поддршка на доверливи информации и нивна употреба на интранет и на интернет веб-страници или веб-хардвери и софтвери;
- развивање и одржување на документација, полиси и наредби, запишување на оперативни процедури и логирање на системи;
- развивање, координирање, остварување и разгледување на безбедносни мерки;
- анализа и подготовка на препораки за зголемување на успехот, вклучувајќи нови системи за подобри резултати;
- поврзување со клиенти и корисници и разменување на совети и искуства;
- прилагодување и сервисирање на веб-страници;
- операции на веб-сервери, поддршка и повторно враќање на операциите;
- вршење на сродни работи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3514.01 Техничар на веб-страница
3514.02 Администратор на веб-страница

СПОРЕДНА ГРУПА 352.
Техничари за телекомуникација и пренос на слика и звук

Техничарите за телекомуникација и пренос на слика и звук вршат технички задачи поврзани со истражување и развој на електроника, телекомуникација, автоматика, радиокомуникација и практична примена на методите во управувањето со техничките системи и опреми во областа на радио - телевизиската комуникација и пренос на слика и звук, како и телекомуникациски сигнали на копно, море и воздух.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: контрола при снимање на слика и звук, снимање со видеокамери и претставување на комбинација од слика и тон, емитување на програма во живо, контролирање на системи за трансмисија и радиотелевизиски пренос и на сателитски пренос за радио и телевизиски програми, контрола на радиокомуникациски системи, сателитски служби и комплексни системи од копно, море и воздух, употреба на опрема за кинопроекција, проектирање и подготовка на електронски шеми и други документации според дадени спецификации, производство, користење, одржување и поправка на електронска опрема и друго.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
3521. Техничари на опрема за снимање и пренос на слика и звук
3522. Техничари за телекомуникациски инженеринг

3521. Техничари на опрема за снимање и пренос на слика и звук

Техничарите на опрема за снимање и пренос на слика и звук фотографираат и контролираат филмски и видеокамери и друга опрема за да снимат и претстават слика и звук. Исто така, го контролираат техничкото цртање за телевизиски и радиопренос на претходното снимање на слики и звуци или пренос во живо, како и други видови телекомуникациски сигнали од копно, море и воздух и управување со опрема за радио и телевизиски сигнал.

Задачите вклучуваат:

- организирање и управување со микроскопи, филмски, видео и други специјални камери за воздушно снимање;
- контролирање на опрема за снимање на филмски звуци, видеоленти, грамофонски плочи, аудиоленти, дигитални дискови и за телевизиско и радио пренесување или за други цели;
- контрола на опрема за да се претстават и комбинираат снимки со слика и звук за да се обезбеди задоволувачки квалитет и за да се создаде специјална слика и звучни ефекти;
- примена на знаења од принципите и практиката на снимање и презентирање на звук и слика за да се откријат и решат проблемите кои произлегуваат во текот на работата;
- примена на знаење од принципите и практиката за телевизиски и радиопренос, телекомуникациски терминали и системи за да се откријат и решат проблемите кои произлегуваат во текот на работата;
- контролирање на системи за трансмисија и радиотелевизиски пренос и на сателитски пренос за радио и телевизиски програми;
- контрола на радиокомуникациски системи, сателитски служби и комплексни системи од копно, море и воздух;
- контрола на опрема за кинопроекција;
- водење работни дневници;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3521.01 Снимател на слика
3521.02 Миксер на слика
3521.03 Снимател на тон

3521.04 Техничар за тонски ефекти
3521.05 Миксер на тон
3521.06 Монтажер на слика и тон
3521.07 Оператор во радиостаница
3521.08 Оператор во ТВ станица
3521.09 Оператор во радиоемисија
3521.10 Оператор во ТВ емисија
3521.11 Радиотелеграфист
3521.12 Поморски радиотелеграфист
3521.13 Оператор на телеграфски уреди
3521.14 Кинооператор
3521.15 Техничар за изведба на програма

3522. Техничари за телекомуникациски инженеринг

Техничарите за телекомуникациски инженеринг вршат технички задачи поврзани со истражувањето и развојот во електрониката, телекомуникацијата и автоматиката, како и за проектирањето, дизајнот, производството, склопувањето, функционирањето, одржувањето и поправката на електронски уреди и системи, радиокомуникациска опрема, како и опрема за управување на технички системи.

Задачите вклучуваат:

- техничка помош во истражувањето и развојот на електронската и телекомуникациската, мерно - управувачката опрема и системи или тестирање на прототипови;
- проектирање и подготовка на електронски шеми и други документации според дадените спецификации;
- подготвување на детални процени на квалитетот и цените на материјалите и работната сила потребна за производство и инсталирање на електронска и телекомуникациска опрема според дадените спецификации;
- технички и технолошки надзор на производството, користењето, одржувањето и поправката на електронската опрема, телекомуникациските и мерно-управувачките системи, за да се обезбеди задоволително функционирање и согласност со спецификациите и регулативите;
- примена на техничкото знаење за електрониката, телекомуникацијата и автоматиката за да се откријат и спречат проблемите кои произлегуваат во текот на нивната работа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
3522.01 Техничар за телекомуникациски уреди и мрежи
3522.02 Техничар конструктор за телекомуникациски уреди
3522.03 Техничар за телекомуникации во железничкиот сообраќај
3522.04 Техничар за телекомуникации во бродскиот сообраќај
3522.05 Техничар за телекомуникации
3522.06 Техничар за радио и телевизиски производи
3522.07 Оператор на телекомуникациска опрема
3522.08 Техничар за мобилна телефонија

ГЛАВНА ГРУПА 4.
СЛУЖБЕНИЦИ

Службениците запишуваат, организираат, чуваат и внесуваат во компјутер информации поврзани со дадена работа и извршуваат бројни службенички должности, особено оние што се поврзани со ракување со пари, патнички аранжмани, информативни барања и закажувања на состаноци. Повеќето занимања од оваа главна група бараат стручност од втор до петти степен стручно образование.

Задачите што ги вршат работниците во оваа главна група најчесто вклучуваат: стенографија, чукање на машина и работа со текст - процесор и со други канцелариски машини; внесување податоци во компјутери; вршење на секретарски должности; запишување и внесување на нумерички податоци во компјутер; чување записи во врска со стоки, производство и транспорт; чување податоци поврзани со

транспортот на товар и патници, вршење на службенички должности поврзани со банкарски и поштенски услуги; подготвување и проверка на материјал за печатење; фотокопирање; пишување во корист на неписмени лица; вршење на операции за ракување со пари; организирање на патнички аранжмани; обезбедување на информации по барање од клиенти и закажување на состаноци; работа на телефонска централа. Може да биде вклучен надзор над други соработници.

Занимањата од оваа главна група се класифицираат во подгрупите:

41. Службеници за општи канцелариски работи и секретари
42. Службеници за услужни дејности
43. Службеници во книговодство, финансии, статистика и евиденција на материјалите и транспортот
44. Други канцелариски службеници

ПОДГРУПА 41.

Службеници за општи канцелариски работи и секретари

Службениците за општи канцелариски работи и секретарите забележуваат, организираат, чуваат и издаваат информации поврзани со дадена работа и пресметуваат финансиски, статистички и други нумерички податоци. Киборд операторите забележуваат усни или запишани информации на хартија или во машинска читлива форма, работат со машини за книговодство и сметање, издаваат и препишуваат кореспонденција и документи за усогласување со канцелариските стандарди и вршат други секретарски должности.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: стенографија и чукање на машини; работа со текст-процесори и внес на податоци со сметачки, книговодствени и други слични канцелариски машини; вршење на секретарски должности; забележување и внесување сметководствени, книговодствени, статистички, записнички, финансиски и други нумерички податоци; пополнување и испраќање на документи; архивирање; вршење на должности поврзани со поштенски услуги; подготвување и проверка на материјал за печатење; пишување во корист на неписмени лица; вршење на бројни општи службенички должности. Може да биде вклучен надзор на други соработници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

411. Општи канцелариски службеници
412. Секретари (општо)
413. Дактилографи и оператори за внес на податоци

СПОРЕДНА ГРУПА 411.

Општи канцелариски службеници

Општите канцелариски службеници забележуваат, организираат, примаат, чуваат и издаваат информации поврзани со дадена работа и пресметуваат финансиски, статистички и други нумерички податоци, издаваат и препишуваат кореспонденција и документи за усогласување со канцелариските стандарди и вршат други канцелариски должности.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: стенографија и чукање на машини; работа со текст-процесори и внес на податоци со сметачки, книговодствени и други слични канцелариски машини; вршење на секретарски должности; забележување и внесување на сметководствени, книговодствени, статистички, записнички, финансиски и други нумерички податоци; водење белешки за планови; водење белешки за оперативни аспекти и за временско координирање; вршење на службенички должности; пополнување и испраќање на документи; подготвување и проверка на материјал за печатење; пишување во корист на неписмени лица; вршење на бројни општи службенички должности. Може да биде вклучен надзор на други соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

4110. Општи канцелариски службеници

4110. Општи канцелариски службеници

Општите канцелариски службеници забележуваат, организираат, примаат, чуваат и издаваат информации поврзани со дадена работа и пресметуваат финансиски, статистички и други нумерички

податоци, издаваат и препишуваат кореспонденција и документи за усогласување со канцелариските стандарди и вршат други канцелариски должности.

Задачите што ги вршат обично вклучуваат: стенографија и чукање на машини; работа со текст-процесори и внес на податоци со сметачки, книговодствени и други слични канцелариски машини; вршење на секретарски должности; забележување и внесување на сметководствени, книговодствени, статистички, записнички, финансиски и други нумерички податоци; водење белешки за планови; водење белешки за оперативни аспекти и за временско координирање; вршење на службенички должности; пополнување на документи; подготвување и проверка на материјал за печатење; пишување во корист на неписмени лица; вршење на бројни општи службенички должности. Може да биде вклучен надзор на други соработници.

Задачите вклучуваат:
- водење евиденција и документација на вработените;
- водење евиденција и документација во службата;
- вршење на ограничени службенички должности како што се пополнување или употреба на машини за фотокопирање;
- запишување и уредување на текст со компјутери;
- испраќање и примање пораки или факсимили со телефакс или слични машини;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4110.01 Службеник за општи работи

СПОРЕДНА ГРУПА 412.

Секретари (општо)

Секретарите употребуваат машини за чукање или опрема за текст-процесирање за да проверат и препишат кореспонденција и други документи, работат со влезна и излезна пошта, забележуваат барања за собири и состаноци, забележуваат и проверуваат излегувања и други одобрени права на персоналот, го организираат и го надгледуваат системот на архивирање, издаваат и препишуваат кореспонденција и документи за усогласување со канцелариските стандарди и вршат други секретарски должности.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: стенографско запишување на диктиран и друг материјал; негово отчукување на хартија или употреба на текст-процесори или телепринтери; внесување на различни податоци во електронска опрема или во форма на перфорирани картички или специјални ленти; работа со книговодствени и сметачки машини; издавање и препишување на кореспонденција и документи за усогласување со канцелариските стандарди; вршење на разни секретарски должности. Може да биде вклучен надзор на други соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

4120. Секретари (општо)

4120. Секретари (општо)

Секретарите употребуваат машини за чукање или опрема за текст-процесирање за да проверат и препишат кореспонденција и други документи, работат со влезна и излезна пошта, забележуваат барања за собири и состаноци, забележуваат и проверуваат излегувања и други одобрени права на персоналот, го организираат и го надгледуваат системот на архивирање.

Задачите вклучуваат:
- проверка и препишување на кореспонденција, податоци и извештаи диктирани или напишани за да се усогласат со канцелариските стандарди со употреба на машина за чукање или опрема за текст-процесирање;
- работат со влезна и излезна пошта;
- преглед, забележување и распоредување на пошта и записи;
- забележување на молби за состаноци и помош за нивно организирање;
- забележување и проверување на излегувања и други одобрени права на персоналот;
- организирање и надгледување на системот за архивирање;
- работа со рутинска кореспонденција по сопствена иницијатива;

- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4120.01 Секретар

СПОРЕДНА ГРУПА 413.
Дактилографи и оператори за внес на податоци

Дактилографите и операторите за внес на податоци забележуваат усни или запишани информации на хартија или во машинска читлива форма, работат со машини за книговодство и сметање, издаваат и препишуваат кореспонденција и документи за усогласување со канцелариските стандарди и вршат други секретарски должности.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: стенографско запишување на диктиран и друг материјал; негово отчукување на хартија или употреба на текст-процесори или телепринтери; внесување на различни податоци во електронска опрема или во форма на перфорирани картички или специјални ленти; работа со книговодствени и сметачки машини; издавање и препишување на кореспонденција и документи за усогласување со канцелариските стандарди; вршење на разни секретарски должности. Може да биде вклучен надзор над други соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
4131. Дактилографи и оператори за уредување на текст
4132. Оператори за внес на податоци

4131. Дактилографи и оператори за уредување на текст

Дактилографи и стенодактилографи запишуваат усни или пишани материјали и со помош на машини за чукање создаваат документи на хартија. Операторите за уредување на текст вршат оперативни задачи во телеграфскиот сообраќај: испраќаат и примаат телеграми како и посредување на телеграфски врски при испраќање, примање и транзит. Операторите вршат запишување и уредување на текст со компјутери.

Задачите вклучуваат:
- запишување на диктати и стенографско забележување на друг материјал;
- препишување во машински отчукана форма;
- вршење на ограничени службенички должности како што се пополнување или употреба на машини за фотокопирање;
- посредување на телеграфски врски во меѓународен и внатрешен телеграфски промет;
- испраќање и примање на телеграми во меѓународен и внатрешен телеграфски промет;
- давање информации на телеграфски корисници;
- запишување и уредување на текст со компјутери;
- испраќање и примање пораки или факсимили со телепринтер, телефакс или слични машини;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4131.01 Дактилограф
4131.02 Оператор за компјутерска обработка на текст
4131.03 Стенограф
4131.04 Стенодактилограф
4131.05 Телеграфист
4131.06 Телепринтерист
4131.07 Телефаксист
4131.08 Оператор на терминал

4132. Оператори за внес на податоци

Операторите за внес на податоци внесуваат нумерички или графички податоци во електронска опрема (дискети, дискови и магнетни ленти).

Задачите вклучуваат:

- внесување на нумерички податоци од изворниот материјал во компјутерска меморија;
- внесување на графички податоци од изворниот материјал во компјутерска меморија;
- проверка на точноста и потполноста на внесените податоци, како и коригирање на внесените податоци, доколку е потребно;
- работа со машини за книговодство за да се забележат деловните трансакции;
- работа со електрични или рачни машини за аритметичко сметање;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4132.01 Оператори за внес на податоци
4132.02 Оператор со машина за оптичко читање
4132.03 Оператор за внес на ГИС податоци
4132.04 Оператор на книговодствена машина
4132.05 Оператор со машина за пресметување

ПОДГРУПА 42.

Службеници за услужни дејности

Службениците за услужни дејности работат директно со клиенти, во врска со ракување со пари, патнички аранжмани, барање на информации, состаноци и работа во телефонски централи.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: ракување со пари во банки, пошти, во обложувалници и коцкарници или со исплати за стоки и услуги купени или нарачани; работа со патнички аранжмани; обезбедување на информации што ги бараат клиенти и закажување на состаноци; работа на телефонска централа. Може да биде вклучен надзор на други соработници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

421. Касиери, благајници и слични занимања
422. Шалтерски службеници за информирање

СПОРЕДНА ГРУПА 421.

Касиери, благајници и слични занимања

Касиерите, благајниците и сличните на нив ракуваат со пари во продавници и во други претпријатија, вклучувајќи и такви што се поврзани со обложување или коцкање и собирање на долгови.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: примање на исплати од клиенти за купени стоки и услуги; работа со клиенти на банки или на пошти во врска со парични операции или поштенски услуги; примање и исплата на облози според резултатите од спортски настани; водење на коцкарски игри; позајмување пари според вложени предмети или според нешто друго; собирање на долгови и други исплати. Може да биде вклучен надзор на други соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

4211. Благајници и слични занимања
4212. Службеници во обложувалници, казина и сродни занимања
4213. Лихвари
4214. Собирачи на долгови и сродни занимања

4211. Благајници и слични занимања

Благајниците работат директно со клиенти на банки или на пошти во врска со примање, менување и исплата на пари или обезбедуваат поштенски услуги.

Задачите вклучуваат:

- прием на обични и препорачани поштенски и парични пратки;

- исплата на пари преку штедни книшки и чекови;
- плаќање на сметки и правење на трансфер на пари во корист на клиентите;
- продажба на поштенски марки и вршење на други поштенски парични дејства;
- воспоставуваат телефонски врски, примање и испраќање на телеграми;
- менување на пари од една валута во друга, според барањето на клиентите;
- водење на пропишана евиденција за извршените услуги;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4211.01 Банкарски службеник на шалтер
4211.02 Благајник во банка
4211.03 Благајник во пошта
4211.04 Благајник
4211.05 Менувач на пари
4211.06 Поштенски службеник на шалтер
4211.07 Службеник на шалтер во агенција за платен промет

4212. Службеници во обложувалници, казина и сродни занимања

Службениците во обложувалници, казина и сродни занимања ги одредуваат размерите и примаат или исплаќаат облози според резултати на спортски или други настани или водат игри на среќа во коцкарници.

Задачите вклучуваат:

- одредување на ризици за да се утврди веројатноста за добивка и за да се прими или одбие облогот;
- подготвување и издавање на списоци за приближната веројатност;
- распределба на картички, вртење на барабан или на рулет;
- објаснување и толкување на правилата на коцкање;
- објавување на извлечени броеви, исплаќање на добитници и собирање на исплати од оние што губат;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4212.01 Примач на влог за кладење
4212.02 Крупие
4212.03 Примач на уплата за игрите на среќа
4212.04 Инспектор на игрите во казино
4212.05 Контролор на игрите во казино
4212.06 Издавач на жетони
4212.07 Дилер во коцкарница

4213. Лихвари

Лихварите позајмуваат пари според вложен депозит во залог или според имот и друга гаранција.

Задачите вклучуваат:

- процена на предмети понудени во залог, пресметување на камата и позајмување на пари;
- враќање на предмети кога ќе се исплати заемот или во случаи да не се врати заемот, продавање на заложените предмети;
- позајмување на пари како личен заем според идните очекувања и слични други преземања;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4213.01 Заложувач

4214. Собирачи на долгови и сродни занимања

Собирачите на долгови и сродните занимања собираат исплати и вршат службенички должности поврзани со собирање пари од ваков вид.

Задачите вклучуваат:

- телефонирање или пишување до клиенти за да соберат пари или средуваат за одложување на исплата;
- наоѓање на адреси на клиенти и нивно посетување за да се собере долгот;
- забележување на сумата на собраните пари;
- препорачување на правно дејство кога исплатите не можат да се соберат на друг начин;
- барање и собирање на хуманитарни исплати;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4214.01 Референт за наплата на долгови

СПОРЕДНА ГРУПА 422.

Шалтерски службеници за информирање

Шалтерските службеници за информирање работат директно со клиенти во врска со патнички аранжмани, разни видови на побарани информации, состаноци што треба да се закажат вклучувај¸и ги и тие во болници, медицински и во забарски одделенија, како и со тековни или побарани телефонски разговори.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: патнички и хотелски резервации за клиенти, примање на клиенти или пациенти, обезбедување точни информации и закажување состаноци во корист на разни претпријатија, вклучувајќи болници, медицински или забарски одделенија; ракување со телефонска централа. Може да биде вклучен и надзор на други соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

4221. Шалтерски службеници во патнички и туристички агенции и сродни занимања
4222. Службеници во информативни контактни центри
4223. Телефонисти и сродни занимања
4224. Хотелски рецепционери
4225. Службеници за истражување
4226. Рецепционери (општо)
4227. Анкетари и интервјуери за истражување на пазарот
4229. Други службеници за информирање

4221. Шалтерски службеници во патнички и туристички агенции и сродни занимања

Шалтерските службеници во патнички и туристички агенции и сродните занимања даваат информации, организираат турнеи и резервираат.

Задачите вклучуваат:

- советување на клиенти за програмата и начинот на патување;
- подготвување на програмата;
- резервирање;
- издавање билети, ваучери и други документи;
- обезбедување визи, доколку е потребно;
- подготвување на сметки и примање на исплати;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4221.01 Шалтерски службеник во патнички и туристички агенции
4221.02 Продавач на автобуски карти
4221.03 Продавач на патнички карти
4221.04 Службеник за организирање на патувањата
4221.05 Референт за туристички аранжмани
4221.06 Туристички работник

4222. Службеници во информативни контактни центри

Службениците во информативните контактни центри примаат клиенти или пациенти, даваат информации и закажуваат состаноци во корист на разни институции, вклучувајќи болници, медицински или забарски одделенија.

Задачите вклучуваат:

- примање на клиенти или пациенти, бележење на барањата и обезбедување на точни информации;
- закажување на состаноци за клиенти или пациенти;
- телефонски разговори во врска со барањата за информирање или состаноци;
- насочување на клиенти или пациенти до соодветно место или лице;
- резервирање и организирање на упис за гости или пациенти, како и водење евиденција или презентирање на сметки на заминување;
- обезбедување на информативни памфлети, брошури или формулари;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4222.01 Службеник во информативен контактен центар

4223. Телефонисти и сродни занимања

Телефонистите и сродните занимања работат во телефонска централа или во поврзан оддел и работат со локални, меѓуградски и меѓународни повици и со разни телефонски барања и задолженија.

Задачите вклучуваат:

- посредување на телефонски врски во меѓународен и внатрешен промет;
- давање информации на телефонските корисници;
- водење евиденција на извршените услуги;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4223.01 Телефонист
4223.02 Телефонист за меѓународни врски
4223.03 Телефонист на телефонска централа
4223.04 Контролор на телефонскиот сообраќај
4223.05 Оператор во кол-центар

4224. Хотелски рецепционери

Хотелските рецепционери примаат клиенти и хотелски гости, ги упатуваат гостите на вистинското место, издаваат клучеви од собите, даваат информации и закажуваат состаноци во корист на разни институции, ги спроведуваат најавените резервации и водат целокупна евиденција и документација за својата работа.

Задачите вклучуваат:

- примање на клиенти и посетители, бележење на барањата и обезбедување на точни информации;
- закажување на состаноци за клиенти;

- телефонски разговори во врска со барањата за информирање или состаноци;
- насочување на клиенти и гости до соодветно место или лице;
- резервирање и организирање на упис за хотелски гости, како и водење евиденција или презентирање на сметки на заминување;
- обезбедување на информативни памфлети, брошури или формулари;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4224.01 Раководител на рецепција

4225. Службеници за истражување

Службениците за истражување одговараат на лична, напишана или електронска пошта и вршат телефонско истражување на услуги, одржување на ред, снабдување со информации на корисниците и нивно упатување кон други извори. Тие се вработени на места кои се во директен контакт со клиенти, производни процеси или обезбедување на услуги.

Задачите вклучуваат:
- давање на информации околу одржувањето на производите, како и информации за нивното постоење и цени;
- давање на информации во врска со настанати проблеми, давање на совети и асистенции;
- документирање на дадените информации и жалбените постапки;
- давање на упатства или стручни совети за сложени информации;
- издавање на формулари и брошури за заинтересираните странки;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4225.01 Шалтерски службеник

4226. Рецепционери (општо)

Рецепционерите, општо, примаат посетители, клиенти и гости, ги упатуваат на вистинското место, даваат информации и закажуваат состаноци во корист на разни институции, ги спроведуваат најавените резервации и водат целокупна евиденција и документација за својата работа.

Задачите вклучуваат:
- примање на клиенти и посетители, бележење на барањата и обезбедување на точни информации;
- закажување на состаноци за клиенти;
- телефонски разговори во врска со барањата за информирање или состаноци;
- насочување на клиенти и гости до соодветно место или лице;
- обезбедување на информативни памфлети, брошури или формулари;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4226.01 Рецепционер

4227. Анкетари и интервјуери за истражување на пазарот

Анкетарите и истражувачите на пазарот ги анкетираат или интервјуираат луѓето и правните субјекти лично или по телефонски пат и ги регистрираат нивните одговори во специјализирани прашалници и формулари.

Задачите вклучуваат:

- контактирање со анкетираните лица лично или телефонски и запознавање со целите на истражувањето;
- поставување на конкретни прашања следејќи го редоследот во прашалникот;
- внесување на одговорите рачно или по електронски пат;
- давање на повратен резултат спрема нарачателот на анкетата во предвидениот рок;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4227.01 Анкетар
4227.02 Истражувач на пазарот
4227.03 Истражувач на јавно мислење

4229. Други службеници за информирање

Во оваа единечна група се класифицираат занимањата на службеници за информирање кои не може да се класифицираат во останатите единечни групи на споредната група 422. Шалтерски службеници за информирање. Се вклучуваат шалтерските работници кои прибираат информации потребни за понатамошна обработка.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4229.01 Службеник за информации

ПОДГРУПА 43.

Службеници во книговодство, финансии, статистика и евиденција на материјалите и транспортот

Службениците во книговодство, финансии, статистика и евиденција на материјалите и транспортот собираат и пресметуваат сметководствени, книговодствени, статистички, финансиски и други нумерички податоци и се задолжени за готовински трансакции што се инцидентни во деловните работи. Службениците за забележување на материјалите и транспортот водат евиденција и документација за стоки коишто се произведени, купени, складирани, испратени и за материјали потребни за производство, водат оперативни работи и усогласуваат возен ред на патничкиот и товарниот транспорт.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: помош при водење на сметководство, книговодство и вршење пресметки; пресметување на производствените трошоци по единица производ; пресметување, подготвување и исплаќање на плати и надоместоци; преземање на готовински трансакции инцидентни за претпријатието; собирање и внесување на статистички или записнички податоци; вршење на службенички задачи поврзани со финансиски трансакции на банка или на слично претпријатие; водење евиденција и документација на произведени, складирани, нарачани и испратени стоки; евидентирање на примените производствени материјали, материјалите на залиха или издадените материјали; пресметување на количини на производствени материјали потребни според спецификациите и помош во подготовка и контрола на планираните производствени операции; оперативни задачи и усогласување на возниот ред на патничкиот и товарниот транспорт.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

431. Службеници во книговодство, финансии и статистика
432. Службеници за евиденција на материјалите и транспортот

СПОРЕДНА ГРУПА 431.

Службеници во книговодство, финансии и статистика

Службениците во книговодство, финансии и статистика собираат и пресметуваат сметководствени, книговодствени, статистички, финансиски и други нумерички податоци и се задолжени за готовински трансакции што се инцидентни во деловните работи.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: помош при водење на сметководство, книговодство и вршење пресметки; пресметување на производствените трошоци по единица производ; пресметување, подготвување и исплаќање на плати и надоместоци; преземање на готовински трансакции инцидентни за претпријатието; собирање и внесување на статистички или записнички податоци; вршење на службенички

задачи поврзани со финансиски трансакции на банка или на слично претпријатие. Може да биде вклучен надзор на други соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

4311. Службеници во книговодство
4312. Финансиски, статистички и службеници за осигурување
4313. Службеници за платен промет

4311. Службеници во книговодство

Службениците во сметководството и книговодството обработуваат податоци во одделни аналитички книговодства или изработуваат финансиски извештаи кои служат за книжење во книговодството.

Задачите вклучуваат:

- книжење во книговодство;
- вршење на неопходни пресметки;
- вршење на други ограничени сметководствени и книговодствени задачи;
- едноставна контрола и комплетирање на документација која произлегува од деловните односи;
- работење на пресметки со компјутерски програми, чување и анализирање на информации;
- калкулирање, подготвување и користење на финансиски пресметки во претпријатијата;
- подготвување на основни финансиски извештаи, нивна ревизија, материјално уновчување на трошоците, сметки за наплата и неподмирени долгови, профити и загуби;
- пресметување на производствените трошоци по единица производ;
- пресметка на плати според одработените часови или работа извршена од вработени поединци;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4311.01	Книговодител на залихи
4311.02	Финансов книговодител
4311.03	Материјален книговодител
4311.04	Контер
4311.05	Ликвидатор
4311.06	Службеник во книговодство
4311.07	Економски книговодител
4311.08	Калкулант
4311.09	Економски техничар

4312. Финансиски, статистички и службеници за осигурување

Финансиските, статистичките и службениците за осигурување прибираат, средуваат и пресметуваат статистички или записнички податоци или вршат службенички задачи во врска со трансакции на банки, осигурителни компании и на други финансиски претпријатија.

Задачите вклучуваат:

- собирање и запишување на статистички или записнички податоци базирани на рутински или на специјални информативни извори;
- пресметување на просеци, проценти и на други вредности и нивно презентирање во барана табеларна форма;
- подготвување на финансиски документи и пресметување на камати и посреднички давачки и такси;
- вршење на едноставни кредитни, девизни и работи на платниот промет;
- водење евиденција на акции, обврзници и други видови хартии од вредност кои се продаваат и купуваат во корист на клиентот или работодавачот;
- издавање на осигурителни полиси;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4312.01 Службеник за девизно работење
4312.02 Службеник за хартии од вредност
4312.03 Службеник за кредити
4312.04 Банкарски службеник
4312.05 Статистички службеник
4312.06 Службеник за посредување со недвижности
4312.07 Службеник за осигурување
4312.08 Службеник за финансии

4313. Службеници за платен промет

Службениците за платен промет обработуваат податоци во одделни аналитички книговодства, изработуваат финансиски извештаи кои служат за книжење во книговодството и подготвуваат платни листи и други бенефиции на вработените внатре во компанијата или во други претпријатија.

Задачите вклучуваат:

- книжење во книговодство;
- вршење на неопходни пресметки;
- вршење на други ограничени сметководствени и книговодствени задачи;
- контрола и комплетирање на документација која произлегува од деловните односи на вработените;
- пресметка на плати според одработените часови или работа извршена од вработени поединци;
- подготвување и верификување на извештаи за вкупната заработувачка на вработените, износот на плата и одбитоци од плата, даноци, осигурувања и пензии;
- подготовка за исплата на електронска трансакција;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4313.01 Книговодител за пресметка на плата
4313.02 Службеник во платен промет

СПОРЕДНА ГРУПА 432.

Службеници за евиденција на материјалите и транспортот

Службениците за евиденција на материјалите и транспортот водат евиденција и документација за стоки коишто се произведени, купени, складирани, испратени и за материјали потребни за производство, водат оперативни работи и усогласуваат возен ред на патничкиот и товарниот транспорт.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: водење евиденција и документација на произведени, складирани, нарачани и испратени стоки; евидентирање на примените производствени материјали, материјали на залиха или издадени материјали; пресметување на количини на производствени материјали потребни според спецификациите и помош во подготовката и контролата на планираните производствени операции; оперативни задачи и усогласување на возниот ред на патничкиот и товарниот транспорт. Може да биде вклучен и надзор на други соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

4321. Магационери и сродни занимања
4322. Службеници за производство
4323. Транспортни службеници

4321. Магационери и сродни занимања

Магационерите примаат, чуваат и испорачуваат стока. За тоа водат евиденција, изработуваат и чуваат документација.

Задачите вклучуваат:

- организација и контрола на прием и испраќање на стоки и водење на веродостојна евиденција;
- водење на евиденција на залиха на стоки, проверка на издадената стока, известување за состојбата на залихите;
- примање, складирање и издавање на алати, резервни делови или резервна опрема и водење на веродостојна евиденција;
- мерење на стоките што се примени, издадени, произведени или испратени и водење на веродостојна евиденција;
- бележење на инвентар од мебел и други предмети примени за складирање;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4321.01 Работоводител на магацин
4321.02 Главен магационер
4321.03 Магационер
4321.04 Магационер за алат
4321.05 Магационер за издавање на алат
4321.06 Магацински службеник
4321.07 Економ
4321.08 Магационер за гориво и мазиво
4321.09 Магационер за резервни делови

4322. Службеници во производство

Службениците во производството, врз основа на добиените спецификации изработуваат нормативи на потребниот материјал за изработка на одделни производи и ја испишуваат потребната работна документација, водат евиденција за потрошеното работно време и загубите во работа, како и евиденција за извршените работи и други административни работи во производството.

Задачите вклучуваат:

- изработка на прегледи за потребниот материјал врз основа на добиената спецификација;
- изработка на прегледи за потребниот капацитет врз основа на добиената спецификација;
- изработка на прегледи за потребните алати врз основа на добиената спецификација;
- верификување на налог за излез на материјали, работни списоци, влезни списоци на производи и останати документи кои спаѓаат во работна документација;
- проверка на залихата, средување на испораката и давање на одложување;
- следење и координирање на текот на работата и материјалите помеѓу одделенијата;
- евиденција за потрошеното работно време и за загубеното работно време по работник;
- евиденција за извршените работни операции;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4322.01 Евидентичар во производство
4322.02 Евидентичар на работна листа
4322.03 Евидентичар на нормативи
4322.04 Поентер-одредувач на норма

4323. Транспортни службеници

Транспортните службеници водат оперативни работи и го координираат и усогласуваат возниот ред на железничкиот, патниот и воздушниот транспорт на патници и товар и подготвуваат извештаи за управата.

Задачите вклучуваат:

- водење на оперативни работи и усогласување на возниот ред на патничкиот и товарниот транспорт;
- регулирање на прометот на возови во одредена зона на железничкиот систем и водење на соодветна евиденција;
- насочување, контрола и водење на евиденција за товар во железничкиот сообраќај;
- усогласување на оперативните задачи и водење на записник за оперативните задачи поврзани со патниот сообраќај, како што е планирање на разместувањето и распоредувањето на возилата и возачите, утовар и истовар на возилата и складирање на стоката на пазарот;
- усогласување на оперативните задачи и водење на записник на оперативни задачи поврзани за воздушниот патнички и товарен промет, како што е попис на патници и прикажување на товарот;
- подготвување на извештаи за управата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4323.01 Маневарски диспечер
4323.02 Диспечер во патен сообраќај
4323.03 Железнички диспечер
4323.04 Авиосообраќаен диспечер
4323.05 Контролор на автобуските сообраќај
4323.06 Контролор на железница
4323.07 Референт за внатрешна контрола на транспорт
4323.08 Испраќач на автобуси
4323.09 Испраќач на возови
4323.10 Испраќач во градскиот сообраќај
4323.11 Контролор за безбедност во сообраќајот

ПОДГРУПА 44.

Други канцелариски службеници

Другите канцелариски службеници опфаќаат вршење на службенички должности во архиви, библиотеки, музеи и поштенски уреди, каде што се вршат задачи на архивирање на документи и останати записи, обработување и издавање на библиотекарска граѓа, подготвување на податоци за обработка, класифицирање, бележење и испорака на пошта, прегледување на текст за печатење, кадровска евиденција и друго.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: архивирање на записи, набавка и обработка на библиотекарска граѓа, издавање и враќање на книги; класифицирање и пополнување на разни документи и други белешки; складирање, евидентирање и доставување на поштенски пратки до пошти, како и од или во претпријатија; шифрирање; коригирање на грешки; вршење на бројни службенички должности. Може да биде вклучен и надзор на други соработници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

441. Други канцелариски службеници

СПОРЕДНА ГРУПА 441.

Други канцелариски службеници

Другите канцелариски службеници опфаќаат вршење на службенички должности во архиви, библиотеки, музеи и поштенски уреди, каде што се вршат задачи на архивирање на документи и останати записи, обработување и издавање на библиотекарска граѓа, подготвување на податоци за обработка, класифицирање, бележење и испорака на пошта, прегледување на текст за печатење, кадровска евиденција и друго.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: архивирање на записи, набавка и обработка на библиотекарска граѓа, издавање и враќање на книги; класифицирање и пополнување на разни документи и други белешки; складирање, евидентирање и доставување на поштенски пратки до пошти, како и од или

во претпријатија; шифрирање; коригирање на грешки; вршење на бројни службенички должности. Може да биде вклучен и надзор на други соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

4411. Службеници во архива, библиотека и музеи
4412. Поштари и сродни занимања
4413. Шифранти и коректори
4414. Писари и слични работници
4415. Службеници за сортирање и копирање
4416. Службеници за човечки ресурси
4419. Други канцелариски службеници, некласифицирани на друго место

4411. Службеници во архива, библиотека и музеј

Службениците во архива, библиотека и музеј вршат задачи поврзани со архивирање, класифицирање и изложување на архивска, музејска и библиотекарска граѓа и даваат услуги на библиотеките.

Задачите вклучуваат:

- водење на библиотечна евиденција во врска со добивање, издавање и враќање на книги и други публикации;
- редење на книги и други материјали на соодветно место;
- одржување на претплата на весници;
- давање на информации и помош на корисниците;
- фотокопирање и умножување на документи и други белешки;
- класификација и систематско пополнување на хартии, документи и други белешки;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4411.01	Библиотекарски службеник
4411.02	Архивски службеник за филмотека
4411.03	Архивски службеник
4411.04	Службеник за матична евиденција
4411.05	Фонотекар
4411.06	Музејски службеник
4411.07	Нотен архивар

4412. Поштари и сродни занимања

Поштарите вршат оперативни задачи во поштенскиот сообраќај; прием, обработка-класифицирање при испраќање, превоз, доставување, обработка-класифицирање при доставување, испорачување на поштенски и парични пратки.

Задачите вклучуваат:

- ракување со пошта во јавни пошти;
- сортирање и испорака на пошта на приватни адреси и на други места;
- обезбедување на потврда за извршена достава на пратка;
- сортирање и водење на едноставна евиденција за влезната и излезната кореспонденција и распределба на излезната пошта во разни претпријатија;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

4412.01	Писмоносец
4412.02	Референт за пошта

4412.03 Контролор на пошта
4412.04 Поштар

4413. Шифранти и коректори

Шифрантите и коректорите ги пренесуваат информациите во кодови (шифри), верифицираат и поправаат грешки и вршат бројни службенички должности.

Задачите вклучуваат:

- шифрирање и класифицирање на информации според шифри за потребите на внес на податоци;
- споредување на текстови и сличен материјал подготвен за печатење со оригиналниот материјал, коригирање на грешки и обележување на текстови за печатење според воспоставени правила;
- распределување на формулари и нивно обележување со идентификациски броеви;
- сортирање на документи за пополнување;
- рачно адресирање на пликоа и циркулари;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4413.01 Шифрант
4413.02 Коректор

4414. Писари и слични работници

Писарите и сличните работници пишуваат писма и пополнуваат формулари во корист на неписмени лица.

Задачите вклучуваат:

- читање писма и друг напишан материјал на неписмени лица и неопходно толкување на информациите;
- пишување писма и пополнување формулари во корист на неписмени лица;
- нудење совети на поединци и толкување и помош во пополнувањето на владини и други официјални формулари;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4414.01 Писар

4415. Службеници за сортирање и копирање

Службениците за сортирање и копирање ги средуваат по досиеја картичките, фактурите, потврдите и други записници по азбучен и нумерички ред, во зависност од системот што се користи. Тие ги пронаоѓаат и отстрануваат материјалите од досиејата кога се бараат за фотокопирање, скенирање и праќање на факсови.

Задачите вклучуваат:

- сортирање или класифицирање на материјалите според нивната содржина, според критериумот или според хронолошки, алфабетски или нумерички редослед;
- сортирање на материјали во фиоки, плакари и магацински кутии;
- пронаоѓање и отстранување на материјали од досиеја при пребарување;
- чување записници од документирани материјали;
- фотокопирање, скенирање или испраќање на документите по факс;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4415.01 Службеник за архивирање и копирање
4415.02 Службеник за сортирање
4415.03 Службеник за копирање

4416. Службеници за човечки ресурси

Службениците за човечки ресурси одржуваат и ажурираат лични евиденции, информации за квалификации, трансфери и унапредувања на вработените, вршат оценување на вработените, евидентираат отсуства како и евиденции поврзани со плата.

Задачите вклучуваат:

- ажурирање на информации и историја на вработените и водат евиденција за отсуства на вработените;
- водат евиденција за боледувања на вработените;
- воведуваат записници за нови вработувања;
- одржуваат и ажурираат пишани процедури, регистрирање на системот за присуство на работното место и подготвување на извештаи и сродни документи за активностите на вработените;
- чување на досиеја на вработените и нивно тековно ажурирање;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4416.01 Службеник за кадровски прашања
4416.02 Асистент за кадровски прашања

4419. Други канцелариски службеници, некласифицирани на друго место

Во оваа единечна група се класифицираат занимањата на канцелариски службеници кои не можат да се класифицираат во останатите единечни групи на споредната група 441. Други канцелариски службеници. Тоа се државни канцелариски службеници и други канцелариски службеници според оспособувањето што одговара.

Задачите вклучуваат:

- водење на евиденција и документација за вработените;
- водење на евиденција и документација за службата;
- евиденција на протоколарни и административни работи;
- прибирање на податоци за цените и условите за набавка на стока, следење на извршувањето на договори, соработка во решавањето на рекламации, водење на евиденција за набавка и издавање на стока;
- прибирање и обработка на податоци за истражување на пазарот, евиденција на склучените договори и следење на нивната реализација, издавање на диспозиции, контактирање со шпедитери, подготовка на документи за преговори и царинење, евиденција на останатата комерцијална документација, изработка на пресметки, пишување сметки;
- изнајмување на возила, пловила, облека, разна опрема, видеокасети, соби, наплата на услуги, водење на документација за услугите;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
4419.01 Службеник во протокол
4419.02 Административен службеник
4419.03 Технички службеник
4419.04 Службеник за набавка
4419.05 Службеник за продажба

4419.06	Комерцијален службеник
4419.07	Бродски брокерски службеник
4419.08	Фактурист
4419.09	Службеник во дистрибуција
4419.10	Видеотекар
4419.11	Изнајмувач на облека
4419.12	Изнајмувач на соба
4419.13	Изнајмувач на возила
4419.14	Изнајмувач на пловила
4419.15	Изнајмувач на опрема

ГЛАВНА ГРУПА 5.
РАБОТНИЦИ ВО УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ И ПРОДАЖБА

Работниците во услужните дејности и продажбата даваат лични услуги поврзани со патување, туризам, угостителски услуги, козметички услуги, набавка на храна, одржување на домаќинства, лична нега и згрижување, услуги при заштита од пожар, обезбедување на лица и имот и одржување на јавната безбедност. Исто така, продаваат стока на големо или во продавници на мало, како и продажба на улица и на пазар. За повеќето занимања од оваа главна група потребно е знаење што се стекнува со програмите за средно образование.

Задачите што ги вршат работниците од оваа главна група најчесто вклучуваат: организирање и давање услуги во врска со туристички патувања, одржување на домаќинство, подготовка и сервирање на храна и пијалаци, чување на деца и домашни миленици, основна болничка нега и згрижување на болни и изнемоштени лица во болница или во домашни услови, фризерски и козметичарски услуги, астрологија и претскажување на судбина, погребални услуги, заштита на лицата и недвижниот имот од пожар и недозволени работи, продавање на производи во продавниците на големо и на мало, продажба на пазар, улици и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата од оваа главна група се класифицираат во подгрупите:

51. Работници во персонални служби
52. Продавачи
53. Занимања за лична нега и сродни занимања
54. Занимања за заштита на лица и имот

ПОДГРУПА 51.
Работници во персонални служби

Работниците во персоналните служби даваат лични услуги поврзани со патување, подготовка и сервирање на храна и пијалаци, козметичарски работи, одржување на домаќинства, чување на луѓе и домашни миленици и погребални услуги.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: планирање и организирање на услуги во врска со патувања и придружба, одржување и надзор на домаќинства, подготовка и сервирање на храна и пијалаци, чување на домашни миленици и објекти, фризерски и козметичарски услуги, инструкции за возење, астрологија и претскажување на судбина, погребални услуги и слично. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

511. Придружници при патување, кондуктери и водичи
512. Готвачи
513. Келнери и шанкери
514. Фризери, козметичари и сродни занимања
515. Надгледувачи за одржување на згради и домари
516. Други работници за лична услуга

СПОРЕДНА ГРУПА 511.

Придружници при патување, кондуктери и водичи

Придружниците при патување, кондуктерите и водичите даваат разновидни услуги при патување со авион, воз, брод, автобус и други возила и водење на групи и индивидуални лица на туристички обиколки и излети.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: обезбедување удобност и безбедност на патниците, послужување на храна и пијалаци, давање информации и одговарање на разни прашања поврзани со патувањата, проверка и продажба на билети во возилата на јавниот превоз, придружување на поединци или групи на туристички обиколки и излети, опишување на знаменитости. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

5111. Придружници при патување и патнички стјуарди
5112. Кондуктери
5113. Туристички водичи

5111. Придружници при патување и патнички стјуарди

Придружниците при патување и патничките стјуарди даваат услуги за обезбедување удобност и безбедност на патниците, послужуваат храна и пијалаци, планираат и координираат општествени и социјални активности на патниците.

Задачите вклучуваат:

- поздравување на патниците при влегување во авион, упатување до нивните седишта, проверка на прицврстеноста на појасите и почитување на знаците како што се забрането пушење и друго;
- подготовка на патниците за полетување и слетување;
- објаснување на употребата на сигурносната опрема, како што се појасите за спасување и маските за кислород;
- делење на списанија и весници, слушалки, ќебиња и други предмети, одговарање на прашања;
- послужување на подготвена храна и пијалаци;
- давање мала медицинска помош на патниците;
- преземање на соодветни активности во итни случаи или несреќи;
- преземање на грижа за патниците на аеродромите;
- преземање на грижа за општите потреби и удобноста на патниците во воз, брод и автобус, вклучувајќи и уредување на кабини и послужување на оброци во нив, по барање на патниците;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5111.01	Стјуард/стјуардеса на авион
5111.02	Стјуард/стјуардеса на брод
5111.03	Стјуард/стјуардеса на аеродром
5111.04	Стјуард/стјуардеса во кола за спиење
5111.05	Стјуард/стјуардеса во автобус
5111.06	Придружник при патување

5112. Кондуктери

Кондуктерите прегледуваат и продаваат билети и се грижат за удобноста и безбедноста на патниците во возови, автобуси и други превозни средства на јавен превоз.

Задачите вклучуваат:

- издавање на билети, прегледување и проверка на важноста на претходно издадените билети;
- заверка на билети при прекин на патувањето;
- преземање на грижа за патниците во вагоните за спиење и другите вагони во патнички воз, вклучувајќи контрола на патничките билети, безбедност на патниците и одговарање на прашања;

- проверка дали се почитуваат регулативите за безбедност;
- информирање на патниците, особено за станиците и врските;
- отворање и затворање на вратите за влез и излез на патниците;
- соработка со возачот за одржување на возниот ред;
- преземање на соодветни активности во итни случаи или несреќи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5112.01 Кондуктер
5112.02 Железнички кондуктер
5112.03 Кондуктер во автобус
5112.04 Контролор на линија

5113. Туристички водичи

Туристичките водичи придружуваат поединци или групи на туристички екскурзии, опишуваат знаменитости и обезбедуваат други услови и информации како водичи.

Задачите вклучуваат:
- водење на туристи и грижа за нивната удобност;
- придружување на туристи на туристички екскурзии и запознавање со знаменитостите;
- придружување на туристи во музеи и на изложби и запознавање со експонатите;
- водење на излет во планина, на лов и риболов;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5113.01 Туристички водич
5113.02 Музејски водич
5113.03 Археолошки водич
5113.04 Ловечки водич
5113.05 Водич во планини
5113.06 Спелеолошки водич
5113.07 Спортски водич
5113.08 Галериски водич
5113.09 Водич

СПОРЕДНА ГРУПА 512.
Готвачи

Готвачите планираат, организираат, подготвуваат и готват храна во кујни, хотели, ресторани и други места за јавна исхрана, на бродови, патнички возови и во домаќинствата.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: планирање на оброци, подготовка на храна, проверка на квалитетот на храната, гарнирање на јадење во порции, подготовка на јадење по порачка, ракување со опремата во кујна, почитување на гастрономски и санитарни правила, одржување на чиста работна околина, надзор и координација на работата на кујнските помошници и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
5120. Готвачи

5120. Готвачи

Готвачите планираат, организираат, подготвуваат и готват храна во кујни, хотели, ресторани и други места за јавна исхрана, на бродови, патнички возови и во домаќинствата.

Задачите вклучуваат:

- планирање на оброци, подготвување и готвење на јадења;
- планирање, надзор и координирање на работата;
- запазување на стандардите и рецептите при подготовка на храна;
- проверување на квалитетот на храната;
- управување со кујнската опрема;
- одржување на чистота во кујната и работната околина;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5120.01 Готвач
5120.02 Помошник готвач
5120.03 Скара мајстор
5120.04 Пица мајстор

СПОРЕДНА ГРУПА 513.

Келнери и шанкери

Келнерите и шанкерите послужуваат храна и пијалаци во хотели, ресторани, институции, на бродови и патнички возови.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: прием на нарачки и послужување на храна и пијалаци, послужување на алкохолни и безалкохолни пијалаци во бар, достава на винска карта и давање на информации и предлози при изборот на вино, миење на употребените чаши и одржување на чиста работна околина, чистење на послужавници и послужување во нив, собирање на употребени чинии и нивно носење во кујна, доставување на сметка и наплата од гостите. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

5131. Келнери
5132. Шанкери

5131. Келнери

Келнерите послужуваат храна и пијалаци во хотели, ресторани, клубови, институции, на бродови и во патнички возови.

Задачите вклучуваат:

- поставување на чисти платна на масите, поставување на садови за храна, стакларија и прибор за јадење;
- пречекување на гостите и презентирање на главното мени;
- давање на совети на гостите при изборот на храна и пијалаци;
- прием на нарачки за храна и пијалаци и водење на сметковна евиденција за нив;
- послужување на храна и пијалаци;
- советување за изборот на вина и нивно служење;
- послужување на алкохолни и безалкохолни пијалаци;
- наплата на сметки за дадените угостителски услуги;
- испраќање на гостите;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5131.01 Главен келнер
5131.02 Бармен
5131.03 Келнер
5131.04 Помошен келнер

5132. Шанкери

Шанкерите подготвуваат, мешаат и сервираат алкохолни пијалаци, коктели и миксови непосредно до потрошувачите на шанкови или посредно преку доставување на келнерите.

Задачите вклучуваат:

- примање на нарачки за пијалаци директно од потрошувачите или, пак, од келнерите и водење на сметковна евиденција за нив;
- идентификација и проверка на возраста на потрошувачите пред да се послужи алкохолен пијалак;
- користење на специјална опрема за подготовка на пијалаците;
- подготовка и послужување на алкохолни, безалкохолни пијалаци и коктели во барот;
- давање на совети за ограничено и умерено консумирање на алкохолните пијалаци;
- естетско подредување на чаши и шишиња на полиците од барот;
- послужување на мини оброци и други прехранбени продукти за посетителите на барот;
- вршење на наплата за дадените угостителски услуги;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5132.01 Шанкер
5132.02 Сервирка
5132.03 Шеф на ноќен бар
5132.04 Шеф на хотелска услуга

СПОРЕДНА ГРУПА 514.

Фризери, козметичари и сродни занимања

Фризерите, козметичарите и сродните занимања потстрижуваат и уредуваат коса, бричат и обликуваат брада, вршат козметички третмани, како и други третмани за подобрување на изгледот на луѓето.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: потстрижување и обликување на коса, шатирање, бојадисување и фенирање на коса, бричење и уредување на брада, вршење на козметички третман и нанесување на козметички препарати и шминка, обликување и лакирање на нокти на раце и нозе, масажа на лице и тело и други услуги. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

5141. Фризери
5142. Козметичари и сродни занимања

5141. Фризери

Фризерите и берберите потстрижуваат и уредуваат коса, бричат и обликуваат брада, вршат надградба на коса, шатирање, бојадисување, како и други третмани за подобрување на изгледот на косата.

Задачите вклучуваат:

- потстрижување, миење, бојадисување и кадросување на коса;
- бричење или обликување на брада;
- козметичко третирање на коса;
- миење на коса и фенирање;
- чистење и нанесување на креми, лосиони и слични производи за коса;
- масирање на коса и третман на скалп;
- чистење на работната просторија;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5141.01 Бербер

5141.02 Машки фризер
5141.03 Женски фризер

5142. Козметичари и сродни занимања

Козметичарите и сродните занимања вршат козметички третмани, како и други третмани за подобрување на изгледот на лицето и телото.

Задачите вклучуваат:

- чистење и нанесување на креми, лосиони, маски и слични производи на лице и на тело;
- масажа на лице и на тело;
- нанесување на шминка на клиенти за поубав изглед;
- нанесување на шминка на актери и други изведувачи;
- чистење, обликување и лакирање на нокти, лекување на помали заболувања на стапалата како што се задебелување и деформитети на ноктите на нозете;
- помош при капење, основна и професионална масажа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5142.01 Козметичар
5142.02 Маникир
5142.03 Педикир
5142.04 Маскер
5142.05 Масер
5142.06 Шминкер

СПОРЕДНА ГРУПА 515.
Надгледувачи за одржување на згради и домари

Надгледувачите за одржување на згради и домарите ги координираат, планираат и надгледуваат работите околу чистењето и надгледувањето на персоналот за одржување во комерцијалните, индустриските и станбените простории. Тие ја преземаат одговорноста за одржување и чување на хотели, канцеларии, куќи и приватни станови и даваат услуги во домаќинствата.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: одредување на работни задачи и инспекција на чистотата на градежни објекти и на работите коишто треба да се извршат, надзор и контрола на вработениот персонал во домаќинството, оспособување на работниците и организирање на нивната работа, чистење и одржување на домаќинства, набавка и надзор на набавката на продукти, издавање и снабдување на соодветна опрема и инвентар, проверка и извршување на апликациите за работа, обука на нови работници и пренесување на нови искуства, патролирање на објектите и одржување на безбедноста, давање на препораки, реклами и вршење на трансфери и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

5151. Надгледувачи за чистење и водење на домаќинства во канцеларии, хотели и други установи
5152. Домашни помошници
5153. Чувари на објекти

5151. Надгледувачи за чистење и водење на домаќинства во канцеларии, хотели и други установи

Надгледувачите за чистење и водење на домаќинства во канцеларии, хотели и други установи се грижат за надгледувањето на домарските задачи во врска со одржувањето на чистотата и уредноста на ентериерот и приборот во хотелите, канцелариите и другите установи.

Задачите вклучуваат:

- планирање, организирање и надгледување на помошници, чистачи и друг персонал;
- снабдување и контрола на снабдената набавка;
- проверка на складишта и издавање на продукти;

- водење и надзор на состојбата во индивидуални институции;
- чистење, миење и полирање на подови, мебел и други прибори;
- местење на чаршафи, чистење на соби, снабдување со тоалетни предмети;
- чистење на кујни и помагање во кујнска работа, вклучувајќи миење на садови;
- обновување на мини барови со чаши и пијалаци;
- давање на обука на другиот персонал;
- пречекување на гости и вршење на наплата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници;

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5151.01	Домар на одморалиште
5151.02	Домар на планинарски дом
5151.03	Домар на работничка населба
5151.04	Домар на студентски дом
5151.05	Домар на саемски објекти
5151.06	Домар на спортско - рекреативен центар
5151.07	Домар на хотел
5151.08	Економ

5152. Домашни помошници

Домашните помошници организираат, контролираат и вршат домашни работи и услуги во приватни домаќинства, со и без поддршка на останатиот персонал.

Задачите вклучуваат:

- надзор и контрола на вработениот персонал во домаќинството;
- оспособување на работниците и организирање на нивната работа;
- набавка и надзор на набавката на продукти;
- надзор на складирањето и издавањето на продукти;
- пречекување на гости, одговарање на телефонски повици и пошта;
- помош при мали повреди или болести, вршење на работи како што се мерење на температура, давање лекови и ставање на завои;
- чистење на простории, мебел, миење на подни површини и одржување на целокупната хигиена во спална соба и тоалет;
- подготовка на оброци и сервирање на храна и пијалаци;
- одржување на кујна, вклучувајќи и миење на садови;
- грижа за домашни миленици и собни растенија;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5152.01	Батлер
5152.02	Домашен помошник
5152.03	Домаќин
5152.04	Домаќин на клуб
5152.05	Домаќин за одржување на згради и инсталации
5152.06	Хаусмајстор

5153. Чувари на објекти

Чуварите се грижат за безбедноста на апартмани, куќи, хотели, канцеларии, цркви и други згради, ги одржуваат, чистат и уредуваат. Тие можат да надгледуваат други работници и изведуваат работни обврски независно од големината и природата на градбата.

Задачите вклучуваат:

- надгледување на чистењето, водењето на домаќинства и одржувањето на објекти;
- известување на сопствениците на објектите за потребните поправки и тековните инвестиции;

- учество во поедноставни поправки и одржување на внатрешноста на објектите;
- надзор на печки и бојлери со цел да се обезбеди топла и ладна вода;
- попис на станарите и посетителите и регулирање на редот и мирот во објектите;
- вршење на услуга при отсуство на станари и испораки во нивна корист или давање на информации преку телефонски јавувања;
- учество во процесот на намалување на бучавата и злоупотреба на имотот;
- патролирање на објектите и одржување на безбедноста;
- пополнување на формулари и дистрибуција на правилници за станарските права;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5153.01 Чувар
5153.02 Чувар на куќа
5153.03 Чувар на зграда
5153.04 Чувар на шахта

СПОРЕДНА ГРУПА 516.

Други работници за лична услуга

Другите работници за лична услуга обезбедуваат услуги од различен карактер како лична придружба и помош на работодавецот, предвидување на идни настани во животот, грижа за домашни миленици, давање на инструкции за возење во сообраќајот, погребални услуги и друго.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: изработка на хороскопи, претскажување на идните настани во животот на лицата со помош на астрологијата, обезбедување на придружба на лица со посебни потреби, вршење на сите видови погребални услуги, чување и давање на нега на домашни миленици и нивна обука и дресирање, обучување на кандидати за учество во сообраќајот според тековните услови за возење и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

5161. Астролози, претскажувачи на среќа и иднина и сродни занимања
5162. Придружници и сродни помошници
5163. Гробарски работници и балсаматори
5164. Работници за чување на миленичиња и грижа за животни
5165. Инструктори за возење
5169. Занимања за лични услуги кои не се класифицирани на друго место

5161. Астролози, претскажувачи на среќа и иднина и сродни занимања

Астролозите, претскажувачите на среќа и иднина и сродните занимања ги раскажуваат минатите и ги претскажуваат идните настани во животот на лицата со помош на астрологијата или на други начини, врз основа на карактеристиките на дланките, според случајно извлечени карти за играње, според позицијата на ѕвездите или според талог од кафе и предвидуваат или советуваат за можниот тек на настаните.

Задачите вклучуваат:
- составување на индивидуални хороскопи на лица според датумот на раѓање или поблизок период и предвидување на идни настани и состојби во нивниот живот;
- одредување на поволен период за одделни човечки активности како што се унапредување, венчавки, патување и други церемонии;
- проучување на положбата на ѕвездите и други феномени врз животот на одредени лица и ситуации;
- толкување на карактеристиките на дланките на клиентите, случајно извлечени карти за играње, талог од кафе, форми и облици на коски од мртви животни;
- претскажување на идни настани врз база на нивно толкување;
- давање совети на лицата да бидат претпазливи со цел да ги избегнат лошите влијанија;
- опоменување и советување за можниот тек на настаните;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5161.01 Астролог
5161.02 Претскажувачи на среќа и иднина
5161.03 Гатачи

5162. Придружници и сродни помошници

Придружниците и сродните помошници придружуваат и помагаат во различни и лични потреби на работодавецот.

Задачите вклучуваат:

- придружување на работодавецот на различни места, читање, разговор и учество во активности како што се спорт и друго;
- помош при прием на посетители во домот на работодавецот;
- одржување на гардеробата и личните предмети на работодавецот;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5162.01 Водич на инвалиди
5162.02 Водич на слепи
5162.03 Придружник на инвалиди

5163. Гробарски работници и балсаматори

Гробарските работници и балсаматори вршат различни видови на погребални задачи.

Задачите вклучуваат:

- договарање и спроведување на погребна церемонија, кремирање и закопи;
- балсамирање на човечки тела и успорување на процесот на нивно распаѓање;
- сечење и спојување на делови од човечкото тело при настанати осакатувања од незгоди;
- облекување на човечки тела и поставување во ковчег;
- изготвување на некролози и посмртни натписи;
- одржување и чување на гробните места и поблиската околина;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5163.01 Гробар
5163.02 Балсаматор
5163.03 Чувар на гробишта
5163.04 Препаратор

5164. Работници за чување на миленичиња и грижа за животни

Работниците за чување на миленичиња и грижа за животни вршат работни задачи поврзани со одгледување, нега и дресирање на домашни миленици во посебни установи, како и други животни во зоолошки градини. Тие се грижат за здравјето на животните и за нивно лекување при болест.

Задачите вклучуваат:

- поење, хранење и надгледување на животни, чистење, перење, дезинфекција и дезинсекција на згради и кафези;
- водење и носење на животни до просторот за лекување и нивно држење за време на третманот, премачкување со креми и масти, потстрижување и преврски на болните животни;
- превоз и транспорт на животни;
- водење на евиденција со информации за животните како што се тежина, големина, физичка активност, внесена храна, дадени лекарства и друго;
- дресирање и обучување на животните за да се достигне посакуваното однесување;
- чистење и стерилизирање на ветеринарни хируршки инструменти;

- мерење на лекови и други препарати и дополнување на залихи;
- стерилизирање на шишиња, лабораториска и друга опрема;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5164.01 Ветеринарен болничар
5164.02 Чувар на домашни миленици
5164.03 Дресер на животни
5164.04 Чувар во зоолошка градина
5164.05 Зоонегувател

5165. Инструктори за возење

Инструкторите за возење ги обучуваат кандидатите со практична настава и совети како да управуваат со моторно возило.

Задачите вклучуваат:
- теоретско предавање во врска со сообраќајот и безбедносните прописи на патиштата;
- давање на инструкции на кандидатите за условите на возење и објаснување и демонстрирање на функциите на сопирачките, спојката, менувачот за брзини, звучните и светлечките сигнали и осветлувањето на возилото;
- користење на илустрации и аудио-визуелни помагала за објаснување на ракувањето и управувањето со моторните возила;
- вежбање со кандидатите полигонско паркирање, градско возење и напредни техники за возење во посебни ситуации;
- советување на кандидатите кога се подготвени за полагање на возачкиот испит;
- учење на кандидатите за сообраќајна етика;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5165.01 Инструктор за возење
5165.02 Инструктор по практична настава

5169. Занимања за лични услуги кои не се класифицирани на друго место

Оваа единечна група ги опфаќа другите занимања за лични услуги кои не се класифицирани на друго место во подгрупата 51. Работници во персонални служби.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5169.01 Хостеса
5169.02 Танцувачки партнери
5169.03 Проститутка

ПОДГРУПА 52.

Продавачи

Продавачите се работници кои демонстрираат и продаваат стоки во продавниците на големо и на мало и во слични претпријатија, во киосци, на пазари и штандови и, исто така, наплатуваат за продадената стока. Тие можат да вршат продажба и преку телефон, од клиентен контакт центар, од врата до врата и слични начини.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: продажба на стока на големи или на мали претпријатија, на пазар, улица, продажни штандови, продажба преку телефон и контактни центри, демонстрирање на стоки за потенцијалните клиенти, редење и изложување на производи за продажба, продажба и служење на храна за непосредна потрошувачка, завиткување и пакување на веќе продадената стока, менување на цените и одредување на производен микс, работа со

скенери за оптичко читање на бар-кодови и банкарски картички, работа на компјутерска каса и друга опрема за наплата на продадената стока. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

521. Продавачи на улица и на пазар
522. Продавачи во продавници
523. Касиери и продавачи на билети
524. Други продавачи

СПОРЕДНА ГРУПА 521.

Продавачи на улица и на пазар

Продавачите на улица и на пазари продаваат разновидна стока како, на пример, кожни или текстилни занаетчиски производи, дрвена резба, везени и чипкасти производи, весници, списанија, поштенски разгледници, цигари, чоколади, сладолед на тезги или киосци што обично се поставени со дозвола на посебни места на улица или на друг отворен простор, или продаваат овошје и зеленчук и најчесто топли и ладни лесно расипливи прехранбени производи и пијалаци на пазарите.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: стоење на посебно означени места на улица и на пазар, снабдување или произведување на производи за непречена продажба, продавање на храна и пијалаци на улица и во други отворени простории, транспорт на рачни колички и кошници за да се донесат храната и пијалаците до посакуваното место на улица, кино, спортска сала, транспортни постојки и други јавни места, редење и прикажување на стоката за продажба, пакување на продадената стока, вршење на наплата за продажбата, водење на евиденција за нивото на залихите. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

5211. Продавачи на штандови и пазари
5212. Улични продавачи на прехранбени производи

5211. Продавачи на штандови и пазари

Продавачите на штандови и пазари продаваат разновидна стока како што се производи од кожа или текстилни занаетчиски производи, дрвена резба, везени и чипкасти производи, весници, списанија, поштенски разгледници, цигари, чоколади, сладолед на тезги или киосци што обично се поставени со дозвола на посебни места на улица или на друг отворен простор, или продаваат овошје и зеленчук и најчесто лесно расипливи прехранбени производи на пазарите.

Задачите вклучуваат:

- добивање од локалните власти дозвола за поставување на штандови на посебни места на улица или друг отворен простор;
- купување и договарање на редовни залихи на разновидна стока за продажба како што се кожни или текстилни занаетчиски производи, дрвена резба, везови или чипки, нивно изложување на штандови и нивна продажба;
- купување и договарање на редовни залихи на весници, списанија, поштенски разгледници, цигари, чоколади, сладолед и нивна продажба на киосци;
- купување од трговци на големо или директно од производителите на свежо овошје и зеленчук или други (најчесто лесно расипливи) прехранбени производи и продажба на пазарите;
- утовар и истовар на стоката за продажба;
- наплатување на продадена стока;
- водење на евиденција за настанатите трошоци;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5211.01 Продавач на пазар
5211.02 Продавач во киоск
5211.03 Продавач на улична тезга

5212. Улични продавачи на прехранбени производи

Уличните продавачи на прехранбени производи подготвуваат и продаваат или продаваат претходно подготвени топли јадења, зеленчук, овошје, сладолед и разни пијалаци, на улица или на јавни места како станици, кина или театри.

Задачите вклучуваат:

- добивање од локалните власти дозвола за продавање на прехранбени производи на посебни места на улица или на друг отворен простор;
- снабдување со храна и пијалаци;
- подготвување, претходно или на самото место, на храна и пијалаци за продажба;
- товарање и растоварање на количка на туркање или камионет заради превоз на храна или пијалаци до саканото место на улица или до јавни места како што се станици или кина;
- изложување на храна и пијалаци;
- наплатување за продадената храна на самото место;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5212.01 Уличен продавач на прехранбени производи
5212.02 Продавач на спортски натпревари, во кина и на приредби

СПОРЕДНА ГРУПА 522.

Продавачи во продавници

Продавачите во продавници продаваат стока во трговски претпријатија на големо и во малопродажната мрежа и ја објаснуваат употребата и квалитетот на стоката. Исто така, управуваат со мали продавници, ја надгледуваат продажбата и асистираат при наплата за продадената стока.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: изложување на стоката за продажба, продажба и пакување на стоката во трговски претпријатија на големо и во малопродажната мрежа, набавка на производи за продажба, утврдување на политиката на цени и продажната цена, менаџирање и унапредување на продажбата, демонстрирање на позитивните страни на производите, координирање и контрола на активностите на продажните асистенти и оператори во супермаркети, покажување и објаснување на квалитетот и употребата на стоката што се продава, наплатување, давање на гаранција за продадената стока. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

5221. Управител на продавница
5222. Надзорници во продавница
5223. Помошници во продажбата во продавница

5221. Управител на продавница

Управителите на продавници се јавуваат како нивни сопственици и работат самостојно или со поддршка од мал број на други вработени.

Задачите вклучуваат:

- раководење со продавница;
- нарачка и купување на стока за продажба од добавувачи на големо;
- утврдување на продажната политика, ценовната политика и продажниот микс;
- изложување на производите за продажба;
- продажба на производи и советување на потрошувачите за нивната употреба;
- евиденција на залихите и следење на финансиските трансакции;
- донесување на одлуки во врска со застарената стока;
- вршење на попис на производите и инвентарот во продавницата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5221.01 Бакал
5221.02 Продавач
5221.03 Управител на продавница
5221.04 Сопственик на продавница

5222. Надзорници во продавница

Надзорниците во продавници ги надгледуваат и координираат активностите на продавниците и продажбата на продажните асистенти и го согледуваат резултатот од работата на претпријатијата на големо и на мало.

Задачите вклучуваат:

- планирање и подготовка на работни планови и давање на специфични должности на вработените;
- инструкции на персоналот за продажба, работни процедури и давање на упатства за справување со комплексни и стресни ситуации;
- давање на предлози на менаџерите за интервју, регрутирање на вработени и селекција, оценување, унапредување, казнување, отпуштање од работа и разгледување на поплаките на персоналот;
- проверка на податоците за природата и квалитетот на производот по барање на купувачот;
- помагање на купувачите при изборот и уверување дека безбедносните процедури се спроведуваат;
- испишување на цени, услови за давање на кредити и попусти;
- пакување и аранжирање на испорачаната стока;
- пишување на сметки и други документи и наплатување;
- евиденција на залихите и правење на навремени нарачки на нова стока во магацинот;
- покажување на производите за продажба заради известување на купувачите за нивните својства и начинот на употреба, како и заради поттикнување на интересот за купување;
- вршење на сродни работи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5222.01 Трговски работоводител
5222.02 Надзорник во продавница

5223. Помошници во продажбата во продавница

Помошниците во продажбата во продавница учествуваат во продажбата на производи на големо и на мало и ја објаснуваат употребата и квалитетот на производите.

Задачите вклучуваат:

- давање податоци за разновидни стоки или услуги, како и за условите за продажба;
- изложување на производите и пакување и подготовка за продажба;
- демонстрирање на стоката со запознавање на нејзините главни особини или покажување како се употребува;
- примање на порачки и нивно испорачување на претпријатија и домаќинства;
- дистрибуирање на рекламен материјал и оставање примероци;
- наплатување на продадените производи или услуги;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5223.01 Аквизитер
5223.02 Продавач преку телефон
5223.03 Помошник во продавница
5223.04 Продавач-консултант
5223.05 Продавач-асистент

СПОРЕДНА ГРУПА 523.

Касиери и продавачи на билети

Касиерите и продавачите на билети примаат, директно од клиенти, исплати за купени стоки и услуги во претпријатија како што се продавници и билетари или исплаќаат готовина во банки и слични организации.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: примање и верификување на готовина или на исплати со чек или дебитна и кредитна картичка во продавници, издавање билети во билетари за спортски и културни настани и примање на соодветни наплати, исплата на готовина од банки според напишани нарачки, кредитни документи или според девизната берза и издавање потврди, водење на готовински регистар, примање на готовина од претпријатија, нејзина проверка според документи за продажба и нејзино подготвување за депозит во банка. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

5230. Касиери и продавачи на билети

5230. Касиери и продавачи на билети

Касиерите и продавачите на билети примаат директно од клиенти исплати за купени стоки и услуги во претпријатија како што се продавници и билетари или исплаќаат готовина во банки и слични организации.

Задачите вклучуваат:

- примање и верификување на готовина или на исплати со чек или дебитна и кредитна картичка во продавници;
- враќање кусур и издавање потврди;
- издавање билети во билетари и примање на соодветни исплати;
- исплата на готовина, претежно во банки, според напишани нарачки, кредитни документи или според девизната берза и издавање потврди;
- водење евиденција и нејзино усогласување со готовинскиот баланс;
- примање на готовина од претпријатија, нејзина проверка според документи за продажба и нејзино подготвување за депозит во банка;
- исплата на надоместоци на персоналот на претпријатието;
- водење на готовински регистар;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5230.01	Бројач на пари
5230.02	Благајник во трговија
5230.03	Трезорист
5230.04	Службеник за банкоматска мрежа
5230.05	Инкасант
5230.06	Продавач на билети
5230.07	Наплатувач на паркинг
5230.08	Наплатувач на патарина
5230.09	Касиер

СПОРЕДНА ГРУПА 524.

Други продавачи

Другите продавачи презентираат и продаваат производи, услуги, храна и друго во јавноста, со исклучок на продажбите на пазар, улица и продавници. Тука се вклучени продажните работници кои не се класифицирани во споредните групи 521. Продавачи на улица и пазар, 522. Продавачи во продавници и 523. Касиери и продавачи на билети.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: позирање за реклама или уметнички креации, рекламирање и покажување на производите за продажба, одговарање на прашања и давање на совети за

користење на стоки и услуги, примање на нарачки и подготвување на аранжмани за плаќање, испорака и наплата на стоки или услуги, приближување на потенцијалните клиенти со одење од врата на врата, преку телефон или други електронски медиуми за комуникација, продажба на штандови за услуга со храна, продажба на гориво и нафтени деривати, масла и други автомобилски производи на услужните станици, обезбедување на услуги за чистење, подмачкување и ситни поправки на моторните возила и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

5241. Модни и други модели
5242. Демонстратор за продажба
5243. Продавачи од врата до врата
5244. Продавачи по телефон
5245. Послужувачи на услужни станици
5246. Послужувачи на храна и помош на присутните
5249. Други продавачи, некласифицирани на друго место

5241. Модни и други модели

Модните и други модели носат и покажуваат облека и други предмети за продажба или позираат како модели за реклами или за уметнички креации.

Задачите вклучуваат:

- облекување на примероци на облека или обувки што ги бара клиентот;
- одење, демонстрирање на предметот на најсоодветен начин;
- учество на модни ревии, саеми и изложби;
- позирање како модел за уметничка фотографија, скулптура или слика и рекламен филм;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5241.01 Манекен
5241.02 Моден модел
5241.03 Уметнички модел

5242. Демонстратор за продажба

Демонстраторите за продажба покажуваат и продаваат стока во претпријатија на големо и на мало, изложби и приватни домаќинства.

Задачите вклучуваат:

- доставување на стоки од складишта до продажните места и нивно изложување;
- проверка на податоците за природата и квалитетот на производот по барање на купувачот;
- помагање на купувачите при изборот;
- испишување на цени, услови за давање на кредити и попусти;
- пакување и аранжирање на испорачаната стока;
- пишување на сметки и други документи и наплатување;
- покажување на производите за продажба заради известување на купувачите за нивните својства и начинот на употреба, како и заради поттикнување на интересот за купување;
- давање на мостри од производите и дистрибуција на пропаганден материјал;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5242.01 Демонстратор за продажба
5242.02 Презентер

5243. Продавачи од врата до врата

Продавачите од врата до врата продаваат стоки и услуги за претпријатија, посетувајќи потенцијални клиенти, најчесто приватни домаќинства, со одење од врата на врата.

Задачите вклучуваат:

- давање детали за различни производи или услуги и за условите на фирмата за продажба, со одење од врата до врата;
- демонстрација на производите со укажување на нивните главни карактеристики или покажување на начинот на којшто тие работат;
- забележување пораки и нивно проследување до фирмата;
- дистрибуирање на рекламна литература или оставање примероци или мостри;
- собирање рати од исплата, по потреба;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5243.01 Продавач од врата до врата

5244. Продавачи по телефон

Продавачите по телефон промовираат и продаваат стока и услуги за претпријатија, особено во домаќинства, со употреба на телефон или други електронски комуникациски медиуми. Тие можат да работат од контакт центар за клиенти или од децентрализирани простории.

Задачите вклучуваат:

- давање детали за различни производи или услуги и за условите на фирмата за продажба, со телефонирање или други електронски комуникации;
- информирање за производите со укажување на нивните главни карактеристики или објаснување на начинот на којшто тие работат;
- забележување пораки и нивно проследување до фирмата;
- закажување и организирање на состаноци за продажба помеѓу демонстраторите и клиентите;
- дистрибуирање на рекламна литература или испраќање примероци или мостри;
- известување до менаџерите за конкурентските активности и прашањата од клиентите;
- одржување на статистика за направени повици и постигнати успеси;
- поднесување на периодични извештаи за постигнатите резултати и телемаркетинг активности;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5244.01 Продавач по телефон
5244.02 Продавач во контакт центар
5244.03 Интернет продавач

5245. Послужувачи на услужни станици

Послужувачите на услужни станици продаваат гориво, масла и други автомобилски производи, даваат услуги како што се снабдување со гориво, чистење, подмачкување и вршење на ситни поправки на моторните возила.

Задачите вклучуваат:

- полнење на резервоари за гориво според потребите на потрошувачите;
- проверка и обновување на воздух под притисок во гумите на возилото, проверка на нафта, масло и други течности во возилото;
- миење на ветробрански стакла и прозорци;
- вршење на ситни поправки на возила како што е замена на пневматици, сијалички, бришачи за стакло и друго;
- одржување на оперативни и автоматски капацитети;

- чистење и одржување на бензински пумпи и околни патеки, магацини и други помошни објекти;
- евиденција и контрола на продаденото гориво, масло и други придружни производи;
- наплатување на дадените услуги;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5245.01 Раководител на бензинска пумпа
5245.02 Раководител на услужен објект
5245.03 Работник на бензинска пумпа
5245.04 Помошник на пристаниште
5245.05 Помошник во сервисна станица

5246. Послужувачи на храна и помош на присутните

Послужувачите на храна и помош на присутните ги послужуваат клиентите со храна, подготвуваат едноставни прехранбени продукти во ресторани, кафулиња, хотели, продавници за брза храна, болници и други објекти.

Задачите вклучуваат:
- служење храна на клиентите преку шалтер;
- давање на помош на клиентите во изборот на храна и додатоци на храната;
- користење на опрема и електрични апарати за подготовка на храна;
- подготовка на едноставни прехранбени продукти и загревање на оброци;
- делење на храна, нејзино пакување или сервирање во послужавник;
- евидентирање на потрошените производи и правење на нарачка на нови продукти;
- наплата на послужената храна;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5246.01 Послужувач на храна
5246.02 Сервирач на салати
5246.03 Помошник во кафе бар
5246.04 Работник во бифе
5246.05 Кафе-кувар
5246.06 Угостителски работник

5249. Други продавачи, некласифицирани на друго место

Во оваа единечна група се вклучуваат продажните работници кои не се класифицирани на друго место во подгрупата 52. Продавачи.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5249.01 Други продавачи

ПОДГРУПА 53.

Занимања за лична нега и сродни занимања

Занимањата за лична нега и сродните занимања обезбедуваат услуги како што се чување и надзор на деца, помагање во грижата за школски деца, вршат различни задачи и помош на болни лица или лица со посебни потреби, им помагаат на стручњаците за болничка нега во вршењето на работи во болници и други институции, како и давање на лична нега во домашни услови.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: грижа за деца и воспитно-образовна пракса, помош при осознавање на социјални вештини, анимација во активности кои им помагаат на децата во физичкиот, социјалниот, емотивниот и интелектуалниот развој во училишната и на предучилишна возраст, помош при мобилност и лични потреби, основна болничка и слична нега на лица во болници и слични институции како и во домашни услови, следење на здравствената состојба на

згрижените лица и известување до одговорните служби. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

531. Занимања за згрижување на деца и наставничка помош

532. Занимања за лична нега во здравството

СПОРЕДНА ГРУПА 531.

Занимања за згрижување на деца и наставничка помош

Работниците за згрижување на деца и наставничка помош се грижат за деца и ги надгледуваат нивните дневни активности во посебни установи или во домашни услови.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: давање на поединечна помош на деца за осознавање на социјални вештини, анимација и учество во активности кои го подобруваат физичкиот, социјалниот, емотивниот и интелектуалниот развој на децата во училиштата и на претшколска возраст, вклучување на децата во едукативни процеси и давање на помош во подготовка на материјали и опрема, организирање на рекреативни активности за децата за време на одмор и во дневни центри. Задачите може да вклучуваат и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

5311. Занимања за згрижување на деца

5312. Помошен наставник

5311. Занимања за згрижување на деца

Работниците за згрижување на деца се грижат за деца и ги надгледуваат нивните дневни активности во посебни установи или во домашни услови.

Задачите вклучуваат:

- помагање при перење, капење, облекување и нивно хранење;
- водење на децата во и од училиште или на рекреативни активности;
- играње со децата или забавување на децата со читање или раскажување на приказни;
- давање на помош при едукација на децата;
- водење на грижа за социјалниот, културниот, емотивниот и интелектуалниот развој на децата;
- одржување на дисциплината на децата до дозволено ниво;
- одржување на ред во собите за спиење и играње;
- чување на децата на подолго или пократко време;
- грижење за децата за време на училишни екскурзии, посети на музеи, летување и други излети;
- водење на евиденција за децата за нивните активности, оброци и земање на лекови;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5311.01	Негувателка на деца (домашна)
5311.02	Пазителка на деца
5311.03	Дадилка
5311.04	Професионален згрижувач на деца во домашни услови
5311.05	Негувател на деца во градинка

5312. Помошен наставник

Помошните наставници вршат едукативни активности и им помагаат на наставните кадри во обезбедувањето заштита и надзор на децата од училишна и предучилишна возраст.

Задачите вклучуваат:

- поединечно помагање на децата за осознавање на социјални вештини;
- помош на децата со пречки во развојот за побрзо совладување на материјалот;
- собирање и дистрибуција на материјал за лекции;

- подготовка на внатрешни и надворешни области за учење како и рекреативни активности;
- анимирање на децата да учествуваат во активности кои го подобруваат физичкиот, социјалниот, емотивниот и интелектуалниот развој на училишна и предучилишна возраст;
- грижење за децата за време на училишни екскурзии, посети на музеи, летување, зимување и други излети;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5312.01 Помошен наставник за предучилишна возраст
5312.02 Помошен наставник за училишна возраст

СПОРЕДНА ГРУПА 532.
Занимања за лична нега во здравството

Работниците за лична нега во здравството обезбедуваат услуги за лична нега и помош во мобилноста и активностите на секојдневниот живот на пациенти, стари и изнемоштени лица и воени инвалиди, како во болнички установи, така и во домашни услови, под надзор на соодветни медицински стручњаци или други здравствени професионалци и соработници.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: помош на болни во нивната мобилност, основна болничка и слична нега во болница и слични институции, како и на пациенти во нивните домови, лична нега и комуникациски потреби, подготовка на пациенти за испитување и лекување, следење на медицинската историја и состојбата на болните и известување на останатиот медицински персонал на повисоко ниво, давање на здравствени совети, учество во планирањето за заштита на поединците. Задачите може да вклучуваат и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

5321. Помошници за здравствена грижа
5322. Негувател на болни лица во домашни услови
5329. Занимања за лична нега во здравството, некласифицирани на друго место

5321. Помошници за здравствена грижа

Помошниците за здравствена грижа во здравствени институции обезбедуваат секојдневна директна лична нега и се грижат за личната хигиена на болните под надзор на соодветни медицински стручњаци или други здравствени професионалци и соработници.

Задачите вклучуваат:

- обезбедување на помош и заштита на пациентите и жителите на здравствените установи;
- помош на лица при одење и станување од кревет и соодветно пресоблекување;
- менување на постелнина и помош на лицата при капење и при вршење на физиолошки потреби;
- служење храна и хранење на пациенти на кои им е потребно;
- потсетување и проверување дали лицето ги зело потребните лекови;
- следење на здравствена евиденција на болните и информирање на одговорните лица;
- одржување чистота на околината на болниот со примена на дезинфекциски средства;
- транспорт и придружба на болните внатре во здравствената институција;
- давање на помош при движење со инвалидска количка;
- масажа и други нефармаколошки третмани;
- подготвување на прибор за стерилизација;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5321.01 Болнички послужител
5321.02 Болничка негувателка
5321.03 Помошна болничарка

5322. Негувател на болни лица во домашни услови

Негувателите на болни лица се грижат за разни лични потреби и, воопшто, пружаат лична нега на лица на кои им е потребна таква нега во домашни услови, поради болест, физичка и психичка слабост, инвалидност или намалена способност поради старост.

Задачите вклучуваат:

- помош на лица при одење и станување од кревет и соодветно пресоблекување;
- давање на помош при движење со инвалидска количка;
- менување на постелнина и помош на лицата при капење и при вршење на физиолошки потреби;
- служење храна и хранење на пациенти на кои им е потребно;
- потсетување и проверување дали лицето ги зело потребните лекови;
- следење на здравствената евиденција на болните;
- следење на секој знак на опаѓање на здравствената состојба на лицето и известување на надлежниот лекар или социјалната служба;
- давање на психичка поддршка на пациентите преку разговор или гласно читање;
- обазбедување на емотивна поддршка, информации и совети на членовите на потесното семејство на болните;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5322.01 Негувател на болни лица (во куќа)
5322.02 Негувател на лица со развојни тешкотии
5322.03 Негувател на стари и немоќни лица
5322.04 Професионален негувател на болни лица во домашни услови

5329. Занимања за лична нега во здравството, некласифицирани на друго место

Оваа единечна група ги опфаќа услужните работници и негуватели кои не се класифицирани на друго место во споредната група 532. Занимања за лична нега во здравството.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5329.01 Дезинфектор
5329.02 Стерилизатор

ПОДГРУПА 54.

Занимања за заштита на лица и имот

Работниците за заштита на лица и имот заштитуваат лица и имот од пожар и други опасности, одржуваат ред и мир и се придржуваат на одредбите на законските регулативи, ако е потребно и со употреба на сила.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: спречување и гасење на пожар, спасување на лица, имоти и стоки за време и по пожари и несреќи, одржување на ред и закон, регулирање на сообраќај и преземање на овластување при сообраќајни несреќи, надгледување и одржување на дисциплина помеѓу затворениците во затвор и лицата во воспитно-поправните домови, патролирање и надгледување на деловни простории и заштита на лица и имот. Задачите може да вклучуваат и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

541. Занимања за заштита на лица и имот

СПОРЕДНА ГРУПА 541.

Занимања за заштита на лица и имот

Работниците за заштита на лица и имот заштитуваат лица и имот од пожар и други опасности, одржуваат ред и мир и се придржуваат на одредбите на законските регулативи, ако е потребно и со употреба на сила.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: спречување и гасење на пожар, спасување на лица, имоти и стоки за време и по пожари и несреќи, одржување на ред и закон, регулирање на сообраќај и преземање на овластување при сообраќајни несреќи, надгледување и одржување на дисциплина помеѓу затворениците во затвор и лицата во воспитно-поправните домови, патролирање и надгледување на деловни простории и заштита на лица и имот. Задачите може да вклучуваат и надзор на соработниците.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

5411. Пожарникари
5412. Полиција
5413. Затворски стражари
5414. Обезбедување
5419. Занимања за заштита на лица и имот кои не се класифицирани на друго место

5411. Пожарникари

Пожарникарите спречуваат пожар и вложуваат напори да се изгаснат пожари, да се спасат лица, имот и стоки за време и по пожари, природни непогоди и големи несреќи.

Задачите вклучуваат:

- преземање на активности за спречување и гасење на пожари на отворен или во затворен простор;
- гасење на специфични пожари и користење на специфична опрема со противпожарни супстанции при пожар на индустриски постројки, аеродроми и слични објекти;
- спречување и гасење на пожари во оштетени авиони и спасување на патници и екипаж;
- спасување на лица, имот и стоки за време и по пожари, природни непогоди и сообраќајни несреќи;
- спречување или ограничување на ширење на опасни материи во случај на пожар, природни непогоди и сообраќајни несреќи;
- информирање на јавноста за противпожарна заштита;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5411.01 Командир на пожарна
5411.02 Водач на смена на пожарникари
5411.03 Пожарникар
5411.04 Противпожарен техничар
5411.05 Спасувач од пожар
5411.06 Раководител на служба за противпожарна заштита
5411.07 Референт за противпожарна заштита

5412. Полиција

Полицајците одржуваат јавен ред и почитување на законските одредби и прописи, ако е потребно и со употреба на сила.

Задачите вклучуваат:

- одржување на јавен ред со примена на законските прописи и одредби;
- заштита на лица и имот од опасности и незаконски дела;
- регулирање на сообраќајот и преземање на овластувања при сообраќајни несреќи;
- обиколка на државната граница поради сопирање на лица кои илегално ја минуваат границата и спречување на илегален увоз или извоз на стоки и валути;
- проверка на патнички документи на лица при рутински контроли;
- апсење на лица поради прекршување на закони;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

5412.01 Полицаец
5412.02 Полицаец службеник
5412.03 Полицаец позорникар

5412.04 Сообраќаен полицаец
5412.05 Полицаец специјалец
5412.06 Граничен полицаец
5412.07 Полициски детектив
5412.08 Полициски резервист

5413. Затворски стражари

Затворските стражари надгледуваат и одржуваат дисциплина меѓу затворениците во затворите и воспитно-поправните домови.

Задачите вклучуваат:

- претрес на новопристигнатите затвореници, преземање на нивните работи и сместување на сигурно место;
- придружување на затворениците до ќелиите и нивно заклучување внатре;
- периодични инспекциски обиколки на ќелиите и безбедносна проверка на вратите и прозорците на објектот ;
- надзор на затворениците при работа, за време на јадење, при рекреативни прошетки и спортување;
- патролирање во кругот на затворот за одржување на дисциплина и спречување на бегство;
- придружување на затворениците кога се отсутни;
- давање на помош при едукативни програми;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5413.01 Заповедник
5413.02 Заменик-заповедник
5413.03 Главен командир
5413.04 Командир
5413.05 Помошник-командир
5413.06 Надзорник

5414. Обезбедување

Вработените во обезбедување и сродните занимања вршат вратарски должности во станбени згради и деловни објекти, се грижат за паркинзи, чуваат куќи и друг имот од незаконско влегување, вандализам или кражба и откриваат пожари и други опасности, го одржуваат редот и ги спроведуваат прописите на јавни настани, вршат обезбедување на лица, собираат билети или вршат разводнички задачи.

Задачите вклучуваат:

- обиколка на згради и одредени области за да се спречат кражби, насилство, прекршување на закони или други регулативи;
- работа како вратар во хотели и пречекување и испраќање на гости, помош околу нивниот багаж, давање клучеви или информации за насоките на движење;
- работа како вратари во станбени згради, проверка на правото за влез на посетители и давање потребни информации;
- чување на куќи и друг имот од незаконско влегување или кражба, пожар и други опасности;
- контрола на пристапот во објекти, влез и излез на вработени и посетители, проверување на идентификациони документи и делење на пропусници;
- вршење на безбедносни проверки на патници и багаж на аеродромите;
- вршење на должности на телохранител;
- доколку е потребно, употреба на сила за да се запрат натрапници;
- собирање билети во кина, театри, циркуси и слични места;
- грижа за гардероби и тоалети на јавни места;

- обезбедување на сигурносна достава на пари и други вредности на банки, банкомати и сефови;
- грижа за паркинзи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5414.01 Чувар (заштита на лица и имот)
5414.02 Телохранител
5414.03 Портир (заштита на лица и имот)
5414.04 Гардеробер
5414.05 Чувар на багаж
5414.06 Опслужувач во забавен парк
5414.07 Рецепционер
5414.08 Послужител
5414.09 Билетар
5414.10 Работник на паркинг
5414.11 Обезбедувач (заштита на лица и имот)

5419. Занимања за заштита на лица и имот кои не се класифицирани на друго место

Оваа единечна група ги содржи сите други занимања за заштита што не се класифицирани на друго место во споредната група 541. Занимања за заштита на лица и имот.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
5419.01 Ловочувар
5419.02 Надзорник на природни паркови
5419.03 Рендгенски прегледувач на лица, багаж и поштенски пратки
5419.04 Спасувач на давеници
5419.05 Шинтер
5419.06 Рибочувар
5419.07 Шумски полицаец

ГЛАВНА ГРУПА 6.
СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО, ШУМАРСТВОТО, РИБАРСТВОТО И ЛОВОТ

Стручните работници во земјоделството, шумарството, рибарството и ловот одгледуваат и берат полиња и жнеат жита, собираат диво овошје и растенија, одгледуваат, хранат или ловат животни, произведуваат бројни животински или полјоделски производи, култивираат, чуваат и експлоатираат шуми, одгледуваат или ловат риби и култивираат или собираат други форми на воден живот за да обезбедат храна, засолниште, приход за себе и своите домаќинства. Повеќето занимања од оваа главна група бараат обученост од второ ниво според ISCO.

Задачите што ги вршат работниците во оваа главна група најчесто вклучуваат: подготвување на почвата; сеење, садење, прскање, ѓубрење и жнеење на полињата со жита; одгледување на овошје и други дрва и берење на плодови; одгледување на градинарски зеленчук и хортикултурни производи; одгледување или собирање на диви овошја, медицински и други растенија; одгледување, хранење, чување или ловење на животни за да се добие месо, млеко, крзно, кожа, пчеларски или други производи; култивирање, зачувување и експлоатирање на шуми; хранење, одгледување или ловење риби; култивирање или собирање на други форми на воден живот; собирање и изведување на некои основни процеси на нивното производство; продавање на нивните производи на купувачи, пазарни организации или на пазари. Може да биде вклучен и надзор на други соработници.

Занимањата од оваа главна група се класифицираат во подгрупите:

61. Пазарно ориентирани стручни земјоделски работници

62. Пазарно ориентирани работници во шумарство, рибарство и лов

Забелешка:

Занимањата во земјоделството, шумарството, рибарството и ловот со претежно директорски задачи треба да се класифицираат во главната група: 1. Членови на законодавни и извршни тела, државни функционери, раководни државни службеници, дипломати и директори. Работниците кои претежно ракуваат со земјоделски и шумарски машини треба да се класифицираат во главната група: 8. Ракувачи и составувачи на машини и постројки. Работниците кои вршат едноставни и рутински задачи за кои, главно, е потребна употреба на рачен алат, физички напор и за коишто најчесто е потребно мало или никакво претходно искуство и познавање на работата и ограничена иницијатива и процена, треба да бидат класифицирани во главната група 9. Елементарни занимања.

ПОДГРУПА 61.

Пазарно ориентирани стручни земјоделски работници

Пазарно ориентираните стручни земјоделски работници планираат и изведуваат стопански неопходни операции за одгледување и берба на полиња со житни култури, одгледуваат градинарски зеленчук, медицински и други растенија, одгледуваат овошни и лозови насади, собираат диво овошје и растенија, хортикултурни расадни производи, одгледување и чување на животни како што се овци, говеда, свињи, кози, коњи и други животни, вклучувајќи птици, рептили, животни со крзно, живина и инсекти за да произведат бројни животински и полјоделски производи за исхрана, обработка, за продажба или испорака врз регуларна основа на купувачи на големо, пазарни организации или на пазари.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: подготвување на почвата; сеење, садење, прскање, ѓубрење и жнеење на полињата со жита; одгледување на овошје и други дрва и берење на плодови; одгледување или собирање на диви овошја; одгледување на градинарски зеленчук и хортикултурни производи; медицински и други растенија; одгледување, хранење и чување на животни и живина за да се добие месо, млеко, јајца, крзно, кожа, пчеларски или други производи; изведување на некои основни процеси на нивното производство; продавање на нивните производи на купувачи, пазарни организации или на пазари и друго. Може да биде вклучен и надзор на други соработници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

611. Полјоделци, овоштари, лозари и градинари

612. Одгледувачи на животни

613. Земјоделци за мешовито производство (растително, добиточно и други)

СПОРЕДНА ГРУПА 611.

Полјоделци, овоштари, лозари и градинари

Полјоделците, овоштарите, лозарите и градинарите планираат и изведуваат неопходни операции за одгледување и жнеење на полјоделски жита, за одгледување на овошни и други дрва и садници, одгледуваат градинарски зеленчук и медицински и други растенија, мешовито производство и произведуваат хортикултурни расадни производи за продажба или испорака врз регуларна основа на купувачи на големо, пазарни организации или на пазари.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: одредување на различни видови и количества на полјоделски, дрвни и растенија што се берат, а треба да бидат одгледани, како и зеленчук и хортикултурни производи, вклучувајќи и хортикултурни расади; купување семиња и ѓубрива; издавање или инвестирање во земја и во нејзино подобрување, инвестирање во згради, животни за работа, земјоделска опрема и машини или нивно изнајмување; подготвување на земјиштето, сеење, садење, култивирање и жнеење на разни жита; одгледување на животни за работа и одржување на помошните згради, машини и опрема; производство на корени, расади и семе, складирање и вршење на некои основни процеси на нивно производство; испорака или изнесување на пазар на полјоделски производи и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

6111. Одгледувачи на полјоделски род и зеленчук

6112. Овоштари и лозари

6113. Занимања за подобрување на градинарството и хортикултурно уредување

6114. Одгледувачи на мешовито производство

6111. Одгледувачи на полјоделски род и зеленчук

Одгледувачите на полјоделски род и зеленчук планираат и вршат работи потребни за одгледување и жнеење на разни видови растенија како што се пченка, пченица, јачмен и други жита, ориз, шеќерна трска, шеќерна репка, тутун, кикиритки и други видови полски растенија, компири, цвекло, зелка и други видови полски зеленчук и зелјести растенија. Одгледувачите собираат плодови за обработка или продажба и испорака врз регуларни основи на купувачи на големо, пазарни организации или пазари.

Задачите вклучуваат:

- одгледување на видови и количества на растенија што треба да се одгледуваат;
- купување на семе, ѓубриво и други резерви;
- рентирање или вложување во земја и во нејзино подобрување, во згради, животни за работа, опрема и земјоделски машини или, пак, нивно изнајмување;
- вршење на земјоделски операции како што се подготвување на земјиштето, сеење, садење, култивирање и жнеење на растенија и полски зеленчук; подготовка на земјиштето за одгледување расадници, навремено наводнување, прскање против штетници и берење на плодовите;
- одржување на насадите со кроење, режење, пресадување и вкрстување на разни сорти;
- складирање, класифицирање, пакување и основна доработка и преработка на производите;
- одгледување на животни за работа и одржување на помошни згради, механизација и опрема;
- промовирање и маркетинг на производите;
- испорака или продажба на полјоделски производи и зеленчук;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6111.01 Полјоделец
6111.02 Полјоделец за наводнување
6111.03 Расадничар
6111.04 Сеач
6111.05 Одгледувач на печурки

6112. Овоштари и лозари

Овоштарите и лозарите планираат и вршат работи потребни за одгледување и собирање плодови од овошки, лозници и џбунести растенија. Овоштарите и лозарите собираат плодови за обработка или продажба и испорака врз регуларни основи на купувачи на големо, пазарни организации или пазари.

Задачите вклучуваат:

- одгледување на видови и количества на растенија што треба да се одгледуваат;
- купување на семе, ѓубриво и други резерви;
- рентирање или вложување во земјата и во нејзиното подобрување, во згради, животни за работа, опрема и машини или, пак, нивно изнајмување;
- вршење на земјоделски операции како што се подготвување на земјиштето, сеење, садење, култивирање;
- подготовка на земјиштето за одгледување расадници, овоштарници и лозници;
- сеење и садење на овошни и лозни садници, негување на овошки и винова лоза, навремено наводнување, прскање против штетници и берење плодови;
- одржување на насадите со кроење, режење, пресадување и вкрстување на разни сорти;
- складирање, класифицирање, пакување и основна доработка и преработка на производите;
- одгледување на животни за работа и одржување на помошни згради, механизација и опрема;
- промовирање и маркетинг на производите;
- испорака или продажба на производи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6112.01 Овоштар

6112.02 Лозар
6112.03 Лозар - подрумар
6112.04 Режач (кројач на овошки)

6113. Занимања за подобрување на градинарството и хортикултурно уредување

Занимањата за подобрување на градинарството и хортикултурно уредување планираат и вршат неопходни операции за одгледување на градинарски култури со интензивни култивациони техники за да култивираат дрва, грмушки, цвеќиња и други растенија, и за да произведуваат млади стебла, луковици (корени) и семе за продажба или испорака врз регуларни основи на купувачи на големо, пазарни организации или на пазари. Уредуваат паркови и зелени површини.

Задачите вклучуваат:

- одредување на видови и количества на растенија што треба да се одгледуваат;
- купување на семе, ѓубриво и други резерви;
- рентирање или вложување во земјата и во нејзиното подобрување, во згради, животни за работа, опрема и машини или, пак, нивно изнајмување;
- вршење на земјоделски операции како што се подготовка на почва, сеење, одгледување на градинарски култури со интензивна култивација, култивирање на цвеќиња, дрва или грмушки и собирање на плодови;
- производство на млади стебла, луковици (корени) и семе;
- култивирање на цвеќиња, дрва, грмушки, трева и на други украсни растенија во паркови или во јавни или приватни градини;
- одгледување на растенија за изложба или за медицински цели;
- подготвување и вршење на некои основни процеси во нивното производство;
- одгледување на животни за работа и одржување на помошни згради, механизација и опрема;
- промовирање и маркетинг на производите;
- испорака или продажба на градинарски и хортикултурни растенија;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
6113.01 Градинар
6113.02 Градинар, специјалист
6113.03 Градинар за паркови
6113.04 Одржувач на спортски терени и зеленило
6113.05 Градинар за садење
6113.06 Одгледувач на лековити билки
6113.07 Одгледувач на цвеќиња
6113.08 Одгледувач на хортикултурни растенија

6114. Одгледувачи на мешовито производство

Одгледувачите на мешовито производство на култури планираат, организираат и вршат неопходни операции за одгледување на специфични комбинации на полјоделски култури, раноградинарски зеленчук, овошни насади, џбунести растенија, градинарски култури, хортикултурни насади и семиња за продажба или испорака врз регуларни основи на купувачи на големо, пазарни организации или на пазари.

Задачите вклучуваат:

- одгледување на видови и количества на растенија што треба да се одгледуваат;
- купување на семе, ѓубриво и други резерви;
- рентирање или вложување во земјата и во нејзиното подобрување, во згради, животни за работа, опрема и земјоделски машини или, пак, нивно изнајмување;
- производство на млади стебла, луковици (корени) и семе;

- вршење на земјоделски операции како што се подготвување на земјиштето, сеење, садење, култивирање и жнеење на полјоделски растенија, раноградинарски зеленчук, овошни насади и хортикултурни насади; подготовка на земјиштето за одгледување расадници, навремено системско наводнување, прскање против штетници и берење на плодовите;
- одржување на насадите со кроење, режење, пресадување и вкрстување на разни сорти;
- складирање, класифицирање, пакување и основна доработка и преработка на производите;
- подготвување и вршење на некои основни процеси во производството;
- одгледување на животни за работа и одржување на помошни згради, механизација и опрема;
- промовирање и маркетинг на производите;
- испорака или продажба на мешовити производи на пазарот;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6114.01 Земјоделец за мешани култури
6114.02 Фармер

СПОРЕДНА ГРУПА 612.

Одгледувачи на животни

Сточарите планираат и вршат неопходни операции за исхрана, одгледување и чување на животни како што се овци, говеда, свињи, кози, коњи и други животни, вклучувајќи птици, рептили, животни со крзно, живина, дивеч и за да произведат бројни животински и полјоделски производи, за исхрана, обработка, за продажба и испорака на регуларни основи на купувачи на големо, пазарни организации или на пазари.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: одредување на видови и количества на крупен добиток, живина, дивеч, птици, рептили, пчели, свилени болви и други животни што треба да се одгледуваат; купување на животни, производство и купување на крма и на други резерви за исхрана; рентирање или инвестирање во пасишта и во подобрување на земјиштето, згради, машини и опрема, крупен добиток и други животни; вршење на земјоделски операции како што се хранење и одгледување на добиток, живина и друго и производство на различни животински и полјоделски производи; следење и испитување на животните за откривање на болести и повреди, проверка на физичката состојба на животните, помагање на животните во работите поврзани со репродукција и вештачко осеменување; одржување и чистење на сточарски згради, машини и опрема; испорака на земјоделски производи на пазар. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

6121. Сточари и млекопроизводители
6122. Живинари
6123. Пчелари и слични занимања
6129. Одгледувачи на животни, некласифицирани на друго место

6121. Сточари и млекопроизводители

Сточарите и млекопроизводителите вршат неопходни операции за исхрана, одгледување и чување на крупен добиток како што се говеда, свињи, овци, кози, коњи, кучиња или мачки за да се употребат како животни за работа, спортување или како миленици, како и за месо, млеко, влакна, кожа и крзно и други производи за продажба или испорака врз регуларни основи на купувачи на големо, пазарни организации или на пазари.

Задачите вклучуваат:

- одредување на видови и количества на крупен добиток и добиточни производи што треба да се произведат;
- купување на животни, производство и купување на крма и на други резерви за исхрана;
- рентирање или инвестирање во пасишта, згради, опрема и машини;
- хранење, поење, одгледување и чување на животни;

- водење на здравствена евиденција за животните;
- секојдневна грижа за животните;
- вршење на работи поврзани со репродукција и приплод на животните;
- молзење на животните за добивање на млеко и стрижење на овци;
- колење и дерење на животни и подготвување на животни или животински производи за пазар;
- подготвување и вршење на некои основни процеси на производство;
- вежбање на животни за трки, циркуски претстави и слично;
- одржување и чистење на сточарски згради, машини и опрема;
- промовирање и маркетинг на животните и производите;
- испорака на пазарни добиточни производи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6121.01 Сточар
6121.02 Одгледувач на говеда
6121.03 Одгледувач на добиток
6121.04 Одгледувач на овци и кози
6121.05 Одгледувач на добиточен подмладок
6121.06 Одгледувач на свињи
6121.07 Одгледувач на коњи
6121.08 Одгледувач на кучиња
6121.09 Одгледувач на мачки

6122. Живинари

Живинарите планираат и вршат неопходни операции за исхрана, одгледување и чување на живина, за продажба или испорака на јајца, месо или пердуви врз регуларни основи на купувачи на големо, пазарни организации или на пазари.

Задачите вклучуваат:

- одредување на видови и количества на живина и живинарски производи што треба да се произведат;
- купување пилиња, одгледување и купување на храна и на други резерви;
- рентирање или инвестирање во згради, опрема и машини;
- хранење, поење, одгледување и чување на живина и собирање на јајца;
- водење на здравствена евиденција за живината;
- секојдневна грижа за живината;
- вршење на работи поврзани со репродукција и испилување на живината;
- колење, уредување и пакување на живина и јајца за испорака;
- подготвување и вршење на некои основни процеси на производство;
- одржување и чистење на живинарски згради, на машини и опрема;
- промовирање и маркетинг на живината и производите;
- испорака на пазарни живинарски производи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6122.01 Живинар

6123. Пчелари и слични занимања

Пчеларите и сличните занимања планираат и вршат неопходни операции за исхрана, одгледување и чување на инсекти, медоносни пчели, свилени болви и други инсекти за производство и продажба на мед и производи од мед, восок, свила или други производи врз регуларни основи на купувачи на големо, пазарни организации или на пазари.

Задачите вклучуваат:

- купување или подигање на неопходни живеалишта, на отворен или затворен простор, опрема и нивно одржување;
- одредување на видови и количества на инсекти што треба да се одгледуваат;
- купување на инсекти, одгледување и купување на храна или други резерви;
- хранење, напојување, одгледување и чување на инсекти;
- водење на здравствена евиденција за инсектите;
- вршење на работи поврзани со репродукција и приплод на инсектите;
- секојдневна грижа за инсектите и преземање на мерки за заштита;
- подготвување и вршење на некои основни процеси на производство;
- преземање на соодветни мерки за претпазливост;
- одржување и чистење на живеалиштата, на машините и опремата;
- промовирање и маркетинг на инсектите и производите;
- испорака и продажба на производи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6123.01 Пчелар
6123.02 Одгледувач на свилени болви

6129. Одгледувачи на животни, некласифицирани на друго место

Оваа единечна група опфаќа одгледувачи на животни кои не се класифицирани на друго место во споредната група 612. Одгледувачи на животни.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6129.01 Одгледувач на разни животни
6129.02 Одгледувач на лабораториски животни
6129.03 Одгледувач на животни за крзно
6129.04 Одгледувач на соколи
6129.05 Одгледувач на украсни риби
6129.06 Одгледувач на птици
6129.07 Одгледувач на ноеви
6129.08 Одгледувач на полжави
6129.09 Одгледувач на жаби
6129.10 Одгледувач на рептили
6129.11 Работник на тимарење во зоолошка градина
6129.12 Тренер на животни
6129.13 Тренер на коњи
6129.14 Дресер на кучиња

СПОРЕДНА ГРУПА 613.

Земјоделци за мешовито производство (растително, добиточно и други)

Земјоделците за мешовито производство планираат и вршат неопходни операции за вкрстено земјоделство во кое спаѓа комбинација од растенија и животни и слични производи, за испорака или продажба врз регуларни основи на купувачи на големо, пазарни организации или на пазари.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: одредување на видови и количества на полски, дрвни и други растенија или животни што треба да се одгледуваат; купување на семе, ѓубриво, крма и други резерви; рентирање или инвестирање во обработлива земја или во пасишта, во животни, згради и машини; вршење на земјоделски операции како што се подготовка на земја, сеење, култивирање и жнеење на растенија; хранење, одгледување и чување на животни и производство на различни животински и полјоделски производи; одржување на земјоделски згради, машини и опрема; подготвување и вршење на некои основни процеси на производството; испорака или изнесување на пазар на земјоделски производи и друго. Може да биде вклучен и надзор на други соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

6130. Земјоделци за мешовито производство (растително, добиточно и други)

6130. Земјоделци за мешовито производство (растително, добиточно и други)

Земјоделците за мешовито производство планираат и вршат неопходни операции за одгледување и жнеење на полски, дрвни и разни други растенија, исто така одгледуваат, хранат и чуваат животни и произведуваат разни животински и полјоделски производи, со цел задоволување на селскиот туризам или за продажба или испорака врз регуларна основа на купувачи на големо, пазарни организации или на пазари.

Задачите вклучуваат:

- одредување на видови и количества на растенија и животни што треба да се одгледуваат;
- купување на семе, ѓубриво и други резерви;
- рентирање или вложување во земја и во нејзиното подобрување, во згради, животни за работа, опрема и машини или, пак, нивен закуп;
- вршење на земјоделски операции како што се подготовка на почва, сеење, садење, обработка и собирање;
- производство или купување на добиточна храна или други резерви на храна;
- хранење, одгледување и чување на животни;
- подготовка на животни или животински производи за пазар;
- подготвување и извршување на некои основни процеси на нивното производство;
- одржување на земјоделски згради, на машини и опрема;
- испорака и продажба на земјоделски производи, давање услуги за селскиот туризам;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6130.01	Селанец
6130.02	Полјоделец и сточар
6130.03	Селанец - угостител во селски туризам
6130.04	Селанка, домаќинка во селски туризам

ПОДГРУПА 62.

Пазарно ориентирани работници во шумарство, рибарство и лов

Пазарно ориентираните работници во шумарството, рибарството и ловот планираат и изведуваат неопходни операции за одгледување и искористување на природните шуми, одгледуваат, хранат или ловат риби и собираат други форми на воден живот, одгледуваат или ловат диви животни за продажба или испорака врз регуларна база на купувачи на големо, пазарни организации или на пазари.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: подготвување на почвата за пошумување; култивирање, зачувување и експлоатирање на шуми; формирање на сурови дрвни производи на местото на сеча; хемиско прскање на шумите од штетници; одгледување, хранење, чување или ловење на слободен крупен и ситен дивеч со огнено или друго ловечко оружје за да се добие месо, млеко, крзно, кожа; хранење, одгледување или ловење риби; култивирање или собирање на други форми на воден живот; управување со риболовните пловила до, на и од местата на ловење; собирање и изведување на некои основни процеси на нивно производство; одржување на опремата за работа; продавање на нивните производи на купувачи, пазарни организации или на пазари и друго. Може да биде вклучен и надзор на други соработници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

621. Шумарски работници и сродни занимања

622. Рибари, ловци и сродни работници

СПОРЕДНА ГРУПА 621.

Шумарски работници и сродни занимања

Шумарските работници и сродните занимања планираат и вршат неопходни операции за култивирање, за заштита, уредување и експлоатирање на шуми, за продажба или испорака на шумски производи врз регуларни основи на купувачи на големо, на пазарни организации или на пазари.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: воспоставување и придржување кон начелата за шуми; пошумување на непошумени предели; лоцирање на дрвата што треба да се исечат и проценување на

волуменот на трупецот; маркирање и сечење на дрва; поткастрување на дрва; чистење на шумата од паднати стебла и гранки; хемиско прскање на шумите од штетници; одржување на опремата за шумска работа; формирање на сурови дрвни производи на местото на сеча; редење на трупци, нивно товарање на сплавови и пуштање низ река; работа на прости направи за да се претвори дрвото во јаглен или издвојување на суровиот терпентин од дрвото; надзор за да се откријат шумски пожари и учество во операциите на нивно гасење и давање на комплетни противпожарни извештаи и друго. Може да биде вклучен и надзор на други соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
6210. Шумарски работници и сродни занимања

6210. Шумарски работници и сродни занимања

Шумарските работници и сродните занимања планираат и вршат неопходни операции за култивирање, за заштита, уредување и експлоатирање на шуми, за продажба или испорака на шумски производи, како и за претворање на дрвото во дрвен јаглен со примена на традиционални техники, врз регуларни основи на купувачи на големо, на пазарни организации или на пазари.

Задачите вклучуваат:

- утврдување на состојбата во шумите и грижа за шумските површини, подигање на млади шумски дрва и грмушки во расадници;
- планско лоцирање на дрвата за сеча и проценување на обемот на сечата;
- кроење, поткастрување и сеча на дрва и нивно сечење со пила во трупци;
- обликување на груби дрвени производи од трупци, на местото на сечата;
- редење на трупци, нивно товарање или пуштање по река;
- работа со едноставна мелница или дестилатор на самото место на сечата, за да се добие или дестилира суров дрвен терпентин;
- работа со едноставна печка за сушење, за претворање на дрвото во дрвен јаглен по пат на процес на тивко согорување;
- набљудување и откривање на шумски пожари и учество во операциите за гасење и пополнување на комплетни противпожарни извештаи;
- одржување на противпожарната опрема и на друга шумарска опрема;
- хемиско прскање на шумите и заштита од штетници;
- испорака или продавање на шумски сортименти;
- сечење на дрва за огрев во домаќинствата;
- водење на шумарска евиденција за природниот прираст на шумите и за степенот на искористување на шумите;
- обука на работници со шумарски процедури;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6210.01	Шумарски расадничар
6210.02	Шумарски одгледувач
6210.03	Шумарски сечач
6210.04	Сечач на дрва за огрев со пила
6210.05	Шумски мерач на дрва
6210.06	Јагленар
6210.07	Шумарски работник на дестилација на дрво со традиционална техника

СПОРЕДНА ГРУПА 622.

Рибари, ловци и сродни работници

Рибарите, ловците и сродните работници ловат, одгледуваат и култивираат риби и други форми на подводен живот или ловат или поставуваат замки за цицачи, птици и влекачи, за редовна продажба или испорака на животни или животински производи на купувачите на големо, пазарните организации или на пазарите.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: подготовка на мрежи и друг риболовен прибор; управување со риболовните пловила до, на и од местата на ловење; ставање риболовни мамки, поставување и влечење (извлекување) на риболовната опрема; чистење, ладење, замрзнување или посолување на уловот на брегот или на вода; одгледување или култивирање на риби, школки, алги или други форми на воден живот; ловење или поставување на замки за цицачи, птици или влекачи и друго. Може да биде вклучен и надзор на други соработници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

6221. Одгледувачи на риби и школки
6222. Речни и езерски рибарски работници
6223. Рибари на отворено море
6224. Ловџии

6221. Одгледувачи на риби и школки

Одгледувачите на риби и школки одгледуваат риба и култивираат алги, школки и други форми на подводен живот, за редовна продажба или испорака на купувачите на големо, пазарните организации или на пазарите.

Задачите вклучуваат:

- издавање или инвестирање во објекти, опрема и машини;
- набавка на храна и други залихи;
- одгледување и култивирање на риби, алги, школки и други форми на подводен живот во морска или слатка вода;
- водење на евиденција за растот на аквакултурите и податоци за производството;
- обезбедување на услови за живот и вештачко оплодување и мрест на рибите и школките;
- лекување на подводниот живот и заштита од болести и паразити;
- подготвување на риби и други производи за транспорт;
- чистење, ладење, замрзнување или посолување на уловот на брегот или на вода;
- одржување на објекти, пловила, машини и опрема;
- промовирање и маркетинг на производите;
- испорака или продажба на производите на пазарот;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6221.01	Одгледувач на риби и школки
6221.02	Одгледувач на риби
6221.03	Одгледувач на рибји ларви и жива храна
6221.04	Мрестилиштен одгледувач
6221.05	Нуркач по школки и корали

6222. Речни и езерски рибарски работници

Речните и езерските рибарски работници, сами или како членови на екипажот на риболовните пловила, ловат риби или собираат други форми на подводен живот во внатрешните и крајбрежните води, за редовна продажба или испорака на купувачите на големо, пазарните организации или на пазарите.

Задачите вклучуваат:

- подготвување и поправка на мрежи, трски и друг риболовен прибор;
- управување со риболовните пловила до, од и на риболовните места;
- ставање на риболовни мамки, поставување и влечење (извлекување) на риболовната опрема;
- собирање на различни форми на подводен живот од брегот и затворените води;
- чистење, ладење, замрзнување или посолување на уловот на брегот или негово продавање на пазар;
- водење на рибарски евиденции за уловот, временските прилики, направените расходи и буџетот;
- учество во рибарски натпреварувања;
- вршење на сродни задачи;

- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6222.01 Речен и езерски рибар

6223. Рибари на отворено море

Рибарите на отворено море, како членови на екипажот на риболовните пловила, ловат морски риби што живеат во големи длабочини, за редовна продажба или испорака на купувачите на големо, пазарните организации или на пазарите.

Задачите вклучуваат:

- подготовка и поправка на мрежи, трски и друг риболовен прибор;
- управување со риболовните пловила до, од и на риболовните места;
- поставување на риболовни мамки, поставување и влечење (собирање) на риболовната опрема;
- користење на навигациски средства за пловидба на отворено море и електронски направи за следење на подводниот свет;
- чистење, ладење, замрзнување или посолување на уловот на брегот или на вода;
- испорака на уловот или негова продажба на пазар;
- водење на рибарски евиденции за уловот, временските прилики, направените расходи и буџетот;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6223.01 Рибар на отворено море
6223.02 Морски рибар
6223.03 Китоловец

6224. Ловџии

Ловџиите ловат крупен и ситен дивеч заради месо, кожа, пердуви и останати производи, за спорт, лична употреба, редовна продажба или испорака на купувачите на големо, пазарните организации или на пазарите.

Задачите вклучуваат:

- лов на слободен крупен и ситен дивеч со огнено или друго ловечко оружје;
- обработка на дивечот заради добивање на саканиот производ за продажба или испорака;
- поставување на стапици за лов на животни;
- испорака и продажба на живи цицачи, птици и влекачи;
- прихрана на животни и дивеч во зимски услови;
- одгледување на диви животни во специјални ловишта;
- вршење на работи поврзани со репродукција и приплод на животните;
- одржување и поправка на ловечката опрема;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

6224.01 Ловец
6224.02 Работник во ловиште
6224.03 Работник за поставување стапици

ГЛАВНА ГРУПА 7.
ЗАНИМАЊА ЗА НЕИНДУСТРИСКИ НАЧИН НА РАБОТА ВО ПРОИЗВОДСТВОТО

Занимањата за неиндустриски начин на работа во производството го применуваат своето конкретно знаење и вештини во областа на градежништвото, обликуваат метали, подигаат метални конструкции, составуваат или изработуваат машински алатки, инсталираат, одржуваат и поправаат машини, опрема или алатки, вршат печатење, како и произведуваат или обработуваат прехранбени

производи, текстил или дрвени, метални и други артикли, вклучувајќи ги и производите од рачна изработка.

Работата се изведува рачно и со рачни и други алатки коишто се користат за редуцирање на обемот на физичкиот напор и времето што е неопходно за одделни задачи, како и за подобрување на квалитетот на производите. За вршење на задачите неопходно е познавање на сите фази на производниот процес, на користените материјали и средства и на природата и намената на финалниот производ. За повеќето занимања од оваа главна група потребно е знаење кое се постигнува со програмите на средното образование.

Задачите што ги вршат работниците во оваа главна група најчесто вклучуваат: изградба, одржување и поправка на згради и други градби; леење, заварување и обликување на метали; монтирање на тешки метални конструкции и слична опрема; изработка на машини, алатки, опрема и други метални производи; подесување и ракување со разни машински алати; подесување, одржување и поправка на индустриски машини, вклучувајќи погонски мотори, моторни возила, како и електрични и електронски инструменти и друга опрема; изработка на прецизни инструменти, накит, производи за домаќинство и други предмети од благородни метали, керамика, стаклени и слични производи; правење производи од рачна изработка; вршење печатарски работи; производство и преработка на прехранбени производи, како и различни производи од дрво, текстил, кожа и слични материјали. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата од оваа главна група се класифицираат во подгрупите:

71. Градежници и сродни градежни работници
72. Обработувачи на метали, машински монтери и сродни занимања
73. Прецизни механичари, изработувачи на ракотворби и печатари
74. Работници со електротехнологија
75. Преработувачи на храна, дрво, текстил, кожа и сродни занимања

Забелешка:

Занимањата се класифицираат во главната група 8. Ракувачи и составувачи на машини и постројки доколку за задачите коишто се вршат е потребно искуство и познавање на машините со кои се работи и коишто се надгледуваат. Занимањата се класифицираат во главната група 9. Елементарни занимања ако задачите се едноставни или рутински, главно вклучуваат употреба на рачни алатки, физички напор, мало или никакво претходно искуство и познавање на работата и ограничена иницијатива и проценување.

ПОДГРУПА 71.

Градежници и сродни градежни работници

Градежниците и сродните градежни работници го применуваат своето конкретно знаење и вештини во областа на градежништвото, учествуваат во изградба и одржување на објекти, изведуваат завршни градежни работи од камен, керамика, дрво, стакло и друго, како и изведуваат занаетчиски работи од областа на тесарството, водоинсталатерство, климатизација, молерско-лакерски услуги и чистење на оџаци и други индустриски објекти.

Работата се изведува рачно и со рачни и други алатки коишто се користат за редуцирање на обемот на физичкиот напор и времето што е неопходно за одделни задачи, како и за подобрување на квалитетот на производите. За вршење на задачите неопходно е познавање на сите фази на производниот процес, на користените материјали и средства и на природата и намената на финалниот производ.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: читање и толкување на проекти и скици; ѕидање ѕидови и други делови на градба од цигли, камен и слични материјали, како и поправка на оштетувања; изработка на бетонски и армирано-бетонски конструкции и други делови од дрво и поправка на оштетувањата; инсталирање на паркети и други видови подни облоги или пополнување на подови и ѕидови со плочки или мозаици; гипсирање на ѕидови и плафони; обложување на ѕидови, подови, плафони со изолациски материјали; сечење и поставување на стакло; инсталирање на водоинсталации и плински системи; инсталирање на електроинсталации, климатизација и соодветна опрема; подготвување на површини и нанесување на боја и слични материјали на објекти и други градби; боење и лакирање на возила или различни готови производи; чистење оџаци или фасади на објекти и други градби и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

711. Ѕидари и сродни градежни занимања

712. Занимања за завршни градежни работи и сродни градежни работници

713. Молери, лакери, оџачари и други сродни занимања

СПОРЕДНА ГРУПА 711.

Ѕидари и сродни градежни занимања

Ѕидарите и сродните градежни занимања градат конструкции од цигли, камења и сличен материјал, бетон, армиран бетон и дрво и друга граѓа од тие материјали и поправаат оштетувања на објекти.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: читање и толкување на проекти и скици, следење на вградени количини на материјали, ѕидање ѕидови и други делови на градба од цигли, камен и слични материјали, како и поправка на оштетувања; изработка на бетонски и армирано-бетонски конструкции и други делови од дрво и поправка на оштетувањата; вршење на други задачи поврзани со изработка и одржување на градби; избор и класифицирање на плочи и блокови од гранит, мермер и друг камен; резбање и гравирање ликови, фигури и примероци на камени блокови за изработка на споменици, кипови и ликови, фигури и примероци на камени плочи за декоративна фасада на згради; градење на дрвени конструкции и ентериери. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7111. Градежни работници за објекти

7112. Ѕидари и сродни градежни занимања

7113. Каменорезец, каменорезбар и гравер

7114. Бетонирачи, бетонски финишери и сродни занимања

7115. Тесари и градежни столари

7119. Други ѕидарски занимања кои не се класифицирани на друго место

7111. Градежни работници за објекти

Градежните работници градат, одржуваат и поправаат мали и големи објекти и други конструкции со употреба на традиционални градежни техники и материјали.

Задачите вклучуваат:

- подготвување на теренот за подигање објекти и други структури;
- прибирање на неопходните материјали;
- поставување на скелиња и слични помошни конструкции;
- градење конструкција за потпирање на покривот и градење на ѕидовите и нивно обложување со кал, слама или други материјали;
- поставување покривни греди и обложување на покривот со соодветен материјал;
- нивелирање и мазнење на подови;
- одржување и поправка (реновирање) на постоечки конструкции;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7111.01	Градежни работници со традиционални материјали
7111.02	Градежен работник за одржување на згради
7111.03	Градежен работник

7112. Ѕидари и сродни градежни занимања

Ѕидарите и сродните градежни занимања поставуваат и обновуваат темели, ѕидови и други градежни конструкции и делови на градба од тули, блокови, камен и слично.

Задачите вклучуваат:

- ѕидање со тули и други туларски производи, камен и слични градежни материјали и тоа темели, ѕидови, столбови, прегради, сводови, фабрички оџаци, камини, индустриски печки, сушници, ложишта и останати конструкции, малтерисување и поправка на оштетувања;

- обложување на ѕидови и други делови на градби од камен, туларски производи и слични материјали;
- поставување на камени патеки, столбови и потпорни столбови;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7112.01 Помошен ѕидар
7112.02 Ѕидар
7112.03 Ѕидар мајстор
7112.04 Ѕидар шамотер
7112.05 Ѕидар шамотер, специјализиран
7112.06 Ѕидар на оџаци
7112.07 Ѕидар на оџаци, специјализиран
7112.08 Ѕидар на печки
7112.09 Ѕидар на печки, специјализиран
7112.10 Ѕидар и дрводелец
7112.11 Ѕидар и бетонирец
7112.12 Ѕидар за споменици од камен
7112.13 Ѕидар за поплочување на тротоари и улици

7113. Каменорезец, каменорезбар и гравер

Каменоресците, каменорезбарите и граверите со рачни алатки сечат, обликуваат и финализираат камен за градба, украсување на простор, изработка на споменици и други намени.

Задачите вклучуваат:

- избор и класифицирање на плочи и блокови од гранит, мермер и друг камен;
- сечење, обликување и финализирање на камен за градба, изработка на споменици со рачни алатки;
- изработување на мостри и обележување на облици на самиот камен за натамошно сечење, рамнење, дупчење и останати задачи за подготовка и резбање;
- резбање и гравирање на ликови, фигури и примероци на камени блокови за изработка на споменици, кипови и ликови, фигури и примероци на камени плочи за декоративна фасада на згради;
- поставување на постаменти за споменици;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7113.01 Клесар
7113.02 Ѕидар со камен
7113.03 Ѕидар со камен, специјализиран

7114. Бетонирачи, бетонски финишери и сродни занимања

Бетонирачите, бетонските финишери и сродните занимања изведуваат работи на бетонски и армирано-бетонски конструкции и на други делови на градби, обработуваат бетонски површини, како и поправат оштетувања.

Задачите вклучуваат:

- режење, виткање, врзување, заварување и поставување на арматура во армирано-бетонски конструкции;
- градење и поправање на јачината на бетонските подови, столбови, ѕидови и други бетонски структури;
- изработка на калапи или составување на претходно направени калапи за бетон или поставување на темели во јами со рачно и машинско набивање;

- обработка на бетонски површини составени од цемент, песочен цемент и мермерни делови врз подови, познато уште и како финализирање на “терацо”;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7114.01 Армирач
7114.02 Армирач, специјализиран
7114.03 Бетонирач
7114.04 Бетонирач, специјализиран
7114.05 Терацер
7114.06 Армирач и бетонирач

7115. Тесари и градежни столари

Тесарите и градежните столари сечат, обликуваат, монтираат, одржуваат и ги поправаат сите видови дрвени конструкции и други делови на градба и изработуваат и ги составуваат сите видови облоги и скелиња. Градежните столари изработуваат, вградуваат и поправаат врати, прозорци, ѕидни облоги и слично.

Задачите вклучуваат:

- кроење, режење, делкање и составување на дрвени градби;
- изработка на дрвени покривни, решеткасти и клинести носачи и режани дрвени елементи за носачи;
- изработка, монтирање и демонтирање на скеле и оплата за бетонирање и ѕидање;
- градење на дрвени мостови и други дрвени конструкции;
- изработка на дрвени настрешници и други привремени градежни објекти од дрво, изработка, поставување и демонтирање на скеле и потпирачи за безбедност при работата;
- подготвување, составување и менување на внатрешни и надворешни дрвени делови на зграда, како што се преградни ѕидови, врати, прозорци и оплата на надворешна фасада;
- изработка, поправка и подготовка на сценска опрема за театарски претстави, филм и телевизија;
- градење, составување, менување и поправка на дрвени елементи, преградни конструкции и опрема во вагони, авиони, бродови, сплавови и други превозни средства;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7115.01 Тесар
7115.02 Дрводелец
7115.03 Дрводелец, мајстор
7115.04 Градежен столар
7115.05 Градежен столар, мајстор
7115.06 Ролетар
7115.07 Ролетар, мајстор
7115.08 Столар за сценска опрема
7115.09 Столар за сценска опрема, специјализиран
7115.10 Градител на дрвени бродови
7115.11 Градител на дрвени бродови, мајстор
7115.12 Бродостолар
7115.13 Градител на лесни едрилици
7115.14 Столар со вештини за енергетски ефикасни прозорци и врати

7119. Други ѕидарски занимања кои не се класифицирани на друго место

Оваа единечна група ги опфаќа сите останати градежни занимања кои не се класифицирани на друго место во споредната група 711. Ѕидари и сродни градежни занимања.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7119.01 Монтер на градежни елементи

7119.02 Градежен работник за одржувања на патишта
7119.03 Градежен работник за одржувања на пруги
7119.04 Асфалтер
7119.05 Асфалтер, специјализиран
7119.06 Водоградител
7119.07 Монтер на градежни скелиња
7119.08 Бродоскелар
7119.09 Помошен градежен лаборант
7119.10 Градежен декоратер
7119.11 Фигурант
7119.12 Малтерџија
7119.13 Монтер за сувомонтажни елементи

СПОРЕДНА ГРУПА 712.

Занимања за завршни градежни работи и сродни градежни работници

Занимањата за завршни градежни работи опфаќаат покривање, обложување или инсталирање, одржување и поправање на покриви, ѕидови изолациски системи, прозорско стакло или стакло во други рамки, како и водоинсталациски и електрични системи, системи за климатизација во објекти и други конструкции.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: обложување на покривни рамки со еден или повеќе видови материјали; инсталирање на паркети и други видови на подни облоги или пополнување на подови и ѕидови со плочки или мозаици; гипсирање на ѕидови и плафони; обложување на ѕидови, подови, плафони со изолациски материјали; сечење и поставување на стакло; инсталирање на водоинсталации и плински системи; инсталирање на електроинсталации, климатизација и соодветна опрема и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7121. Покривачи (обложувачи) на покриви
7122. Поставувачи на подови и плочки
7123. Фасадери и гипсари
7124. Работници на изолација
7125. Стаклари
7126. Водоинсталатери и инсталатери на цевки
7127. Инсталатери за греење и климатизација

7121. Покривачи (обложувачи) на покриви

Покривачите (обложувачи) на покриви вршат активности за покривање, одржување и поправка на покриви, притоа користејќи различни материјали.

Задачите вклучуваат:

- проучување на цртежи и спецификации на градилишта за да се утврди потребната количина на материјали за употреба;
- покривање на покривни конструкции (редење и зацврстување на покриви на конструкции);
- вградување на помошни направи и елементи во состав на покривите (оџак, заштита на отворот на прозорците, вентилациски отвори и слично);
- поставување на монтажни тенди;
- поставување на помошни скелиња за работа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7121.01 Поставувач на покриви
7121.02 Поставувач на покриви, специјализиран
7121.03 Поставувач на покриви, мајстор
7121.04 Кровопокривач со вештини за енергетска ефикасност на згради

7122. Поставувачи на подови и плочки

Поставувачите на подови и плочки поставуваат, одржуваат и поправаат паркет и други видови на подни облоги и покриваат подови, ѕидови и други површини со керамички плочки, мозаични облоги и слични облоги.

Задачите вклучуваат:

- подготвување на подни површини за обложување со паркет, ламинат, керамички плочки и други материјали;
- поставување на керамички плочки за изработка на завршниот дел на подовите;
- поставување на завршниот дел на подовите од теписони, линолеуми и други материјали;
- поставување на паркет;
- поставување на керамички плочки на подови и ѕидови;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7122.01	Паркетар
7122.02	Поставувач на под
7122.03	Поставувач на под, специјализиран
7122.04	Поставувач на керамички плочки

7123. Фасадери и гипсари

Фасадерите и гипсарите малтерисуваат надворешни и заштитни ѕидови на објекти, поставуваат и изработуваат гипсани украси и други декоративни гипсани делови на ѕидовите и плафоните, како и вршат нивна поправка.

Задачите вклучуваат:

- малтерисување на надворешни ѕидови на објекти и изработка на фасади;
- нанесување на декоративен малтер со користење на различни техники;
- украсување на фасадирани ѕидови со гипсан ѕид, пластика или со лепење на готови украсни елементи;
- изработка на ѕидна пластика од гипс, сушење во работилница и поставување на ѕид;
- затворање на електрични проводници со гипс или гипсани плочки;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7123.01	Фасадер
7123.02	Фасадер, мајстор
7123.03	Гипсар
7123.04	Работоводител на завршни работи
7123.05	Фасадер со вештини за енергетска ефикасност на згради

7124. Работници на изолација

Работниците на изолација (изолатери) поставуваат и поправаат изолација од разни материјали во објекти, котли, цевки или разладна и вентилациска опрема.

Задачите вклучуваат:

- разгледување на планови и нацрти со цел да се утврди потребниот работен материјал;
- сечење на изолацискиот материјал по големина и облик;
- поставување на подземна хидроизолација (изолација на темели);
- поставување на хидроизолација на покриви и тераси;
- инјектирање на ѕидови по сушење од влага;
- затворање на пукнатини со водонепропустлив кит;

- поставување на топлинска изолација (минерална волна, стаклена волна, изолациски плочки) на ѕидови, подови, котли, резервоари, цевки за греење и водовод;
- поставување на звучна изолација и посебни елементи за впивање или разбивање звуци;
- поставување на изолација на опрема за климатизација;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7124.01 Акустички изолатер
7124.02 Хидроизолатер
7124.03 Термоизолатер
7124.04 Изолатер

7125. Стаклари

Стакларите земаат мерки и сечат стакло и огледало и го поставуваат на прозорци, врати, излози и други рамки.

Задачите вклучуваат:

- избор на стаклени плочи, сечење по мерка и вградување во прозорци, врати, излози, автомобили и стаклени покриви;
- вградување на посебни стакла (изопан, термопан) со топлински и ултравиолетови карактеристики;
- изработка на украсни елементи од стакло на објекти, стаклени ѕидови, скали и прозорци од обоено стакло;
- сервисирање на предмети од стакло;
- употреба на стакло и огледало за различна намена;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7125.01 Градежен стаклар
7125.02 Застаклувач
7125.03 Застаклувач на возила

7126. Водоинсталатери и инсталатери на цевки

Водоинсталатерите и инсталатерите на цевки подготвуваат, инсталираат и ги поправаат сите видови на водоводни и одводни цевки и системи за снабдување со вода.

Задачите вклучуваат:

- подготвителни работи за инсталирање на метални водоводни и канализациони цевки, како што се сечење, виткање, подготовка на краеви на цевки за спојување и други слични работи;
- монтирање на вентили, славини и друга опрема за водовод и канализација;
- поставување, инсталирање, одржување и поправка на сите видови водоводни системи во згради, индустриски постројки, како и општи разводни мрежи, во авиони и бродови;
- поставување, одржување и поправка на канализациски мрежи и дренажи;
- инсталирање на апарати на гас, машини за миење на садови, бојлери, мијалници, тоалети и друго со употреба на алат или рачно;
- контрола и испитување на водните системи со употреба на манометар, хидростатички испитувања, набљудување и или други методи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7126.01 Помошен водоинсталатер
7126.02 Водоинсталатер

7126.03 Водоинсталатер, мајстор
7126.04 Плиноинсталатер
7126.05 Плиноинсталатер, мајстор
7126.06 Водоинсталатер и плиноинсталатер
7126.07 Бродоцевкар
7126.08 Бродоцевкар, специјализиран
7126.09 Помошен монтер на цевовод
7126.10 Монтер на цевовод
7126.11 Монтер на цевовод, специјализиран
7126.12 Монтер за санитарна инсталација

7127. Инсталатери за греење и климатизација

Инсталатерите за греење и климатизација подготвуваат, инсталираат и ги сервисираат сите видови на системи за греење и климатизација во простории и објекти.

Задачите вклучуваат:

- монтажа и сервисирање на компоненти за климатизација и системи за ладење;
- толкување на нацрт-планови, шеми или други спецификации;
- подготвителни работи за инсталирање на метални цевки, како што се сечење, виткање, подготовка на краеви на цевки за спојување и други слични работи;
- монтирање на вентили, славини и друга опрема за довод;
- користење на специјализирана опрема и инструменти за мерење и замена на фреон;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7127.01 Инсталатер на греење и климатизација
7127.02 Инсталатер на греење и климатизација, мајстор
7127.03 Инсталатер за греење, климатизација и вентилација со вештини за енергетска ефикасност на згради

СПОРЕДНА ГРУПА 713.

Молери, лакери, оџачари и други сродни занимања

Молерите, лакерите, оџачарите и другите сродни занимања подготвуваат површини, нанесуваат боја и слични материјали на објекти и други градби, на моторни возила и на различни индустриски производи, обложуваат внатрешни ѕидови и плафони со тапети, чистат оџаци и надворешни површини (фасади) на објекти и други градби.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: подготвување на површини и нанесување боја и слични материјали на објекти и други градби; боење и лакирање на возила или различни готови производи, обично со рачен спреј; покривање на внатрешни ѕидови и плафони со тапети и други материјали; чистење оџаци; чистење на фасади на објекти и други градби. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7131. Молери и сродни работници
7132. Лакери и сродни фарбари
7133. Оџачари и чистачи на градежни структури

7131. Молери и сродни работници

Молерите и сродните работници подготвуваат површини на објекти и други градби за боење, нанесуваат заштитни декоративни слоеви на боја и слични материјали или обложуваат внатрешни ѕидови и плафони на објекти и други градби со тапети и други материјали.

Задачите вклучуваат:

- чистење и подготвување на ѕидови и други површини на објекти за боење или тапетирање;
- мешање и нанесување на бои и лакови на различни објекти со користење на четки или спрејови;

- нанесување или распрскување на заштитни слоеви на градежна столарија и други дрвени површини, видливи цевки и метални делови;
- мерење, кроење, поставување на тапети на внатрешни ѕидови и плафони на згради и бродови;
- нанесување или распрскување на боја, црвено олово, битуменска емулзија и слични материјали врз бродски конструкции и метални градби, челични конструкции на згради, мостови и метални конструкции;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7131.01 Работоводител на осликување на соби и молери
7131.02 Молер
7131.03 Осликувач на соби и молер
7131.04 Осликувач на соби и молер, мајстор
7131.05 Брусач и молер на конструкции
7131.06 Поставувач на ѕидни тапети

7132. Лакери и сродни фарбари

Лакерите и сродните фарбари фарбаат возила како што се автомобили, автобуси или камиони, или нанесуваат заштитни слоеви од емајл или лак врз метални, дрвени и други готови производи, обично со рачен спреј.

Задачите вклучуваат:

- подготовка на работните површини со користење на различни методи за отстранување на маснотии, нечистотии, корозија и друго;
- фарбање автомобили, автобуси, камиони и други возила и нанесување лак и други заштитни слоеви;
- нанесување на лак и други заштитни слоеви од емајл врз метални, дрвени и готови производи, обично со рачен спреј;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7132.01 Фарбар на произведена стока
7132.02 Фарбар на возила
7132.03 Лакер на произведена стока
7132.04 Автолакер
7132.05 Лакер

7133. Оџачари и чистачи на градежни структури

Оџачарите и чистачите на градежни структури отстрануваат саѓи и нечистотии од оџаци или чистат фасади на објекти и други структури.

Задачите вклучуваат:

- отстранување на саѓи од оџаци и поврзувачки цевки;
- чистење на фасади од камен, тули, метал и слични материјали со примена на хемикалии, со пареа или песок, спроведени под висок притисок;
- чистење на остатоци од опожарени објекти;
- поставување на отровни мамки и други средства за уништување на штетници;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7133.01 Работоводител на оџачари
7133.02 Оџачар
7133.03 Оџачар, мајстор
7133.04 Работник за чистење на згради со песок (пескарење)

7133.05 Чистач на фасада
7133.06 Еко хигиеничар

ПОДГРУПА 72.
Обработувачи на метали, машински монтери и сродни занимања

Обработувачите на метали, машинските монтери и сродните занимања леат, заваруваат, коваат и, со примена на други методи, обликуваат метали, поставуваат, одржуваат и поправаат тешки метални конструкции, работат на поставување на машински алатки, како и на монтирање, одржување и поправање на машини, вклучувајќи мотори и возила или изработуваат алатки и различни производи од неблагородни метали.

Работата се врши рачно или со рачни и други алатки, со цел да се намали обемот на физичкиот напор и времето потребно за изведување на одредени задачи, како и за подобрување на квалитетот на производите. За задачите е потребно познавање на организацијата на работата, користените материјали и алатки, и на природата и намената на готовиот производ.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: изработка на калапи за леење на метали; леење, заварување и обликување на метали; инсталирање, поставување, одржување и поправка на тешки метални конструкции, прибори и соодветна опрема; ковање и обликување на челик и други неблагородни метали за изработка и поправка на машини, алатки, опрема и други производи; инсталирање, одржување и поправање на индустриски машини, вклучувајќи мотори и возила, како и друга опрема. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

721. Леари на метали, лимари, заварувачи и сродни занимања
722. Ковачи, изработувачи на алатки и сродни работници
723. Механичари и монтери на машини

СПОРЕДНА ГРУПА 721.
Леари на метали, лимари, заварувачи и сродни занимања

Леарите на метали, лимарите, заварувачите и сродните занимања изработуваат калапи за леење метали, заваруваат и сечат метални делови, изработуваат и поправаат производи од метални плочи и лим, инсталираат, поставуваат, одржуваат и поправаат тешки метални конструкции, прибори и соодветна опрема или изведуваат слични задачи под вода.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: изработка на калапи за леење метали; леење, заварување и обликување на метални делови; изработка и поправка на производи од метални плочи и лим; инсталирање, поставување, одржување и поправка на тешки метални конструкции и опрема, жичари и соодветна опрема; изведување на слични работи под вода и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7211. Изработувачи на калапи за метали и леари
7212. Заварувачи и сечачи со пламен
7213. Лимари
7214. Подготвувачи, поставувачи и монтери на метални конструкции
7215. Монтери на челични јажиња и жици

7211. Изработувачи на калапи за метали и леари

Изработувачите на калапи за метали и леарите изработуваат калапи за леење на метали и рачно леат метал.

Задачите вклучуваат:

- изработка на калапи, рачно или со примена на помошни машини, на клупа за мали зафати, или на под од ливница или во јама, кога се работи за поголеми зафати;
- изработка на јадра за примена во калапењето на метали;
- чистење и мазнење на калапите и поправка на површинските несовршености;
- рачно леење на метали;
- управување со дигалки и кранови при движење на тешките метали;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7211.01 Леар на калапи
7211.02 Изработувач на леарски јадра
7211.03 Машински леарски калапар
7211.04 Леар на метали
7211.05 Леар на метали, мајстор
7211.06 Обликувач на метали

7212. Заварувачи и сечачи со пламен

Заварувачите и сечачите со пламен се занимаваат со заварување и сечење на метални делови, со примена на гасен пламен или електролак и други извори на топлина, со цел топење и сечење на метали.

Задачите вклучуваат:

- рачно сечење на метал со примена на гасен пламен, електролак или други методи;
- рачно заварување на метални делови со примена на гасен пламен, електролак или други методи;
- спојување на метални делови со рачно лемење;
- подготвување на работни шаблони според определени спецификации;
- контрола и надгледување на процесот на заварување со цел да се избегне прегревањето, искривувањето или оштетувањето на металните делови;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7212.01 Заварувач со гас
7212.02 Електрозаварувач
7212.03 Заварувач
7212.04 Заварувач, специјализиран
7212.05 Режач со плин
7212.06 Залемувач
7212.07 Помошник-заварувач

7213. Лимари

Лимарите изработуваат, инсталираат и поправаат производи и делови од производи од листен метал како лист челик, бакар, калај, месинг, алуминиум, цинк или поцинкувано железо.

Задачите вклучуваат:

- изработка на метални листови за леење и обликување;
- сечење на метални листови според потребните димензии;
- обликување на лимени делови (прибори и апарати за домаќинство, лесни фигури, резервоари);
- поправка на лимени делови (рамнење и обликување) на моторни возила и авиони;
- изработка и поправка на котли, резервоари, буриња и слични контејнери;
- подготовка на шематски цртежи што треба да се следат при монтажа од страна на корисниците;
- контролирање на квалитетот на производите;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7213.01 Лимар
7213.02 Лимар, мајстор
7213.03 Металопојасер
7213.04 Автолимар
7213.05 Автолимар, мајстор
7213.06 Авиолимар
7213.07 Авиолимар, специјализиран
7213.08 Оцртувач на лимови

7213.09 Оцртувач на лимови, специјализиран
7213.10 Котлар
7213.11 Котлар, мајстор
7213.12 Обработувач на лим

7214. Подготвувачи, поставувачи и монтери на метални конструкции

Подготвувачите, поставувачите и монтерите на метални конструкции подготвуваат, составуваат и монтираат делови од метални профили и плочи.

Задачите вклучуваат:

- означување на составните делови на метални конструкции како подготовка за нивна обработка;
- обработка и обликување на делови на метални конструкции во работилница;
- поставување на метални делови на згради, мостови и други градби за спојување;
- обликување, местење и спојување на метални делови при изградба или поправка на бродови;
- заковување на градежни метални составни делови рачно, машински и со пневматски заковувач;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7214.01 Помошен монтер на метални конструкции
7214.02 Монтер на метални конструкции
7214.03 Монтер на метални конструкции, специјализиран
7214.04 Обработувач на конструкциско железо
7214.05 Бродотрасер
7214.06 Бродотрасер, специјализиран
7214.07 Бродобравар
7214.08 Бродобравар, специјализиран
7214.09 Бродолимар
7214.10 Бродолимар, специјализиран
7214.11 Бродомонтер
7214.12 Бродомонтер, специјализиран
7214.13 Градител на метални бродови
7214.14 Градител на метални бродови, специјализиран

7215. Монтери на челични јажиња и жици

Монтерите на челични јажиња и жици поставуваат опрема за подигање и влечење на предмети, инсталираат и одржуваат кабли, јажиња и жици на градежните локалитети, местата на ископување на локалитети, местата на ископување на нафта или гас, или на бродови, во авиони и на други места.

Задачите вклучуваат:

- поставување и поправка на различни видови кафези, жичани железници, траси за жичари, ски-лифтови, чекреци, подвижни платформи, поставување на друга подвижна опрема за превоз на патници, работници, материјали, машини и други тешки предмети во планински области, преку длабоки клисури или фјордови, низ работилници, пристаништа и други локации;
- инсталирање и поправка на челични јажиња на бродови и авиони;
- инсталирање и поправка на јажиња на железнички уреди и инсталации;
- работа како членови на екипажи коишто поставуваат и поправаат дупчалки за вода, гас или нафта и инсталирање на кабли, опрема за кревање и дупчење;
- работа како членови на екипажи коишто инсталираат жичани кабли во конструкцијата на висечките мостови;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7215.01 Монтер на челични јажиња и жици

7215.02 Поставувач на челични јажиња и жици

СПОРЕДНА ГРУПА 722.

Ковачи, изработувачи на алатки и сродни работници

Ковачите, изработувачите на алатки и сродните работници коваат и обработуваат шипки, изработуваат метални јажиња и блокови од железо, челик и други метали за изработка и поправка на различни видови алатки, опрема и други производи; подесуваат машини за ракувачи класифицирани во главната група 8, или подесуваат и ракуваат со различни машински алатки, како и полираат и острат метални површини.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: обликување со чекан и ковање на железо, челик и обоени метали за изработка и поправка на различни видови алати, опрема и други видови производи; подесување за ракување или подесување и ракување со различни машински алатки за обработка на метали со висока прецизност; полирање и острење на метални површини и алатки и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7221. Ковачи и сродни занимања

7222. Алатничари и сродни занимања

7223. Подесувачи и управувачи на машини за обработка на метали и слични материјали

7224. Обработувачи на метални површини и острачи

7221. Ковачи и сродни занимања

Ковачите и сродните занимања обликуваат метали во загреана состојба со влечење, виткање, сечење, пробивање, преобликување, калење и омекнување заради рачна изработка и поправка на различни метални производи и алатки.

Задачите вклучуваат:

- обликување и рачна обработка на загреани метали со влечење, виткање, сечење, чукање на метали на наковална, составување и зацврстување или калење;
- обликување и обработка на метали со помош на електричен чекан со рачно ракување;
- обликување и обработка на метали со помош на преса;
- влечење жици;
- потковување коњи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7221.01 Помошен ковач
7221.02 Ковач
7221.03 Машински ковач
7221.04 Ковач, мајстор
7221.05 Обработувач на метали со топлинска постапка
7221.06 Обработувач на метали со топлинска постапка, специјализиран
7221.07 Работник на калење
7221.08 Потковувач
7221.09 Казанџија

7222. Алатничари и сродни занимања

Алатничарите и сродните занимања изработуваат и поправаат алатки, модели и калапи за обликување на делови од метали, пластика и гума, како и одржуваат и поправаат оружје и брави.

Задачите вклучуваат:

- изработка, одржување и поправка на калапи, дупчалки, шаблони и делови на прибор;
- изработка и поправка на инструменти за мерење;

- изработка и поправка на метални модели;
- изработка и поправка на калапи за леење и пресување метали, како и за обликување на делови од пластика и гума;
- изработка, подесување и поправка на брави;
- поправка на оружје;
- изработка и поправка на метални шаблони за подготовка на леарски калапи;
- обележување на метални делови како подготовка за нивна обработка;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7222.01 Раководител на алатничари
7222.02 Алатничар
7222.03 Алатничар, мајстор
7222.04 Алатничар за мерни алати, специјализиран
7222.05 Алатничар за алат за режење
7222.06 Алатничар за прибор за стегање
7222.07 Алатничар за метални калапи, специјализиран
7222.08 Монтер на мерни инструменти
7222.09 Пушкар
7222.10 Пушкар, мајстор
7222.11 Бравар
7222.12 Изработувач на клучеви
7222.13 Бравар, мајстор
7222.14 Металомоделар
7222.15 Металомоделар, специјализиран
7222.16 Оцртувач (алатничар)
7222.17 Бравар на флуиди и технички гасови

7223. Подесувачи и управувачи на машини за обработка на метали и слични материјали

Подесувачите и управувачите на машини за обработка на метали и слични материјали (пластика, гума итн.) подесуваат работни машини за работни операции и управуваат со работата при обработка на делови со висока прецизност.

Задачите вклучуваат:

- подесување на еден или повеќе видови машински алатки наместо операторите, за производство на метални производи во стандардизирани серии;
- подесување и работа со најразновидни машински алатки;
- изведување на машински операции на универзални машини;
- изведување на слични задачи при машинската обработка на пластика и други супститути на метали;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7223.01 Подесувач на алати за режење
7223.02 Подесувач на полуавтоматски и автоматски алатни машини, специјализиран
7223.03 Подесувач на металообработувачки нумерички управувани машини, специјализиран
7223.04 Подесувач на специјални алатни машини, специјализиран
7223.05 Подесувач на металообработувачки автоматски постројки, специјализиран
7223.06 Металотокар
7223.07 Металоглодач
7223.08 Металоглодач, специјализиран
7223.09 Помошен металобрусач
7223.10 Хоризонтален металобрусач

7223.11 Хоризонтален металобрусач, специјализиран
7223.12 Металостругар
7223.13 Металобрусач
7223.14 Металобрусач, специјализиран
7223.15 Плетач на метални јажиња
7223.16 Пресувач на метал
7223.17 Обработувач на метал со одвојување на честички
7223.18 Дреар
7223.19 Борверист

7224. Обработувачи на метални површини и острачи

Обработувачите на метални површини и острачите брусат и полираат метални површини заради нивно чистење, односно постигнување на изглед што одговара на површината, како и острат алатки.

Задачите вклучуваат:

- ракување со пресувачки машини за дупчење и полирање на метални површини;
- ракување со стабилни машини за острење алатки;
- поправка, прилагодување и острење на жични пили;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7224.01 Брусач на метал
7224.02 Острач на алат
7224.03 Полирач на метал
7224.04 Острач на ножеви
7224.05 Острач на алат, специјализиран

СПОРЕДНА ГРУПА 723.

Механичари и монтери на машини

Механичарите и монтерите на машини подесуваат, монтираат, одржуваат и поправаат погонски мотори, моторни возила, земјоделски и индустриски машини и механичка опрема.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: монтирање, подесување, одржување и поправка на погонски мотори, моторни возила, земјоделски и индустриски машини, механички опреми и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7231. Механичари и монтери на моторни возила
7232. Механичари и монтери на воздухопловни мотори
7233. Механичари и монтери на земјоделски и индустриски машини
7234. Механичари и монтери на велосипеди и слично

7231. Механичари и монтери на моторни возила

Механичарите и монтерите на моторни возила подесуваат, монтираат, сервисираат и поправаат мотори и друга механичка опрема, патнички автомобили, камиони и други моторни возила.

Задачите вклучуваат:

- испитување, подесување, сервисирање, тестирање и поправка на мотори и моторни возила;
- ремонтирање или заменување на старите мотори со нови;
- испитување, подесување, сервисирање, тестирање и поправка на системот за кочење на моторни возила;
- испитување, подесување, сервисирање, тестирање и поправка на системот за управување на моторни возила;

- испитување, подесување, сервисирање, тестирање и поправка на системи за ладење на моторни возила;
- испитување, подесување, сервисирање, тестирање и поправка на системи за довод на горива на моторни возила;
- замена на дотраени делови со нови резервни делови;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7231.01	Работоводител на механичари и монтери на моторни возила
7231.02	Механичар за мотори
7231.03	Механичар за мотори, мајстор
7231.04	Автомеханичар
7231.05	Автомеханичар, мајстор
7231.06	Механичар за возила за внатрешен транспорт
7231.07	Механичар за пружни возила за внатрешен транспорт
7231.08	Механичар за пружни возила, специјализиран
7231.09	Дијагностичар на дефекти на возила
7231.10	Подмачкувач на возила
7231.11	Монтер на моторни возила
7231.12	Технички контролор на возила

7232. Механичари и монтери на воздухопловни мотори

Механичарите и монтерите на воздухопловни мотори испитуваат, подесуваат, сервисираат, поправаат и ремонтираат воздухопловни мотори како и даваат услуги за испитување и сервисирање на хидраулични и пневматски системи на воздухопловни средства.

Задачите вклучуваат:

- подесување, испитување, сервисирање, тестирање и поправка на воздухопловните мотори и воздухоплови;
- заменување на составните делови на мотори или на цели мотори;
- испитување и контрола на хидрауличните системи на воздухопловите;
- испитување и контрола на пневматските системи на воздухопловите;
- инсталирање и тестирање на електрични и електронски компоненти и системи во воздухопловите;
- одржување на други системи во воздухопловите;
- толкување на прирачна литература за сервисирање на воздухопловите;
- водење на евиденција за сервисите на воздухопловите;
- контрола на работата и проверка дали се задоволени стандардите;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7232.01	Авиомеханичар за авиони и мотори
7232.02	Авиомеханичар за авиони и мотори, специјализиран
7232.03	Авиомонтер
7232.04	Авиомеханичар
7232.05	Авиомеханичар за хеликоптери
7232.06	Воздухопловен реставратор

7233. Механичари и монтери на земјоделски и индустриски машини

Механичарите и монтерите на индустриски и други машини испитуваат, подесуваат, сервисираат, тестираат и поправаат земјоделски и индустриски машини и механичка опрема (освен кај авионите и моторните возила).

Задачите вклучуваат:

- испитување, подесување, сервисирање, тестирање и поправка на земјоделски и индустриски машини и механичка опрема;
- испитување, подесување, сервисирање и поправка на стационирани индустриски мотори;
- испитување, подесување, сервисирање, тестирање и поправка на средства за внатрешен транспорт во индустриски погони (освен моторни возила);
- испитување, тестирање и монтирање на нови стационирани мотори во индустријата, во согласност со спецификациите и нормите;
- испитување на дефектните делови како резултат на преголемо оптоварување;
- водење на евиденција за извршените сервиси и поправки;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7233.01 Работоводител на монтери, механичари и сервисери на машини
7233.02 Монтер на процесна опрема
7233.03 Монтер на процесна опрема, специјализиран
7233.04 Монтер на енергетска опрема
7233.05 Монтер на енергетска опрема, специјализиран
7233.06 Монтер на опрема за греење и ладење
7233.07 Монтер на опрема за греење и ладење, специјализиран
7233.08 Монтер на индустриски транспортни средства
7233.09 Монтер на индустриски транспортни средства, специјализиран
7233.10 Монтер на дигалки
7233.11 Монтер на дигалки, специјализиран
7233.12 Монтер на алатни машини
7233.13 Монтер на алатни машини, специјализиран
7233.14 Монтер на бродска опрема
7233.15 Монтер на бродска опрема, специјализиран
7233.16 Монтер на текстилни машини
7233.17 Монтер на текстилни машини, специјализиран
7233.18 Монтер на земјоделски машини
7233.19 Монтер на земјоделски машини, специјализиран
7233.20 Помошен монтер на машини
7233.21 Монтер на машини
7233.22 Монтер на машини, специјализиран
7233.23 Механичар на металуршка опрема
7233.24 Механичар на металуршка опрема,специјализиран
7233.25 Механичар на процесна опрема
7233.26 Механичар на процесна опрема, специјализиран
7233.27 Механичар на енергетска опрема
7233.28 Механичар на енергетска опрема, специјализиран
7233.29 Механичар на опрема за греење
7233.30 Механичар на опрема за греење, специјализиран
7233.31 Механичар на уреди за ладење и климатизери
7233.32 Механичар на уреди за ладење и климатизери, мајстор
7233.33 Механичар на постројки за полнење и пакување
7233.34 Механичар на постројки за полнење и пакување, специјализиран
7233.35 Механичар на производствени постројки
7233.36 Механичар на производствени постројки, специјализиран
7233.37 Механичар на опрема за компресори
7233.38 Механичар на опрема за компресори, специјализиран
7233.39 Механичар на пумпи, специјализиран
7233.40 Механичар на алатни машини
7233.41 Механичар на алатни машини, мајстор
7233.42 Механичар на бродски машини

7233.43 Механичар на бродски машини, специјализиран
7233.44 Механичар на машини за преработка на неметали
7233.45 Механичар на машини за преработка на неметали, специјализиран
7233.46 Механичар на графички машини
7233.47 Механичар на графички машини, специјализиран
7233.48 Механичар на машини за хидраулика, специјализиран
7233.49 Механичар на машини за кожарство и чевларство
7233.50 Механичар на машини за кожарство и чевларство, специјализиран
7233.51 Механичар на текстилни машини
7233.52 Механичар на текстилни машини, специјализиран
7233.53 Механичар на градежни машини
7233.54 Механичар на градежни машини, специјализиран
7233.55 Механичар на рударски машини
7233.56 Механичар на рударски машини, специјализиран
7233.57 Механичар на конфекциски машини
7233.58 Механичар на конфекциски машини, специјализиран
7233.59 Механичар на земјоделска механизација
7233.60 Механичар на земјоделска механизација, мајстор
7233.61 Механичар на шумска механизација
7233.62 Механичар на шумска механизација, специјализиран
7233.63 Механичар на претоварна механизација
7233.64 Механичар на претоварна механизација, специјализиран
7233.65 Механичар на машини за уреди
7233.66 Механичар на машини за уреди, мајстор
7233.67 Механичар на индустриска опрема
7233.68 Механичар на индустриска опрема, специјализиран
7233.69 Подмачкувач на машини
7233.70 Машинобравар
7233.71 Машинобравар, мајстор
7233.72 Одржувач на машини за шиење
7233.73 Одржувач на машини за шиење, мајстор
7233.74 Одржувач на плински уреди
7233.75 Одржувач на плински уреди, специјализиран
7233.76 Одржувач на рачен алат
7233.77 Одржувач на рачен алат, специјализиран
7233.78 Одржувач на уреди за точење на гориво
7233.79 Одржувач на уреди за точење на гориво, специјализиран
7233.80 Одржувач на противпожарни апарати
7233.81 Одржувач на други машини

7234. Механичари и монтери на велосипеди и слично

Механичарите и монтерите на велосипеди и слично подесуваат, монтираат, сервисираат и поправаат велосипеди, детски колички и друга дополнителна опрема за немоторизиран транспорт.

Задачите вклучуваат:

- испитување, подесување, сервисирање, тестирање и поправка на велосипеди и друга немоторизирана опрема за транспорт;
- монтажа на велосипеди, инвалидски колички, детски колички и слична немоторизирана опрема за транспорт;
- испитување, подесување, сервисирање, тестирање и поправка на пневматиците, сопирачките, системот за управување и друго;
- одржување, чистење и подмачкување на синџири, лежишта и други подвижни делови;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7234.01 Механичар за велосипеди
7234.02 Монтер на велосипеди

ПОДГРУПА 73.
Прецизни механичари, изработувачи на ракотворби и печатари

Прецизните механичари, изработувачите на ракотворби и печатарите изработуваат и поправаат прецизни инструменти, музички инструменти, разновидни производи како што се накит, предмети од благородни метали, керамика, порцелански и стаклени садови, како и рачни изработки од дрво, текстил, кожа и слични материјали, вршат печатарски и книговезачки работи.

Работата се врши со рачен и друг алат за да се намали физичкиот напор и потребното работно време и заради подобрување на квалитетот на производите. Овие задачи бараат познавање на организацијата на работата, материјалот и алатот кои се користат, како и природата и намената на готовиот производ.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: изработка и поправка на наутички, метеоролошки, оптички и други прецизни инструменти и опрема, изработка и поправка на музички инструменти, изработка на накит и предмети од благородни метали, изработка на предмети од порцелан, керамика и стакло, бојадисување и украсување на разновидни предмети, рачни изработки од дрво, текстил, кожа и слични материјали, печатарски и книговезачки работи и друго. Задачите може да вклучуваат и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

731. Прецизни механичари и изработувачи на ракотворби
732. Работници на печатење и сродни занимања

СПОРЕДНА ГРУПА 731.
Прецизни механичари и изработувачи на ракотворби

Прецизните механичари и изработувачите на ракотворби изработуваат и поправаат прецизни инструменти, музички инструменти, накит и други предмети од благородни метали, керамика, стакло, дрво, бакар, текстил, кожа и слично.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: изработка и поправка на рачни и други часовници, наутички, метеоролошки, оптички, хируршки, забарски, ортопедски и други прецизни инструменти и опрема, изработка и поправка на музички инструменти, обработка на скапоцени камења, како и изработка и поправка на накит и предмети од благородни метали, изработка, брусење и полирање на предмети од стакло, керамика, како и изработка на домашни ракотворби од текстил, кожа и друго, кои служат за украсни цели. Задачите може да вклучат и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7311. Прецизни механичари
7312. Изработувачи и штимери на музички инструменти
7313. Изработувачи на накит и бижутерија и сродни занимања
7314. Грнчари, керамичари и сродни занимања
7315. Изработувачи на стаклени производи
7316. Декоративни сликари на стакло, керамика и останати материјали
7317. Изработувачи на домашни ракотворби од дрво и слични материјали
7318. Изработувачи на домашни ракотворби од текстил, кожа и слични материјали
7319. Изработувачи на домашни ракотворби, некласифицирани на друго место

7311. Прецизни механичари

Прецизните механичари изработуваат, поправаат и тестираат механички часовници, наутички, метеоролошки, оптички, медицински, индустриски и други прецизни инструменти и опрема.

Задачите вклучуваат:

- изработка, поправка и подесување на сите видови механички часовници и други прецизни механички уреди со користење на прецизни алати и инструменти;
- изработка, поправка и подесување на оптички инструменти како микроскопи и телескопи;

- изработка и поправка на инструменти за мерење на температура, притисок, количина, густина и киселост на течности и плин, за мерење на топлина и влажност;
- изработка и поправка на хируршки инструменти;
- изработка и поправка на забарски апарати и инструменти и друга медицинска опрема;
- изработка и поправка на медицински и ортопедски помагала;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7311.01 Работоводител на прецизни механичари
7311.02 Часовничар за поправка и одржување
7311.03 Часовничар во производството
7311.04 Механичар за ваги
7311.05 Механичар за ваги, мајстор
7311.06 Механичар за уреди за мерење и регулација
7311.07 Механичар за уреди за мерење и регулација, мајстор
7311.08 Механичар за баждарење на мерни инструменти
7311.09 Механичар за баждарење на мерни инструменти, специјализиран
7311.10 Сервисер на прецизни направи и опрема
7311.11 Финомеханичар
7311.12 Финомеханичар, мајстор
7311.13 Контролор на прецизни инструменти

7312. Изработувачи и штимери на музички инструменти

Изработувачите и штимерите на музички инструменти изработуваат, поправаат и штимаат жичани, дувачки или удирачки инструменти, рачно или со специјални алатки.

Задачите вклучуваат:

- изработка и поправка на хармоники, жичани, дувачки и удирачки инструменти;
- изработка и поправка на органи и поправка на нивни делови;
- изработка на делови за клавир и составување и поправка на клавир;
- подесување на органи, клавири и други инструменти;
- изработка и поправка на други инструменти;
- испитување на звукот на инструментите и нивно соодветно штимање;
- менување на резервни делови на инструментите;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на другите работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7312.01 Изработувач на музички инструменти
7312.02 Изработувач на тамбура
7312.03 Изработувач на гудачки инструменти
7312.04 Изработувач на клавири
7312.05 Изработувач на хармоника
7312.06 Изработувач на дувачки музички инструменти
7312.07 Изработувач на удирачки музички инструменти
7312.08 Изработувач на оргули
7312.09 Сервисер на музички инструменти
7312.10 Подесувач на музички инструменти
7312.11 Штимер на хармоника
7312.12 Штимер на клавир

7313. Изработувачи на накит и бижутерија и сродни занимања

Изработувачите на накит и бижутерија и сродните занимања изработуваат и поправаат накит и други предмети, обработуваат скапоцени камења и благородни метали, вршат разни гравирања на накит и други производи.

Задачите вклучуваат:

- рачно сечење на накит и предмети од благородни метали;
- ковање и валање на предмети од благородни метали;
- изработка на единечен накит како прстени, брошеви, нараквици и слично;
- процена и обработка на скапоцени камења и нивно вградување и класифицирање;
- поправка на предмети од благородни метали;
- брусење и дупчење на накит и скапоцени камења;
- гравирање на букви и ликови на предмети од метал;
- чистење и полирање на накит и скапоцени камења;
- употреба на специјален алат и техника за работа;
- користење на специјални шеми за дизајн и обработка на апликации;
- давање на гаранција за квалитетот на изработката;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7313.01 Златарски работоводител
7313.02 Златар
7313.03 Јувелир
7313.04 Бижутерист
7313.05 Филигран
7313.06 Леар на благороден метал
7313.07 Пресувач на благороден метал
7313.08 Валач на благороден метал
7313.09 Гравер на благороден метал

7314. Грнчари, керамичари и сродни занимања

Грнчарите, керамичарите и сродните занимања изработуваат грнчарски производи, садови од порцелан и други керамички производи, рачно или со машина.

Задачите вклучуваат:

- изработка на грнчарски и порцелански предмети во различна форма и димензии;
- изработка на калапи за глина и гипс;
- изработка на предмети на рударско тркало (тркалце), рачно или со примена на внатрешни или надворешни калапи и обликувачки алатки;
- изработка на предмети со леење на полутечна глина во посебни калапи;
- рачно и машинско обликување на керамички производи;
- рачна изработка на предмети со стискање на глина во калапи;
- користење на нацрт-планови за изработка на производи по порачка;
- ракување со преси за изработка на керамички производи;
- ракување со машини кои ја истиснуваат влажната глина за понатамошна преработка;
- обликување на брусени производи;
- маркетинг и промоција на произведените производи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7314.01 Гипсомоделар
7314.02 Гипсомоделар, специјализиран
7314.03 Грнчар
7314.04 Леар на керамички производи
7314.05 Сортирач на керамички производи
7314.06 Керамичар
7314.07 Изработувач на средства за полирање и брусење

7315. Изработувачи на стаклени производи

Изработувачите на стаклени производи дуваат, калапат, пресуваат и валаат облици од топено стакло и сечат, брусат и полираат стакло.

Задачите вклучуваат:

- загревање на стакло во специјални печки;
- користење на специјални инструменти за обработка и мерење на стакло;
- проучување на физичките и хемиските својства на различни видови стакла;
- обликување на топено стакло со дувалка, рачно калапење, загревање и виткање;
- загревање, калапење и пресување на оптичко стакло за изработка на леќи;
- брусење и полирање на леќи;
- брусење и закосување на рабови од стаклени површини;
- сечење на обични стаклени листови по димензии;
- сечење на стаклени листови со рачни алатки и пилење на призми и други облици од блокови на оптичко стакло;
- користење на специјални нацрти за сечење на стакло со неправилна форма;
- изработка на мозаици од стакло во боја и цртање на витраж;
- изведување на техника на пескарење на стаклото;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7315.01	Работоводител на стаклари
7315.02	Стаклодувач
7315.03	Стаклодувач, специјализиран
7315.04	Режач и брусач на стакло за корекција на видот
7315.05	Изработувач на леќи
7315.06	Стаклобрусач
7315.07	Стаклорежач
7315.08	Стаклар
7315.09	Контролор на стаклени производи

7316. Декоративни сликари на стакло, керамика и останати материјали

Декоративните сликари на стакло, керамика и останати материјали украсуваат предмети од тие материјали и изработуваат работни нацрти, подготвуваат и бојат букви за изработка на натписи.

Задачите вклучуваат:

- гравирање на монограми и украсни цртежи врз предмети од стакло и керамика со употреба на специјализирани алати и друга опрема;
- радирање на декоративни цртежи, калбарски ознаки и други фигури врз стаклени и керамички предмети;
- боење на цртежи врз предмети со четкичка, спреј или со пренесување на дизајни по пат на матрици за умножување, трансфери, гумени печати и друго;
- нанесување (за декоративни намени) на боја, глазура, емајл, лак и слични материјали врз предмети, со прскање или потопување;
- нанесување на сребрени слоеви врз стакло за огледала;
- поставување и боење на букви и цртежи во изработката на натписи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7316.01	Брусач на кристално стакло
7316.02	Брусач на кристално стакло, специјализиран
7316.03	Радер на стакло
7316.04	Гравер на стакло

7316.05 Декоратер на керамика
7316.06 Декоратер на стакло
7316.07 Посребрувач на огледала
7316.08 Глазер на керамика
7316.09 Декоратер со емајл
7316.10 Декоративен сликар
7316.11 Цртач на дезени на стакло, керамика и сл.
7316.12 Писмосликар
7316.13 Писмосликар, мајстор
7316.14 Гравер печаторежач
7316.15 Изработувач на украси и накит

7317. Изработувачи на домашни ракотворби од дрво и слични материјали

Изработувачите на домашни ракотворби од дрво и слични материјали применуваат традиционални техники во подготвувањето дрво, слама, палма, трска, камен, глина, школки и други материјали и гравираат, обликуваат, составуваат, плетат или украсуваат со бои и декорираат различни предмети за лична употреба или за употреба во домаќинството и за декоративни намени.

Задачите вклучуваат:

- подготовка на дрво, слама, палма трскара, трска, камен, школки и слични материјали;
- гравирање, составување, плетење, осликување и декорирање на различни предмети за лична употреба или за примена во домаќинството, како, на пример, чинии за салати, лажици за сервирање, табли за сечење, послужавници, вазни, ќупови, корпи, сламени шапки, сламени простирки и слично;
- гравирање, составување, плетење, осликување на различни декоративни предмети како статуи и други производи, фигури за шах, мебел, накит и слични предмети;
- изработка на плитка и длабока резба во дрво;
- заштита на дрвените површини со премачкување на разни восоци и лакови;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7317.01 Плетач со слама
7317.02 Плетач со лико
7317.03 Плетач со рогозина и трска
7317.04 Дрводелец, изработувач на домашни ракотворби
7317.05 Изработувач на дрвени обувки
7317.06 Изработувач на предмети од дрво
7317.07 Изработувач на дрвени играчки
7317.08 Изработувач на предмети од школки
7317.09 Резбар на предмети од рог
7317.10 Изработувач на свеќи
7317.11 Изработувач на домашни ракотворби, камени предмети
7317.12 Изработувач на сувенири од дрво
7317.13 Копаничар
7317.14 Плетач на корпи
7317.15 Плетач на плетен мебел
7317.16 Плетач на примероци за корпи

7318. Изработувачи на домашни ракотворби од текстил, кожа и слични материјали

Изработувачите на домашни ракотворби од текстил, кожа и слични материјали применуваат традиционални техники и мостри за производство на ткаенини, плетива, мрежи и јажиња и други

додатоци. Од такви производи изработуваат плетена, везена, ткаена и друга облека и предмети за домаќинство, како и традиционални обувки, чанти, ремени и слични предмети.

Задачите вклучуваат:

- предење и боење со природни бои на волнени, памучни и други влакна;
- рачно предење и намотување на предиво;
- изработка на тантели, ткаење, плетење на разна облека и предмети за домашна употреба, рачно или машински;
- рачно хеклање или изработка на пораби;
- рачно вметнување на основни влакна во разбојот;
- ткаење на еднобојни или шарени ткаенини, таписерии, чипки, килими или други ткаенини на рачни разбои;
- изработка на килими со техника на јазлување;
- рачно обележување на мрежи;
- подготвување и боење на кожи и крзна со сите видови бои и изработување на традиционални обувки или чанти, ремени и други ситни предмети;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7318.01	Изработувачи на домашни ракотворби од текстил
7318.02	Изработувачи на домашни ракотворби од кожа
7318.03	Изработувач на чипки - рачно
7318.04	Подготвувач на текстилни влакна
7318.05	Ткајач
7318.06	Ткајач на килими
7318.07	Плетач
7318.08	Плетач, мајстор
7318.09	Чипкар
7318.10	Изработувач на таписерии
7318.11	Изработувач на народни носии
7318.12	Јажар и изработувач на врвки

7319. Изработувачи на домашни ракотворби, некласифицирани на друго место

Оваа единечна група опфаќа занаетчии и сродни занимања кои не се класифицирани на друго место во споредната група 731. Прецизни механичари и изработувачи на ракотворби.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7319.01	Четкар
7319.02	Метлар
7319.03	Изработувач на играчки

СПОРЕДНА ГРУПА 732.
Работници на печатење и сродни занимања

Работниците на печатење и сродните занимања поставуваат и аранжираат печатарски основи и копии, рачно или преку електронска тастатура или со други машини, изработуваат печатарски плочи од типографски или електронски поставена основа или копија, гравираат литографски камени, печатарски плочи и ваљаци, изработуваат и печатат свилени основи, печатат хартија и други материјали или врзуваат и довршуваат книги.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: поставување и уредување на печатарска основа (матрица) или копија, рачно или со електронска тастатура или со други машини; изработка на печатарски плочи од типографски или електронски поставена основа или копија, гравирање на литографски камени, печатарски плочи, ваљаци и блокови, изработка и печатење на свилени основи, печатење врз хартија и други материјали; врзување на книги во корици, вршење на финални операции и друго. Може да биде вклучен и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7321. Техничари за пробен печат

7322. Печатари

7323. Работници на завршување на печатењето и книговесци

7321. Техничари за пробен печат

Техничарите за пробен печат рачно или машински поставуваат и оранизираат типови (основи) за печатење, изработуваат печатарски плочи или гравираат валјаци и блокови со примена на различни процеси соодветни за употреба во различни медиуми.

Задачите вклучуваат:

- поставување на основа рачно и со едноставни машини;
- работа со машини за линотип, монотип и машини за одредување на повеќе типови;
- организирање на поставеноста на основата и правење на растојанија помеѓу материјалот и илустративните блокови за да се направат страници;
- работа со машини со електронска тастатура, со коишто знаците можат да се конвертираат на филм, сензитивирана лента или хартија, за натамошна работа со фотоплочи;
- правење на калапи со претходно поставен тип од хартиена каша, восок или други материјали;
- сечење на дизајни (нацрти) преку филм нанесен врз површината на литографските камени;
- рачно гравирање на челични и бакарни плочи, валјаци, матрица и дрвени и гумени блокови и блокови од линолеум;
- машинско гравирање на метални плочи и валјаци;
- пренесување на дизајни (нацрти) од литографски камен врз метални плочи;
- радирање на метални плочи или валјаци со киселина и ретуширање;
- изведување на сите или само на неколку задачи во подготовката на печатарските плочи со процес на фотогравура;
- организирање на страниците во низа (последователно) за печатење;
- користење на компјутерски апликации за генерирање на текст и слики и нивно распоредување за печатење во медиум;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7321.01	Рачен словослагач
7321.02	Машински словослагач
7321.03	Слагач на сметачки терминал
7321.04	Графичар за фотослог и сметководствен слог, специјализиран
7321.05	Изработувач на плочи за браилово писмо
7321.06	Словослагач
7321.07	Книгопечатар
7321.08	Флексографски печатар
7321.09	Бакропечатар
7321.10	Офсет печатар
7321.11	Печатар на повеќебојни печати во книгопечатница
7321.12	Печатар на повеќебојни печати во флексопечатар
7321.13	Печатар на повеќебојни печати во бакропечатар
7321.14	Печатар на повеќебојни печати во офсет
7321.15	Печатар на пробен печат
7321.16	Печатар на повеќебоен печат
7321.17	Печатар нијансер на печатарски бои
7321.18	Графичар на печатарско производство, специјализиран
7321.19	Печатар
7321.20	Контролор на печатарски производи
7321.21	Леар на печатарски букви

7321.22 Леар на стереотипски плочи
7321.23 Графичар слагач / монтер
7321.24 Електротипер
7321.25 Моделар, електротип
7321.26 Моделар, стереотип
7321.27 Рачен гравер на печатарски примероци во неметал
7321.28 Рачен гравер на печатарски примероци во метал
7321.29 Литографски работник
7321.30 Рачен изработувач на печатарски форми и клишеа
7321.31 Печатарски гравер, специјализиран
7321.32 Фотогравер
7321.33 Хемиграф
7321.34 Графичар на подготовка на производство, специјализиран
7321.35 Репрофотограф
7321.36 Ретушер
7321.37 Тушер
7321.38 Клишер
7321.39 Репрограф скенерист
7321.40 Монтажер во печатарство

7322. Печатари

Печатари на хартија, текстил и други видови материјали работат рачно или машински на сите материјали и во сите техники на печатење.

Задачите вклучуваат:

- печатење врз хартија, метал, текстил, пластика и други материјали со ситопечатар;
- печатење на шари и мостри врз платно или тапет со гравирани блокови или машини опремени со гравирани валјаци;
- мешање на мастило и печатарски бои со разредувач и негово надополнување за време на печатењето;
- подесување на параметрите на печатарските машини;
- дополнување на хартија на местата утврдени за тоа;
- контролирање на квалитетот на печатењето;
- одржување, поправка и чистење на опремата за печатење;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7322.01 Рачен печатар
7322.02 Печатар на текстил
7322.03 Печатар на метал
7322.04 Печатар на пластика
7322.05 Печатар на повеќебојни печати во печатница
7322.06 Рачен изработувач на фотоосетливи слоеви за ситопечатница
7322.07 Ситопечатар
7322.08 Ракувач со уреди во хемиграфија
7322.09 Ракувач со уреди во репрофотографија
7322.10 Ракувач со уреди во словолеарница
7322.11 Ракувач со машина за книжно печатарство
7322.12 Ракувач со машина за бакропечатарство
7322.13 Ракувач со ситопечатарска машина
7322.14 Ракувач со флексопечатарска машина
7322.15 Ракувач со офсетна печатарска машина
7322.16 Ракувач со печатарска машина
7322.17 Ракувач со помошна печатарска машина

7323. Работници на завршување на печатењето и книговесци

Работниците на завршување на печатењето и книговесци врзуваат книги и други публикации во корици и вршат финални операции на книгата. Рачно или машински изработуваат производи од картон и хартија.

Задачите вклучуваат:

- рачно врзување на книги и периодика;
- подесување и работа со книговезачки машини;
- изработка на истакнати шари или наслови на книги, рачно или машински;
- користење на специјални преси и секачи за порамнување на краевите на книгите;
- рачна обработка на картони;
- одржување, поправка и чистење на опремата за завршна обработка на книги;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7323.01	Работоводител на книговесци
7323.02	Обработувач на материјали во книговезница
7323.03	Книговезец на меко везење
7323.04	Книговезец на тврдо везење
7323.05	Книговезец за рачен вез
7323.06	Книговезец
7323.07	Книговезец, мајстор
7323.08	Графичар за доработка
7323.09	Графичар за завршно производство, специјализиран
7323.10	Рачен изработувач на амбалажирани графички производи
7323.11	Рачен изработувач на хартија
7323.12	Ракувач со машина за книговезење
7323.13	Ракувач со помошна машина за книговезење

ПОДГРУПА 74.

Работници со електротехнологија

Работниците со електротехнологија монтираат, прилагодуваат, инсталираат и сервисираат електрични инсталации, снабдување со електрична енергија, монтирање и сервис на електрична и електронска опрема како компјутери, апарати за домаќинства, електроинструменти, системи за снимање и пренос на слика и звук и телекомуникациски системи.

Работата се врши со рачен и друг алат за да се намали физичкиот напор и потребното работно време и подобрување на квалитетот на производите. Овие задачи бараат познавање на организацијата на работата, материјалот и алатот кои се користат, како и природата и намената на готовиот производ.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: монтирање, прилагодување и поправка на електрични машини и уреди; поставување, одржување и поправка на електропрема и електроинсталација во станбени и деловни згради; испитување на шематски планови; монтирање, прилагодување, проверување и тестирање на готови електрични производи; монтирање и сервисирање на водушни и подземни електрични линии кои пренесуваат и дистрибуираат електрична енергија; инсталирање и сервисирање на електрични мрежи; поставување на столбови кои се користат за дистрибуција на електрична енергија; прилагодување, сервисирање и поправка на компјутери и други електрични машини и уреди; сервисирање и поправка на аудио и видеоуреди; инсталирање, сервисирање и поправка на телекомуникациски мрежи, антени и сателитска опрема. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

741. Електроинсталатери и сродни занимања

742. Монтери и механичари на електроника и телекомуникации

СПОРЕДНА ГРУПА 741.

Електроинсталатери и сродни занимања

Електроинсталатерите и сродните занимања монтираат, прилагодуваат, инсталираат, одржуваат и сервисираат електрични инсталации и сродна опрема, електрични машини и други електрични апарати и уреди за снабдување и пренос на струја и нивно поврзување во целокупниот енергетски систем.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: монтирање, прилагодување и сервисирање на електрични машини и уреди; поставување, одржување и поправка на електропрема и електроинсталација во станбени и деловни згради; монтирање, прилагодување, проверување и тестирање на готови електрични производи; испитување на шематски планови; позиционирање и инсталирање на електрични централи; поврзување на електрични системи за напојување; замена и поправка на неисправни делови; инсталирање и сервисирање на електрични мрежи; поставување на столбови кои се користат за дистрибуција на електрична енергија; монтирање и сервисирање на воздушни и подземни електрични линии кои пренесуваат и дистрибуираат електрична енергија и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7411. Електричари во објекти и слични занимања
7412. Електрични механичари и електромонтери
7413. Монтери и механичари на електрични мрежи

7411. Електричари во објекти и слични занимања

Електричари во објекти и слични занимања поставуваат, одржуваат и сервисираат електроинсталација на низок напон и соодветна опрема.

Задачите вклучуваат:

- поставување, одржување и поправка на електропрема и електроинсталација во станбени и деловни згради, училишта, болници и слично, во согласност со работните спецификации и релевантните стандарди;
- разгледување на шематски прикази за да се утврди понатамошната работа со електроинсталациите;
- контрола на струјните кола и електричните системи за да се идентификуваат опасностите, дефектите и потребата за приспособување и поправка;
- избор, сечење и поставување на кабли во инсталацијата;
- користење на опрема и мерни инструменти за тестирање на континуитетот на струјното коло;
- поставување, одржување и поправка на електроинсталација во театри, како и во радио и телевизиски студија;
- позиционирање и инсталирање на електрични централи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7411.01	Монтер на нисконапонски инсталации
7411.02	Електроинсталатер
7411.03	Електроинсталатер, специјализиран
7411.04	Електричар за одржување
7411.05	Електричар за одржување, специјалист
7411.06	Електричар во театар и студио
7411.07	Електричар во театар и студио, специјалист
7411.08	Електроинсталатер со вештини за енергетска ефикасност на згради

7412. Електрични механичари и електромонтери

Електричните механичари и електромонтерите поставуваат и сервисираат електрични машини и други електрични апарати и опрема во објекти, фабрики, работилници и на други места.

Задачите вклучуваат:

- составување, адаптирање и поправање на различни видови на електрични машини (генератори и мотори), разводни или контролни апарати, мерна и заштитна опрема во електрични постројки, како и контрола и сервис на апарати, инструменти и електрични делови на лифтови и соодветна опрема;
- составување, адаптирање и поправање на електрични делови во апарати за домаќинството, индустриските машини и останатите хидраулични уреди, или на електричните апарати во авиони, моторни возила и на бродови;
- проверување и тестирање на готови електрични производи;
- поврзување на електрични системи за напојување;
- замена и поправка на неисправни делови;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7412.01	Работоводител на електромонтери и електромеханичари на енергетски машини
7412.02	Електромонтер на енергетски машини и уреди
7412.03	Електромонтер на енергетски машини и уреди, специјализиран
7412.04	Монтер на електрични машини и опрема
7412.05	Монтер на електрични мерни инструменти
7412.06	Монтер на расклопни уреди
7412.07	Електромонтер на лифтови
7412.08	Монтер на електрични апарати за домаќинство
7412.09	Електромеханичар за електроенергетика
7412.10	Електромеханичар за електроенергетика, специјализиран
7412.11	Електромеханичар за железничка електоенергетика
7412.12	Електромеханичар за железничка електоенергетика, специјализиран
7412.13	Автоелектричар
7412.14	Автоелектричар, мајстор
7412.15	Бродски електромеханичар
7412.16	Бродски електромеханичар, специјализиран
7412.17	Електромеханичар за железничка влеча и возила
7412.18	Електромеханичар за железничка влеча и возила, специјализиран
7412.19	Електромеханичар за мерни инструменти и оклопници
7412.20	Електромеханичар за мерни инструменти и оклопници, специјализиран
7412.21	Електромеханичар за апарати за домаќинство
7412.22	Електромеханичар за апарати за домаќинство, мајстор
7412.23	Електромеханичар за машини за производство
7412.24	Електромеханичар за машини за производство, специјализиран
7412.25	Електромонтер
7412.26	Електромеханичар
7412.27	Одржувач на електрични апарати и опрема

7413. Монтери и механичари на електрични мрежи

Монтерите и механичарите на електрични мрежи монтираат и сервисираат електрични надземни и подземни електрични водови, приклучуваат електрични преноси, снабдување со кабли и поврзување на опрема во електросистем.

Задачите вклучуваат:

- монтирање и сервисирање на водушни и подземни електрични линии кои пренесуваат и дистрибуираат електрична енергија;
- поставување на столбови кои се користат за дистрибуција на електрична енергија;
- идентификување на неисправни уреди, автоматски прекинувачи, регулатори на напон, трансформатори и отстранување на дефектите;
- спојување на надземни и подземни кабли;
- почитување на безбедносни процедури и употреба на опрема при вршењето на работата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7413.01 Монтер на електрични мрежи
7413.02 Монтер на електрични мрежи, специјализиран

СПОРЕДНА ГРУПА 742.

Монтери и механичари на електроника и телекомуникации

Монтерите и механичарите на електроника и телекомуникации монтираат, прилагодуваат, инсталираат, одржуваат и сервисираат електронска и телекомуникациска опрема како што се канцелариски и комерцијални машини, компјутери, електронски инструменти, системи за снимање и пренос на сликата и звукот и телекомуникациски системи.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: монтирање, прилагодување и поправка на електрични машини и уреди; монтирање, прилагодување, сервисирање и поправка на компјутери, поврзување на компјутерски хардвер и други електронски инструменти и системи за контрола; сервисирање и поправка на аудио и видеоуреди, радиотелевизиски уреди и телефони; инсталирање, сервисирање и поправка на телекомуникациска мрежа, антени, сателитска опрема и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7421. Монтери и механичари на електроника

7422. Монтери и механичари на информатичка и комуникациска технологија

7421. Монтери и механичари на електроника

Монтерите и механичарите на електроника монтираат, надгледуваат, прилагодуваат и сервисираат електронски склопови и уреди за разновидни намени, електроопрема, електронски инструменти, канцелариски и комерцијални машини, телевизиска опрема, аудио и видеорекордери, системи за контрола и друга опрема.

Задачите вклучуваат:

- контрола, местење и прилагодување на електронски склопови и уреди применети во опрема за индустријата (енергетски електронски уреди, електронски мерни и заштитни уреди), медицински и музички инструменти, како и за разни други намени;
- надгледување, местење и прилагодување на предаватели и снимачи на слика и звук, радарска опрема и сигнализациски системи;
- испитување на радио и телевизиска опрема, аудио и видеорекордери и друга аудио и визуелна опрема за менување на неисправни делови и подесување и поправка на опремата;
- инсталирање на електронски инструменти и системи за контрола;
- испитување и тестирање на готови електронски производи и детектирање на дефекти;
- сервисирање и замена на истрошени и расипани делови и инсталации со рачен прецизен алат и со лемење;
- водење на сервисна евиденција;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7421.01 Работоводител на монтери, механичари и одржувачи на електроника
7421.02 Монтер на сигнална електроника, специјализиран
7421.03 Монтер на електронски инструменти, специјализиран
7421.04 Монтер на медицинска електроника, специјализиран
7421.05 Монтер на сметачка електроника, специјализиран
7421.06 Монтер на електронска опрема
7421.07 Механичар за енергетско - електронски уреди, специјализиран
7421.08 Механичар за електронски мерни и управувачки уреди
7421.09 Механичар на производствени машини
7421.10 Механичар на производствени машини, специјализиран
7421.11 Механичар на медицинска електроника

7421.12 Механичар на електронски канцелариски машини
7421.13 Механичар на електронски канцелариски машини, специјализиран
7421.14 Механичар на воздухопловна електроника
7421.15 Механичар на воздухопловна електроника, специјализиран
7421.16 Механичар на студиски тонски и видео уреди
7421.17 Механичар на студиски тонски и видео уреди, специјализиран
7421.18 Механичар на пресметувачка опрема
7421.19 Механичар на пресметувачка опрема, специјализиран
7421.20 Механичар електроничар
7421.21 Механичар електроничар, специјализиран
7421.22 Одржувач на електронски уреди и опрема
7421.23 Сервисер на банкомати
7421.24 Сервисер на банкомати, специјализиран

7422. Монтери и механичари на информатичка и комуникациска технологија

Монтерите и механичарите на информатичка и комуникациска технологија поставуваат, одржуваат и сервисираат информатичка и комуникациска опрема во централи и кај корисниците, инсталираат опрема за пренос на податоци, антени, кабли, проводници и друга слична опрема.

Задачите вклучуваат:

- поставување, одржување и сервисирање на компјутерска технологија;
- поставување и адаптација на компјутерски хардвер;
- поставување, одржување и сервисирање на телекомуникациска опрема во централи и кај корисниците;
- инсталирање и сервисирање на радио и телевизиска опрема;
- монтирање и поправање на воздушни и подземни електрични линии кои пренесуваат и дистрибуираат електрична енергија;
- монтирање и поправање на надземни и подземни телефонски и телеграфски линии;
- спојување на надземни и подземни кабли;
- поставување, одржување и сервисирање на уреди што работат на електромагнетни бранови;
- поставување и одржување на антени кои се користат во комуникациите;
- водење на сервисна документација;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7422.01 Монтер на телекомуникациска електроника, специјализиран
7422.02 Монтер на телевизиски антени
7422.03 Монтер на аудиовизуелна електроника, специјализиран
7422.04 Монтер на радио-телевизиска електроника, специјализиран
7422.05 Механичар на електронски сигнални уреди
7422.06 Механичар на електронски сигнални уреди, мајстор
7422.07 Механичар на телекомуникациска опрема
7422.08 Механичар на телекомуникациска опрема, специјализиран
7422.09 Механичар на аудио и видеотехника
7422.10 Механичар на аудио и видеотехника, специјализиран
7422.11 Работоводител на монтери, механичари и сервисери на телекомуникациски уреди
7422.12 Монтер на телекомуникациски уреди
7422.13 Монтер на телекомуникациски уреди, специјализиран
7422.14 Механичар на телекомуникациски уреди
7422.15 Механичар на телекомуникациски уреди, специјализиран
7422.16 Сервисер на терминалски апарати кај претплатници
7422.17 Работоводител на монтери на електрични и телекомуникациски мрежи

ПОДГРУПА 75.

Преработувачи на храна, дрво, текстил, кожа и сродни занимања

Работниците на оваа подгрупа обработуваат и преработуваат земјоделски и рибарски суровини од коишто добиваат прехранбени и други производи и изработуваат и поправаат производи од дрво, текстил, крзно, кожа и други материјали.

Работата се врши рачно или со рачни и други алатки, со намера да се редуцира обемот на трудот и времето кои се неопходни за изведување на одделни задачи, како и за подобрување на квалитетот на производите. За задачите е неопходно познавање на организацијата на работата, користените материјали и алатки, како и на природата и намената на финалниот производ.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: обработка и преработка на месо, риба, жито, овошје, зеленчук и слично во храна и тутун и тутунски производи, дегустирање и рангирање на прехранбените производи и пијалаци; обработка и преработка на природни влакна, кожа и крзно; изработка и поправка на мебел и други предмети од дрво; подготовка на сурова кожа и крзно за понатамошна преработка; изработка и поправка на облека, шапки, чевли и слични производи. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

751. Преработувачи на храна и сродни занимања
752. Обработувачи на дрво, столари и сродни занимања
753. Произведувачи и обработувачи на текстил и сродни занимања
754. Други занаети и сродни занимања

СПОРЕДНА ГРУПА 751.

Преработувачи на храна и сродни занимања

Преработувачите на храна и сродните занимања колат животни, ловат риби и слични прехранбени суровини и продукти од растително и животинско потекло, ги преработуваат и подготвуваат во соодветни прехранбени производи за човекот и животните, прават различни видови леб, слатки и други производи од брашно; преработуваат и конзервираат овошје, зеленчук и слична храна; дегустираат и рангираат различни прехранбени производи и пијалаци, или го преработуваат тутунот и прават тутунски производи.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: подготвување на риба и други животни за преработка; преработка на месо и риба и нивно подготвување, како и подготвување на слични производи; прават различни видови леб, слатки и други производи од брашно; преработка и конзервирање на овошје, зеленчук и слична храна; обработка и преработка на млеко; производство на вода, сода-вода и безалкохолни пијалаци од сируп; дегустирање и рангирање на различни прехранбени производи и пијалаци; преработка на тутун и изработка на тутунски производи и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7511. Преработувачи на месо, риба и сродни прехранбени артикли
7512. Пекари, слаткари и сродни занимања
7513. Производители на млечни производи
7514. Преработувачи на овошје, зеленчук и слично
7515. Дегустатори и оценувачи на прехранбени производи и пијалаци
7516. Подготвувачи на тутун и тутунопроизводители

7511. Преработувачи на месо, риба и сродни прехранбени артикли

Преработувачите на месо, риба и подготвувачите на сродни прехранбени артикли подготвуваат животни за колење, чистат и обработуваат месо и риба и подготвуваат слични производи; конзервираат месо и други прехранбени производи со сушење, солење и чадење.

Задачите вклучуваат:

- подготвување на животни за колење и понатамошна преработка;
- дерење на кожата на животните и средување на месото;

- подготвување на месо, колбаси, каши и слични производи со едноставни машини за сечење, мешање и обликување;
- ставање на месо и други прехранбени продукти во солило;
- работа со пушници или печки за чадење на месо, риба и други прехранбени производи;
- варење и подготвување на месо и други прехранбени производи;
- почитување на посебните стандарди за обработка и чување на месни производи;
- продажба на готовите производи од месо и риба, вклучувајќи и амбалажа, етикети и исплата на готовина;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7511.01 Месар
7511.02 Месар - мајстор
7511.03 Колач
7511.04 Дерач на кожа
7511.05 Вадач на дробови на заклан добиток
7511.06 Вадач на дробови на заклана живина
7511.07 Вадач на утроба на заклан добиток
7511.08 Колач на животни
7511.09 Колач на живина
7511.10 Колбасичар
7511.11 Обработувач на риба
7511.12 Закиселувач на месо
7511.13 Закиселувач на риба

7512. Пекари, слаткари и сродни занимања

Пекарите, слаткарите и сродните занимања приготвуваат различни видови леб, слатки и други производи од брашно, како и рачно изработени колачи.

Задачите вклучуваат:

- приготвување на леб, торти, бисквити, слатки, пити и други производи од брашно;
- рачно приготвување на слатки од мешавини на шеќер, чоколада и други состојки, со помош на алатки и машини;
- проверка на квалитетот на суровините и запазување на професионалните здравствени и безбедносни прописи за производство;
- комбинирање на мерки и состојки во садови за мешање или машини;
- премачкување на производите со заштитни глазури врз природна база;
- контролирање на температурата во печките при печење на производите;
- координирање и организирање на дистрибуцијата и продажбата на производите;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7512.01 Пекарски работоводител
7512.02 Пекар
7512.03 Пекар, мајстор
7512.04 Бурекчија
7512.05 Слаткар
7512.06 Слаткар, мајстор
7512.07 Тестеничар
7512.08 Изработувач на бели печива

7513. Производители на млечни производи

Производителите на млечни производи се занимаваат со подготовка на млеко и негова преработка во путер и различни видови сирење, кашкавал, кајмак, урда и други млечни производи за продажба.

Задачите вклучуваат:

- варење млеко, одвојување на кајмакот од млекото, матење на кајмакот во путер;
- мерење на масленоста на млекото;
- потсирување млеко, загревање на белото (мрвено) сирење сé додека не ја достигне сакaната тврдост, негово процедување и ставање на сирењето во калапи за пресување во одредена форма;
- производство на други производи од млеко како кисело млеко, павлака, урда, кајмак, кашкавал и зденка;
- запазување на процедурите и стандардите на производството;
- проверка на квалитетот на млекото и на другите млечни производи;
- пласман на производите на пазарот;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7513.01	Контролор на млеко
7513.02	Млекар
7513.03	Млекар, мајстор
7513.04	Изработувач на сирење
7513.05	Изработувач на кашкавал
7513.06	Изработувач на урда и други млечни производи
7513.07	Изработувач на путер и маргарин
7513.08	Изработувач на сладолед
7513.09	Помошник-бач

7514. Преработувачи на овошје, зеленчук и слично

Преработувачите на овошје, зеленчук и слично преработуваат и конзервираат овошје, зеленчук и слични производи на различни начини, вклучувајќи варење, сушење, посолување или екстракција на сок или масло.

Задачите вклучуваат:

- екстракција на сокови од различно овошје;
- екстракција на масла од маслодајни семки, ореви или овошје;
- варење, посолување или сушење на овошје, зеленчук и слични производи;
- додавање на различни состојки за подобрување на изгледот, вкусот и квалитетот на производите;
- конзервирање на плодови во тегли, шишиња, конзерви или други садови;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7514.01	Преработувач на овошје и зеленчук
7514.02	Произведувач на зејтин
7514.03	Произведувач на алкохолни пијалаци
7514.04	Произведувач на безалкохолни пијалаци
7514.05	Произведувач на оцет

7515. Дегустатори и оценувачи на прехранбени производи и пијалаци

Дегустаторите и оценувачите на прехранбени производи и пијалаци вршат дегустација и рангирање на различни видови земјоделски и прехранбени производи и пијалаци;

Задачите вклучуваат:

- испитување, тестирање и дегустирање на земјоделски производи и пијалаци во различни фази на обработка;

- определување на квалитетот за да се определи класата, т.е. да се рангираат во соодветни класи;
- процена на производите;
- отфрлање на инфериорни производи;
- евидентирање на дегустираните производи во посебни формулари утврдени за тоа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7515.01 Дегустатор на храна
7515.02 Дегустатор на безалкохолни пијалаци
7515.03 Дегустатор на алкохолни пијалаци
7515.04 Дегустатор на вино
7515.05 Оценувач на храна
7515.06 Оценувач на безалкохолни пијалаци
7515.07 Оценувач на алкохолни пијалаци
7515.08 Оценувач на вино

7516. Подготвувачи на тутун и тутунопроизводители

Подготвувачите на тутун и тутунопроизводителите подготвуваат лисја од тутун и прават разни видови тутунски производи.

Задачите вклучуваат:

- рангирање на тутунските лисја според видот, квалитетот и местото на одгледување;
- мешање на тутунски лисја според посебна формула за да се добие тутун со посебна арома;
- работа со вакуумски контејнери каде што тутунот ја одржува влагата за натамошна преработка;
- отстранување на жилички од тутунските лисја и сечење на тутунот;
- изработување на пури, цигари, бурмут и други тутунски производи, рачно или со едноставни машини;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7516.01 Подготвувач на тутун за обработка
7516.02 Произведувач на тутунски производи
7516.03 Оценувач на тутун
7516.04 Дегустатор на тутун

СПОРЕДНА ГРУПА 752.

Обработувачи на дрво, столари и сродни занимања

Обработувачите на дрво, столарите и сродните занимања сушат и заштитуваат дрво и дрвени предмети, изработуваат и поправаат мебел, инвентар, мостри и модели, со примена на алатки и машини за преработка на дрвото, подесуваат и работат со машини за обработка на дрвото, изработуваат плетен мебел и соодветни предмети, украсуваат и поправаат дрвени предмети или дрвени делови од разни производи.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: сушење и заштитување на дрво, изработување, украсување и поправање на дрвен мебел; изработување, украсување и поправање на делови од дрвени предмети или цели дрвени возила, дрвени модели , калапи и различни производи како лулиња, дрвени скии, чевли или спортска опрема; подесување и работа со машини за обработка на дрво како, на пример, длабење, обликување или гравирање; изработување на плетен мебел, корпи и слични производи, или метли, четки и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7521. Обработувачи на дрво
7522. Столари и сродни занимања
7523. Подесувачи и управувачи на дрвопреработувачки машини

7521. Обработувачи на дрво

Обработувачите на дрво парат, сушат, заштитуваат, импрегнираат, влажат и климатизираат дрво и производи од дрво, рачно или со соодветни машини.

Задачите вклучуваат:

- ракување со постројки, уреди и апарати за контрола на сушењето на дрва;
- обработка на дрво со машини и одржување на опремата;
- заштита и конзервација на дрвото со хемикалии од трулежи и паразити;
- пренесување на материјалите од еден во друг работен погон, во зависност од степенот на обработка;
- запазување на процедури и спецификации на производството и обработката на дрвото;
- евидентирање на целокупниот процес на обработка;
- преземање на мерки за заштита при работа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7521.01 Парител на дрва
7521.02 Работник на обработка, третирање на дрва
7521.03 Работник на импрегнирање на дрво
7521.04 Сушач на дрва
7521.05 Навлажнувач на дрво

7522. Столари и сродни занимања

Столарите и сродните занимања со примена на алати и дрвопреработувачки машини изработуваат, украсуваат и поправаат дрвен мебел, тркала или други дрвени прибори, калапи, модели и други предмети како лулиња, дрвени скии, чевли или спортски рекети и палки.

Задачите вклучуваат:

- изработување и поправање на дрвени предмети, како, на пример, регали и друг мебел, со примена на дрвопреработувачки машини и други алатки;
- користење на шеми за изработка и склопување на дрвени елементи;
- употреба на лепаци и чивии за спојување на дрвени елементи;
- изработување и поправање на дрвени возила, тркала или дрвени делови на возила;
- изработување и поправање на дрвени предмети како калапи, модели и макети, буриња, лулиња, дрвени скии, чевли или спортски рекети или палки;
- украсување на мебел и прибори со обложување на дрвото, со нанесување на фурнир и резбарии;
- доврешување на површини на дрвени предмети или мебел;
- уредување на ентериери со делови и производи од дрво;
- полирање на делови од дрво;
- проверка на квалитетот на готовите производи;
- одржување на работната опрема и преземање на потребните мерки за заштита при работа;
- рекламирање на производите во посебни брошури и развивање на дистрибутивна мрежа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7522.01 Столарски работоводител
7522.02 Столар
7522.03 Столар, мајстор
7522.04 Столар за изработка на стилски мебел
7522.05 Мајстор за изработка на стилски мебел
7522.06 Уметнички столар
7522.07 Уметнички столар, мајстор
7522.08 Реставратор на дрвени предмети, специјализиран

7522.09 Столар за шаблони
7522.10 Столар, специјализиран за изработка на прототипови
7522.11 Столар ортопед
7522.12 Столар ортопед, специјализиран
7522.13 Дрворезбар
7522.14 Дрворезбар, специјализиран
7522.15 Моделар на калапи и потпетици
7522.16 Дрвомоделар
7522.17 Изработувач на дрвена спортска опрема
7522.18 Мајстор за дрвена спортска опрема
7522.19 Изработувач на алат за графичка амбалажа
7522.20 Изработувач на рамки за слики
7522.21 Макетар
7522.22 Нанесувач на кит на дрво
7522.23 Бојач на дрвени производи
7522.24 Бочвар
7522.25 Бочвар, мајстор
7522.26 Колар
7522.27 Колар, мајстор
7522.28 Контролор на производи од дрва
7522.29 Монтер на мебел
7522.30 Сервисер на спортска опрема

7523. Подесувачи и управувачи на дрвопреработувачки машини

Подесувачите и управувачите на дрвопреработувачки машини подесуваат или подесуваат и управуваат со машини за преработка на дрво, како што се прецизните машини за сечење, обликување, рамнење, дупчење, глодање, стругање и резбање на дрвото.

Задачите вклучуваат:

- подесување и адаптирање на различни видови машини за дрво со кои ракуваат други работници (занимањата се во главната група 8);
- подесување и ракување со еден или повеќе видови на дрвопреработувачки машини;
- адаптација и репрограмирање на машинските функции;
- избор и поставување на различни пили, ножеви, стругови, машински глави, ремени и синџири за различни програми на работа;
- преземање на потребните мерки за заштита при работа;
- одржување и чистење на дрвопреработувачките машини;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7523.01 Подесувач на дрвопреработувачки машини
7523.02 Подесувач на дрвопреработувачки машини, специјализиран
7523.03 Дрвотокар
7523.04 Дрвотокар, мајстор

СПОРЕДНА ГРУПА 753.

Произведувачи и обработувачи на текстил и сродни занимања

Произведувачите и обработувачите на текстил подготвуваат секакви видови текстилни влакна, конци и предива и изработуваат ткаенини со ткаење, плетење и слично. Изработуваат и поправаат облека и други предмети од текстил, кожа и крзно или тапацираат мебел.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: подготвување на секакви видови текстилни влакна, предење, дуплирање, впредување и намотување на конци и предива; изработка на ткаенини со ткаење, плетење и други техники; кроење и шиење на облека (по мерка); учество во производството на конфекциска облека; изработување, менување и поправање на крзнени предмети и шапки; изработување

на шнитови и обележување и сечење на ткаенини и слични материјали; шиење текстил и слични материјали, рачно или со машини на рачен погон; тапацирање на мебел и правење на душеци; изработка и поправка на чевли и друга кожна галантерија. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7531. Кројачи, крзнари и шапкари
7532. Изработувачи на шеми и сечачи на текстил, кожа и слични материјали
7533. Шивачи, порабувачи и сродни занимања
7534. Тапацери и сродни занимања
7535. Обложувачи и штавачи на кожа
7536. Чевлари и кожни галантери

7531. Кројачи, крзнари и шапкари

Кројачите, крзнарите и шапкарите изработуваат по мерка костуми, мантили, фустани, капи, шапки и друга облека од текстил, кожа, крзно и кој било друг материјал, вршат преправки и поправки или учествуваат во производството на конфекциска готова облека.

Задачите вклучуваат:

- изработка на палта, костуми, здолништа, кошули, блузи, долна облека, корсети и слична облека, често по поединечни барања од муштериите;
- учество во конфекциско производство;
- изработка на шапки;
- преправање, прекројување и поправка на облека;
- изработка и грижа за костими користени во театарски, телевизиски и филмски продукции;
- бирање, растегање и сечење на обложено крзно во согласност со избраната мостра на крзнените или други предмети за облекување;
- изработка на палта, капути, бунди и други облеки од крзно;
- учество во производството на конфекциски крзнени предмети за облекување;
- обновување на крзна или кожа од стари палта и бунди, лепење на ткаенина на внатрешноста на крзнените палта и украсување, обликување на крзнени предмети за облекување;
- преправање, рестилизирање и поправање на крзнени палта и други крзнени предмети;
- користење на модни списанија за избор на нови модели за изработка;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7531.01	Кројач
7531.02	Кројач, мајстор
7531.03	Кројач на женска облека, мајстор
7531.04	Кројач на машка облека, мајстор
7531.05	Кројач на облека, мајстор
7531.06	Кројач во сценографија, специјализиран
7531.07	Шапкар
7531.08	Шапкар, мајстор
7531.09	Модист
7531.10	Контролор на шиени и слични производи
7531.11	Крзнар
7531.12	Крзнар, мајстор
7531.13	Изработувач на крзна

7532. Изработувачи на шеми и сечачи за текстил, кожа и слични материјали

Изработувачите на шеми и сечачите на текстил, кожа и слични материјали изработуваат мостри, обележуваат и сечат текстил, кожа и други материјали во производството на облека, обувки, ракавици и различни ситни предмети.

Задачите вклучуваат:

- рачно или машинско цртање и сечење на мостри (шнитови) за правење костуми, фустани, кошули, блузи, ракавици, шапки, капи и други производи за облекување;
- изработување на нацрти за мостри врз ткаенини, тенка кожа или други материјали, за полесно сечење;
- комбинирање на деловите за да се добие оптимален принос од материјалот;
- рачно или машинско сечење на материјали според дадениот нацрт (мостра), за изработка на облека, ракавици и слични производи;
- вршење на задачи околу изработката на кроеви, обележување и кроење во производството на други производи, како мек мебел за тапацирање, сликарски, шаторски и платна за едра и чадори;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7532.01 Водител на кројачница
7532.02 Изработувач на шаблони за облека, специјализиран
7532.03 Кројач на лесна облека
7532.04 Кројач на тешка облека
7532.05 Кројач на трикотажна облека
7532.06 Кројач на материјали за тапацирање
7532.07 Кројач на текстил
7532.08 Кројач на горни делови на обувки
7532.09 Помошен кројач на постави на обувки
7532.10 Кројач на крзно и кожа
7532.11 Моделар за текстил

7533. Шивачи, порабувачи и сродни занимања

Шивачите, порабувачите и сродните занимања шијат, везат, преправаат и украсуваат облека, ракавици и други производи од текстил, крзно, кожа и други материјали, рачно или со едноставни машини за шиење и вршат различни сродни задачи.

Задачите вклучуваат:

- користење на игла и конец за поправка на оштетени материјали, рачно или машински;
- отстранување на конци од материјалите, расшивање со помош на жилет;
- вршење на најразлични шивачки задачи при изработка, преправање и поправање на текстилни, кожни и други предмети;
- шиење на постава и дополнително платно на облека и корекција на копчиња;
- украсно порабување на предмети за облекување или материјали;
- украсно везење на ткаенина и кожа, рачно или машински;
- шиење едра, шатори, настрешници од церада и слични предмети;
- составување и покривање на чадори;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7533.01 Шивач на текстил
7533.02 Шивач на крзна
7533.03 Шивач
7533.04 Шивач на навлаки за чадори
7533.05 Везач
7533.06 Шивач на постави на обувки
7533.07 Шивач на горни делови на обувки
7533.08 Шивач на кожа

7534. Тапацери и сродни занимања

Тапацерите и сродните занимања тапацираат мебел, изработуваат душеци, јоргани, постелнина или изработуваат и поправаат внатрешни декорации од текстил, кожа и слични материјали.

Задачите вклучуваат:

- дискутирање со клиентите во врска со материјалот, квалитетот, бојата и давање на брошури и мостри за избор;
- поставување, аранжирање и прицврстување на федери, подметки и прекривки врз рамката на мебелот;
- поставување и мерење на прекривки и перници за седишта и друг мебел во моторни возила како автомобили, возови и авиони;
- изработка на постелнина, душеци и јоргани;
- мерење и поставување на мек мебел и внатрешни декорации (т.е. на ентериерот) од текстил, кожа и слични материјали;
- надзор на квалитетот на тапацираните производи;
- изработка на шаблони и помагала за работа, изработка на примероци;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7534.01	Тапетар декоратер
7534.02	Тапетар
7534.03	Автотапетар
7534.04	Тапетар, мајстор
7534.05	Тапетар на мебел
7534.06	Изработувач на душеци

7535. Обложувачи и штавачи на кожа

Обложувачите и штавачите на кожа подготвуваат кожи со крзна и волна за изработка на облека и други производи и изработуваат кожа од сурови животински кожи.

Задачите вклучуваат:

- оценување и класифицирање на сите животински кожи;
- отстранување на месо и сало од кожите пред обработка;
- отстранување на долги, остри влакна од кожи и потсечување на долниот слој на влакна на иста должина;
- штавење на кожа со употреба на специјални средства и хемикалии;
- работа со машина со надолжно делење на кожи;
- обработка на големи сурови кожи и добивање на преработена кожа;
- боење на кожи и крзна во бочва;
- завршна обработка и нанесување на бои и лакови на кожа;
- оптегање и рамнење на обложена сурова кожа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7535.01	Изработувач на посебна кожа
7535.02	Кожар
7535.03	Бојадисувач на кожа, специјализиран
7535.04	Класер на кожа, специјализиран

7536. Чевлари и кожни галантери

Чевларите и кожните галантери изработуваат и поправаат стандардни и специјални обувки за одредени потрошувачи и ортопедски обувки за кои ја снимаат и мерат ногата, предмети од природна и вештачка кожа (освен кожна облека, шапки, ракавици), како што се куфери, чанти, ремени или учествуваат во производството на обувки и слични производи.

Задачите вклучуваат:

- изработка на мостри за сечење на делови од обувки;
- сечење, подготвување и составување на делови од обувки;
- шиење на делови од обувки;
- изработување на стандардни или ортопедски обувки според поединечни барања и потреби;
- изработување на други посебни видови на обувки по порачка;
- преглед и довршување на обувки;
- шиење и поправка на обувки на специјален калап;
- изработка и поправка на предмети како седла и узди за животни, куфери, чанти, ремени, паричници, кожни торби и други прибори;
- сечење, обликување и шиење на делови од кожни предмети;
- рачно или машинско шиење и лепење на кожни делови;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7536.01 Чевлар
7536.02 Чевлар, мајстор
7536.03 Изработувач на горни делови на обувки
7536.04 Ортопедски чевлар
7536.05 Ортопедски чевлар, мајстор
7536.06 Изработувач на горни делови на ортопедски обувки
7536.07 Изработувач на долни делови на обувки
7536.08 Ташнар
7536.09 Ташнар, специјализиран
7536.10 Ременар - седлар
7536.11 Изработувач на ракавици
7536.12 Кожен галантерист

СПОРЕДНА ГРУПА 754.

Други занаети и сродни занимања

Во оваа споредна група се опфатени групи на занимања каде што работниците се занимаваат со изведување на работи од типот на вршење на подводни работи, професии кои се поврзани со минирање на терен и поставување на пиротехника, оценување и тестирање на состојки и производи и отстранување на несакани организми и други штетници од природата. Оваа група ги вклучува и занимањата кои не можат да бидат класифицирани на друго место во главната група 7. Занимања за неиндустриски начин на работа во производството.

Задачите што се изведуваат најчесто вклучуваат: вршење на разновидни подводни задачи со употреба на нуркачка опрема; обезбедување на теренот и поставување на динамит и пиротехника на строго утврдени места; оценување и тестирање на производите; мешање на хемикалии во согласност со упатствата и следење и прскање на штетници во природата и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

7541. Нуркачи под вода
7542. Минери и пиротехничари
7543. Оценувачи и тестери на производи (без храна и пијалаци)
7544. Отстранувачи на непотребни растенија, паразити и други штетници
7549. Занаетчии и сродни занимања, некласифицирани на друго место

7541. Нуркачи под вода

Нуркачите под вода работат под вода со опрема за нуркање, а се занимаваат со проверка за да изведуваат работи, монтирање, како и да ги отстранат пречките во работата под вода.

Задачите вклучуваат:

- работа под вода на поставување и поправка на темели на мостови, столбови и пристанишни ѕидови и други хидротехнички објекти;

- увид во претпоставените оштетувања и вршење на помали поправки на труповите на бродовите и подземните инсталации;
- известување за состојбата на потопените пловила;
- отстранување на подводни опструкции;
- дупчење на дупки за подводно минирање;
- вршење на разни задачи под вода во врска со спасување на пловила и луѓе, одгледување на риби, школки и слични еколошки проекти;
- преземање на безбедносни мерки и мерки на претпазливост во длабочината;
- воспоставување на подводна комуникација и комуникација со претпоставените на копно;
- одржување на нуркачката опрема;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7541.01 Нуркач

7542. Минери и пиротехничари

Минерите и пиротехничарите ја одредуваат локацијата (т.е. поставеноста) и силата на потребните експлозии за кршење и откопување на јагленот, рудите, карпите или останатите цврсти минерали во рудниците или каменоломите или за расчистување на градилишта и слични места.

Задачите вклучуваат:

- обезбедување на почитување на постапките и одредбите за безбедност на работното место;
- одредување на локациите каде што треба да се постави потребниот експлозив и давање упатства околу дупчење дупки што треба да се направат;
- одредување на потребната сила и поставување на точното количество на експлозиви и подготвување на местото за детонација;
- подготовка и поврзување на системите за детонација и нивно претходно тестирање;
- активирање на експлозивни полнења во рудници, каменоломи и други места;
- расчистување на просторот после извршената работа;
- собирање и уништување на борбени средства преостанати по борбени дејства;
- поставување и активирање на пиротехнички средства за време на прослави;
- навремено известување на околината за ефектите од детонацијата во согласност со прописите;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
7542.01 Запалувач на мини на површински коп
7542.02 Запалувач на мини во јама
7542.03 Пиротехничар
7542.04 Минер

7543. Оценувачи и тестери на производи (без храна и пијалаци)

Оценувачите и тестерите на производи вршат работни активности поврзани со инспекциски надзор за тестирање, сортирање, мерење на употребените материјали во производството, со цел да се утврди усогласеноста на потребните стандарди на производството, испитување на квалитетот, отстапувања од спецификациите, идентификација на дефектите на производите и слично.

Задачите вклучуваат:

- контрола и тестирање на производите, деловите и материјалите во согласност со спецификациите и стандардите за производство;
- оценување и класифицирање на природни текстилни влакна за предење;
- отфрлање на производи и материјали кои не ги исполнуваат спецификациите;
- анализа и интерпретација на шематски планови, податоци, прирачници и други материјали за тестирање на процедурите;

- надзор на податоци од типот на специфична тежина, температура, содржина на влажност, димензии и друго со користење на посебни инструменти;
- анализирање на резултатите од тестовите;
- давање на извештаи до менаџерите и производствениот персонал и учество во решавање на проблемите;
- давање на предлози до одделенијата за прифаќање или отфрлање на производите;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7543.01 Оценувач на производи
7543.02 Тестер на производи

7544. Отстранувачи на непотребни растенија, паразити и други штетници

Отстранувачите на непотребни растенија, паразити и други штетници вршат работни задачи за чистење и отстранување на непотребни растенија, плевел, несакани инсекти и мали животни кои го попречуваат развојот на посадените култури или се размножуваат по станбено - деловни објекти, а со цел да се спречат здравствените ризици во околината.

Задачите вклучуваат:

- работа со опрема за прскање на штетници и плевел;
- мешање на сооднос на хемикалии во согласност со упатствата и стандардите;
- проучување на процедурите и методологиите за пестициди и нивна правилна употреба;
- исчекување на поволни временски услови за работа;
- прскање со хемиски раствори, отровни гасови или поставување на стапици против разни штетници;
- употреба и полнење на пумпи со пулверзатор за распрскување на хемиски раствори;
- употреба на воздухоплови за прскање од воздух;
- преземање на безбедносни мерки и мерки на претпазливост при работата;
- чистење и одржување на опремата за работа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7544.01 Отстранувач на плевел
7544.02 Дезинсектор
7544.03 Дератизер

7549. Занаетчии и сродни занимања, некласифицирани на друго место

Оваа единечна група опфаќа занаетчии и сродни занимања кои не се класифицирани на друго место во главната група 7. Занимања за неиндустриски начин на работа во производството.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

7549.01 Останати работници за неиндустриски начин на работа во производството

ГЛАВНА ГРУПА 8.
РАКУВАЧИ И СОСТАВУВАЧИ НА МАШИНИ И ПОСТРОЈКИ

Ракувачите и составувачите на машини и постројки ракуваат со индустриски, земјоделски, градежни и други машини и опрема, управуваат со возови, моторни возила и пловни објекти или составуваат делови според точно одредени постапки (овде не се вклучени монтерите, тие се во 7-та група).

Оваа работа бара искуство и познавање на индустриски, земјоделски и други машини и опрема, како и способност за совладување на брзината на машинските операции и прилагодување на технолошките иновации. Повеќето занимања од оваа главна група главно бараат обученост од второ до петто ниво на стручно образование.

Задачите што ги вршат работниците во оваа главна група најчесто вклучуваат: ракување со рударски постројки, индустриски постројки и опрема за преработка и производство на руда, метални производи,

стакло, керамика, дрво, хартија, хемикалии, гума, пластика, текстил, крзно и кожа, како и преработка на прехранбени и слични производи; составување на механизми и машини од составни делови според точно одредени постапки; управување со возови, моторни возила и пловни објекти, управување со подвижни индустриски, земјоделски, градежни машини и опрема. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата од оваа главна група се класифицираат во подгрупите:

81. Ракувачи на машини и постројки

82. Составувачи на машини и опрема

83. Возачи на моторни возила, подвижни постројки и бродски екипаж

Забелешка:

Занимањата се класифицираат во главната група 7. Занимања за неиндустриски начин на работа во производството, доколку задачите се вршат рачно, со рачен алат и слични алати и бараат познавање на организацијата на работата, материјалот и алатот кои се употребуваат, како и природата и намената на финалниот производ.

Занимањата се класифицираат во главната група 9. Елементарни занимања, во случај задачите да се едноставни или рутински и главно вклучуваат употреба на рачни алатки, физички напор, мало или никакво претходно искуство и познавање на работата и ограничена иницијатива и проценување.

ПОДГРУПА 81.
Ракувачи на машини и постројки

Ракувачите на машини и постројки ракуваат на самото место или со помош на далечинско управување со рударски, индустриски постројки и машини, постројки за преработка на метал, минерални суровини, стакло, керамика, дрво, хартија, хемикалии, постројки за добивање на електрична енергија, вода и за други намени, автоматски и полуавтоматски процеси на составување на подвижна лента и индустриски роботи. За работата, главно, е потребно искуство и познавање на машината со која се ракува и се надгледува. Често се бара способност за совладување на брзината на машинските операции и прилагодување на иновациите поврзани со машини и опрема.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: ракување со рударски постројки и постројки за преработка на метал, минерали, стакло, керамика, дрво, хартија и хемикалии, водоводни постројки, постројки за добивање на прехранбени и текстилни производи и други намени, следење на работата на автоматски и полуавтоматски подвижни ленти и индустриски роботи. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

811. Ракувачи со постројки за руда и обработка на минерали

812. Ракувачи со машини и постројки за обработка на метали и финиширање

813. Ракувачи со машини и постројки за хемиски и фотографски производи

814. Ракувачи со машини за изработка на гумени, пластични и хартиени производи

815. Ракувачи со машини за текстил, крзно и кожа

816. Ракувачи со машини за прехранбени и слични производи

817. Ракувачи со постројки за преработка на дрво и добивање на хартија

818. Други ракувачи на машини и постројки

СПОРЕДНА ГРУПА 811.
Ракувачи со постројки за руда и обработка на минерали

Ракувачите со постројки за руда и обработка на минерали управуваат со постројки за изработка на јамски простории во рудници и каменоломи за експлоатација на минерали од земјата или за дупчење дупки за минирање на откопи во рудници и каменоломи.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: ракување со постројки и уреди за ископ на руда и камен, за дупчење на дупки во рударски и каменоломски копови, сечење, дробење и транспорт од природата до базата, ракување со постројки за облагородување на минерални суровини, ракување со постројки, уреди и алати за дупчење, машинско мешање на бетон и слични производи, откривање на дефекти и преземање на корективни мерки во работата и друго. Овие задачи вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8111. Рудари и каменокршачи

8112. Ракувачи со постројки за обработка на руда и камен

8113. Дупчачи на бунари и слични занимања

8114. Ракувачи со машини и постројки за камен, бетон и други минерални производи

8111. Рудари и каменокршачи

Рударите и работниците во каменоломи ископуваат цврсти минерали од подземни или површински рудници или каменоломи.

Задачите вклучуваат:

- ракување со постројки и уреди за работа на површински копови или за правење дупки за поставување на експлозив во рудници или каменоломи;
- ракување и надгледување на постројки за континуирано ископување;
- поставување и работа со машини што копаат канали или дупчат на отворени копови на рудниците или каменоломите;
- сечење, вметнување и инсталирање дрвени или челични потпори, столбови, сводови за потпирање на ѕидовите и таваните во подземните копови;
- ископување јаглен, руди и други цврсти минерали од подземни или од површински рудници;
- собирање примероци на јаглен или руда за лабораториски анализи;
- ископување гранит, варовник, шкрилци, кремен или други видови карпи од каменоломи;
- ископување креда, глина, чакал или песок од отворени дупки (јами);
- одржување и поправка на алатите и машините за работа;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8111.01	Дупчач на површински коп
8111.02	Ракувач со јамска товарачка механизација
8111.03	Помошен ракувач на рударски постројки
8111.04	Помошен ракувач со сечалка за камења
8111.05	Ракувач со сечалка за камења
8111.06	Ракувач со дијамантска пила
8111.07	Помошник рудар
8111.08	Рудар на површински коп
8111.09	Рудар на подземен коп
8111.10	Рударски дрводелец
8111.11	Подградител на окна
8111.12	Обработувач на камени блокови
8111.13	Рудар
8111.14	Клесар, мајстор

8112. Ракувачи со постројки за обработка на руда и камен

Ракувачите со постројки за обработка на руда и камен ракуваат со постројки и надгледуваат постројки, уреди и опрема за облагородување на добиените минерални суровини извадени од земјата.

Задачите вклучуваат:

- ракување и надгледување на постројки и уреди за сортирање, кршење, мелење и сушење на минерални суровини според спецификациите за работа;
- ракување и надгледување на постројки за континуирано ископување и транспорт на минерални суровини од наоѓалиштата до местото на преработка;
- ракување и надгледување на постројки и уреди за одвојување на корисниот минерал од јаловината, како и одвојување на одделни минерални компоненти со примена на соодветни методи (сепарација, филтрирање, екстракција, поврзување и слично);

- следење на пропишаните процедури за употреба на машинеријата и запазување на безбедносните мерки при работата;
- водење на евиденција за видот и количината на обработениот материјал во единица време;
- собирање примероци од обработените производи за лабораториски анализи;
- одржување и поправка на опремата за работа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8112.01 Ракувач со постројки за дробење на руда и камен
8112.02 Ракувач со постројки за сепарација
8112.03 Ракувач со постројки за мелење на руда и камен
8112.04 Ракувач со постројки за облагородување на минерални суровини
8112.05 Ракувач со машини и уреди за обработка на руда и камен
8112.06 Ракувач со постројки за отпрашување
8112.07 Ракувач со постројки за флотација

8113. Дупчачи на бунари и слични занимања

Дупчачите на бунари и сличните занимања поставуваат и ракуваат со постројки, уреди, опрема и алати за дупчење, испитување и одржување на места за дупчење на нафта и природен гас на копно и под вода и други видови на дупчења.

Задачите вклучуваат:

- вршење на подготвително-завршни работи во секоја фаза на технолошкиот процес на изработка и одржување на дупки;
- ракување со постројки за дупчење, уреди, опрема и алати за изработка на коси и хоризонтални канали, испитувачки и разработени дупки за нафта и гас, на копно и под море;
- ракување со постројки за опремување, испитување и одржување на дупките и опремата за дупчење;
- ракување со постројки, уреди, опрема и алати за специфични потфати во местата за дупчење на нафта и гас, цементирање на заштитни цевки и нивно перфорирање, каротажни мерења, фрактурирање, киселинска обработка, отстранување на хаварии во дупките;
- ракување со постројки, уреди, опрема и алати за изработка на дупки кои не се наменети за истражување и производство на нафта и гас;
- ракување со постројки и надгледување на постројки, уреди и опрема за производство на нафта и природен гас;
- ракување со постројки и надгледување на постројки и уреди за собирање, облагородување, отпремување на нафта, природен гас и кондензати;
- ракување со постројки и надгледување на постројки и уреди за втиснување на флуиди во лежишта, складирање на јагленоводороди во геолошките структури;
- затворање и пломбирање на старите дупки кои не се во употреба;
- чистење и тековно одржување на постројки, уреди, опрема и алати со кои се ракува;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8113.01 Ракувач со постројки при косо насочено дупчење, специјализиран
8113.02 Ракувач со постројки за подготовка на флуиди од дупки
8113.03 Ракувач со уреди за бетонирање и стимулација на дупчење
8113.04 Ракувач со постројки за бетонирање и стимулација на дупчење, специјализиран
8113.05 Ракувач со постројки при инструментација во дупчењето, специјализиран
8113.06 Ракувач со постројки за проточно мерење во дупчењето, специјализиран
8113.07 Ракувач со постројки за работи со жица и кабел во места за дупчење, специјализиран
8113.08 Ракувач со постројки за истражување на места за дупчење, специјализиран
8113.09 Ракувач со постројки за работи со течен азот на места за дупчење, специјализиран

8113.10 Ракувач со постројки за работа со свиткувачи со турбини на места за дупчење, специјализиран
8113.11 Ракувач со уреди за каротажни работи
8113.12 Ракувач со уреди за каротажни работи, специјализиран
8113.13 Клинер
8113.14 Кулар
8113.15 Ракувач со уреди за производство на нафта и гас
8113.16 Ракувач со производствени постројки за нафта и гас, специјализиран
8113.17 Ракувач со производно - испратни постројки за нафта и гас
8113.18 Ракувач со производно - испратен систем за нафта и гас, специјализиран
8113.19 Ракувач со постројки за хидролошко дупчење
8113.20 Ракувач со самодвижечка дупчалка

8114. Ракувачи со машини и постројки за камен, бетон и други минерални производи

Ракувачите со машини и постројки за камен, бетон и други минерални производи ракуваат со машини за изработка, обликување, истиснување, калапење, мешање, мелење и сечење, довршување на различни производи од цемент, бетон и камен пред калапење, или за правење калапен камен за потребите на градежништвото.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машини за изработка, обликување, брусење, истиснување и сечење, за производството и финализирање на различни производи од бетон и камен пред калапење, како камени плочи, калапни и цевни делови и ограничувачи на ровови, ѕидни и дeлливи плочи, градежни елементи, кабелски производи, производи за истиснување на чад и прашина;
- ракување со машина за песок, чакал, цемент и вода во бетонска маса;
- ракување со машина за изработка и доработка на азбестно-цементни производи;
- ракување со машина за изработка и доработка на производи од полимерен бетон;
- ракување со машина за изработка на гипсани плочи;
- следење на структурата на компонентите кои се користат во процесот на производство според спецификациите за работа;
- надгледување на работата на машините и преземање на мерки за заштита при работа;
- одржување и сервисирање на опремата за работа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8114.01 Ракувач со уреди за мешање на бетон
8114.02 Ракувач со пила за камен
8114.03 Ракувач со машини за леење на бетон
8114.04 Ракувач со уреди за изработка на бетонски градежни елементи
8114.05 Ракувач со уреди за изработка на бетонски производи
8114.06 Ракувач со уреди за изработка на производи од поробетон
8114.07 Ракувач со уреди за азбестно-цементни производи
8114.08 Ракувач со уреди за гипсани плочи
8114.09 Ракувач со уреди за производи од полимерен бетон
8114.10 Ракувач со машини за обработка на камен
8114.11 Ракувач со машина за производство на индустриски дијаманти

СПОРЕДНА ГРУПА 812.

Ракувачи со машини и постројки за обработка на метали и финиширање

Ракувачите со машини и постројки за обработка на метали и финиширање ракуваат и надгледуваат машини за преработка и завршна обработка на различни видови на минерални суровини и метални производи и полупроизводи.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: подготовка и адаптација на минералните суровини за обработка; ракување со постројки за производство, топење, леење, стругање, ковање и завршна обработка на црни и обоени метали; обложување на металите со посебни техники за заштита од корозија и аброзија; земање на мостри за анализа и испитување и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8121. Ракувачи со постројки за обработка на метал

8122. Ракувачи со машини за чистење и обложување на метални површини

8121. Ракувачи со постројки за обработка на метал

Ракувачите со постројки за обработка на метал управуваат со автоматизирани и делумно автоматизирани машини за обработка на метали, печки за топење на руда и метал на високи температури, извлекување и истиснување на метали за добивање на жици, цевки и слични производи, како и ги надгледуваат наведените машини и уреди.

Задачите вклучуваат:

- ракување со механички полуавтомати и автомати за различни видови обработка и надгледување на нивната работа;
- ракување со трансферни линии (збир на специјални машински алатки) и надгледување на нивната работа;
- работа со и следење на работата на високите печки за топење на руди, за производство на црни и обоени метали;
- работа со и следење на печките за конвертирање и рафинирање на сурово железо и метални отпадоци и производство на железо;
- работа со и следење на печките за конвертирање или рафинирање на обоени метали;
- ракување со печки за загревање и ладење на метални предмети со намалување на внатрешниот притисок, враќање на еластичноста и рафинирање на структурата на влакната;
- ракување со печки за калење (стврднување на челични предмети);
- ракување со опрема за интегрирање на цврста површина и отпорно еластично јадро во предмети од челик, преку нивно третирање со хемикалии, загревање, гасење или ладење;
- ракување со машини за влечење на жици;
- ракување со уреди за влечење на бесшавни метални цевки;
- ракување со преси за истиснување на метални шипки, прачки и бесшавни цевки;
- запазување на стандардите од спецификациите за работа и преземање на безбедносни мерки при работата;
- надгледување на работата на машините, тековно сервисирање и чистење;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8121.01	Ракувач на печки за преработка на метал
8121.02	Ракувач со процесни линии за преработка на метал
8121.03	Ракувач на печки за топење
8121.04	Ракувач со процесни машини и уреди за добивање на метал
8121.05	Металург на обоени метали
8121.06	Ракувач со процесни машини за топлотна обработка на метали
8121.07	Ракувач со машини и уреди за истиснување на метали
8121.08	Ракувач со машини и уреди за извлекување на метали
8121.09	Ракувач со уреди за извлекување на жици
8121.10	Ракувач со машина за стругање (пилевина) на метал
8121.11	Ракувач со машински ножици за режење на метал
8121.12	Ракувач со преса за метал
8121.13	Ракувач со стругалка за метал
8121.14	Ракувач со глодалка за метал
8121.15	Ракувач со машина за гравирање

8121.16	Ракувач со машина за глодање на жлебови
8121.17	Ракувач со машина за дупчење на метал
8121.18	Ракувач со машина за стругање на метал
8121.19	Опслужувач на алатни машини
8121.20	Ракувач со машина за брусење на метал
8121.21	Ракувач со машина за брусење на жлебови
8121.22	Ракувач со уреди за полирање на метал
8121.23	Ракувач со острач на алати
8121.24	Ракувач со алатни машини
8121.25	Опслужувач на специјални алатни машини
8121.26	Ракувач со уреди за електрозаварување
8121.27	Ракувач со уреди за заварување со пламен
8121.28	Ракувач со уреди за режење со пламен
8121.29	Ракувач со машина за назабување на метал
8121.30	Ракувач со машина за ковање на алат
8121.31	Ракувач со машина за ковање на пари
8121.32	Ракувач со машини за изработка на алат за режење
8121.33	Ракувач со машини за производство на котли
8121.34	Ракувач со уреди за изработка на метална галантерија
8121.35	Ракувач со уреди за изработка на жичани мрежи и ткаенини
8121.36	Ракувач со машини за производство на накит
8121.37	Ракувач со машини за производство на метални јажиња
8121.38	Ракувач со машини за производство на електрични водови
8121.39	Ракувач со машини за електроеродирање
8121.40	Ракувач со нумеричко управување на машини за обработка на метал
8121.41	Ракувач со нумеричко управување на машини за обработка на метал, специјализиран
8121.42	Оператор на автоматска линија за сечење на материјал- лим
8121.43	Оператор на полуавтоматска машина
8121.44	Оператор на ексцентар-преса
8121.45	Оператор за производство на цевки на машина

8122. Ракувачи со машини за чистење и обложување на метални површини

Ракувачите со машини за чистење и обложување на метални површини ракуваат со опрема за галванизација и премачкување на метални предмети или делови, со цел да се подобри отпорноста на корозија и абразија, за декоративни потреби или за добивање електрични или магнетски особености, ракуваат со уреди за електролиза, како и ги надгледуваат наведените машини и уреди.

Задачите вклучуваат:

- ракување со опрема за чистење на површини на метални предмети како подготовка за нанесување на нов површински слој на материјали и надгледување на нивната работа;
- ракување со опрема за електрогалванизација и надгледување на нивната работа;
- ракување со опрема за премачкување на железни и челични производи и надгледување на нивната работа;
- ракување со машини за автоматско обложување на жици со обоени метали и надгледување на нивната работа;
- ракување со опрема за распрскување на топен метал или други супстанции врз метални производи, за да се добие декоративен или заштитен слој или да се обноват излижани или оштетени површини и надгледување на нивната работа;
- ракување со опрема за интегрирање на последниот слој за отпорност на р'ѓа на метални предмети, со нивно третирање со хемикалии или загревање и надгледување на нивната работа;
- ракување со опрема за електролиза и надгледување на нивната работа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8122.01 Ракувач со уреди за прскање на метал
8122.02 Ракувач со уреди за сачмарење на метал
8122.03 Ракувач со уреди за одмачкување на метал
8122.04 Ракувач со уреди за потопување на метал
8122.05 Ракувач со уреди за пластифицирање на метал
8122.06 Ракувач со уреди за брунирање
8122.07 Галванизер
8122.08 Галванизер, специјализиран
8122.09 Ракувач со уреди за премачкување на метал
8122.10 Ракувач со уреди за елоксирање
8122.11 Ракувач со уреди за фосфатизирање на метали
8122.12 Ракувач со уреди за електролиза
8122.13 Оператор на автоматска линија за емајлирање
8122.14 Оператор за печење на емајлирани елементи
8122.15 Оператор за пунктување
8122.16 Оператор за автоматска линија за фарбање

СПОРЕДНА ГРУПА 813.

Ракувачи со машини и постројки за хемиски и фотографски производи

Ракувачите со машини и постројки за хемиски и фотографски производи ракуваат со постројките и опремата која ги преработува различните хемикалии и полупроизводи за да се добијат хемиски и фотографски производи со саканите својства.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: ракување со машини и постројки за преработка на хемикалии со кршење, загревање, дестилирање, филтрирање и други хемиски процеси со кои се произведуваат лекови, козметички производи, детергенти, експлозиви, фотографски и други хемиски производи. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8131. Ракувачи со машини и постројки за хемиски производи
8132. Ракувачи со уреди за производство на фото-материјали

8131. Ракувачи со машини и постројки за хемиски производи

Ракувачите со машини и постројки за хемиски производи ракуваат со машини и постројки за обработка на хемиски полупроизводи и производство на широк спектар на хемиски производи.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машини и уреди за кршење на хемикалии и полупроизводи до големина потребна за понатамошна обработка;
- ракување со машини и опрема за потопување на течности и цврсти хемикалии;
- ракување со машини и опрема за варење на материјали со цел прочистување, мешање и нивно составување, давање на посебни својства или предизвикување на промени во нив;
- ракување со машини и опрема низ кои течностите под притисок минуваат низ уредите за филтрирање;
- ракување со постројки за одвојување (сепарација) на супстанцијата со помош на центрифугална сила;
- ракување со сита за хемикалии;
- ракување со опрема за дестилирање на хемикалии;
- ракување со машини за калапење, филтрирање, ферментирање, загревање, мешање, мелење, полнење и запечатување на материјали што се користат во производството на фармацевстки и козметички производи, детергенти и слични производи;
- ракување со реакторски уреди, реакторски постројки и слична опрема за дисконтинуирана и континуирана хемиска синтеза и други хемиски процеси;
- ракување со постројки за изработка на синтетички влакна и вештачко ѓубриво;
- ракување со постројки за преработка на радиоактивни материјали;

- ракување со машина за изработка на пиротехнички производи, експлозиви и муниција за огнено оружје;
- запазување на стандардите од спецификациите за работа и преземање на безбедносни мерки при работата;
- надгледување на работата на машините, тековно сервисирање и чистење;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8131.01 Ракувач со дробилка за хемикалии
8131.02 Ракувач со мелница за хемикалии
8131.03 Ракувач со диспергатор на хемикалии
8131.04 Ракувач со постројки за ситнење на хемикалии
8131.05 Ракувач со уреди за потопување на хемикалии
8131.06 Ракувач со уреди за мешање на хемикалии
8131.07 Ракувач со уреди за гранулирање на хемикалии
8131.08 Нијансер на средства за премачкување
8131.09 Ракувач со уреди за готвење на хемикалии
8131.10 Ракувач со уреди за сушење на хемикалии
8131.11 Ракувач со екструдер за хемикалии
8131.12 Ракувач со машина за топлотна обработка на хемикалии
8131.13 Ракувач со филтри за хемикалии
8131.14 Ракувач со уреди за синтеза на хемикалии
8131.15 Ракувач со реакторски постројки за производство на хемикалии
8131.16 Хемиски лаборант
8131.17 Ракувач со машини за фармацевтски производи
8131.18 Ракувач со постројки за фармацевтски производи, специјализиран
8131.19 Ракувач со машини за козметички производи
8131.20 Ракувач со постројки за козметички производи, специјализиран
8131.21 Ракувач со машини за средства за перење
8131.22 Ракувач со постројки за средства за перење, специјализиран
8131.23 Ракувач со дестилатор за ароми и парфеми
8131.24 Ракувач со машини за производство на тоалетни производи
8131.25 Ракувач со уреди за производство на експлозив
8131.26 Ракувач со уреди за производство на муниција
8131.27 Ракувач со уреди за производство на муниција, специјализиран
8131.28 Составувач на муниција, специјализиран
8131.29 Ракувач со уреди за пиротехнички производи
8131.30 Изработувач на пиротехнички производи
8131.31 Ракувач со уреди за подготовка на смеса за кибрити
8131.32 Ракувач со уреди за изработка на кибрити
8131.33 Манипулатор во производство на експлозивни материјали
8131.34 Мијач на експлозив
8131.35 Ракувач со уреди за производство на свеќи
8131.36 Ракувач со уреди за производство на моливи
8131.37 Ракувач со уреди за производство на школски прибор
8131.38 Ракувач со уреди за производство на линолеум
8131.39 Ракувач со машини за производство на сол
8131.40 Ракувач со уреди за производство на гас
8131.41 Ракувач со машини за производство на кокс
8131.42 Ракувач со машини за производство на синтетички влакна
8131.43 Ракувач со машини за производство на вештачка кожа
8131.44 Ракувач со машини за производство на вештачки ѓубрива
8131.45 Ракувач со машини за одвојување на радиоактивни материи

8132. Ракувачи со уреди за производство на фотоматеријали

Ракувачите со уреди за производство на фотоматеријали и фотографски производи ракуваат со опрема за производство на фотографски филмови, хартии и фотохемикалии, како и за развивање на фотографски филмови и изработка на копии.

Задачите вклучуваат:

- ракување со опрема за производство на фотографски филм и хартија;
- ракување со опрема за производство на фотохемикалии;
- ракување со опрема за премачкување и давање основа на фотографските плочи;
- ракување со опрема за развивање на црно-бели и филмови во боја или плочи за добивање негативи или дијапозитиви;
- ракување со опрема за изработка на црно-бели и филмови во боја или за зголемување или намалување на фотографии;
- надгледување на работата на машините;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8132.01 Ракувач со уреди за производство на фотохемикалии
8132.02 Ракувач со уреди за производство на фотографски филмови
8132.03 Ракувач со уреди за производство на фотографски плочи
8132.04 Ракувач со уреди за производство на фотографски производи
8132.05 Ракувач со уреди за развивање на филмови
8132.06 Ракувач со уреди за изработка на фотографии
8132.07 Фотограф, мајстор
8132.08 Фотолаборант
8132.09 Филмски лаборант

СПОРЕДНА ГРУПА 814.

Ракувачи со машини за изработка на гумени, пластични и хартиени производи

Ракувачите со машини за изработка на гумени, пластични и хартиени производи ракуваат со машините за гмечење и топење на гума и гумена смеса или производи и различни состојки и предмети од природна и синтетичка гума и пластика и производство на различни производи од хартија, картон и слични материјали.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: ракување со машините за гмечење гума и топење гума и гумена смеса во производството на различни состојки и предмети од природна и синтетичка гума, производство на различни компоненти и производи од природен и синтетички каучук, ракување и подесување на програми на машини за производство на пластика и пластични производи, работа и адаптација на машини за производство на хартија и хартиени производи како и надгледување на работата на машините. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8141. Ракувачи со машини за изработка на гумени производи
8142. Ракувачи со машини за изработка на пластични производи
8143. Ракувачи со машини за изработка на производи од хартија

8141.Ракувачи со машини за изработка на гумени производи

Ракувачите со машини за изработка на гумени производи ракуваат со машини за гмечење и топење на гума и гумена смеса или производи со различни состојки и предмети од природна и синтетичка гума и пластика, како обувки, индустриски прибори, домашни предмети, изолациски материјали, гума за велосипеди, автомобили, трактори, авиони и други возила.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машини за гмечење, мешање и топење на гума и гумена смеса за натамошна обработка;
- ракување со машини за производство на листови од гума или гумирана ткаенина, по пат на валачки процес;
- ракување со машини за истиснување на гумена маса или обликување на вулканизирана гума со калапење;
- ракување со уреди за монтирање на автомобилски гуми, вулканизирање и калапење и поправање на употребени и дефектни гуми;
- надгледување на работата на машините;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8141.01 Ракувач со мелница за гума
8141.02 Ракувач со машини за изработка на гума
8141.03 Ракувач со машини за обликување на гумени производи
8141.04 Ракувач со уреди за гумирање
8141.05 Ракувач со уреди за вулканизирање
8141.06 Ракувач со уреди за преработка на гумени производи
8141.07 Ракувач со опрема за доработка на гумени производи
8141.08 Ракувач со машини за изработка на горни гумени делови на обувки
8141.09 Ракувач со машини за изработка на синтетички ѓонови
8141.10 Вулканизер

8142. Ракувачи со машини за изработка на пластични производи

Ракувачите со машини за изработка на пластични производи ракуваат со машините за мешање и топење на гума и гумена смеса за добивање на полимерни материи и пластични производи од различни состојки.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машини за мешање и топење на состојки за добивање на пластични материи;
- ракување со машини за обликување на пластични материи по пат на калапење, пресување, дување, сечење и други средства;
- ракување со машини за ламинирање на полимери;
- обвиткување на кабли со пластични обвивки;
- рециклирање на отпад од пластични материјали;
- изработка на ортопедски помагала;
- изработка на пластична амбалажа;
- надгледување на работата на машините и нивно тековно одржување;
- запазување на стандардите од спецификациите за работа и преземање на безбедносни мерки при работата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8142.01 Ракувач со машина за подготовка на полимери
8142.02 Ракувач со мешалка за гранулат пластика
8142.03 Ракувач со мелница за пластика
8142.04 Ракувач со машина за вбризгување на полимери
8142.05 Ракувач со машина за истиснување
8142.06 Ракувач со преса за полимери
8142.07 Ракувач со екструдер на полимери
8142.08 Ракувач со машина за инјекциско пресување на полимери
8142.09 Ракувач со машина за ротолиев полимер

8142.10 Ракувач со уреди за леење на полимери
8142.11 Ракувач за топло обликување на полимери
8142.12 Ракувач со машина за ламинирање на полимери
8142.13 Ракувач со уреди за експандирање на полимери
8142.14 Ракувач со машина за изработка на копчиња
8142.15 Ракувач со машина за изработка на пластични производи
8142.16 Ракувач со уреди за преработка на пластика
8142.17 Оператор за бризгање на пластика
8142.18 Оператор за мелење на пластика

8143. Ракувачи со машини за изработка на производи од хартија

Ракувачите со машини за изработка на производи од хартија ракуваат со машини за производство на кутии, обвивки, пликоа и други производи од хартија, картон, амбалажа, целофан и слични материјали. Изработуваат картонски производи и производи од хартија.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машини за лепење хартија за картон, сечење на саканата количина или сечење и формирање на картонот во кутија;
- ракување со преси за изработка на чаши и други садови од хартија или картон;
- ракување со машини за сечење, виткање и лепење на хартија и добивање на пликоа и хартиени ќеси или за добивање на ќеси од други материјали;
- изработка на обвивки од хартија, ќеси и кутии или други видови амбалажни производи од хартија;
- изработка на помошни амбалажни производи од хартија;
- изработка на сите видови производи од хартија (калеми за конец, канцелариски производи, карти за играње, лампиони итн.);
- изработка на картонски производи;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
8143.01 Ракувач со машина за изработка на пликови
8143.02 Ракувач со машина за изработка на врeќички
8143.03 Ракувач со машина за преработка на хартија
8143.04 Ракувач со машина во картонажа
8143.05 Ракувач со помошна машина во картонажа
8143.06 Обработувач на материјали во преработката на хартија
8143.07 Обработувач на материјали во картонажа

СПОРЕДНА ГРУПА 815.

Ракувачи со машини за текстил, крзно и кожа

Ракувачите со машини за текстил, крзно и кожа ракуваат со машините што подготвуваат влакна и предива, или големи и мали сурови кожи, и произведуваат или хемиски чистат текстил или крзнени и кожни производи.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: контрола и ракување со машини за подготовка на влакна и предење и намотување; намотување на предива и конец; ткаење и плетење; производство на облека, машински направена од различни материјали; перење, сушење, топлинско стабилизирање на димензии, белење, боење и чистење на текстилни предмети; подготвување на различни видови кожа или крзна за изработка на вештачки кожи; изработка на обувки и слични производи. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8151. Ракувачи со машини за предење и намотување на влакна
8152. Ракувачи со машини за ткаење и плетење
8153. Ракувачи со машини за шиење на текстил, кожа и крзно
8154. Ракувачи со машини за белење, боење и чистење на текстил, кожа и крзно
8155. Ракувачи со машини за подготовка на крзна и кожа

8156. Ракувачи со машини за производство на обувки и кожна галантерија
8157. Ракувачи со машини за перење
8159. Ракувачи со машини за текстилни, крзнени и кожни производи кои не се класифицирани на друго место

8151. Ракувачи со машини за предење и намотување на влакна

Ракувачите со машини за предење и намотување на влакна ракуваат со машини коишто подготвуваат влакна и предат, дуплираат, вплетуваат и намотуваат предиво и конец.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машини за комбинирање на текстилни влакна во изедначени потки;
- ракување со машини за чистење и чешлање на текстилни влакна, нивно претворање во конец, чешлање на конецот за прво извлекување, комбинирање на конец во кругови или во ленти, комбинирање на повеќе конци во разредена макара со изедначен квалитет и тежина;
- ракување со машини за трансформирање на конецот во калапи;
- третирање на конец со хемикалии за да се направи отпорен на вода;
- ракување со машини за предење на конец и предиво од калапи, намотување на два или повеќе конци на калеми, вплетување на два или повеќе стракови на предиво или конец во еден единствен почеток и посилен страк или премотување на предиво или конец од една основа на друга;
- надгледување на работата на машините и нивно чистење од волнен отпад;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8151.01 Ракувач со машина за предење
8151.02 Ракувач со машина за неткаен текстил
8151.03 Ракувач со машина за јажиња

8152. Ракувачи со машини за ткаење и плетење

Ракувачите со машини за ткаење и плетење ракуваат со машини и опрема за ткаење и плетење кои се користат во производството на материјали и ткаенина.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машини за изработка на нови текстилни производи со ткаење и плетење (еднобојно и шарено платно, таписерии, чипки, килими, облека, чорапи, јажиња или други ткаенини и предмети);
- провирање на конец во иглите на машините;
- ракување со машини за изработка на рамни текстилни производи со игла и прошивање;
- надгледување на работата на машините, тековно сервисирање и нивно чистење од волнен отпад;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8152.01 Ракувач со машина за ткаење
8152.02 Ракувач со машина за плетење
8152.03 Ракувач со машина за плетење на мрежи
8152.04 Ракувач со машина за украсен текстил
8152.05 Ракувач со машина за везење
8152.06 Ракувач со машина за изработка на чипка

8153. Ракувачи со машини за шиење на текстил, кожа и крзно

Ракувачите со машини за шиење на текстил, кожа и крзно ракуваат со шивачките машини за изработка на текстилна, кожна и крзнена облека и со машините за везење на декоративна дезенирана облека и други материјали.

Задачите вклучуваат:

- ракување со стандардни или посебни машини за шиење со една или повеќе игли при изработка или поправка на облека, ракавици и разни предмети од текстил, крзно или кожа;
- ракување со стандардни или посебни машини за шиење со една или повеќе игли за везење на декоративни дезени на текстил или други материјали;
- порабување на крајните делови на производите од текстил, кожа и крзно;
- надгледување на работата на машините, тековно сервисирање и чистење;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8153.01	Ракувач со машина за рамно шиење
8153.02	Ракувач со посебни машини за шиење на облека
8153.03	Ракувач со полуавтоматски и автоматски шивач
8153.04	Помошен ракувач со шивачка машина за тапацирање
8153.05	Ракувач со шивачка машина за тапацирање
8153.06	Ракувач со шивачка машина за текстил
8153.07	Ракувач со шивачка машина за кожа
8153.08	Ракувач со машина за везење

8154. Ракувачи со машини за белење, боење и чистење на текстил, кожа и крзно

Ракувачите со машини за белење, боење и чистење на текстил, кожа и крзно ракуваат со машини за перење, сушење, топлинско стабилизирање на димензии, белење, боење и чистење и друга обработка на влакна, предиво, ткаенини, односно плетива, или хемиско чистење на текстилни, крзнени и кожни предмети.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машини кои менуваат изглед, боја и квалитет на тексилниет производи;
- ракување со машини за перење и хемиско чистење на текстилни, крзнени и кожни производи, како и отстранување на нечистотии, хемикалии или природна гума;
- ракување со машини за влажнење на сукна и зајакнување на ткаенини со меѓусебно спојување на влакна;
- ракување со машини за импрегнирање на текстил со хемикалии со цел текстилот да стане отпорен на вода;
- ракување со машини за обработка на свила заради подобрување на квалитетот и промена на тежина;
- ракување со машини за кубење, шишање, пресување, сушење, тегнење, зацврстување на димензии, додавање на сјај или за некое друго довршување на обработката на текстилот, кожата или крзното;
- надгледување на работата на машините, тековно сервисирање и чистење;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8154.01	Ракувач со машина за варење на текстил
8154.02	Ракувач со машина за карбонизирање на текстил
8154.03	Ракувач со машина за штиркање на текстил
8154.04	Ракувач со машина за боење на текстилни влакна
8154.05	Ракувач со машина за боење на предиво
8154.06	Ракувач со машина за боење на текстил
8154.07	Ракувач со машина за белење на текстил
8154.08	Ракувач со машина за печатење на текстил
8154.09	Ракувач со машина за топлотна обработка на текстил
8154.10	Ракувач со каландер за текстил

8154.11 Ракувач со машина за валање на текстил
8154.12 Ракувач со машина за кубење на текстил
8154.13 Ракувач со машина за шишање на текстил
8154.14 Ракувач со машина за плисирање на текстил
8154.15 Ракувач со текстилна преса
8154.16 Ракувач со машина за пеглање на текстил
8154.17 Ракувач со машина за пеглање на облека
8154.18 Ракувач со машина за дополнителна обработка на текстил
8154.19 Ракувач со машина за намотување на текстил
8154.20 Ракувач со машина за пластифицирање на текстил

8155. Ракувачи со машини за подготовка на крзна и кожа

Ракувачите со машини за подготовка на крзна и кожа ракуваат со машини за подготовка на кожа и преработка на животински кожи покриени со крзно.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машини за отстранување на месо и маснотии од животинските крзна и кожи пред штавење;
- ракување со машини кои ги отстрануваат долгите и груби влакна од животинските крзна, ги потстрижуваат влакната на еднаква должина, тегнење и мазнење на премачкани сурови кожи;
- ракување со машини за одвојување на остатокот на волна, месо и влакна од животинските кожи или за цепење и стругање, брусење, четкање и полирање на кожа и крзно;
- ракување со машини за третирање на сурови кожи во раствори и нанесување на финален производ за да ги претворат во вештачка кожа;
- ракување со машини за нанесување на бои и лакови со прскање и печатење на кожата;
- надгледување на работата на машините, тековно сервисирање и чистење;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
8155.01 Ракувач со машина за одвојување на месо
8155.02 Ракувач со машина за цепење на кожа
8155.03 Ракувач со машина за сушење на кожа
8155.04 Ракувач со машина за стругање на кожа
8155.05 Ракувач со машина за напивање на кожа
8155.06 Ракувач со машина за брусење и четкање на кожа
8155.07 Ракувач со машина за чешлање и шишање на кожа
8155.08 Ракувач со машина за пеглање и рамнење на кожа
8155.09 Ракувач со машина за кршење на лице на кожа
8155.10 Ракувач со машина за омекнување на кожа
8155.11 Ракувач со машина за мерење на кожа
8155.12 Ракувач со машина за покриени слоеви на кожа
8155.13 Ракувач со машина за доработка на потплатнени кожи
8155.14 Ракувач со кожарско-крзнарски машини

8156. Ракувачи со машини за производство на обувки и кожна галантерија

Ракувачите со машини за производство на обувки и кожна галантерија ракуваат со машините за производство и поправка на стандардни или специјални обувки, чанти и други слични предмети, претежно изработени од кожа и ја надгледуваат работата на машините.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машините за обележување на мостри и сечење на делови на обувки;
- ракување со машини за шиење на делови од обувки во целина или за преработување и полирање или украсување и довршување;

- ракување со машини за производство на куфери, чанти, ремени и други слични предмети како седла, узди или ремени за животни;
- надгледување на работата на машините, тековно одржување и чистење;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8156.01 Опслужувач на машина за градирање на чевларски шаблони
8156.02 Ракувач со машина за кроење на горни делови на обувки
8156.03 Ракувач со машина за навлекување на горни делови на обувки
8156.04 Ракувач со машина за дупчење на кожни обувки
8156.05 Опслужувач на машина за украсување на обувки
8156.06 Ракувач со машина за пресување на делови на обувки
8156.07 Ракувач со машина за сечење на долни делови на обувки
8156.08 Ракувач со машина за вбризгување на потпетици на обувки
8156.09 Ракувач со машина за обработка на рабови на потпетици
8156.10 Ракувач со машина за брусење на обувки
8156.11 Ракувач со чевларски машини
8156.12 Опслужувач на машина за сечење и режење на кожна галантерија
8156.13 Ракувач со шивачка машина за обувки
8156.14 Ракувач со машина за шиење на ѓонови
8156.15 Ракувач со шивачка машина за кожна галантерија

8157. Ракувачи со машини за перење

Ракувачите со машини за перење ракуваат со машини за перење и хемиско чистење во претпријатија и ја надгледуваат работата на машините.

Задачите вклучуваат:

- сортирање на материјалите за перење по боја, материјал, големина и други карактеристики;
- проверка и рачно отстранување на поголеми нечистотии од материјалите за перење и хемиско чистење;
- ставање на материјалите за перење во отворот од машината предвиден за тоа;
- дозирање на машините со потребната количина на детергенти и средства за омекнување;
- ракување и програмирање за автоматска работа на машините за перење и хемиско чистење;
- сушење и подредување на испраните материјали;
- доставување на материјалите по налог на корисниците на услугата и вршење на наплата за улугата;
- надгледување на работата на машините, тековно одржување и чистење;
- водење на евиденција за работата на машините;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8157.01 Ракувач со машина за перење на алишта
8157.02 Ракувач со машина за цедење на алишта
8157.03 Ракувач со машина за перење на текстил
8157.04 Хемиски чистач
8157.05 Хемиски чистач, мајстор

8159. Ракувачи со машини за текстилни, крзнени и кожни производи кои не се класифицирани на друго место

Оваа единечна група опфаќа ракувачи со машини за текстилни, крзнени и кожни производи кои не се класифицирани на друго место во споредната група 815. Ракувачи со машини за текстил, крзно и кожа.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8159.01 Ракувач со машина за изработка со лента со примерок

8159.02 Ракувач со машина за изработка на шапки
8159.03 Ракувач со машина за топлотно обликување на текстил
8159.04 Ракувач за изработка на позамантерија
8159.05 Опслужувач на машина за украсување на обувки

СПОРЕДНА ГРУПА 816.

Ракувачи со машини за прехранбени и слични производи

Ракувачите со машини за прехранбени и слични производи ракуваат со машините за преработка на прехранбени производи и производство на храна и слични производи за човечка и животинска исхрана.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: контрола и ракување со машините за колење на животни и сечење на трупови од риба и животни на парчиња за складирање или продажба; преработка на месо и производи од риба; преработка на млеко или кајмак и производство на млечни производи; дробење и мелење на зрна, жито, зачини и слични прехранбени производи, за производство на леб, тестенини и слични производи; преработка на овошје и зеленчук и добивање на конзервирани производи; преработка и рафинирање на шеќер; преработка на чај, кафе и какао; производство на пиво, вино, оцет, алкохолни и други пијалаци или тутунски производи. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8160. Ракувачи со машини за прехранбени и слични производи

8160. Ракувачи со машини за прехранбени и слични производи

Ракувачите со машини за прехранбени и слични производи ракуваат со машините за колење и сечење на животински трупови и производство на производи од риба и месо, производство на млечни производи, мелење на зрна и преработка на жита и храна за човекот и животните, леб и разни видови на тестенини, преработка на овошје и зеленчук и нивно конзервирање и замрзнување, преработка на чај, кафе и други видови на безалкохолни пијалаци, производство на пиво, вино и други алкохолни пијалаци, производство на цигари и други производи од тутун.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машини за колење на животни и сечење на нивни трупови на стандардни парчиња;
- ракување со машините за преработка на месо и риба, производство на различни производи од месо и риба;
- ракување со машини за пастеризирање, хомогенизирање и топлинска обработка на млекото и кајмакот и производство на млечни производи;
- ракување со машини за производство на путер, сирење и други млечни производи или производи врз база на млеко;
- ракување со машини за производство на брашно, гриз, животинска храна и преработка на ориз;
- ракување со машини за подготовка на тесто за производство на леб, слатки, тестенини, чоколадни и слични производи од брашно, какао и други состојки;
- ракување со печки за печење на леб, слатки, тестенини и слични производи;
- ракување со машини за сушење, вадење, конзервирање, замрзнување или друга преработка на овошје и зеленчук;
- ракување со машини за рафинирање, кристализирање и сушење на шеќер;
- ракување со машини за преработка на мед;
- ракување со машини за сушење на листови од чај, виткање на исушени листови или сушење на виткани листови и мешање на различни видови на чај;
- ракување со машини за пржење и мелење на кафе, какао или ендивија;
- ракување со машини за производство на безалкохолни пијалаци, со исклучок на сокови од овошје и зеленчук;
- ракување со машини за преработка на јачмен и други жита во процесот на производство на дестилирани пијалаци или пијалаци од слад и контролирање на ферментациски процеси;
- ракување со машини за преработка на грозје и друго овошје во процесот на производство на вино и за контролирање на ферментациски процеси;
- ракување со машини за производство на квасец;
- ракување со машини за преработка и производство на цигари и други производи од тутун;

- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8160.01 Ракувач со уреди за обработка на месо
8160.02 Ракувач со уреди за обработка на риба
8160.03 Ракувач со машина за топење на масти
8160.04 Ракувач со машина за сушење на месо
8160.05 Ракувач со уреди за замрзнување на месо и риба
8160.06 Ракувач со уреди за стерилизација на месни и рибји конзерви
8160.07 Ракувач со уреди за изработка на колбаси
8160.08 Ракувач со машина за преработка на месо
8160.09 Ракувач со машина за преработка на риба
8160.10 Ракувач со машина за конзервирање на месо и риба
8160.11 Ракувач со машина за рибји производи
8160.12 Опслужувач на машина во преработката на месо и риба
8160.13 Ракувач со уреди за обработка на млеко
8160.14 Ракувач со уреди за пастеризација на млеко
8160.15 Ракувач со машина за конзервирање на млеко
8160.16 Индустриски обработувач на млеко, специјализиран
8160.17 Ракувач со постројка за преработка на млеко
8160.18 Ракувач со постројка за производство на млечна детска храна
8160.19 Ракувач со уреди за ладење на млечни производи
8160.20 Ракувач со уреди за пастеризација на млечни производи
8160.21 Ракувач со машина за млечни производи
8160.22 Произведувач на сирење, индустриски
8160.23 Преработувач на млеко, специјализиран
8160.24 Опслужувач на уреди во преработката на млеко
8160.25 Ракувач со машина за лупење на жито
8160.26 Ракувач со машина за мелење на жито
8160.27 Ракувач со мелничарски сита
8160.28 Ракувач со мелничарски валјаци
8160.29 Ракувач со мелница за зачин
8160.30 Ракувач со силосни уреди
8160.31 Опслужувач на машини за мелење на прехранбени производи
8160.32 Ракувач со машина за производство на добиточна храна
8160.33 Ракувач со машина за производство на диетална храна
8160.34 Ракувач со машина за производство на тесто
8160.35 Ракувач со машина за производство на жита
8160.36 Ракувач со пекарски машини
8160.37 Ракувач со машина за производство на тестенини
8160.38 Ракувач со машина за производство на бисквити
8160.39 Ракувач со машина за печива
8160.40 Ракувач со машина за производство на колачи
8160.41 Ракувач со машина за производство на слатки
8160.42 Ракувач со машина за производство на гуми за џвакање
8160.43 Ракувач со машина за производство на чоколади
8160.44 Опслужувач на машина за пекарски производи и слатки
8160.45 Кондитори
8160.46 Ракувач со машина за миење на овошје и зеленчук
8160.47 Ракувач со машина за подготовка на овошје и зеленчук
8160.48 Ракувач со уреди за сушење на овошје и зеленчук
8160.49 Ракувач со уреди за замрзнување на овошје и зеленчук
8160.50 Ракувач со уреди за стерилизирање на конзерви за овошје и зеленчук
8160.51 Ракувач со машина за обработка на овошје
8160.52 Ракувач со машина за преработка на овошје и зеленчук

8160.53 Ракувач со машина за производство на сокови
8160.54 Ракувач со машина за производство на детска храна од овошје
8160.55 Ракувач со машина за мелење на маслени лушпи
8160.56 Ракувач со машина за мелење на маслено семе
8160.57 Ракувач со машина за производство на масло за јадење
8160.58 Ракувач со машина за рафинирање на масло и масти
8160.59 Ракувач со машина за производство на маргарин и растителна маст
8160.60 Опслужувач на линија за преработка на овошје и зеленчук
8160.61 Ракувач со прехранбени машини
8160.62 Ракувач со постројки за режење на шеќерна репка
8160.63 Ракувач со постројки за екстракција на шеќер
8160.64 Ракувач со постројки за филтрирање на шеќерен сируп
8160.65 Ракувач со постројки за кристализација
8160.66 Ракувач со постројки за течен шеќер
8160.67 Ракувач со постројки за стерилизирање на уреди и транспортни средства
8160.68 Ракувач со постројки за сушење на шеќер и резанки
8160.69 Ракувач со постројки за сепарација на скроб
8160.70 Ракувач со постројки за добивање на скробен сируп
8160.71 Ракувач со постројки за рафинирање на скроб
8160.72 Ракувач со постројки за добивање на глутен
8160.73 Ракувач со постројки за производство на скробни деривати
8160.74 Ракувач со постројки за преработка на мед
8160.75 Издвојувач на лековити производи од мед, специјализиран
8160.76 Опслужувач на машина за производство на шеќер
8160.77 Ракувач со постројки за подготовка на кафе, инстанти и чаеви
8160.78 Ракувач со постројки за преработка на кафе, какао, додатоци за јадења и чаеви
8160.79 Ракувач со уреди за обработка на јачмен и слад
8160.80 Ракувач со постројки за производство на пиво
8160.81 Ракувач со уреди за производство на вино
8160.82 Ракувач со уреди за производство на алкохол
8160.83 Ракувач со уреди за производство на жестоки алкохолни пијалаци
8160.84 Ракувач со уреди за производство на безалкохолни пијалаци
8160.85 Ракувач со постројки за производство на оцет
8160.86 Ракувач со уреди за производство на квасец
8160.87 Ракувач со уреди за производство на пијалаци
8160.88 Опслужувач на линија во производството на пијалаци
8160.89 Опслужувач на линија во преработката на тутун
8160.90 Ракувач со машина за преработка на тутун
8160.91 Ракувач со уреди за преработка на тутун
8160.92 Ракувач со машина за производство на производи од тутун
8160.93 Ракувач со постројки за производство на производи од тутун

СПОРЕДНА ГРУПА 817.

Ракувачи со постројки за преработка на дрво и добивање на хартија

Ракувачите со постројки за преработка на дрво и добивање на хартија ракуваат со опрема за сечење, режење и длабење на дрвото за подготовка за понатамошна обработка и претворање на дрвото и другите материјали во хартиена каша за производство на хартија.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: ракување со постројки и опрема за преработка на дрво за понатамошна употреба, преработка на дрво и други материјали во каша и добивање на хартија, надзор на работата на машините. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8171. Ракувачи со постројки за преработка на хартиена каша и добивање на хартија
8172. Ракувачи со постројки за преработка на дрво

8171. Ракувачи со постројки за преработка на хартиена каша и добивање на хартија

Ракувачите со постројки за преработка на хартиена каша и добивање на хартија ракуваат со постројки и опрема за претворање на материјали како што се дрво, крпи, слама, отпадоци на каша и хартија во суровина за изработка на хартија. Ја надгледуваат работата на машините.

Задачите вклучуваат:

- ракување со постројки за белење на дрвена каша, крпи, слама, отпадоци од хартија и хартија;
- ракување со постројки за правење иверки и дробење на дрвото за производство на каша;
- ракување со машините со кои се добива каша од материјали како што се дрво, крпи, слама, отпадоци од хартија и хартија;
- ракување со постројки за мешање, мелење и хидрирање на каша за да се подготви суровина за производство на хартија;
- ракување со делот на машините и опремата за изработка на хартија, каде што влажната хартиена каша се претвора во хартија и хартијата се суши, пегла, намотува, пресува и повторно намотува;
- ракување со валјаци за фино пеглање на хартијата на која и даваат сјај или проѕирност;
- ракување со постројки за глазирање и импрегнирање на хартијата;
- запазување на процесот на производство според спецификациите за работа;
- надгледување на работата на машините, тековно одржување и чистење;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8171.01	Опслужувач на постројки за дробење на дрво
8171.02	Ракувач со постројки за отстранување на влакна од хартиена каша
8171.03	Ракувач со уреди за варење на дрво
8171.04	Ракувач со уреди за мелење на дрво, целулоза и слично
8171.05	Ракувач со автоклава за сеча
8171.06	Ракувач со уреди за избелување на целулоза
8171.07	Ракувач со машина за дрвна пулпа
8171.08	Ракувач со уреди за подготовка на лепила за хартија
8171.09	Ракувач со уреди за хидрирање на пулпа
8171.10	Ракувач со млин за хартиена смеса
8171.11	Управувач со мокра преработка на стара хартија
8171.12	Опслужувач на уреди за подготовка на хартиена маса
8171.13	Ракувач со уреди за подготовка на хартиена маса
8171.14	Ракувач со машини за производство на хартија
8171.15	Ракувач со машини за производство на хартија, специјализиран
8171.16	Ракувач со машини за обработка на хартија

8172. Ракувачи со постројки за преработка на дрво

Ракувачите со постројки за преработка на дрво управуваат со целосно или делумно автоматизирани машини за обработка на дрво, ги надгледуваат машините и опремата за сечење на дрво и фурнир, добивање на иверка и друга преработка на дрвото за понатамошна употреба.

Задачите вклучуваат:

- ракување со преносни системи за товарање и пренесување на трупци;
- надзор и ракување со пили за сечење на трупци и друго дрво, сечење со пила на трупците на помали делови, режење на штици, плочи и преместување на отпадоците од режаното дрво;
- надзор на постројките за изработка на фурнир и ракување со нив;
- ракување со машина за изработка на шперплоча и пресување на поставени листови и ракување со нив;
- надзор и и ракување со постројки за изработка на дрвени столбови;
- ракување со машини за обработка на плута;

- ракување со различни машини за фина обработка на дрво како дребонг, струг и слично;
- ракување со машини за лепење на дрвени делови и премачкување со заштитен слој на дрвото;
- контролирање на квалитетот на дрвените производи;
- надгледување на работата на машините, тековно одржување и чистење;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8172.01 Ракувач со машина за делење на дрво без иверка
8172.02 Ракувач со машина за подготовка на трупци
8172.03 Ракувач со машина за отковување
8172.04 Ракувач со повеќефазна машина за лупење, сечење со пила и сечење на иверка
8172.05 Ракувач со циркулар, гатер и паралица
8172.06 Ракувач со повеќелисна кружна пила
8172.07 Ракувач со машина за иверка
8172.08 Ракувач со уреди за просејување и сортирање на дрво
8172.09 Сортирач на фурнир и шперплоча
8172.10 Мерач и врзувач на фурнир
8172.11 Цртач на фурнир и масивни дрва
8172.12 Ракувач со преса за лепење на иверки и плочи
8172.13 Ракувач со преса за лепење на дрвени влакна
8172.14 Ракувач со уреди за лепење на дрвени рабови
8172.15 Ракувач со преса за втиснување на орнаменти во дрво
8172.16 Опслужувач на постројки за изработка на паркет
8172.17 Сортирач и составувач на ламелен и мозаичен паркет
8172.18 Ракувач со машина за изработка на прагови
8172.19 Ракувач со машина за обработка на плута
8172.20 Ракувач со бројчано-управувачки машини за примарна обработка на дрво
8172.21 Ракувач со шинска пила
8172.22 Ракувач со кружна пила
8172.23 Ракувач со стругалка за дрво
8172.24 Ракувач со глодалка за дрво
8172.25 Ракувач со дупчалка за дрво
8172.26 Ракувач со машина за вдлабнување на дупки во дрво
8172.27 Ракувач со двороторска машина
8172.28 Ракувач со машина за дупчење и полирање на дрво
8172.29 Резбар на дрвени фигури
8172.30 Ракувач со постројки за нанесување на сврзани слоеви на дрво
8172.31 Ракувач со машина за лепење на тесни страни на дрво
8172.32 Ракувач со машина за лепење на аголни споеви на дрво
8172.33 Ракувач со преса за лепење на дрвени плочи
8172.34 Ракувач со преса за лепење на дрвени рабови
8172.35 Ракувач со преса за одлепување на рабови
8172.36 Ракувач со машина за обработување и одлепување на дрво
8172.37 Ракувач со повеќефазна машина за обработка на дрво и спојување на рабови
8172.38 Ракувач со повеќефазна машина за дрво
8172.39 Ракувач со уреди за фарбање и лакирање на дрво
8172.40 Ракувач со постројки за белење, чадење и патинирање на дрво
8172.41 Ракувач со уреди за климатизирање и стврднување на површини од дрво
8172.42 Ракувач со уреди за кондиционирање на дрво
8172.43 Свиткувач на дрво во калап
8172.44 Ракувач со машина за обликување на дрво со свиткување и стиснување
8172.45 Ракувач со уреди за свиткување на дрво
8172.46 Ракувач со нумерички управувач за дрвообработувачка машина

СПОРЕДНА ГРУПА 818.

Други ракувачи на машини и постројки

Оваа споредна група опфаќа ракувачи на машини и постројки кои не се класифицирани на друго место во подгрупата 81. Ракувачи на машини и постројки.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: ракување со машини и опрема што се употребуваат во производството на предмети од стакло и керамика; ракување со парни котли, парни машини и турбини за производство на енергија и други комунални услуги; ракување со машини за пакување на производи, лепење етикети и додавање на приемни ознаки на производи, пакети или контејнери и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8181. Ракувачи со машини за преработка на стакло, керамика и слично
8182. Ракувачи со парни машини и направи и сродни занимања
8183. Ракувачи со машини за пакување, флаширање и етикетирање
8189. Ракувачи на машини и постројки, некласифицирани на друго место

8181. Ракувачи со машини за преработка на стакло, керамика и слично

Ракувачите со машини за преработка на стакло, керамика и слично ракуваат со високите печки и другите печки, машини и опрема што се користат во производството на стакло, керамика, порцелан или тули.

Задачите вклучуваат:

- ракување со индустриски печки за производство и обработка на стакло;
- ракување со уреди и постројки за изработка на производи од стакло во различни форми со валање, влечење, пресување, дување и слично;
- ракување со машини и уреди за доработка на стакло;
- ракување со печки за сушење и печки за керамички производи;
- ракувач со уреди за глазирање и декорирање на керамички производи;
- ракување со уреди за производство на абразивно стакло и огледала;
- контрола на производите со цел да се утврдат неправилности и дефекти на производите;
- надгледување на уреди и постројки со кои се ракува;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8181.01	Контролор на минеролошки процеси и производи
8181.02	Ракувач со машини и уреди за производство на керамика
8181.03	Ракувач со машини и уреди за производство на керамички производи
8181.04	Ракувач со машини и уреди за производство на стакло
8181.05	Ракувач со машини и уреди за производство на стаклени производи
8181.06	Ракувач со уреди за подготовка на стакло
8181.07	Ракувач со постројки за подготовка на керамичка смеса
8181.08	Ракувач со машина за обликување на керамика
8181.09	Керамичар на сурови производи
8181.10	Ракувач на печка за фриз
8181.11	Ракувач со уреди за подготовка на глазура
8181.12	Ракувач со постројки за изработка на стаклени влакна
8181.13	Ракувач со машина за мешање на абразивна смеса
8181.14	Оператор за пескарење

8182. Ракувачи со парни машини и направи и сродни занимања

Ракувачите со парни машини и направи и сродните занимања ракуваат со различни видови парни котли, парни машини и турбини за да обезбедат енергија и други комунални услуги во комерцијални, индустриски и институционални објекти и превозни средства и ги надгледуваат.

Задачите вклучуваат:

- ракување со парни котли во индустриски котларници и електрани и нивно надгледување;
- ракување со парни машини и нивно надгледување;
- евиденција и анализа на инструментите и вршење на ситни поправки на опремата за да се спречи целокупен неуспех на системот;
- следење и контрола на ефикасноста на опремата и снабдување на котлите со вода и гориво до потребното ниво;
- одвртување и завртување на сигурносни вентили според потребите на работата;
- одржување на оптимален притисок во системот;
- водење на евиденција за работата на машините и дополнителната опрема;
- надгледување на работата на машините, тековно одржување и чистење;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на другите работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8182.01 Ложач на парни котли
8182.02 Ложач на парни котли со рачно ложење
8182.03 Ракувач со парни котли со механизирано ложење
8182.04 Ракувач со парни котли со механизирано ложење, специјализиран
8182.05 Ракувач со парни котли со автоматска команда, специјализиран
8182.06 Ракувач со парни машини
8182.07 Ракувач со подвижни парни котли
8182.08 Ракувач со подвижни парни котли, специјализиран

8183. Ракувачи со машини за пакување, флаширање и етикетирање

Ракувачите со машини за пакување, флаширање и етикетирање ракуваат со машини за пакување, амбалажирање, лепење етикети и додавање приемни ознаки на различни производи и ја надгледуваат работата на машините.

Задачите вклучуваат:

- ракување со машини за амбалажирање и пакување на различни производи (вклучувајќи тековни производи) и надгледување на нивната работа;
- ракување со машини за полнење и затворање на шишиња, цевки, лимени кутии, ќеси и други садови со производи како храна, пијалаци, бои, масла и лосиони;
- ракување со машини кои со лепење или други постапки етикетираат одделни производи или пакети или додаваат приемни ознаки;
- надгледување на работата на машините, тековно одржување и чистење;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8183.01 Ракувач со машина за пакување
8183.02 Ракувач со машина за миење на шишиња
8183.03 Ракувач за обележување на стока
8183.04 Ракувач за додавање на финансиски маркички
8183.05 Ракувач со постројки за полнење на шишиња
8183.06 Ракувач со машина за пакување под притисок
8183.07 Ракувач со машина за пакување на таблети
8183.08 Ракувач на машина за етикетирање
8183.09 Оператор за подготовка на документација за готови производи

8189. Ракувачи на машини и постројки, некласифицирани на друго место

Оваа единечна група опфаќа ракувачи на машини и постројки кои не се класифицирани на друго место во споредната група 818. Други ракувачи на машини и постројки.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8189.01 Ракувач со уреди за производство на сијалични плочи
8189.02 Ракувач со машина за провлекување на електрични водови
8189.03 Ракувач со машина за составување на кабли и јажиња
8189.04 Ракувач со машина за херметичко затворање
8189.05 Ракувач со постројки за полнење на боци со технички плин
8189.06 Ракувач со машина за означување на патишта
8189.07 Ракувач со опрема во забавен парк
8189.08 Ракувач со вага
8189.09 Ракувач со машина за миење на вагони
8189.10 Ракувач со постројки за миење на цистерни
8189.11 Ракувач со уреди за миење на возила
8189.12 Ракувач со индустриски роботи, специјализиран
8189.13 Ракувач со автоматизирани подвижни ленти, специјализиран
8189.14 Бројач на жици
8189.15 Бројач на пресувани елементи

ПОДГРУПА 82.

Составувачи на машини и опрема

Составувачите на машини и опрема ја следат работата на индустриските машини и составуваат производи од делови во согласност со конкретни спецификации и процедури за монтажа. Производите на коишто се работи можат да одат од еден работник до друг на подвижна производно - составна лента.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: проучување на прегледи за работа и различни цртежи и дијаграми за монтажа, составување на производи и склопови од составни делови според конкретни спецификации и процедури, монтирање на различни механизми и машини, монтажа на електрична и електронска опрема и друга останата опрема, контрола и тестирање на составените компоненти и отстранување на дефектите. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

821. Составувачи на машини и опрема

СПОРЕДНА ГРУПА 821.

Составувачи на машини и опрема

Составувачите на машини и опрема ја следат работата на индустриските машини и составуваат производи од делови во согласност со конкретни спецификации и процедури за монтажа. Производите на коишто се работи можат да одат од еден работник до друг на подвижна производно - составна лента.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: проучување на прегледи за работа и различни цртежи и дијаграми за монтажа, составување на производи и склопови од составни делови според конкретни спецификации и процедури, монтирање на различни механизми и машини, монтажа на електрична и електронска опрема и друга останата опрема, контрола и тестирање на составените компоненти и отстранување на дефектите. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8211. Составувачи на механизми и машини
8212. Составувачи на електрична и електронска опрема
8219. Составувачи на опрема и производи, некласифицирани на друго место

8211. Составувачи на механизми и машини

Составувачите на механизми и машини составуваат делови и склопови како мотори, машини, дигалки, возила и турбини, според конкретно дефинирани процедури.

Задачите вклучуваат:

- разгледување и проучување на спецификациите за работа како и помошни дијаграми и шеми потребни за склопување и монтирање;
- составување на делови и склопови од механички машини, моторни возила, локомотиви и слични производи според конкретно дефинирани процедури;

- користење на специјална опрема и алат за работа;
- тестирање на производите и елиминирање на дефектните производи;
- водење на евиденција за работата во посебна документација;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8211.01	Составувач на мотори
8211.02	Составувач на возила
8211.03	Составувач на машини
8211.04	Составувач на дигалки
8211.05	Составувач на парни котли
8211.06	Составувач на парни турбини
8211.07	Составувач на плински турбини
8211.08	Составувач на машински прибор

8212. Составувачи на електрична и електронска опрема

Составувачите на електрична и електронска опрема составуваат електромеханички компоненти или делови од електрична опрема, како и компоненти или делови од електроопрема според конкретно дефинирани постапки.

Задачите вклучуваат:

- проучување на прегледи за работа, спецификации, цртежи и дијаграми за да се утврди потребниот материјал и инструкции за монтажа;
- составување на електромеханички компоненти или делови од електрична опрема според конкретно дефинирани постапки;
- составување на делови на електрична опрема во финален производ според конкретно дефинирани постапки;
- составување на електронски компоненти или делови во потсклопови според конкретно дефинирани постапки;
- составување на потсклопови во електронски склопови според конкретно дефинирани постапки;
- користење на специјална опрема и алат за лемење и микрозаварување на елементите;
- тестирање на завршените производи и елиминирање на дефектните инсталации и кола;
- водење на евиденција за работата во посебна документација;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8212.01	Составувач на батерии
8212.02	Ракувач со машини за производство на батерии
8212.03	Составувач на акумулатори
8212.04	Електронамотувач
8212.05	Електронамотувач, специјализиран
8212.06	Импрегнирач на електромеханичарски компоненти и склопови
8212.07	Составувач на електромотори
8212.08	Составувач на мали трансформатори
8212.09	Составувач на електрични мерни инструменти и склопови
8212.10	Составувач на електроинсталациски материјал
8212.11	Составувач на сијалици
8212.12	Опслужувач на машина за производство на сијалици
8212.13	Составувач на расветни тела
8212.14	Спојувач на електротехнички елементи
8212.15	Составувач на електрожичани снопови
8212.16	Составувач на апарати за домаќинство
8212.17	Составувач на електромеханички компоненти и склопови
8212.18	Составувач на печатени плочи

8212.19 Составувач на електронски склопови
8212.20 Составувач на телефонски апарати
8212.21 Составувач на телекомуникациска опрема
8212.22 Составувач на електронска опрема
8212.23 Составувач на сметачка опрема
8212.24 Оператор за монтирање на бојлери
8212.25 Оператор за производство на грејачи
8212.26 Оператор за производство на инсталации

8219. Составувачи на опрема и производи, некласифицирани на друго место

Оваа единечна група опфаќа составувачи на опрема и производи кои не се класифицирани на друго место во споредната група 821. Составувачи на машини и опрема.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
8219.01 Ракувач со машина за поставување на дренажа
8219.02 Ракувач со машина за поставување на цевни инсталации
8219.03 Ракувач со машина за поставување на електрични кабли
8219.04 Ракувач со машина за поставување на изолација
8219.05 Составувач на очила
8219.06 Опслужувач на машина за составување на четки
8219.07 Составувач на производи од различни материјали
8219.08 Составувач на метален мебел
8219.09 Составувач на метални производи
8219.10 Составувач на пластични производи
8219.11 Составувач на гумени производи
8219.12 Ракувач со уреди за составување на лизгачки затворачи
8219.13 Составувач на дрвени производи
8219.14 Составувач на градежна столарија
8219.15 Ракувач со машина за ковање клинци
8219.16 Ракувач со машина за составување на мадраци
8219.17 Ракувач со линија за составување на тапацирани производи
8219.18 Составувач на кожни производи
8219.19 Составувач на хартиени производи
8219.20 Составувач на картонски производи
8219.21 Составувач на текстилни производи

ПОДГРУПА 83.

Возачи на моторни возила, подвижни постројки и бродски екипаж

Возачите на моторни возила, подвижни постројки и бродскиот екипаж возат и управуваат со возови и моторни возила, возат и надгледуваат подвижни индустриски, градежни и земјоделски машини и опрема, ракуваат со нив, како и вршат должности на палуба и брод или други пловни објекти.

За вршење на задачите потребно е искуство и познавање на постројките и опремата со кои се ракува и кои се надгледуваат. Многу често се бара способност за совладување на брзината на машинските операции и прилагодување на иновациите поврзани со машините и опремата.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: управување со возови и моторни возила, управување со подвижни индустриски, градежни и земјоделски машини и опрема и нивен надзор, вршење на должности на палуба и на брод или друг пловен објект. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

831. Возачи на локомотиви и сродни работници
832. Возачи на моторни возила
833. Возачи на тешки возила и автобуси
834. Возачи и ракувачи со транспортни направи
835. Екипаж на бродски палуби и сродни работници

СПОРЕДНА ГРУПА 831.

Возачи на локомотиви и сродни работници

Возачите на локомотиви и сродните работници возат локомотиви за превоз на товар и на патници, маневрираат со железнички вагони, ракуваат со железничка сигнализација и го контролираат движењето на железничкиот сообраќај.

Задачите што се изведуваат најчесто вклучуваат: управување со железнички локомотиви, ракување со железничка сигнализација, префрлување на колосеци и одржување на возниот парк во железничката станица. Задачите вклучуваат и надзор на другите работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8311. Возачи на локомотиви

8312. Железнички кочничари, сигнализатори и свртничари

8311. Возачи на локомотиви

Возачите на локомотиви возат или помагаат при возење на локомотиви при транспорт на стока и патници.

Задачите вклучуваат:

- управување или помош при управувањето на парна, електрична или дизел локомотива;
- управување со подземен или височки патнички воз;
- управување со локомотива за влечење на вагони над или под површината на земјата во рудници или каменоломи;
- правилно следење на железничката сигнализација;
- читање на податоците од мерните инструменти во локомотивата;
- преземање на заштитни мерки за безбедност на патниците и стоката што се пренесува;
- комуникација и контрола со другите возови и главните станици за безбедно разминување и остварување на возниот ред;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на другите вработени.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8311.01	Машиновозач за маневар на дизел влечни возила
8311.02	Машиновозач на дизел влечни возила
8311.03	Машиновозач за маневар на електрични влечни возила
8311.04	Машиновозач на електрични влечни возила
8311.05	Ложач на парна локомотива
8311.06	Машиновозач на парна локомотива
8311.07	Возач на моторни пружни возила
8311.08	Прегледувач на вагони

8312. Железнички кочничари, сигнализатори и свртничари

Железничките кочничари, сигнализаторите и свртничарите се одговорни и се грижат за товарните возови во текот на патувањето, го контролираат железничкиот сообраќај преку работа со сигнализацијата, свртуваат колосеци и маневрираат возови на железнички станици, подготвуваат возови за влечење во рудници и го надгледуваат нивното движење.

Задачите вклучуваат:

- учество во обезбедувањето и следењето на патничките и товарните возови за време на патувањето;
- контролирање на текот на железничкиот сообраќај долж еден дел на пругата, со помош на оперативна сигнализација;
- свртување и спојување на вагони на железничките станици и споредните перони, а во согласност со наредбите за товарање, растоварување и составување на возови;
- составување на возови за влечење со локомотиви или кабел и насочување на нивното движење долж колосеците за влеча во рудниците или каменоломите;

- проверка на системите за кочење, греење, сигнализирање и друга опрема на возовите пред да бидат пуштени во сообраќај;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на другите вработени.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
8312.01 Маневрист
8312.02 Кочничар
8312.03 Свртничар
8312.04 Чувар на патен премин
8312.05 Одјавувач
8312.06 Возен манипулант
8312.07 Придружувач на локомотиви
8312.08 Поставувач
8312.09 Сигналист
8312.10 Чувар-надгледувач
8312.11 Чувар на пруга
8312.12 Чувар на мост
8312.13 Чувар на тунел
8312.14 Чувар на забавено возење
8312.15 Чувар на свртници

СПОРЕДНА ГРУПА 832.

Возачи на моторни возила

Возачите на моторни возила управуваат со моторни возила за превоз на стока и патници.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: управување со мотоцикли, автомобили, такси и комбиња за превоз на стока и патници и други моторни возила. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8321. Возачи на мотоцикли

8322. Возачи на автомобили, такси-возила и комбиња

8321. Возачи на мотоцикли

Возачите на мотоцикли управуваат со мотоцикли или моторизирани трицикли опремени за превоз на патници, материјали и стока.

Задачите вклучуваат:
- управување со мотоцикли или моторизирани трицикли опремени за превоз на патници, материјали и стока;
- следење на сообраќајни правила и сигнали;
- почитување на сообраќајната етика;
- водење на евиденција за патувањата;
- одржување на возилото, чистење и ситни поправки;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на другите вработени.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
8321.01 Возач на мотоцикл
8321.02 Возач на трицикл

8322. Возачи на автомобили, такси-возила и комбиња

Возачите на автомобили, такси-возила и комбиња управуваат со автомобили, такси-возила, комбиња и мали камиони за превоз на стока и патници. Овие возила имаат најмногу до 3.500 кг. дозволена тежина и најмногу до 8 седишта за превоз на патници.

Задачите вклучуваат:

- управување со автомобили и такси-возила за превоз на патници;
- управување со автомобили, камионети и мали камиони за испорака на стока;
- следење на сообраќајни правила и сигнали;
- почитување на сообраќајната етика;
- давање на помош на патниците во врска со нивниот багаж;
- давање на помош при транспорт на патници со психофизички пречки;
- вршење на наплата на билети за дадените услуги за превоз;
- воспоставување на контакт со центарот за комуникација и следење на нивните упатства;
- водење на евиденција за патувањата;
- одржување на возилата, чистење и ситни поправки;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на другите вработени.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8322.01 Возач на патнички автомобили
8322.02 Возач на брза помош
8322.03 Возач на такси
8322.04 Возач на лесни доставни возила
8322.05 Возач на комби

СПОРЕДНА ГРУПА 833.

Возачи на тешки возила и автобуси

Возачите на тешки возила и автобуси управуваат со тешки моторни возила како камиони, автобуси, трамваи и други влечни возила за превоз на патници, стока, течности и други тешки материјали.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: управување со трамваи, автобуси, тешки товарни возила, специјални возила, камиони и комбиња за превоз на стока и патници. Може да биде вклучен и надзор на другите вработени.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8331. Возачи на автобуси и трамваи
8332. Возачи на тешки товарни и влечни возила

8331. Возачи на автобуси и трамваи

Возачите на автобуси и трамваи управуваат со автобуси и трамваи за превоз на патници и пратки.

Задачите вклучуваат:

- управување со тролејбуси и автобуси во градскиот и меѓуградскиот сообраќај, за локален и оддалечен превоз на патници и стока;
- управување со трамваи за превоз на патници;
- следење на сообраќајни правила и сигнали;
- почитување на сообраќајната етика;
- давање на помош на патниците во врска со нивниот багаж;
- отворање и затворање на вратите кога влегуваат или излегуваат патници;
- вршење на наплата на билети за дадените услуги за превоз;
- преземање на безбедносни мерки за заштита на патниците;
- проверка на системите за кочење, греење, осветлување, сигнализирање и друга опрема на возилата пред да бидат пуштени во сообраќај;
- водење на евиденција за патувањата;
- одржување на возилата, чистење и ситни поправки;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на другите вработени;

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8331.01 Возач на автобус
8331.02 Возач на минибус
8331.03 Возач на трамвај

8331.04 Возач на шинобус
8331.05 Возач на тролејбус
8331.06 Возач на комбибус

8332. Возачи на тешки товарни и влечни возила

Возачите на тешки товарни и влечни возила управуваат со тешки моторни возила за превоз на стока, течности и други материјали на кратки и долги релации.

Задачите вклучуваат:

- управување со тешки моторни возила како, на пример, камиони со приколка или без неа, за превоз на стока, течности и други материјали, на кратки и долги релации;
- проценување на тежината што се транспортира со цел да не се надминат ограничувањата за тежина;
- следење на сообраќајни правила и сигнали;
- почитување на сообраќајната етика;
- проверка на системите за кочење, греење, осветлување, сигнализирање и друга опрема на возилата пред да бидат пуштени во сообраќај;
- обезбедување на стоката којашто се транспортира со цел да се спречи штета и загуба;
- водење на евиденција за патувањата;
- одржување на возилата, чистење и ситни поправки;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на другите вработени.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
8332.01 Возач на товарно возило
8332.02 Возач на товарно возило со приколка
8332.03 Возач на шлепер
8332.04 Возач на шлепер со полуприколка
8332.05 Возач на посебни товарни возила
8332.06 Возач на ладилник
8332.07 Возач на цистерна
8332.08 Возач на фургон
8332.09 Возач на контејнер
8332.10 Возач на тешки трактори
8332.11 Возач на опасни материи
8332.12 Возач на камион
8332.13 Возач на камион за ѓубре

СПОРЕДНА ГРУПА 834.
Возачи и ракувачи со транспортни направи

Возачите и ракувачите со транспортни направи управуваат и ракуваат со земјоделски, градежни и други подвижни постројки и опрема за пренесување на материјали и тешки предмети.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: ракување со трактори и други земјоделски и шумарски машини, како и машини и опрема во градежништвото, дигалки и друга опрема. Може да биде вклучен и надзор на другите вработени.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8341. Возачи на подвижни земјоделски и шумарски машини
8342. Ракувачи со градежни и слични машини
8343. Ракувачи со кранови, дигалки и слични постројки
8344. Возачи на тешки товарни возила со подвижна дигалка

8341. Возачи на подвижни земјоделски и шумарски машини

Возачите на подвижни земјоделски и шумарски машини управуваат, насочуваат, возат и надгледуваат еден или повеќе видови моторизирани подвижни машини и опрема што се користат во земјоделството или во шумарството.

Задачите вклучуваат:

- возење и управување на трактори или земјоделски машини на сопствен погон, за орање, сеење, жнеење, балирање или слична опрема влечена од трактор;
- возење и управување на трактори или шумарски машини за чистење, садење, корнење, сечење и превоз на дрво или некоја друга посебна намена;
- подготовка на машинеријата за работа;
- проценување на тежината што се транспортира со цел да не се надминат ограничувањата за тежина;
- проверка на системите за кочење, осветлување, сигнализирање и друга опрема на машините пред да бидат стартувани;
- водење на евиденција за работата на машините;
- одржување на машините, чистење и ситни поправки;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на другите вработени.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8341.01 Земјоделски тракторист
8341.02 Шумски тракторист
8341.03 Возач на земјоделски машини
8341.04 Возач на тешка шумска механизација

8342. Ракувачи со градежни и слични машини

Ракувачите со градежни и слични машини управуваат со машините за ископување и товарање на земја, набивање и валање на површината, ископи во тунели, уривање на градби, стабилизација на тло, превоз, прифаќање и вградување на бетон и нанесување на асфалт. Ја надгледуваат работата на машините.

Задачите вклучуваат:

- управување со машини за ископ, утовар и расчистување на земја и други материјали, планирање на теренот, уривање на градби, отстранување на снег од сообраќајници со булдожери и слични машини;
- управување со багери за чистење на корита на истечни речни и езерски води, ископување на песок и земја;
- управување со машини за тунелски ископи;
- управување со машини за набивање на дрвени, бетонски или челични столбови;
- управување со кесонски уреди;
- управување со машини за набивање и рамнење на слоеви на земја и други материјали при изградба на патишта и други сообраќајници, брани, насипи и при слични работи (валјаци, набивачи, компактори);
- управување со машини за стабилизирање и инјектирање на тлото и изградба на дијафрагма;
- управување со машини за превоз, дофат и вградување на бетон;
- управување со машини за асфалтирање на горни слоеви на патишта и други површини;
- надгледување на работата на машините;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8342.01 Возач на машина за ископ
8342.02 Возач на машина за набивање на земјиште
8342.03 Возач на машина за дупчење и разбивање
8342.04 Возач на машина за стабилизација на земјиште
8342.05 Возач на машина за инјектирање на земјиште
8342.06 Возач на машина за забивање пилоти
8342.07 Возач на машина за вградување на бетонски рабови
8342.08 Возач на машина за асфалтирање
8342.09 Возач на машина за работа во земја

8342.10 Возач на автомешалка
8342.11 Ракувач со машина за ископ
8342.12 Ракувач со машина за ископ на тунели
8342.13 Ракувач со машина за планирање на земјиште
8342.14 Ракувач со машина за набивање
8342.15 Ракувач со машина за дупчење и разбивање
8342.16 Ракувач со машина за стабилизација на земјиште
8342.17 Ракувач со машина за инјектирање на земјиште
8342.18 Ракувач со машина за забивање пилоти
8342.19 Ракувач со машина за кесонско темелење
8342.20 Ракувач со машина за изработка на дијафрагми
8342.21 Ракувач со машина за вградување на бетонски рабови
8342.22 Ракувач со машина за асфалтирање
8342.23 Ракувач со машина за работи во земја
8342.24 Ракувач со претоварни машини за бетон
8342.25 Ракувач со бетонска пумпа
8342.26 Ракувач со бетонски топ
8342.27 Ракувач со машина за торкетирање
8342.28 Ракувач со машина за пружни работи
8342.29 Возач на машина за чистење на сообраќајници
8342.30 Возач на машина за чистење на канализација
8342.31 Ракувач со машина за одржување на скијачки патеки
8342.32 Ракувач со градежни машини
8342.33 Работоводител на градежни и слични машини

8343. Ракувачи со кранови, дигалки и слични постројки

Ракувачите со кранови, дигалки и слични постројки управуваат со дигалки за тежок товар и други уреди и ја надгледуваат нивната работа.

Задачите вклучуваат:

- управување со стационирани или подвижни дигалки (кранови) со фиксни или променливи краци;
- управување со уреди за кревање и спуштање на луѓе и материјали на градилишта и во рудници и нивно надгледување;
- управување со кранови во бродоградилишта;
- управување со скијачки лифтови и слични уреди и нивно надгледување;
- управување со машини за влечење на траекти или скелиња со стоки, патници и возила, на кратки водени релации;
- управување со машини за отворање и затворање на мостови за сувоземен и воден сообраќај и нивно надгледување;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
8343.01 Возач на подвижна дигалка
8343.02 Ракувач со подвижна дигалка
8343.03 Ракувач со кран
8343.04 Ракувач со жичара
8343.05 Ракувач со витло
8343.06 Ракувач со транспортна лента
8343.07 Ракувач со лифт
8343.08 Ракувач со рударски извозни постројки
8343.09 Ракувач со уреди за брани
8343.10 Ракувач за помошен мост
8343.11 Ракувач со дигалка
8343.12 Ракувач со кружни дигалки

8343.13 Ракувач со бродски дигалки
8343.14 Ракувач со механизација на пристаниште
8343.15 Ракувач со вилушкар
8343.16 Ракувач со машина за миење на коли

8344. Возачи на тешки товарни возила со подвижна дигалка

Возачите на тешки товарни возила со подвижна дигалка управуваат со вилушкари, камиони со дигалки, контејнерски пренесувачи и слични возила за превоз, кревање и редење на товар.

Задачите вклучуваат:

- управување со камиони со дигалка, вилушкари и слични возила за превоз, кревање и редење на товар, утоварување и растоварување во терминали, пристаништа, складишта, фабрики и друго;
- управување со уреди за пренос на натоварени палети и нивно обезбедување за време на транспортот;
- проценување на тежината што се транспортира со цел да не се надминат ограничувањата за тежина;
- водење на евиденција за работата на машините;
- одржување на машините, чистење и ситни поправки;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
8344.01 Возач на товарен вилушкар
8344.02 Возач на електрични палетни колички
8344.03 Возач на камион со дигалка
8344.04 Возач на контејнерски пренесувач

СПОРЕДНА ГРУПА 835.

Екипаж на бродски палуби и сродни работници

Екипажот на бродски палуби и сродните работници вршат должности на палуба на брод и слични должности на други пловни објекти.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: стражарење на отворено море и на пристаниште, управување со брод според специјални наредби, помагање при поголеми маневри, поставување на јарболи и платна, товарање на товар на бродот, чистење на палубите и внатрешноста, боење и одржување на бродот и опремата на палубата и на бродот. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

8350. Екипаж на бродски палуби и сродни работници

8350. Екипаж на бродски палуби и сродни работници

Екипажот на бродски палуби и сродните работници вршат должности на палуба на брод и слични должности на други пловни објекти.

Задачите вклучуваат:

- стражарење и извидување на отворено море и при влегувањето и напуштањето на пристаништето или други тесни водени премини;
- управување на бродот според специјални наредби;
- ракување со јажиња, јарболи и едра на бродот;
- одржување и, во некои случаи, работа со бродската опрема, приборот за пренос на товарот, монтирање, опрема за спасување и противпожарна опрема;
- чистење на палубата и трупот на бродот, стругање, боење и друго одржување по потреба;
- вршење на сродни работи;
- надзор на другите работници.
-

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

8350.01 Морнар
8350.02 Кормилар
8350.03 Водач на палуба
8350.04 Кормилар на внатрешна пловидба
8350.05 Кормилар на реморкер
8350.06 Водач на палуба на внатрешна палуба
8350.07 Бродоводител на внатрешна пловидба
8350.08 Чистач на машини
8350.09 Бродски маслар
8350.10 Бродски моторист
8350.11 Водител на машина
8350.12 Водител на машина во внатрешна пловидба
8350.13 Морнар на пристаниште
8350.14 Морнар моторист
8350.15 Скелар
8350.16 Водител на мала пловечка машина
8350.17 Возач на такси на вода
8350.18 Водител на палуба на платформа
8350.19 Ракувач со уреди на палуба на платформа
8350.20 Работник на палуба на платформа
8350.21 Светилничар
8350.22 Возач на скеле

ГЛАВНА ГРУПА 9.
ЕЛЕМЕНТАРНИ ЗАНИМАЊА

Елементарните занимања се состојат од едноставни и рутински задачи за коишто главно е потребна примена на рачните алатки и физички напор, малку или никакво претходно искуство и познавање на работата и ограничена иницијатива и оценување. За задачите од оваа група на занимања не е потребно стручно знаење.

Задачите што ги вршат работниците во оваа главна група најчесто вклучуваат: продавање на стоки на улица и на јавни места или од врата до врата; обезбедување на различни услуги: чистење, перење, пеглање; грижа за станбени згради, хотели, канцеларии и други објекти; миење прозорци и други стаклени површини на згради; доставување на пораки и стока; носење на багаж; сместување на автомати за продажба; собирање ѓубре; метење на улици и слични места; вршење на различни видови едноставни работи во земјоделството, риболовот, ловот или поставување на стапици; вршење на едноставни задачи во врска со рударството, градежништвото и производството, вклучувајќи сортирање на производи и едноставно рачно составување на составни делови; рачно пакување; работа со товар; возење на колички со педали или рачно туркање; управување со возила или машини влечени од животни и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата од оваа главна група се класифицираат во подгрупите:

91. Чистачи и помошници
92. Општи работници во земјоделството, шумарството и рибарството
93. Општи работници во рударството, градежништвото, производството и транспортот
94. Помошници за подготовка на храна
95. Улични продавачи и други услужни работници
96. Собирачи на смет и сродни занимања

ПОДГРУПА 91.
Чистачи и помошници

Чистачите и помошниците вршат најразлични задачи поврзани со помагање и хигиена во приватни домаќинства, хотели, канцеларии, болници и други установи, како и во авиони, возови, автобуси, трамваи

и слични возила, а со цел одржување на чистотата и уредноста на ентериерите или рачно перење и пеглање на текстилни производи.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: метење или чистење со правосмукалка, грижа за постелнината, миење и полирање на подови, мебел и други предмети, местење на кревети, перење и пеглање на алишта во установи; испомош при разни работи во кујна и подготвување на оброци во приватни домаќинства; чистење, дезинфекција и освежување на кујни, бањи и тоалети; преземање на потребни активности за отстранување на ѓубрето од установите; рачно перење и пеглање на алишта; чистење на облека, ткаенини, кожни производи и слични предмети со хемиски раствори; рачно чистење, миење и поправка на автомобили и други возила; миење прозорци или други стаклени површини со посебни средства за стакло, нивно сушење и полирање и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

911. Домашни, хотелски и канцелариски чистачи и помошници

912. Рачни мијачи на автомобили, прозорци, перачи и слични работници

СПОРЕДНА ГРУПА 911.

Домашни, хотелски и канцелариски чистачи и помошници

Домашните, хотелските и канцелариските чистачи и помошници вршат различни задачи за хигиена и помош во приватни домаќинства, хотели, канцеларии, болници и други установи, како и во авиони, возови, автобуси, трамваи и слични возила, а со цел одржување на чистотата и уредноста на ентериерите.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: метење или чистење со правосмукалка, грижа за постелнината, миење и полирање подови, мебел и други предмети, местење на кревети, перење и пеглање алишта во установи; набавка на храна и вршење на разни други набавки за домаќинството; испомош при разни работи во кујна и подготвување на оброци во приватни домаќинства; миење на садови; чистење, дезинфекција и освежување на кујни, бањи и тоалети; преземање на потребни активности за отстранување на ѓубрето од установите и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

9111. Домашни чистачи и помошници

9112. Чистачи и помошници во канцеларии, хотели и други установи

9111. Домашни чистачи и помошници

Домашните чистачи и помошници метат, чистат со правосмукалка, мијат, перат, полираат, се грижат за домашните алишта, вршат набавки, приготвуваат храна, сервираат оброци и вршат различни други домашни работи во домаќинствата.

Задачите вклучуваат:

- метење, чистење со правосмукалка, полирање и миење подови и мебел или миење прозорци и слично;
- чистење, дезинфекција и освежување на кујни, бањи и тоалети;
- перење, крпење и пеглање на алишта и друг текстил;
- миење на садови;
- приготвување, варење и сервирање на оброци и освежување;
- набавка на храна и вршење на разни други набавки за домаќинството;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9111.01 Домашна помошничка

9111.02 Чистач - чистачка во домаќинство

9112. Чистачи и помошници во канцеларии, хотели и други установи

Чистачите и помошниците во канцеларии, хотели и други установи вршат најразлични чистачки работи со цел одржување на чистотата и уредноста на ентериерите на хотели, канцеларии и други установи, како и на авионите, возовите, автобусите и слични возила.

Задачите вклучуваат:

- метење или чистење со правосмукалка, полирање и миење подови, мебел и слично во објекти, миење на прозорци и слично во објекти, автобуси, трамваи, возови и авиони;
- местење кревети, чистење бањи , снабдување со тоалетни крпи, сапуни и слично;
- чистење кујни и општа испомош во кујна, вклучувајќи миење садови;
- преземање на потребни активности за отстранување на ѓубрето од установите;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9112.01	Послужувач, лакеј, додавач
9112.02	Хигиеничар на производствени - работни простории
9112.03	Хигиеничар на станбен и деловен простор
9112.04	Хигиеничар на тоалети
9112.05	Чистач на автобуси
9112.06	Чистач на авиони
9112.07	Чистач на трамваи
9112.08	Чистач на бродови
9112.09	Чистач на железнички вагони
9112.10	Чистач на простории
9112.11	Собарки

СПОРЕДНА ГРУПА 912.
Рачни мијачи на автомобили, прозорци, перачи и слични работници

Рачните мијачи на автомобили, прозорци, перачи и слични работници рачно мијат автомобили, чистат прозорци, витрини и други стаклени површини на објекти и рачно перат и пеглаат текстилни производи со детергенти и специјални средства за хигиена.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: рачно перење и пеглање на алишта, замена на копчиња на облека и други производи од текстил; чистење на облека, ткаенини, кожни производи и слични предмети со хемиски раствори; рачно чистење, миење и поправка на автомобили и други возила; полирање на возилата и премачкување со восок за заштита; миење прозорци или други стаклени површини со посебни средства за стакло, нивно сушење и полирање; користење на специјализирана опрема за надворешно чистење на прозорци на високи објекти и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

9121. Рачни перачи и пеглачи на алишта
9122. Рачни мијачи на автомобили
9123. Мијач на прозорци
9129. Други рачни чистачи

9121. Рачни перачи и пеглачи на алишта

Рачните перачи и пеглачи на алишта рачно перат, пеглаат или хемиски чистат алишта и други текстилни предмети.

Задачите вклучуваат:

- рачно перење и пеглање алишта, замена на копчиња на облека и други производи од текстил;
- чистење, рачно и со хемиски раствори, на облека, ткаенини, кожни производи и слични предмети;
- подредување на испегланите и испраните производи и подготвување за употреба;

- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9121.01 Перач на алишта
9121.02 Пеглач на алишта

9122. Рачни мијачи на автомобили

Рачните мијачи на автомобили рачно мијат, чистат и полираат автомобили и други превозни средства.

Задачите вклучуваат:
- чистење, миење и поправка на автомобили и други возила, рачно или машински;
- чистење на внатрешноста на возилата со правосмукалка и посебна машина за тапацири;
- полирање на возилата и премачкување со восок за заштита;
- уредување на просторот за работа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9122.01 Рачен мијач на автомобили

9123. Мијач на прозорци

Мијачите на прозорци чистат прозорци, витрини и други стаклени површини на објекти.

Задачите вклучуваат:
- миење прозорци или други стаклени површини со посебни средства за стакло, нивно сушење и полирање;
- користење на специјализирана опрема за надворешно чистење на прозорци на високи објекти;
- преземање на заштитни мерки во текот на работата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9123.01 Мијач на прозорци

9129. Други рачни чистачи

Оваа единечна група опфаќа рачни чистачи кои не се класифицирани на друго место во споредната група 912. Рачни мијачи на автомобили, прозорци, перачи и слични работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9129.01 Перач на теписи
9129.02 Чистач на базени
9129.03 Чистач на ѕидови

ПОДГРУПА 92.
Општи работници во земјоделството, шумарството и рибарството

Општите работници во земјоделството, шумарството и рибарството, главно, вршат едноставни и рутински задачи во земјоделството, шумарството, риболовот, ловот или поставуваат стапици, за што е потребна примена на едноставни рачни алатки и многу често поголем физички напор.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: копање на земја, товарање и растоварување на материјали, редење во стог, подготовка на земјиштето за сеидба, нанесување на природно или вештачко ѓубриво; полевање и плевење на култури; окопување и берење овошје, зеленчук и различни растенија; хранење животни; чистење животински живеалишта и дворови на земјоделско стопанство; расчистување на

земјата и гранките во шумите; чистење на рибници и вршење на разни едноставни работи околу одгледувањето на воден живот; собирање алги, школки и други мекотели; вршење на едноставни работи поврзани со ловот и поставување на стапици и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

921. Општи работници во земјоделството, шумарството и рибарството

СПОРЕДНА ГРУПА 921.

Општи работници во земјоделството, шумарството и рибарството

Општите работници во земјоделството, шумарството и рибарството, главно, вршат едноставни и рутински задачи во земјоделството, шумарството, риболовот, ловот или поставуваат стапици, за што е потребна примена на едноставни рачни алатки и многу често поголем физички напор.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: копање на земја, товарање и растоварување на материјали, редење во стог, подготовка на земјиштето за сеидба, нанесување на природно или вештачко ѓубриво; полевање и плевење на култури; окопување и берење овошје, зеленчук и различни растенија; хранење животни; чистење на животински живеалишта и дворови на земјоделско стопанство; расчистување на земјата и гранките во шумите; чистење на рибници и вршење на разновидни едноставни работи околу одгледувањето на воден живот; собирање алги, школки и други мекотели; вршење на едноставни работи поврзани со ловот и поставување на стапици и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

9211. Општи работници за земјоделско производство
9212. Општи работници за добиточно производство
9213. Општи работници во фарма за мешовито производство
9214. Општи работници за градинарско и хортикултурно производство
9215. Општи работници во шумарството
9216. Општи работници во риболовот

9211. Општи работници за земјоделско производство

Општите работници за земјоделско производство помагаат во земјоделските работи извршувајќи најразновидни едноставни земјоделски работи во производството на земјоделските култури.

Задачите вклучуваат:

- копање и префрлање на земја со лопата, расчистување дупки и други потреби;
- товарање, растоварување на разни видови материјали и опрема;
- гребење, набивање и редење на сено и слични резерви ;
- помагаат при сеидба, жетва и општи земјоделски работи;
- наводнување и плевење на културите рачно или со употреба на основен алат;
- берење зеленчук, овошје и различни растенија;
- сортирање на производите по класи и големина и нивно пакување во соодветна амбалажа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9211.01	Полјоделски работник
9211.02	Овоштарски работник
9211.03	Лозарски работник
9211.04	Земјоделски работник
9211.05	Градинарски работник

9212. Општи работници за добиточно производство

Општите работници за добиточно производство помагаат во фармите за одгледување на животни, живина и инсекти, вршејќи широк спектар на едноставни добиточни работи.

Задачите вклучуваат:

- копање и префрлање на земја со лопата, расчистување дупки и други потреби;
- товарање, растоварување разни видови реколта и други материјали;
- гребење, набивање и редење сено и други видови на храна за животните;
- хранење, поење и чистење на животни и одржување на чистотата на нивните живеалишта;
- давање на помош за одржување на здравјето на животните, за стрижење на влакната, молзење на млеко, колење и транспорт на млеко и месо;
- собирање на живинарски јајца и ставање во инкубатори;
- помош при одгледување на пчелни семејства;
- водење на евиденција за добитокот и известување за нивната состојба;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9212.01	Сточарски работник
9212.02	Овчар
9212.03	Живинарски работник
9212.04	Пчеларски работник

9213. Општи работници во фарма за мешовито производство

Општите работници во фарма за мешовито производство помагаат при извршување на најразновидни едноставни земјоделски работи во процесот на одгледување на мешани култури.

Задачите вклучуваат:

- копање и префрлање на земја со лопата, расчистување дупки и други потреби;
- товарање, растоварување на разни видови реколта и други материјали;
- гребење, набивање и редење сено и други видови на храна за животните;
- наводнување и плевење на културите, рачно или со употреба на основен алат;
- помагаат при сеидба, жетва и општи земјоделски работи;
- рачно берење на зеленчук, овошје и различни растенија;
- сортирање на производите по класи и големина и нивно пакување во соодветна амбалажа;
- хранење, поење и чистење на животни и одржување на чистотата на нивните живеалишта;
- давање на помош за одржување на здравјето на животните, за стрижење на влакната, молзење на млеко, колење и транспорт на млеко и месо;
- водење на евиденција за добитокот и известување за нивната состојба;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9213.01	Работник за одгледување на различни животни
9213.02	Берач на земјоделски производи

9214. Општи работници за градинарско и хортикултурно производство

Општите работници за градинарско и хортикултурно производство вршат неопходни и едноставни операции и задачи за одгледување на зеленчук со интензивни култивациони техники за да култивираат дрва, грмушки, цвеќиња и други растенија, како и да помагаат во производството на млади стебла, луковици (корени) и семе. Уредуваат паркови и зелени површини.

Задачите вклучуваат:

- товарање, растоварување на разни видови материјали и опрема;
- копање и префрлање на земја со лопата, расчистување на дупки и други потреби;
- изведување на земјоделски операции како што се подготовка на почва, сеење, одгледување на зеленчук со интензивна култивација, култивирање на цвеќиња, дрва или грмушки и собирање на плодови;

- култивирање на цвеќиња, дрва, грмушки и други растенија во паркови или во јавни или приватни градини;
- производство на млади стебла, луковици (корени) и семе;
- наводнување и плевење на културите, рачно или со употреба на основен алат;
- косење на трева во зелени површини и отстранување на непотребни материјали;
- сортирање на производите по класи и големина и нивно пакување во соодветна амбалажа;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други соработници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9214.01 Цвеќар - аранжер
9214.02 Семенар
9214.03 Косач на трева
9214.04 Хортикултурен работник

9215. Општи работници во шумарството

Општите работници во шумарството помагаат при работата во природни шуми или на шумски плантажи со вршење на најразлични едноставни работи во шумарството.

Задачите вклучуваат:
- копање дупки за садење дрва;
- садење на млади насади;
- редење на дрвена граѓа и цепенки;
- расчистување на земјиштето во шумите од непотребни дрва;
- кастрење на исушени и непотребни гранки;
- собирање на шумски плодови и лековити билки;
- чистење, одржување и острење на опремата за работа;
- преземање на мерки за да се спречат пожари;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9215.01 Шумски работник
9215.02 Берач на шумски плодови
9215.03 Берач на лековити билки
9215.04 Сечач на трска и грмушки

9216. Општи работници во риболовот

Општите работници во риболовот помагаат со вршење на разни едноставни работи поврзани со одгледувањето на риби, морска храна и други водни култури, како на крајбрежјето, така и на отворени водни површини.

Задачите вклучуваат:
- чистење на рибници и хранење на риби и мекотели што се одгледуваат;
- вршење на општи задачи во интерниот транспорт, чистење на околината;
- подготовка и местење на рибарски мрежи и друга опрема на палубите на пловните објекти;
- собирање на морски алги, школки, ракови и други мекотели;
- чистење, селектирање и пакување на уловот во сол и мраз;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9216.01 Рибарски работник

ПОДГРУПА 93.
Општи работници во рударството, градежништвото, производството и транспортот

Општите работници во рударството, градежништвото, производството и транспортот, главно, вршат едноставни и рутински задачи во областа на рударството, градежништвото, производството и транспортот, со примена на едноставни рачни алатки и многу често поголем физички напор.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: копање, префрлување со лопата, кревање, преместување, носење, расчистување, товарање, растоварување; расчистување на места во рудници и каменоломи каде што веќе не се работи; нанесување чакал, носење тули и вршење на слични работи при изградба на патишта, брани или објекти; работа на локации за уривање; вршење на едноставни задачи во производството, вклучувајќи и сортирање на производи и едноставно рачно составување на компоненти, онаму каде што е неопходно да се следат стриктно дефинирани процедури; рачно пакување; работа со товари; возење на педали или туркање на возила за превоз на патници и стоки. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

931. Општи работници во рударството и градежништвото
932. Општи работници во производството
933. Општи работници во транспортот и работата со товари

СПОРЕДНА ГРУПА 931.
Општи работници во рударството и градежништвото

Општите работници во рударството и градежништвото вршат едноставни и рутински задачи во областа на рударството или градежништвото со примена на едноставни рачни алатки и многу често со употреба на поголем физички напор.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: копање, префрлување со лопата, кревање, преместување, носење, расчистување, товарање, растоварување; расчистување на места во рудници и каменоломи каде што веќе не се работи; копање креда, глина, чакал или песок од отворени јами; работа на локации за уривање; нанесување чакал, носење тули и вршење на слични работи при изградба на патишта, брани или објекти. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

9311. Општи работници во рудници и каменоломи
9312. Општи работници во нискоградба
9313. Општи работници во високоградба

9311. Општи работници во рудници и каменоломи

Општите работници во рудници и каменоломи под надзор изведуваат едноставни и рутински работи од областа на вадењето на руди и камен.

Задачите вклучуваат:

- отстранување на дрвени и челични потпори од локалитетите во рудниците и каменоломите каде што веќе не се работи;
- помагање на рударите во одржувањето и чистење на машините, опремата и другите инсталации во рудниците и каменоломите;
- монтажа и демонтажа на рударска опрема;
- ископување на креда, глина, чакал или песок од отворени јами (копови);
- расчистување на подземни и површински копови, рударски простории и транспортни патишта;
- утовар на ископани минерални суровини со рачни алатки и средства;
- преземање на безбедносни мерки за заштита при работата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9311.01 Рударски работник

9311.02 Работник во каменолом
9311.03 Работник во солана
9311.04 Работник во глиниште
9311.05 Работник на ископ на песок
9311.06 Земач на проби

9312. Општи работници во нискоградба

Општите работници во нискоградба вршат едноставни и рутински задачи околу изградбата и одржувањето на патишта, железнички пруги, брани и слични конструкции и градежни проекти.

Задачите вклучуваат:

- рачно или машинско копање и полнење на дупки и ровови, нанесување чакал и слични материјали и вршење на други задачи при изградба и одржување на патишта и железнички пруги;
- носење тули и малтер до ѕидари или помагање на различни начини при изградбата на брани и слични конструкции;
- товарање и растоварање на градежни материјали и опрема и нивен превоз до и во градилиштата со употреба на рачни колички;
- кршење и сечење на карпи и бетон со користење на рачни чекани;
- расчистување на работната околина;
- преземање на безбедносни мерки за заштита при работата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9312.01 Копач на дупки
9312.02 Работник за механичка лопата
9312.03 Работник за уредување на каптажа
9312.04 Работник за патишта
9312.05 Работник на пруга
9312.06 Асфалтерски работник
9312.07 Работник во нискоградба
9312.08 Ровокопач

9313. Општи работници во високоградба

Општите работници во високоградбата вршат едноставни и рутински задачи во врска со различни градежни проекти и изградба на објекти.

Задачите вклучуваат:

- чистење на веќе користен материјал за повторно градење (тули и блокови), како и полирање и миење на украсни детали;
- мешање на малтер, бетон, гипс и други материјали за градба и сврзување;
- носење тули и малтер до ѕидари на градежните локалитети;
- товарање и растоварање на градежни материјали и опрема и нивен превоз до и во градилиштата со употреба на рачни колички и дигалки;
- расчистување на разни пречки по наредба;
- рачно прекривање на површини со песок, земја, чакал и слични материјали;
- преземање на безбедносни мерки за заштита при работата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9313.01 Ѕидарски работник
9313.02 Тесарски работник
9313.03 Работник бетонирец

9313.04 Армирачки работник
9313.05 Работник во високоградба

СПОРЕДНА ГРУПА 932.
Општи работници во производството

Општите работници во производството вршат едноставни и рутински задачи поврзани со процесот на производство за што е потребна примена на рачни алатки и многу често поголем физички напор, а се занимаваат и со сортирање на производи и едноставно рачно составување на делови.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: сортирање на производи или компоненти; просто едноставно рачно составување на делови; кревање, носење, товарање, растоварување или миење на суровини и производи; рачно миење и полнење на шишиња, пакување на ќеси и други производи од различна природа, етикетирање и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
9321. Рачни пакувачи
9329. Општи работници во производството, некласифицирани на друго место

9321. Рачни пакувачи

Рачните пакувачи вршат работи поврзани со рачно пакување на производи и материјали и нивно етикетирање во производствениот процес.

Задачите вклучуваат:

- рачно мерење на обвивки за поврзување и пакување на различни производи;
- рачно полнење на шишиња, лименки, кутии, ќеси и други амбалажи;
- рачно ставање и лепење на етикети на производи и разни пакети;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9321.01 Рачен пакувач

9329. Општи работници во производството, некласифицирани на друго место

Оваа единечна група опфаќа општи работници во производството кои не се класифицирани на друго место во споредната група 932. Општи работници во производството.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9329.01 Сортирач на производи и делови
9329.02 Работник за едноставни работи на производствена линија
9329.03 Рачен мијач на амбалажа
9329.04 Рачен мијач на делови
9329.05 Работник за едноставни работи во монтажа
9329.06 Рачен свиткувач на метал
9329.07 Работник на електронамотување
9329.08 Манипулант на течен нафтен гас
9329.09 Работник на едноставни работи при пакување на технички гасови
9329.10 Подрумски работник
9329.11 Работник за едноставни работи во преработката на тутун
9329.12 Работник на едноставни дрвопреработувачки работи
9329.13 Работник на едноставни графички работи
9329.14 Работник на едноставни керамички работи
9329.15 Работник на едноставни работи при изработка на цигли
9329.16 Работник на едноставни работи при изработка на градежен материјал
9329.17 Работник во одржување
9329.18 Работник на едноставни работи во нафтено-хемиското производство

9329.19 Работник на едноставни работи на постројки за преработка и обработка на вода
9329.20 Работник на едноставни работи на енергетски постројки
9329.21 Работник на едноставни работи во хемиското производство
9329.22 Работник на едноставни лабораториски работи
9329.23 Работник на едноставни работи во производството на текстил
9329.24 Работник на едноставни работи во производството на обувки
9329.25 Чевларски работник
9329.26 Работник на едноставни работи во кожна галантерија
9329.27 Работник на едноставни работи во кожарството
9329.28 Работник во подготовка
9329.29 Работник за преработка на печурки

СПОРЕДНА ГРУПА 933.
Општи работници во транспортот и работата со товари

Општите работници во транспортот и работата со товари возат велосипеди и слични возила за превоз на стока, влечни возила со животни и работат со товар со примена на сопствена сила.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: управување на возила придвижувани рачно или со педали за превоз на стока; управување на запрежни возила за превоз на стока; физичка работа со товар на пристаништа или жичари и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:
9331. Возачи на возила придвижувани рачно или со педали
9332. Возачи на возила и машини влечени од животни
9333. Работници со товар
9334. Редачи на полици

9331. Возачи на возила придвижувани рачно или со педали

Возачите на возила придвижувани рачно или со педали управуваат рачни колички или возат колички со педали за транспорт на патници или стока.

Задачите вклучуваат:
- движење на возилото во посакуваната насока и почитување на сообраќајната етика и прописи;
- товарање и растоварување на стока на и од количката;
- помош на патниците при качување и симнување од количката;
- чистење и одржување на возилото, како и тековно сервисирање на возилото;
- вршење на наплата за дадените услуги;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9331.01 Возач на рачна количка
9331.02 Возач на количка со педали

9332. Возачи на возила и машини влечени од животни

Возачите на возила и машини влечени од животни управуваат возила влечени од животни за превоз на патници и стока, како и земјоделски машини кои се употребуваат во земјоделството.

Задачите вклучуваат:
- движење на возилото во посакуваната насока и почитување на сообраќајната етика и прописи;
- товарање и растоварување на стока на и од возилото;
- помош на патниците при качување и симнување од возилото;
- употреба на добитокот и возилото при вршење на земјоделски активности;
- чистење и одржување на возилото, како и тековно сервисирање на возилото;
- вршење на наплата за дадените услуги;

- основна грижа за добитокот;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9332.01 Кочијаш
9332.02 Самарџија

9333. Работници со товар

Работниците со товар вршат задачи како што се пакување, носење, товарање и растоварање на мебел и други предмети во домаќинството, или товарање и растоварање на бродски и авионски пратки и друг товар или носење и редење стоки во разни магацини.

Задачите вклучуваат:

- пакување мебел, машини, уреди и слично за транспорт од едно место на друго;
- пренесување на стоки за товарање во, или растоварање од комбиња, камиони, вагони, бродови или авиони;
- товарање и растоварање на жито, јаглен, песок и слично со нивно ставање на подвижни ленти, во цевки итн.;
- сортирање на стоката пред товарање и растоварање;
- носење и редење на стоки во магацини и слично;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9333.01 Работник на едноставни транспортни работи
9333.02 Работник на едноставни работи на утовар, претовар и пренос на товар
9333.03 Транспортен работник
9333.04 Работник за складирање
9333.05 Работник за доставување на стока
9333.06 Аеродромски транспортен работник
9333.07 Железнички транспортен работник
9333.08 Работник на утовар и истовар
9333.09 Пристанишен работник
9333.10 Опслужувач на жичара
9333.11 Работник за сортирање на багаж
9333.12 Дотурач на дрва
9333.13 Магационерски работник

9334. Редачи на полици

Редачите на полици вршат задачи како што се редење на полици во супермаркети и продавници за продажба на мало и на големо, пакување и распакување на производи и носење и редење на стоки во разни магацини.

Задачите вклучуваат:

- ставање на производи во големи изложбени контејнери;
- пополнување на полици, рафтови, витрини и гондоли со најразлични производи;
- сортирање на производите според датумот на производство;
- водење на евиденција за рокот на траење на производите;
- отстранување на производи на кои им е изминат рокот на траење;
- ставање на информативни налепници на производите и на полиците;
- насочување на потрошувачите до местата со производи кои не можат да ги пронајдат;
- носење и редење на стоки во магацини и слично;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9334.01 Редач на полици

ПОДГРУПА 94.

Помошници за подготовка на храна

Помошниците за подготовка на храна и прехранбени производи помагаат при подготовката на храна и нејзино послужување, или продаваат претходно подготвени топли јадења, зеленчук, овошје, сладолед и разни пијалаци.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: миење, сечење, мешање и мерење на состојки потребни за подготвување на оброк; подготовка на едноставна храна или загревање на претходно приготвена храна како сендвичи, пици, месо, риба, чипс и разни видови на салати; подготовка на разни пијалаци и кафе; работа со опрема за подготовка на храна како што се скара, фурна, микробранова печка и друга опрема; чистење на кујнски површини, кујнски прибор, опрема и простории за подготовка на храна и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

941. Помошници за подготовка на храна

СПОРЕДНА ГРУПА 941.

Помошници за подготовка на храна

Помошниците за подготовка на храна и прехранбени производи помагаат при подготовката на храна и нејзино послужување, или продаваат претходно подготвени топли јадења, зеленчук, овошје, сладолед и разни пијалаци.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: миење, сечење, мешање и мерење на состојки потребни за подготвување на оброк; подготовка на едноставна храна или загревање на претходно приготвена храна како сендвичи, пици, месо, риба, чипс и разни видови на салати; подготовка на разни пијалаци и кафе; работа со опрема за подготовка на храна како што се скара, фурна, микробранова печка и друга опрема; чистење на кујнски површини, кујнски прибор, опрема и простории за подготовка на храна и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

9411. Подготвувачи на брза храна

9412. Помошници во кујна

9411. Подготвувачи на брза храна

Подготвувачите на брза храна помагаат и подготвуваат храна, прехранбени производи и пијалаци на места за брза исхрана и други места за јавна исхрана.

Задачите вклучуваат:

- примање на нарачки за храна и пијалаци и нивна испорака;
- планирање на оброци, подготвување и готвење на храна како што се сендвичи, пици, гиро, риба, чипс, палачинки и разни видови на салати и пијалаци;
- загревање на претходно приготвена храна во микробранова печка;
- работа со опрема за подготовка на храна како фурна, скара, фритеза и слично;
- проверка на квалитетот и квантитетот на подготвената храна;
- послужување на подготвената храна и пијалаци на нарачателите;
- чистење на работните маси и приборот за готвење и послужување;
- одржување на санитарните стандарди во работната околина;
- планирање, надзор и координирање на работата;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9411.01 Подготвувач на брза храна

9412. Помошници во кујна

Помошниците во кујна вршат задачи за помош во кујна на готвачите и подготвувачите на брза храна, како и на оние кои сервираат храна и пијалаци.

Задачите вклучуваат:

- чистење на кујни и работни површини каде што се приготвува храна;
- отпакување на набавените производи и складирање на резервите во фрижидер;
- помош на готвачите во подготовката на храна, миење, сечење, мерење и мешање на состојките;
- загревање на храна;
- помош при сервирање на храна и пијалаци;
- миење на садови;
- чистење на приборот за готвење и послужување;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9412.01 Помошник во кујна
9412.02 Мијач на садови

ПОДГРУПА 95.
Улични продавачи и други услужни работници

Уличните продавачи и другите услужни работници поврзани со лични услуги вршат услуги кои се состојат од обезбедување на различен спектар на услуги на самото место, како што се чистење на чевли, миење на автомобилски стакла на улица, продавање на непрехранбени производи на јавно место, вршење на ситни налози и слично.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: чистење на чевли на улица и други јавни места; миење на автомобилски стакла на улица; давање на информации за слободни паркинг места и чување на безбедноста на возилата додека возачите се отсутни; подготвување и продавање на непрехранбени производи на јавно место; обраќање до купувачот и продавање на производи; наплатување на самото место; делење на бесплатни летоци; вршење на ситни налози или порачки и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

951. Улични и други услужни работници
952. Улични продавачи

СПОРЕДНА ГРУПА 951.
Улични и други услужни работници

Уличните и другите услужни работници вршат услуги кои се состојат од давање на различни услуги на самото место, како што се чистење на чевли, миење на автомобилски стакла или вршење на слични услужни работи на јавно место.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: чистење и полирање на чевли на улица и други јавни места; миење на автомобилски стакла на улица; давање на информации за слободни паркинг места и чување на безбедноста на возилата додека возачите се отсутни; вршење на ситни налози или порачки; делење на бесплатни летоци и друго. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

9510. Улични и други услужни работници

9510. Улични и други услужни работници

Уличните и другите услужни работници поврзани со лични услуги обично вршат чистење на чевли, миење на автомобилски стакла, вршење на ситни налози или порачки и обезбедување на други лични услуги на јавно место.

Задачите вклучуваат:

- давање на услуги на луѓето на јавни места;

- набавка на неопходните материјали за вршење на услуги на чистење;
- чистење и полирање на чевли;
- миење и чистење на автомобилски стакла;
- давање на информации за слободни паркинг места и чување на безбедноста на возилата додека возачите се отсутни;
- вршење на ситни налози или порачки;
- делење на бесплатни летоци;
- вршење на наплата на самото место;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9510.01 Чистач на чевли
9510.02 Бришач на стакло на автомобили - уличен
9510.03 Лепач на плакати
9510.04 Чувар на автомобил
9510.05 Свирач на инструмент

СПОРЕДНА ГРУПА 952.

Улични продавачи

Уличните продавачи на непрехранбени производи продаваат различен спектар на производи на улица или на јавни места како што се станици, кина или театри.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: подготвување и продавање, или продавање на претходно подготвени производи, пијалаци и други производи, на улица или на јавни места; товарање и растоварање на количка на туркање, велосипед, камионет или друго возило за превоз на стоките до саканото место на улица или до јавните места; изложување на производите; обраќање до купувачот и продавање на производи; наплатување на самото место. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

9520. Улични продавачи

9520. Улични продавачи

Уличните продавачи на непрехранбени производи продаваат различен спектар на производи на улица или на јавни места како што се станици, кина или театри.

Задачите вклучуваат:

- купување и изработување на разни предмети за продажба;
- товарање и растоварање на количка на туркање, велосипед, камионет или друго возило за превоз на стоките до саканото место на улица или до јавни места како што се станици или кина;
- изложување на производите;
- обраќање до купувачот и продавање весници или слични производи;
- наплатување на самото место;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9520.01 Уличен продавач на книги
9520.02 Уличен продавач на весници
9520.03 Уличен продавач на непрехранбени производи

ПОДГРУПА 96.
Собирачи на смет и сродни занимања

Собирачите на смет и сродните занимања собираат ѓубре и непотребни предмети од објекти, дворови, улици и други јавни места, или ја одржуваат чистотата на улиците и останатите јавни места, или вршат разни ситни работи за приватни домаќинства или претпријатија.

Задачите што ги вршат работниците во оваа подгрупа најчесто вклучуваат: собирање, товарање и растоварање на ѓубре и други непотребни материјали; сортирање на картон, хартија, стакло, пластика, алуминиум и други материјали кои можат да се рециклираат; метење на улици, паркови, аеродроми, станици и други јавни места; испорачување на разни производи до и од претпријатија, продавници, домаќинства и други места; носење и испорачување на багаж во хотели, на станици, аеродроми и други места; вршење на општи работи за помош во домаќинствата; читање на броила и мерачи за вода, струја и гас; собирање на пари од автомати и слични машини; собирање и сечење на дрва за огрев и вршење на слични едноставни работи. Може да биде вклучен и надзор на други работници.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

961. Собирачи на смет
962. Занимања за општи работи, нераспределени на друго место

СПОРЕДНА ГРУПА 961.
Собирачи на смет

Собирачите на смет идентификуваат, собираат, сортираат и отстрануваат ѓубре и непотребни предмети од објекти, дворови, улици и ги одржуваат чисти другите јавни површини.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: пребарување на отпадни материјали од домаќинства, индустриски објекти и јавни површини; собирање ѓубре и негово сместување во поголеми контејнери; собирање ѓубре и негово товарање во специјализирани возила за компресирање и транспорт на ѓубре; сортирање на картон, хартија, стакло, пластика, алуминиум и други материјали кои можат да се рециклираат; метење улици, паркови, аеродроми, станици и други јавни места; чистење на ѓубре и лисја од јавни површини; чистење на снег со лопата и други слични задачи. Овие задачи вклучуваат и надзор на други работници.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

9611. Собирачи на ѓубре
9612. Сортирачи на смет
9613. Чистачи на улици и сродни занимања

9611. Собирачи на ѓубре

Собирачите на ѓубре собираат и отстрануваат ѓубре и непотребни предмети од објекти, дворови, улици и други јавни места.

Задачите вклучуваат:

- пребарување на отпадни материјали од домаќинства, индустриски објекти и јавни површини;
- собирање на ѓубре и негово сместување во поголеми контејнери;
- собирање на ѓубре и негово товарање во специјализирани возила за компресирање и транспорт на ѓубре до депонија;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9611.01 Собирач на ѓубре

9612. Сортирачи на смет

Сортирачите на смет идентификуваат, собираат и отстрануваат ѓубре од објекти, дворови, улици и други јавни места и го сортираат на начин погоден за рециклирање во депонија.

Задачите вклучуваат:

- пребарување на отпадни материјали и нивно собирање за рециклирање од депонии, домаќинства, индустриски објекти и јавни површини;
- собирање на смет и негово сместување во поголеми контејнери;
- сортирање на картон, хартија, стакло, пластика, алуминиум и други материјали кои можат да се рециклираат;
- собирање на смет и негово товарање во возила и складирање;
- превоз на сметот до местото за депонирање со немоторизирани возила;
- продавање на сметот за еднократен надомест;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9612.01 Работник на балирање на смет

9613. Чистачи на улици и сродни занимања

Чистачите на улици и сродните занимања метат и чистат улици, паркови, аеродроми, станици и други јавни места или вршат различни ситни работи.

Задачите вклучуваат:

- метење на улици, паркови, аеродроми, станици и други јавни места;
- чистење на ѓубре и лисја од јавни површини;
- чистење на снег со лопата;
- тресење на теписи со тресалка;
- носење на вода;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:
9613.01 Чистач на улици
9613.02 Мијач на улици
9613.03 Метач на пазари
9613.04 Метач на паркови

СПОРЕДНА ГРУПА 962.

Занимања за општи работи, нераспределени на друго место

Во оваа споредна група се распределени работниците за општи и едноставни работи кои не се опфатени во другите споредни групи на главната група 9. Елементарни занимања. Тие, главно, изведуваат едноставни и рутински задачи со примена на едноставни рачни алатки и поголем физички напор.

Задачите што се вршат најчесто вклучуваат: вршење на курирски задачи за пошта; испорачување на разни производи до и од претпријатија, продавници, домаќинства и други места; носење и испорачување на багаж во хотели, на станици, аеродроми и други места; вршење на општи работи за помош во домаќинствата; читање на броила и мерачи за вода, струја и гас; собирање на пари од автомати и слични машини; собирање на вода и огревно дрво за домаќинствата и разни други едноставни работи кои можат да се изведуваат со низок степен на образование.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

9621. Курири, доставувачи, носачи и портири
9622. Општи работници за помош
9623. Читачи на броила и собирачи на пари од автомати
9624. Собирачи на вода и огревно дрво
9629. Занимања за општи работи, некласифицирани на друго место

9621. Курири, доставувачи, носачи и портири

Куририте, доствувачите, носачите и портирите пренесуваат и испорачуваат пораки, пакети и друго во кругот на едно претпријатие или помеѓу претпријатија, по домаќинства и други места, или носат багаж во хотели, станици и на аеродроми, чуваат приватен и јавен имот од незаконско влегување, кражба или пожар.

Задачите вклучуваат:

- сортирање на пратките за правилно доставување во согласност со испораката;
- испорачување на пораки, пакети и друго во кругот на едно претпријатие или помеѓу претпријатија и други места;
- вршење на курирски задачи за пошта;
- испорачување на разни производи до и од претпријатија, продавници, домаќинства и други места;
- носење и испорачување на багаж во хотели, на станици, аеродроми и други места;
- водење на евиденција и план за пратки и багаж;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9621.01	Доставувач
9621.02	Опслужувач на лифт
9621.03	Хотелски носач
9621.04	Разнесувач на весници
9621.05	Разнесувач на храна
9621.06	Курир
9621.07	Носач
9621.08	Разнесувач
9621.09	Портир
9621.10	Опслужувач во голф

9622. Општи работници за помош

Општите работници за помош вршат работни задачи поврзани со општа помош во домаќинствата и во други институции.

Задачите вклучуваат:

- ситни поправки на огради, маси, столови, шкафови и друг мебел;
- замена на неисправни делови;
- поправка на ѕидови, тавани и нивно тековно одржување;
- одржување на врати и прозорци;
- палење на оган за загревање на домаќинства;
- замена и поправка на чешми и други санитарии;
- товарање, растоварање и подредување на дрва и јаглен;
- вршење на различни физички работи за помош;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9622.01	Работник за помош во куќа
9622.02	Домар
9622.03	Работник за испомош во црква
9622.04	Помошен работник

9623. Читачи на броила и собирачи на пари од автомати

Читачите на броила и собирачите на пари од автомати се грижат за автоматите за продавање и собираат пари од нив и од паркингметрите и од слични места каде што се оставаат монети, или читаат броила за електрична енергија, плин или вода.

Задачите вклучуваат:

- полнење на автомати и собирање на пари од нив;
- собирање на пари од паркингметри и слични автомати каде што се оставаат монети;
- водење на евиденција за собраните пари;
- читање на броила за електрична енергија, плин и вода и евидентирање на потрошувачката;
- почитување на утврдените постапки за читање на броилата;
- утврдување на неправилности и дефекти кај потрошувачите, доколку ги има;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9623.01 Читач на водомери, гас и струја
9623.02 Собирач на пари од автомати
9623.03 Собирач на пари од автомати за игри

9624. Собирачи на вода и огревно дрво

Собирачите на вода и огревно дрво вршат задачи за собирање и превоз на вода и дрва за огрев.

Задачите вклучуваат:

- сечење и собирање на огревно дрво од шумите и носење на пазар за продажба;
- собирање на огревно дрво за сопствена потрошувачка;
- сечење на непотребни гранки од дрвата кои се употребуваат за различни потреби;
- собирање на гранки и дрва во снопови и нивно врзување со јаже;
- транспорт на дрвата од шумата до крајните корисници со помош на количка или крупен добиток;
- собирање на вода во кожни ќеси, кофи и други садови од чешми, бунари, реки, езера и доставување на водата до потрошувачите;
- складирање на вода во резервоари;
- вршење на сродни задачи;
- надзор на други работници.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9624.01 Собирач на огревно дрво
9624.02 Собирач на вода

9629. Занимања за општи работи, некласифицирани на друго место

Во оваа единечна група се распределени работниците за едноставни работи кои не се опфатени во другите единечни групи на главната група 9. Елементарни занимања. Тие, главно, изведуваат едноставни и рутински задачи со примена на едноставни рачни алатки и поголем физички напор.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

9629.01 Обиколувач, дистрибутер (малопродажба)
9629.02 Работник за едноставни работи, нераспределен на друго место
9629.03 Општ работник

ГЛАВНА ГРУПА 0.
ВОЕНИ ЗАНИМАЊА

Членови на вооружените сили се оние лица кои во моментот служат во вооружените сили, вклучувајќи ги и помошните служби, доброволно или задолжително, и кои не се слободни да прифатат цивилно вработување. Вклучени се редовните членови на армијата, морнарицата, воздушните сили и на други воени служби, како и членовите вклучени во воена обука или во друга служба за одреден период, во

зависност од потребите на една земја. Исклучени се лицата цивилно вработени во владини служби поврзани со прашањата на одбраната; полиција (освен воена полиција); царински инспектори и членови на погранични и други вооружени цивилни служби; лица привремено мобилизирани на кус период за воена обука или вежба, според националните барања, и членовите на воените резервни состави кои во моментот не се во активна служба. Нивото на стручна подготовка не се зема предвид во дефинирањето на оваа главна група.

Занимањата од оваа главна група се класифицираат во подгрупите:

01. Воени занимања

ПОДГРУПА 01.

Воени занимања

Членови на вооружените сили се оние лица кои во моментот служат во вооружените сили, вклучувајќи ги и помошните служби, доброволно или задолжително, и кои не се слободни да прифатат цивилно вработување. Вклучени се редовните членови на армијата, морнарицата, воздушните сили и на други воени служби, како и членовите вклучени во воена обука или во друга служба за одреден период, во зависност од потребите на една земја. Исклучени се лицата цивилно вработени во владини служби поврзани со прашањата на одбраната; полиција (освен воена полиција); царински инспектори и членови на погранични и други вооружени цивилни служби; лица привремено мобилизирани на кус период за воена обука или вежба, според националните барања, и членовите на воените резервни состави кои во моментот не се во активна служба. Нивото на стручна подготовка не се зема предвид во дефинирањето на оваа главна група.

Занимањата во оваа подгрупа се класифицирани во споредните групи:

011. Воени занимања

СПОРЕДНА ГРУПА 011.

Воени занимања

Членови на вооружените сили се оние лица кои во моментот служат во вооружените сили, вклучувајќи ги и помошните служби, доброволно или задолжително, и кои не се слободни да прифатат цивилно вработување. Вклучени се редовните членови на армијата, морнарицата, воздушните сили и на други воени служби, како и членовите вклучени во воена обука или во друга служба за одреден период, во зависност од потребите на една земја. Исклучени се лицата цивилно вработени во владини служби поврзани со прашањата на одбраната; полиција (освен воена полиција); царински инспектори и членови на погранични и други вооружени цивилни служби; лица привремено мобилизирани на кус период за воена обука или вежба, според националните барања, и членовите на воените резервни состави кои во моментот не се во активна служба. Нивото на стручна подготовка не се зема предвид во дефинирањето на оваа главна група.

Занимањата во оваа споредна група се класифицирани во единечните групи:

0110. Воени занимања

0110. Воени занимања

Членови на вооружените сили се оние лица кои во моментот служат во вооружените сили, вклучувајќи ги и помошните служби, доброволно или задолжително, и кои не се слободни да прифатат цивилно вработување. Вклучени се редовните членови на армијата, морнарицата, воздушните сили и на други воени служби, како и членовите вклучени во воена обука или во друга служба за одреден период, во зависност од потребите на една земја. Исклучени се лицата цивилно вработени во владини служби поврзани со прашањата на одбраната; полиција (освен воена полиција); царински инспектори и членови на погранични и други вооружени цивилни служби; лица привремено мобилизирани на кус период за воена обука или вежба, според националните барања, и членовите на воените резервни состави кои во моментот не се во активна служба. Нивото на стручна подготовка не се зема предвид во дефинирањето на оваа главна група.

Во оваа единечна група спаѓаат следните занимања:

0110.01 Воено лице

IV. НАЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА - азбучен список

Шифра	Назив на занимање	
	А	
7213.06	Авиолимар	А
7213.07	Авиолимар, специјализиран	А
7232.04	Авиомеханичар	А
7232.01	Авиомеханичар за авиони и мотори	А
7232.02	Авиомеханичар за авиони и мотори, специјализиран	А
7232.05	Авиомеханичар за хеликоптери	А
7232.03	Авиомонтер	А
4323.04	Авиосообраќаен диспечер	А
7412.13	Автоелектричар	А
7412.14	Автоелектричар, мајстор	А
7132.04	Автолакер	А
7213.04	Автолимар	А
7213.05	Автолимар, мајстор	А
7231.04	Автомеханичар	А
7231.05	Автомеханичар, мајстор	А
3421.05	Автомобилски тркач	А
7534.03	Автотапетар	А
3332.02	Агент за културни приредби	А
3339.02	Агент за литература	А
3332.09	Агент за логистика	А
3332.03	Агент за музички приредби	А
3311.01	Агент за продажба на хартии од вредност	А
3334.01	Агент за промет со недвижности	А
3339.03	Агент за пропаганда	А
3339.04	Агент за спорт	А
3332.04	Агент за театарски приредби	А
3331.05	Агент за транспорт, шпедиција и логистика	А
2631.01	Аграрен економист	А
2132.21	Агроменаџер	А
2112.04	Агрометеоролог	А
2132.02	Агроном за градинарство	А
2132.05	Агроном за заштита на растенијата	А
2132.04	Агроном за лозарство	А
2132.06	Агроном за мелиорација	А
2132.03	Агроном за овоштарство	А
2132.01	Агроном за полјоделство	А
2611.03	Адвокат	А
2611.04	Адвокатски приправник	А
2611.05	Адвокатски стручен соработник	А
2422.02	Административен аналитичар	А
3343.01	Административен секретар	А
4419.02	Административен службеник	А
3341.01	Администратор	А
3511.04	Администратор за обработка на податоци	А
2521.02	Администратор на бази на податоци	А
3514.02	Администратор на веб-страница	А
3513.03	Администратор на подрачна компјутерска мрежа	А
9333.06	Аеродромски транспортен работник	А
2651.01	Академски графичар	А
2652.24	Академски инструменталист	А
2652.04	Академски музиколог	А

Шифра	Назив на занимање	
2652.16	Академски музичар-виолинист	А
2652.15	Академски музичар-виолист	А
2652.14	Академски музичар-виолончелист	А
2652.12	Академски музичар-гитарист	А
2652.18	Академски музичар-клавирист	А
2652.06	Академски музичар-кларинетист	А
2652.01	Академски музичар-композитор	А
2652.20	Академски музичар-контрабасист	А
2652.05	Академски музичар-обоист	А
2652.19	Академски музичар-оргулист	А
2652.07	Академски музичар-саксафонист	А
2652.21	Академски музичар-тимпанист	А
2652.10	Академски музичар-тромбонист	А
2652.09	Академски музичар-трубач	А
2652.11	Академски музичар-тубист	А
2652.08	Академски музичар-фаготист	А
2652.13	Академски музичар-флејтист	А
2652.17	Академски музичар-харфист	А
2651.02	Академски склуптор	А
2651.03	Академски сликар	А
2652.33	Академски соло-пејач	А
2652.23	Академски фолклорен музичар	А
2652.22	Академски црковен музичар	А
5223.01	Аквизитер	А
2659.07	Акробат	А
2655.01	Актер	А
2120.01	Актуар	А
7124.01	Акустички изолатер	А
3222.02	Акушер	А
2222.02	Акушер-специјалист	А
7222.02	Алатничар	А
7222.05	Алатничар за алат за режење	А
7222.04	Алатничар за мерни алати, специјализиран	А
7222.07	Алатничар за метални калапи, специјализиран	А
7222.06	Алатничар за прибор за стегање	А
7222.03	Алатничар, мајстор	А
1124.01	Амбасадор	А
2423.05	Аналитичар за вработување	А
2413.05	Аналитичар за истражување на пазари	А
2431.05	Аналитичар за истражување на пазарот	А
2133.10	Аналитичар за квалитет на водата	А
2133.09	Аналитичар за квалитет на воздухот	А
2133.11	Аналитичар за квалитет на почвата	А
2523.01	Аналитичар за комуникации	А
2523.02	Аналитичар за мрежи	А
2431.08	Аналитичар на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги	А
2521.01	Аналитичар на бази на податоци	А
2423.04	Аналитичар на занимања	А
2511.02	Аналитичар на информациски систем	А
2511.01	Аналитичар на систем за инженерско-научен процес	А
2512.01	Аналитичар на софтвер	А
2511.03	Аналитичар програмер	А
2131.22	Анатом	А
2351.04	Андрагог	А

Шифра	Назив на занимање	
2651.04	Аниматор	А
4227.01	Анкетар	А
2165.10	Антропогеограф	А
2632.01	Антрополог	А
2632.02	Антрополог - филозоф	А
3432.10	Аранжер	А
2652.02	Аранжер на музички композиции	А
7114.01	Армирач	А
7114.06	Армирач и бетонирач	А
7114.02	Армирач, специјализиран	А
9313.04	Армирачки работник	А
2655.04	Артист	А
2632.03	Археолог	А
2632.04	Археолог - конзерватор	А
5113.03	Археолошки водич	А
2621.01	Архивар	А
2621.02	Архивар за обработка и средување на граѓата	А
2621.03	Архивист	А
4411.03	Архивски службеник	А
4411.02	Архивски службеник за филмотека	А
2161.01	Архитект	А
2163.08	Архитект-дизајнер	А
2161.05	Архитект-истражувач	А
2161.04	Архитект-конзерватор	А
3112.01	Архитектонски техничар	А
3118.01	Архитектонски цртач	А
2162.02	Архитект-пејзажист	А
2161.03	Архитект-проектант	А
3411.07	Асистент во осигурување	А
4416.02	Асистент за кадровски прашања	А
2421.09	Асистент на градоначалник	А
2421.11	Асистент на проект	А
3343.10	Асистент на управител	А
5161.01	Астролог	А
2111.02	Астроном	А
7119.04	Асфалтер	А
7119.05	Асфалтер, специјализиран	А
9312.06	Асфалтерски работник	А
1124.03	Аташе	А
3421.10	Атлетичар	А
2654.05	Аудио инженер	А
3339.01	Аукционер	А
	Б	
5221.01	Бакал	Б
7321.09	Бакропечатар	Б
2131.01	Бактериолог	Б
3141.04	Бактериолошки техничар	Б
2653.06	Балерина	Б
2653.07	Балетски мајстор	Б
5163.02	Балсаматор	Б
4312.04	Банкарски службеник	Б
4211.01	Банкарски службеник на шалтер	Б
5131.02	Бармен	Б
5152.01	Батлер	Б

Шифра	Назив на занимање	
9213.02	Берач на земјоделски производи	Б
9215.03	Берач на лековити билки	Б
9215.02	Берач на шумски плодови	Б
5141.01	Бербер	Б
3311.02	Берзански менувач	Б
3311.03	Берзански посредувач	Б
3311.04	Берзански сензал	Б
7114.03	Бетонирач	Б
7114.04	Бетонирач, специјализиран	Б
2622.09	Библиограф	Б
2622.01	Библиотекар	Б
2622.03	Библиотекар - информатор	Б
2622.04	Библиотекар - каталогизатор	Б
2622.05	Библиотекар - класификатор	Б
2622.02	Библиотекарски конзерватор	Б
4411.01	Библиотекарски службеник	Б
2622.12	Библиотекарски советник	Б
2622.06	Библиотечен реставратор	Б
7313.04	Бижутерист	Б
2421.14	Бизнис аналитичар	Б
5414.09	Билетар	Б
2632.15	Биогеограф	Б
2641.11	Биограф	Б
3259.01	Биоенергетичар	Б
2131.02	Биолог	Б
3141.06	Биолошки техничар	Б
2149.06	Биомедицински инженер	Б
3116.38	Биотехничар - преработка на анимални производи	Б
2131.19	Биофизичар	Б
3212.03	Биохемиски техничар	Б
2131.20	Биохемичар	Б
2636.09	Бискуп	Б
4211.04	Благајник	Б
4211.02	Благајник во банка	Б
4211.03	Благајник во пошта	Б
5230.02	Благајник во трговија	Б
7535.03	Бојадисувач на кожа, специјализиран	Б
7522.23	Бојач на дрвени производи	Б
3421.14	Боксер	Б
3258.02	Болничар практичар	Б
5321.02	Болничка негувателка	Б
5321.01	Болнички послужител	Б
3421.16	Борач	Б
7223.19	Борверист	Б
2131.05	Ботаничар	Б
3141.02	Ботанички техничар	Б
7522.24	Бочвар	Б
7522.25	Бочвар, мајстор	Б
7222.11	Бравар	Б
7222.17	Бравар на флуиди и технички гасови	Б
7222.13	Бравар, мајстор	Б
9510.02	Бришач на стакло на автомобили-уличен	Б
7214.07	Бродобравар	Б
7214.08	Бродобравар, специјализиран	Б

Шифра	Назив на занимање	
8350.07	Бродоводител на внатрешна пловидба	Б
2144.42	Бродоградежен машински инженер	Б
7214.09	Бродолимар	Б
7214.10	Бродолимар, специјализиран	Б
3151.03	Бродомашинист	Б
7214.11	Бродомонтер	Б
7214.12	Бродомонтер, специјализиран	Б
7119.08	Бродоскелар	Б
7115.12	Бродостолар	Б
7214.05	Бродотрасер	Б
7214.06	Бродотрасер, специјализиран	Б
7126.07	Бродоцевкар	Б
7126.08	Бродоцевкар, специјализиран	Б
4419.07	Бродски брокерски службеник	Б
7412.15	Бродски електромеханичар	Б
7412.16	Бродски електромеханичар, специјализиран	Б
3151.01	Бродски инженер	Б
8350.09	Бродски маслар	Б
8350.10	Бродски моторист	Б
8189.14	Бројач на жици	Б
5230.01	Бројач на пари	Б
8189.15	Бројач на пресувани елементи	Б
2412.07	Брокер	Б
7131.05	Брусач и молер на конструкции	Б
7316.01	Брусач на кристално стакло	Б
7316.02	Брусач на кристално стакло, специјализиран	Б
7224.01	Брусач на метал	Б
7512.04	Бурекчија	Б
	В	
7511.05	Вадач на дробови на заклан добиток	В
7511.06	Вадач на дробови на заклана живина	В
7511.07	Вадач на утроба на заклан добиток	В
2651.05	Вајар	В
7313.08	Валач на благороден метал	В
3421.17	Ватерполист	В
2166.04	Веб-дизајнер	В
7533.05	Везач	В
3421.02	Велосипедист	В
2341.16	Вероучители	В
3421.03	Веслач	В
2250.01	Ветеринар	В
2250.05	Ветеринар за домашни миленици	В
2250.06	Ветеринар за здравствена заштита на животните	В
2250.02	Ветеринар за репродукција на животни	В
2250.08	Ветеринар истражувач	В
2250.07	Ветеринар специјалист	В
2250.04	Ветеринар хирург	В
5164.01	Ветеринарен болничар	В
2250.10	Ветеринарен инспектор	В
3240.04	Ветеринарен техничар	В
3240.03	Ветеринарен техничар за вакцинација	В
3240.02	Ветеринарен техничар-инсеминатор	В
2654.09	Видео дизајнер	В
2654.08	Видео инженер	В

Шифра	Назив на занимање	
2654.04	Видео монтажер	В
4419.10	Видеотекар	В
3431.11	Видео техничар	В
1114.02	Вицегувернер на Народната банка	В
1124.04	Вицеконзул	В
2622.07	Виш библиотекар	В
3112.02	Виш градежен техничар	В
2622.08	Виш книжничар	В
3359.04	Виш референт	В
2422.05	Виш соработник	В
3221.02	Виша медицинска сестра	В
2652.43	Водач на група	В
3313.01	Водач на книговодство	В
8350.03	Водач на палуба	В
8350.06	Водач на палуба на внатрешна палуба	В
5411.02	Водач на смена на пожарникари	В
7532.01	Водител на кројачница	В
8350.16	Водител на мала пловечка машина	В
8350.11	Водител на машина	В
8350.12	Водител на машина во внатрешна пловидба	В
8350.18	Водител на палуба на платформа	В
2656.08	Водител на приредба	В
2656.01	Водител на програма	В
2656.02	Водител на програма во диско клуб	В
2656.03	Водител на радиопрограма	В
2342.03	Водител на слободни активности за деца од предучилишна возраст	В
3422.01	Водител на спортска рекреација	В
3422.02	Водител на спортски активности за деца и млади	В
2656.04	Водител на телевизиска емисија	В
5113.09	Водич	В
5113.05	Водич во планини	В
5162.01	Водич на инвалиди	В
5162.02	Водич на слепи	В
7119.06	Водоградител	В
7126.02	Водоинсталатер	В
7126.06	Водоинсталатер и плиноинсталатер	В
7126.03	Водоинсталатер, мајстор	В
2634.09	Воен психолог	В
0110.01	Воено лице	В
8331.01	Возач на автобус	В
8342.10	Возач на автомешалка	В
3258.05	Возач на амбулантна кола	В
8322.02	Возач на брза помош	В
8344.02	Возач на електрични палетни колички	В
8341.03	Возач на земјоделски машини	В
8332.12	Возач на камион	В
8332.13	Возач на камион за ѓубре	В
8344.03	Возач на камион со дигалка	В
9331.02	Возач на количка со педали	В
8322.05	Возач на комби	В
8331.06	Возач на комбибус	В
8332.09	Возач на контејнер	В
8344.04	Возач на контејнерски пренесувач	В
8332.06	Возач на ладилник	В

Шифра	Назив на занимање	
8322.04	Возач на лесни доставни возила	В
8342.08	Возач на машина за асфалтирање	В
8342.07	Возач на машина за вградување на бетонски рабови	В
8342.03	Возач на машина за дупчење и разбивање	В
8342.06	Возач на машина за забивање пилоти	В
8342.05	Возач на машина за инјектирање на земјиште	В
8342.01	Возач на машина за ископ	В
8342.02	Возач на машина за набивање на земјиште	В
8342.09	Возач на машина за работа во земја	В
8342.04	Возач на машина за стабилизација на земјиште	В
8342.30	Возач на машина за чистење на канализација	В
8342.29	Возач на машина за чистење на сообраќајници	В
8331.02	Возач на минибус	В
8311.07	Возач на моторни пружни возила	В
8321.01	Возач на мотоцикл	В
8332.11	Возач на опасни материи	В
8322.01	Возач на патнички автомобили	В
8343.01	Возач на подвижна дигалка	В
8332.05	Возач на посебни товарни возила	В
9331.01	Возач на рачна количка	В
8350.22	Возач на скеле	В
8322.03	Возач на такси	В
8350.17	Возач на такси на вода	В
8341.04	Возач на тешка шумска механизација	В
8332.10	Возач на тешки трактори	В
8344.01	Возач на товарен вилушкар	В
8332.01	Возач на товарно возило	В
8332.02	Возач на товарно возило со приколка	В
8331.03	Возач на трамвај	В
8321.02	Возач на трицикл	В
8331.05	Возач на тролејбус	В
8332.08	Возач на фургон	В
8332.07	Возач на цистерна	В
8331.04	Возач на шинобус	В
8332.03	Возач на шлепер	В
8332.04	Возач на шлепер со полуприколка	В
3115.41	Воздухопловен машински техничар за одржување	В
3153.02	Воздухопловен навигатор	В
7232.06	Воздухопловен реставратор	В
8312.06	Возен манипулант	В
2342.01	Воспитувач	В
2352.07	Воспитувач во завод за деца со посебни потреби	В
2342.04	Воспитувач во предучилишна установа	В
2359.03	Воспитувач во ученички дом	В
3152.03	Втор офицер на машина	В
3152.09	Втор офицер на палуба	В
8141.10	Вулканизер	В
	Г	
8122.07	Галванизер	Г
8122.08	Галванизер, специјализиран	Г
3111.01	Галванотехничари	Г
5113.08	Галериски водич	Г
5414.04	Гардеробер	Г
5161.03	Гатачи	Г

Шифра	Назив на занимање	
1121.02	Генерален директор	Г
1124.05	Генерален конзул на Република Македонија	Г
1122.03	Генерален секретар на Владата на Република Македонија	Г
1114.16	Генерален секретар на политичка партија	Г
1122.01	Генерален секретар на Собранието на Република Македонија	Г
1114.19	Генерален секретар на Стопанската комора на Македонија	Г
2131.07	Генетичар	Г
2632.11	Географ	Г
2165.11	Географ - картограф	Г
2165.03	Геодет топограф	Г
2165.02	Геодет хидрограф	Г
2165.05	Геодетски проектант	Г
3112.13	Геодетски техничар	Г
3112.21	Геодетски техничар за евиденција на државната сопственост	Г
3112.20	Геодетски техничар за евиденција на просторни единици	Г
3112.16	Геодетски техничар за елаборати	Г
3112.17	Геодетски техничар за катастар	Г
3112.18	Геодетски техничар за катастар на водовод	Г
3112.19	Геодетски техничар за хидрографија	Г
3112.14	Геодетски техничар-реститутор	Г
3112.15	Геодетски техничар-фотограметар	Г
3118.02	Геодетски цртач	Г
2114.05	Геолог за геомеханика	Г
2114.03	Геолог за геотермика	Г
2114.04	Геолог за инженерска геологија	Г
2114.01	Геолог за истражување на метални и неметални суровини	Г
2114.11	Геолог за обработка на податоци	Г
2114.09	Геолог за палеонтологија	Г
2114.10	Геолог за петрографија	Г
2114.08	Геолог за семинтологија	Г
2114.06	Геолог за стратиграфија	Г
2114.07	Геолог за тектоника	Г
2114.02	Геолог за хидрологија	Г
2114.18	Геолог истражувач	Г
2114.19	Геолог самостоен истражувач	Г
3112.23	Геометар	Г
2632.14	Геоморфолог	Г
3421.04	Гимнастичар	Г
7123.03	Гипсар	Г
7314.02	Гипсмоделар, специјализиран	Г
7314.01	Гипсомоделар	Г
3434.02	Главен готвач	Г
5131.01	Главен келнер	Г
5413.03	Главен командир	Г
4321.02	Главен магационер	Г
2221.08	Главна медицинска сестра	Г
7316.08	Глазер на керамика	Г
5120.01	Готвач	Г
7313.09	Гравер на благороден метал	Г
7316.04	Гравер на стакло	Г
7316.14	Гравер печаторежач	Г
7119.10	Градежен декоратор	Г
2142.01	Градежен инженер	Г
2142.05	Градежен инженер за аеродроми	Г

Шифра	Назив на занимање	
2142.09	Градежен инженер за висока градба	Г
2142.06	Градежен инженер за градба на железнички пруги	Г
2142.10	Градежен инженер за енергетски постројки	Г
2142.02	Градежен инженер за изградба на сообраќајници	Г
2142.07	Градежен инженер за инвестиции	Г
2142.08	Градежен инженер за ниска градба	Г
2142.18	Градежен инженер за санитарни уреди	Г
2142.11	Градежен инженер на мостоградба	Г
2142.12	Градежен инженер-истражувач	Г
2142.13	Градежен инженер-проектант	Г
7111.03	Градежен работник	Г
7111.02	Градежен работник за одржувања на згради	Г
7119.02	Градежен работник за одржувања на патишта	Г
7119.03	Градежен работник за одржувања на пруги	Г
7125.01	Градежен стаклар	Г
7115.04	Градежен столар	Г
7115.05	Градежен столар, мајстор	Г
3112.03	Градежен техничар	Г
3112.04	Градежен техничар за високоградба	Г
3112.05	Градежен техничар за нискоградба	Г
3112.06	Градежен техничар за хидроградба	Г
3112.07	Градежен техничар калкулант	Г
3112.08	Градежен техничар проектант	Г
3118.03	Градежен цртач	Г
7111.01	Градежни работници со традиционални материјали	Г
3112.09	Градежно-архитектонски техничар	Г
6113.01	Градинар	Г
6113.05	Градинар за насадување	Г
6113.03	Градинар за паркови	Г
6113.02	Градинар, специјалист	Г
9211.05	Градинарски работник	Г
7115.10	Градител на дрвени бродови	Г
7115.11	Градител на дрвени бродови, мајстор	Г
7115.13	Градител на лесни едрилици	Г
7214.13	Градител на метални бродови	Г
7214.14	Градител на метални бродови, специјализиран	Г
1113.01	Градоначалник на град Скопје	Г
1113.02	Градоначалник на единица на локалната самоуправа	Г
5412.06	Граничен полицаец	Г
7323.08	Графичар за доработка	Г
7323.09	Графичар за завршно производство, специјализиран	Г
7321.04	Графичар за фотослог и сметководствен слог, специјализиран	Г
7321.18	Графичар на печатарско производство, специјализиран	Г
7321.34	Графичар на подготовка на производство, специјализиран	Г
7321.23	Графичар слагач / монтер	Г
2166.01	Графички дизајнер	Г
3119.19	Графички техничар	Г
3118.04	Графички цртач	Г
7314.03	Грнчар	Г
5163.01	Гробар	Г
1114.01	Гувернер на Народната банка	Г
	Д	
5311.03	Дадилка	Д
4131.01	Дактилограф	Д

Шифра	Назив на занимање	
3352.01	Даночен извршител	Д
2411.07	Даночен инспектор	Д
2411.06	Даночен советник	Д
3352.02	Даночник	Д
3311.05	Девизен дилер	Д
2411.10	Девизен инспектор	Д
7515.03	Дегустатор на алкохолни пијалаци	Д
7515.02	Дегустатор на безалкохолни пијалаци	Д
7515.04	Дегустатор на вино	Д
7516.04	Дегустатор на тутун	Д
7515.01	Дегустатор на храна	Д
7544.02	Дезинсектор	Д
5329.01	Дезинфектор	Д
1345.01	Декан	Д
3432.08	Декоратер	Д
7316.05	Декоратер на керамика	Д
7316.06	Декоратер на стакло	Д
7316.09	Декоратер со емајл	Д
7316.10	Декоративен сликар	Д
2632.16	Демогеограф	Д
2120.13	Демограф	Д
5242.01	Демонстратор за продажба	Д
7544.03	Дератизер	Д
7511.04	Дерач на кожа	Д
2351.06	Дефектолог	Д
2351.20	Дефектолог во воспитно-образовна установа	Д
2351.19	Дефектолог во здравствена установа	Д
2351.21	Дефектолог во социјално-воспитна установа	Д
2351.16	Дефектолог за лица со моторни нарушувања	Д
2351.18	Дефектолог за лица со нарушувања во однесувањето и учењето	Д
2351.15	Дефектолог за лица со психичка попреченост	Д
2351.17	Дефектолог за лица со развојни нарушувања	Д
2633.12	Дефендолог	Д
2529.01	Дигитален форензичар - специјалист	Д
2163.01	Дизајнер	Д
2166.03	Дизајнер за внатрешно уредување	Д
2163.05	Дизајнер за кожа	Д
2163.07	Дизајнер за накит	Д
2163.06	Дизајнер за обувки и кожна галантерија	Д
2163.04	Дизајнер за текстил и облека	Д
3432.05	Дизајнер на амбалажа	Д
3432.14	Дизајнер на детски играчки	Д
3432.13	Дизајнер на ентериери	Д
2513.05	Дизајнер на интернет-страници	Д
3432.07	Дизајнер на керамика	Д
2163.02	Дизајнер на мебел	Д
2511.04	Дизајнер на систем	Д
2512.02	Дизајнер на софтвер	Д
3432.06	Дизајнер на стакло	Д
7231.09	Дијагностичар на дефекти на возила	Д
2529.03	Дијагностичар на хардвер и софтвер и поправка	Д
4212.07	Дилер во коцкарница	Д
1124.07	Дипломатски претставник	Д
1124.08	Дипломатски советник	Д

Шифра	Назив на занимање	
2619.05	Дипломиран управен правник	Д
2221.01	Дипломирана медицинска сестра	Д
1121.01	Директор	Д
1324.06	Директор за дистрибуција	Д
1439.16	Директор за заштита при работа	Д
1324.05	Директор за набавка	Д
1412.07	Директор за набавка на храна во ресторан	Д
1411.07	Директор за набавка на храна во хотел	Д
1219.01	Директор за неспомнати деловни услуги	Д
1222.02	Директор за односи со јавноста	Д
1213.04	Директор за посредување со претпријатија	Д
1420.06	Директор за промет со недвижности	Д
1211.05	Директор за ревизија на работењето на банките и финансиските организации	Д
1222.01	Директор за реклама	Д
1344.02	Директор за социјално осигурување	Д
1213.02	Директор за стратешко планирање	Д
1346.10	Директор за финансиско посредување	Д
1324.15	Директор на автобуска станица	Д
1123.01	Директор на Агенција	Д
1211.01	Директор на администрација	Д
1324.17	Директор на аеродром	Д
1431.10	Директор на архив	Д
1344.03	Директор на биро за вработување	Д
1342.03	Директор на болница	Д
1439.06	Директор на ветеринарен институт	Д
1439.07	Директор на ветеринарно друштво	Д
1211.04	Директор на внатрешна финансиска контрола	Д
1431.09	Директор на галерија	Д
1323.02	Директор на градежно претпријатие	Д
1311.04	Директор на градинарско претпријатие	Д
1346.06	Директор на дирекција на банка	Д
1412.05	Директор на диско-бар	Д
1343.01	Директор на дом за стари лица	Д
1431.06	Директор на дом на култура	Д
1324.13	Директор на железнички сообраќај	Д
1342.01	Директор на здравствен дом	Д
1342.02	Директор на здравствена установа	Д
1311.01	Директор на земјоделско претпријатије	Д
1439.08	Директор на зоолошка градина	Д
1221.04	Директор на издавачко претпријатие	Д
1439.05	Директор на институт	Д
1213.03	Директор на интерни гласила	Д
1322.03	Директор на каменолом	Д
1411.04	Директор на камп	Д
1412.04	Директор на кафеана	Д
1342.04	Директор на клиника	Д
1221.03	Директор на комерцијална служба	Д
1211.03	Директор на контрола	Д
1311.08	Директор на ловиште	Д
1311.06	Директор на ловоодгледувачко претпријатие	Д
1412.02	Директор на мал ресторан	Д
1411.02	Директор на мал хотел	Д
1420.03	Директор на мало претпријатие за трговија на големо	Д
1420.04	Директор на мало претпријатие за трговија на мало	Д

Шифра	Назив на занимање	
1324.08	Директор на мало складиште	Д
1221.01	Директор на маркетинг	Д
1324.02	Директор на меѓународен патнички сообраќај во претпријатијата	Д
1324.03	Директор на меѓународен товарен сообраќај во претпријатијата	Д
1346.05	Директор на менувачница	Д
1411.03	Директор на мотел	Д
1431.08	Директор на музеј	Д
1221.05	Директор на музичко - сценска продукција	Д
1439.09	Директор на национален парк	Д
1412.06	Директор на ноќен бар	Д
1345.06	Директор на образовна установа	Д
1346.01	Директор на одделение за анализа	Д
1411.05	Директор на одморалиште	Д
1123.07	Директор на орган на државната управа во состав на министерство	Д
1346.03	Директор на осигурителни друштва	Д
1345.03	Директор на основно училиште	Д
1213.01	Директор на плански сектор	Д
1123.09	Директор на подрачна служба	Д
1212.01	Директор на правна, кадровска и општа служба	Д
1324.04	Директор на превоз на опасни материи во претпријатието	Д
1411.09	Директор на преноќувалиште	Д
1324.16	Директор на претпријатие за воздушен сообраќај	Д
1324.19	Директор на претпријатие за други услуги во сообраќајот	Д
1311.03	Директор на претпријатие за земјоделски работи	Д
1411.06	Директор на претпријатие за изнајмување на соби и куќи	Д
1345.05	Директор на претпријатие за интелектуални услуги	Д
1330.07	Директор на претпријатие за информатички услуги	Д
1222.03	Директор на претпријатие за испитување на јавното мислење	Д
1346.07	Директор на претпријатие за книговодствени услуги	Д
1346.08	Директор на претпријатие за книговодствено - финансиски услуги	Д
1330.06	Директор на претпријатие за компјутерски услуги	Д
1439.12	Директор на претпријатие за комунална хигиена	Д
1439.01	Директор на претпријатие за лични услуги	Д
1439.13	Директор на претпријатие за одржување и поправка на моторни возила	Д
1439.14	Директор на претпријатие за одржување и поправка на производи за широка потрошувачка	Д
1439.11	Директор на претпријатие за отстранување на отпадни води	Д
1324.14	Директор на претпријатие за патен сообраќај	Д
1439.02	Директор на претпријатие за перење и чистење	Д
1439.04	Директор на претпријатие за погребални услуги	Д
1324.09	Директор на претпријатие за превоз	Д
1223.02	Директор на претпријатие за развој	Д
1330.02	Директор на претпријатие за телекомуникации	Д
1223.03	Директор на претпријатие за техничко истражување и анализа	Д
1420.01	Директор на претпријатие за трговија на големо	Д
1420.02	Директор на претпријатие за трговија на мало	Д
1324.12	Директор на претпријатие за услуги на патнички агенции	Д
1324.11	Директор на претпријатие за услуги на туристички агенции	Д
1346.09	Директор на претпријатие за финансиски услуги	Д
1439.03	Директор на претпријатие за хемиско чистење	Д
1324.10	Директор на претпријатие за шпедиција	Д
1439.17	Директор на претпријатие и установа, некласифициран на друго место	Д
1420.07	Директор на претпријатија за изнајмување	Д
1341.01	Директор на претшколска установа	Д
1346.02	Директор на приватни агенции и фондови	Д

Шифра	Назив на занимање	
1221.02	Директор на продажба	Д
1323.03	Директор на проектантски завод	Д
1323.04	Директор на проектантско биро	Д
1323.01	Директор на производни и оперативни единици во претпријатие за градежни работи	Д
1321.03	Директор на производно претпријатие	Д
1311.02	Директор на производство во земјоделско стопанство	Д
1311.07	Директор на производство во ловечко претпријатие	Д
1312.02	Директор на производство во рибарско претпријатие	Д
1311.10	Директор на производство во шумско претпријатие	Д
1321.01	Директор на производство и на оперативните единици на претпријатијата во преработувачката	Д
1322.01	Директор на производство и на оперативните единици на претпријатијата во рударството	Д
1322.02	Директор на производство и на оперативните единици на претпријатијата за екстракција на нафта и	Д
1321.02	Директор на производство и на оперативните единици на претпријатијата за снабдување со	Д
1311.05	Директор на расадник	Д
1431.04	Директор на рекреативни центри	Д
1412.01	Директор на ресторан	Д
1312.01	Директор на рибарско претпријатие	Д
1312.03	Директор на риболовно претпријатие	Д
1322.04	Директор на рудник	Д
1439.10	Директор на сектор за механографија	Д
1330.08	Директор на сектор за работна информатика	Д
1330.11	Директор на сектор за технологија и унапредување на работата	Д
1324.07	Директор на складиште	Д
1330.01	Директор на служба за компјутерски услуги	Д
1439.15	Директор на служба за обезбедување	Д
1346.04	Директор на служба за осигурување	Д
1223.01	Директор на служба за развој и истражување	Д
1330.09	Директор на сметачки центар	Д
1344.01	Директор на социјални работи	Д
1431.03	Директор на спортски објект	Д
1345.04	Директор на средно училиште	Д
1431.07	Директор на театар	Д
1221.07	Директор на телевизиска и филмска продукција	Д
1420.05	Директор на трговско претставништво	Д
1324.18	Директор на туристички агенции	Д
1123.05	Директор на управна организација	Д
1431.05	Директор на установа за култура	Д
1344.04	Директор на установа за социјална работа	Д
1431.01	Директор на установа за спорт и рекреација	Д
1221.06	Директор на филмска и видео дејност	Д
1211.02	Директор на финансии и сметководство	Д
1221.08	Директор на фотографија	Д
1411.08	Директор на хостел	Д
1411.01	Директор на хотелско претпријатие	Д
1330.10	Директор на центар за автоматска обработка на податоци	Д
1343.02	Директор на центар за згрижување на стари лица	Д
1324.01	Директор на шпедитерско претпријатие	Д
1311.11	Директор на шумарски расадник	Д
1311.09	Директор на шумарско претпријатие	Д
1349.01	Директори на институции за специјализирани услуги кои не се класифицирани на друго место	Д
1412.03	Директори на угостителски претпријатија	Д
2652.03	Диригент	Д
2652.36	Диригент на оркестар	Д
2652.37	Диригент на хор	Д

Шифра	Назив на занимање	
2656.06	Диск џокеј	Д
4323.02	Диспечер во патен сообраќај	Д
3131.12	Диспечер на транспортен гасен систем, специјализиран	Д
2261.01	Доктор за детска и превентивна стоматологија	Д
2250.03	Доктор по ветеринарна медицина	Д
2211.01	Доктор по медицина	Д
2212.13	Доктор по медицина - детска хирургија	Д
2212.21	Доктор по медицина анестезиолог и реаниматолог	Д
2212.20	Доктор по медицина гинеколог и опстетичар	Д
2212.09	Доктор по медицина дерматолог	Д
2212.08	Доктор по медицина дерматолог и венеролог	Д
2212.36	Доктор по медицина епидемиолог	Д
2212.15	Доктор по медицина за пластична и реконструктивна хирургија	Д
2263.01	Доктор по медицина здравствен еколог	Д
2212.01	Доктор по медицина интернист	Д
2212.03	Доктор по медицина инфектолог	Д
2212.32	Доктор по медицина клинички фармаколог	Д
2212.33	Доктор по медицина клинички фармаколог и токсиколог	Д
2212.14	Доктор по медицина максилофацијален хирург	Д
2211.04	Доктор по медицина на трудот	Д
2212.04	Доктор по медицина невролог	Д
2212.06	Доктор по медицина невропсихијатар	Д
2212.12	Доктор по медицина неврохирург	Д
2211.05	Доктор по медицина општ хирург	Д
2212.17	Доктор по медицина ортопед	Д
2212.18	Доктор по медицина оториноларинголог	Д
2212.19	Доктор по медицина офталмолог	Д
2212.29	Доктор по медицина патолошки анатом	Д
2212.10	Доктор по медицина педијатар	Д
2212.02	Доктор по медицина пневмофтизиолог	Д
2212.05	Доктор по медицина психијатар	Д
2212.07	Доктор по медицина психотерапевт	Д
2212.23	Доктор по медицина радиолог	Д
2212.24	Доктор по медицина радиотерапевт	Д
2212.25	Доктор по медицина радиотерапевт и онколог	Д
2212.34	Доктор по медицина рендгенолог	Д
2212.39	Доктор по медицина специјализант	Д
2212.38	Доктор по медицина стажист	Д
2212.22	Доктор по медицина трансфузиолог	Д
2212.16	Доктор по медицина уролог	Д
2212.11	Доктор по медицина хирург-специјалист	Д
2212.30	Доктор по медицина цитолог	Д
2212.28	Доктор по медицинска микробиологија со паразитологија	Д
2212.26	Доктор по нуклеарна медицина	Д
2211.02	Доктор по општа медицина	Д
2212.35	Доктор по социјална медицина	Д
2212.37	Доктор по спортска медицина	Д
2261.09	Доктор по стоматологија	Д
2261.08	Доктор по стоматологија дентален и орален патолог и пародентолог	Д
2261.07	Доктор по стоматологија дентален патолог и ендодонт	Д
2261.06	Доктор по стоматологија орален патолог	Д
2261.05	Доктор по стоматологија орален хирург	Д
2261.03	Доктор по стоматологија пародонтолог	Д
2261.04	Доктор по стоматологија протетичар	Д

Шифра	Назив на занимање	
2261.11	Доктор по стоматологија специјалист	Д
2261.10	Доктор по стоматологија стажист	Д
2212.31	Доктор по судска медицина	Д
2262.01	Доктор по фармација	Д
2262.08	Доктор по фармација специјалист	Д
2262.07	Доктор по фармација стажист	Д
2212.27	Доктор по физикална медицина и рехабилитација	Д
2211.03	Доктор по школска медицина	Д
2261.02	Доктор стоматолог ортодонт	Д
2622.10	Документарист	Д
2622.11	Документарист-преведувач	Д
5152.03	Домаќин	Д
5152.05	Домаќин за одржување на згради и инсталации	Д
5152.04	Домаќин на клуб	Д
9622.02	Домар	Д
5151.01	Домар на одморалиште	Д
5151.02	Домар на планинарски дом	Д
5151.03	Домар на работничка населба	Д
5151.05	Домар на саемски објекти	Д
5151.06	Домар на спортско-рекреативен центар	Д
5151.04	Домар на студентски дом	Д
5151.07	Домар на хотел	Д
5152.02	Домашен помошник	Д
9111.01	Домашна помошничка	Д
9621.01	Доставувач	Д
9333.12	Дотурач на дрва	Д
2641.03	Драматург	Д
2641.08	Драмски писател	Д
7115.02	Дрводелец	Д
7317.04	Дрводелец, изработувач на домашни ракотворби	Д
7115.03	Дрводелец, мајстор	Д
7522.16	Дрвомоделар	Д
7522.13	Дрворезбар	Д
7522.14	Дрворезбар, специјализиран	Д
7523.03	Дрвотокар	Д
7523.04	Дрвотокар, мајстор	Д
7223.18	Дреар	Д
2659.05	Дресер на животни	Д
5164.03	Дресер на животни	Д
6129.14	Дресер на кучиња	Д
1114.10	Државен правобранител на Република Македонија	Д
1122.05	Државен секретар во министерство	Д
1122.07	Државен советник	Д
3413.11	Други верски работници	Д
5249.01	Други продавачи	Д
3413.01	Други членови на верски редови	Д
8111.01	Дупчач на површински коп	Д
	Ѓ	
3413.20	Ѓакон	Ѓ
	Е	
4322.01	Евидентичар во производство	Е
4322.03	Евидентичар на нормативи	Е
4322.02	Евидентичар на работна листа	Е
7133.06	Еко хигиеничар	Е

Шифра	Назив на занимање	
2133.01	Еколог	Е
2143.03	Еколошки аналитичар	Е
2133.07	Еколошки истражувач	Е
2133.06	Еколошки консултант	Е
2133.08	Еколошки научник	Е
2133.05	Еколошки ревизор	Е
2133.03	Еколошки советник	Е
3141.05	Еколошки техничар	Е
4321.07	Економ	Е
5151.08	Економ	Е
2631.02	Економетричар	Е
2631.03	Економист	Е
2631.04	Економист аналитичар	Е
2631.11	Економист за анализа и планирање	Е
2631.15	Економист за банкарство	Е
2631.19	Економист за даночен систем	Е
2631.14	Економист за девизно работење	Е
2631.24	Економист за деловна информатика	Е
2269.04	Економист за здравствен менаџмент	Е
2631.18	Економист за инвестиции	Е
2631.13	Економист за кредитно-гарантни работи	Е
2631.06	Економист за маркетинг	Е
2631.17	Економист за меѓународна размена	Е
2631.08	Економист за менаџмент	Е
2631.16	Економист за осигурување	Е
2631.12	Економист за платен промет	Е
2631.21	Економист за политика на цени	Е
2631.09	Економист за работа со вредносни хартии	Е
2631.22	Економист за развој	Е
2631.26	Економист за туризам	Е
2631.07	Економист за угостителство	Е
2631.05	Економист за финансии	Е
2631.10	Економист за царински работи	Е
2631.20	Економист советник	Е
2631.23	Економист-комерцијалист	Е
2631.25	Економист-консултант	Е
4311.07	Економски книговодител	Е
4311.09	Економски техничар	Е
7411.06	Електричар во театар и студио	Е
7411.07	Електричар во театар и студио, специјалист	Е
7411.04	Електричар за одржување	Е
7411.05	Електричар за одржување, специјалист	Е
3113.05	Електроенергетски техничар	Е
7212.02	Електрозаварувач	Е
2152.12	Електроинженер за автоматика	Е
2152.14	Електроинженер за автоматско управување со технички системи	Е
2151.03	Електроинженер за високонапонски уреди	Е
2151.02	Електроинженер за електрани	Е
2151.04	Електроинженер за јака струја	Е
2152.11	Електроинженер за мерење и инструментација	Е
2151.05	Електроинженер за мерење на електрична енергија	Е
2151.06	Електроинженер за осветлување	Е
2152.15	Електроинженер за подвижни објекти	Е
2151.07	Електроинженер за пренос и распределба на електрична енергија	Е

Шифра	Назив на занимање	
2151.08	Електроинженер за производство на електрична енергија	Е
2151.09	Електроинженер за регулација и автоматизација	Е
2152.13	Електроинженер за системски мерења	Е
2151.10	Електроинженер за слаба струја	Е
2151.11	Електроинженер-аналитичар	Е
2151.12	Електроинженер-истражувач	Е
2151.13	Електроинженер-конструктор	Е
2151.14	Електроинженер-контролор	Е
2151.15	Електроинженер-проектант	Е
7411.02	Електроинсталатер	Е
7411.08	Електроинсталатер со вештини за енергетска ефикасност на згради	Е
7411.03	Електроинсталатер, специјализиран	Е
3113.08	Електромашински техничар	Е
7412.26	Електромеханичар	Е
7412.21	Електромеханичар за апарати за домаќинство	Е
7412.22	Електромеханичар за апарати за домаќинство, мајстор	Е
7412.09	Електромеханичар за електроенергетика	Е
7412.10	Електромеханичар за електроенергетика, специјализиран	Е
7412.17	Електромеханичар за железничка влеча и возила	Е
7412.18	Електромеханичар за железничка влеча и возила, специјализиран	Е
7412.11	Електромеханичар за железничка електоенергетика	Е
7412.12	Електромеханичар за железничка електоенергетика, специјализиран	Е
7412.23	Електромеханичар за машини за производство	Е
7412.24	Електромеханичар за машини за производство, специјализиран	Е
7412.19	Електромеханичар за мерни инструменти и оклопници	Е
7412.20	Електромеханичар за мерни инструменти и оклопници, специјализиран	Е
7412.25	Електромонтер	Е
7412.02	Електромонтер на енергетски машини и уреди	Е
7412.03	Електромонтер на енергетски машини и уреди, специјализиран	Е
7412.07	Електромонтер на лифтови	Е
8212.04	Електронамотувач	Е
8212.05	Електронамотувач, специјализиран	Е
3255.04	Електротерапевт	Е
3113.01	Електротехничар	Е
3113.17	Електротехничар за дигалки и транспортни средства	Е
3113.04	Електротехничар за дистрибуција на електрична енергија	Е
3113.14	Електротехничар за електрични машини, апарати и уреди	Е
3113.06	Електротехничар за електромотори	Е
3113.15	Електротехничар за железница	Е
3113.18	Електротехничар за инсталација и опрема	Е
3113.12	Електротехничар за мерни инструменти и склопки	Е
3113.13	Електротехничар за опрема на производните машини	Е
3113.16	Електротехничар за пловни објекти	Е
3113.03	Електротехничар за пренос на електрична енергија	Е
3113.02	Електротехничар за производство на електрична енергија	Е
3113.11	Електротехничар на производи за домаќинство	Е
7321.24	Електротипер	Е
3118.05	Електроцртач	Е
2131.16	Ембриолог	Е
2131.23	Ендокринолог	Е
2151.16	Енергетски инспектор	Е
2659.12	Енигматичар	Е
2131.04	Енилог	Е
2131.10	Енолог	Е

Шифра	Назив на занимање	
2145.01	Енолог-технолог	Е
2131.24	Епидемиолог	Е
2636.02	Епископ	Е
2632.05	Етнолог	Е
2652.34	Етномузиколог	Е
	Ж	
4323.03	Железнички диспечер	Ж
5112.02	Железнички кондуктер	Ж
9333.07	Железнички транспортен работник	Ж
5141.03	Женски фризер	Ж
6122.01	Живинар	Ж
9212.03	Живинарски работник	Ж
2659.03	Жонглер	Ж
	З	
3251.02	Забарски асистент	З
3214.12	Забарски протетичар	З
3251.03	Заботехничари	З
7212.03	Заварувач	З
7212.01	Заварувач со гас	З
7212.04	Заварувач, специјализиран	З
7511.12	Закиселувач на месо	З
7511.13	Закиселувач на риба	З
7212.06	Залемувач	З
4213.01	Заложувач	З
1121.03	Заменик на генералниот директор	З
1122.04	Заменик на генералниот секретар на Владата на Република Македонија	З
1122.02	Заменик на генералниот секретар на Собранието на Република Македонија	З
1123.08	Заменик на директор на орган на државната управа во состав на министерство	З
1123.02	Заменик на директорот на Агенција	З
1121.07	Заменик на директорот на претпријатие	З
1123.06	Заменик на директорот на управна организација	З
1112.04	Заменик на министер	З
5413.02	Заменик-заповедник	З
1114.13	Заменик-народен правобранител	З
2141.13	Заменик-управник за производство	З
7542.02	Запалувач на мини во јама	З
7542.01	Запалувач на мини на површински коп	З
5413.01	Заповедник	З
3152.07	Заповедник на брод	З
3152.20	Заповедник на јахта	З
3152.22	Заповедник на платформа	З
3152.23	Заповедник на реморкер	З
7125.02	Застаклувач	З
7125.03	Застаклувач на возила	З
3321.01	Застапник за осигурување	З
3322.05	Застапник -трговски патник	З
2529.04	Заштита и поравка на оштетени податоци	З
2654.06	Звучен дизајнер	З
3253.01	Здравствен работник	З
3257.02	Здравствен советник	З
9311.06	Земач на проби	З
6114.01	Земјоделец за мешани култури	З
2132.18	Земјоделски инженер	З
2132.13	Земјоделски инспектор	З

Шифра	Назив на занимање	
9211.04	Земјоделски работник	З
3142.01	Земјоделски техничар	З
3142.03	Земјоделски техничар за ерозија и мелиорација	З
3142.04	Земјоделски техничар, советник, асистент	З
3142.02	Земјоделски техничар-градинар	З
8341.01	Земјоделски тракторист	З
7313.02	Златар	З
7313.01	Златарски работоводител	З
2131.03	Зоолог	З
3141.03	Зоолошки техничар	З
5164.05	Зоонегувател	З
	Ѕ	
3413.12	Ѕвонар	Ѕ
7112.02	Ѕидар	Ѕ
7112.13	Ѕидар за поплочување на тротоари и улици	Ѕ
7112.12	Ѕидар за споменици од камен	Ѕ
7112.11	Ѕидар и бетонирец	Ѕ
7112.10	Ѕидар и дрводелец	Ѕ
7112.03	Ѕидар мајстор	Ѕ
7112.06	Ѕидар на оџаци	Ѕ
7112.07	Ѕидар на оџаци, специјализиран	Ѕ
7112.08	Ѕидар на печки	Ѕ
7112.09	Ѕидар на печки, специјализиран	Ѕ
7113.02	Ѕидар со камен	Ѕ
7113.03	Ѕидар со камен, специјализиран	Ѕ
7112.04	Ѕидар шамотер	Ѕ
7112.05	Ѕидар шамотер, специјализиран	Ѕ
9313.01	Ѕидарски работник	Ѕ
	И	
2653.02	Играч на класичен балет	И
2653.04	Играч на модерни игри	И
1121.06	Извршен директор	И
1114.38	Извршен директор на Стопанската комора на Македонија	И
3343.04	Извршен секретар во конзуларно претставништво	И
2611.08	Извршител	И
4212.06	Издавач на жетони	И
8160.75	Издвојувач на лековити производи од мед, специјализиран	И
4419.13	Изнајмувач на возила	И
4419.11	Изнајмувач на облека	И
4419.15	Изнајмувач на опрема	И
4419.14	Изнајмувач на пловила	И
4419.12	Изнајмувач на соба	И
7124.04	Изолатер	И
7522.19	Изработувач на алат за графичка амбалажа	И
7512.08	Изработувач на бели печива	И
7536.03	Изработувач на горни делови на обувки	И
7536.06	Изработувач на горни делови на ортопедски обувки	И
7312.03	Изработувач на гудачки инструменти	И
7536.07	Изработувач на долни делови на обувки	И
7317.11	Изработувач на домашни ракотворби, камени предмети	И
7522.17	Изработувач на дрвена спортска опрема	И
7317.07	Изработувач на дрвени играчки	И
7317.05	Изработувач на дрвени обувки	И
7312.06	Изработувач на дувачки музички инструменти	И

Шифра	Назив на занимање	
7534.06	Изработувач на душеци	И
7319.03	Изработувач на играчки	И
7513.05	Изработувач на кашкавал	И
7312.04	Изработувач на клавири	И
7222.12	Изработувач на клучеви	И
7531.13	Изработувач на крзна	И
7211.02	Изработувач на леарски јадра	И
7315.05	Изработувач на леќи	И
7312.01	Изработувач на музички инструменти	И
7318.11	Изработувач на народни носии	И
7312.08	Изработувач на оргули	И
3214.05	Изработувач на ортопедски помагала	И
3214.06	Изработувач на ортопедски помагала, мајстор	И
8131.30	Изработувач на пиротехнички производи	И
7321.05	Изработувач на плочи за браилово писмо	И
7535.01	Изработувач на посебна кожа	И
7317.06	Изработувач на предмети од дрво	И
7317.08	Изработувач на предмети од школки	И
7513.07	Изработувач на путер и маргарин	И
7536.11	Изработувач на ракавици	И
7522.20	Изработувач на рамки за слики	И
2166.07	Изработувач на рекламни материјали	И
7317.10	Изработувач на свеќи	И
7513.04	Изработувач на сирење	И
7513.08	Изработувач на сладолед	И
7314.07	Изработувач на средства за полирање и брусење	И
7317.12	Изработувач на сувенири од дрво	И
7312.02	Изработувач на тамбура	И
7318.10	Изработувач на таписерии	И
7312.07	Изработувач на удирачки музички инструменти	И
7316.15	Изработувач на украси и накит	И
7513.06	Изработувач на урда и други млечни производи	И
7312.05	Изработувач на хармоника	И
3214.03	Изработувач на хируршки инструменти	И
3214.04	Изработувач на хируршки инструменти, специјализиран	И
7318.03	Изработувач на чипки-рачно	И
7532.02	Изработувач на шаблони за облека, специјализиран	И
7318.02	Изработувачи на домашни ракотворби од кожа	И
7318.01	Изработувачи на домашни ракотворби од текстил	И
2659.09	Илузионист	И
2651.06	Илустратор	И
3432.09	Илустратор	И
2636.06	Имам	И
2659.06	Имитатор	И
8212.06	Импрегнирач на електромеханичарски компоненти и склопови	И
2131.09	Имунолог	И
2643.09	Индолог	И
3135.06	Индустриски валалничар	И
3135.09	Индустриски вжарувач	И
2163.03	Индустриски дизајнер	И
3135.10	Индустриски жичар	И
3135.04	Индустриски леар	И
8160.16	Индустриски обработувач на млеко, специјализиран	И
2634.01	Индустриски психолог	И

Шифра	Назив на занимање	
3135.08	Индустриски работник на калење	И
3135.05	Индустриски топилничар	И
3135.07	Индустриски топилничар леар	И
2145.34	Инженер - биотехнолог	И
2114.20	Инженер геолог	И
2114.21	Инженер геофизичар	И
2164.08	Инженер за аеронаутика	И
2161.02	Инженер за архитектура	И
3257.10	Инженер за безбедност и здравје при работа	И
2142.19	Инженер за водовод	И
2164.04	Инженер за воздушен сообраќај	И
2114.12	Инженер за геолошко истражување на лежишта	И
2142.04	Инженер за геотехника	И
2114.15	Инженер за геофизички мерења	И
2114.14	Инженер за геофизичко истражување на карпи	И
2151.17	Инженер за далекуводи	И
2145.03	Инженер за дестилација на катран	И
2143.04	Инженер за екологија	И
2143.05	Инженер за еколошка санација	И
2149.07	Инженер за експлозиви	И
2151.01	Инженер за електроенергетика	И
2151.18	Инженер за електроинсталации	И
2151.19	Инженер за електромонтажа	И
2152.16	Инженер за електроника	И
2152.04	Инженер за електронски компоненти	И
2151.20	Инженер за електроодржување	И
2152.01	Инженер за електротехнички производи	И
2143.01	Инженер за енергија	И
2164.02	Инженер за железнички сообраќај	И
2143.02	Инженер за животна средина	И
2149.01	Инженер за заштита од пожар	И
2141.14	Инженер за индустриска логистика	И
2151.21	Инженер за испитување на електроуреди	И
2142.20	Инженер за канализација	И
2145.04	Инженер за кожарска технологија	И
2511.13	Инженер за компјутерски науки	И
2145.37	Инженер за композитни материјали	И
2143.07	Инженер за контрола на загаденоста на водата	И
2143.06	Инженер за контрола на загаденоста на воздухот	И
2143.08	Инженер за контрола на загаденоста на почвата	И
2164.07	Инженер за контрола на летовите	И
2145.05	Инженер за конфекција	И
2511.11	Инженер за криптографија и безбедност на информации	И
2114.13	Инженер за лабораториско истражување на карпи	И
2152.09	Инженер за медиумски комуникации	И
2152.05	Инженер за медицинска електроника	И
2151.22	Инженер за мернорегулациона техника	И
3152.15	Инженер за наутика за внатрешна пловидба	И
2146.01	Инженер за нафтено рударство	И
2145.38	Инженер за неоргански материјали	И
2114.16	Инженер за обработка на геофизички податоци	И
2152.10	Инженер за обработка на тон и слика	И
2141.01	Инженер за организација на производството	И
2141.02	Инженер за организација на работата	И

Шифра	Назив на занимање	
2141.03	Инженер за организација-методолог	И
2164.03	Инженер за патен сообраќај	И
2149.08	Инженер за површинска заштита	И
3152.14	Инженер за поморска наутика	И
2164.09	Инженер за поморски сообраќај	И
2145.33	Инженер за преработка на анимални производи	И
2145.32	Инженер за производство на тутунов лист	И
2141.04	Инженер за проучување на време и движење (манипулација)	И
2152.08	Инженер за радиокомуникации	И
2152.07	Инженер за радиокомуникациски уреди	И
2151.23	Инженер за радиотехника	И
2164.05	Инженер за речен и езерски сообраќај	И
2512.05	Инженер за роботика и интелигентни системи	И
2146.23	Инженер за рударска заштита	И
2146.02	Инженер за рударско мерење	И
2152.17	Инженер за сигнално-сигурносни уреди	И
2149.03	Инженер за сигурност на работа	И
2152.06	Инженер за сметачка електроника	И
2142.14	Инженер за статика	И
2151.24	Инженер за ТВ механика	И
2153.02	Инженер за телекомуникации	И
2153.01	Инженер за телекомуникациски уреди и мрежи	И
2149.04	Инженер за техничка сигурност	И
2145.06	Инженер за технологија на полимери	И
2164.06	Инженер за транспорт	И
2145.07	Инженер за хемиска технологија	И
2145.36	Инженер за хемиски процеси	И
2142.03	Инженер за хидроградба	И
2151.25	Инженер инструктор за електропостројки	И
2149.05	Инженер контролор за примена на мерки за заштита на работа	И
3151.02	Инженер на бродска електроника	И
2513.01	Инженер на компјутерска графика	И
2511.05	Инженер на систем	И
2522.01	Инженер на систем за опрема	И
2512.03	Инженер на софтвер	И
2146.18	Инженер на црна металургија	И
2163.09	Инженер по архитектура и дизајн - модул Дизајн и технологии на мебел и ентериер	И
2165.12	Инженер по географија	И
2165.15	Инженер по географски информациски системи	И
2165.08	Инженер по геодезија	И
2141.10	Инженер по индустриски менаџмент	И
2511.10	Инженер по информациски технологии	И
2146.11	Инженер по металургија-истражувач	И
2146.12	Инженер по металургија-проектант	И
2146.13	Инженер по металургија-технолог	И
2146.14	Инженер по металургија-технолог за калапирање	И
2146.15	Инженер по металургија-технолог за пресување	И
2146.16	Инженер по металургија-технолог за топење	И
2146.17	Инженер по обоена металургија	И
2144.44	Инженер по производно машинство	И
2132.19	Инженер по фармерско производство	И
2165.09	Инженер рударски геометар	И
2132.20	Инженер-агроном	И
3257.09	Инженер-консултант за заштита при работа	И

Шифра	Назив на занимање	
2146.19	Инженер-металург	И
2146.2	Инженер-металург за обработка на метал	И
2146.21	Инженер-металург за производство и преработка на метал	И
2141.05	Инженер-организатор за технички подготовки на работата	И
2145.02	Инженер-технолог	И
2145.09	Инженер-технолог за градежни материјали	И
2145.10	Инженер-технолог за заштита на средината	И
2145.11	Инженер-технолог за масло и емулзија	И
2145.12	Инженер-технолог за облагородување на метали	И
2145.13	Инженер-технолог за преработка на вода	И
2145.14	Инженер-технолог за преработка на дрво	И
2145.15	Инженер-технолог за преработка на нафта	И
2145.16	Инженер-технолог за прехранбени производи	И
2145.17	Инженер-технолог за производство	И
2145.18	Инженер-технолог за производство на стакло и керамика	И
2145.19	Инженер-технолог за производство на хартија	И
2145.20	Инженер-технолог за развој	И
2145.21	Инженер-технолог за текстил	И
2145.23	Инженер-технолог за фармацевтски производи	И
2145.08	Инженер-технолог истражувач	И
5230.05	Инкасант	И
3355.02	Инспектор во областа на недозволена трговија и растурање на опојна дрога	И
3355.03	Инспектор во службата за безбедност	И
2143.11	Инспектор за водостопанство	И
2142.23	Инспектор за градежништво	И
2511.06	Инспектор за заштита на лични податоци	И
2133.02	Инспектор за заштита на околината и животната средина	И
2149.02	Инспектор за заштита од пожари	И
3257.08	Инспектор за заштита при работа	И
3257.03	Инспектор за здравство	И
3355.04	Инспектор за јавна безбедност	И
3116.42	Инспектор за контрола на квалитет	И
3154.06	Инспектор за контрола на летањето	И
2132.14	Инспектор за лов	И
2424.04	Инспектор за одбрана	И
2164.10	Инспектор за патен сообраќај	И
2142.25	Инспектор за противправни градби	И
3257.07	Инспектор за радиоактивна заштита	И
3355.05	Инспектор за разбојништво, тешки кражби, измами, фалсификати и криење	И
2132.15	Инспектор за риболов	И
3257.06	Инспектор за санитарни безбедни услови на храната	И
3355.01	Инспектор за спречување на стопански криминал	И
2153.03	Инспектор за телекомуникации	И
3322.15	Инспектор за трговија	И
2423.07	Инспектор за труд	И
3322.16	Инспектор за туризам	И
2142.26	Инспектор за урбанизам	И
2142.24	Инспектор за хидроградежништво	И
2424.05	Инспектор за цивилна заштита	И
4212.04	Инспектор на игрите во казино	И
2144.43	Инспектор на парни котли	И
7127.03	Инсталатер за греење, климатизација и вентилација со вештини за енергетска ефикасност на згради	И
7127.01	Инсталатер на греење и климатизација	И
7127.02	Инсталатер на греење и климатизација, мајстор	И

Шифра	Назив на занимање	
2359.08	Инструктор во ученичка работилница	И
2359.09	Инструктор во центар за образование	И
5165.01	Инструктор за возење	И
2359.10	Инструктор за вонучилишно образование	И
2359.06	Инструктор за образование на кадри	И
3423.01	Инструктор по аеробик	И
3423.03	Инструктор по боди билдинг	И
3423.05	Инструктор по едрење	И
3423.04	Инструктор по јавање	И
3153.09	Инструктор по летање	И
3423.06	Инструктор по пливање	И
5165.02	Инструктор по практична настава	И
2359.07	Инструктор по практична обука во стручно училиште	И
3423.07	Инструктор по рекреативни спортови	И
3423.02	Инструктор по фитнес	И
3214.08	Инструментален оптичар	И
3214.09	Инструментален оптичар, мајстор	И
5244.03	Интернет-продавач	И
2519.01	Информатичар	И
3513.02	Информатичар на систем	И
2511.12	Информатички инженер	И
3116.37	Испитувач на квалитетот на индустриските процеси	И
3116.36	Испитувач на квалитетот на производите	И
3113.21	Испитувач на квалитетот на услугите	И
4323.10	Испраќач во градскиот сообраќај	И
4323.08	Испраќач на автобуси	И
4323.09	Испраќач на возови	И
2633.01	Историчар	И
2633.14	Историчар - архивист	И
2633.02	Историчар генеолог	И
2633.03	Историчар на уметност	И
2633.04	Историчар стручен соработник	И
2359.04	Истражувач на воспитни науки	И
4227.03	Истражувач на јавното мислење	И
4227.02	Истражувач на пазарот	И
2619.03	Истражувач на правни науки	И
2165.06	Истражувач по геодезија	И
2132.16	Истражувачи во агрономијата	И
2132.17	Истражувачи во шумарството	И
3230.02	Исцелувачи, лекување без лекови	И
3230.03	Исцелувачи со молитва	И
3230.01	Исцелувачи, лекување со растенија	И
	Ј	
3343.11	Јавен администратор	Ј
1114.08	Јавен обвинител во Вишо јавно обвинителство	Ј
1114.09	Јавен обвинител на основно јавно обвинителство	Ј
1114.07	Јавен обвинител на Република Македонија	Ј
6210.06	Јагленар	Ј
7318.12	Јажар и изработувач на врвки	Ј
3413.02	Јеромонах	Ј
7313.03	Јувелир	Ј
	К	
7221.09	Казанџија	К
3421.07	Кајакар	К
4311.08	Калкулант	К

Шифра	Назив на занимање	
3413.03	Калуѓер (калуѓерка)	К
3153.01	Капетан на авион	К
3421.27	Каратист	К
2636.07	Кардинал	К
2651.07	Карикатурист	К
2165.01	Картограф	К
3112.12	Картограф	К
3118.08	Картографски цртач	К
5230.09	Касиер	К
2655.05	Каскадер	К
5246.05	Кафе-кувар	К
5131.03	Келнер	К
7314.06	Керамичар	К
8181.09	Керамичар на сурови производи	К
3432.12	Кетеринг работник	К
2131.26	Кинезиолог	К
3521.14	Кинооператор	К
6223.03	Китоловец	К
7535.04	Класер на кожа, специјализиран	К
3413.13	Клерик	К
7113.01	Клесар	К
8111.14	Клесар, мајстор	К
2112.05	Климатолог	К
8113.13	Клинер	К
2265.02	Клинички нутриционист	К
2634.02	Клинички психолог	К
2262.02	Клинички фармацевт	К
7321.38	Клишер	К
2659.01	Кловн	К
7323.06	Книговезец	К
7323.05	Книговезец за рачен вез	К
7323.03	Книговезец на меко везење	К
7323.04	Книговезец на тврдо везење	К
7323.07	Книговезец, мајстор	К
3313.02	Книговодител	К
4313.01	Книговодител за пресметка на плата	К
4311.01	Книговодител на залихи	К
7321.07	Книгопечатар	К
7221.02	Ковач	К
7221.04	Ковач, мајстор	К
7535.02	Кожар	К
7536.12	Кожен галантерист	К
5142.01	Козметичар	К
7522.26	Колар	К
7522.27	Колар, мајстор	К
7511.03	Колач	К
7511.09	Колач на живина	К
7511.08	Колач на животни	К
7511.10	Колбасичар	К
3152.11	Командант на брод на внатрешна пловидба	К
5413.04	Командир	К
5411.01	Командир на пожарна	К
2642.02	Коментатор	К
3322.08	Комерцијален експедитер	К

Шифра	Назив на занимање	
4419.06	Комерцијален службеник	К
3322.01	Комерцијалист	К
2413.03	Комерцијалист за внатрешна трговија	К
3322.03	Комерцијалист за внатрешна трговија	К
2413.02	Комерцијалист за надворешна трговија	К
3322.02	Комерцијалист за надворешна трговија	К
2659.04	Комичар	К
3512.05	Компјутерски администратор	К
2166.08	Компјутерски аниматор	К
2356.01	Компјутерски обучувач	К
3512.04	Компјутерски техничар	К
2143.09	Комунален инспектор	К
8160.45	Кондитори	К
5112.01	Кондуктер	К
5112.03	Кондуктер во автобус	К
2651.08	Конзерватор	К
2621.04	Конзерватор во уметнички галерии	К
2621.11	Конзерватор за заштита на културното наследство	К
2621.05	Конзерватор за заштита на природни објекти	К
2621.06	Конзерватор за музикологија	К
1124.06	Конзул на Република Македонија	К
3432.02	Конструктор на облека	К
2412.06	Консултант за хартии од вредност	К
4311.04	Контер	К
3154.01	Контролор за авионски утовар	К
3154.02	Контролор за авиосообраќај	К
4323.11	Контролор за безбедност во сообраќајот	К
3116.40	Контролор за квалитет на производство	К
3321.03	Контролор за осигурување (луѓе и имоти)	К
4323.05	Контролор на автобуски сообраќај	К
3122.04	Контролор на гумени производи	К
3122.05	Контролор на дрвени производи	К
3122.03	Контролор на електрични производи	К
4323.06	Контролор на железница	К
4212.05	Контролор на игрите во казино	К
3321.04	Контролор на инкаса на живот	К
3154.04	Контролор на испраќање на патници со авион	К
3431.08	Контролор на камера	К
3116.41	Контролор на квалитет	К
3154.03	Контролор на летање на кула	К
5112.04	Контролор на линија	К
3122.02	Контролор на метални производи	К
3135.02	Контролор на металуршки процеси и производи	К
8181.01	Контролор на минеролошки процеси и производи	К
7513.01	Контролор на млеко	К
3511.01	Контролор на оперативна подготовка на податоци	К
7321.20	Контролор на печатарски производи	К
3122.06	Контролор на пластични производи	К
3154.05	Контролор на полетување и слетување	К
4412.03	Контролор на пошта	К
7311.13	Контролор на прецизни инструменти	К
7522.28	Контролор на производи од дрва	К
3139.04	Контролор на робот	К
7315.09	Контролор на стаклени производи	К

Шифра	Назив на занимање	
4223.04	Контролор на телефонскиот сообраќај	К
7531.10	Контролор на шиени и слични производи	К
3153.08	Координатор на воздушен сообраќај	К
3352.05	Координатор на даночно одделение	К
2421.10	Координатор на проект	К
7317.13	Копаничар	К
9312.01	Копач на дупки	К
3153.05	Копилот на авион	К
4413.02	Коректор	К
2653.01	Кореограф	К
3343.03	Кореснодент	К
3152.16	Кормилар	К
8350.02	Кормилар	К
8350.04	Кормилар на внатрешна пловидба	К
8350.05	Кормилар на реморкер	К
9214.03	Косач на трева	К
2651.13	Костимограф	К
7213.10	Котлар	К
7213.11	Котлар, мајстор	К
9332.01	Кочијаш	К
8312.02	Кочничар	К
3421.08	Кошаркар	К
3432.01	Креатор за облека	К
3432.04	Креатор и конструктор за кожна галантерија	К
3432.03	Креатор и конструктор за обувки	К
3421.09	Кревач на тегови	К
3312.04	Кредитен контролор	К
7531.11	Крзнар	К
7531.12	Крзнар, мајстор	К
2632.12	Криминалист	К
3355.06	Криминалистички инспектор	К
3355.08	Криминалистички лаборант	К
3355.07	Криминалистички референт	К
3355.09	Криминалистички техничар	К
3355.10	Криминалистички фототехничар	К
2632.06	Криминолог	К
2642.03	Критичар	К
7121.04	Кровопокривач со вештини за енергетска ефикасност на згради	К
7531.01	Кројач	К
7531.06	Кројач во сценографија, специјализиран	К
7532.08	Кројач на горни делови на обувки	К
7531.03	Кројач на женска облека, мајстор	К
7532.10	Кројач на крзно и кожа	К
7532.03	Кројач на лесна облека	К
7532.06	Кројач на материјали за тапацирање	К
7531.04	Кројач на машка облека, мајстор	К
7531.05	Кројач на облека, мајстор	К
7532.07	Кројач на текстил	К
7532.04	Кројач на тешка облека	К
7532.05	Кројач на трикотажна облека	К
7531.02	Кројач, мајстор	К
4212.02	Крупие	К
8113.14	Кулар	К
9621.06	Курир	К
2621.07	Кустос	К
2621.08	Кустос документарист	К

Шифра	Назив на занимање	
	Л	
3212.05	Лаборантски дијагностичар	Л
7132.05	Лакер	Л
7132.03	Лакер на произведена стока	Л
7313.06	Леар на благороден метал	Л
7211.01	Леар на калапи	Л
7314.04	Леар на керамички производи	Л
7211.04	Леар на метали	Л
7211.05	Леар на метали, мајстор	Л
7321.21	Леар на печатарски букви	Л
7321.22	Леар на стереотипски плочи	Л
2643.03	Лексикограф	Л
2643.01	Лектор	Л
2353.01	Лектор по странски јазици	Л
9510.03	Лепач на плакати	Л
4311.05	Ликвидатор	Л
3321.12	Ликвидатор на штети	Л
2642.08	Ликовен уредник	Л
7213.01	Лимар	Л
7213.02	Лимар, мајстор	Л
2643.10	Лингвист	Л
7321.29	Литографски работник	Л
6224.01	Ловец	Л
5113.04	Ловечки водич	Л
5419.01	Ловочувар	Л
2266.03	Логопед	Л
8311.05	Ложач на парна локомотива	Л
8182.01	Ложач на парни котли	Л
8182.02	Ложач на парни котли со рачно ложење	Л
3132.01	Ложач на централно греење	Л
6112.02	Лозар	Л
6112.03	Лозар-подрумар	Л
9211.03	Лозарски работник	Л
3142.06	Лозарски техничар	Л
	М	
4321.06	Магацински службеник	М
4321.03	Магационер	М
4321.04	Магационер за алат	М
4321.08	Магационер за гориво и мазиво	М
4321.05	Магационер за издавање на алат	М
4321.09	Магационер за резервни делови	М
9333.13	Магационерски работник	М
2659.02	Магионичар	М
7522.18	Мајстор за дрвена спортска опрема	М
7522.05	Мајстор за изработка на стилски мебел	М
3139.02	Мајстор за осветлување	М
7522.21	Макетар	М
7119.12	Малтерџија	М
3413.04	Манастирски настојник	М
4323.01	Маневарски диспечер	М
8312.01	Маневрист	М
5241.01	Манекен	М
5142.02	Маникир	М
3321.05	Манипулант за осигурување	М

Шифра	Назив на занимање	
3321.09	Манипулант за осигурување на животи	М
3321.06	Манипулант за осигурување на имот	М
3321.07	Манипулант за осигурување на сообраќај	М
3321.08	Манипулант за осигурување од незгоди	М
9329.08	Манипулант на течен нафтен гас	М
8131.33	Манипулатор во производството на експлозивни материјали	М
2431.04	Маркетинг агент	М
5142.05	Масер	М
3255.02	Масер-медицински	М
5142.04	Маскер	М
2120.02	Математичар	М
2120.06	Математичар за операциони истражувања	М
2120.04	Математичар истражувач	М
2120.03	Математичар програмер	М
3313.04	Материјален книговодител	М
4311.03	Материјален книговодител	М
3343.08	Матичар	М
3343.07	Матичар управник	М
7233.70	Машинобравар	М
7233.71	Машинобравар, мајстор	М
8311.01	Машиновозач за маневар на дизел влечни возила	М
8311.03	Машиновозач за маневар на електрични влечни возила	М
8311.02	Машиновозач на дизел влечни возила	М
8311.04	Машиновозач на електрични влечни возила	М
8311.06	Машиновозач на парна локомотива	М
2144.41	Машински инженер	М
7221.03	Машински ковач	М
7211.03	Машински леарски калапар	М
2144.06	Машински проектант на постројки	М
2144.04	Машински проектант на постројки во процесна индустрија	М
7321.02	Машински словослагач	М
3115.46	Машински техничар	М
3115.32	Машински техничар за монтажни работи	М
3115.43	Машински техничар за одржување на бродска опрема	М
3115.44	Машински техничар за одржување на водоводна мрежа	М
3115.40	Машински техничар за одржување на градежни машини	М
3115.38	Машински техничар за одржување на енергетски постројки	М
3115.34	Машински техничар за одржување на земјоделска механизација	М
3115.39	Машински техничар за одржување на металуршка опрема	М
3115.45	Машински техничар за одржување на опрема	М
3115.35	Машински техничар за одржување на патнички возила	М
3115.42	Машински техничар за одржување на плинска мрежа	М
3115.37	Машински техничар за одржување на производна опрема	М
3115.33	Машински техничар за одржување на процесна опрема	М
3115.36	Машински техничар за одржување на шински возила	М
3115.31	Машински техничар за преработка на пластични маси	М
3115.47	Машински техничар-автоматичар и информатичар	М
2144.29	Машински технолог за одржување на енергетски постројки	М
2144.28	Машински технолог за одржување на металуршка опрема	М
2144.27	Машински технолог за одржување на процесна опрема	М
3118.07	Машински цртач	М
5141.02	Машки фризер	М
3221.01	Медицинска сестра	М
3222.01	Медицинска сестра - бабица	М

Шифра	Назив на занимање	
3221.03	Медицинска сестра - техничар	M
2221.04	Медицинска сестра за интензивна нега	M
2221.06	Медицинска сестра за офталмолошка нега	M
2221.05	Медицинска сестра за патронажна нега	M
2222.01	Медицинска сестра за породилно-гинеколошка здравствена нега	M
2221.07	Медицинска сестра за психијатриска нега	M
2221.03	Медицинска сестра-анестезиолог	M
2221.02	Медицинска сестра-специјалист	M
3344.02	Медицински административен помошник	M
3256.01	Медицински асистент	M
3258.01	Медицински болничар	M
3252.02	Медицински евидентичар	M
3212.06	Медицински лабораториски аналитичар	M
3252.03	Медицински секретар	M
3344.01	Медицински секретар	M
3344.03	Медицински стенограф	M
3258.04	Медицински техничар - трансфузиолог	M
3258.03	Медицински техничар за итни случаи	M
2111.05	Медицински физичари	M
3212.04	Медицинско-лабораториски техничар	M
2421.07	Менаџер	M
2141.12	Менаџер за производство и продажба	M
2421.16	Менаџер по бизнис администрација	M
2511.09	Менаџер по информациски системи	M
2421.13	Менаџер по рурален туризам	M
2421.15	Менаџер по туризам	M
4211.05	Менувач на пари	M
8172.10	Мерач и врзувач на фурнир	M
7511.01	Месар	M
7511.02	Месар-мајстор	M
7223.13	Металобрусач	M
7223.14	Металобрусач, специјализиран	M
7223.07	Металоглодач	M
7223.08	Металоглодач, специјализиран	M
7222.14	Металомоделар	M
7222.15	Металомоделар, специјализиран	M
7213.03	Металопојасер	M
7223.12	Металостругар	M
7223.06	Металотокар	M
8121.05	Металург на обоени метали	M
3117.15	Металуршки техничар за преработка и термичка обработка	M
9613.03	Метач на пазари	M
9613.04	Метач на паркови	M
2112.01	Метеоролог	M
2112.02	Метеоролог-прогнозер	M
7319.02	Метлар	M
2632.07	Методолог	M
7421.20	Механичар електроничар	M
7421.21	Механичар електроничар, специјализиран	M
7311.08	Механичар за баждарење на мерни инструменти	M
7311.09	Механичар за баждарење на мерни инструменти, специјализиран	M
7311.04	Механичар за ваги	M
7311.05	Механичар за ваги, мајстор	M
7234.01	Механичар за велосипеди	M

Шифра	Назив на занимање	
7231.06	Механичар за возила за внатрешен транспорт	М
7421.08	Механичар за електронски мерни и управувачки уреди	М
7421.07	Механичар за енергетско-електронски уреди, специјализиран	М
3214.01	Механичар за медицинска и лабораториска опрема	М
3214.02	Механичар за медицинска и лабораториска опрема, мајстор	М
7231.02	Механичар за мотори	М
7231.03	Механичар за мотори, мајстор	М
7231.07	Механичар за пружни возила за внатрешен транспорт	М
7231.08	Механичар за пружни возила, специјализиран	М
7233.39	Механичар за пумпи, специјализиран	М
7311.06	Механичар за уреди за мерење и регулација	М
7311.07	Механичар за уреди за мерење и регулација, мајстор	М
7233.40	Механичар на алатни машини	М
7233.41	Механичар на алатни машини, мајстор	М
7422.09	Механичар на аудио и видеотехника	М
7422.10	Механичар на аудио и видеотехника, специјализиран	М
7233.42	Механичар на бродски машини	М
7233.43	Механичар на бродски машини, специјализиран	М
7421.14	Механичар на воздухопловна електроника	М
7421.15	Механичар на воздухопловна електроника, специјализиран	М
7233.53	Механичар на градежни машини	М
7233.54	Механичар на градежни машини, специјализиран	М
7233.46	Механичар на графички машини	М
7233.47	Механичар на графички машини, специјализиран	М
7421.12	Механичар на електронски канцелариски машини	М
7421.13	Механичар на електронски канцелариски машини, специјализиран	М
7422.05	Механичар на електронски сигнални уреди	М
7422.06	Механичар на електронски сигнални уреди, мајстор	М
7233.27	Механичар на енергетска опрема	М
7233.28	Механичар на енергетска опрема, специјализиран	М
7233.59	Механичар на земјоделска механизација	М
7233.60	Механичар на земјоделска механизација, мајстор	М
7233.67	Механичар на индустриска опрема	М
7233.68	Механичар на индустриска опрема, специјализиран	М
7233.57	Механичар на конфекциски машини	М
7233.58	Механичар на конфекциски машини, специјализиран	М
7233.49	Механичар на машини за кожарство и чевларство	М
7233.50	Механичар на машини за кожарство и чевларство, специјализиран	М
7233.44	Механичар на машини за преработка на неметали	М
7233.45	Механичар на машини за преработка на неметали, специјализиран	М
7233.65	Механичар на машини за уреди	М
7233.66	Механичар на машини за уреди, мајстор	М
7233.48	Механичар на машини за хидраулика, специјализиран	М
7421.11	Механичар на медицинска електроника	М
7233.23	Механичар на металуршка опрема	М
7233.24	Механичар на металуршка опрема,специјализиран	М
7233.29	Механичар на опрема за греење	М
7233.30	Механичар на опрема за греење, специјализиран	М
7233.37	Механичар на опрема за компресори	М
7233.38	Механичар на опрема за компресори, специјализиран	М
7233.33	Механичар на постројки за полнење и пакување	М
7233.34	Механичар на постројки за полнење и пакување, специјализиран	М
7421.18	Механичар на пресметувачка опрема	М
7421.19	Механичар на пресметувачка опрема, специјализиран	М

Шифра	Назив на занимање	
7233.63	Механичар на претоварна механизација	М
7233.64	Механичар на претоварна механизација, специјализиран	М
7421.09	Механичар на производствени машини	М
7421.10	Механичар на производствени машини, специјализиран	М
7233.35	Механичар на производствени постројки	М
7233.36	Механичар на производствени постројки, специјализиран	М
7233.25	Механичар на процесна опрема	М
7233.26	Механичар на процесна опрема, специјализиран	М
7233.55	Механичар на рударски машини	М
7233.56	Механичар на рударски машини, специјализиран	М
7421.16	Механичар на студиски тонски и видеоуреди	М
7421.17	Механичар на студиски тонски и видеоуреди, специјализиран	М
7233.51	Механичар на текстилни машини	М
7233.52	Механичар на текстилни машини, специјализиран	М
7422.07	Механичар на телекомуникациска опрема	М
7422.08	Механичар на телекомуникациска опрема, специјализиран	М
7422.14	Механичар на телекомуникациски уреди	М
7422.15	Механичар на телекомуникациски уреди, специјализиран	М
7233.31	Механичар на уреди за ладење и климатизери	М
7233.32	Механичар на уреди за ладење и климатизери, мајстор	М
7233.61	Механичар на шумска механизација	М
7233.62	Механичар на шумска механизација, специјализиран	М
3421.11	Мечувалец	М
8131.34	Мијач на експлозив	М
9123.01	Мијач на прозорци	М
9412.02	Мијач на садови	М
9613.02	Мијач на улици	М
2131.08	Микробиолог	М
3431.06	Микрофотограф	М
3521.02	Миксер на слика	М
3521.05	Миксер на тон	М
3413.05	Милосрдна сестра	М
7542.04	Минер	М
1112.03	Министер	М
2636.01	Митрополит	М
7513.02	Млекар	М
7513.03	Млекар, мајстор	М
3116.19	Млекарски техничар	М
7532.11	Моделар за текстил	М
7522.15	Моделар на калапи и потпетици	М
7321.25	Моделар, електротип	М
7321.26	Моделар, стереотип	М
5241.02	Моден модел	М
2641.07	Модератор	М
7531.09	Модист	М
2131.17	Молекуларен биолог	М
2131.06	Молекуларен ботаничар	М
7131.02	Молер	М
3413.06	Монах (монашка)	М
7321.40	Монтажер во печатарство	М
3521.06	Монтажер на слика и тон	М
7126.12	Монтер за санитарна инсталација	М
7119.13	Монтер за сувомонтажни елементи	М
7233.12	Монтер на алатни машини	М

Шифра	Назив на занимање	
7233.13	Монтер на алатни машини, специјализиран	М
7422.03	Монтер на аудиовизуелна електроника, специјализиран	М
7233.14	Монтер на бродска опрема	М
7233.15	Монтер на бродска опрема, специјализиран	М
7234.02	Монтер на велосипеди	М
7119.01	Монтер на градежни елементи	М
7119.07	Монтер на градежни скели	М
7233.10	Монтер на дигалки	М
7233.11	Монтер на дигалки, специјализиран	М
7412.08	Монтер на електрични апарати за домаќинство	М
7412.04	Монтер на електрични машини и опрема	М
7412.05	Монтер на електрични мерни инструменти	М
7413.01	Монтер на електрични мрежи	М
7413.02	Монтер на електрични мрежи, специјализиран	М
7421.06	Монтер на електронска опрема	М
7421.03	Монтер на електронски инструменти, специјализиран	М
7233.04	Монтер на енергетска опрема	М
7233.05	Монтер на енергетска опрема, специјализиран	М
7233.18	Монтер на земјоделски машини	М
7233.19	Монтер на земјоделски машини, специјализиран	М
7233.08	Монтер на индустриски транспортни средства	М
7233.09	Монтер на индустриски транспортни средства, специјализиран	М
7233.21	Монтер на машини	М
7233.22	Монтер на машини, специјализиран	М
7522.29	Монтер на мебел	М
7421.04	Монтер на медицинска електроника, специјализиран	М
7222.08	Монтер на мерни инструменти	М
7214.02	Монтер на метални конструкции	М
7214.03	Монтер на метални конструкции, специјализиран	М
7231.11	Монтер на моторни возила	М
7411.01	Монтер на нисконапонски инсталации	М
7233.06	Монтер на опрема за греење и ладење	М
7233.07	Монтер на опрема за греење и ладење, специјализиран	М
7233.02	Монтер на процесна опрема	М
7233.03	Монтер на процесна опрема, специјализиран	М
7422.04	Монтер на радио-телевизиска електроника, специјализиран	М
7412.06	Монтер на расклопни уреди	М
7421.02	Монтер на сигнална електроника, специјализиран	М
7421.05	Монтер на сметачка електроника, специјализиран	М
7233.16	Монтер на текстилни машини	М
7233.17	Монтер на текстилни машини, специјализиран	М
7422.02	Монтер на телевизиски антени	М
7422.01	Монтер на телекомуникациска електроника, специјализиран	М
7422.12	Монтер на телекомуникациски уреди	М
7422.13	Монтер на телекомуникациски уреди, специјализиран	М
7126.10	Монтер на цевовод	М
7126.11	Монтер на цевовод, специјализиран	М
7215.01	Монтер на челични јажиња и жици	М
8350.01	Морнар	М
8350.14	Морнар моторист	М
8350.13	Морнар на пристаниште	М
6223.02	Морски рибар	М
6221.04	Мрестилиштен одгледувач	М
5113.02	Музејски водич	М

Шифра	Назив на занимање	
2621.13	Музејски едукатор	М
2621.09	Музејски конзерватор	М
2621.10	Музејски лаборант	М
4411.06	Музејски службеник	М
2652.35	Музиколог	М
2652.44	Музичар во група	М
2652.39	Музичар во ноќен клуб	М
2652.40	Музичар на улица	М
2642.07	Музички уредник	М
2166.06	Мултимедијален аниматор	М
2166.05	Мултимедијален дизајнер	М
2636.05	Муфтија	М
	Н	
2412.02	Набавно-продажен референт	Н
7521.05	Навлажнувач на дрво	Н
2636.08	Надбискуп	Н
3121.03	Надгледувач во рудник	Н
3341.06	Надгледувач на внесувач на податоци	Н
3122.01	Надгледувач на индустриско производство	Н
3341.05	Надгледувач на службеници	Н
2151.26	Надзорен електроинженер за трансформаторска станица	Н
3112.10	Надзорен техничар за канали и мостови	Н
5413.06	Надзорник	Н
3123.04	Надзорник во градежништвото	Н
5222.02	Надзорник во продавница	Н
3123.02	Надзорник за високоградба	Н
3123.03	Надзорник за нискоградба	Н
3112.11	Надзорник на градежни работи	Н
5419.02	Надзорник на природни паркови	Н
2656.07	Најавувач на програма	Н
7522.22	Нанесувач на кит на дрво	Н
5230.07	Наплатувач на паркинг	Н
5230.08	Наплатувач на патарина	Н
1114.12	Народен правобранител (Омбудсман)	Н
2341.03	Наставник	Н
2352.09	Наставник - олигофренопедагог	Н
2341.15	Наставник / помошен кадар	Н
2352.01	Наставник за деца со развојни тешкотии	Н
2352.06	Наставник за лица со нарушувања во однесувањето	Н
2352.02	Наставник за лица со оштетен вид	Н
2352.03	Наставник за лица со оштетен слух	Н
2352.04	Наставник за ментално ретардирани лица	Н
2342.05	Наставник за предучилишно образование	Н
2352.05	Наставник за телесно инвалидизирани лица	Н
2341.14	Наставник по биологија	Н
2353.15	Наставник по влашки јазик	Н
2341.06	Наставник по географија	Н
2341.11	Наставник по информатика	Н
2341.05	Наставник по историја	Н
2341.07	Наставник по ликовно воспитување	Н
2341.04	Наставник по мајчин јазик и литература	Н
2341.10	Наставник по математика	Н
2354.05	Наставник по музичко воспитување	Н
2341.09	Наставник по основи на техниката и производството	Н

Шифра	Назив на занимање	
2353.14	Наставник по странски јазик	Н
2341.12	Наставник по физика	Н
2341.08	Наставник по физичко воспитување	Н
2341.13	Наставник по хемија	Н
3152.17	Наутичар	Н
3152.18	Наутичар за внатрешна пловидба	Н
3117.08	Нафтено-рударски техничар за јами	Н
3117.07	Нафтено-рударски техничар за подготвителни работи	Н
3117.09	Нафтено-рударски техничар за санациско работење во јамите	Н
3117.10	Нафтено-рударски техничар за хидродинамички мерења	Н
3355.12	Началник на полиција	Н
5322.01	Негувател на болни лица (во куќа)	Н
5311.05	Негувател на деца во градинка	Н
5322.02	Негувател на лица со развојни тешкотии	Н
5322.03	Негувател на стари и немоќни лица	Н
5311.01	Негувателка на деца (домашна)	Н
1114.33	Нераспределени високи функционери	Н
8131.08	Нијансер на средства за премачкување	Н
2642.01	Новинар	Н
9621.07	Носач	Н
2611.07	Нотар	Н
3411.08	Нотарски приправник	Н
4411.07	Нотен архивар	Н
2111.06	Нуклеарен физичар	Н
7541.01	Нуркач	Н
6221.05	Нуркач по школки и корали	Н
2265.01	Нутриционист	Н
2265.06	Нутриционист - инженер технолог	Н
	О	
5414.11	Обезбедувач (заштита на лица и имот)	О
9629.01	Обиколувач, дистрибутер (малопродажба)	О
7211.06	Обликувач на метали	О
8111.12	Обработувач на камени блокови	О
7214.04	Обработувач на конструкциско железо	О
7213.12	Обработувач на лим	О
8143.07	Обработувач на материјали во картонажа	О
7323.02	Обработувач на материјали во книговезница	О
8143.06	Обработувач на материјали во преработката на хартија	О
7223.17	Обработувач на метал со одвојување на честички	О
7221.05	Обработувач на метали со топлинска постапка	О
7221.06	Обработувач на метали со топлинска постапка, специјализиран	О
7511.11	Обработувач на риба	О
6112.01	Овоштар	О
9211.02	Овоштарски работник	О
3142.05	Овоштарски техничар	О
9212.02	Овчар	О
2431.06	Огласувач	О
3421.12	Одбојкар	О
2352.08	Одгледувач дефектолог	О
6121.02	Одгледувач на говеда	О
6121.03	Одгледувач на добиток	О
6121.05	Одгледувач на добиточен подмладок	О
6129.09	Одгледувач на жаби	О
6129.03	Одгледувач на животни за крзно	О

Шифра	Назив на занимање	
6121.07	Одгледувач на коњи	О
6121.08	Одгледувач на кучиња	О
6129.02	Одгледувач на лабораториски животни	О
6113.06	Одгледувач на лековити билки	О
6121.09	Одгледувач на мачки	О
6129.07	Одгледувач на ноеви	О
6121.04	Одгледувач на овци и кози	О
6111.05	Одгледувач на печурки	О
6129.08	Одгледувач на полжави	О
6129.06	Одгледувач на птици	О
6129.01	Одгледувач на разни животни	О
6129.10	Одгледувач на рептили	О
6221.02	Одгледувач на риби	О
6221.01	Одгледувач на риби и школки	О
6221.03	Одгледувач на рибји ларви и жива храна	О
6123.02	Одгледувач на свилени болви	О
6121.06	Одгледувач на свињи	О
6129.04	Одгледувач на соколи	О
6129.05	Одгледувач на украсни риби	О
6113.08	Одгледувач на хортикултурни растенија	О
6113.07	Одгледувач на цвеќиња	О
2146.25	Одговорен инженер за дупчење, минирање	О
2146.26	Одговорен инженер за експлоатација и мобилност на опрема	О
3117.20	Одговорен подготвувач на проби	О
2642.10	Одговорен уредник	О
2221.09	Одделенска медицинска сестра	О
2341.01	Одделенски наставник	О
8312.05	Одјавувач	О
7233.81	Одржувач на други машини	О
7412.27	Одржувач на електрични апарати и опрема	О
7421.22	Одржувач на електронски уреди и опрема	О
7233.72	Одржувач на машини за шиење	О
7233.73	Одржувач на машини за шиење, мајстор	О
7233.74	Одржувач на плински уреди	О
7233.75	Одржувач на плински уреди, специјализиран	О
7233.80	Одржувач на противпожарни апарати	О
7233.76	Одржувач на рачен алат	О
7233.77	Одржувач на рачен алат, специјализиран	О
6113.04	Одржувач на спортски терени и зеленило	О
7233.78	Одржувач на уреди за точење на гориво	О
7233.79	Одржувач на уреди за точење на гориво, специјализиран	О
2120.05	Оперативен истражувач	О
4223.05	Оператор во кол-центар	О
3521.09	Оператор во радиоемисија	О
3521.07	Оператор во радиостаница	О
3521.10	Оператор во ТВ емисија	О
3521.08	Оператор во ТВ станица	О
8122.16	Оператор за автоматска линија за фарбање	О
8142.17	Оператор за бризгање на пластика	О
4132.03	Оператор за внес на ГИС податоци	О
4131.02	Оператор за компјутерска обработка на текст	О
3115.48	Оператор за машинско одржување	О
8142.18	Оператор за мелење на пластика	О
8212.24	Оператор за монтирање на бојлери	О

Шифра	Назив на занимање	
8181.14	Оператор за пескарење	О
8122.14	Оператор за печење на емајлирани елементи	О
8183.09	Оператор за подготовка на документација за готови производи	О
8212.25	Оператор за производство на грејачи	О
8212.26	Оператор за производство на инсталации	О
8121.45	Оператор за производство на цевки на машина	О
8122.15	Оператор за пунктување	О
3521.13	Оператор за телеграфски уреди	О
8122.13	Оператор на автоматска линија за емајлирање	О
8121.42	Оператор на автоматска линија за сечење на материјал- лим	О
3211.01	Оператор на аудиометриска опрема	О
3211.03	Оператор на ЕЕГ опрема	О
3211.02	Оператор на ЕКГ опрема	О
8121.44	Оператор на ексцентар-преса	О
4132.04	Оператор на книговодствена машина	О
3211.10	Оператор на медицинска опрема	О
3211.06	Оператор на медицинско-скенерска опрема	О
3211.09	Оператор на опрема во очна дијагностика	О
3211.08	Оператор на опрема за дијализа	О
3211.05	Оператор на опрема за медицинска радиографија	О
3211.04	Оператор на опрема за медицинска радиологија	О
3211.07	Оператор на опрема за ултразвук	О
3139.03	Оператор на оптоелектронски уреди и системи	О
8121.43	Оператор на полуавтоматска машина	О
3139.01	Оператор на сценско осветлување	О
3522.07	Оператор на телекомуникациска опрема	О
4131.08	Оператор на терминал	О
4132.02	Оператор со машина за оптичко читање	О
4132.05	Оператор со машина за пресметување	О
4132.01	Оператори за внес на податоци	О
2652.32	Оперски пејач	О
9621.10	Опслужувач во голф	О
5414.06	Опслужувач во забавен парк	О
8121.19	Опслужувач на алатни машини	О
9333.10	Опслужувач на жичара	О
8160.89	Опслужувач на линија во преработката на тутун	О
8160.88	Опслужувач на линија во производството на пијалаци	О
8160.60	Опслужувач на линија за преработка на овошје и зеленчук	О
9621.02	Опслужувач на лифт	О
8160.12	Опслужувач на машина во преработката на месо и риба	О
8156.01	Опслужувач на машина за градирање на чевларски шаблони	О
8160.44	Опслужувач на машина за пекарски производи и слатки	О
8212.12	Опслужувач на машина за производство на сијалици	О
8160.76	Опслужувач на машина за произодство на шеќер	О
8156.12	Опслужувач на машина за сечење и режење на кожна галантерија	О
8219.06	Опслужувач на машина за составување на четки	О
8156.05	Опслужувач на машина за украсување на обувки	О
8159.05	Опслужувач на машина за украсување на обувки	О
8160.31	Опслужувач на машини за мелење на прехранбени производи	О
8171.01	Опслужувач на постројки за дробење на дрво	О
8172.16	Опслужувач на постројки за изработка на паркет	О
8121.25	Опслужувач на специјални алатни машини	О
8160.24	Опслужувач на уреди во преработката на млеко	О
8171.12	Опслужувач на уреди за подготовка на хартиена маса	О

Шифра	Назив на занимање	
3254.02	Оптички техничар	О
2267.02	Оптометрист	О
3254.01	Оптометрист - техничар	О
9629.03	Општ работник	О
2424.01	Организатор за образованието на вработените во претпријатијата	О
3511.03	Организатор за подготовка на податоци	О
3332.05	Организатор на конгреси	О
3332.06	Организатор на конференции	О
3332.07	Организатор на културно-забавни приредби	О
2359.01	Организатор на образованието на возрасните во образовните заводи	О
3341.02	Организатор на патувања	О
2141.06	Организатор на работа во претпријатие	О
2141.07	Организатор на работа-инженер	О
3339.05	Организатор на спортско-рекреативни дејности	О
2131.11	Орнитолог	О
7536.04	Ортопедски чевлар	О
7536.05	Ортопедски чевлар, мајстор	О
7131.03	Осликувач на соби и молер	О
7131.04	Осликувач на соби и молер, мајстор	О
2342.06	Останати воспитувачи во предучилишна установа	О
2146.22	Останати инженери металурзи	О
2145.22	Останати инженери-технолози	О
2212.40	Останати лекари специјалисти	О
7549.01	Останати работници за неиндустриски начин на работа во производството	О
2146.03	Останати рударски инженери	О
2113.10	Останати хемичари	О
3259.02	Остеопат	О
7224.02	Острач на алат	О
7224.05	Острач на алат, специјализиран	О
7224.04	Острач на ножеви	О
2221.10	Отсечна медицинска сестра	О
7544.01	Отстранувач на плевел	О
3152.05	Офицер на машина за внатрешна пловидба	О
3152.12	Офицер на палуба за внатрешна пловидба	О
3152.13	Офицер на пристаниште	О
7321.10	Офсет печатар	О
2267.01	Офталмолог	О
7515.07	Оценувач на алкохолни пијалаци	О
7515.06	Оценувач на безалкохолни пијалаци	О
7515.08	Оценувач на вино	О
7543.01	Оценувач на производи	О
7516.03	Оценувач на тутун	О
7515.05	Оценувач на храна	О
7222.16	Оцртувач (алатничар)	О
7213.08	Оцртувач на лимови	О
7213.09	Оцртувач на лимови, специјализиран	О
7133.02	Оџачар	О
7133.03	Оџачар, мајстор	О
	П	
3322.14	Пазаришен инспектор	П
5311.02	Пазителка на деца	П
2659.11	Пантомимичар	П
3421.29	Параглајдерист	П
2131.12	Паразитолог	П

Шифра	Назив на занимање	
2240.02	Парамедицински болничар	П
2240.01	Парамедицински лекар	П
7521.01	Парител на дрва	П
7122.01	Паркетар	П
2131.28	Патолог	П
3212.01	Патолошки техничар	П
2131.27	Патофизиолог	П
9121.02	Пеглач на алишта	П
2342.02	Предучилишен педагог	П
2351.05	Педагог	П
5142.03	Педикир	П
2652.41	Пејач во ноќен клуб	П
2652.38	Пејач во хор	П
2652.42	Пејач на улица	П
2166.09	Пејзажен дизајнер	П
7512.02	Пекар	П
7512.03	Пекар, мајстор	П
7512.01	Пекарски работоводител	П
2632.08	Пенолог	П
9121.01	Перач на алишта	П
9129.01	Перач на теписи	П
3116.01	Петрохемиски техничар	П
7321.19	Печатар	П
7322.03	Печатар на метал	П
7322.04	Печатар на пластика	П
7321.16	Печатар на повеќебоен печат	П
7321.13	Печатар на повеќебојни печати во бакропечатар	П
7321.11	Печатар на повеќебојни печати во книгопечатница	П
7321.14	Печатар на повеќебојни печати во офсет	П
7322.05	Печатар на повеќебојни печати во печатница	П
7321.12	Печатар на повеќебојни печати во флексопечатар	П
7321.15	Печатар на пробен печат	П
7322.02	Печатар на текстил	П
7321.17	Печатар нијансер на печатарски бои	П
7321.31	Печатарски гравер, специјализиран	П
3153.03	Пилот на авион	П
3153.06	Пилот на хеликоптер	П
3421.06	Пингпонгар	П
7542.03	Пиротехничар	П
4414.01	Писар	П
2641.02	Писател	П
4412.01	Писмоносец	П
7316.12	Писмосликар	П
7316.13	Писмосликар, мајстор	П
5120.04	Пица-мајстор	П
3332.08	Планер на венчавки	П
7318.07	Плетач	П
7317.14	Плетач на корпи	П
7223.15	Плетач на метални јажиња	П
7317.15	Плетач на плетен мебел	П
7317.16	Плетач на примероци за корпи	П
7317.02	Плетач со лико	П
7317.03	Плетач со рогозина и трска	П
7317.01	Плетач со слама	П

Шифра	Назив на занимање	
7318.08	Плетач, мајстор	П
3421.13	Пливач	П
7126.04	Плиноинсталатер	П
7126.05	Плиноинсталатер, мајстор	П
2151.27	Погонски електроинженер	П
3413.15	Подѓакон	П
9411.01	Подготвувач на брза храна	П
7318.04	Подготвувач на текстилни влакна	П
7516.01	Подготвувач на тутун за обработка	П
8111.11	Подградител на окна	П
7223.01	Подесувач на алати за режење	П
7523.01	Подесувач на дрвопреработувачки машини	П
7523.02	Подесувач на дрвопреработувачки машини, специјализиран	П
7223.05	Подесувач на металообработувачки автоматски постројки, специјализиран	П
7223.03	Подесувач на металообработувачки нумерички управувани машини, специјализиран	П
7312.10	Подесувач на музички инструменти	П
7223.02	Подесувач на полуавтоматски и автоматски алатни машини, специјализиран	П
7223.04	Подесувач на специјални алатни машини, специјализиран	П
7231.10	Подмачкувач на возила	П
7233.69	Подмачкувач на машини	П
9329.10	Подрумски работник	П
4322.04	Поентер-одредувач на норма	П
2641.10	Поет	П
5411.03	Пожарникар	П
7224.03	Полирач на метал	П
2633.10	Политиколог	П
2633.11	Политиколог-истражувач	П
2422.01	Политички аналитичар	П
5412.01	Полицаец	П
5412.03	Полицаец позорникар	П
5412.02	Полицаец службеник	П
5412.05	Полицаец специјалец	П
5412.07	Полициски детектив	П
3355.13	Полициски инспектор	П
5412.08	Полициски резервист	П
6111.01	Полјоделец	П
6111.02	Полјоделец за наводнување	П
6130.02	Полјоделец и сточар	П
9211.01	Полјоделски работник	П
3142.11	Полјоделски техничар	П
3359.02	Помлад референт	П
2422.03	Помлад соработник	П
3521.12	Поморски радиотелеграфист	П
7126.01	Помошен водоинсталатер	П
7119.09	Помошен градежен лаборант	П
7112.01	Помошен ѕидар	П
5131.04	Помошен келнер	П
7221.01	Помошен ковач	П
7532.09	Помошен кројач на постави на обувки	П
7223.09	Помошен металобрусач	П
7233.20	Помошен монтер на машини	П
7214.01	Помошен монтер на метални конструкции	П
7126.09	Помошен монтер на цевовод	П
5312.01	Помошен наставник за предучилишна восраст	П

Шифра	Назив на занимање	
5312.02	Помошен наставник за училишна возраст	П
9622.04	Помошен работник	П
8111.03	Помошен ракувач на рударски постројки	П
8111.04	Помошен ракувач со сечалка за камења	П
8153.04	Помошен ракувач со шивачка машина за тапацирање	П
5321.03	Помошна болничарка	П
5246.03	Помошник во кафе-бар	П
9412.01	Помошник во кујна	П
5223.03	Помошник во продавница	П
5245.05	Помошник во сервисна станица	П
5120.02	Помошник готвач	П
2642.11	Помошник и главен уредник	П
1121.04	Помошник на генералниот директор на претпријатие	П
5245.04	Помошник на пристаниште	П
1122.09	Помошник на раководителот на сектор	П
8111.07	Помошник рудар	П
7513.09	Помошник-бач	П
7212.07	Помошник-заварувач	П
5413.05	Помошник-командир	П
2611.09	Помошник-нотар	П
9621.09	Портир	П
5414.03	Портир (заштита на лица и имот)	П
2432.02	Портпарол	П
5414.08	Послужител	П
5246.01	Послужувач на храна	П
9112.01	Послужувач, лакеј, додавач	П
7316.07	Посребрувач на огледала	П
3312.01	Посредник во продажба на лизинг	П
3333.01	Посредник за вработување	П
3311.06	Посредник за девизна размена	П
3341.04	Посредник за патувања	П
3324.02	Посредник за превоз	П
8312.08	Поставувач	П
7131.06	Поставувач на ѕидни тапети	П
7122.04	Поставувач на керамички плочки	П
7122.02	Поставувач на под	П
7122.03	Поставувач на под, специјализиран	П
7121.01	Поставувач на покриви	П
7121.03	Поставувач на покриви, мајстор	П
7121.02	Поставувач на покриви, специјализиран	П
7215.02	Поставувач на челични јажиња и жици	П
7221.08	Потковувач	П
1114.18	Потпреседател на Стопанската комора на Македонија	П
1112.02	Потпретседател на влада	П
1123.04	Потпретседател на комисија	П
1114.15	Потпретседател на политичка партија	П
4412.04	Поштар	П
4211.06	Поштенски службеник на шалтер	П
3342.03	Правен асистент	П
2611.06	Правен застапник	П
3342.02	Правен менаџер	П
3342.01	Правен секретар	П
2611.02	Правен советник	П
2611.01	Правник	П

Шифра	Назив на занимање	
1111.03	Пратеник	П
3152.02	Прв офицер на машина	П
3152.08	Прв офицер на палуба	П
2653.05	Првенец на балет	П
2643.02	Преведувач	П
8311.08	Прегледувач на вагони	П
2320.88	Предавач по агрономија	П
2310.07	Предавач по археологија	П
2320.70	Предавач по архитектура и урбанизам	П
2320.10	Предавач по астрономија	П
2310.58	Предавач по бизнис администрација	П
2320.19	Предавач по биологија	П
2359.11	Предавач по биотехнички науки	П
2320.85	Предавач по биотехнологија и прехранбена технологија	П
2320.37	Предавач по ветерина	П
2320.22	Предавач по географија	П
2320.76	Предавач по геодезија	П
2320.25	Предавач по геологија	П
2320.07	Предавач по геофизика	П
2320.73	Предавач по градежништво	П
2320.64	Предавач по графичка технологија	П
2310.31	Предавач по дефектологија	П
2359.14	Предавач по дизајн	П
2310.25	Предавач по економија	П
2320.55	Предавач по електротехника	П
2310.10	Предавач по етнологија	П
2359.17	Предавач по заштита при работа	П
2320.58	Предавач по информатика	П
2310.46	Предавач по информациски науки	П
2310.04	Предавач по историја	П
2310.49	Предавач по кинезиологија	П
2310.37	Предавач по криминалистика	П
2355.01	Предавач по ликовни уметности	П
2320.01	Предавач по математика	П
2320.52	Предавач по машинство	П
2320.31	Предавач по медицина	П
2320.43	Предавач по медицинска биохемија	П
2320.49	Предавач по металургија	П
2320.13	Предавач по механика	П
2354.01	Предавач по музичка уметност	П
2310.40	Предавач по општествено-хуманитарни науки	П
2310.34	Предавач по организациски науки	П
2310.13	Предавач по педагогија	П
2310.28	Предавач по политикологија	П
2310.22	Предавач по право	П
2355.04	Предавач по применета уметност	П
2320.28	Предавач по природни науки	П
2310.16	Предавач по психологија	П
2320.46	Предавач по рударство	П
2320.79	Предавач по сообраќај	П
2310.43	Предавач по социјална работа	П
2310.19	Предавач по социологија	П
2320.34	Предавач по стоматологија	П
2355.07	Предавач по сценска уметност	П

Шифра	Назив на занимање	
2320.67	Предавач по текстилна технологија	П
2310.52	Предавач по теологија	П
2320.82	Предавач по техничко - технолошки науки	П
2320.97	Предавач по технологија на дрво	П
2320.91	Предавач по угостителство и туризам	П
2320.40	Предавач по фармација	П
2320.04	Предавач по физика	П
2310.01	Предавач по филозофија	П
2310.55	Предавач по филологија	П
2320.16	Предавач по хемија	П
2320.61	Предавач по хемиско инженерство и технологија	П
2320.94	Предавач по шумарство	П
2341.02	Предметен наставник	П
5242.02	Презентер	П
3433.04	Препаратор	П
5163.04	Препаратор	П
8160.23	Преработувач на млеко, специјализиран	П
7514.01	Преработувач на овошје и зеленчук	П
7313.07	Пресувач на благороден метал	П
7223.16	Пресувач на метал	П
1114.36	Претседавач на Собранието на Стопанската комора на Македонија	П
1113.03	Претседавач на Совет на единица на локалната самоуправа	П
1113.04	Претседавач на Советот на град Скопје	П
1114.05	Претседател на апелационен суд	П
1114.34	Претседател на Виш управен суд	П
1112.01	Претседател на влада	П
1114.04	Претседател на Врховниот суд на Република Македонија	П
1123.03	Претседател на комисија	П
1114.26	Претседател на комисија за заштита на околината	П
1114.25	Претседател на комисија за човекови права	П
1114.37	Претседател на Надзорниот одбор на Стопанската комора на Македонија	П
1114.29	Претседател на невладина организација	П
1114.31	Претседател на организации од посебен интерес	П
1114.06	Претседател на основен суд	П
1114.14	Претседател на политичка партија	П
1111.01	Претседател на Република Македонија	П
1114.11	Претседател на Судскиот совет на Република Македонија	П
1114.22	Претседател на синдикат	П
1111.02	Претседател на Собранието на Република Македонија	П
1114.24	Претседател на сојуз	П
1114.17	Претседател на Стопанската комора на Македонија	П
1114.35	Претседател на Управен суд	П
1114.03	Претседател на Уставниот суд на Република Македонија	П
1114.27	Претседател на хуманитарна организација	П
5161.02	Претскажувачи на среќа и иднина	П
2636.12	Претстојник на манастир	П
2636.13	Претстојничка на манастир	П
3355.11	Приватен детектив	П
5162.03	Придружник на инвалиди	П
5111.06	Придружник при патување	П
8312.07	Придружувач на локомотиви	П
4212.01	Примач на влог за обложување	П
4212.03	Примач на уплата за игрите на среќа	П
1121.08	Принуден управник на претпријатие	П

Шифра	Назив на занимање	
9333.09	Пристанишен работник	П
3153.04	Пробен падобранец	П
3153.07	Пробен пилот	П
2514.02	Програмер	П
2514.01	Програмер за анализа на програми	П
2513.02	Програмер на анимација	П
2513.03	Програмер на компјутерски игри	П
2514.03	Програмер на комуникации	П
2513.04	Програмер на мултимедија	П
5221.02	Продавач	П
5211.02	Продавач во киоск	П
5244.02	Продавач во контакт-центар	П
4221.02	Продавач на автобуски карти	П
5230.06	Продавач на билети	П
5211.01	Продавач на пазар	П
4221.03	Продавач на патнички карти	П
5212.02	Продавач на спортски натпревари, во кина и на приредби	П
5211.03	Продавач на улична тезга	П
5243.01	Продавач од врата до врата	П
5244.01	Продавач по телефон	П
5223.02	Продавач преку телефон	П
5223.05	Продавач-асистент	П
5223.04	Продавач-консултант	П
2433.01	Продажен претставник на индустриски производи	П
2433.02	Продажен претставник на медицински и фармацевтски производи	П
1345.02	Продекан	П
2654.03	Продуцент	П
2514.04	Проектант за апликации на програми	П
2142.21	Проектант за водовод и канализација	П
2151.28	Проектант за електроинсталација за јака и слаба струја	П
2144.01	Проектант за машински постројки	П
2152.02	Проектант конструктор за електронски системи и производи	П
2152.03	Проектант конструктор за енергетско-електронски уреди	П
2144.18	Проектант конструктор за класично вооружување	П
2144.09	Проектант конструктор на алатни машини	П
2144.24	Проектант конструктор на бродски мотори	П
2144.25	Проектант конструктор на бродски помошни машини	П
2144.12	Проектант конструктор на дигалки	П
2144.11	Проектант конструктор на земјоделски машини	П
2144.17	Проектант конструктор на машини за градежништво и индустриски транспорт	П
2144.20	Проектант конструктор на машини за заварување	П
2144.19	Проектант конструктор на машини за шиење	П
2144.16	Проектант конструктор на метални констукции	П
2144.26	Проектант конструктор на монтажна технологија	П
2144.07	Проектант конструктор на патни возила	П
2144.23	Проектант конструктор на пловни средства	П
2144.21	Проектант конструктор на прецизни инструменти	П
2144.14	Проектант конструктор на пумпи и компресори	П
2144.15	Проектант конструктор на пумпи под притисок	П
2144.22	Проектант конструктор на сложени алати и уреди	П
2144.10	Проектант конструктор на текстилни машини	П
2144.13	Проектант конструктор на турбини	П
2144.08	Проектант конструктор на шински возила	П
2521.03	Проектант на бази на податоци	П

Шифра	Назив на занимање	
2162.01	Проектант на ентериер	П
2144.05	Проектант на машинскиот дел на енергетските постројки	П
2144.03	Проектант на мрежа за дистрибуција на гасови	П
2144.02	Проектант на постројки за снабдување со вода	П
2144.35	Проектант на технологија за одржување на авиони	П
2144.36	Проектант на технологија за одржување на бродска опрема	П
2144.34	Проектант на технологија за одржување на градежни машини	П
2144.31	Проектант на технологија за одржување на земјоделска механизација	П
2144.32	Проектант на технологија за одржување на патни возила	П
2144.30	Проектант на технологија за одржување на производна опрема	П
2144.33	Проектант на технологија за одржување на шински возила	П
2151.29	Проектант-енергетичар	П
2421.05	Проектен менаџер	П
7514.03	Производувач на алкохолни пијалаци	П
7514.04	Производувач на безалкохолни пијалаци	П
7514.02	Производувач на зејтин	П
7514.05	Производувач на оцет	П
8160.22	Производувач на сирење , индустриски	П
7516.02	Производувач на тутунски производи	П
2431.07	Промотер	П
1121.11	Проректор на универзитет	П
5169.03	Проститутка	П
2162.03	Просторен планер	П
2162.04	Просторен проектант	П
5411.04	Противпожарен техничар	П
5311.04	Професионален згрижувач на деца во домашни услови	П
5322.04	Професионален негувател на болни лица во домашни услови	П
2330.72	Професор за внатрешен сообраќај	П
2330.69	Професор за воздушен сообраќај	П
2330.68	Професор за железнички сообраќај	П
2330.73	Професор за заштита при работа	П
2330.75	Професор за земјоделска механизација	П
2330.76	Професор за мелиорација	П
2330.67	Професор за патен сообраќај	П
2330.77	Професор за практична настава	П
2330.74	Професор за противпожарна заштита	П
2330.70	Професор за речен сообраќај	П
2330.71	Професор за ТТ сообраќај	П
2330.81	Професор по агрономија	П
2353.03	Професор по албански јазик	П
2353.07	Професор по англиски јазик	П
2353.13	Професор по арапски јазик	П
2330.64	Професор по архитектура	П
2330.17	Професор по астрономија	П
2355.12	Професор по балет и танц	П
2330.20	Професор по биологија	П
2330.09	Професор по биротехнички предмети	П
2330.78	Професор по веронаука	П
2330.27	Професор по ветеринарни предмети	П
2330.22	Професор по географија	П
2330.66	Професор по геодезија	П
2330.21	Професор по геологија	П
2330.16	Професор по геофизика	П
2353.06	Професор по германски јазик	П

Шифра	Назив на занимање	
2330.65	Професор по градежништво	П
2330.54	Професор по гумарска технологија	П
2330.08	Професор по економски предмети	П
2330.51	Професор по електроника	П
2330.50	Професор по електротехника	П
2330.80	Професор по етика	П
2330.14	Професор по информатика во природно-математичките предмети	П
2330.52	Професор по информатика во техниката и технологијата	П
2330.03	Професор по историја	П
2353.09	Професор по италијански јазик	П
2330.57	Професор по керамичка технологија	П
2330.24	Професор по клинички медицински науки	П
2330.61	Професор по кожарско- крзнарска технологија	П
2330.42	Професор по кондиторство	П
2330.60	Професор по конфекциска технологија	П
2330.41	Професор по кулинарство	П
2330.11	Професор по културолошки предмети	П
2353.10	Професор по латински јазик	П
2355.10	Професор по ликовни предмети	П
2330.02	Професор по логика	П
2353.02	Професор по македонски јазик	П
2330.13	Професор по математика	П
2330.48	Професор по машинска енергетика	П
2330.49	Професор по машинство	П
2330.29	Професор по медицинско-биохемиски предмети	П
2330.37	Професор по мелничарство и пекарство	П
2330.47	Професор по металургија	П
2330.18	Професор по механика	П
2354.04	Професор по музички предмети	П
2330.62	Професор по обувки и кожно-галантериска технологија	П
2330.32	Професор по овоштарство и градинарство	П
2330.23	Професор по основни социјални медицински науки	П
2330.04	Професор по педагогија	П
2330.30	Професор по полјоделство	П
2330.07	Професор по правни предмети	П
2330.36	Професор по преработка на месо	П
2330.33	Професор по преработка на млеко	П
2330.38	Професор по преработка на овошје и зеленчук	П
2330.39	Професор по преработка на тутун	П
2330.40	Професор по производство на алкохол и алкохолни пијалаци	П
2330.34	Професор по производство на зејтин и растителни масти	П
2330.35	Професор по производство на шеќер и скроб	П
2330.05	Професор по психологија	П
2330.79	Професор по религиска култура	П
2330.63	Професор по реставрација и изработка на музички предмети	П
2330.46	Професор по рударство	П
2353.11	Професор по руски јазик	П
2330.06	Професор по социологија	П
2353.05	Професор по српски јазик	П
2330.56	Професор по стакларска технологија	П
2353.12	Професор по старогрчки јазик	П
2330.26	Професор по стоматолошки предмети	П
2330.31	Професор по сточарство	П
2355.11	Професор по сценски предмети	П

Шифра	Назив на занимање	
2330.59	Професор по текстилна технологија	П
2330.55	Професор по технологија за пластика	П
2330.58	Професор по технологија за хартија	П
2330.45	Професор по технологија на дрва	П
2330.10	Професор по трговски предмети	П
2353.04	Професор по турски јазик	П
2330.43	Професор по угостителство и туризам	П
2330.28	Професор по фармацевтски предмети	П
2330.15	Професор по физика	П
2330.25	Професор по физиотерапија	П
2330.12	Професор по физичка и здравствена култура	П
2330.01	Професор по филозофија	П
2353.08	Професор по француски јазик	П
2330.19	Професор по хемија	П
2330.53	Професор по хемиска технологија	П
2330.44	Професор по шумарство	П
2412.08	Проценител	П
3315.05	Проценувач и валоризатор	П
2411.08	Проценувач на бонитет	П
3315.04	Проценувач на имот	П
3315.03	Проценувач на накит	П
3315.02	Проценувач на осигурување	П
3315.01	Проценувач на уметнички дела	П
2634.06	Психолог	П
2634.05	Психолог - истражувач	П
2634.11	Психолог - психотерапевт	П
2634.08	Психолог - советник во советувалиште	П
2634.10	Психотерапевт	П
7222.09	Пушкар	П
7222.10	Пушкар, мајстор	П
6123.01	Пчелар	П
9212.04	Пчеларски работник	П
	Р	
2636.10	Рабин	Р
9313.03	Работник бетонирец	Р
5246.04	Работник во бифе	Р
9313.05	Работник во високоградба	Р
9311.04	Работник во глиниште	Р
9311.02	Работник во каменолом	Р
6224.02	Работник во ловиште	Р
9312.07	Работник во нискоградба	Р
9329.17	Работник во одржување	Р
9329.28	Работник во подготовка	Р
9311.03	Работник во солана	Р
9333.05	Работник за доставување на стока	Р
9329.05	Работник за едноставни работи во монтажа	Р
9329.11	Работник за едноставни работи во преработката на тутун	Р
9329.02	Работник за едноставни работи на производствена линија	Р
9629.02	Работник за едноставни работи, нераспределен на друго место	Р
3252.01	Работник за здравствени информации	Р
9622.03	Работник за испомош во црква	Р
9312.02	Работник за механичка лопата	Р
9213.01	Работник за одгледување на различни животни	Р
9312.04	Работник за патишта	Р

Шифра	Назив на занимање	
9622.01	Работник за помош во куќа	Р
6224.03	Работник за поставување стапици	Р
9329.29	Работник за преработка на печурки	Р
9333.04	Работник за складирање	Р
9333.11	Работник за сортирање на багаж	Р
9312.03	Работник за уредување на каптажа	Р
7133.04	Работник за чистење на згради со песок, (пескарење)	Р
9612.01	Работник на балирање на смет	Р
5245.03	Работник на бензинска пумпа	Р
9329.13	Работник на едноставни графички работи	Р
9329.12	Работник на едноставни дрвопреработувачки работи	Р
9329.14	Работник на едноставни керамички работи	Р
9329.22	Работник на едноставни лабораториски работи	Р
9329.27	Работник на едноставни работи во кожарството	Р
9329.26	Работник на едноставни работи во кожната галантерија	Р
9329.18	Работник на едноставни работи во нафтено-хемиското производство	Р
9329.23	Работник на едноставни работи во производството на текстил	Р
9329.24	Работник на едноставни работи во произвотството на обувки	Р
9329.21	Работник на едноставни работи во хемиското производство	Р
9329.20	Работник на едноставни работи на енергетски постројки	Р
9329.19	Работник на едноставни работи на постројки за преработка и обработка на вода	Р
9333.02	Работник на едноставни работи на утовар, претовар и пренос на товар	Р
9329.16	Работник на едноставни работи при изработка на градежен материјал	Р
9329.15	Работник на едноставни работи при изработка на цигли	Р
9329.09	Работник на едноставни работи при пакување на технички гасови	Р
9333.01	Работник на едноставни транспортни работи	Р
9329.07	Работник на електронамотување	Р
7521.03	Работник на импрегнирање на дрво	Р
9311.05	Работник на ископ на песок	Р
7221.07	Работник на калење	Р
7521.02	Работник на обработка, третирање на дрва	Р
8350.20	Работник на палуба на платформа	Р
5414.10	Работник на паркинг	Р
9312.05	Работник на пруга	Р
6129.11	Работник на тимарење во зоолоѓка градина	Р
9333.08	Работник на утовар и истовар	Р
7412.01	Работовител на електромонтери и електромеханичари на енергетски машини	Р
8342.33	Работоводител на градежни и слични машини	Р
7123.04	Работоводител на завршни работи	Р
3135.03	Работоводител на индустриски топилничари, леари и валавничари	Р
7323.01	Работоводител на книговесци	Р
4321.01	Работоводител на магацин	Р
7231.01	Работоводител на механичари и монтери на моторни возила	Р
7422.17	Работоводител на монтери на електрични и телекомуникациски мрежи	Р
7421.01	Работоводител на монтери, механичари и одржувачи на електроника	Р
7233.01	Работоводител на монтери, механичари и сервисери на машини	Р
7422.11	Работоводител на монтери, механичари и сервисери на телекомуникациски уреди	Р
7131.01	Работоводител на осликување на соби и молери	Р
7133.01	Работоводител на оџачари	Р
7311.01	Работоводител на прецизни механичари	Р
3123.01	Работоводител на пружни работи	Р
3122.09	Работоводител на ракувачи со алатни машини	Р
3122.08	Работоводител на ракувачи со машина за изработка на дрвени производи	Р
3135.01	Работоводител на ракувачи со процесни машини и уреди за добивање на метал	Р

Шифра	Назив на занимање	
7315.01	Работоводител на стаклари	Р
3122.07	Работоводител на стакларски, керамички и слични процесни машини и уреди	Р
7316.03	Радер на стакло	Р
2131.18	Радиобиолог	Р
2145.35	Радиолошки технолог	Р
3521.11	Радиотелеграфист	Р
2512.04	Развивач на софтвер	Р
9621.08	Разнесувач	Р
9621.04	Разнесувач на весници	Р
9621.05	Разнесувач на храна	Р
2413.04	Раководител за набавка и продажба	Р
7222.01	Раководител на алатничари	Р
5245.01	Раководител на бензинска пумпа	Р
3322.17	Раководител на возен парк	Р
2141.09	Раководител на индустриски погон	Р
2423.01	Раководител на кадровска служба	Р
3115.49	Раководител на монтажа	Р
1122.10	Раководител на одделение	Р
2619.01	Раководител на општи и правни работи	Р
1330.03	Раководител на пошта	Р
2141.11	Раководител на производство	Р
2619.02	Раководител на протокол	Р
4224.01	Раководител на рецепција	Р
1122.08	Раководител на сектор	Р
5411.06	Раководител на служба за противпожарна заштита	Р
1330.04	Раководител на служба на меѓународна автоматска телефонска централа	Р
3341.07	Раководител на смена	Р
2411.01	Раководител на сметководствени работи	Р
2411.03	Раководител на сметководство и финансии	Р
3113.20	Раководител на станица за технички преглед на возила	Р
1330.05	Раководител на телекумуникации	Р
5245.02	Раководител на услужен објект	Р
2411.02	Раководител на финансиски работи	Р
3421.15	Ракометар	Р
8183.04	Ракувач за додавање на финансиски маркици	Р
8159.04	Ракувач за изработка на позамантерија	Р
8183.03	Ракувач за обележување на стока	Р
8343.10	Ракувач за помошен мост	Р
8142.11	Ракувач за топло обликување на полимери	Р
8183.08	Ракувач на машина за етикетирање	Р
8181.10	Ракувач на печка за фриз	Р
8121.01	Ракувач на печки за преработка на метал	Р
8121.03	Ракувач на печки за топење	Р
8171.05	Ракувач со автоклава за сеча	Р
8189.13	Ракувач со автоматизирани подвижни ленти, специјализиран	Р
8121.24	Ракувач со алатни машини	Р
3133.08	Ракувач со асфалтна база	Р
8342.25	Ракувач со бетонска пумпа	Р
8342.26	Ракувач со бетонски топ	Р
8343.13	Ракувач со бродски дигалки	Р
8172.20	Ракувач со бројчано-управувачки машини за примарна обработка на дрво	Р
8189.08	Ракувач со вага	Р
8343.15	Ракувач со вилушкар	Р
8343.05	Ракувач со витло	Р

Шифра	Назив на занимање	
3131.05	Ракувач со водни турбини	Р
3131.06	Ракувач со водни турбини, специјализиран	Р
8172.24	Ракувач со глодалка за дрво	Р
8121.14	Ракувач со глодалка за метал	Р
8342.32	Ракувач со градежни машини	Р
8172.27	Ракувач со двороторска машина	Р
3133.13	Ракувач со дестилатор	Р
8131.23	Ракувач со дестилатор за ароми и парфеми	Р
3133.11	Ракувач со дехидратор за хемикалии	Р
8343.11	Ракувач со дигалка	Р
8111.06	Ракувач со дијамантска пила	Р
8131.03	Ракувач со диспергатор на хемикалии	Р
8131.01	Ракувач со дробилка за хемикалии	Р
8172.25	Ракувач со дупчалка за дрво	Р
3133.12	Ракувач со екстрактор за хемикалии	Р
8131.11	Ракувач со екструдер за хемикалии	Р
8142.07	Ракувач со екструдер на полимери	Р
3131.11	Ракувач со електроенергетски постројки, специјализиран	Р
8343.04	Ракувач со жичара	Р
8189.12	Ракувач со индустриски роботи, специјализиран	Р
3133.14	Ракувач со испарувач	Р
8111.02	Ракувач со јамска товарачка механизација	Р
8154.10	Ракувач со каландер за текстил	Р
8155.14	Ракувач со кожарско-крзнарски машини	Р
3132.08	Ракувач со компресор	Р
3132.09	Ракувач со компресор во станица, специјализиран	Р
8343.03	Ракувач со кран	Р
3132.14	Ракувач со крематориум	Р
8172.22	Ракувач со кружна пила	Р
8219.17	Ракувач со линија за составување на тапацирани производи	Р
8343.07	Ракувач со лифт	Р
8143.04	Ракувач со машина во картонажа	Р
8342.22	Ракувач со машина за асфалтирање	Р
7322.12	Ракувач со машина за бакропечатарство	Р
8154.07	Ракувач со машина за белење на текстил	Р
8154.05	Ракувач со машина за боење на предиво	Р
8154.06	Ракувач со машина за боење на текстил	Р
8154.04	Ракувач со машина за боење на текстилни влакна	Р
8155.06	Ракувач со машина за брусење и четкање на кожа	Р
8121.21	Ракувач со машина за брусење на жлебови	Р
8121.20	Ракувач со машина за брусење на метал	Р
8156.10	Ракувач со машина за брусење на обувки	Р
8154.11	Ракувач со машина за валање на текстил	Р
8154.01	Ракувач со машина за варење на текстил	Р
8142.04	Ракувач со машина за вбризгување на полимери	Р
8156.08	Ракувач со машина за вбризгување на потпетици на обувки	Р
8342.21	Ракувач со машина за вградување на бетонски рабови	Р
8172.26	Ракувач со машина за вдлабнување на дупки во дрво	Р
8152.05	Ракувач со машина за везење	Р
8153.08	Ракувач со машина за везење	Р
8121.16	Ракувач со машина за глодање на жлебови	Р
8121.15	Ракувач со машина за гравирање	Р
8172.01	Ракувач со машина за делење на дрво без иверка	Р
8154.18	Ракувач со машина за дополнителна обработка на текстил	Р

Шифра	Назив на занимање	
8155.13	Ракувач со машина за доработка на потплатнени кожи	Р
8171.07	Ракувач со машина за дрвна пулпа	Р
8172.28	Ракувач со машина за дупчење и полирање на дрво	Р
8342.15	Ракувач со машина за дупчење и разбивање	Р
8156.04	Ракувач со машина за дупчење на кожни обуви	Р
8121.17	Ракувач со машина за дупчење на метал	Р
8342.18	Ракувач со машина за забивање пилоти	Р
8172.07	Ракувач со машина за иверка	Р
8143.02	Ракувач со машина за изработка на врећички	Р
8342.20	Ракувач со машина за изработка на дијафрагми	Р
8142.14	Ракувач со машина за изработка на копчиња	Р
8142.15	Ракувач со машина за изработка на пластични производи	Р
8143.01	Ракувач со машина за изработка на пликови	Р
8172.18	Ракувач со машина за изработка на прагови	Р
8152.06	Ракувач со машина за изработка на чипка	Р
8159.02	Ракувач со машина за изработка на шапки	Р
8159.01	Ракувач со машина за изработка со лента со примерок	Р
8342.17	Ракувач со машина за инјектирање на земјиште	Р
8142.08	Ракувач со машина за инјекциско пресување на полимери	Р
8342.11	Ракувач со машина за ископ	Р
8342.12	Ракувач со машина за ископ на тунели	Р
8142.05	Ракувач со машина за истиснување	Р
8151.03	Ракувач со машина за јажиња	Р
8154.02	Ракувач со машина за карбонизирање на текстил	Р
8342.19	Ракувач со машина за кесонско темелење	Р
7323.12	Ракувач со машина за книговезење	Р
7322.11	Ракувач со машина за книжно печатарство	Р
8219.15	Ракувач со машина за ковање клинци	Р
8121.30	Ракувач со машина за ковање на алат	Р
8121.31	Ракувач со машина за ковање на пари	Р
8160.10	Ракувач со машина за конзервирање на месо и риба	Р
8160.15	Ракувач со машина за конзервирање на млеко	Р
8156.02	Ракувач со машина за кроење на горни делови на обувки	Р
8155.09	Ракувач со машина за кршење на лице на кожа	Р
8154.12	Ракувач со машина за кубење на текстил	Р
8142.12	Ракувач со машина за ламинирање на полимери	Р
8172.32	Ракувач со машина за лепење на аголни споеви на дрво	Р
8172.31	Ракувач со машина за лепење на тесни страни на дрво	Р
8160.25	Ракувач со машина за лупење на жито	Р
8160.26	Ракувач со машина за мелење на жито	Р
8160.55	Ракувач со машина за мелење на маслени лушпи	Р
8160.56	Ракувач со машина за мелење на маслено семе	Р
8155.11	Ракувач со машина за мерење на кожа	Р
8181.13	Ракувач со машина за мешање на абразивна смеса	Р
8189.09	Ракувач со машина за миење на вагони	Р
8343.16	Ракувач со машина за миење на коли	Р
8160.46	Ракувач со машина за миење на овошје и зеленчук	Р
8183.02	Ракувач со машина за миење на шишиња	Р
8160.21	Ракувач со машина за млечни производи	Р
8342.14	Ракувач со машина за набивање	Р
8156.03	Ракувач со машина за навлекување на горни делови на обувки	Р
8121.29	Ракувач со машина за назабување на метал	Р
8154.19	Ракувач со машина за намотување на текстил	Р
8155.05	Ракувач со машина за напивање на кожа	Р

Шифра	Назив на занимање	
8151.02	Ракувач со машина за неткаен текстил	Р
8172.44	Ракувач со машина за обликување на дрво со свиткување и стиснување	Р
8181.08	Ракувач со машина за обликување на керамика	Р
8160.51	Ракувач со машина за обработка на овошје	Р
8172.19	Ракувач со машина за обработка на плута	Р
8156.09	Ракувач со машина за обработка на рабови на потпетици	Р
8172.36	Ракувач со машина за обработување и одлепување на дрво	Р
8155.01	Ракувач со машина за одвојување на месо	Р
8342.31	Ракувач со машина за одржување на скијачки патеки	Р
8189.06	Ракувач со машина за означување на патишта	Р
8155.10	Ракувач со машина за омекнување на кожа	Р
8172.03	Ракувач со машина за отковување	Р
8183.01	Ракувач со машина за пакување	Р
8183.07	Ракувач со машина за пакување на таблети	Р
8183.06	Ракувач со машина за пакување под притисок	Р
8155.08	Ракувач со машина за пеглање и рамнење на кожа	Р
8154.17	Ракувач со машина за пеглање на облека	Р
8154.16	Ракувач со машина за пеглање на текстил	Р
8157.01	Ракувач со машина за перење на алишта	Р
8157.03	Ракувач со машина за перење на текстил	Р
8154.08	Ракувач со машина за печатење на текстил	Р
8160.39	Ракувач со машина за печива	Р
8342.13	Ракувач со машина за планирање на земјиште	Р
8154.20	Ракувач со машина за пластифицирање на текстил	Р
8152.02	Ракувач со машина за плетење	Р
8152.03	Ракувач со машина за плетење на мрежи	Р
8154.14	Ракувач со машина за плисирање на текстил	Р
8160.47	Ракувач со машина за подготовка на овошје и зеленчук	Р
8142.01	Ракувач со машина за подготовка на полимери	Р
8172.02	Ракувач со машина за подготовка на трупци	Р
8155.12	Ракувач со машина за покриени слоеви на кожа	Р
8219.01	Ракувач со машина за поставување на дренажа	Р
8219.03	Ракувач со машина за поставување на електрични кабли	Р
8219.04	Ракувач со машина за поставување на изолација	Р
8219.02	Ракувач со машина за поставување на цевни инсталации	Р
8151.01	Ракувач со машина за предење	Р
8160.08	Ракувач со машина за преработка на месо	Р
8160.52	Ракувач со машина за преработка на овошје и зеленчук	Р
8160.09	Ракувач со машина за преработка на риба	Р
8160.90	Ракувач со машина за преработка на тутун	Р
8143.03	Ракувач со машина за преработка на хартија	Р
8156.06	Ракувач со машина за пресување на делови на обувки	Р
8189.02	Ракувач со машина за провлекување на електрични водови	Р
8160.38	Ракувач со машина за производство на бисквити	Р
8160.42	Ракувач со машина за производство на гуми за џвакање	Р
8160.54	Ракувач со машина за производство на детска храна од овошје	Р
8160.33	Ракувач со машина за производство на диетална храна	Р
8160.32	Ракувач со машина за производство на добиточна храна	Р
8160.35	Ракувач со машина за производство на жита	Р
8160.40	Ракувач со машина за производство на колачи	Р
8160.59	Ракувач со машина за производство на маргарин и растителна маст	Р
8160.57	Ракувач со машина за производство на масло за јадење	Р
8160.92	Ракувач со машина за производство на производи од тутун	Р
8160.41	Ракувач со машина за производство на слатки	Р

Шифра	Назив на занимање	
8160.53	Ракувач со машина за производство на сокови	Р
8160.37	Ракувач со машина за производство на тестенини	Р
8160.34	Ракувач со машина за производство на тесто	Р
8160.43	Ракувач со машина за производство на чоколади	Р
8342.28	Ракувач со машина за пружни работи	Р
8342.23	Ракувач со машина за работи во земја	Р
8153.01	Ракувач со машина за рамно шиење	Р
8160.58	Ракувач со машина за рафинирање на масло и масти	Р
8160.11	Ракувач со машина за рибји производи	Р
8142.09	Ракувач со машина за ротолиев полимер	Р
8156.07	Ракувач со машина за сечење на долни делови на обувки	Р
8189.03	Ракувач со машина за составување на кабли и јажиња	Р
8219.16	Ракувач со машина за составување на мадраци	Р
8342.16	Ракувач со машина за стабилизација на земјиште	Р
8121.10	Ракувач со машина за стругање (пилевина) на метал	Р
8155.04	Ракувач со машина за стругање на кожа	Р
8121.18	Ракувач со машина за стругање на метал	Р
8155.03	Ракувач со машина за сушење на кожа	Р
8160.04	Ракувач со машина за сушење на месо	Р
8152.01	Ракувач со машина за ткаење	Р
8160.03	Ракувач со машина за топење на масти	Р
8154.09	Ракувач со машина за топлотна обработка на текстил	Р
8131.12	Ракувач со машина за топлотна обработка на хемикалии	Р
8159.03	Ракувач со машина за топлотно обликување на текстил	Р
8342.27	Ракувач со машина за торкетирање	Р
8152.04	Ракувач со машина за украсен текстил	Р
8189.04	Ракувач со машина за херметичко затворање	Р
8157.02	Ракувач со машина за цедење на алишта	Р
8155.02	Ракувач со машина за цепење на кожа	Р
8155.07	Ракувач со машина за чешлање и шишање на кожа	Р
8156.14	Ракувач со машина за шиење на ѓонови	Р
8154.13	Ракувач со машина за шишање на текстил	Р
8154.03	Ракувач со машина за штиркање на текстил	Р
8121.39	Ракувач со машини за електроеродирање	Р
8121.32	Ракувач со машини за изработка на алат за режење	Р
8141.08	Ракувач со машини за изработка на горни гумени делови на обувки	Р
8141.02	Ракувач со машини за изработка на гума	Р
8141.09	Ракувач со машини за изработка на синтетички ѓонови	Р
8131.19	Ракувач со машини за козметички производи	Р
8114.03	Ракувач со машини за леење на бетон	Р
8141.03	Ракувач со машини за обликување на гумени производи	Р
8114.10	Ракувач со машини за обработка на камен	Р
8171.16	Ракувач со машини за обработка на хартија	Р
8131.45	Ракувач со машини за одвојување на радиоактивни материи	Р
8212.02	Ракувач со машини за производство на батерии	Р
8131.43	Ракувач со машини за производство на вештачка кожа	Р
8131.44	Ракувач со машини за производство на вештачки ѓубрива	Р
8121.38	Ракувач со машини за производство на електрични водови	Р
8114.11	Ракувач со машини за производство на индустриски дијаманти	Р
8131.41	Ракувач со машини за производство на кокс	Р
8121.33	Ракувач со машини за производство на котли	Р
8121.37	Ракувач со машини за производство на метални јажиња	Р
8121.36	Ракувач со машини за производство на накит	Р
8131.42	Ракувач со машини за производство на синтетички влакна	Р

Шифра	Назив на занимање	
8131.39	Ракувач со машини за производство на сол	Р
8131.24	Ракувач со машини за производство на тоалетни производи	Р
8171.14	Ракувач со машини за производство на хартија	Р
8171.15	Ракувач со машини за производство на хартија, специјализиран	Р
8131.21	Ракувач со машини за средства за перење	Р
8131.17	Ракувач со машини за фармацевтски производи	Р
8121.08	Ракувач со машини и уреди за извлекување на метали	Р
8121.07	Ракувач со машини и уреди за истискување на метали	Р
8112.05	Ракувач со машини и уреди за обработка на руда и камен	Р
8181.02	Ракувач со машини и уреди за производство на керамика	Р
8181.03	Ракувач со машини и уреди за производство на керамички производи	Р
8181.05	Ракувач со машини и уреди за производство на стаклени производи	Р
8181.04	Ракувач со машини и уреди за производство на стакло	Р
8121.11	Ракувач со машински ножици за режење на метал	Р
8141.01	Ракувач со мелница за гума	Р
8160.29	Ракувач со мелница за зачин	Р
8142.03	Ракувач со мелница за пластика	Р
8131.02	Ракувач со мелница за хемикалии	Р
8160.28	Ракувач со мелничарски валјаци	Р
8160.27	Ракувач со мелничарски сита	Р
8343.14	Ракувач со механизација на пристаниште	Р
8142.02	Ракувач со мешалка за гранулат пластика	Р
8171.10	Ракувач со млин за хартиена смеса	Р
3131.07	Ракувач со мотор со внатрешно согорување	Р
3131.08	Ракувач со мотор со внатрешно согорување, специјализиран	Р
8172.46	Ракувач со нумерички управувач за дрвообработувачка машина	Р
8121.40	Ракувач со нумеричко управување на машини за обработка на метал	Р
8121.41	Ракувач со нумеричко управување на машини за обработка на метал, специјализиран	Р
8343.12	Ракувач со овални дигалки	Р
8189.07	Ракувач со опрема во забавен парк	Р
8141.07	Ракувач со опрема за доработка на гумени производи	Р
8121.23	Ракувач со острач на алати	Р
7322.15	Ракувач со офсетна печатарска машина	Р
8182.05	Ракувач со парни котли со автоматска команда, специјализиран	Р
8182.03	Ракувач со парни котли со механизирано ложење	Р
8182.04	Ракувач со парни котли со механизирано ложење, специјализиран	Р
8182.06	Ракувач со парни машини	Р
3131.01	Ракувач со парни турбини	Р
3131.02	Ракувач со парни турбини, специјализиран	Р
8160.36	Ракувач со пекарски машини	Р
7322.16	Ракувач со печатарска машина	Р
3133.04	Ракувач со печка на вар	Р
3133.05	Ракувач со печка на гипс	Р
3133.03	Ракувач со печка на цемент	Р
8114.02	Ракувач со пила за камен	Р
3131.03	Ракувач со плински турбини	Р
3131.04	Ракувач со плински турбини, специјализиран	Р
8172.06	Ракувач со повеќелисна кружна пила	Р
8172.38	Ракувач со повеќефазна машина за дрво	Р
8172.04	Ракувач со повеќефазна машина за лупење, сечење со пила и сечење на иверка	Р
8172.37	Ракувач со повеќефазна машина за обработка на дрво и спојување на рабови	Р
8343.02	Ракувач со подвижна дигалка	Р
8182.07	Ракувач со подвижни парни котли	Р
8182.08	Ракувач со подвижни парни котли, специјализиран	Р

Шифра	Назив на занимање	
8153.03	Ракувач со полуавтоматски и автоматски шивач	Р
8143.05	Ракувач со помошна машина во картонажа	Р
7323.13	Ракувач со помошна машина за книговезење	Р
7322.17	Ракувач со помошна печатарска машина	Р
8153.02	Ракувач со посебни машини за шиење на облека	Р
8160.17	Ракувач со постројка за преработка на млеко	Р
8160.18	Ракувач со постројка за производство на млечна детска храна	Р
8172.40	Ракувач со постројки за белење, чадење и патинирање на дрво	Р
8113.04	Ракувач со постројки за бетонирање и стимулација на дупчење, специјализиран	Р
3132.12	Ракувач со постројки за вентилација и климатизација	Р
8160.72	Ракувач со постројки за добивање на глутен	Р
8160.70	Ракувач со постројки за добивање на скробен сируп	Р
8112.01	Ракувач со постројки за дробење на руда и камен	Р
8160.63	Ракувач со постројки за екстракција на шеќер	Р
8181.12	Ракувач со постројки за изработка на стаклени влакна	Р
8113.08	Ракувач со постројки за истражување на места за дупчење, специјализиран	Р
8131.20	Ракувач со постројки за козметички производи, специјализиран	Р
8160.65	Ракувач со постројки за кристализација	Р
3132.10	Ракувач со постројки за ладење	Р
3132.11	Ракувач со постројки за ладење, специјализиран	Р
8112.03	Ракувач со постројки за мелење на руда и камен	Р
8189.10	Ракувач со постројки за миење на цистерни	Р
8172.30	Ракувач со постројки за нанесување на врзани слоеви на дрво	Р
3134.07	Ракувач со постројки за облагородување на гас, специјализиран	Р
8112.04	Ракувач со постројки за облагородување на минерални суровини	Р
8112.06	Ракувач со постројки за отпрашување	Р
8171.02	Ракувач со постројки за отстранување на влакна од хартиена каша	Р
3132.04	Ракувач со постројки за подготовка на вода	Р
8160.77	Ракувач со постројки за подготовка на кафе, инстанти и чаеви	Р
8181.07	Ракувач со постројки за подготовка на керамичка смеса	Р
8113.02	Ракувач со постројки за подготовка на флуиди од дупки	Р
8189.05	Ракувач со постројки за полнење на боци со технички плин	Р
8183.05	Ракувач со постројки за полнење на шишиња	Р
8160.78	Ракувач со постројки за преработка на кафе, какао, додатоци за јадења и чаеви	Р
8160.74	Ракувач со постројки за преработка на мед	Р
3134.04	Ракувач со постројки за преработка на нафта	Р
8160.85	Ракувач со постројки за производство на оцет	Р
8160.80	Ракувач со постројки за производство на пиво	Р
8160.93	Ракувач со постројки за производство на производи од тутун	Р
8160.73	Ракувач со постројки за производство на скробни деривати	Р
8113.06	Ракувач со постројки за проточно мерење во дупчењето, специјализиран	Р
3132.05	Ракувач со постројки за прочистување на вода	Р
8113.10	Ракувач со постројки за работа со свиткувачи со турбини на места за дупчење, специјализиран	Р
8113.07	Ракувач со постројки за работи со жица и кабел во места за дупчење, специјализиран	Р
8113.09	Ракувач со постројки за работи со течен азот на места за дупчење, специјализиран	Р
8160.71	Ракувач со постројки за рафинирање на скроб	Р
8160.62	Ракувач со постројки за режење на шеќерна репка	Р
8112.02	Ракувач со постројки за сепарација	Р
8160.69	Ракувач со постројки за сепарација на скроб	Р
8131.04	Ракувач со постројки за ситнење на хемикалии	Р
3132.03	Ракувач со постројки за спалување на отпадоци	Р
8131.22	Ракувач со постројки за средства за перење, специјализиран	Р
8160.67	Ракувач со постројки за стерилизирање на уреди и транспортни средства	Р
8160.68	Ракувач со постројки за сушење на шеќер и резанки	Р

Шифра	Назив на занимање	
8160.66	Ракувач со постројки за течен шеќер	Р
3134.01	Ракувач со постројки за транспорт на гас	Р
8131.18	Ракувач со постројки за фармацевтски производи, специјализиран	Р
8160.64	Ракувач со постројки за филтрирање на шеќерен сируп	Р
8112.07	Ракувач со постројки за флотација	Р
3133.17	Ракувач со постројки за хидрализација на вар	Р
8113.19	Ракувач со постројки за хидролошко дупчење	Р
8113.05	Ракувач со постројки при инструментација во дупчењето, специјализиран	Р
8113.01	Ракувач со постројки при косо насочено дупчење, специјализиран	Р
8172.15	Ракувач со преса за втиснување на орнаменти во дрво	Р
8172.13	Ракувач со преса за лепење на дрвени влакна	Р
8172.33	Ракувач со преса за лепење на дрвени плочи	Р
8172.34	Ракувач со преса за лепење на дрвени рабови	Р
8172.12	Ракувач со преса за лепење на иверка и плочи	Р
8121.12	Ракувач со преса за метал	Р
8172.35	Ракувач со преса за одлепување на рабови	Р
8142.06	Ракувач со преса за полимери	Р
8342.24	Ракувач со претоварни машини за бетон	Р
8160.61	Ракувач со прехранбени машини	Р
8113.18	Ракувач со производно-испратен систем за нафта и гас, специјализиран	Р
8113.17	Ракувач со производно-испратни постројки за нафта и гас	Р
8113.16	Ракувач со производствени постројки за нафта и гас, специјализиран	Р
8121.02	Ракувач со процесни линии за преработка на метал	Р
8121.06	Ракувач со процесни машини за топлотна обработка на метали	Р
8121.04	Ракувач со процесни машини и уреди за добивање на метал	Р
3132.06	Ракувач со пумпи	Р
3132.07	Ракувач со пумпни станици, специјализиран (освен нафта и природен гас)	Р
8131.15	Ракувач со реакторски постројки за производство на хемикалии	Р
8343.08	Ракувач со рударски извозни постројки	Р
3121.02	Ракувач со рударски постројки	Р
8113.20	Ракувач со самодвижечка дупчалка	Р
3133.09	Ракувач со сепаратор за хемикалии	Р
8111.05	Ракувач со сечалка за камења	Р
8160.30	Ракувач со силосни уреди	Р
3133.10	Ракувач со сито за хемикалии	Р
7322.13	Ракувач со ситопечатарска машина	Р
3131.09	Ракувач со склопни постројки	Р
3131.10	Ракувач со склопни постројки, специјализиран	Р
3133.02	Ракувач со стерилизатор	Р
8172.23	Ракувач со стругалка за дрво	Р
8121.13	Ракувач со стругалка за метал	Р
8154.15	Ракувач со текстилна преса	Р
3134.02	Ракувач со транспортен гасен систем, специјализиран	Р
8343.06	Ракувач со транспортна лента	Р
7322.09	Ракувач со уреди во репрофотографија	Р
7322.10	Ракувач со уреди во словолеарница	Р
7322.08	Ракувач со уреди во хемиграфија	Р
8114.07	Ракувач со уреди за азбестно-цементни производи	Р
8113.03	Ракувач со уреди за бетонирање и стимулација на дупчење	Р
3133.07	Ракувач со уреди за битуменско-катрански производи	Р
8343.09	Ракувач со уреди за брани	Р
8122.06	Ракувач со уреди за брунирање	Р
8171.03	Ракувач со уреди за варење на дрво	Р
8141.05	Ракувач со уреди за вулканизирање	Р

Шифра	Назив на занимање	
8114.08	Ракувач со уреди за гипсани плочи	Р
8131.09	Ракувач со уреди за готвење на хемикалии	Р
8131.07	Ракувач со уреди за гранулирање на хемикалии	Р
8141.04	Ракувач со уреди за гумирање	Р
8142.13	Ракувач со уреди за експандирање на полимери	Р
8121.26	Ракувач со уреди за електрозаварување	Р
8122.12	Ракувач со уреди за електролиза	Р
8122.10	Ракувач со уреди за елоксирање	Р
8121.27	Ракувач со уреди за заварување со пламен	Р
8160.05	Ракувач со уреди за замрзнување на месо и риба	Р
8160.49	Ракувач со уреди за замрзнување на овошје и зеленчук	Р
8171.06	Ракувач со уреди за избелување на целулоза	Р
8121.09	Ракувач со уреди за извлекување на жици	Р
8114.04	Ракувач со уреди за изработка на бетонски градежни елементи	Р
8114.05	Ракувач со уреди за изработка на бетонски производи	Р
8121.35	Ракувач со уреди за изработка на жичани мрежи и ткаенини	Р
8131.32	Ракувач со уреди за изработка на кибрити	Р
8160.07	Ракувач со уреди за изработка на колбаси	Р
8121.34	Ракувач со уреди за изработка на метална галантерија	Р
8114.06	Ракувач со уреди за изработка на производи од поробетон	Р
8132.06	Ракувач со уреди за изработка на фотографии	Р
3133.01	Ракувач со уреди за калцинирање	Р
8113.11	Ракувач со уреди за каротажни работи	Р
8113.12	Ракувач со уреди за каротажни работи, специјализиран	Р
8172.41	Ракувач со уреди за климатизирање и стврднување на површини од дрво	Р
8172.42	Ракувач со уреди за кондиционирање на дрво	Р
8160.19	Ракувач со уреди за ладење на млечни производи	Р
8142.10	Ракувач со уреди за леење на полимери	Р
8172.14	Ракувач со уреди за лепење на дрвени рабови	Р
8171.04	Ракувач со уреди за мелење на дрво, целулоза и слично	Р
8114.01	Ракувач со уреди за мешање на бетон	Р
8131.06	Ракувач со уреди за мешање на хемикалии	Р
8189.11	Ракувач со уреди за миење на возила	Р
3134.06	Ракувач со уреди за облагородување на гас	Р
8160.79	Ракувач со уреди за обработка на јачмен и слад	Р
8160.01	Ракувач со уреди за обработка на месо	Р
8160.13	Ракувач со уреди за обработка на млеко	Р
8160.02	Ракувач со уреди за обработка на риба	Р
8122.03	Ракувач со уреди за одмачкување на метал	Р
8160.14	Ракувач со уреди за пастеризација на млеко	Р
8160.20	Ракувач со уреди за пастеризација на млечни производи	Р
8131.29	Ракувач со уреди за пиротехнички производи	Р
8122.05	Ракувач со уреди за пластифицирање на метал	Р
8181.11	Ракувач со уреди за подготовка на глазура	Р
8171.08	Ракувач со уреди за подготовка на лепила за хартија	Р
8131.31	Ракувач со уреди за подготовка на смеса за кибрити	Р
8181.06	Ракувач со уреди за подготовка на стакло	Р
8171.13	Ракувач со уреди за подготовка на хартиена маса	Р
8121.22	Ракувач со уреди за полирање на метал	Р
8122.04	Ракувач со уреди за потопување на метал	Р
8131.05	Ракувач со уреди за потопување на хемикалии	Р
8122.09	Ракувач со уреди за премачкување на метал	Р
8141.06	Ракувач со уреди за преработка на гумени производи	Р
8142.16	Ракувач со уреди за преработка на пластика	Р

Шифра	Назив на занимање	
8160.91	Ракувач со уреди за преработка на тутун	Р
8114.09	Ракувач со уреди за производи од полимерен бетон	Р
8160.82	Ракувач со уреди за производство на алкохол	Р
8160.84	Ракувач со уреди за производство на безалкохолни пијалаци	Р
8160.81	Ракувач со уреди за производство на вино	Р
8131.40	Ракувач со уреди за производство на гас	Р
8131.25	Ракувач со уреди за производство на експлозив	Р
3133.06	Ракувач со уреди за производство на електроди	Р
8160.83	Ракувач со уреди за производство на жестоки алкохолни пијалаци	Р
8160.86	Ракувач со уреди за производство на квасец	Р
8131.38	Ракувач со уреди за производство на линолеум	Р
8131.36	Ракувач со уреди за производство на моливи	Р
8131.26	Ракувач со уреди за производство на муниција	Р
8131.27	Ракувач со уреди за производство на муниција, специјализиран	Р
8113.15	Ракувач со уреди за производство на нафта и гас	Р
8160.87	Ракувач со уреди за производство на пијалаци	Р
8131.35	Ракувач со уреди за производство на свеќи	Р
8189.01	Ракувач со уреди за производство на сијалични плочи	Р
8132.03	Ракувач со уреди за производство на фотографски плочи	Р
8132.04	Ракувач со уреди за производство на фотографски производи	Р
8132.02	Ракувач со уреди за производство на фотографски филмови	Р
8132.01	Ракувач со уреди за производство на фотохемикалии	Р
8131.37	Ракувач со уреди за производство на школски прибор	Р
8172.08	Ракувач со уреди за просејување и сортирање на дрво	Р
8122.01	Ракувач со уреди за прскање на метал	Р
8132.05	Ракувач со уреди за развивање на филмови	Р
8121.28	Ракувач со уреди за режење со пламен	Р
8122.02	Ракувач со уреди за сачмарење на метал	Р
8172.45	Ракувач со уреди за свиткување на дрво	Р
8131.14	Ракувач со уреди за синтеза на хемикалии	Р
8219.12	Ракувач со уреди за составување на лизгачки затворачи	Р
8160.06	Ракувач со уреди за стерилизација на месни и рибји конзерви	Р
8160.50	Ракувач со уреди за стерилизирање на конзерви за овошје и зеленчук	Р
3133.16	Ракувач со уреди за сува дестилација на дрво	Р
8160.48	Ракувач со уреди за сушење на овошје и зеленчук	Р
8131.10	Ракувач со уреди за сушење на хемикалии	Р
3134.08	Ракувач со уреди за утовар на течен гас	Р
8172.39	Ракувач со уреди за фарбање и лакирање на дрво	Р
8122.11	Ракувач со уреди за фосфатизирање на метали	Р
3133.15	Ракувач со уреди за фракциска дестилација на дрво	Р
8171.09	Ракувач со уреди за хидрирање на пулпа	Р
8350.19	Ракувач со уреди на палуба на платформа	Р
3132.13	Ракувач со филтер за прочистување на гасови	Р
8131.13	Ракувач со филтри за хемикалии	Р
7322.14	Ракувач со флексопечатарска машина	Р
3134.03	Ракувач со цевоводни-транспортни уреди	Р
3132.02	Ракувач со централно греење	Р
8172.05	Ракувач со циркулар, гатер и паралица	Р
8156.11	Ракувач со чевларски машини	Р
8153.07	Ракувач со шивачка машина за кожа	Р
8156.15	Ракувач со шивачка машина за кожна галантерија	Р
8156.13	Ракувач со шивачка машина за обувки	Р
8153.05	Ракувач со шивачка машина за тапацирање	Р
8153.06	Ракувач со шивачка машина за текстил	Р

Шифра	Назив на занимање	
8172.21	Ракувач со шинска пила	Р
6111.03	Расадничар	Р
2655.03	Раскажувач	Р
3134.05	Рафинериски полнач	Р
7321.28	Рачен гравер на печатарски примероци во метал	Р
7321.27	Рачен гравер на печатарски примероци во неметал	Р
7323.10	Рачен изработувач на амбалажирани графички производи	Р
7321.30	Рачен изработувач на печатарски форми и клишеа	Р
7322.06	Рачен изработувач на фотоосетливи слоеви за ситопечатница	Р
7323.11	Рачен изработувач на хартија	Р
9122.01	Рачен мијач на автомобили	Р
9329.03	Рачен мијач на амбалажа	Р
9329.04	Рачен мијач на делови	Р
9321.01	Рачен пакувач	Р
7322.01	Рачен печатар	Р
9329.06	Рачен свиткувач на метал	Р
7321.01	Рачен словослагач	Р
2411.09	Ревизор	Р
2421.08	Регионален менаџер	Р
2642.05	Редактор	Р
9334.01	Редач на полици	Р
3413.07	Редовник	Р
3413.08	Редовник- лаик	Р
3413.09	Редовник-свештеник	Р
6112.04	Режач (кројач на овошки)	Р
7315.04	Режач и брусач на стакло за корекција на видот	Р
7212.05	Режач со плин	Р
8172.29	Резбар на дрвени фигури	Р
7317.09	Резбар на предмети од рог	Р
2636.04	Реисулема	Р
1121.1	Ректор на универзитет	Р
7536.10	Ременар-седлар	Р
5419.03	Рендгенски прегледувач на лица, багаж и поштенски пратки	Р
3211.11	Рендген-техничар	Р
2642.04	Репортер	Р
7321.39	Репрограф скенерист	Р
7321.35	Репрофотограф	Р
7522.08	Реставратор на дрвени предмети, специјализиран	Р
2651.09	Реставратор-скулптор	Р
2651.10	Реставратор-сликар	Р
7321.36	Ретушер	Р
3359.03	Референт	Р
4323.07	Референт за внатрешна контрола на транспорт	Р
3352.03	Референт за данок	Р
3333.02	Референт за засновање работен однос	Р
3353.04	Референт за здравствено осигурување	Р
3333.03	Референт за избор на кадри	Р
3331.03	Референт за извоз и за увоз	Р
3354.04	Референт за издавање на градежни дозволи	Р
3354.01	Референт за издавање на лични дозволи	Р
3359.01	Референт за јавно-управни работи	Р
4214.01	Референт за наплата на долгови	Р
3321.10	Референт за осигурување на имоти и лица	Р
3354.02	Референт за пасоши	Р

Шифра	Назив на занимање	
3353.01	Референт за пензиско и инвалидско осигурување	Р
4412.02	Референт за пошта	Р
3411.01	Референт за правни работи	Р
3321.11	Референт за проверка на податоци за осигурување	Р
3322.06	Референт за продажба	Р
5411.07	Референт за противпожарна заштита	Р
3354.03	Референт за регистрации на возачи на моторни возила	Р
2413.06	Референт за рекламација	Р
3353.02	Референт за социјални прашања	Р
3353.03	Референт за социјално осигурување	Р
4221.05	Референт за туристички аранжмани	Р
2142.15	Рецезент на инвестициска програма	Р
2641.06	Рецензент	Р
4226.01	Рецепционер	Р
5414.07	Рецепционер	Р
6222.01	Речен и езерски рибар	Р
6223.01	Рибар на отворено море	Р
9216.01	Рибарски работник	Р
3152.19	Рибарско-наутички техничар	Р
5419.06	Рибочувар	Р
9312.08	Ровокопач	Р
7115.06	Ролетар	Р
7115.07	Ролетар, мајстор	Р
8111.13	Рудар	Р
8111.08	Рудар на површински коп	Р
8111.09	Рудар на подземен коп	Р
3121.01	Рудар, специјализиран	Р
8111.10	Рударски дрводелец	Р
2146.04	Рударски инженер за вадење на нафта и плин	Р
2146.05	Рударски инженер за одвојување	Р
2146.06	Рударски инженер за рудници на јаглен	Р
2146.07	Рударски инженер за рудници на метални руди	Р
2146.08	Рударски инженер-главен технолог во јама	Р
2146.09	Рударски инженер-проектант	Р
2146.10	Рударски инспектор-инженер	Р
9311.01	Рударски работник	Р
3117.06	Рударски техничар	Р
3117.01	Рударски техничар за површинска експлоатација	Р
3117.05	Рударски техничар за подготовка на производството	Р
3117.02	Рударски техничар за подземна експлоатација	Р
	С	
3413.16	Сакристан	С
9332.02	Самарџија	С
2250.09	Самостоен ветеринар истражувач	С
2142.16	Самостоен градежен проектант	С
3321.02	Самостоен диспонент за осигурување	С
2153.05	Самостоен истражувач за електроника, телекомуникации и автоматика	С
2359.05	Самостоен истражувач на воспитни науки	С
2619.04	Самостоен истражувач на правни науки	С
2165.07	Самостоен истражувач по геодезија	С
2634.07	Самостоен психолог - истражувач	С
3359.05	Самостоен референт	С
3323.01	Самостоен референт за набавка	С
2423.02	Самостоен советник за кадровски прашања	С

Шифра	Назив на занимање	
2142.17	Самостоен советник на градежна оператива	С
2422.07	Самостоен стручен соработник	С
2612.09	Самостоен судски советник	С
2643.07	Самостоен филолог-истражувач	С
3257.04	Санитарен инженер	С
3257.05	Санитарен инспектор	С
3257.01	Санитарен техничар	С
8350.21	Светилничар	С
2636.03	Свештеник	С
9510.05	Свирач на инструмент	С
3413.14	Свирач на оргули во црква	С
8172.43	Свиткувач на дрво во калап	С
8312.03	Свртничар	С
6111.04	Сеач	С
2114.17	Сеизмолог	С
3332.01	Секреатар на организација	С
4120.01	Секретар	С
1124.02	Секретар на амбасада	С
3343.05	Секретар на друштво	С
3343.06	Секретар на месна заедница	С
1114.30	Секретар на невладина организација	С
1114.32	Секретар на организации од посебен интерес	С
1123.10	Секретар на Секретаријатот за законодавство	С
1114.21	Секретар на сектор / служба во Стопанската комора на Македонија	С
1114.23	Секретар на синдикат	С
1114.28	Секретар на хуманитарна организација	С
6130.01	Селанец	С
6130.03	Селанец-угостител во селски туризам	С
6130.04	Селанка-домаќинка во селски туризам	С
2643.15	Семантичар	С
2632.17	Семејнолог	С
9214.02	Семенар	С
5246.02	Сервирач на салати	С
5132.02	Сервирка	С
2151.30	Сервисен електроинженер	С
7421.23	Сервисер на банкомати	С
7421.24	Сервисер на банкомати, специјализиран	С
7312.09	Сервисер на музички инструменти	С
3214.10	Сервисер на оптичка опрема	С
3214.07	Сервисер на ортопедски и други помагала	С
7311.10	Сервисер на прецизни направи и опрема	С
7522.30	Сервисер на спортска опрема	С
7422.16	Сервисер на терминалски апарати кај претплатници	С
6210.04	Сечач на дрва за огрев со пила	С
9215.04	Сечач на трска и грмушки	С
8312.09	Сигналист	С
2643.14	Симултан преведувач	С
2522.02	Систем администратор	С
3513.04	Систем-оператор	С
7322.07	Ситопечатар	С
5120.03	Скара-мајстор	С
8350.15	Скелар	С
3152.21	Скипер	С
2643.08	Славист	С
7321.03	Слагач на сметачки терминал	С

Шифра	Назив на занимање	
7512.05	Слаткар	С
7512.06	Слаткар, мајстор	С
2651.14	Сликар на цртан филм	С
2651.11	Сликар наивец	С
7321.06	Словослагач	С
4419.09	Службеник во дистрибуција	С
4222.01	Службеник во информативен контактен центар	С
4311.06	Службеник во книговодство	С
4313.02	Службеник во платен промет	С
4419.01	Службеник во протокол	С
4415.01	Службеник за архивирање и копирање	С
5230.04	Службеник за банкоматска мрежа	С
3352.04	Службеник за данок	С
4312.01	Службеник за девизно работење	С
3312.02	Службеник за заеми и кредити	С
4229.01	Службеник за информации	С
4416.01	Службеник за кадровски прашања	С
4415.03	Службеник за копирање	С
4312.03	Службеник за кредити	С
4411.04	Службеник за матична евиденција	С
4419.04	Службеник за набавка	С
2424.07	Службеник за обука	С
4110.01	Службеник за општи работи	С
4221.04	Службеник за организирање на патувања	С
4312.07	Службеник за осигурување	С
4312.06	Службеник за посредување со недвижности	С
4419.05	Службеник за продажба	С
4415.02	Службеник за сортирање	С
4312.08	Службеник за финансии	С
4312.02	Службеник за хартии од вредност	С
3312.03	Службеник за хипотека	С
4211.07	Службеник на шалтер во агенција за платен промет	С
2146.24	Сменоводител во рудник	С
2411.11	Сметководител	С
3521.01	Сниматeл на слика	С
3521.03	Сниматeл на тон	С
3431.09	Сниматeл на трик	С
9112.11	Собарки	С
9611.01	Собирач на ѓубре	С
9624.02	Собирач на вода	С
9624.01	Собирач на огревно дрво	С
9623.02	Собирач на пари од автомати	С
9623.03	Собирач на пари од автомати за игри	С
2422.06	Советник	С
2359.02	Советник во воспитно-образовен завод	С
1114.20	Советник во извршниот одбор на Стопанската комора на Македонија	С
2421.03	Советник за бизнис	С
2250.11	Советник за ветеринарство	С
2421.06	Советник за економика на домаќинствата	С
2133.04	Советник за заштита на животната средина	С
2263.02	Советник за заштита од радијација	С
2269.02	Советник за здравствено осигурување	С
2269.01	Советник за здравство	С
2412.04	Советник за инвестиции	С

Шифра	Назив на занимање	
2413.01	Советник за истражување на пазарот	С
2413.08	Советник за јавни набавки	С
2423.03	Советник за кадровски прашања	С
2424.06	Советник за кариера	С
2165.14	Советник за катастар	С
2143.10	Советник за комунални работи	С
2621.12	Советник за култура	С
2351.08	Советник за лица со посебни потреби	С
2424.02	Советник за лицата кои успешно работат	С
2421.04	Советник за мали и средни претпријатија	С
2431.01	Советник за маркетинг	С
2411.15	Советник за меѓународни финансии	С
2421.01	Советник за менаџмент	С
2351.01	Советник за методика во образованието	С
2412.03	Советник за недвижности	С
2351.09	Советник за образование	С
2351.03	Советник за образовни технологии	С
2424.03	Советник за одбрана	С
2351.13	Советник за одделенска настава	С
2432.01	Советник за односи со јавноста	С
2351.10	Советник за основно образование	С
2412.01	Советник за патенти	С
2619.06	Советник за правни и нормативни работи	С
2351.12	Советник за предметна настава	С
2411.12	Советник за пресметка	С
2351.11	Советник за предучилишно образование	С
2511.07	Советник за примена на информатичка технологија	С
3322.07	Советник за продажба	С
2421.02	Советник за продажни методи	С
2431.03	Советник за промотивни методи	С
2351.22	Советник за професионален развој на просветни работници	С
2351.02	Советник за развој на воспитно-образовната програма	С
2431.02	Советник за реклама	С
2411.16	Советник за сметководствени стандарди	С
2635.12	Советник за социјална заштита	С
3322.09	Советник за туристички аранжмани	С
1121.05	Советник на генералниот директор	С
1122.06	Советник на државната управа	С
1113.06	Советник на единица на локалната самоуправа	С
1113.05	Советник на Советот на град Скопје	С
2652.25	Солист алт	С
2652.30	Солист баритон	С
2652.29	Солист бас	С
2652.31	Солист бас-баритон	С
2652.27	Солист мецосопран	С
2652.26	Солист сопран	С
2652.28	Солист тенор	С
5412.04	Сообраќаен полицаец	С
3119.22	Сообраќаен техничар	С
3119.23	Сообраќајно-транспортен техничар	С
2164.11	Сообраќен истражувач	С
5221.04	Сопственик на продавница	С
2422.04	Соработник	С
2269.03	Соработник за здравствена заштита	С

Шифра	Назив на занимање	
2511.08	Соработник за информатичка поддршка	С
2619.07	Соработник за правни работи	С
3314.05	Соработник за статистичко-математички работи	С
2411.14	Соработник за финансиски работи	С
8172.17	Сортирач и составувач на ламелен и мозаичен паркет	С
7314.05	Сортирач на керамички производи	С
9329.01	Сортирач на производи и делови	С
8172.09	Сортирач на фурнир и шперплоча	С
8212.03	Составувач на акумулатори	С
8212.16	Составувач на апарати за домаќинство	С
8212.01	Составувач на батерии	С
8211.02	Составувач на возила	С
8219.14	Составувач на градежна столарија	С
8219.11	Составувач на гумени производи	С
8211.04	Составувач на дигалки	С
8219.13	Составувач на дрвени производи	С
8212.09	Составувач на електрични мерни инструменти и склопови	С
8212.15	Составувач на електрожичани снопови	С
8212.10	Составувач на електроинсталациски материјал	С
8212.17	Составувач на електромеханички компоненти и склопови	С
8212.07	Составувач на електромотори	С
8212.22	Составувач на електронска опрема	С
8212.19	Составувач на електронски склопови	С
8219.20	Составувач на картонски производи	С
8219.18	Составувач на кожни производи	С
8212.08	Составувач на мали трансформатори	С
8211.03	Составувач на машини	С
8211.08	Составувач на машински прибор	С
8219.08	Составувач на метален мебел	С
8219.09	Составувач на метални производи	С
8211.01	Составувач на мотори	С
8131.28	Составувач на муниција, специјализиран	С
8219.05	Составувач на очила	С
8211.05	Составувач на парни котли	С
8211.06	Составувач на парни турбини	С
8212.18	Составувач на печатени плочи	С
8219.10	Составувач на пластични производи	С
8211.07	Составувач на плински турбини	С
8219.07	Составувач на производи од различни материјали	С
8212.13	Составувач на расветни тела	С
2642.06	Составувач на рекламни огласи	С
8212.11	Составувач на сијалици	С
8212.23	Составувач на сметачка опрема	С
8219.21	Составувач на текстилни производи	С
8212.21	Составувач на телекомуникациска опрема	С
8212.20	Составувач на телефонски апарати	С
8219.19	Составувач на хартиени производи	С
2356.02	Софтверски обучувач	С
2632.09	Социјален патолог	С
2351.07	Социјален педагог	С
3412.06	Социјален работник	С
2635.06	Социјален работник	С
2635.02	Социјален работник во дом	С
3412.02	Социјален работник во дом	С

Шифра	Назив на занимање	
3412.04	Социјален работник во здравство	С
2635.04	Социјален работник во здраството	С
3412.03	Социјален работник во образование	С
2635.03	Социјален работник во образованието	С
3412.05	Социјален работник во правосудство	С
2635.05	Социјален работник во правосудството	С
2635.01	Социјален работник во центар	С
3412.01	Социјален работник во центар	С
2635.09	Социјален работник за деца	С
2635.10	Социјален работник за решавање на жалби	С
2635.07	Социјален работник за стари лица	С
2635.08	Социјален работник за хендикепирани лица	С
2635.11	Социјален работник на трговски претпријатија и други правни лица	С
2632.10	Социолог	С
5419.04	Спасувач на давеници	С
5411.05	Спасувач од пожар	С
5113.06	Спелеолошки водич	С
2434.01	Специјализиран продавач на информатичка технологија	С
2434.02	Специјализиран продавач на комуникациска технологија	С
2230.03	Специјалист за акупунктура и асупресура	С
2230.04	Специјалист за алтернативна медицина	С
2529.02	Специјалист за безбедност на информациска и комуникациска технологија	С
2230.02	Специјалист за кинезитерапија	С
2424.08	Специјалист за развој на работна сила	С
2423.06	Специјалист за човечки ресурси	С
2633.13	Специјалист од областа на безбедноста, одбраната и мирот	С
2262.15	Специјалист по аптекарска практика	С
2262.16	Специјалист по клиничка лабораториска генетика	С
2262.17	Специјалист по медицинска биохемија	С
2262.12	Специјалист по санитарна хемија	С
2262.14	Специјалист по токсиколошка хемија	С
2262.13	Специјалист по фармацевтска технологија	С
2656.05	Спикер	С
8212.14	Спојувач на електротехнички елементи	С
3421.01	Спортист	С
5113.07	Спортски водич	С
3422.06	Спортски делегат	С
1431.02	Спортски директор	С
3422.05	Спортски инструктор	С
3421.30	Спортски качувач	С
2265.03	Спортски нутриционист	С
2634.04	Спортски психолог	С
3421.20	Спортски скијач	С
3422.04	Спортски судија	С
3422.03	Спортски тренер	С
7315.08	Стаклар	С
7315.06	Стаклобрусач	С
7315.02	Стаклодувач	С
7315.03	Стаклодувач, специјализиран	С
7315.07	Стаклорежач	С
2655.02	Статист	С
2120.10	Статистичар	С
2120.09	Статистичар демограф	С
2120.11	Статистичар истражувач	С

Шифра	Назив на занимање	
2120.12	Статистичар самостоен истражувач	С
2120.08	Статистичар, математички	С
2120.07	Статистичар-методолог	С
4312.05	Статистички службеник	С
4131.03	Стенограф	С
4131.04	Стенодактилограф	С
5329.02	Стерилизатор	С
1121.09	Стечаен управник	С
7522.02	Столар	С
7522.04	Столар за изработка на стилски мебел	С
7115.08	Столар за сценска опрема	С
7115.09	Столар за сценска опрема, специјализиран	С
7522.09	Столар за шаблони	С
7522.11	Столар ортопед	С
7522.12	Столар ортопед, специјализиран	С
7115.14	Столар со вештини за енергетски ефикасни прозорци и врати	С
7522.03	Столар, мајстор	С
7522.10	Столар, специјализиран за изработка на прототипови	С
7522.01	Столарски работоводител	С
3251.01	Стоматолошка сестра	С
2165.13	Стопански географ	С
6121.01	Сточар	С
9212.01	Сточарски работник	С
3142.09	Сточарски техничар	С
3421.28	Стрелец	С
3411.02	Стручен соработник во правосудните органи	С
3314.02	Стручен соработник за математички операции и прикази	С
3314.04	Стручен соработник за операции и прикази во осигурувањето	С
3314.03	Стручен соработник за статистички операции и прикази	С
3314.01	Стручен соработник за финансиски план и анализа	С
2230.01	Стручно лице кое се занимава со традиционална медицина	С
5111.05	Стујард/стујардеса во автобус	С
5111.04	Стујард/стујардеса во кола за спиење	С
5111.01	Стујард/стујардеса на авион	С
5111.03	Стујард/стујардеса на аеродром	С
5111.02	Стујард/стујардеса на брод	С
2612.05	Судија	С
2612.10	Судија-поротник	С
2612.11	Судија во Виш управен суд	С
2612.12	Судија во Управен суд	С
2612.03	Судија на Апелационен суд	С
2612.02	Судија на Врховен суд	С
2612.04	Судија на Основен суд	С
2612.01	Судија на Уставен суд	С
3411.04	Судски администратор	С
3411.05	Судски полицаец	С
2643.13	Судски преведувач	С
2612.06	Судски приправник	С
3411.03	Судски референт	С
2612.07	Судски советник	С
2612.08	Судски стручен соработник	С
2643.12	Судски толкувач	С
2656.09	Суфлер	С
7521.04	Сушач на дрва	С

Шифра	Назив на занимање	
2641.04	Сценарист	С
2651.12	Сценограф	С
2166.02	Сценски дизајнер	С
2654.02	Сценски режисер	С
	Т	
5169.02	Танцувачки партнери	Т
2653.08	Танчер во ноќен клуб	Т
2653.09	Танчер на улица	Т
7534.02	Тапетар	Т
7534.01	Тапетар декоратер	Т
7534.05	Тапетар на мебел	Т
7534.04	Тапетар, мајстор	Т
3119.18	Тапетарски техничар	Т
3331.04	Тарифант	Т
7536.08	Ташнар	Т
7536.09	Ташнар, специјализиран	Т
3119.13	Текстилен техничар	Т
3119.12	Текстилно-хемиски техничар	Т
4131.05	Телеграфист	Т
4131.06	Телепринтерист	Т
4131.07	Телефаксист	Т
4223.01	Телефонист	Т
4223.02	Телефонист за меѓународни врски	Т
4223.03	Телефонист на телефонска централа	Т
5414.02	Телохранител	Т
3421.21	Тенисер	Т
2636.11	Теолог	Т
2266.01	Терапевт за говор и глувост	Т
2266.02	Терапевт за нарушувања на видот	Т
7114.05	Терацер	Т
7124.03	Термоизолатер	Т
7115.01	Тесар	Т
9313.02	Тесарски работник	Т
7512.07	Тестеничар	Т
7543.02	Тестер на производи	Т
2519.03	Тестирач на оперативен систем	Т
2519.02	Тестирач на софтвер	Т
3439.01	Тетовирач	Т
3433.02	Техничар во библиотека	Т
3433.01	Техничар во галерија	Т
3433.03	Техничар во музеј	Т
3116.35	Техничар во прехранбената индустрија	Т
3117.14	Техничар во производство на црна металургија	Т
3114.10	Техничар електроничар	Т
3114.06	Техничар електроничар за компјутери	Т
3114.08	Техничар електроничар за мерни уреди	Т
3114.07	Техничар електроничар за сигнално-заштитни уреди	Т
3116.09	Техничар за агрохемикалии	Т
3111.15	Техничар за биофизика	Т
3119.07	Техничар за битуменско-катрански производи	Т
3116.04	Техничар за бои и лакови	Т
3116.16	Техничар за воено-хемиски производи	Т
3119.21	Техничар за геодезија	Т
3119.03	Техничар за градежни материјали	Т

Шифра	Назив на занимање	
3116.05	Техничар за гума	Т
3116.27	Техничар за диетални производи	Т
3116.39	Техничар за дрвопреработка и обработка на дрво	Т
3117.04	Техничар за експлоатација на камен	Т
3117.18	Техничар за екстракција	Т
3117.19	Техничар за електролиза	Т
3111.16	Техничар за електронска оптика	Т
3114.01	Техничар за електронски производи	Т
3111.02	Техничар за електрохемија	Т
3119.06	Техничар за емајл и глазура	Т
3114.03	Техничар за енергетско-електронски производи	Т
3142.10	Техничар за живинарство	Т
3142.08	Техничар за заштита на растенијата	Т
3116.10	Техничар за заштита од корозија	Т
3521.15	Техничар за изведба на програма	Т
3117.12	Техничар за изградба на собирни системи за нафта и плин	Т
3119.05	Техничар за керамика	Т
3119.15	Техничар за кожарство	Т
3119.17	Техничар за кожна галантерија	Т
3116.07	Техничар за козметички производи	Т
3116.24	Техничар за кондиторски производи	Т
3143.03	Техничар за лов	Т
3114.05	Техничар за медицински електронски производи	Т
3155.02	Техничар за метеоролошки уреди и воздухопловно-метеоролошки телекомуникации	Т
3111.17	Техничар за механика на цврсти тела	Т
3522.08	Техничар за мобилна телефонија	Т
3111.03	Техничар за неорганска хемија	Т
3119.14	Техничар за облека	Т
3116.11	Техничар за обработка на вода	Т
3119.04	Техничар за обработка на каменот	Т
3119.16	Техничар за обувки	Т
3113.10	Техничар за одржување на електротехнички производи	Т
3512.01	Техничар за одржување на програмата	Т
3116.02	Техничар за органска синтеза	Т
3111.04	Техничар за органска хемија	Т
3214.11	Техничар за ортопедска техника	Т
3112.22	Техничар за пејзажна архитектура	Т
3119.11	Техничар за плетење	Т
3512.03	Техничар за помош на корисниците	Т
3119.09	Техничар за предење	Т
3116.22	Техничар за преработка на брашно	Т
3116.28	Техничар за преработка на кафе и чаеви	Т
3116.18	Техничар за преработка на месо и риба	Т
3116.20	Техничар за преработка на овошје, зеленчук и сокови	Т
3116.03	Техничар за преработка на полимери	Т
3116.34	Техничар за преработка на тутун	Т
3116.31	Техничар за производство на вино	Т
3116.29	Техничар за производство на вода и газирани пијалаци	Т
3116.23	Техничар за производство на добиточна храна	Т
3113.09	Техничар за производство на електротехнички производи	Т
3116.33	Техничар за производство на ензими	Т
3116.32	Техничар за производство на јаки алкохолни пијалаци	Т
3117.13	Техничар за производство на нафта и плин	Т
3117.16	Техничар за производство на обоени метали	Т

Шифра	Назив на занимање	
3116.30	Техничар за производство на пиво	Т
3116.21	Техничар за производство на растителни масла	Т
3116.26	Техничар за производство на скроб	Т
3117.03	Техничар за производство на сол	Т
3116.25	Техничар за производство на шеќер	Т
3114.09	Техничар за процесна автоматика	Т
3522.06	Техничар за радио и телевизиски производи	Т
3431.10	Техничар за развивање на филм	Т
3117.11	Техничар за разработка на нафтени и плински лежишта	Т
3143.04	Техничар за риболов	Т
3513.01	Техничар за системско-програмска опрема	Т
3117.17	Техничар за сорпција	Т
3116.08	Техничар за средства за перење	Т
3119.08	Техничар за стакларство	Т
3522.05	Техничар за телекомуникации	Т
3522.04	Техничар за телекомуникации во бродскиот сообраќај	Т
3155.04	Техничар за телекомуникации во воздушниот сообраќај	Т
3522.03	Техничар за телекомуникации во железничкиот сообраќај	Т
3522.01	Техничар за телекомуникациски уреди и мрежи	Т
3119.10	Техничар за ткаење	Т
3521.04	Техничар за тонски ефекти	Т
3240.01	Техничар за трихиноскопија	Т
3116.06	Техничар за фармацевтски производи	Т
3142.12	Техничар за фармерско производство	Т
3111.05	Техничар за физичка хемија	Т
3116.14	Техничар за фотографски производи	Т
3116.12	Техничар за целулоза	Т
3114.02	Техничар конструктор за електронски производи	Т
3114.04	Техничар конструктор за енергетско-електронски производи	Т
3115.03	Техничар конструктор на алатни машини	Т
3115.19	Техничар конструктор на апарати за домаќинство	Т
3115.28	Техничар конструктор на бродски машини	Т
3115.27	Техничар конструктор на водоводни цевки	Т
3115.17	Техничар конструктор на водоводни цевки и арматури	Т
3115.18	Техничар конструктор на гасна мрежа	Т
3115.29	Техничар конструктор на делови за пловни средства	Т
3115.24	Техничар конструктор на делови за производи од прецизна механика	Т
3115.26	Техничар конструктор на делови за шински возила	Т
3115.23	Техничар конструктор на делови од метална конструкција	Т
3115.08	Техничар конструктор на дигалки	Т
3113.07	Техничар конструктор на електрични производи	Т
3115.05	Техничар конструктор на земјоделски машини	Т
3115.25	Техничар конструктор на калапи	Т
3115.13	Техничар конструктор на класично вооружување	Т
3115.22	Техничар конструктор на лимени делови	Т
3115.07	Техничар конструктор на машини за градежништво и индустриски транспорт	Т
3115.06	Техничар конструктор на машини за шиење	Т
3115.21	Техничар конструктор на машински делови	Т
3115.01	Техничар конструктор на патнички возила	Т
3115.11	Техничар конструктор на производи за прецизна механика	Т
3115.14	Техничар конструктор на процесна опрема	Т
3115.10	Техничар конструктор на пумпи и компресори	Т
3115.15	Техничар конструктор на разладни уреди	Т
3115.16	Техничар конструктор на садови под притисок	Т

Шифра	Назив на занимање	
3115.04	Техничар конструктор на текстилни машини	Т
3115.09	Техничар конструктор на турбини	Т
3115.12	Техничар конструктор на уреди за заварување	Т
3115.02	Техничар конструктор на шински возила	Т
3115.20	Техничар машински конструктор	Т
3514.01	Техничар на веб-страница	Т
3139.05	Техничар на робот	Т
3155.03	Техничар на уреди за авионска електроника	Т
3141.01	Техничар препаратор за животински свет и растенија	Т
2265.05	Техничар советник за диетална исхрана	Т
2265.04	Техничар советник за здрава исхрана	Т
3116.15	Техничар технолог за хартија	Т
3111.21	Техничар-агрометеоролог	Т
3111.22	Техничар-аеролог	Т
3111.18	Техничар-астроном	Т
3111.32	Техничар-геолог	Т
3111.23	Техничар-геофизичар	Т
3119.20	Техничар-графички уредник	Т
3115.30	Техничар-заварувач	Т
3155.01	Техничари за исправност на техничките средства на контролата на летање	Т
3111.24	Техничар-климатолог	Т
3522.02	Техничар конструктор за телекомуникациски уреди	Т
3111.25	Техничар-метеоролог	Т
3259.03	Техничар-нутриционист	Т
3111.26	Техничар-океанограф	Т
3511.02	Техничар-оператор	Т
3512.02	Техничар-програмер	Т
3111.27	Техничар-сеизмолог	Т
3111.28	Техничар-синоптичар	Т
3111.19	Техничар-спектограф	Т
3111.06	Техничар-технолог	Т
3111.20	Техничар-физичар	Т
3111.07	Техничар-хемиски аналитичар	Т
3111.08	Техничар-хемичар	Т
3111.29	Техничар-хидролог	Т
3111.30	Техничар-хидрометеоролог	Т
3322.04	Технички застапник на продажба	Т
3118.06	Технички илустратор	Т
3119.01	Технички калкулант	Т
3113.19	Технички контролор за патнички возила	Т
7231.12	Технички контролор на возила	Т
2641.05	Технички писател	Т
2433.03	Технички претставник на продажба	Т
3123.05	Технички работоводител	Т
3343.02	Технички секретар	Т
4419.03	Технички службеник	Т
3119.02	Технички соработник за заштита на околината	Т
3118.09	Технички цртач	Т
2152.18	Технолог за електроника	Т
2132.09	Технолог за живинарство	Т
2145.25	Технолог за масти за мачкање	Т
2145.26	Технолог за неметали	Т
2144.39	Технолог за одржување на водоводна мрежа	Т
2144.37	Технолог за одржување на гасна мрежа	Т

Шифра	Назив на занимање	
2144.40	Технолог за одржување на гасна мрежа	Т
2144.38	Технолог за одржување на рударска опрема	Т
2141.08	Технолог за организација на работа	Т
2145.27	Технолог за производство на вискозни материјали	Т
2145.28	Технолог за производство на хартија	Т
2132.08	Технолог за рибарство	Т
2132.07	Технолог за сточарство	Т
2153.04	Технолог за телекомуникации	Т
2145.29	Технолог за фабрикација на тутун	Т
2145.30	Технолог за физичко-хемиски третман на вода	Т
2145.31	Технолог-аналитичар	Т
2424.09	Тим-лидер	Т
7318.05	Ткајач	Т
7318.06	Ткајач на килими	Т
2131.29	Токсиколог	Т
2643.11	Толкувач	Т
9333.03	Транспортен работник	Т
3324.01	Трговски посредник	Т
5222.01	Трговски работоводител	Т
5230.03	Трезорист	Т
6129.12	Тренер на животни	Т
6129.13	Тренер на коњи	Т
3152.04	Трет офицер на машина	Т
3152.10	Трет офицер на палуба	Т
3341.03	Туристички аниматор	Т
5113.01	Туристички водич	Т
4221.06	Туристички работник	Т
7321.37	Тушер	Т
	У	
5246.06	Угостителски работник	У
9520.02	Уличен продавач на весници	У
9520.01	Уличен продавач на книги	У
9520.03	Уличен продавач на непрехранбени производи	У
5212.01	Уличен продавач на прехранбени производи	У
3421.22	Уметнички лизгач на мраз	У
5241.03	Уметнички модел	У
7522.06	Уметнички столар	У
7522.07	Уметнички столар, мајстор	У
2320.89	Универзитетски асистент по агрономија	У
2310.08	Универзитетски асистент по археологија	У
2320.71	Универзитетски асистент по архитектура и урбанизам	У
2320.11	Универзитетски асистент по астрономија	У
2310.59	Универзитетски асистент по бизнис администрација	У
2320.20	Универзитетски асистент по биологија	У
2359.12	Универзитетски асистент по биотехнички науки	У
2320.86	Универзитетски асистент по биотехнологија и прехранбена технологија	У
2320.38	Универзитетски асистент по ветерина	У
2320.23	Универзитетски асистент по географија	У
2320.77	Универзитетски асистент по геодезија	У
2320.26	Универзитетски асистент по геологија	У
2320.08	Универзитетски асистент по геофизика	У
2320.74	Универзитетски асистент по градежништво	У
2320.65	Универзитетски асистент по графичка технологија	У
2310.32	Универзитетски асистент по дефектологија	У

Шифра	Назив на занимање	
2359.15	Универзитетски асистент по дизајн	У
2310.26	Универзитетски асистент по економија	У
2320.56	Универзитетски асистент по електротехника	У
2310.11	Универзитетски асистент по етнологија	У
2359.18	Универзитетски асистент по заштита при работа	У
2320.59	Универзитетски асистент по информатика	У
2310.47	Универзитетски асистент по информациски науки	У
2310.05	Универзитетски асистент по историја	У
2310.50	Универзитетски асистент по кинезиологија	У
2310.38	Универзитетски асистент по криминалистика	У
2355.02	Универзитетски асистент по ликовни уметности	У
2320.02	Универзитетски асистент по математика	У
2320.53	Универзитетски асистент по машинство	У
2320.32	Универзитетски асистент по медицина	У
2320.44	Универзитетски асистент по медицинска биохемија	У
2320.50	Универзитетски асистент по металургија	У
2320.14	Универзитетски асистент по механика	У
2354.02	Универзитетски асистент по музичка уметност	У
2310.41	Универзитетски асистент по општествено-хуманитарни науки	У
2310.35	Универзитетски асистент по организациски науки	У
2310.14	Универзитетски асистент по педагогија	У
2310.29	Универзитетски асистент по политикологија	У
2310.23	Универзитетски асистент по право	У
2355.05	Универзитетски асистент по применета уметност	У
2320.29	Универзитетски асистент по природни науки	У
2310.17	Универзитетски асистент по психологија	У
2320.47	Универзитетски асистент по рударство	У
2320.80	Универзитетски асистент по сообраќај	У
2310.44	Универзитетски асистент по социјална работа	У
2310.20	Универзитетски асистент по социологија	У
2320.35	Универзитетски асистент по стоматологија	У
2355.08	Универзитетски асистент по сценска уметност	У
2320.68	Универзитетски асистент по текстилна технологија	У
2310.53	Универзитетски асистент по теологија	У
2320.83	Универзитетски асистент по техничко - технолошки науки	У
2320.98	Универзитетски асистент по технологија на дрво	У
2320.92	Универзитетски асистент по угостителство и туризам	У
2320.41	Универзитетски асистент по фармација	У
2320.05	Универзитетски асистент по физика	У
2310.02	Универзитетски асистент по филозофија	У
2310.56	Универзитетски асистент по филологија	У
2320.17	Универзитетски асистент по хемија	У
2320.62	Универзитетски асистент по хемиско инженерство и технологија	У
2320.95	Универзитетски асистент по шумарство	У
2320.90	Универзитетски професор по агрономија	У
2310.09	Универзитетски професор по археологија	У
2320.72	Универзитетски професор по архитектура и урбанизам	У
2320.12	Универзитетски професор по астрономија	У
2310.60	Универзитетски професор по бизнис администрација	У
2320.21	Универзитетски професор по биологија	У
2359.13	Универзитетски професор по биотехнички науки	У
2320.87	Универзитетски професор по биотехнологија и прехранбена технологија	У
2320.39	Универзитетски професор по ветерина	У
2320.24	Универзитетски професор по географија	У

Шифра	Назив на занимање	
2320.78	Универзитетски професор по геодезија	У
2320.27	Универзитетски професор по геологија	У
2320.09	Универзитетски професор по геофизика	У
2320.75	Универзитетски професор по градежништво	У
2320.66	Универзитетски професор по графичка технологија	У
2310.33	Универзитетски професор по дефектологија	У
2359.16	Универзитетски професор по дизајн	У
2310.27	Универзитетски професор по економија	У
2320.57	Универзитетски професор по електротехника	У
2310.12	Универзитетски професор по етнологија	У
2359.19	Универзитетски професор по заштита при работа	У
2320.60	Универзитетски професор по информатика	У
2310.48	Универзитетски професор по информациски науки	У
2310.06	Универзитетски професор по историја	У
2310.51	Универзитетски професор по кинезиологија	У
2310.39	Универзитетски професор по криминалистика	У
2355.03	Универзитетски професор по ликовни уметности	У
2320.03	Универзитетски професор по математика	У
2320.54	Универзитетски професор по машинство	У
2320.33	Универзитетски професор по медицина	У
2320.45	Универзитетски професор по медицинска биохемија	У
2320.51	Универзитетски професор по металургија	У
2320.15	Универзитетски професор по механика	У
2354.03	Универзитетски професор по музичка уметност	У
2310.42	Универзитетски професор по општествено-хуманитарни науки	У
2310.36	Универзитетски професор по организациски науки	У
2310.15	Универзитетски професор по педагогија	У
2310.30	Универзитетски професор по политикологија	У
2310.24	Универзитетски професор по право	У
2355.06	Универзитетски професор по применета уметност	У
2320.30	Универзитетски професор по природни науки	У
2310.18	Универзитетски професор по психологија	У
2320.48	Универзитетски професор по рударство	У
2320.81	Универзитетски професор по сообраќај	У
2310.45	Универзитетски професор по социјална работа	У
2310.21	Универзитетски професор по социологија	У
2320.36	Универзитетски професор по стоматологија	У
2355.09	Универзитетски професор по сценска уметност	У
2320.69	Универзитетски професор по текстилна технологија	У
2310.54	Универзитетски професор по теологија	У
2320.84	Универзитетски професор по техничко - технолошки науки	У
2320.99	Универзитетски професор по технологија на дрво	У
2320.93	Универзитетски професор по угостителство и туризам	У
2320.42	Универзитетски професор по фармација	У
2320.06	Универзитетски професор по физика	У
2310.03	Универзитетски професор по филозофија	У
2310.57	Универзитетски професор по филологија	У
2320.18	Универзитетски професор по хемија	У
2320.63	Универзитетски професор по хемиско инженерство и технологија	У
2320.96	Универзитетски професор по шумарство	У
3411.06	Управен правник	У
3343.09	Управител	У
5221.03	Управител на продавница	У
3152.06	Управник на машина за внатрешна пловидба	У

Шифра	Назив на занимање	
3152.01	Управник на машина на брод	У
2146.27	Управник на флотација	У
3351.02	Управник на царинарница	У
8171.11	Управувач со мокра преработка на стара хартија	У
2164.01	Урбанист истражувач	У
2142.22	Урбанистички инспектор	У
2641.01	Уредник	У
2642.14	Уредник за видеопрограма	У
2642.12	Уредник за забавно-сценска програма	У
2642.13	Уредник за концертна програма	У
	Ф	
4419.08	Фактурист	Ф
7132.02	Фарбар на возила	Ф
7132.01	Фарбар на произведена стока	Ф
2131.25	Фармаколог	Ф
3212.02	Фармаколошки техничар	Ф
2262.09	Фармацевт	Ф
2262.06	Фармацевт во големопродажба	Ф
2262.11	Фармацевт во индустрија	Ф
2262.10	Фармацевт во малопродажба	Ф
2262.04	Фармацевт за испитување и контрола на лековите	Ф
2262.03	Фармацевт за лековити билки	Ф
2262.05	Фармацевт за фармакоинформатика	Ф
3213.03	Фармацевтски лаборант	Ф
3213.01	Фармацевтски техничар	Ф
2145.24	Фармацевтски технолог	Ф
3213.02	Фармацевтско-козметички техничар	Ф
6114.02	Фармер	Ф
7123.01	Фасадер	Ф
7123.05	Фасадер со вештини за енергетска ефикасност на згради	Ф
7123.02	Фасадер, мајстор	Ф
7119.11	Фигурант	Ф
2131.21	Физиолог	Ф
2264.01	Физиотерапевт	Ф
3255.03	Физиотерапевтски техничар	Ф
2111.01	Физичар	Ф
2111.04	Физичар самостоен истражувач	Ф
2111.03	Физичар-истражувач	Ф
7313.05	Филигран	Ф
2641.09	Филмолог	Ф
2654.10	Филмски аниматор	Ф
3431.02	Филмски и електронски монтажер	Ф
2642.09	Филмски критичар и публицист	Ф
8132.09	Филмски лаборант	Ф
2654.01	Филмски режисер	Ф
2654.07	Филмски рецензент	Ф
3431.12	Филмски фотограф	Ф
2633.05	Филозоф	Ф
2633.06	Филозоф-етичар	Ф
2633.07	Филозоф-истражувач	Ф
2633.08	Филозоф-логичар	Ф
2633.09	Филозоф-стручен соработник	Ф
2643.05	Филолог	Ф
2643.06	Филолог-истражувач	Ф

Шифра	Назив на занимање	
2413.07	Финансиски аналитичар	Ф
2411.04	Финансиски инспектор	Ф
2411.13	Финансиски контролор	Ф
2412.05	Финансиски планер	Ф
1211.06	Финансиски секретар	Ф
2411.05	Финансиски советник	Ф
3313.03	Финансов книговодител	Ф
4311.02	Финансов книговодител	Ф
7311.11	Финомеханичар	Ф
7311.12	Финомеханичар, мајстор	Ф
2132.11	Фитосанитарен инспектор	Ф
7321.08	Флексографски печатар	Ф
2653.03	Фолклорен играч и пејач	Ф
2643.04	Фонетичар	Ф
4411.05	Фонотекар	Ф
2632.13	Форензичар	Ф
7321.32	Фотогравер	Ф
2165.04	Фотограметар	Ф
3431.01	Фотограф	Ф
3431.04	Фотограф за индустриски фотографии	Ф
3431.03	Фотограф за комерцијални илустрации	Ф
8132.07	Фотограф, мајстор	Ф
3431.07	Фотографски техничар	Ф
8132.08	Фотолаборант	Ф
3431.05	Фоторепортер	Ф
3413.10	Фратар	Ф
3421.23	Фудбалер	Ф
	Х	
5152.06	Хаусмајстор	Х
7321.33	Хемиграф	Х
2113.01	Хемиски аналитичар	Х
8131.16	Хемиски лаборант	Х
3111.09	Хемиски техничар за експлозивни материјали	Х
3116.13	Хемиски техничар за електротехнички материјали	Х
3111.10	Хемиски техничар-истражувач	Х
3111.11	Хемиски техничар-контролор	Х
3111.12	Хемиски техничар-лаборант	Х
3111.13	Хемиски техничар-оператор	Х
3111.14	Хемиски техничар-технолог за термичка обработка	Х
8157.04	Хемиски чистач	Х
8157.05	Хемиски чистач, мајстор	Х
3116.17	Хемиско-технолошки техничар	Х
2113.06	Хемичар	Х
2113.05	Хемичар во фармација	Х
2113.02	Хемичар за неорганска хемија	Х
2113.03	Хемичар за органска хемија	Х
2113.07	Хемичар самостоен истражувач	Х
2113.04	Хемичар-истражувач	Х
2113.08	Хемичар-технолог	Х
2113.09	Хемичар-физичар	Х
9112.02	Хигиеничар на производствени - работни простории	Х
9112.03	Хигиеничар на станбен и деловен простор	Х
9112.04	Хигиеничар на тоалети	Х
2131.13	Хидробиолог	Х

Шифра	Назив на занимање	
3111.31	Хидрограф	Х
7124.02	Хидроизолатер	Х
2114.22	Хидролог	Х
2112.03	Хидрометеоролог	Х
3255.01	Хидротерапевт	Х
2659.10	Хипнотизер	Х
2240.03	Хируршки техничар	Х
2131.15	Хистолог	Х
3421.24	Хокеар	Х
2230.05	Хомеопат	Х
7223.10	Хоризонтален металобрусач	Х
7223.11	Хоризонтален металобрусач, специјализиран	Х
9214.04	Хортикултурен работник	Х
3142.07	Хортикултурен техничар	Х
5169.01	Хостеса	Х
9621.03	Хотелски носач	Х
2659.08	Хуморист	Х
	Ц	
3351.01	Цариник, виш соработник	Ц
3351.06	Карински инспектор	Ц
3351.05	Карински службеник	Ц
3351.03	Карински соработник	Ц
9214.01	Цвеќар-аранжер	Ц
2131.14	Цитолог	Ц
3413.17	Црковен одборник	Ц
3413.18	Црковен пејач	Ц
3413.19	Црковник	Ц
7316.11	Цртач на дезени на стакло, керамика и сл.	Ц
2651.15	Цртач на икони	Ц
3432.11	Цртач на модели	Ц
8172.11	Цртач на фурнир и масивни дрва	Ц
	Ч	
7311.03	Часовничар во производството	Ч
7311.02	Часовничар за поправка и одржување	Ч
7536.01	Чевлар	Ч
7536.02	Чевлар, мајстор	Ч
9329.25	Чевларски работник	Ч
7319.01	Четкар	Ч
7318.09	Чипкар	Ч
9111.02	Чистач - чистачка во домаќинство	Ч
9112.06	Чистач на авиони	Ч
9112.05	Чистач на автобуси	Ч
9129.02	Чистач на базени	Ч
9112.08	Чистач на бродови	Ч
9112.09	Чистач на железнички вагони	Ч
9129.03	Чистач на ѕидови	Ч
8350.08	Чистач на машини	Ч
9112.10	Чистач на простории	Ч
9112.07	Чистач на трамваи	Ч
9613.01	Чистач на улици	Ч
7133.05	Чистач на фасада	Ч
9510.01	Чистач на чевли	Ч
9623.01	Читач на водомери, гас и струја	Ч
5153.01	Чувар	Ч

Шифра	Назив на занимање	
5414.01	Чувар (заштита на лица и имот)	Ч
5164.04	Чувар во зоолошка градина	Ч
9510.04	Чувар на автомобил	Ч
5414.05	Чувар на багаж	Ч
5163.03	Чувар на гробишта	Ч
5164.02	Чувар на домашни миленици	Ч
8312.14	Чувар на забавено возење	Ч
5153.03	Чувар на зграда	Ч
5153.02	Чувар на куќа	Ч
8312.12	Чувар на мост	Ч
8312.04	Чувар на патен премин	Ч
8312.11	Чувар на пруга	Ч
8312.15	Чувар на свртници	Ч
8312.13	Чувар на тунел	Ч
5153.04	Чувар на шахта	Ч
8312.10	Чувар-надгледувач	Ч
	Џ	
3421.25	Џокеј	Џ
3421.26	Џудист	Џ
	Ш	
4225.01	Шалтерски службеник	Ш
4221.01	Шалтерски службеник во патнички и туристички агенции	Ш
5132.01	Шанкер	Ш
7531.07	Шапкар	Ш
7531.08	Шапкар, мајстор	Ш
3421.18	Шахист	Ш
3421.19	Шаховски мајстор	Ш
3323.02	Шеф за снабдување на продавница	Ш
3352.06	Шеф на даночен шалтер	Ш
3351.04	Шеф на испостава	Ш
2421.12	Шеф на кабинет	Ш
3434.01	Шеф на кујна	Ш
5132.03	Шеф на ноќен бар	Ш
1124.09	Шеф на постојана дипломатска мисија	Ш
3322.13	Шеф на продавница	Ш
3322.10	Шеф на продажба	Ш
3322.12	Шеф на складишно работење	Ш
3322.11	Шеф на трговско претставништво	Ш
5132.04	Шеф на хотелска услуга	Ш
7533.03	Шивач	Ш
7533.07	Шивач на горни делови на обувки	Ш
7533.08	Шивач на кожа	Ш
7533.02	Шивач на крзна	Ш
7533.04	Шивач на навлаки за чадори	Ш
7533.06	Шивач на постави на обувки	Ш
7533.01	Шивач на текстил	Ш
5419.05	Шинтер	Ш
4413.01	Шифрант	Ш
2351.14	Школски инспектор	Ш
2634.03	Школски психолог	Ш
5142.06	Шминкер	Ш
3331.01	Шпедитерски техничар	Ш
3331.02	Шпедитерски царински декларант	Ш
7312.12	Штимер на клавир	Ш

Шифра	Назив на занимање	
7312.11	Штимер на хармоника	Ш
2132.10	Шумарски инженер	Ш
2132.12	Шумарски инспектор	Ш
3143.01	Шумарски техничар	Ш
3143.02	Шумарски техничар за заштита на шуми	Ш
6210.05	Шумски мерач на дрва	Ш
6210.02	Шумски одгледувач	Ш
5419.07	Шумски полицаец	Ш
9215.01	Шумски работник	Ш
6210.07	Шумски работник на дестилација на дрво со традиционална техника	Ш
6210.01	Шумски расадничар	Ш
6210.03	Шумски сечач	Ш
8341.02	Шумски тракторист	Ш

V. НАЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ЗАНИМАЊАТА - по шифри

Шифра				Назив на занимање
1				ГЛАВНА ГРУПА ЧЛЕНОВИ НА ЗАКОНОДАВНИ И ИЗВРШНИ ТЕЛА, ДРЖАВНИ ФУНКЦИОНЕРИ, РАКОВОДНИ ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ, ДИПЛОМАТИ И ДИРЕКТОРИ
	11			**Членови на законодавни и извршни тела, државни функционери, раководни државни службеници и дипломати**
		111		**Членови на законодавни и извршни тела, државни функционери во извршната власт и судството**
		1111		**Законодавци**
			1111.01	Претседател на Република Македонија
			1111.02	Претседател на Собранието на Република Македонија
			1111.03	Пратеник
		1112		**Високи владини функционери**
			1112.01	Претседател на влада
			1112.02	Потпретседател на влада
			1112.03	Министер
			1112.04	Заменик на министер
		1113		**Избрани и именувани лица во единиците на локалната самоуправа**
			1113.01	Градоначалник на град Скопје
			1113.02	Градоначалник на единица на локалната самоуправа
			1113.03	Претседавач на Совет на единица на локалната самоуправа
			1113.04	Претседавач на Советот на град Скопје
			1113.05	Советник на Советот на град Скопје
			1113.06	Советник на единица на локалната самоуправа
		1114		**Високи функционери во судството и во организации од посебен интерес**
			1114.01	Гувернер на Народната банка
			1114.02	Вицегувернер на Народната банка
			1114.03	Претседател на Уставниот суд на Република Македонија
			1114.04	Претседател на Врховниот суд на Република Македонија
			1114.05	Претседател на апелационен суд
			1114.06	Претседател на основен суд
			1114.07	Јавен обвинител на Република Македонија
			1114.08	Јавен обвинител во Вишо јавно обвинителство
			1114.09	Јавен обвинител на основно јавно обвинителство
			1114.10	Државен правобранител на Република Македонија
			1114.11	Претседател на Судскиот совет на Република Македонија
			1114.12	Народен правобранител (Омбудсман)
			1114.13	Заменик-народен правобранител
			1114.14	Претседател на политичка партија
			1114.15	Потпретседател на политичка партија
			1114.16	Генерален секретар на политичка партија
			1114.17	Претседател на Стопанската комора на Македонија
			1114.18	Потпреседател на Стопанската комора на Македонија
			1114.19	Генерален секретар на Стопанската комора на Македонија
			1114.20	Советник во извршниот одбор на Стопанската комора на Македонија
			1114.21	Секретар на сектор / служба во Стопанската комора на Македонија
			1114.22	Претседател на синдикат
			1114.23	Секретар на синдикат
			1114.24	Претседател на сојуз
			1114.25	Претседател на комисија за човекови права
			1114.26	Претседател на комисија за заштита на околината
			1114.27	Претседател на хуманитарна организација
			1114.28	Секретар на хуманитарна организација
			1114.29	Претседател на невладина организација
			1114.30	Секретар на невладина организација
			1114.31	Претседател на организации од посебен интерес
			1114.32	Секретар на организации од посебен интерес
			1114.33	Нераспределени високи функционери
			1114.34	Претседател на Виш управен суд
			1114.35	Претседател на Управен суд
			1114.36	Претседавач на Собранието на Стопанската комора на Македонија

Шифра				Назив на занимање
			1114.37	Претседател на Надзорниот одбор на Стопанската комора на Македонија
			1114.38	Извршен директор на Стопанската комора на Македонија
	112			**Генерални и извршни директори, раководни државни службеници, функционери кои раководат со други органи на државната управа, дипломати и дипломатски службеници**
		1121		**Генерални и извршни директори**
			1121.01	Директор
			1121.02	Генерален директор
			1121.03	Заменик на генералниот директор
			1121.04	Помошник на генералниот директор на претпријатие
			1121.05	Советник на генералниот директор
			1121.06	Извршен директор
			1121.07	Заменик на директорот на претпријатие
			1121.08	Принуден управник на претпријатие
			1121.09	Стечаен управник
			1121.10	Ректор на универзитет
			1121.11	Проректор на универзитет
		1122		**Раководни државни службеници на Собранието, Владата и органите на државната управа**
			1122.01	Генерален секретар на Собранието на Република Македонија
			1122.02	Заменик на генералниот секретар на Собранието на Република Македонија
			1122.03	Генерален секретар на Владата на Република Македонија
			1122.04	Заменик на генералниот секретар на Владата на Република Македонија
			1122.05	Државен секретар во министерство
			1122.06	Советник на државната управа
			1122.07	Државен советник
			1122.08	Раководител на сектор
			1122.09	Помошник на раководителот на сектор
			1122.10	Раководител на одделение
		1123		**Функционери кои раководат со други органи на државната управа и на управни организации**
			1123.01	Директор на Агенција
			1123.02	Заменик на директорот на Агенција
			1123.03	Претседател на комисија
			1123.04	Потпретседател на комисија
			1123.05	Директор на управна организација
			1123.06	Заменик на директорот на управна организација
			1123.07	Директор на орган на државната управа во состав на министерство
			1123.08	Заменик на директор на орган на државната управа во состав на министерство
			1123.09	Директор на подрачна служба
			1123.10	Секретар на Секретаријатот за законодавство
		1124		**Дипломати и дипломатски службеници**
			1124.01	Амбасадор
			1124.02	Секретар на амбасада
			1124.03	Аташе
			1124.04	Вицеконзул
			1124.05	Генерален конзул на Република Македонија
			1124.06	Конзул на Република Македонија
			1124.07	Дипломатски претставник
			1124.08	Дипломатски советник
			1124.09	Шеф на постојана дипломатска мисија
12				**Административни и комерцијални директори**
	121			**Директори за деловни услуги и администрација**
		1211		**Финансиски директори**
			1211.01	Директор на администрација
			1211.02	Директор на финансии и сметководство
			1211.03	Директор на контрола
			1211.04	Директор на внатрешна финансиска контрола
			1211.05	Директор за ревизија на работењето на банките и финансиските организации
			1211.06	Финансиски секретар
		1212		**Директори на правни, кадровски, општи и сродни служби**
			1212.01	Директор на правна, кадровска и општа служба
		1213		**Директори за политика и планирање**
			1213.01	Директор на плански сектор
			1213.02	Директор за стратешко планирање

Шифра				Назив на занимање
			1213.03	Директор на интерни гласила
			1213.04	Директор за посредување со претпријатија
		1219		**Директори за деловни услуги и администрација кои не се класифицирани на друго место**
			1219.01	Директор за неспомнати деловни услуги
	122			**Директори на претпријатија за продажба, маркетинг и развој**
		1221		**Директори на претпријатија за продажба и маркетинг**
			1221.01	Директор на маркетинг
			1221.02	Директор на продажба
			1221.03	Директор на комерцијална служба
			1221.04	Директор на издавачко претпријатие
			1221.05	Директор на музичко - сценска продукција
			1221.06	Директор на филмска и видео дејност
			1221.07	Директор на телевизиска и филмска продукција
			1221.08	Директор на фотографија
		1222		**Директори на претпријатија за реклама и односи со јавноста**
			1222.01	Директор за реклама
			1222.02	Директор за односи со јавноста
			1222.03	Директор на претпријатие за испитување на јавното мислење
		1223		**Директори на претпријатија за истражување и развој**
			1223.01	Директор на служба за развој и истражување
			1223.02	Директор на претпријатие за развој
			1223.03	Директор на претпријатие за техничко истражување и анализа
13				**Директори на производствени претпријатија и институции за специјализирани услуги**
	131			**Директори на земјоделски, ловечки, шумарски и риболовни претпријатија**
		1311		**Директори на земјоделски, ловечки и шумарски претпријатија**
			1311.01	Директор на земјоделско претпријатије
			1311.02	Директор на производство во земјоделско стопанство
			1311.03	Директор на претпријатие за земјоделски работи
			1311.04	Директор на градинарско претпријатие
			1311.05	Директор на расадник
			1311.06	Директор на ловоодгледувачко претпријатие
			1311.07	Директор на производство во ловечко претпријатие
			1311.08	Директор на ловиште
			1311.09	Директор на шумарско претпријатие
			1311.10	Директор на производство во шумско претпријатие
			1311.11	Директор на шумарски расадник
		1312		**Директори на риболовни претпријатија**
			1312.01	Директор на рибарско претпријатие
			1312.02	Директор на производство во рибарско претпријатие
			1312.03	Директор на риболовно претпријатие
	132			**Директори на претпријатија за индустриско производство, рударство, градежништво и**
		1321		**Директори на претпријатија за индустриско производство**
			1321.01	Директор на производство и на оперативните единици на претпријатијата во преработувачката
			1321.02	Директор на производство и на оперативните единици на претпријатијата за снабдување со
			1321.03	Директор на производно претпријатие
		1322		**Директори на претпријатија за рударство**
			1322.01	Директор на производство и на оперативните единици на претпријатијата во рударството
			1322.02	Директор на производство и на оперативните единици на претпријатијата за екстракција на нафта и
			1322.03	Директор на каменолом
			1322.04	Директор на рудник
		1323		**Директори на претпријатија за градежништво**
			1323.01	Директор на производни и оперативни единици во претпријатие за градежни работи
			1323.02	Директор на градежно претпријатие
			1323.03	Директор на проектантски завод
			1323.04	Директор на проектантско биро
		1324		**Директори на претпријатија за транспорт, складирање и врски**
			1324.01	Директор на шпедитерско претпријатие
			1324.02	Директор на меѓународен патнички сообраќај во претпријатијата
			1324.03	Директор на меѓународен товарен сообраќај во претпријатијата

Шифра			Назив на занимање
		1324.04	Директор на превоз на опасни материи во претпријатието
		1324.05	Директор за набавка
		1324.06	Директор за дистрибуција
		1324.07	Директор на складиште
		1324.08	Директор на мало складиште
		1324.09	Директор на претпријатие за превоз
		1324.10	Директор на претпријатие за шпедиција
		1324.11	Директор на претпријатие за услуги на туристички агенции
		1324.12	Директор на претпријатие за услуги на патнички агенции
		1324.13	Директор на железнички сообраќај
		1324.14	Директор на претпријатие за патен сообраќај
		1324.15	Директор на автобуска станица
		1324.16	Директор на претпријатие за воздушен сообраќај
		1324.17	Директор на аеродром
		1324.18	Директор на туристички агенции
		1324.19	Директор на претпријатие за други услуги во сообраќајот
133			**Директори на претпријатија за информациска и комуникациска технологија**
	1330		**Директори на претпријатија за информациска и комуникациска технологија**
		1330.01	Директор на служба за компјутерски услуги
		1330.02	Директор на претпријатие за телекомуникации
		1330.03	Раководител на пошта
		1330.04	Раководител на служба на меѓународна автоматска телефонска централа
		1330.05	Раководител на телекумуникации
		1330.06	Директор на претпријатие за компјутерски услуги
		1330.07	Директор на претпријатие за информатички услуги
		1330.08	Директор на сектор за работна информатика
		1330.09	Директор на сметачки центар
		1330.10	Директор на центар за автоматска обработка на податоци
		1330.11	Директор на сектор за технологија и унапредување на работата
134			**Директори на институции за специјализирани услуги**
	1341		**Директори на институции за згрижување на деца**
		1341.01	Директор на претшколска установа
	1342		**Директори на институции за здравствени услуги**
		1342.01	Директор на здравствен дом
		1342.02	Директор на здравствена установа
		1342.03	Директор на болница
		1342.04	Директор на клиника
	1343		**Директори на институции за згрижување на стари лица**
		1343.01	Директор на дом за стари лица
		1343.02	Директор на центар за згрижување на стари лица
	1344		**Директори на институции за социјални работи**
		1344.01	Директор на социјални работи
		1344.02	Директор за социјално осигурување
		1344.03	Директор на биро за вработување
		1344.04	Директор на установа за социјална работа
	1345		**Директори на образовни установи**
		1345.01	Декан
		1345.02	Продекан
		1345.03	Директор на основно училиште
		1345.04	Директор на средно училиште
		1345.05	Директор на претпријатие за интелектуални услуги
		1345.06	Директор на образовна установа

Шифра				Назив на занимање
		1346		**Директори на претпријатија за финансиски и осигурителни услуги**
			1346.01	Директор на одделение за анализа
			1346.02	Директор на приватни агенции и фондови
			1346.03	Директор на осигурителни друштва
			1346.04	Директор на служба за осигурување
			1346.05	Директор на менувачница
			1346.06	Директор на дирекција на банка
			1346.07	Директор на претпријатие за книговодствени услуги
			1346.08	Директор на претпријатие за книговодствено - финансиски услуги
			1346.09	Директор на претпријатие за финансиски услуги
			1346.10	Директор за финансиско посредување
		1349		**Директори на институции за специјализирани услуги, накласифицирани на друго место**
			1349.01	Директори на институции за специјализирани услуги кои не се класифицирани на друго место
14				**Директори на претпријатија за угостителство, трговија и други услуги**
	141			**Директори на угостителски и хотелски претпријатија**
		1411		**Директори на хотели**
			1411.01	Директор на хотелско претпријатие
			1411.02	Директор на мал хотел
			1411.03	Директор на мотел
			1411.04	Директор на камп
			1411.05	Директор на одморалиште
			1411.06	Директор на претпријатие за изнајмување на соби и куќи
			1411.07	Директор за набавка на храна во хотел
			1411.08	Директор на хостел
			1411.09	Директор на преноќувалиште
		1412		**Директори на ресторани**
			1412.01	Директор на ресторан
			1412.02	Директор на мал ресторан
			1412.03	Директори на угостителски претпријатија
			1412.04	Директор на кафеана
			1412.05	Директор на диско-бар
			1412.06	Директор на ноќен бар
			1412.07	Директор за набавка на храна во ресторан
	142			**Директори на претпријатија за трговија на големо и на мало**
		1420		**Директори на претпријатија за трговија на големо и на мало**
			1420.01	Директор на претпријатие за трговија на големо
			1420.02	Директор на претпријатие за трговија на мало
			1420.03	Директор на мало претпријатие за трговија на големо
			1420.04	Директор на мало претпријатие за трговија на мало
			1420.05	Директор на трговско претставништво
			1420.06	Директор за промет со недвижности
			1420.07	Директор на претпријатија за изнајмување
	143			**Други директори за услуги**
		1431		**Директори на спортски, рекреативни и културни центри**
			1431.01	Директор на установа за спорт и рекреација
			1431.02	Спортски директор
			1431.03	Директор на спортски објект

Шифра		Назив на занимање
	1431.04	Директор на рекреативни центри
	1431.05	Директор на установа за култура
	1431.06	Директор на дом на култура
	1431.07	Директор на театар
	1431.08	Директор на музеј
	1431.09	Директор на галерија
	1431.10	Директор на архив
1439		**Директори за услуги некласифицирани на друго место**
	1439.01	Директор на претпријатие за лични услуги
	1439.02	Директор на претпријатие за перење и чистење
	1439.03	Директор на претпријатие за хемиско чистење
	1439.04	Директор на претпријатие за погребални услуги
	1439.05	Директор на институт
	1439.06	Директор на ветеринарен институт
	1439.07	Директор на ветеринарно друштво
	1439.08	Директор на зоолошка градина
	1439.09	Директор на национален парк
	1439.10	Директор на сектор за механографија
	1439.11	Директор на претпријатие за отстранување на отпадни води
	1439.12	Директор на претпријатие за комунална хигиена
	1439.13	Директор на претпријатие за одржување и поправка на моторни возила
	1439.14	Директор на претпријатие за одржување и поправка на производи за широка потрошувачка
	1439.15	Директор на служба за обезбедување
	1439.16	Директор за заштита при работа
	1439.17	Директор на претпријатие и установа, некласифициран на друго место

Шифра				Назив на занимање
2				**ГЛАВНА ГРУПА**
				СТРУЧЊАЦИ И НАУЧНИЦИ
	21			**Стручњаци за наука и инженеринг**
		211		**Физичари, хемичари и сродни стручњаци**
			2111	**Физичари и астрономи**
			2111.01	Физичар
			2111.02	Астроном
			2111.03	Физичар-истражувач
			2111.04	Физичар самостоен истражувач
			2111.05	Медицински физичари
			2111.06	Нуклеарен физичар
			2112	**Метеоролози**
			2112.01	Метеоролог
			2112.02	Метеоролог-прогнозер
			2112.03	Хидрометеоролог
			2112.04	Агрометеоролог
			2112.05	Климатолог
			2113	**Хемичари**
			2113.01	Хемиски аналитичар
			2113.02	Хемичар за неорганска хемија
			2113.03	Хемичар за органска хемија
			2113.04	Хемичар-истражувач
			2113.05	Хемичар во фармација
			2113.06	Хемичар
			2113.07	Хемичар самостоен истражувач
			2113.08	Хемичар-технолог
			2113.09	Хемичар-физичар
			2113.10	Останати хемичари
			2114	**Геолози и геофизичари**
			2114.01	Геолог за истражување на метални и неметални суровини
			2114.02	Геолог за хидрологија
			2114.03	Геолог за геотермика
			2114.04	Геолог за инженерска геологија
			2114.05	Геолог за геомеханика
			2114.06	Геолог за стратиграфија
			2114.07	Геолог за тектоника
			2114.08	Геолог за семинтологија
			2114.09	Геолог за палеонтологија
			2114.10	Геолог за петрографија
			2114.11	Геолог за обработка на податоци
			2114.12	Инженер за геолошко истражување на лежишта
			2114.13	Инженер за лабораториско истражување на карпи
			2114.14	Инженер за геофизичко истражување на карпи
			2114.15	Инженер за геофизички мерења
			2114.16	Инженер за обработка на геофизички податоци
			2114.17	Сеизмолог
			2114.18	Геолог истражувач
			2114.19	Геолог самостоен истражувач
			2114.20	Инженер геолог
			2114.21	Инженер геофизичар
			2114.22	Хидролог

Шифра			Назив на занимање
212			**Математичари, актуари и статистичари**
	2120		**Математичари, актуари и статистичари**
		2120.01	Актуар
		2120.02	Математичар
		2120.03	Математичар програмер
		2120.04	Математичар истражувач
		2120.05	Оперативен истражувач
		2120.06	Математичар за операциони истражувања
		2120.07	Статистичар-методолог
		2120.08	Статистичар, математички
		2120.09	Статистичар демограф
		2120.10	Статистичар
		2120.11	Статистичар истражувач
		2120.12	Статистичар самостоен истражувач
		2120.13	Демограф
213			**Стручнаци од обласа на природните науки**
	2131		**Биолози, патолози, фармаколози, ботаничари, зоолози и сродни стручњаци**
		2131.01	Бактериолог
		2131.02	Биолог
		2131.03	Зоолог
		2131.04	Енилог
		2131.05	Ботаничар
		2131.06	Молекуларен ботаничар
		2131.07	Генетичар
		2131.08	Микробиолог
		2131.09	Имунолог
		2131.10	Енолог
		2131.11	Орнитолог
		2131.12	Паразитолог
		2131.13	Хидробиолог
		2131.14	Цитолог
		2131.15	Хистолог
		2131.16	Ембриолог
		2131.17	Молекуларен биолог
		2131.18	Радиобиолог
		2131.19	Биофизичар
		2131.20	Биохемичар
		2131.21	Физиолог
		2131.22	Анатом
		2131.23	Ендокринолог
		2131.24	Епидемиолог
		2131.25	Фармаколог
		2131.26	Кинезиолог
		2131.27	Патофизиолог
		2131.28	Патолог
		2131.29	Токсиколог
	2132		**Агрономи, шумарски инженери и сродни стручњаци**
		2132.01	Агроном за полјоделство
		2132.02	Агроном за градинарство
		2132.03	Агроном за овоштарство
		2132.04	Агроном за лозарство
		2132.05	Агроном за заштита на растенијата

Шифра				Назив на занимање
			2132.06	Агроном за мелиорација
			2132.07	Технолог за сточарство
			2132.08	Технолог за рибарство
			2132.09	Технолог за живинарство
			2132.10	Шумарски инженер
			2132.11	Фитосанитарен инспектор
			2132.12	Шумарски инспектор
			2132.13	Земјоделски инспектор
			2132.14	Инспектор за лов
			2132.15	Инспектор за риболов
			2132.16	Истражувачи во агрономијата
			2132.17	Истражувачи во шумарството
			2132.18	Земјоделски инженер
			2132.19	Инженер по фармерско производство
			2132.20	Инженер-агроном
			2132.21	Агроменаџер
		2133		**Стручњаци за заштита на животната средина**
			2133.01	Еколог
			2133.02	Инспектор за заштита на околината и животната средина
			2133.03	Еколошки советник
			2133.04	Советник за заштита на животната средина
			2133.05	Еколошки ревизор
			2133.06	Еколошки консултант
			2133.07	Еколошки истражувач
			2133.08	Еколошки научник
			2133.09	Аналитичар за квалитет на воздухот
			2133.10	Аналитичар за квалитет на водата
			2133.11	Аналитичар за квалитет на почвата
	214			**Стручњаци за инженеринг**
		2141		**Индустриски и производни инженери**
			2141.01	Инженер за организација на производството
			2141.02	Инженер за организација на работата
			2141.03	Инженер за организација-методолог
			2141.04	Инженер за проучување на време и движење (манипулација)
			2141.05	Инженер-организатор за технички подготовки на работата
			2141.06	Организатор на работа во претпријатие
			2141.07	Организатор на работа-инженер
			2141.08	Технолог за организација на работа
			2141.09	Раководител на индустриски погон
			2141.10	Инженер по индустриски менаџмент
			2141.11	Раководител на производство
			2141.12	Менаџер за производство и продажба
			2141.13	Заменик-управник за производство
			2141.14	Инженер за индустриска логистика
		2142		**Градежни инженери**
			2142.01	Градежен инженер
			2142.02	Градежен инженер за изградба на сообраќајници
			2142.03	Инженер за хидроградба
			2142.04	Инженер за геотехника
			2142.05	Градежен инженер за аеродроми
			2142.06	Градежен инженер за градба на железнички пруги
			2142.07	Градежен инженер за инвестиции
			2142.08	Градежен инженер за ниска градба
			2142.09	Градежен инженер за висока градба
			2142.10	Градежен инженер за енергетски постројки

Шифра		Назив на занимање
	2142.11	Градежен инженер на мостоградба
	2142.12	Градежен инженер-истражувач
	2142.13	Градежен инженер-проектант
	2142.14	Инженер за статика
	2142.15	Рецезент на инвестициска програма
	2142.16	Самостоен градежен проектант
	2142.17	Самостоен советник на градежна оператива
	2142.18	Градежен инженер за санитарни уреди
	2142.19	Инженер за водовод
	2142.20	Инженер за канализација
	2142.21	Проектант за водовод и канализација
	2142.22	Урбанистички инспектор
	2142.23	Инспектор за градежништво
	2142.24	Инспектор за хидроградежништво
	2142.25	Инспектор за противправни градби
	2142.26	Инспектор за урбанизам
2143		**Инженери за животна средина**
	2143.01	Инженер за енергија
	2143.02	Инженер за животна средина
	2143.03	Еколошки аналитичар
	2143.04	Инженер за екологија
	2143.05	Инженер за еколошка санација
	2143.06	Инженер за контрола на загаденоста на воздухот
	2143.07	Инженер за контрола на загаденоста на водата
	2143.08	Инженер за контрола на загаденоста на почвата
	2143.09	Комунален инспектор
	2143.10	Советник за комунални работи
	2143.11	Инспектор за водостопанство
2144		**Машински инженери**
	2144.01	Проектант за машински постројки
	2144.02	Проектант на постројки за снабдување со вода
	2144.03	Проектант на мрежа за дистрибуција на гасови
	2144.04	Машински проектант на постројки во процесна индустрија
	2144.05	Проектант на машинскиот дел на енергетските постројки
	2144.06	Машински проектант на постројки
	2144.07	Проектант конструктор на патни возила
	2144.08	Проектант конструктор на шински возила
	2144.09	Проектант конструктор на алатни машини
	2144.10	Проектант конструктор на текстилни машини
	2144.11	Проектант конструктор на земјоделски машини
	2144.12	Проектант конструктор на дигалки
	2144.13	Проектант конструктор на турбини
	2144.14	Проектант конструктор на пумпи и компресори
	2144.15	Проектант конструктор на пумпи под притисок
	2144.16	Проектант конструктор на метални констукции
	2144.17	Проектант конструктор на машини за градежништво и индустриски транспорт
	2144.18	Проектант конструктор за класично вооружување
	2144.19	Проектант конструктор на машини за шиење
	2144.20	Проектант конструктор на машини за заварување
	2144.21	Проектант конструктор на прецизни инструменти
	2144.22	Проектант конструктор на сложени алати и уреди

Шифра		Назив на занимање
	2144.23	Проектант конструктор на пловни средства
	2144.24	Проектант конструктор на бродски мотори
	2144.25	Проектант конструктор на бродски помошни машини
	2144.26	Проектант конструктор на монтажна технологија
	2144.27	Машински технолог за одржување на процесна опрема
	2144.28	Машински технолог за одржување на металуршка опрема
	2144.29	Машински технолог за одржување на енергетски postројки
	2144.30	Проектант на технологија за одржување на производна опрема
	2144.31	Проектант на технологија за одржување на земјоделска механизација
	2144.32	Проектант на технологија за одржување на патни возила
	2144.33	Проектант на технологија за одржување на шински возила
	2144.34	Проектант на технологија за одржување на градежни машини
	2144.35	Проектант на технологија за одржување на авиони
	2144.36	Проектант на технологија за одржување на бродска опрема
	2144.37	Технолог за одржување на гасна мрежа
	2144.38	Технолог за одржување на рударска опрема
	2144.39	Технолог за одржување на водоводна мрежа
	2144.40	Технолог за одржување на гасна мрежа
	2144.41	Машински инженер
	2144.42	Бродоградежен машински инженер
	2144.43	Инспектор на парни котли
	2144.44	Инженер по производно машинство
2145		**Инженери за хемиска, прехранбена и биотехнологија**
	2145.01	Енолог-технолог
	2145.02	Инженер-технолог
	2145.03	Инженер за дестилација на катран
	2145.04	Инженер за кожарска технологија
	2145.05	Инженер за конфекција
	2145.06	Инженер за технологија на полимери
	2145.07	Инженер за хемиска технологија
	2145.08	Инженер-технолог истражувач
	2145.09	Инженер-технолог за градежни материјали
	2145.10	Инженер-технолог за заштита на средината
	2145.11	Инженер-технолог за масло и емулзија
	2145.12	Инженер-технолог за облагородување на метали
	2145.13	Инженер-технолог за преработка на вода
	2145.14	Инженер-технолог за преработка на дрво
	2145.15	Инженер-технолог за преработка на нафта
	2145.16	Инженер-технолог за прехранбени производи
	2145.17	Инженер-технолог за производство
	2145.18	Инженер-технолог за производство на стакло и керамика
	2145.19	Инженер-технолог за производство на хартија
	2145.20	Инженер-технолог за развој
	2145.21	Инженер-технолог за текстил
	2145.22	Останати инженери-технолози
	2145.23	Инженер-технолог за фармацевтски производи
	2145.24	Фармацевтски технолог
	2145.25	Технолог за масти за мачкање
	2145.26	Технолог за неметали

Шифра			Назив на занимање
		2145.27	Технолог за производство на вискозни материјали
		2145.28	Технолог за производство на хартија
		2145.29	Технолог за фабрикација на тутун
		2145.30	Технолог за физичко-хемиски третман на вода
		2145.31	Технолог-аналитичар
		2145.32	Инженер за производство на тутунов лист
		2145.33	Инженер за преработка на анимални производи
		2145.34	Инженер - биотехнолог
		2145.35	Радиолошки технолог
		2145.36	Инженер за хемиски процеси
		2145.37	Инженер за композитни материјали
		2145.38	Инженер за неоргански материјали
	2146		**Рударски и металуршки инженери**
		2146.01	Инженер за нафтено рударство
		2146.02	Инженер за рударско мерење
		2146.03	Останати рударски инженери
		2146.04	Рударски инженер за вадење на нафта и плин
		2146.05	Рударски инженер за одвојување
		2146.06	Рударски инженер за рудници на јаглен
		2146.07	Рударски инженер за рудници на метални руди
		2146.08	Рударски инженер-главен технолог во јама
		2146.09	Рударски инженер-проектант
		2146.10	Рударски инспектор-инженер
		2146.11	Инженер по металургија-истражувач
		2146.12	Инженер по металургија-проектант
		2146.13	Инженер по металургија-технолог
		2146.14	Инженер по металургија-технолог за калапирање
		2146.15	Инженер по металургија-технолог за пресување
		2146.16	Инженер по металургија-технолог за топење
		2146.17	Инженер по обоена металургија
		2146.18	Инженер на црна металургија
		2146.19	Инженер-металург
		2146.20	Инженер-металург за обработка на метал
		2146.21	Инженер-металург за производство и преработка на метал
		2146.22	Останати инженери металурзи
		2146.23	Инженер за рударска заштита
		2146.24	Сменоводител во рудник
		2146.25	Одговорен инженер за дупчење, минирање
		2146.26	Одговорен инженер за експлоатација и мобилност на опрема
		2146.27	Управник на флотација
	2149		**Стручњаци за инженеринг, некласифицирани на друго место**
		2149.01	Инженер за заштита од пожар
		2149.02	Инспектор за заштита од пожари
		2149.03	Инженер за сигурност на работа
		2149.04	Инженер за техничка сигурност
		2149.05	Инженер контролор за примена на мерки за заштита на работа
		2149.06	Биомедицински инженер
		2149.07	Инженер за експлозиви
		2149.08	Инженер за површинска заштита
215			**Инженери за електротехнологија**
	2151		**Електроинженери**
		2151.01	Инженер за електроенергетика
		2151.02	Електроинженер за електрани
		2151.03	Електроинженер за високонапонски уреди
		2151.04	Електроинженер за јака струја

Шифра		Назив на занимање
	2151.05	Електроинженер за мерење на електрична енергија
	2151.06	Електроинженер за осветлување
	2151.07	Електроинженер за пренос и распределба на електрична енергија
	2151.08	Електроинженер за производство на електрична енергија
	2151.09	Електроинженер за регулација и автоматизација
	2151.10	Електроинженер за слаба струја
	2151.11	Електроинженер-аналитичар
	2151.12	Електроинженер-истражувач
	2151.13	Електроинженер-конструктор
	2151.14	Електроинженер-контролор
	2151.15	Електроинженер-проектант
	2151.16	Енергетски инспектор
	2151.17	Инженер за далекуводи
	2151.18	Инженер за електроинсталации
	2151.19	Инженер за електромонтажа
	2151.20	Инженер за електроодржување
	2151.21	Инженер за испитување на електроуреди
	2151.22	Инженер за мернорегулациона техника
	2151.23	Инженер за радиотехника
	2151.24	Инженер за ТВ механика
	2151.25	Инженер инструктор за електропостројки
	2151.26	Надзорен електроинженер за трансформаторска станица
	2151.27	Погонски електроинженер
	2151.28	Проектант за електроинсталација за јака и слаба струја
	2151.29	Проектант-енергетичар
	2151.30	Сервисен електроинженер
2152		**Инженери за електроника**
	2152.01	Инженер за електротехнички производи
	2152.02	Проектант конструктор за електронски системи и производи
	2152.03	Проектант конструктор за енергетско-електронски уреди
	2152.04	Инженер за електронски компоненти
	2152.05	Инженер за медицинска електроника
	2152.06	Инженер за сметачка електроника
	2152.07	Инженер за радиокомуникациски уреди
	2152.08	Инженер за радиокомуникации
	2152.09	Инженер за медиумски комуникации
	2152.10	Инженер за обработка на тон и слика
	2152.11	Електроинженер за мерење и инструментација
	2152.12	Електроинженер за автоматика
	2152.13	Електроинженер за системски мерења
	2152.14	Електроинженер за автоматско управување со технички системи
	2152.15	Електроинженер за подвижни објекти
	2152.16	Инженер за електроника
	2152.17	Инженер за сигнално-сигурносни уреди
	2152.18	Технолог за електроника
2153		**Инженери за телекомуникации**
	2153.01	Инженер за телекомуникациски уреди и мрежи
	2153.02	Инженер за телекомуникации
	2153.03	Инспектор за телекомуникации
	2153.04	Технолог за телекомуникации
	2153.05	Самостоен истражувач за електроника, телекомуникации и автоматика

Шифра			Назив на занимање
216			**Архитекти, планери, геодети и дизајнери**
	2161		**Градежни архитекти**
		2161.01	Архитект
		2161.02	Инженер за архитектура
		2161.03	Архитект-проектант
		2161.04	Архитект-конзерватор
		2161.05	Архитект-истражувач
	2162		**Архитекти за просторно уредување**
		2162.01	Проектант на ентериер
		2162.02	Архитект-пејзажист
		2162.03	Просторен планер
		2162.04	Просторен проектант
	2163		**Дизајнери на производи и облека**
		2163.01	Дизајнер
		2163.02	Дизајнер на мебел
		2163.03	Индустриски дизајнер
		2163.04	Дизајнер за текстил и облека
		2163.05	Дизајнер за кожа
		2163.06	Дизајнер за обувки и кожна галантерија
		2163.07	Дизајнер за накит
		2163.08	Архитект-дизајнер
		2163.09	Инженер по архитектура и дизајн - модул Дизајн и технологии на мебел и ентериер
	2164		**Планери на урбани средини и сообраќајни инженери**
		2164.01	Урбанист истражувач
		2164.02	Инженер за железнички сообраќај
		2164.03	Инженер за патен сообраќај
		2164.04	Инженер за воздушен сообраќај
		2164.05	Инженер за речен и езерски сообраќај
		2164.06	Инженер за транспорт
		2164.07	Инженер за контрола на летовите
		2164.08	Инженер за аеронаутика
		2164.09	Инженер за поморски сообраќај
		2164.10	Инспектор за патен сообраќај
		2164.11	Сообраќен истражувач
	2165		**Инженери за геодезија и картографија**
		2165.01	Картограф
		2165.02	Геодет хидрограф
		2165.03	Геодет топограф
		2165.04	Фотограметар
		2165.05	Геодетски проектант
		2165.06	Истражувач по геодезија
		2165.07	Самостоен истражувач по геодезија
		2165.08	Инженер по геодезија
		2165.09	Инженер рударски геометар
		2165.10	Антропогеограф
		2165.11	Географ - картограф
		2165.12	Инженер по географија
		2165.13	Стопански географ
		2165.14	Советник за катастар
		2165.15	Инженер по географски информациски системи
	2166		**Графички и мултимедија дизајнери**
		2166.01	Графички дизајнер
		2166.02	Сценски дизајнер

Шифра				Назив на занимање
			2166.03	Дизајнер за внатрешно уредување
			2166.04	Веб-дизајнер
			2166.05	Мултимедијален дизајнер
			2166.06	Мултимедијален аниматор
			2166.07	Изработувач на рекламни материјали
			2166.08	Компјутерски аниматор
			2166.09	Пејзажен дизајнер
22				**Стручњаци од областа на здравството**
	221			**Доктори по медицина**
		2211		**Општи доктори по медицина**
			2211.01	Доктор по медицина
			2211.02	Доктор по општа медицина
			2211.03	Доктор по школска медицина
			2211.04	Доктор по медицина на трудот
			2211.05	Доктор по медицина општ хирург
		2212		**Специјалисти доктори по медицина**
			2212.01	Доктор по медицина интернист
			2212.02	Доктор по медицина пневмофтизиолог
			2212.03	Доктор по медицина инфектолог
			2212.04	Доктор по медицина невролог
			2212.05	Доктор по медицина психијатар
			2212.06	Доктор по медицина невропсихијатар
			2212.07	Доктор по медицина психотерапевт
			2212.08	Доктор по медицина дерматолог и венеролог
			2212.09	Доктор по медицина дерматолог
			2212.10	Доктор по медицина педијатар
			2212.11	Доктор по медицина хирург-специјалист
			2212.12	Доктор по медицина неврохирург
			2212.13	Доктор по медицина - детска хирургија
			2212.14	Доктор по медицина максилофацијален хирург
			2212.15	Доктор по медицина за пластична и реконструктивна хирургија
			2212.16	Доктор по медицина уролог
			2212.17	Доктор по медицина ортопед
			2212.18	Доктор по медицина оториноларинголог
			2212.19	Доктор по медицина офталмолог
			2212.20	Доктор по медицина гинеколог и опстетичар
			2212.21	Доктор по медицина анестезиолог и реаниматолог
			2212.22	Доктор по медицина трансфузиолог
			2212.23	Доктор по медицина радиолог
			2212.24	Доктор по медицина радиотерапевт
			2212.25	Доктор по медицина радиотерапевт и онколог
			2212.26	Доктор по нуклеарна медицина
			2212.27	Доктор по физикална медицина и рехабилитација
			2212.28	Доктор по медицинска микробиологија со паразитологија
			2212.29	Доктор по медицина патолошки анатом
			2212.30	Доктор по медицина цитолог
			2212.31	Доктор по судска медицина
			2212.32	Доктор по медицина клинички фармаколог
			2212.33	Доктор по медицина клинички фармаколог и токсиколог
			2212.34	Доктор по медицина рендгенолог
			2212.35	Доктор по социјална медицина
			2212.36	Доктор по медицина епидемиолог
			2212.37	Доктор по спортска медицина
			2212.38	Доктор по медицина стажист
			2212.39	Доктор по медицина специјализант
			2212.40	Останати лекари специјалисти

Шифра			Назив на занимање
222			**Медицински сестри и акушери**
	2221		**Медицински сестри**
		2221.01	Дипломирана медицинска сестра
		2221.02	Медицинска сестра-специјалист
		2221.03	Медицинска сестра-анестезиолог
		2221.04	Медицинска сестра за интензивна нега
		2221.05	Медицинска сестра за патронажна нега
		2221.06	Медицинска сестра за офталмолошка нега
		2221.07	Медицинска сестра за психијатриска нега
		2221.08	Главна медицинска сестра
		2221.09	Одделенска медицинска сестра
		2221.10	Отсечна медицинска сестра
	2222		**Акушери**
		2222.01	Медицинска сестра за породилно-гинеколошка здравствена нега
		2222.02	Акушер-специјалист
223			**Стручни лица кои се занимаваат со традиционална медицина**
	2230		**Стручни лица кои се занимаваат со традиционална медицина**
		2230.01	Стручно лице кое се занимава со традиционална медицина
		2230.02	Специјалист за кинезитерапија
		2230.03	Специјалист за акупунктура и асупресура
		2230.04	Специјалист за алтернативна медицина
		2230.05	Хомеопат
224			**Парамедицински лекари**
	2240		**Парамедицински лекари**
		2240.01	Парамедицински лекар
		2240.02	Парамедицински болничар
		2240.03	Хируршки техничар
225			**Ветеринари**
	2250		**Ветеринари**
		2250.01	Ветеринар
		2250.02	Ветеринар за репродукција на животни
		2250.03	Доктор по ветеринарна медицина
		2250.04	Ветеринар хирург
		2250.05	Ветеринар за домашни миленици
		2250.06	Ветеринар за здравствена заштита на животните
		2250.07	Ветеринар специјалист
		2250.08	Ветеринар истражувач
		2250.09	Самостоен ветеринар истражувач
		2250.10	Ветеринарен инспектор
		2250.11	Советник за ветеринарство
226			**Други стручњаци за здравство**
	2261		**Стоматолози**
		2261.01	Доктор за детска и превентивна стоматологија
		2261.02	Доктор стоматолог ортодонт
		2261.03	Доктор по стоматологија пародонтолог
		2261.04	Доктор по стоматологија протетичар
		2261.05	Доктор по стоматологија орален хирург
		2261.06	Доктор по стоматологија орален патолог
		2261.07	Доктор по стоматологија дентален патолог и ендодонт
		2261.08	Доктор по стоматологија дентален и орален патолог и пародентолог

Шифра				Назив на занимање
			2261.09	Доктор по стоматологија
			2261.10	Доктор по стоматологија стажист
			2261.11	Доктор по стоматологија специјалист
		2262		**Фармацевти**
			2262.01	Доктор по фармација
			2262.02	Клинички фармацевт
			2262.03	Фармацевт за лековити билки
			2262.04	Фармацевт за испитување и контрола на лековите
			2262.05	Фармацевт за фармакоинформатика
			2262.06	Фармацевт во големопродажба
			2262.07	Доктор по фармација стажист
			2262.08	Доктор по фармација специјалист
			2262.09	Фармацевт
			2262.10	Фармацевт во малопродажба
			2262.11	Фармацевт во индустрија
			2262.12	Специјалист по санитарна хемија
			2262.13	Специјалист по фармацевтска технологија
			2262.14	Специјалист по токсиколошка хемија
			2262.15	Специјалист по аптекарска практика
			2262.16	Специјалист по клиничка лабораториска генетика
			2262.17	Специјалист по медицинска биохемија
		2263		**Здравствени еколози и стручњаци за хигиена**
			2263.01	Доктор по медицина здравствен еколог
			2263.02	Советник за заштита од радијација
		2264		**Физиотерапевти**
			2264.01	Физиотерапевт
		2265		**Диететичари и нутриционисти**
			2265.01	Нутриционист
			2265.02	Клинички нутриционист
			2265.03	Спортски нутриционист
			2265.04	Техничар советник за здрава исхрана
			2265.05	Техничар советник за диетална исхрана
			2265.06	Нутриционист - инженер технолог
		2266		**Терапевт за аудио и говор**
			2266.01	Терапевт за говор и глувост
			2266.02	Терапевт за нарушувања на видот
			2266.03	Логопед
		2267		**Офталмолози и оптометристи**
			2267.01	Офталмолог
			2267.02	Оптометрист
		2269		**Стручњаци во здравството, некласифицирани на друго место**
			2269.01	Советник за здравство
			2269.02	Советник за здравствено осигурување
			2269.03	Соработник за здравствена заштита
			2269.04	Економист за здравствен менаџмент
23				**Стручњаци за образование**
	231			**Стручњаци за универзитетско и високо образование во општествените науки**
		2310		**Стручњаци за универзитетско и високо образование во општествените науки**
			2310.01	Предавач по филозофија
			2310.02	Универзитетски асистент по филозофија
			2310.03	Универзитетски професор по филозофија
			2310.04	Предавач по историја
			2310.05	Универзитетски асистент по историја

Шифра	Назив на занимање
2310.06	Универзитетски професор по историја
2310.07	Предавач по археологија
2310.08	Универзитетски асистент по археологија
2310.09	Универзитетски професор по археологија
2310.10	Предавач по етнологија
2310.11	Универзитетски асистент по етнологија
2310.12	Универзитетски професор по етнологија
2310.13	Предавач по педагогија
2310.14	Универзитетски асистент по педагогија
2310.15	Универзитетски професор по педагогија
2310.16	Предавач по психологија
2310.17	Универзитетски асистент по психологија
2310.18	Универзитетски професор по психологија
2310.19	Предавач по социологија
2310.20	Универзитетски асистент по социологија
2310.21	Универзитетски професор по социологија
2310.22	Предавач по право
2310.23	Универзитетски асистент по право
2310.24	Универзитетски професор по право
2310.25	Предавач по економија
2310.26	Универзитетски асистент по економија
2310.27	Универзитетски професор по економија
2310.28	Предавач по политикологија
2310.29	Универзитетски асистент по политикологија
2310.30	Универзитетски професор по политикологија
2310.31	Предавач по дефектологија
2310.32	Универзитетски асистент по дефектологија
2310.33	Универзитетски професор по дефектологија
2310.34	Предавач по организациски науки
2310.35	Универзитетски асистент по организациски науки
2310.36	Универзитетски професор по организациски науки
2310.37	Предавач по криминалистика
2310.38	Универзитетски асистент по криминалистика
2310.39	Универзитетски професор по криминалистика
2310.40	Предавач по општествено-хуманитарни науки
2310.41	Универзитетски асистент по општествено-хуманитарни науки
2310.42	Универзитетски професор по општествено-хуманитарни науки
2310.43	Предавач по социјална работа
2310.44	Универзитетски асистент по социјална работа
2310.45	Универзитетски професор по социјална работа
2310.46	Предавач по информациски науки
2310.47	Универзитетски асистент по информациски науки
2310.48	Универзитетски професор по информациски науки
2310.49	Предавач по кинезиологија
2310.50	Универзитетски асистент по кинезиологија
2310.51	Универзитетски професор по кинезиологија
2310.52	Предавач по теологија
2310.53	Универзитетски асистент по теологија
2310.54	Универзитетски професор по теологија
2310.55	Предавач по филологија
2310.56	Универзитетски асистент по филологија
2310.57	Универзитетски професор по филологија
2310.58	Предавач по бизнис администрација

Шифра			Назив на занимање
		2310.59	Универзитетски асистент по бизнис администрација
		2310.60	Универзитетски професор по бизнис администрација
232			**Стручњаци за универзитетско и високо образование во природните науки**
	2320		**Стручњаци за универзитетско и високо образование во природните науки**
		2320.01	Предавач по математика
		2320.02	Универзитетски асистент по математика
		2320.03	Универзитетски професор по математика
		2320.04	Предавач по физика
		2320.05	Универзитетски асистент по физика
		2320.06	Универзитетски професор по физика
		2320.07	Предавач по геофизика
		2320.08	Универзитетски асистент по геофизика
		2320.09	Универзитетски професор по геофизика
		2320.10	Предавач по астрономија
		2320.11	Универзитетски асистент по астрономија
		2320.12	Универзитетски професор по астрономија
		2320.13	Предавач по механика
		2320.14	Универзитетски асистент по механика
		2320.15	Универзитетски професор по механика
		2320.16	Предавач по хемија
		2320.17	Универзитетски асистент по хемија
		2320.18	Универзитетски професор по хемија
		2320.19	Предавач по биологија
		2320.20	Универзитетски асистент по биологија
		2320.21	Универзитетски професор по биологија
		2320.22	Предавач по географија
		2320.23	Универзитетски асистент по географија
		2320.24	Универзитетски професор по географија
		2320.25	Предавач по геологија
		2320.26	Универзитетски асистент по геологија
		2320.27	Универзитетски професор по геологија
		2320.28	Предавач по природни науки
		2320.29	Универзитетски асистент по природни науки
		2320.30	Универзитетски професор по природни науки
		2320.31	Предавач по медицина
		2320.32	Универзитетски асистент по медицина
		2320.33	Универзитетски професор по медицина
		2320.34	Предавач по стоматологија
		2320.35	Универзитетски асистент по стоматологија
		2320.36	Универзитетски професор по стоматологија
		2320.37	Предавач по ветерина
		2320.38	Универзитетски асистент по ветерина
		2320.39	Универзитетски професор по ветерина
		2320.40	Предавач по фармација
		2320.41	Универзитетски асистент по фармација
		2320.42	Универзитетски професор по фармација
		2320.43	Предавач по медицинска биохемија
		2320.44	Универзитетски асистент по медицинска биохемија
		2320.45	Универзитетски професор по медицинска биохемија
		2320.46	Предавач по рударство
		2320.47	Универзитетски асистент по рударство

Шифра			Назив на занимање
		2320.48	Универзитетски професор по рударство
		2320.49	Предавач по металургија
		2320.50	Универзитетски асистент по металургија
		2320.51	Универзитетски професор по металургија
		2320.52	Предавач по машинство
		2320.53	Универзитетски асистент по машинство
		2320.54	Универзитетски професор по машинство
		2320.55	Предавач по електротехника
		2320.56	Универзитетски асистент по електротехника
		2320.57	Универзитетски професор по електротехника
		2320.58	Предавач по информатика
		2320.59	Универзитетски асистент по информатика
		2320.60	Универзитетски професор по информатика
		2320.61	Предавач по хемиско инженерство и технологија
		2320.62	Универзитетски асистент по хемиско инженерство и технологија
		2320.63	Универзитетски професор по хемиско инженерство и технологија
		2320.64	Предавач по графичка технологија
		2320.65	Универзитетски асистент по графичка технологија
		2320.66	Универзитетски професор по графичка технологија
		2320.67	Предавач по текстилна технологија
		2320.68	Универзитетски асистент по текстилна технологија
		2320.69	Универзитетски професор по текстилна технологија
		2320.70	Предавач по архитектура и урбанизам
		2320.71	Универзитетски асистент по архитектура и урбанизам
		2320.72	Универзитетски професор по архитектура и урбанизам
		2320.73	Предавач по градежништво
		2320.74	Универзитетски асистент по градежништво
		2320.75	Универзитетски професор по градежништво
		2320.76	Предавач по геодезија
		2320.77	Универзитетски асистент по геодезија
		2320.78	Универзитетски професор по геодезија
		2320.79	Предавач по сообраќај
		2320.80	Универзитетски асистент по сообраќај
		2320.81	Универзитетски професор по сообраќај
		2320.82	Предавач по техничко - технолошки науки
		2320.83	Универзитетски асистент по техничко - технолошки науки
		2320.84	Универзитетски професор по техничко - технолошки науки
		2320.85	Предавач по биотехнологија и прехранбена технологија
		2320.86	Универзитетски асистент по биотехнологија и прехранбена технологија
		2320.87	Универзитетски професор по биотехнологија и прехранбена технологија
		2320.88	Предавач по агрономија
		2320.89	Универзитетски асистент по агрономија
		2320.90	Универзитетски професор по агрономија
		2320.91	Предавач по угостителство и туризам
		2320.92	Универзитетски асистент по угостителство и туризам
		2320.93	Универзитетски професор по угостителство и туризам
		2320.94	Предавач по шумарство
		2320.95	Универзитетски асистент по шумарство
		2320.96	Универзитетски професор по шумарство
		2320.97	Предавач по технологија на дрво
		2320.98	Универзитетски асистент по технологија на дрво
		2320.99	Универзитетски професор по технологија на дрво
233			**Наставен кадар за средношколско образование**
	2330		**Наставен кадар за средношколско образование**
		2330.01	Професор по филозофија

Шифра	Назив на занимање
2330.02	Професор по логика
2330.03	Професор по историја
2330.04	Професор по педагогија
2330.05	Професор по психологија
2330.06	Професор по социологија
2330.07	Професор по правни предмети
2330.08	Професор по економски предмети
2330.09	Професор по биротехнички предмети
2330.10	Професор по трговски предмети
2330.11	Професор по културолошки предмети
2330.12	Професор по физичка и здравствена култура
2330.13	Професор по математика
2330.14	Професор по информатика во природно-математичките предмети
2330.15	Професор по физика
2330.16	Професор по геофизика
2330.17	Професор по астрономија
2330.18	Професор по механика
2330.19	Професор по хемија
2330.20	Професор по биологија
2330.21	Професор по геологија
2330.22	Професор по географија
2330.23	Професор по основни социјални медицински науки
2330.24	Професор по клинички медицински науки
2330.25	Професор по физиотерапија
2330.26	Професор по стоматолошки предмети
2330.27	Професор по ветеринарни предмети
2330.28	Професор по фармацевтски предмети
2330.29	Професор по медицинско-биохемиски предмети
2330.30	Професор по полјоделство
2330.31	Професор по сточарство
2330.32	Професор по овоштарство и градинарство
2330.33	Професор по преработка на млеко
2330.34	Професор по производство на зејтин и растителни масти
2330.35	Професор по производство на шеќер и скроб
2330.36	Професор по преработка на месо
2330.37	Професор по мелничарство и пекарство
2330.38	Професор по преработка на овошје и зеленчук
2330.39	Професор по преработка на тутун
2330.40	Професор по производство на алкохол и алкохолни пијалаци
2330.41	Професор по кулинарство
2330.42	Професор по кондиторство
2330.43	Професор по угостителство и туризам
2330.44	Професор по шумарство
2330.45	Професор по технологија на дрва
2330.46	Професор по рударство
2330.47	Професор по металургија
2330.48	Професор по машинска енергетика
2330.49	Професор по машинство
2330.50	Професор по електротехника
2330.51	Професор по електроника
2330.52	Професор по информатика во техниката и технологијата
2330.53	Професор по хемиска технологија
2330.54	Професор по гумарска технологија

Шифра			Назив на занимање
		2330.55	Професор по технологија за пластика
		2330.56	Професор по стакларска технологија
		2330.57	Професор по керамичка технологија
		2330.58	Професор по технологија за хартија
		2330.59	Професор по текстилна технологија
		2330.60	Професор по конфекциска технологија
		2330.61	Професор по кожарско- крзнарска технологија
		2330.62	Професор по обувки и кожно-галантериска технологија
		2330.63	Професор по реставрација и изработка на музички предмети
		2330.64	Професор по архитектура
		2330.65	Професор по градежништво
		2330.66	Професор по геодезија
		2330.67	Професор за патен сообраќај
		2330.68	Професор за железнички сообраќај
		2330.69	Професор за воздушен сообраќај
		2330.70	Професор за речен сообраќај
		2330.71	Професор за ТТ сообраќај
		2330.72	Професор за внатрешен сообраќај
		2330.73	Професор за заштита при работа
		2330.74	Професор за противпожарна заштита
		2330.75	Професор за земјоделска механизација
		2330.76	Професор за мелиорација
		2330.77	Професор за практична настава
		2330.78	Професор по веронаука
		2330.79	Професор по религиска култура
		2330.80	Професор по етика
		2330.81	Професор по агрономија
234			**Наставен кадар за основно и предучилишно воспитување и образование**
	2341		**Наставни кадри во основното образование**
		2341.01	Одделенски наставник
		2341.02	Предметен наставник
		2341.03	Наставник
		2341.04	Наставник по мајчин јазик и литература
		2341.05	Наставник по историја
		2341.06	Наставник по географија
		2341.07	Наставник по ликовно воспитување
		2341.08	Наставник по физичко воспитување
		2341.09	Наставник по основи на техниката и производството
		2341.10	Наставник по математика
		2341.11	Наставник по информатика
		2341.12	Наставник по физика
		2341.13	Наставник по хемија
		2341.14	Наставник по биологија
		2341.15	Наставник / помошен кадар
		2341.16	Вероучители
	2342		**Наставни кадри за предучилишно образование**
		2342.01	Воспитувач
		2342.02	Предучилишен педагог
		2342.03	Водител на слободни активности за деца од предучилишна возраст
		2342.04	Воспитувач во предучилишна установа
		2342.05	Наставник за предучилишно образование
		2342.06	Останати воспитувачи во предучилишна установа
235			**Друг наставен кадар за образование**
	2351		**Наставен кадар за образовни методи**
		2351.01	Советник за методика во образованието
		2351.02	Советник за развој на воспитно-образовната програма

Шифра		Назив на занимање
	2351.03	Советник за образовни технологии
	2351.04	Андрагог
	2351.05	Педагог
	2351.06	Дефектолог
	2351.07	Социјален педагог
	2351.08	Советник за лица со посебни потреби
	2351.09	Советник за образование
	2351.10	Советник за основно образование
	2351.11	Советник за предучилишно образование
	2351.12	Советник за предметна настава
	2351.13	Советник за одделенска настава
	2351.14	Школски инспектор
	2351.15	Дефектолог за лица со психичка попреченост
	2351.16	Дефектолог за лица со моторни нарушувања
	2351.17	Дефектолог за лица со развојни нарушувања
	2351.18	Дефектолог за лица со нарушувања во однесувањето и учењето
	2351.19	Дефектолог во здравствена установа
	2351.20	Дефектолог во воспитно-образовна установа
	2351.21	Дефектолог во социјално-воспитна установа
	2351.22	Советник за професионален развој на просветни работници
2352		**Наставен кадар за образование на деца со развојни тешкотии**
	2352.01	Наставник за деца со развојни тешкотии
	2352.02	Наставник за лица со оштетен вид
	2352.03	Наставник за лица со оштетен слух
	2352.04	Наставник за ментално ретардирани лица
	2352.05	Наставник за телесно инвалидизирани лица
	2352.06	Наставник за лица со нарушувања во однесувањето
	2352.07	Воспитувач во завод за деца со посебни потреби
	2352.08	Одгледувач дефектолог
	2352.09	Наставник - олигофренопедагог
2353		**Наставен кадар за јазично образование**
	2353.01	Лектор по странски јазици
	2353.02	Професор по македонски јазик
	2353.03	Професор по албански јазик
	2353.04	Професор по турски јазик
	2353.05	Професор по српски јазик
	2353.06	Професор по германски јазик
	2353.07	Професор по англиски јазик
	2353.08	Професор по француски јазик
	2353.09	Професор по италијански јазик
	2353.10	Професор по латински јазик
	2353.11	Професор по руски јазик
	2353.12	Професор по старогрчки јазик
	2353.13	Професор по арапски јазик
	2353.14	Наставник по странски јазик
	2353.15	Наставник по влашки јазик
2354		**Наставен кадар за музичко образование**
	2354.01	Предавач по музичка уметност
	2354.02	Универзитетски асистент по музичка уметност
	2354.03	Универзитетски професор по музичка уметност
	2354.04	Професор по музички предмети
	2354.05	Наставник по музичко воспитување
2355		**Наставен кадар за уметничко образование**
	2355.01	Предавач по ликовни уметности
	2355.02	Универзитетски асистент по ликовни уметности

Шифра				Назив на занимање
			2355.03	Универзитетски професор по ликовни уметности
			2355.04	Предавач по применета уметност
			2355.05	Универзитетски асистент по применета уметност
			2355.06	Универзитетски професор по применета уметност
			2355.07	Предавач по сценска уметност
			2355.08	Универзитетски асистент по сценска уметност
			2355.09	Универзитетски професор по сценска уметност
			2355.10	Професор по ликовни предмети
			2355.11	Професор по сценски предмети
			2355.12	Професор по балет и танц
		2356		**Обучувачи за информатичка технологија**
			2356.01	Компјутерски обучувач
			2356.02	Софтверски обучувач
		2359		**Друг наставен кадар за образование, некласифициран на друго место**
			2359.01	Организатор на образованието на возрасните во образовните заводи
			2359.02	Советник во воспитно-образовен завод
			2359.03	Воспитувач во ученички дом
			2359.04	Истражувач на воспитни науки
			2359.05	Самостоен истражувач на воспитни науки
			2359.06	Инструктор за образование на кадри
			2359.07	Инструктор по практична обука во стручно училиште
			2359.08	Инструктор во ученичка работилница
			2359.09	Инструктор во центар за образование
			2359.10	Инструктор за вонучилишно образование
			2359.11	Предавач по биотехнички науки
			2359.12	Универзитетски асистент по биотехнички науки
			2359.13	Универзитетски професор по биотехнички науки
			2359.14	Предавач по дизајн
			2359.15	Универзитетски асистент по дизајн
			2359.16	Универзитетски професор по дизајн
			2359.17	Предавач по заштита при работа
			2359.18	Универзитетски асистент по заштита при работа
			2359.19	Универзитетски професор по заштита при работа
24				**Стручњаци за бизнис и администрација**
	241			**Стручњаци за финансии**
		2411		**Сметководители**
			2411.01	Раководител на сметководствени работи
			2411.02	Раководител на финансиски работи
			2411.03	Раководител на сметководство и финансии
			2411.04	Финансиски инспектор
			2411.05	Финансиски советник
			2411.06	Даночен советник
			2411.07	Даночен инспектор
			2411.08	Проценувач на бонитет
			2411.09	Ревизор
			2411.10	Девизен инспектор
			2411.11	Сметководител
			2411.12	Советник за пресметка
			2411.13	Финансиски контролор
			2411.14	Соработник за финансиски работи
			2411.15	Советник за меѓународни финансии
			2411.16	Советник за сметководствени стандарди
		2412		**Финансиски и инвестициски советници**
			2412.01	Советник за патенти
			2412.02	Набавно-продажен референт

Шифра				Назив на занимање
			2412.03	Советник за недвижности
			2412.04	Советник за инвестиции
			2412.05	Финансиски планер
			2412.06	Консултант за хартии од вредност
			2412.07	Брокер
			2412.08	Проценител
		2413		**Финансиски аналитичари**
			2413.01	Советник за истражување на пазарот
			2413.02	Комерцијалист за надворешна трговија
			2413.03	Комерцијалист за внатрешна трговија
			2413.04	Раководител за набавка и продажба
			2413.05	Аналитичар за истражување на пазари
			2413.06	Референт за рекламација
			2413.07	Финансиски аналитичар
			2413.08	Советник за јавни набавки
	242			**Стручњаци за администрација**
		2421		**Аналитичари на менаџмент и организација**
			2421.01	Советник за менаџмент
			2421.02	Советник за продажни методи
			2421.03	Советник за бизнис
			2421.04	Советник за мали и средни претпријатија
			2421.05	Проектен менаџер
			2421.06	Советник за економика на домаќинствата
			2421.07	Менаџер
			2421.08	Регионален менаџер
			2421.09	Асистент на градоначалник
			2421.10	Координатор на проект
			2421.11	Асистент на проект
			2421.12	Шеф на кабинет
			2421.13	Менаџер по рурален туризам
			2421.14	Бизнис аналитичар
			2421.15	Менаџер по туризам
			2421.16	Менаџер по бизнис администрација
		2422		**Стручњаци за правна администрација**
			2422.01	Политички аналитичар
			2422.02	Административен аналитичар
			2422.03	Помлад соработник
			2422.04	Соработник
			2422.05	Виш соработник
			2422.06	Советник
			2422.07	Самостоен стручен соработник
		2423		**Кадровски стручњаци**
			2423.01	Раководител на кадровска служба
			2423.02	Самостоен советник за кадровски прашања
			2423.03	Советник за кадровски прашања
			2423.04	Аналитичар на занимања
			2423.05	Аналитичар за вработување
			2423.06	Специјалист за човечки ресурси
			2423.07	Инспектор за труд
		2424		**Стручњаци за обука и развој на кадар**
			2424.01	Организатор за образованието на вработените во претпријатијата
			2424.02	Советник за лицата кои успешно работат
			2424.03	Советник за одбрана
			2424.04	Инспектор за одбрана
			2424.05	Инспектор за цивилна заштита

Шифра				Назив на занимање
			2424.06	Советник за кариера
			2424.07	Службеник за обука
			2424.08	Специјалист за развој на работна сила
			2424.09	Тим-лидер
	243			**Стручњаци за продажба, маркетинг и односи со јавноста**
		2431		**Стручњаци за маркетинг и реклама**
			2431.01	Советник за маркетинг
			2431.02	Советник за реклама
			2431.03	Советник за промотивни методи
			2431.04	Маркетинг агент
			2431.05	Аналитичар за истражување на пазарот
			2431.06	Огласувач
			2431.07	Промотер
			2431.08	Аналитичар на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги
		2432		**Стручњаци за односи со јавноста**
			2432.01	Советник за односи со јавноста
			2432.02	Портпарол
		2433		**Стручњаци за продажба на техника и медицински препарати**
			2433.01	Продажен претставник на индустриски производи
			2433.02	Продажен претставник на медицински и фармацевтски производи
			2433.03	Технички претставник на продажба
		2434		**Стручњаци за продажба на информатичка и комуникациска технологија**
			2434.01	Специјализиран продавач на информатичка технологија
			2434.02	Специјализиран продавач на комуникациска технологија
25				**Стручњаци за информатичка и комуникациска технологија**
	251			**Развивачи и аналитичари на софтвер и апликации**
		2511		**Систем аналитичари**
			2511.01	Аналитичар на систем за инженерско-научен процес
			2511.02	Аналитичар на информациски систем
			2511.03	Аналитичар програмер
			2511.04	Дизајнер на систем
			2511.05	Инженер на систем
			2511.06	Инспектор за заштита на лични податоци
			2511.07	Советник за примена на информатичка технологија
			2511.08	Соработник за информатичка поддршка
			2511.09	Менаџер по информациски системи
			2511.10	Инженер по информациски технологии
			2511.11	Инженер за криптографија и безбедност на информации
			2511.12	Информатички инженер
			2511.13	Инженер за компјутерски науки
		2512		**Развивачи на софтвер**
			2512.01	Аналитичар на софтвер
			2512.02	Дизајнер на софтвер
			2512.03	Инженер на софтвер
			2512.04	Развивач на софтвер
			2512.05	Инженер за роботика и интелигентни системи
		2513		**Развивачи на веб и мултимедија**
			2513.01	Инженер на компјутерска графика
			2513.02	Програмер на анимација
			2513.03	Програмер на компјутерски игри
			2513.04	Програмер на мултимедија
			2513.05	Дизајнер на интернет-страници
		2514		**Програмери за апликација**
			2514.01	Програмер за анализа на програми
			2514.02	Програмер
			2514.03	Програмер на комуникации

Шифра				Назив на занимање
			2514.04	Проектант за апликации на програми
		2519		**Развивачи и аналитичари на софтвер и апликација, некласифицирани на друго место**
			2519.01	Информатичар
			2519.02	Тестирач на софтвер
			2519.03	Тестирач на оперативен систем
	252			**Стручњаци за бази на податоци и компјутерски мрежи**
		2521		**Дизајнери на бази на податоци и администратори**
			2521.01	Аналитичар на бази на податоци
			2521.02	Администратор на бази на податоци
			2521.03	Проектант на бази на податоци
		2522		**Систем администратори**
			2522.01	Инженер на систем за опрема
			2522.02	Систем администратор
		2523		**Стручњаци за компјутерски мрежи**
			2523.01	Аналитичар за комуникации
			2523.02	Аналитичар за мрежи
		2529		**Стручњаци за бази на податоци и компјутерски мрежи, некласифицирани на друго место**
			2529.01	Дигитален форензичар - специјалист
			2529.02	Специјалист за безбедност на информациска и комуникациска технологија
			2529.03	Дијагностичар на хардвер и софтвер и поправка
			2529.04	Заштита и поравка на оштетени податоци
26				**Правни, општествени и стручњаци од областа на културата**
	261			**Правни стручњаци**
		2611		**Правни застапници**
			2611.01	Правник
			2611.02	Правен советник
			2611.03	Адвокат
			2611.04	Адвокатски приправник
			2611.05	Адвокатски стручен соработник
			2611.06	Правен застапник
			2611.07	Нотар
			2611.08	Извршител
			2611.09	Помошник-нотар
		2612		**Судии**
			2612.01	Судија на Уставен суд
			2612.02	Судија на Врховен суд
			2612.03	Судија на Апелационен суд
			2612.04	Судија на Основен суд
			2612.05	Судија
			2612.06	Судски приправник
			2612.07	Судски советник
			2612.08	Судски стручен соработник
			2612.09	Самостоен судски советник
			2612.10	Судија-поротник
			2612.11	Судија во Виш управен суд
			2612.12	Судија во Управен суд
		2619		**Правни стручњаци кои не се класифицирани на друго место**
			2619.01	Раководител на општи и правни работи
			2619.02	Раководител на протокол
			2619.03	Истражувач на правни науки
			2619.04	Самостоен истражувач на правни науки
			2619.05	Дипломиран управен правник
			2619.06	Советник за правни и нормативни работи
			2619.07	Соработник за правни работи
	262			**Архивари, библиотекари и музејски стручњаци**
		2621		**Архивари, музејски стручњаци и конзерватори**
			2621.01	Архивар

Шифра			Назив на занимање
		2621.02	Архивар за обработка и средување на граѓата
		2621.03	Архивист
		2621.04	Конзерватор во уметнички галерии
		2621.05	Конзерватор за заштита на природни објекти
		2621.06	Конзерватор за музикологија
		2621.07	Кустос
		2621.08	Кустос документарист
		2621.09	Музејски конзерватор
		2621.10	Музејски лаборант
		2621.11	Конзерватор за заштита на културното наследство
		2621.12	Советник за култура
		2621.13	Музејски едукатор
	2622		**Библиотекари и сродни стручни лица**
		2622.01	Библиотекар
		2622.02	Библиотекарски конзерватор
		2622.03	Библиотекар - информатор
		2622.04	Библиотекар - каталогизатор
		2622.05	Библиотекар - класификатор
		2622.06	Библиотечен реставратор
		2622.07	Виш библиотекар
		2622.08	Виш книжничар
		2622.09	Библиограф
		2622.10	Документарист
		2622.11	Документарист-преведувач
		2622.12	Библиотекарски советник
263			**Стручњаци за општествени науки и религија**
	2631		**Економисти**
		2631.01	Аграрен економист
		2631.02	Економетричар
		2631.03	Економист
		2631.04	Економист аналитичар
		2631.05	Економист за финансии
		2631.06	Економист за маркетинг
		2631.07	Економист за угостителство
		2631.08	Економист за менаџмент
		2631.09	Економист за работа со вредносни хартии
		2631.10	Економист за царински работи
		2631.11	Економист за анализа и планирање
		2631.12	Економист за платен промет
		2631.13	Економист за кредитно-гарантни работи
		2631.14	Економист за девизно работење
		2631.15	Економист за банкарство
		2631.16	Економист за осигурување
		2631.17	Економист за меѓународна размена
		2631.18	Економист за инвестиции
		2631.19	Економист за даночен систем
		2631.20	Економист советник
		2631.21	Економист за политика на цени
		2631.22	Економист за развој
		2631.23	Економист-комерцијалист
		2631.24	Економист за деловна информатика
		2631.25	Економист-консултант
		2631.26	Економист за туризам
	2632		**Социолози, антрополози и сродни стручњаци**
		2632.01	Антрополог
		2632.02	Антрополог - филозоф
		2632.03	Археолог
		2632.04	Археолог - конзерватор

Шифра		Назив на занимање
	2632.05	Етнолог
	2632.06	Криминолог
	2632.07	Методолог
	2632.08	Пенолог
	2632.09	Социјален патолог
	2632.10	Социолог
	2632.11	Географ
	2632.12	Криминалист
	2632.13	Форензичар
	2632.14	Геоморфолог
	2632.15	Биогеограф
	2632.16	Демогеограф
	2632.17	Семејнолог
2633		**Филозофи, историчари, политиколози и сродни стручњаци**
	2633.01	Историчар
	2633.02	Историчар генеолог
	2633.03	Историчар на уметност
	2633.04	Историчар стручен соработник
	2633.05	Филозоф
	2633.06	Филозоф-етичар
	2633.07	Филозоф-истражувач
	2633.08	Филозоф-логичар
	2633.09	Филозоф-стручен соработник
	2633.10	Политиколог
	2633.11	Политиколог-истражувач
	2633.12	Дефендолог
	2633.13	Специјалист од областа на безбедноста, одбраната и мирот
	2633.14	Историчар - архивист
2634		**Психолози**
	2634.01	Индустриски психолог
	2634.02	Клинички психолог
	2634.03	Школски психолог
	2634.04	Спортски психолог
	2634.05	Психолог - истражувач
	2634.06	Психолог
	2634.07	Самостоен психолог - истражувач
	2634.08	Психолог - советник во советувалиште
	2634.09	Воен психолог
	2634.10	Психотерапевт
	2634.11	Психолог - психотерапевт
2635		**Стручњаци за социјални работи и советување**
	2635.01	Социјален работник во центар
	2635.02	Социјален работник во дом
	2635.03	Социјален работник во образованието
	2635.04	Социјален работник во здраството
	2635.05	Социјален работник во правосудството
	2635.06	Социјален работник
	2635.07	Социјален работник за стари лица
	2635.08	Социјален работник за хендикепирани лица
	2635.09	Социјален работник за деца
	2635.10	Социјален работник за решавање на жалби
	2635.11	Социјален работник на трговски претпријатија и други правни лица
	2635.12	Советник за социјална заштита
2636		**Свештени лица**
	2636.01	Митрополит
	2636.02	Епископ
	2636.03	Свештеник
	2636.04	Реисулема

Шифра			Назив на занимање
		2636.05	Муфтија
		2636.06	Имам
		2636.07	Кардинал
		2636.08	Надбискуп
		2636.09	Бискуп
		2636.10	Рабин
		2636.11	Теолог
		2636.12	Претстојник на манастир
		2636.13	Претстојничка на манастир
264			**Писатели, новинари и лингвисти**
	2641		**Писатели и сродни занимања**
		2641.01	Уредник
		2641.02	Писател
		2641.03	Драматург
		2641.04	Сценарист
		2641.05	Технички писател
		2641.06	Рецензент
		2641.07	Модератор
		2641.08	Драмски писател
		2641.09	Филмолог
		2641.10	Поет
		2641.11	Биограф
	2642		**Новинари**
		2642.01	Новинар
		2642.02	Коментатор
		2642.03	Критичар
		2642.04	Репортер
		2642.05	Редактор
		2642.06	Составувач на рекламни огласи
		2642.07	Музички уредник
		2642.08	Ликовен уредник
		2642.09	Филмски критичар и публицист
		2642.10	Одговорен уредник
		2642.11	Помошник и главен уредник
		2642.12	Уредник за забавно-сценска програма
		2642.13	Уредник за концертна програма
		2642.14	Уредник за видеопрограма
	2643		**Преведувачи, толкувачи и други лингвисти**
		2643.01	Лектор
		2643.02	Преведувач
		2643.03	Лексикограф
		2643.04	Фонетичар
		2643.05	Филолог
		2643.06	Филолог-истражувач
		2643.07	Самостоен филолог-истражувач
		2643.08	Славист
		2643.09	Индолог
		2643.10	Лингвист
		2643.11	Толкувач
		2643.12	Судски толкувач
		2643.13	Судски преведувач
		2643.14	Симултан преведувач
		2643.15	Семантичар
265			**Уметници кои создаваат или изведуваат**
	2651		**Визуелни уметници**
		2651.01	Академски графичар
		2651.02	Академски склуптор

Шифра		Назив на занимање
	2651.03	Академски сликар
	2651.04	Аниматор
	2651.05	Вајар
	2651.06	Илустратор
	2651.07	Карикатурист
	2651.08	Конзерватор
	2651.09	Реставратор-скулптор
	2651.10	Реставратор-сликар
	2651.11	Сликар наивец
	2651.12	Сценограф
	2651.13	Костимограф
	2651.14	Сликар на цртан филм
	2651.15	Цртач на икони
2652		**Музичари, пејачи и композитори**
	2652.01	Академски музичар-композитор
	2652.02	Аранжер на музички композиции
	2652.03	Диригент
	2652.04	Академски музиколог
	2652.05	Академски музичар-обоист
	2652.06	Академски музичар-кларинетист
	2652.07	Академски музичар-саксафонист
	2652.08	Академски музичар-фаготист
	2652.09	Академски музичар-трубач
	2652.10	Академски музичар-тромбонист
	2652.11	Академски музичар-тубист
	2652.12	Академски музичар-гитарист
	2652.13	Академски музичар-флејтист
	2652.14	Академски музичар-виолончелист
	2652.15	Академски музичар-виолист
	2652.16	Академски музичар-виолинист
	2652.17	Академски музичар-харфист
	2652.18	Академски музичар-клавирист
	2652.19	Академски музичар-оргулист
	2652.20	Академски музичар-контрабасист
	2652.21	Академски музичар-тимпанист
	2652.22	Академски црковен музичар
	2652.23	Академски фолклорен музичар
	2652.24	Академски инструменталист
	2652.25	Солист алт
	2652.26	Солист сопран
	2652.27	Солист мецосопран
	2652.28	Солист тенор
	2652.29	Солист бас
	2652.30	Солист баритон
	2652.31	Солист бас-баритон
	2652.32	Оперски пејач
	2652.33	Академски соло-пејач
	2652.34	Етномузиколог
	2652.35	Музиколог
	2652.36	Диригент на оркестар
	2652.37	Диригент на хор
	2652.38	Пејач во хор
	2652.39	Музичар во ноќен клуб
	2652.40	Музичар на улица
	2652.41	Пејач во ноќен клуб
	2652.42	Пејач на улица

Шифра		Назив на занимање
	2652.43	Водач на група
	2652.44	Музичар во група
2653		**Кореографи и танчери**
	2653.01	Кореограф
	2653.02	Играч на класичен балет
	2653.03	Фолклорен играч и пејач
	2653.04	Играч на модерни игри
	2653.05	Првенец на балет
	2653.06	Балерина
	2653.07	Балетски мајстор
	2653.08	Танчер во ноќен клуб
	2653.09	Танчер на улица
2654		**Филмски и сценски режисери, продуценти и сродни занимања**
	2654.01	Филмски режисер
	2654.02	Сценски режисер
	2654.03	Продуцент
	2654.04	Видео монтажер
	2654.05	Аудио инженер
	2654.06	Звучен дизајнер
	2654.07	Филмски рецензент
	2654.08	Видео инженер
	2654.09	Видео дизајнер
	2654.10	Филмски аниматор
2655		**Актери**
	2655.01	Актер
	2655.02	Статист
	2655.03	Раскажувач
	2655.04	Артист
	2655.05	Каскадер
2656		**Спикер на радио, телевизија и други медиуми**
	2656.01	Водител на програма
	2656.02	Водител на програма во диско клуб
	2656.03	Водител на радиопрограма
	2656.04	Водител на телевизиска емисија
	2656.05	Спикер
	2656.06	Диск џокеј
	2656.07	Најавувач на програма
	2656.08	Водител на приредба
	2656.09	Суфлер
2659		**Уметници кои создаваат или изведуваат, некласифицирани на друго место**
	2659.01	Кловн
	2659.02	Магионичар
	2659.03	Жонглер
	2659.04	Комичар
	2659.05	Дресер на животни
	2659.06	Имитатор
	2659.07	Акробат
	2659.08	Хуморист
	2659.09	Илузионист
	2659.10	Хипнотизер
	2659.11	Пантомимичар
	2659.12	Енигматичар

Шифра				Назив на занимање
3				**ГЛАВНА ГРУПА**
				ТЕХНИЧАРИ И СРОДНИ ЗАНИМАЊА
	31			**Помошни стручњаци за наука и инженеринг**
		311		**Помошни стручњаци за физика и инженеринг**
		3111		**Техничари за хемија, физика и сродни занимања**
			3111.01	Галванотехничари
			3111.02	Техничар за електрохемија
			3111.03	Техничар за неорганска хемија
			3111.04	Техничар за органска хемија
			3111.05	Техничар за физичка хемија
			3111.06	Техничар-технолог
			3111.07	Техничар-хемиски аналитичар
			3111.08	Техничар-хемичар
			3111.09	Хемиски техничар за експлозивни материјали
			3111.10	Хемиски техничар-истражувач
			3111.11	Хемиски техничар-контролор
			3111.12	Хемиски техничар-лаборант
			3111.13	Хемиски техничар-оператор
			3111.14	Хемиски техничар-технолог за термичка обработка
			3111.15	Техничар за биофизика
			3111.16	Техничар за електронска оптика
			3111.17	Техничар за механика на цврсти тела
			3111.18	Техничар-астроном
			3111.19	Техничар-спектограф
			3111.20	Техничар-физичар
			3111.21	Техничар-агрометеоролог
			3111.22	Техничар-аеролог
			3111.23	Техничар-геофизичар
			3111.24	Техничар-климатолог
			3111.25	Техничар-метеоролог
			3111.26	Техничар-океанограф
			3111.27	Техничар-сеизмолог
			3111.28	Техничар-синоптичар
			3111.29	Техничар-хидролог
			3111.30	Техничар-хидрометеоролог
			3111.31	Хидрограф
			3111.32	Техничар-геолог
		3112		**Техничари за геодезија, градежништво и сродни занимања**
			3112.01	Архитектонски техничар
			3112.02	Виш градежен техничар
			3112.03	Градежен техничар
			3112.04	Градежен техничар за високоградба
			3112.05	Градежен техничар за нискоградба
			3112.06	Градежен техничар за хидроградба
			3112.07	Градежен техничар калкулант
			3112.08	Градежен техничар проектант
			3112.09	Градежно-архитектонски техничар
			3112.10	Надзорен техничар за канали и мостови
			3112.11	Надзорник на градежни работи
			3112.12	Картограф
			3112.13	Геодетски техничар
			3112.14	Геодетски техничар-реститутор
			3112.15	Геодетски техничар-фотограметар

Шифра		Назив на занимање
	3112.16	Геодетски техничар за елаборати
	3112.17	Геодетски техничар за катастар
	3112.18	Геодетски техничар за катастар на водовод
	3112.19	Геодетски техничар за хидрографија
	3112.20	Геодетски техничар за евиденција на просторни единици
	3112.21	Геодетски техничар за евиденција на државната сопственост
	3112.22	Техничар за пејзажна архитектура
	3112.23	Геометар
3113		**Техничари за електротехника**
	3113.01	Електротехничар
	3113.02	Електротехничар за производство на електрична енергија
	3113.03	Електротехничар за пренос на електрична енергија
	3113.04	Електротехничар за дистрибуција на електрична енергија
	3113.05	Електроенергетски техничар
	3113.06	Електротехничар за електромотори
	3113.07	Техничар конструктор на електрични производи
	3113.08	Електромашински техничар
	3113.09	Техничар за производство на електротехнички производи
	3113.10	Техничар за одржување на електротехнички производи
	3113.11	Електротехничар на производи за домаќинство
	3113.12	Електротехничар за мерни инструменти и склопки
	3113.13	Електротехничар за опрема на производните машини
	3113.14	Електротехничар за електрични машини, апарати и уреди
	3113.15	Електротехничар за железница
	3113.16	Електротехничар за пловни објекти
	3113.17	Електротехничар за дигалки и транспортни средства
	3113.18	Електротехничар за инсталација и опрема
	3113.19	Технички контролор за патнички возила
	3113.20	Раководител на станица за технички преглед на возила
	3113.21	Испитувач на квалитетот на услугите
3114		**Техничари за електроника**
	3114.01	Техничар за електронски производи
	3114.02	Техничар конструктор за електронски производи
	3114.03	Техничар за енергетско-електронски производи
	3114.04	Техничар конструктор за енергетско-електронски производи
	3114.05	Техничар за медицински електронски производи
	3114.06	Техничар електроничар за компјутери
	3114.07	Техничар електроничар за сигнално-заштитни уреди
	3114.08	Техничар електроничар за мерни уреди
	3114.09	Техничар за процесна автоматика
	3114.10	Техничар електроничар
3115		**Техничари за машинство и сродни занимања**
	3115.01	Техничар конструктор на патнички возила
	3115.02	Техничар конструктор на шински возила
	3115.03	Техничар конструктор на алатни машини
	3115.04	Техничар конструктор на текстилни машини
	3115.05	Техничар конструктор на земјоделски машини
	3115.06	Техничар конструктор на машини за шиење
	3115.07	Техничар конструктор на машини за градежништво и индустриски транспорт
	3115.08	Техничар конструктор на дигалки
	3115.09	Техничар конструктор на турбини
	3115.10	Техничар конструктор на пумпи и компресори
	3115.11	Техничар конструктор на производи за прецизна механика
	3115.12	Техничар конструктор на уреди за заварување
	3115.13	Техничар конструктор на класично вооружување
	3115.14	Техничар конструктор на процесна опрема
	3115.15	Техничар конструктор на разладни уреди

Шифра		Назив на занимање
	3115.16	Техничар конструктор на садови под притисок
	3115.17	Техничар конструктор на водоводни цевки и арматури
	3115.18	Техничар конструктор на гасна мрежа
	3115.19	Техничар конструктор на апарати за домаќинство
	3115.20	Техничар машински конструктор
	3115.21	Техничар конструктор на машински делови
	3115.22	Техничар конструктор на лимени делови
	3115.23	Техничар конструктор на делови од метална конструкција
	3115.24	Техничар конструктор на делови за производи од прецизна механика
	3115.25	Техничар конструктор на калапи
	3115.26	Техничар конструктор на делови за шински возила
	3115.27	Техничар конструктор на водоводни цевки
	3115.28	Техничар конструктор на бродски машини
	3115.29	Техничар конструктор на делови за пловни средства
	3115.30	Техничар-заварувач
	3115.31	Машински техничар за преработка на пластични маси
	3115.32	Машински техничар за монтажни работи
	3115.33	Машински техничар за одржување на процесна опрема
	3115.34	Машински техничар за одржување на земјоделска механизација
	3115.35	Машински техничар за одржување на патнички возила
	3115.36	Машински техничар за одржување на шински возила
	3115.37	Машински техничар за одржување на производна опрема
	3115.38	Машински техничар за одржување на енергетски постројки
	3115.39	Машински техничар за одржување на металуршка опрема
	3115.40	Машински техничар за одржување на градежни машини
	3115.41	Воздухопловен машински техничар за одржување
	3115.42	Машински техничар за одржување на плинска мрежа
	3115.43	Машински техничар за одржување на бродска опрема
	3115.44	Машински техничар за одржување на водоводна мрежа
	3115.45	Машински техничар за одржување на опрема
	3115.46	Машински техничар
	3115.47	Машински техничар-автоматичар и информатичар
	3115.48	Оператор за машинско одржување
	3115.49	Раководител на монтажа
3116		**Техничари за хемиско-технолошки, прехранбени и биотехнолошки занимања**
	3116.01	Петрохемиски техничар
	3116.02	Техничар за органска синтеза
	3116.03	Техничар за преработка на полимери
	3116.04	Техничар за бои и лакови
	3116.05	Техничар за гума
	3116.06	Техничар за фармацевтски производи
	3116.07	Техничар за козметички производи
	3116.08	Техничар за средства за перење
	3116.09	Техничар за агрохемикалии
	3116.10	Техничар за заштита од корозија
	3116.11	Техничар за обработка на вода
	3116.12	Техничар за целулоза
	3116.13	Хемиски техничар за електротехнички материјали
	3116.14	Техничар за фотографски производи
	3116.15	Техничар технолог за хартија
	3116.16	Техничар за воено-хемиски производи
	3116.17	Хемиско-технолошки техничар
	3116.18	Техничар за преработка на месо и риба
	3116.19	Млекарски техничар
	3116.20	Техничар за преработка на овошје, зеленчук и сокови

Шифра		Назив на занимање
	3116.21	Техничар за производство на растителни масла
	3116.22	Техничар за преработка на брашно
	3116.23	Техничар за производство на добиточна храна
	3116.24	Техничар за кондиторски производи
	3116.25	Техничар за производство на шеќер
	3116.26	Техничар за производство на скроб
	3116.27	Техничар за диетални производи
	3116.28	Техничар за преработка на кафе и чаеви
	3116.29	Техничар за производство на вода и газирани пијалаци
	3116.30	Техничар за производство на пиво
	3116.31	Техничар за производство на вино
	3116.32	Техничар за производство на јаки алкохолни пијалаци
	3116.33	Техничар за производство на ензими
	3116.34	Техничар за преработка на тутун
	3116.35	Техничар во прехранбената индустрија
	3116.36	Испитувач на квалитетот на производите
	3116.37	Испитувач на квалитетот на индустриските процеси
	3116.38	Биотехничар - преработка на анимални производи
	3116.39	Техничар за дрвопреработка и обработка на дрво
	3116.40	Контролор за квалитет на производство
	3116.41	Контролор на квалитет
	3116.42	Инспектор за контрола на квалитет
3117		**Техничари за рударство и металургија**
	3117.01	Рударски техничар за површинска експлоатација
	3117.02	Рударски техничар за подземна експлоатација
	3117.03	Техничар за производство на сол
	3117.04	Техничар за експлоатација на камен
	3117.05	Рударски техничар за подготовка на производството
	3117.06	Рударски техничар
	3117.07	Нафтено-рударски техничар за подготвителни работи
	3117.08	Нафтено-рударски техничар за јами
	3117.09	Нафтено-рударски техничар за санациско работење во јамите
	3117.10	Нафтено-рударски техничар за хидродинамички мерења
	3117.11	Техничар за разработка на нафтени и плински лежишта
	3117.12	Техничар за изградба на собирни системи за нафта и плин
	3117.13	Техничар за производство на нафта и плин
	3117.14	Техничар во производство на црна металургија
	3117.15	Металуршки техничар за преработка и термичка обработка
	3117.16	Техничар за производство на обоени метали
	3117.17	Техничар за сорпција
	3117.18	Техничар за екстракција
	3117.19	Техничар за електролиза
	3117.20	Одговорен подготвувач на проби
3118		**Технички цртачи**
	3118.01	Архитектонски цртач
	3118.02	Геодетски цртач
	3118.03	Градежен цртач
	3118.04	Графички цртач
	3118.05	Електроцртач
	3118.06	Технички илустратор
	3118.07	Машински цртач
	3118.08	Картографски цртач
	3118.09	Технички цртач

Шифра			Назив на занимање
	3119		**Техничари за физика и инженеринг кои не се класифицирани на друго место**
		3119.01	Технички калкулант
		3119.02	Технички соработник за заштита на околината
		3119.03	Техничар за градежни материјали
		3119.04	Техничар за обработка на каменот
		3119.05	Техничар за керамика
		3119.06	Техничар за емајл и глазура
		3119.07	Техничар за битуменско-катрански производи
		3119.08	Техничар за стакларство
		3119.09	Техничар за предење
		3119.10	Техничар за ткаење
		3119.11	Техничар за плетење
		3119.12	Текстилно-хемиски техничар
		3119.13	Текстилен техничар
		3119.14	Техничар за облека
		3119.15	Техничар за кожарство
		3119.16	Техничар за обувки
		3119.17	Техничар за кожна галантерија
		3119.18	Тапетарски техничар
		3119.19	Графички техничар
		3119.20	Техничар-графички уредник
		3119.21	Техничар за геодезија
		3119.22	Сообраќаен техничар
		3119.23	Сообраќајно-транспортен техничар
312			**Надгледувачи во рударската, преработувачката и градежната индустрија**
	3121		**Надгледувачи во рударството**
		3121.01	Рудар, специјализиран
		3121.02	Ракувач со рударски постројки
		3121.03	Надгледувач во рудник
	3122		**Надгледувачи во преработувачката индустрија**
		3122.01	Надгледувач на индустриско производство
		3122.02	Контролор на метални производи
		3122.03	Контролор на електрични производи
		3122.04	Контролор на гумени производи
		3122.05	Контролор на дрвени производи
		3122.06	Контролор на пластични производи
		3122.07	Работоводител на стакларски, керамички и слични процесни машини и уреди
		3122.08	Работоводител на ракувачи со машина за изработка на дрвени производи
		3122.09	Работоводител на ракувачи со алатни машини
	3123		**Надгледувачи во градежната индустрија**
		3123.01	Работоводител на пружни работи
		3123.02	Надзорник за високоградба
		3123.03	Надзорник за нискоградба
		3123.04	Надзорник во градежништвото
		3123.05	Технички работоводител
313			**Техничари за контрола на процесот**
	3131		**Ракувачи со постројки за производство на енергија**
		3131.01	Ракувач со парни турбини
		3131.02	Ракувач со парни турбини, специјализиран
		3131.03	Ракувач со плински турбини
		3131.04	Ракувач со плински турбини, специјализиран
		3131.05	Ракувач со водни турбини
		3131.06	Ракувач со водни турбини, специјализиран
		3131.07	Ракувач со мотор со внатрешно согорување
		3131.08	Ракувач со мотор со внатрешно согорување, специјализиран
		3131.09	Ракувач со склопни постројки

Шифра		Назив на занимање
	3131.10	Ракувач со склопни постројки, специјализиран
	3131.11	Ракувач со електроенергетски постројки, специјализиран
	3131.12	Диспечер на транспортен гасен систем, специјализиран
3132		**Ракувачи со постројки за согорување и третман со вода**
	3132.01	Ложач на централно греење
	3132.02	Ракувач со централно греење
	3132.03	Ракувач со постројки за спалување на отпадоци
	3132.04	Ракувач со постројки за подготовка на вода
	3132.05	Ракувач со постројки за прочистување на вода
	3132.06	Ракувач со пумпи
	3132.07	Ракувач со пумпни станици, специјализиран (освен нафта и природен гас)
	3132.08	Ракувач со компресор
	3132.09	Ракувач со компресор во станица, специјализиран
	3132.10	Ракувач со постројки за ладење
	3132.11	Ракувач со постројки за ладење, специјализиран
	3132.12	Ракувач со постројки за вентилација и климатизација
	3132.13	Ракувач со филтер за прочистување на гасови
	3132.14	Ракувач со крематориум
3133		**Ракувачи со постројки за контрола на хемиски процес**
	3133.01	Ракувач со уреди за калцинирање
	3133.02	Ракувач со стерилизатор
	3133.03	Ракувач со печка на цемент
	3133.04	Ракувач со печка на вар
	3133.05	Ракувач со печка на гипс
	3133.06	Ракувач со уреди за производство на електроди
	3133.07	Ракувач со уреди за битуменско-катрански производи
	3133.08	Ракувач со асфалтна база
	3133.09	Ракувач со сепаратор за хемикалии
	3133.10	Ракувач со сито за хемикалии
	3133.11	Ракувач со дехидратор за хемикалии
	3133.12	Ракувач со екстрактор за хемикалии
	3133.13	Ракувач со дестилатор
	3133.14	Ракувач со испарувач
	3133.15	Ракувач со уреди за фракциска дестилација на дрво
	3133.16	Ракувач со уреди за сува дестилација на дрво
	3133.17	Ракувач со постројки за хидрализација на вар
3134		**Ракувачи со постројки за рафинирање на нафта и природен гас**
	3134.01	Ракувач со постројки за транспорт на гас
	3134.02	Ракувач со транспортен гасен систем, специјализиран
	3134.03	Ракувач со цевоводни-транспортни уреди
	3134.04	Ракувач со постројки за преработка на нафта
	3134.05	Рафинериски полнач
	3134.06	Ракувач со уреди за облагородување на гас
	3134.07	Ракувач со постројки за облагородување на гас, специјализиран
	3134.08	Ракувач со уреди за утовар на течен гас
3135		**Контролори на процесот на метално производство**
	3135.01	Работоводител на ракувачи со процесни машини и уреди за добивање на метал
	3135.02	Контролор на металуршки процеси и производи
	3135.03	Работоводител на индустриски топилничари, леари и валавничари
	3135.04	Индустриски леар
	3135.05	Индустриски топилничар
	3135.06	Индустриски валалничар
	3135.07	Индустриски топилничар леар
	3135.08	Индустриски работник на калење
	3135.09	Индустриски вжарувач
	3135.10	Индустриски жичар
3139		**Техничари за контрола на процесот кои не се класифицирани на друго место**
	3139.01	Оператор на сценско осветлување

Шифра			Назив на занимање
		3139.02	Мајстор за осветлување
		3139.03	Оператор на оптоелектронски уреди и системи
		3139.04	Контролор на робот
		3139.05	Техничар на робот
314			**Техничари за природни науки и слично**
	3141		**Техничари за природни науки (без медицина)**
		3141.01	Техничар препаратор за животински свет и растенија
		3141.02	Ботанички техничар
		3141.03	Зоолошки техничар
		3141.04	Бактериолошки техничар
		3141.05	Еколошки техничар
		3141.06	Биолошки техничар
	3142		**Земјоделски техничари**
		3142.01	Земјоделски техничар
		3142.02	Земјоделски техничар-градинар
		3142.03	Земјоделски техничар за ерозија и мелиорација
		3142.04	Земјоделски техничар, советник, асистент
		3142.05	Овоштарски техничар
		3142.06	Лозарски техничар
		3142.07	Хортикултурен техничар
		3142.08	Техничар за заштита на растенијата
		3142.09	Сточарски техничар
		3142.10	Техничар за живинарство
		3142.11	Пољоделски техничар
		3142.12	Техничар за фармерско производство
	3143		**Шумарски техничар**
		3143.01	Шумарски техничар
		3143.02	Шумарски техничар за заштита на шуми
		3143.03	Техничар за лов
		3143.04	Техничар за риболов
315			**Контролори и техничари на бродови и авиони**
	3151		**Инженери на бродски машини**
		3151.01	Бродски инженер
		3151.02	Инженер на бродска електроника
		3151.03	Бродомашинист
	3152		**Офицери на бродови и кормилари**
		3152.01	Управник на машина на брод
		3152.02	Прв офицер на машина
		3152.03	Втор офицер на машина
		3152.04	Трет офицер на машина
		3152.05	Офицер на машина за внатрешна пловидба
		3152.06	Управник на машина за внатрешна пловидба
		3152.07	Заповедник на брод
		3152.08	Прв офицер на палуба
		3152.09	Втор офицер на палуба
		3152.10	Трет офицер на палуба
		3152.11	Командант на брод на внатрешна пловидба
		3152.12	Офицер на палуба за внатрешна пловидба
		3152.13	Офицер на пристаниште
		3152.14	Инженер за поморска наутика
		3152.15	Инженер за наутика за внатрешна пловидба
		3152.16	Кормилар
		3152.17	Наутичар
		3152.18	Наутичар за внатрешна пловидба
		3152.19	Рибарско-наутички техничар
		3152.20	Заповедник на јахта
		3152.21	Скипер
		3152.22	Заповедник на платформа
		3152.23	Заповедник на реморкер

Шифра				Назив на занимање
		3153		**Пилоти на авиони и сродни занимања**
			3153.01	Капетан на авион
			3153.02	Воздухопловен навигатор
			3153.03	Пилот на авион
			3153.04	Пробен падобранец
			3153.05	Копилот на авион
			3153.06	Пилот на хеликоптер
			3153.07	Пробен пилот
			3153.08	Координатор на воздушен сообраќај
			3153.09	Инструктор по летање
		3154		**Контролори на воздушен сообраќај**
			3154.01	Контролор за авионски утовар
			3154.02	Контролор за авиосообраќај
			3154.03	Контролор на летање на кула
			3154.04	Контролор на испраќање на патници со авион
			3154.05	Контролор на полетување и слетување
			3154.06	Инспектор за контрола на летањето
		3155		**Техничари за безбедност на воздушниот сообраќај**
			3155.01	Техничари за исправност на техничките средства на контролата на летање
			3155.02	Техничар за метеоролошки уреди и воздухопловно-метеоролошки телекомуникации
			3155.03	Техничар на уреди за авионска електроника
			3155.04	Техничар за телекомуникации во воздушниот сообраќај
32				**Техничари и асистенти во здравството**
	321			**Медицински и фармацевтски техничари**
		3211		**Оператори со медицинска опрема**
			3211.01	Оператор на аудиометриска опрема
			3211.02	Оператор на ЕКГ опрема
			3211.03	Оператор на ЕЕГ опрема
			3211.04	Оператор на опрема за медицинска радиологија
			3211.05	Оператор на опрема за медицинска радиографија
			3211.06	Оператор на медицинско-скенерска опрема
			3211.07	Оператор на опрема за ултразвук
			3211.08	Оператор на опрема за дијализа
			3211.09	Оператор на опрема во очна дијагностика
			3211.10	Оператор на медицинска опрема
			3211.11	Рендген-техничар
		3212		**Техничари за медицина и патолошка лабораторија**
			3212.01	Патолошки техничар
			3212.02	Фармаколошки техничар
			3212.03	Биохемиски техничар
			3212.04	Медицинско-лабораториски техничар
			3212.05	Лаборантски дијагностичар
			3212.06	Медицински лабораториски аналитичар
		3213		**Техничари и асистенти за фармација**
			3213.01	Фармацевтски техничар
			3213.02	Фармацевтско-козметички техничар
			3213.03	Фармацевтски лаборант
		3214		**Техничари за медицинска и стоматолошка протетика и сродни занимања**
			3214.01	Механичар за медицинска и лабораториска опрема
			3214.02	Механичар за медицинска и лабораториска опрема, мајстор
			3214.03	Изработувач на хируршки инструменти
			3214.04	Изработувач на хируршки инструменти, специјализиран
			3214.05	Изработувач на ортопедски помагала
			3214.06	Изработувач на ортопедски помагала, мајстор
			3214.07	Сервисер на ортопедски и други помагала
			3214.08	Инструментален оптичар
			3214.09	Инструментален оптичар, мајстор

Шифра			Назив на занимање
		3214.10	Сервисер на оптичка опрема
		3214.11	Техничар за ортопедска техника
		3214.12	Забарски протетичар
322			**Медицински сестри и акушерки**
	3221		**Медицински сестри**
		3221.01	Медицинска сестра
		3221.02	Виша медицинска сестра
		3221.03	Медицинска сестра - техничар
	3222		**Медицински сестри - акушери**
		3222.01	Медицинска сестра - бабица
		3222.02	Акушер
323			**Лица кои се занмаваат со традиционална медицина**
	3230		**Лица кои се занмаваат со традиционална медицина**
		3230.01	Исцелувачи, лекување со растенија
		3230.02	Исцелувачи, лекување без лекови
		3230.03	Исцелувачи со молитва
324			**Ветеринарни техничари и асистенти**
	3240		**Ветеринарни техничари и асистенти**
		3240.01	Техничар за трихиноскопија
		3240.02	Ветеринарен техничар-инсеминатор
		3240.03	Ветеринарен техничар за вакцинација
		3240.04	Ветеринарен техничар
325			**Други професионални соработници во здравството**
	3251		**Стоматолошки асистенти и терапевти**
		3251.01	Стоматолошка сестра
		3251.02	Забарски асистент
		3251.03	Заботехничари
	3252		**Техничари за медицинска и здравствена евиденција**
		3252.01	Работник за здравствени информации
		3252.02	Медицински евидентичар
		3252.03	Медицински секретар
	3253		**Здравствени работници на заедницата**
		3253.01	Здравствен работник
	3254		**Техничари во оптика**
		3254.01	Оптометрист - техничар
		3254.02	Оптички техничар
	3255		**Техничари и асистенти за физиотерапија**
		3255.01	Хидротерапевт
		3255.02	Масер-медицински
		3255.03	Физиотерапевтски техничар
		3255.04	Електротерапевт
	3256		**Медицински асистенти**
		3256.01	Медицински асистент
	3257		**Инспектори и помошници по здравство и животна средина**
		3257.01	Санитарен техничар
		3257.02	Здравствен советник
		3257.03	Инспектор за здравство
		3257.04	Санитарен инженер
		3257.05	Санитарен инспектор
		3257.06	Инспектор за санитарни безбедни услови на храната
		3257.07	Инспектор за радиоактивна заштита
		3257.08	Инспектор за заштита при работа
		3257.09	Инженер-консултант за заштита при работа
		3257.10	Инженер за безбедност и здравје при работа

Шифра				Назив на занимање
		3258		**Здравствени работници во амбуланта**
			3258.01	Медицински болничар
			3258.02	Болничар практичар
			3258.03	Медицински техничар за итни случаи
			3258.04	Медицински техничар - трансфузиолог
			3258.05	Возач на амбулантна кола
		3259		**Стручни соработници во здравството кои не се класифицирани на друго место**
			3259.01	Биоенергетичар
			3259.02	Остеопат
			3259.03	Техничар-нутриционист
33				**Бизнис и административни стручни соработници**
	331			**Финансиски и математички стручни соработници**
		3311		**Берзански и финансиски дилери и посредници**
			3311.01	Агент за продажба на хартии од вредност
			3311.02	Берзански менувач
			3311.03	Берзански посредувач
			3311.04	Берзански сензал
			3311.05	Девизен дилер
			3311.06	Посредник за девизна размена
		3312		**Службеници за кредити и заеми**
			3312.01	Посредник во продажба на лизинг
			3312.02	Службеник за заеми и кредити
			3312.03	Службеник за хипотека
			3312.04	Кредитен контролор
		3313		**Сметководствени стручни соработници**
			3313.01	Водач на книговодство
			3313.02	Книговодител
			3313.03	Финансов книговодител
			3313.04	Материјален книговодител
		3314		**Соработници за статистичко-математички работи**
			3314.01	Стручен соработник за финансиски план и анализа
			3314.02	Стручен соработник за математички операции и прикази
			3314.03	Стручен соработник за статистички операции и прикази
			3314.04	Стручен соработник за операции и прикази во осигурувањето
			3314.05	Соработник за статистичко-математички работи
		3315		**Проценувачи и валоризатори**
			3315.01	Проценувач на уметнички дела
			3315.02	Проценувач на осигурување
			3315.03	Проценувач на накит
			3315.04	Проценувач на имот
			3315.05	Проценувач и валоризатор
	332			**Агенти и брокери за продажба и купување**
		3321		**Осигурителни застапници**
			3321.01	Застапник за осигурување
			3321.02	Самостоен диспонент за осигурување
			3321.03	Контролор за осигурување (луѓе и имоти)
			3321.04	Контролор на инкаса на живот
			3321.05	Манипулант за осигурување
			3321.06	Манипулант за осигурување на имот
			3321.07	Манипулант за осигурување на сообраќај
			3321.08	Манипулант за осигурување од незгоди
			3321.09	Манипулант за осигурување на животи
			3321.10	Референт за осигурување на имоти и лица
			3321.11	Референт за проверка на податоци за осигурување
			3321.12	Ликвидатор на штети
		3322		**Комерцијалисти во продажба**
			3322.01	Комерцијалист
			3322.02	Комерцијалист за надворешна трговија

Шифра			Назив на занимање
		3322.03	Комерцијалист за внатрешна трговија
		3322.04	Технички застапник на продажба
		3322.05	Застапник -трговски патник
		3322.06	Референт за продажба
		3322.07	Советник за продажба
		3322.08	Комерцијален експедитер
		3322.09	Советник за туристички аранжмани
		3322.10	Шеф на продажба
		3322.11	Шеф на трговско претставништво
		3322.12	Шеф на складишно работење
		3322.13	Шеф на продавница
		3322.14	Пазаришен инспектор
		3322.15	Инспектор за трговија
		3322.16	Инспектор за туризам
		3322.17	Раководител на возен парк
	3323		**Набавувачи**
		3323.01	Самостоен референт за набавка
		3323.02	Шеф за снабдување на продавница
	3324		**Трговски посредници**
		3324.01	Трговски посредник
		3324.02	Посредник за превоз
333			**Агенти за деловни услуги**
	3331		**Агенти за клиринг и шпедиција**
		3331.01	Шпедитерски техничар
		3331.02	Шпедитерски царински декларант
		3331.03	Референт за извоз и за увоз
		3331.04	Тарифант
		3331.05	Агент за транспорт, шпедиција и логистика
	3332		**Планери на конференции и слични настани**
		3332.01	Секреатар на организација
		3332.02	Агент за културни приредби
		3332.03	Агент за музички приредби
		3332.04	Агент за театарски приредби
		3332.05	Организатор на конгреси
		3332.06	Организатор на конференции
		3332.07	Организатор на културно-забавни приредби
		3332.08	Планер на венчавки
		3332.09	Агент за логистика
	3333		**Посредници за вработување и посредници за работни договори**
		3333.01	Посредник за вработување
		3333.02	Референт за засновање работен однос
		3333.03	Референт за избор на кадри
	3334		**Агенти за недвижности и менаџирање на просторот**
		3334.01	Агент за промет со недвижности
	3339		**Агенти за бизнис услуги, некласифицирани на друго место**
		3339.01	Аукционер
		3339.02	Агент за литература
		3339.03	Агент за пропаганда
		3339.04	Агент за спорт
		3339.05	Организатор на спортско-рекреативни дејности
334			**Административни и специјализирани секретари**
	3341		**Канцелариски надгледувачи**
		3341.01	Администратор
		3341.02	Организатор на патувања
		3341.03	Туристички аниматор

Шифра			Назив на занимање
		3341.04	Посредник за патувања
		3341.05	Надгледувач на службеници
		3341.06	Надгледувач на внесувач на податоци
		3341.07	Раководител на смена
	3342		**Правни секретари**
		3342.01	Правен секретар
		3342.02	Правен менаџер
		3342.03	Правен асистент
	3343		**Административни и секретари на извршната власт**
		3343.01	Административен секретар
		3343.02	Технички секретар
		3343.03	Кореспондент
		3343.04	Извршен секретар во конзуларно претставништво
		3343.05	Секретар на друштво
		3343.06	Секретар на месна заедница
		3343.07	Матичар управник
		3343.08	Матичар
		3343.09	Управител
		3343.10	Асистент на управител
		3343.11	Јавен администратор
	3344		**Медицински секретари**
		3344.01	Медицински секретар
		3344.02	Медицински административен помошник
		3344.03	Медицински стенограф
335			**Цcarински службеници, даночни, полициски и референти за социјална заштита и сродни владини стручни соработници**
	3351		**Царински службеници**
		3351.01	Цариник, виш соработник
		3351.02	Управник на царинарница
		3351.03	Царински соработник
		3351.04	Шеф на испостава
		3351.05	Царински службеник
		3351.06	Царински инспектор
	3352		**Даночни службеници**
		3352.01	Даночен извршител
		3352.02	Даночник
		3352.03	Референт за данок
		3352.04	Службеник за данок
		3352.05	Координатор на даночно одделение
		3352.06	Шеф на даночен шалтер
	3353		**Референти за социјална заштита**
		3353.01	Референт за пензиско и инвалидско осигурување
		3353.02	Референт за социјални прашања
		3353.03	Референт за социјално осигурување
		3353.04	Референт за здравствено осигурување
	3354		**Референти за издавање дозволи**
		3354.01	Референт за издавање на лични дозволи
		3354.02	Референт за пасоши
		3354.03	Референт за регистрации на возачи на моторни возила
		3354.04	Референт за издавање на градежни дозволи
	3355		**Полициски инспектори и детективи**
		3355.01	Инспектор за спречување на стопански криминал
		3355.02	Инспектор во областа на недозволена трговија и растурање на опојна дрога
		3355.03	Инспектор во службата за безбедност

Шифра				Назив на занимање
			3355.04	Инспектор за јавна безбедност
			3355.05	Инспектор за разбојништво, тешки кражби, измами, фалсификати и криење
			3355.06	Криминалистички инспектор
			3355.07	Криминалистички референт
			3355.08	Криминалистички лаборант
			3355.09	Криминалистички техничар
			3355.10	Криминалистички фототехничар
			3355.11	Приватен детектив
			3355.12	Началник на полиција
			3355.13	Полициски инспектор
		3359		**Царински службеници, даночни, полициски и сродни владини помошници и референти кои не се класифицирани на друго место**
			3359.01	Референт за јавно-управни работи
			3359.02	Помлад референт
			3359.03	Референт
			3359.04	Виш референт
			3359.05	Самостоен референт
34				**Правни, општествени и културни стручни соработници**
	341			**Правни, општествени и религиозни стручни соработници**
		3411		**Правни и сродни стручни соработници**
			3411.01	Референт за правни работи
			3411.02	Стручен соработник во правосудните органи
			3411.03	Судски референт
			3411.04	Судски администратор
			3411.05	Судски полицаец
			3411.06	Управен правник
			3411.07	Асистент во осигурување
			3411.08	Нотарски приправник
		3412		**Социјални работници**
			3412.01	Социјален работник во центар
			3412.02	Социјален работник во дом
			3412.03	Социјален работник во образование
			3412.04	Социјален работник во здравство
			3412.05	Социјален работник во правосудство
			3412.06	Социјален работник
		3413		**Сродни стручњаци за религија**
			3413.01	Други членови на верски редови
			3413.02	Јеромонах
			3413.03	Калуѓер (калуѓерка)
			3413.04	Манастирски настојник
			3413.05	Милосрдна сестра
			3413.06	Монах (монашка)
			3413.07	Редовник
			3413.08	Редовник- лаик
			3413.09	Редовник-свештеник
			3413.10	Фратар
			3413.11	Други верски работници
			3413.12	Ѕвонар
			3413.13	Клерик
			3413.14	Свирач на оргули во црква
			3413.15	Подѓакон
			3413.16	Сакристан
			3413.17	Црковен одборник
			3413.18	Црковен пејач
			3413.19	Црковник
			3413.20	Ѓакон

Шифра			Назив на занимање
342			**Спортски и фитнес работници**
	3421		**Атлети и спортисти**
		3421.01	Спортист
		3421.02	Велосипедист
		3421.03	Веслач
		3421.04	Гимнастичар
		3421.05	Автомобилски тркач
		3421.06	Пингпонгар
		3421.07	Кајакар
		3421.08	Кошаркар
		3421.09	Кревач на тегови
		3421.10	Атлетичар
		3421.11	Мечувалец
		3421.12	Одбојкар
		3421.13	Пливач
		3421.14	Боксер
		3421.15	Ракометар
		3421.16	Борач
		3421.17	Ватерполист
		3421.18	Шахист
		3421.19	Шаховски мајстор
		3421.20	Спортски скијач
		3421.21	Тенисер
		3421.22	Уметнички лизгач на мраз
		3421.23	Фудбалер
		3421.24	Хокеар
		3421.25	Џокеј
		3421.26	Џудист
		3421.27	Каратист
		3421.28	Стрелец
		3421.29	Параглајдерист
		3421.30	Спортски качувач
	3422		**Спортски тренери, инструктори и службеници**
		3422.01	Водител на спортска рекреација
		3422.02	Водител на спортски активности за деца и млади
		3422.03	Спортски тренер
		3422.04	Спортски судија
		3422.05	Спортски инструктор
		3422.06	Спортски делегат
	3423		**Инструктори за фитнес и рекреација и програмски лидери**
		3423.01	Инструктор по аеробик
		3423.02	Инструктор по фитнес
		3423.03	Инструктор по боди билдинг
		3423.04	Инструктор по јавање
		3423.05	Инструктор по едрење
		3423.06	Инструктор по пливање
		3423.07	Инструктор по рекреативни спортови
343			**Стручни соработници за уметност, култура и кулинарство**
	3431		**Фотографи**
		3431.01	Фотограф
		3431.02	Филмски и електронски монтажер
		3431.03	Фотограф за комерцијални илустрации
		3431.04	Фотограф за индустриски фотографии
		3431.05	Фоторепортер
		3431.06	Микрофотограф

Шифра				Назив на занимање
			3431.07	Фотографски техничар
			3431.08	Контролор на камера
			3431.09	Сниматeл на трик
			3431.10	Техничар за развивање на филм
			3431.11	Видео техничар
			3431.12	Филмски фотограф
		3432		**Декоратери и дизајнери на ентериер**
			3432.01	Креатор за облека
			3432.02	Конструктор на облека
			3432.03	Креатор и конструктор за обувки
			3432.04	Креатор и конструктор за кожна галантерија
			3432.05	Дизајнер на амбалажа
			3432.06	Дизајнер на стакло
			3432.07	Дизајнер на керамика
			3432.08	Декоратер
			3432.09	Илустратор
			3432.10	Аранжер
			3432.11	Цртач на модели
			3432.12	Кетеринг работник
			3432.13	Дизајнер на ентериери
			3432.14	Дизајнер на детски играчки
		3433		**Техничари во галерија, библиотека и музеј**
			3433.01	Техничар во галерија
			3433.02	Техничар во библиотека
			3433.03	Техничар во музеј
			3433.04	Препаратор
		3434		**Главни готвачи**
			3434.01	Шеф на кујна
			3434.02	Главен готвач
		3439		**Стручни соработници за уметност, култура и кулинарство, некласифицирани на друго место**
			3439.01	Тетовирач
35				**Техничари за информатичка и комуникациска технологија**
	351			**ИКТ оператори и техничари за поддршка на корисниците**
		3511		**ИКТ оператори**
			3511.01	Контролор на оперативна подготовка на податоци
			3511.02	Техничар-оператор
			3511.03	Организатор за подготовка на податоци
			3511.04	Администратор за обработка на податоци
		3512		**ИКТ техничари за поддршка на корисниците**
			3512.01	Техничар за одржување на програмата
			3512.02	Техничар-програмер
			3512.03	Техничар за помош на корисниците
			3512.04	Компјутерски техничар
			3512.05	Компјутерски администратор
		3513		**Техничари за компјутерски системи и мрежи**
			3513.01	Техничар за системско-програмска опрема
			3513.02	Информатичар на систем
			3513.03	Администратор на подрачна компјутерска мрежа
			3513.04	Систем-оператор
		3514		**Веб-техничари**
			3514.01	Техничар на веб-страница
			3514.02	Администратор на веб-страница
	352			**Техничари за телекомуникација и пренос на слика и звук**
		3521		**Техничари на опрема за снимање и пренос на слика и звук**
			3521.01	Сниматeл на слика
			3521.02	Миксер на слика

Шифра		Назив на занимање
	3521.03	Сниматeл на тон
	3521.04	Техничар за тонски ефекти
	3521.05	Миксер на тон
	3521.06	Монтажер на слика и тон
	3521.07	Оператор во радиостаница
	3521.08	Оператор во ТВ станица
	3521.09	Оператор во радиоемисија
	3521.10	Оператор во ТВ емисија
	3521.11	Радиотелеграфист
	3521.12	Поморски радиотелеграфист
	3521.13	Оператор за телеграфски уреди
	3521.14	Кинооператор
	3521.15	Техничар за изведба на програма
3522		**Техничари за телекомуникациски инженеринг**
	3522.01	Техничар за телекомуникациски уреди и мрежи
	3522.02	Техничар конструктор за телекомуникациски уреди
	3522.03	Техничар за телекомуникации во железничкиот сообраќај
	3522.04	Техничар за телекомуникации во бродскиот сообраќај
	3522.05	Техничар за телекомуникации
	3522.06	Техничар за радио и телевизиски производи
	3522.07	Оператор на телекомуникациска опрема
	3522.08	Техничар за мобилна телефонија

Шифра				Назив на занимање
4				**ГЛАВНА ГРУПА**
				СЛУЖБЕНИЦИ
41				**Службеници за општи канцелариски работи и секретари**
	411			**Општи канцелариски службеници**
		4110		**Општи канцелариски службеници**
			4110.01	Службеник за општи работи
	412			**Секретари (општо)**
		4120		**Секретари (општо)**
			4120.01	Секретар
	413			**Дактилографи и оператори за внес на податоци**
		4131		**Дактилографи и оператори за уредување на текст**
			4131.01	Дактилограф
			4131.02	Оператор за компјутерска обработка на текст
			4131.03	Стенограф
			4131.04	Стенодактилограф
			4131.05	Телеграфист
			4131.06	Телепринтерист
			4131.07	Телефаксист
			4131.08	Оператор на терминал
		4132		**Оператори за внес на податоци**
			4132.01	Оператори за внес на податоци
			4132.02	Оператор со машина за оптичко читање
			4132.03	Оператор за внес на ГИС податоци
			4132.04	Оператор на книговодствена машина
			4132.05	Оператор со машина за пресметување
42				**Службеници за услужни дејности**
	421			**Касиери, благајници и слични занимања**
		4211		**Благајници и слични занимања**
			4211.01	Банкарски службеник на шалтер
			4211.02	Благајник во банка
			4211.03	Благајник во пошта
			4211.04	Благајник
			4211.05	Менувач на пари
			4211.06	Поштенски службеник на шалтер
			4211.07	Службеник на шалтер во агенција за платен промет
		4212		**Службеници во обложувалници, казина и сродни занимања**
			4212.01	Примач на влог за обложување
			4212.02	Крупие
			4212.03	Примач на уплата за игрите на среќа
			4212.04	Инспектор на игрите во казино
			4212.05	Контролор на игрите во казино
			4212.06	Издавач на жетони
			4212.07	Дилер во коцкарница
		4213		**Лихвари**
			4213.01	Заложувач
		4214		**Собирачи на долгови и сродни занимања**
			4214.01	Референт за наплата на долгови
	422			**Шалтерски службеници за информирање**
		4221		**Шалтерски службеници во патнички и туристички агенции и сродни занимања**
			4221.01	Шалтерски службеник во патнички и туристички агенции
			4221.02	Продавач на автобуски карти
			4221.03	Продавач на патнички карти
			4221.04	Службеник за организирање на патувања
			4221.05	Референт за туристички аранжмани
			4221.06	Туристички работник
		4222		**Службеници во информативни контактни центри**
			4222.01	Службеник во информативен контактен центар

Шифра				Назив на занимање
		4223		**Телефонисти и сродни занимања**
			4223.01	Телефонист
			4223.02	Телефонист за меѓународни врски
			4223.03	Телефонист на телефонска централа
			4223.04	Контролор на телефонскиот сообраќај
			4223.05	Оператор во кол-центар
		4224		**Хотелски рецепционери**
			4224.01	Раководител на рецепција
		4225		**Службеници за истражување**
			4225.01	Шалтерски службеник
		4226		**Рецепционери (општо)**
			4226.01	Рецепционер
		4227		**Анкетари и интервјуери за истражување на пазарот**
			4227.01	Анкетар
			4227.02	Истражувач на пазарот
			4227.03	Истражувач на јавното мислење
		4229		**Други службеници за информирање**
			4229.01	Службеник за информации
43				**Службеници во книговодство, финансии, статистика и евиденција на материјалите и транспортот**
	431			**Службеници во книговодство, финансии и статистика**
		4311		**Службеници во книговодство**
			4311.01	Книговодител на залихи
			4311.02	Финансов книговодител
			4311.03	Материјален книговодител
			4311.04	Контер
			4311.05	Ликвидатор
			4311.06	Службеник во книговодство
			4311.07	Економски книговодител
			4311.08	Калкулант
			4311.09	Економски техничар
		4312		**Финансиски, статистички и службеници за осигурување**
			4312.01	Службеник за девизно работење
			4312.02	Службеник за хартии од вредност
			4312.03	Службеник за кредити
			4312.04	Банкарски службеник
			4312.05	Статистички службеник
			4312.06	Службеник за посредување со недвижности
			4312.07	Службеник за осигурување
			4312.08	Службеник за финансии
		4313		**Службеници за платен промет**
			4313.01	Книговодител за пресметка на плата
			4313.02	Службеник во платен промет
	432			**Службеници за евиденција на материјалите и транспортот**
		4321		**Магационери и сродни занимања**
			4321.01	Работоводител на магацин
			4321.02	Главен магационер
			4321.03	Магационер
			4321.04	Магационер за алат
			4321.05	Магационер за издавање на алат
			4321.06	Магацински службеник
			4321.07	Економ
			4321.08	Магационер за гориво и мазиво
			4321.09	Магационер за резервни делови
		4322		**Службеници во производство**
			4322.01	Евидентичар во производство

Шифра				Назив на занимање
			4322.02	Евидентичар на работна листа
			4322.03	Евидентичар на нормативи
			4322.04	Поентер-одредувач на норма
		4323		**Транспортни службеници**
			4323.01	Маневарски диспечер
			4323.02	Диспечер во патен сообраќај
			4323.03	Железнички диспечер
			4323.04	Авиосообраќаен диспечер
			4323.05	Контролор на автобуски сообраќај
			4323.06	Контролор на железница
			4323.07	Референт за внатрешна контрола на транспорт
			4323.08	Испраќач на автобуси
			4323.09	Испраќач на возови
			4323.10	Испраќач во градскиот сообраќај
			4323.11	Контролор за безбедност во сообраќајот
44				**Други канцелариски службеници**
	441			**Други канцелариски службеници**
		4411		**Службеници во архива, библиотека и музеј**
			4411.01	Библиотекарски службеник
			4411.02	Архивски службеник за филмотека
			4411.03	Архивски службеник
			4411.04	Службеник за матична евиденција
			4411.05	Фонотекар
			4411.06	Музејски службеник
			4411.07	Нотен архивар
		4412		**Поштари и сродни занимања**
			4412.01	Писмоносец
			4412.02	Референт за пошта
			4412.03	Контролор на пошта
			4412.04	Поштар
		4413		**Шифранти и коректори**
			4413.01	Шифрант
			4413.02	Коректор
		4414		**Писари и слични работници**
			4414.01	Писар
		4415		**Службеници за сортирање и копирање**
			4415.01	Службеник за архивирање и копирање
			4415.02	Службеник за сортирање
			4415.03	Службеник за копирање
		4416		**Службеници за човечки ресурси**
			4416.01	Службеник за кадровски прашања
			4416.02	Асистент за кадровски прашања
		4419		**Други канцелариски службеници, некласифицирани на друго место**
			4419.01	Службеник во протокол
			4419.02	Административен службеник
			4419.03	Технички службеник
			4419.04	Службеник за набавка
			4419.05	Службеник за продажба
			4419.06	Комерцијален службеник
			4419.07	Бродски брокерски службеник
			4419.08	Фактурист
			4419.09	Службеник во дистрибуција
			4419.10	Видеотекар
			4419.11	Изнајмувач на облека
			4419.12	Изнајмувач на соба
			4419.13	Изнајмувач на возила
			4419.14	Изнајмувач на пловила
			4419.15	Изнајмувач на опрема

Шифра				Назив на занимање
5				**ГЛАВНА ГРУПА**
				РАБОТНИЦИ ВО УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ И ПРОДАЖБА
	51			**Работници во персонални служби**
		511		**Придружници при патување, кондуктери и водичи**
		5111		**Придружници при патување и патнички стујарди**
			5111.01	Стујард/стујардеса на авион
			5111.02	Стујард/стујардеса на брод
			5111.03	Стујард/стујардеса на аеродром
			5111.04	Стујард/стујардеса во кола за спиење
			5111.05	Стујард/стујардеса во автобус
			5111.06	Придружник при патување
		5112		**Кондуктери**
			5112.01	Кондуктер
			5112.02	Железнички кондуктер
			5112.03	Кондуктер во автобус
			5112.04	Контролор на линија
		5113		**Туристички водичи**
			5113.01	Туристички водич
			5113.02	Музејски водич
			5113.03	Археолошки водич
			5113.04	Ловечки водич
			5113.05	Водич во планини
			5113.06	Спелеолошки водич
			5113.07	Спортски водич
			5113.08	Галериски водич
			5113.09	Водич
		512		**Готвачи**
		5120		**Готвачи**
			5120.01	Готвач
			5120.02	Помошник готвач
			5120.03	Скара-мајстор
			5120.04	Пица-мајстор
		513		**Келнери и шанкери**
		5131		**Келнери**
			5131.01	Главен келнер
			5131.02	Бармен
			5131.03	Келнер
			5131.04	Помошен келнер
		5132		**Шанкери**
			5132.01	Шанкер
			5132.02	Сервирка
			5132.03	Шеф на ноќен бар
			5132.04	Шеф на хотелска услуга
		514		**Фризери, козметичари и сродни занимања**
		5141		**Фризери**
			5141.01	Бербер
			5141.02	Машки фризер
			5141.03	Женски фризер
		5142		**Козметичари и сродни занимања**
			5142.01	Козметичар
			5142.02	Маникир
			5142.03	Педикир
			5142.04	Маскер
			5142.05	Масер
			5142.06	Шминкер
		515		**Надгледувачи за одржување на згради и домари**
		5151		**Надгледувачи за чистење и водење домаќинства во канцеларии, хотели и други установи**
			5151.01	Домар на одморалиште

Шифра				Назив на занимање
			5151.02	Домар на планинарски дом
			5151.03	Домар на работничка населба
			5151.04	Домар на студентски дом
			5151.05	Домар на саемски објекти
			5151.06	Домар на спортско-рекреативен центар
			5151.07	Домар на хотел
			5151.08	Економ
		5152		**Домашни помошници**
			5152.01	Батлер
			5152.02	Домашен помошник
			5152.03	Домаќин
			5152.04	Домаќин на клуб
			5152.05	Домаќин за одржување на згради и инсталации
			5152.06	Хаусмајстор
		5153		**Чувари на објекти**
			5153.01	Чувар
			5153.02	Чувар на куќа
			5153.03	Чувар на зграда
			5153.04	Чувар на шахта
	516			**Други работници за лична услуга**
		5161		**Астролози, претскажувачи на среќа и иднина и сродни занимања**
			5161.01	Астролог
			5161.02	Претскажувачи на среќа и иднина
			5161.03	Гатачи
		5162		**Придружници и сродни помошници**
			5162.01	Водич на инвалиди
			5162.02	Водич на слепи
			5162.03	Придружник на инвалиди
		5163		**Гробарски работници и балсаматори**
			5163.01	Гробар
			5163.02	Балсаматор
			5163.03	Чувар на гробишта
			5163.04	Препаратор
		5164		**Работници за чување на миленичиња и грижа за животни**
			5164.01	Ветеринарен болничар
			5164.02	Чувар на домашни миленици
			5164.03	Дресер на животни
			5164.04	Чувар во зоолошка градина
			5164.05	Зоонегувател
		5165		**Инструктори за возење**
			5165.01	Инструктор за возење
			5165.02	Инструктор по практична настава
		5169		**Занимања за лични услуги кои не се класифицирани на друго место**
			5169.01	Хостеса
			5169.02	Танцувачки партнери
			5169.03	Проститутка
52				**Продавачи**
	521			**Продавачи на улица и пазар**
		5211		**Продавачи на штандови и пазари**
			5211.01	Продавач на пазар
			5211.02	Продавач во киоск
			5211.03	Продавач на улична тезга
		5212		**Улични продавачи на прехранбени производи**
			5212.01	Уличен продавач на прехранбени производи
			5212.02	Продавач на спортски натпревари, во кина и на приредби
	522			**Продавачи во продавници**
		5221		**Управител на продавница**
			5221.01	Бакал
			5221.02	Продавач
			5221.03	Управител на продавница
			5221.04	Сопственик на продавница

Шифра				Назив на занимање
		5222		**Надзорници во продавница**
			5222.01	Трговски работоводител
			5222.02	Надзорник во продавница
		5223		**Помошници во проджбата во продавница**
			5223.01	Аквизитер
			5223.02	Продавач преку телефон
			5223.03	Помошник во продавница
			5223.04	Продавач-консултант
			5223.05	Продавач-асистент
	523			**Касиери и продавачи на билети**
		5230		**Касиери и продавачи на билети**
			5230.01	Бројач на пари
			5230.02	Благајник во трговија
			5230.03	Трезорист
			5230.04	Службеник за банкоматска мрежа
			5230.05	Инкасант
			5230.06	Продавач на билети
			5230.07	Наплатувач на паркинг
			5230.08	Наплатувач на патарина
			5230.09	Касиер
	524			**Други продавачи**
		5241		**Модни и други модели**
			5241.01	Манекен
			5241.02	Моден модел
			5241.03	Уметнички модел
		5242		**Демонстратор за продажба**
			5242.01	Демонстратор за продажба
			5242.02	Презентер
		5243		**Продавачи од врата до врата**
			5243.01	Продавач од врата до врата
		5244		**Продавачи по телефон**
			5244.01	Продавач по телефон
			5244.02	Продавач во контакт-центар
			5244.03	Интернет-продавач
		5245		**Послужувачи на услужни станици**
			5245.01	Раководител на бензинска пумпа
			5245.02	Раководител на услужен објект
			5245.03	Работник на бензинска пумпа
			5245.04	Помошник на пристаниште
			5245.05	Помошник во сервисна станица
		5246		**Послужувачи на храна и помош на присутните**
			5246.01	Послужувач на храна
			5246.02	Сервирач на салати
			5246.03	Помошник во кафе-бар
			5246.04	Работник во бифе
			5246.05	Кафе-кувар
			5246.06	Угостителски работник
		5249		**Други продавачи, некласифицирани на друго место**
			5249.01	Други продавачи
53				**Занимања за лична нега и сродни занимања**
	531			**Занимања за згрижување на деца и наставничка помош**
		5311		**Занимања за згрижување на деца**
			5311.01	Негувателка на деца (домашна)
			5311.02	Пазителка на деца
			5311.03	Дадилка
			5311.04	Професионален згрижувач на деца во домашни услови
			5311.05	Негувател на деца во градинка
		5312		**Помошен наставник**
			5312.01	Помошен наставник за предучилишна восраст
			5312.02	Помошен наставник за училишна возраст

Шифра				Назив на занимање
	532			**Занимања за лична нега во здравството**
		5321		**Помошници за здравствена грижа**
			5321.01	Болнички послужител
			5321.02	Болничка негувателка
			5321.03	Помошна болничарка
		5322		**Негувател на болни лица во домашни услови**
			5322.01	Негувател на болни лица (во куќа)
			5322.02	Негувател на лица со развојни тешкотии
			5322.03	Негувател на стари и немоќни лица
			5322.04	Професионален негувател на болни лица во домашни услови
		5329		**Занимања за лична нега во здравството, некласифицирани на друго место**
			5329.01	Дезинфектор
			5329.02	Стерилизатор
54				**Занимања за заштита на лица и имот**
	541			**Занимања за заштита на лица и имот**
		5411		**Пожарникари**
			5411.01	Командир на пожарна
			5411.02	Водач на смена на пожарникари
			5411.03	Пожарникар
			5411.04	Противпожарен техничар
			5411.05	Спасувач од пожар
			5411.06	Раководител на служба за противпожарна заштита
			5411.07	Референт за противпожарна заштита
		5412		**Полиција**
			5412.01	Полицаец
			5412.02	Полицаец службеник
			5412.03	Полицаец позорникар
			5412.04	Сообраќаен полицаец
			5412.05	Полицаец специјалец
			5412.06	Граничен полицаец
			5412.07	Полициски детектив
			5412.08	Полициски резервист
		5413		**Затворски стражари**
			5413.01	Заповедник
			5413.02	Заменик-заповедник
			5413.03	Главен командир
			5413.04	Командир
			5413.05	Помошник-командир
			5413.06	Надзорник
		5414		**Обезбедување**
			5414.01	Чувар (заштита на лица и имот)
			5414.02	Телохранител
			5414.03	Портир (заштита на лица и имот)
			5414.04	Гардеробер
			5414.05	Чувар на багаж
			5414.06	Опслужувач во забавен парк
			5414.07	Рецепционер
			5414.08	Послужител
			5414.09	Билетар
			5414.10	Работник на паркинг
			5414.11	Обезбедувач (заштита на лица и имот)
		5419		**Занимања за заштита на лица и имот кои не се класифицирани на друго место**
			5419.01	Ловочувар
			5419.02	Надзорник на природни паркови
			5419.03	Рендгенски прегледувач на лица, багаж и поштенски пратки
			5419.04	Спасувач на давеници
			5419.05	Шинтер
			5419.06	Рибочувар
			5419.07	Шумски полицаец

Шифра				Назив на занимање
6				**ГЛАВНА ГРУПА**
				СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО, ШУМАРСТВОТО, РИБАРСТВОТО И ЛОВОТ
	61			**Пазарно ориентирани стручни земјоделски работници**
		611		**Пољоделци, овоштари, лозари и градинари**
		6111		**Одгледувачи на пољоделски род и зеленчук**
			6111.01	Пољоделец
			6111.02	Пољоделец за наводнување
			6111.03	Расадничар
			6111.04	Сеач
			6111.05	Одгледувач на печурки
		6112		**Овоштари и лозари**
			6112.01	Овоштар
			6112.02	Лозар
			6112.03	Лозар-подрумар
			6112.04	Режач (кројач на овошки)
		6113		**Занимања за подобрување на градинарството и хортикултурно уредување**
			6113.01	Градинар
			6113.02	Градинар, специјалист
			6113.03	Градинар за паркови
			6113.04	Одржувач на спортски терени и зеленило
			6113.05	Градинар за насадување
			6113.06	Одгледувач на лековити билки
			6113.07	Одгледувач на цвеќиња
			6113.08	Одгледувач на хортикултурни растенија
		6114		**Одгледувачи на мешовито производство**
			6114.01	Земјоделец за мешани култури
			6114.02	Фармер
		612		**Одгледувачи на животни**
		6121		**Сточари и млекопроизводители**
			6121.01	Сточар
			6121.02	Одгледувач на говеда
			6121.03	Одгледувач на добиток
			6121.04	Одгледувач на овци и кози
			6121.05	Одгледувач на добиточен подмладок
			6121.06	Одгледувач на свињи
			6121.07	Одгледувач на коњи
			6121.08	Одгледувач на кучиња
			6121.09	Одгледувач на мачки
		6122		**Живинари**
			6122.01	Живинар
		6123		**Пчелари и слични занимања**
			6123.01	Пчелар
			6123.02	Одгледувач на свилени болви
		6129		**Одгледувачи на животни, некласифицирани на друго место**
			6129.01	Одгледувач на разни животни
			6129.02	Одгледувач на лабораториски животни
			6129.03	Одгледувач на животни за крзно
			6129.04	Одгледувач на соколи
			6129.05	Одгледувач на украсни риби
			6129.06	Одгледувач на птици

Шифра				Назив на занимање
			6129.07	Одгледувач на ноеви
			6129.08	Одгледувач на полжави
			6129.09	Одгледувач на жаби
			6129.10	Одгледувач на рептили
			6129.11	Работник на тимарење во зооло¡ка градина
			6129.12	Тренер на животни
			6129.13	Тренер на коњи
			6129.14	Дресер на кучиња
	613			**Земјоделци за мешовито производство (растително, добиточно и други)**
		6130		**Земјоделци за мешовито производство (растително, добиточно и други)**
			6130.01	Селанец
			6130.02	Полјоделец и сточар
			6130.03	Селанец-угостител во селски туризам
			6130.04	Селанка-домаќинка во селски туризам
62				**Пазарно ориентирани работници во шумарство, рибарство и лов**
	621			**Шумарски работници и сродни занимања**
		6210		**Шумарски работници и сродни занимања**
			6210.01	Шумски расадничар
			6210.02	Шумски одгледувач
			6210.03	Шумски сечач
			6210.04	Сечач на дрва за огрев со пила
			6210.05	Шумски мерач на дрва
			6210.06	Јагленар
			6210.07	Шумски работник на дестилација на дрво со традиционална техника
	622			**Рибари, ловци и сродни работници**
		6221		**Одгледувачи на риби и школки**
			6221.01	Одгледувач на риби и школки
			6221.02	Одгледувач на риби
			6221.03	Одгледувач на рибји ларви и жива храна
			6221.04	Мрестилиштен одгледувач
			6221.05	Нуркач по школки и корали
		6222		**Речни и езерски рибарски работници**
			6222.01	Речен и езерски рибар
		6223		**Рибари на отворено море**
			6223.01	Рибар на отворено море
			6223.02	Морски рибар
			6223.03	Китоловец
		6224		**Ловџии**
			6224.01	Ловец
			6224.02	Работник во ловиште
			6224.03	Работник за поставување стапици

Шифра				Назив на занимање
7				**ГЛАВНА ГРУПА**
				ЗАНИМАЊА ЗА НЕИНДУСТРИСКИ НАЧИН НА РАБОТА ВО ПРОИЗВОДСТВОТО
	71			**Градежници и сродни градежни работници**
		711		**Ѕидари и сродни градежни занимања**
		7111		**Градежни работници за објекти**
			7111.01	Градежни работници со традиционални материјали
			7111.02	Градежен работник за одржувања на згради
			7111.03	Градежен работник
		7112		**Ѕидари и сродни градежни занимања**
			7112.01	Помошен ѕидар
			7112.02	Ѕидар
			7112.03	Ѕидар мајстор
			7112.04	Ѕидар шамотер
			7112.05	Ѕидар шамотер, специјализиран
			7112.06	Ѕидар на оџаци
			7112.07	Ѕидар на оџаци, специјализиран
			7112.08	Ѕидар на печки
			7112.09	Ѕидар на печки, специјализиран
			7112.10	Ѕидар и дрводелец
			7112.11	Ѕидар и бетонирец
			7112.12	Ѕидар за споменици од камен
			7112.13	Ѕидар за поплочување на тротоари и улици
		7113		**Каменорезец, каменорезбар и гравер**
			7113.01	Клесар
			7113.02	Ѕидар со камен
			7113.03	Ѕидар со камен, специјализиран
		7114		**Бетонирачи, бетонски финишери и сродни занимања**
			7114.01	Армирач
			7114.02	Армирач, специјализиран
			7114.03	Бетонирач
			7114.04	Бетонирач, специјализиран
			7114.05	Терацер
			7114.06	Армирач и бетонирач
		7115		**Тесари и градежни столари**
			7115.01	Тесар
			7115.02	Дрводелец
			7115.03	Дрводелец, мајстор
			7115.04	Градежен столар
			7115.05	Градежен столар, мајстор
			7115.06	Ролетар
			7115.07	Ролетар, мајстор
			7115.08	Столар за сценска опрема
			7115.09	Столар за сценска опрема, специјализиран
			7115.10	Градител на дрвени бродови
			7115.11	Градител на дрвени бродови, мајстор
			7115.12	Бродостолар
			7115.13	Градител на лесни едрилици
			7115.14	Столар со вештини за енергетски ефикасни прозорци и врати
		7119		**Други ѕидарски занимања кои не се класифицирани на друго место**
			7119.01	Монтер на градежни елементи
			7119.02	Градежен работник за одржувања на патишта
			7119.03	Градежен работник за одржувања на пруги
			7119.04	Асфалтер
			7119.05	Асфалтер, специјализиран

Шифра		Назив на занимање
	7119.06	Водоградител
	7119.07	Монтер на градежни скели
	7119.08	Бродоскелар
	7119.09	Помошен градежен лаборант
	7119.10	Градежен декоратор
	7119.11	Фигурант
	7119.12	Малтерџија
	7119.13	Монтер за сувомонтажни елементи
712		**Занимања за завршни градежни работи и сродни градежни работници**
7121		**Покривачи (обложувачи) на покриви**
	7121.01	Поставувач на покриви
	7121.02	Поставувач на покриви, специјализиран
	7121.03	Поставувач на покриви, мајстор
	7121.04	Кровопокривач со вештини за енергетска ефикасност на згради
7122		**Поставувачи на подови и плочки**
	7122.01	Паркетар
	7122.02	Поставувач на под
	7122.03	Поставувач на под, специјализиран
	7122.04	Поставувач на керамички плочки
7123		**Фасадери и гипсари**
	7123.01	Фасадер
	7123.02	Фасадер, мајстор
	7123.03	Гипсар
	7123.04	Работоводител на завршни работи
	7123.05	Фасадер со вештини за енергетска ефикасност на згради
7124		**Работници на изолација**
	7124.01	Акустички изолатер
	7124.02	Хидроизолатер
	7124.03	Термоизолатер
	7124.04	Изолатер
7125		**Стаклари**
	7125.01	Градежен стаклар
	7125.02	Застаклувач
	7125.03	Застаклувач на возила
7126		**Водоинсталатери и инсталатери на цевки**
	7126.01	Помошен водоинсталатер
	7126.02	Водоинсталатер
	7126.03	Водоинсталатер, мајстор
	7126.04	Плиноинсталатер
	7126.05	Плиноинсталатер, мајстор
	7126.06	Водоинсталатер и плиноинсталатер
	7126.07	Бродоцевкар
	7126.08	Бродоцевкар, специјализиран
	7126.09	Помошен монтер на цевовод
	7126.10	Монтер на цевовод
	7126.11	Монтер на цевовод, специјализиран
	7126.12	Монтер за санитарна инсталација
7127		**Инсталатери за греење и климатизација**
	7127.01	Инсталатер на греење и климатизација
	7127.02	Инсталатер на греење и климатизација, мајстор
	7127.03	Инсталатер за греење, климатизација и вентилација со вештини за енергетска ефикасност на згради
713		**Молери, лакери, оџачари и други сродни занимања**
7131		**Молери и сродни работници**
	7131.01	Работоводител на осликување на соби и молери
	7131.02	Молер
	7131.03	Осликувач на соби и молер
	7131.04	Осликувач на соби и молер, мајстор

Шифра				Назив на занимање
			7131.05	Брусач и молер на конструкции
			7131.06	Поставувач на ѕидни тапети
		7132		**Лакери и сродни фарбари**
			7132.01	Фарбар на произведена стока
			7132.02	Фарбар на возила
			7132.03	Лакер на произведена стока
			7132.04	Автолакер
			7132.05	Лакер
		7133		**Оџачари и чистачи на градежни структури**
			7133.01	Работоводител на оџачари
			7133.02	Оџачар
			7133.03	Оџачар, мајстор
			7133.04	Работник за чистење на згради со песок, (пескарење)
			7133.05	Чистач на фасада
			7133.06	Еко хигиеничар
72				**Обработувачи на метали, машински монтери и сродни занимања**
	721			**Леари на метали, лимари, заварувачи и сродни занимања**
		7211		**Изработувачи на калапи за метали и леари**
			7211.01	Леар на калапи
			7211.02	Изработувач на леарски јадра
			7211.03	Машински леарски калапар
			7211.04	Леар на метали
			7211.05	Леар на метали, мајстор
			7211.06	Обликувач на метали
		7212		**Заварувачи и сечачи со пламен**
			7212.01	Заварувач со гас
			7212.02	Електрозаварувач
			7212.03	Заварувач
			7212.04	Заварувач, специјализиран
			7212.05	Режач со плин
			7212.06	Залемувач
			7212.07	Помошник-заварувач
		7213		**Лимари**
			7213.01	Лимар
			7213.02	Лимар, мајстор
			7213.03	Металопојасер
			7213.04	Автолимар
			7213.05	Автолимар, мајстор
			7213.06	Авиолимар
			7213.07	Авиолимар, специјализиран
			7213.08	Оцртувач на лимови
			7213.09	Оцртувач на лимови, специјализиран
			7213.10	Котлар
			7213.11	Котлар, мајстор
			7213.12	Обработувач на лим
		7214		**Подготвувачи, поставувачи и монтери на метални конструкции**
			7214.01	Помошен монтер на метални конструкции
			7214.02	Монтер на метални конструкции
			7214.03	Монтер на метални конструкции, специјализиран
			7214.04	Обработувач на конструкциско железо
			7214.05	Бродотрасер
			7214.06	Бродотрасер, специјализиран
			7214.07	Бродобравар
			7214.08	Бродобравар, специјализиран
			7214.09	Бродолимар
			7214.10	Бродолимар, специјализиран

Шифра				Назив на занимање
			7214.11	Бродомонтер
			7214.12	Бродомонтер, специјализиран
			7214.13	Градител на метални бродови
			7214.14	Градител на метални бродови, специјализиран
		7215		**Монтери на челични јажиња и жици**
			7215.01	Монтер на челични јажиња и жици
			7215.02	Поставувач на челични јажиња и жици
	722			**Ковачи, изработувачи на алатки и сродни работници**
		7221		**Ковачи и сродни занимања**
			7221.01	Помошен ковач
			7221.02	Ковач
			7221.03	Машински ковач
			7221.04	Ковач, мајстор
			7221.05	Обработувач на метали со топлинска постапка
			7221.06	Обработувач на метали со топлинска постапка, специјализиран
			7221.07	Работник на калење
			7221.08	Потковувач
			7221.09	Казанџија
		7222		**Алатничари и сродни занимања**
			7222.01	Раководител на алатничари
			7222.02	Алатничар
			7222.03	Алатничар, мајстор
			7222.04	Алатничар за мерни алати, специјализиран
			7222.05	Алатничар за алат за режење
			7222.06	Алатничар за прибор за стегање
			7222.07	Алатничар за метални калапи, специјализиран
			7222.08	Монтер на мерни инструменти
			7222.09	Пушкар
			7222.10	Пушкар, мајстор
			7222.11	Бравар
			7222.12	Изработувач на клучеви
			7222.13	Бравар, мајстор
			7222.14	Металомоделар
			7222.15	Металомоделар, специјализиран
			7222.16	Оцртувач (алатничар)
			7222.17	Бравар на флуиди и технички гасови
		7223		**Подесувачи и управувачи на машини за обработка на метали и слични материјали**
			7223.01	Подесувач на алати за режење
			7223.02	Подесувач на полуавтоматски и автоматски алатни машини, специјализиран
			7223.03	Подесувач на металообработувачки нумерички управувани машини, специјализиран
			7223.04	Подесувач на специјални алатни машини, специјализиран
			7223.05	Подесувач на металообработувачки автоматски постројки, специјализиран
			7223.06	Металотокар
			7223.07	Металоглодач
			7223.08	Металоглодач, специјализиран
			7223.09	Помошен металобрусач
			7223.10	Хоризонтален металобрусач
			7223.11	Хоризонтален металобрусач, специјализиран
			7223.12	Металостругар
			7223.13	Металобрусач
			7223.14	Металобрусач, специјализиран
			7223.15	Плетач на метални јажиња
			7223.16	Пресувач на метал
			7223.17	Обработувач на метал со одвојување на честички
			7223.18	Дреар
			7223.19	Борверист
		7224		**Обработувачи на метални површини и острачи**
			7224.01	Брусач на метал

Шифра			Назив на занимање
		7224.02	Острач на алат
		7224.03	Полирач на метал
		7224.04	Острач на ножеви
		7224.05	Острач на алат, специјализиран
723			**Механичари и монтери на машини**
	7231		**Механичари и монтери на моторни возила**
		7231.01	Работоводител на механичари и монтери на моторни возила
		7231.02	Механичар за мотори
		7231.03	Механичар за мотори, мајстор
		7231.04	Автомеханичар
		7231.05	Автомеханичар, мајстор
		7231.06	Механичар за возила за внатрешен транспорт
		7231.07	Механичар за пружни возила за внатрешен транспорт
		7231.08	Механичар за пружни возила, специјализиран
		7231.09	Дијагностичар на дефекти на возила
		7231.10	Подмачкувач на возила
		7231.11	Монтер на моторни возила
		7231.12	Технички контролор на возила
	7232		**Механичари и монтери на воздухопловни мотори**
		7232.01	Авиомеханичар за авиони и мотори
		7232.02	Авиомеханичар за авиони и мотори, специјализиран
		7232.03	Авиомонтер
		7232.04	Авиомеханичар
		7232.05	Авиомеханичар за хеликоптери
		7232.06	Воздухопловен реставратор
	7233		**Механичари и монтери на земјоделски и индустриски машини**
		7233.01	Работоводител на монтери, механичари и сервисери на машини
		7233.02	Монтер на процесна опрема
		7233.03	Монтер на процесна опрема, специјализиран
		7233.04	Монтер на енергетска опрема
		7233.05	Монтер на енергетска опрема, специјализиран
		7233.06	Монтер на опрема за греење и ладење
		7233.07	Монтер на опрема за греење и ладење, специјализиран
		7233.08	Монтер на индустриски транспортни средства
		7233.09	Монтер на индустриски транспортни средства, специјализиран
		7233.10	Монтер на дигалки
		7233.11	Монтер на дигалки, специјализиран
		7233.12	Монтер на алатни машини
		7233.13	Монтер на алатни машини, специјализиран
		7233.14	Монтер на бродска опрема
		7233.15	Монтер на бродска опрема, специјализиран
		7233.16	Монтер на текстилни машини
		7233.17	Монтер на текстилни машини, специјализиран
		7233.18	Монтер на земјоделски машини
		7233.19	Монтер на земјоделски машини, специјализиран
		7233.20	Помошен монтер на машини
		7233.21	Монтер на машини
		7233.22	Монтер на машини, специјализиран
		7233.23	Механичар на металуршка опрема
		7233.24	Механичар на металуршка опрема,специјализиран
		7233.25	Механичар на процесна опрема
		7233.26	Механичар на процесна опрема, специјализиран
		7233.27	Механичар на енергетска опрема
		7233.28	Механичар на енергетска опрема, специјализиран
		7233.29	Механичар на опрема за греење
		7233.30	Механичар на опрема за греење, специјализиран
		7233.31	Механичар на уреди за ладење и климатизери
		7233.32	Механичар на уреди за ладење и климатизери, мајстор

Шифра				Назив на занимање
			7233.33	Механичар на постројки за полнење и пакување
			7233.34	Механичар на постројки за полнење и пакување, специјализиран
			7233.35	Механичар на производствени постројки
			7233.36	Механичар на производствени постројки, специјализиран
			7233.37	Механичар на опрема за компресори
			7233.38	Механичар на опрема за компресори, специјализиран
			7233.39	Механичар за пумпи, специјализиран
			7233.40	Механичар на алатни машини
			7233.41	Механичар на алатни машини, мајстор
			7233.42	Механичар на бродски машини
			7233.43	Механичар на бродски машини, специјализиран
			7233.44	Механичар на машини за преработка на неметали
			7233.45	Механичар на машини за преработка на неметали, специјализиран
			7233.46	Механичар на графички машини
			7233.47	Механичар на графички машини, специјализиран
			7233.48	Механичар на машини за хидраулика, специјализиран
			7233.49	Механичар на машини за кожарство и чевларство
			7233.50	Механичар на машини за кожарство и чевларство, специјализиран
			7233.51	Механичар на текстилни машини
			7233.52	Механичар на текстилни машини, специјализиран
			7233.53	Механичар на градежни машини
			7233.54	Механичар на градежни машини, специјализиран
			7233.55	Механичар на рударски машини
			7233.56	Механичар на рударски машини, специјализиран
			7233.57	Механичар на конфекциски машини
			7233.58	Механичар на конфекциски машини, специјализиран
			7233.59	Механичар на земјоделска механизација
			7233.60	Механичар на земјоделска механизација, мајстор
			7233.61	Механичар на шумска механизација
			7233.62	Механичар на шумска механизација, специјализиран
			7233.63	Механичар на претоварна механизација
			7233.64	Механичар на претоварна механизација, специјализиран
			7233.65	Механичар на машини за уреди
			7233.66	Механичар на машини за уреди, мајстор
			7233.67	Механичар на индустриска опрема
			7233.68	Механичар на индустриска опрема, специјализиран
			7233.69	Подмачкувач на машини
			7233.70	Машинобравар
			7233.71	Машинобравар, мајстор
			7233.72	Одржувач на машини за шиење
			7233.73	Одржувач на машини за шиење, мајстор
			7233.74	Одржувач на плински уреди
			7233.75	Одржувач на плински уреди, специјализиран
			7233.76	Одржувач на рачен алат
			7233.77	Одржувач на рачен алат, специјализиран
			7233.78	Одржувач на уреди за точење на гориво
			7233.79	Одржувач на уреди за точење на гориво, специјализиран
			7233.80	Одржувач на противпожарни апарати
			7233.81	Одржувач на други машини
		7234		**Механичари и монтери на велосипеди и слично**
			7234.01	Механичар за велосипеди
			7234.02	Монтер на велосипеди
73				**Прецизни механичари, изработувачи на ракотворби и печатари**
	731			**Прецизни механичари и изработувачи на ракотворби**
		7311		**Прецизни механичари**
			7311.01	Работоводител на прецизни механичари
			7311.02	Часовничар за поправка и одржување
			7311.03	Часовничар во производството

Шифра		Назив на занимање
	7311.04	Механичар за ваги
	7311.05	Механичар за ваги, мајстор
	7311.06	Механичар за уреди за мерење и регулација
	7311.07	Механичар за уреди за мерење и регулација, мајстор
	7311.08	Механичар за баждарење на мерни инструменти
	7311.09	Механичар за баждарење на мерни инструменти, специјализиран
	7311.10	Сервисер на прецизни направи и опрема
	7311.11	Финомеханичар
	7311.12	Финомеханичар, мајстор
	7311.13	Контролор на прецизни инструменти
7312		**Изработувачи и штимери на музички инструменти**
	7312.01	Изработувач на музички инструменти
	7312.02	Изработувач на тамбура
	7312.03	Изработувач на гудачки инструменти
	7312.04	Изработувач на клавири
	7312.05	Изработувач на хармоника
	7312.06	Изработувач на дувачки музички инструменти
	7312.07	Изработувач на удирачки музички инструменти
	7312.08	Изработувач на оргули
	7312.09	Сервисер на музички инструменти
	7312.10	Подесувач на музички инструменти
	7312.11	Штимер на хармоника
	7312.12	Штимер на клавир
7313		**Изработувачи на накит и бижутерија и сродни занимања**
	7313.01	Златарски работоводител
	7313.02	Златар
	7313.03	Јувелир
	7313.04	Бижутерист
	7313.05	Филигран
	7313.06	Леар на благороден метал
	7313.07	Пресувач на благороден метал
	7313.08	Валач на благороден метал
	7313.09	Гравер на благороден метал
7314		**Грнчари, керамичари и сродни занимања**
	7314.01	Гипсомоделар
	7314.02	Гипсмоделар, специјализиран
	7314.03	Грнчар
	7314.04	Леар на керамички производи
	7314.05	Сортирач на керамички производи
	7314.06	Керамичар
	7314.07	Изработувач на средства за полирање и брусење
7315		**Изработувачи на стаклени производи**
	7315.01	Работоводител на стаклари
	7315.02	Стаклодувач
	7315.03	Стаклодувач, специјализиран
	7315.04	Режач и брусач на стакло за корекција на видот
	7315.05	Изработувач на леќи
	7315.06	Стаклобрусач
	7315.07	Стаклорежач
	7315.08	Стаклар
	7315.09	Контролор на стаклени производи
7316		**Декоративни сликари на стакло, керамика и останати материјали**
	7316.01	Брусач на кристално стакло
	7316.02	Брусач на кристално стакло, специјализиран
	7316.03	Радер на стакло
	7316.04	Гравер на стакло
	7316.05	Декоратер на керамика
	7316.06	Декоратер на стакло

Шифра			Назив на занимање
		7316.07	Посребрувач на огледала
		7316.08	Глазер на керамика
		7316.09	Декоратер со емајл
		7316.10	Декоративен сликар
		7316.11	Цртач на дезени на стакло, керамика и сл.
		7316.12	Писмосликар
		7316.13	Писмосликар, мајстор
		7316.14	Гравер печаторежач
		7316.15	Изработувач на украси и накит
	7317		**Изработувачи на домашни ракотворби од дрво и слични материјали**
		7317.01	Плетач со слама
		7317.02	Плетач со лико
		7317.03	Плетач со рогозина и трска
		7317.04	Дрводелец, изработувач на домашни ракотворби
		7317.05	Изработувач на дрвени обувки
		7317.06	Изработувач на предмети од дрво
		7317.07	Изработувач на дрвени играчки
		7317.08	Изработувач на предмети од школки
		7317.09	Резбар на предмети од рог
		7317.10	Изработувач на свеќи
		7317.11	Изработувач на домашни ракотворби, камени предмети
		7317.12	Изработувач на сувенири од дрво
		7317.13	Копаничар
		7317.14	Плетач на корпи
		7317.15	Плетач на плетен мебел
		7317.16	Плетач на примероци за корпи
	7318		**Изработувачи на домашни ракотворби од текстил, кожа и слични материјали**
		7318.01	Изработувачи на домашни ракотворби од текстил
		7318.02	Изработувачи на домашни ракотворби од кожа
		7318.03	Изработувач на чипки-рачно
		7318.04	Подготвувач на текстилни влакна
		7318.05	Ткајач
		7318.06	Ткајач на килими
		7318.07	Плетач
		7318.08	Плетач, мајстор
		7318.09	Чипкар
		7318.10	Изработувач на таписерии
		7318.11	Изработувач на народни носии
		7318.12	Јажар и изработувач на врвки
	7319		**Изработувачи на домашни ракотворби, некласифицирани на друго место**
		7319.01	Четкар
		7319.02	Метлар
		7319.03	Изработувач на играчки
732			**Работници на печатење и сродни занимања**
	7321		**Техничари за пробен печат**
		7321.01	Рачен словослагач
		7321.02	Машински словослагач
		7321.03	Слагач на сметачки терминал
		7321.04	Графичар за фотослог и сметководствен слог, специјализиран
		7321.05	Изработувач на плочи за браилово писмо
		7321.06	Словослагач
		7321.07	Книгопечатар
		7321.08	Флексографски печатар
		7321.09	Бакропечатар
		7321.10	Офсет печатар
		7321.11	Печатар на повеќебојни печати во книгопечатница
		7321.12	Печатар на повеќебојни печати во флексопечатар
		7321.13	Печатар на повеќебојни печати во бакропечатар

Шифра		Назив на занимање
	7321.14	Печатар на повеќебојни печати во офсет
	7321.15	Печатар на пробен печат
	7321.16	Печатар на повеќебоен печат
	7321.17	Печатар нијансер на печатарски бои
	7321.18	Графичар на печатарско производство, специјализиран
	7321.19	Печатар
	7321.20	Контролор на печатарски производи
	7321.21	Леар на печатарски букви
	7321.22	Леар на стереотипски плочи
	7321.23	Графичар слагач / монтер
	7321.24	Електротипер
	7321.25	Моделар, електротип
	7321.26	Моделар, стереотип
	7321.27	Рачен гравер на печатарски примероци во неметал
	7321.28	Рачен гравер на печатарски примероци во метал
	7321.29	Литографски работник
	7321.30	Рачен изработувач на печатарски форми и клишеа
	7321.31	Печатарски гравер, специјализиран
	7321.32	Фотогравер
	7321.33	Хемиграф
	7321.34	Графичар на подготовка на производство, специјализиран
	7321.35	Репрофотограф
	7321.36	Ретушер
	7321.37	Тушер
	7321.38	Клишер
	7321.39	Репрограф скенерист
	7321.40	Монтажер во печатарство
7322		**Печатари**
	7322.01	Рачен печатар
	7322.02	Печатар на текстил
	7322.03	Печатар на метал
	7322.04	Печатар на пластика
	7322.05	Печатар на повеќебојни печати во печатница
	7322.06	Рачен изработувач на фотоосетливи слоеви за ситопечатница
	7322.07	Ситопечатар
	7322.08	Ракувач со уреди во хемиграфија
	7322.09	Ракувач со уреди во репрофотографија
	7322.10	Ракувач со уреди во словолеарница
	7322.11	Ракувач со машина за книжно печатарство
	7322.12	Ракувач со машина за бакропечатарство
	7322.13	Ракувач со ситопечатарска машина
	7322.14	Ракувач со флексопечатарска машина
	7322.15	Ракувач со офсетна печатарска машина
	7322.16	Ракувач со печатарска машина
	7322.17	Ракувач со помошна печатарска машина
7323		**Работници на завршување на печатењето и книговесци**
	7323.01	Работоводител на книговесци
	7323.02	Обработувач на материјали во книговезница
	7323.03	Книговезец на меко везење
	7323.04	Книговезец на тврдо везење
	7323.05	Книговезец за рачен вез
	7323.06	Книговезец
	7323.07	Книговезец, мајстор
	7323.08	Графичар за доработка
	7323.09	Графичар за завршно производство, специјализиран
	7323.10	Рачен изработувач на амбалажирани графички производи
	7323.11	Рачен изработувач на хартија
	7323.12	Ракувач со машина за книговезење
	7323.13	Ракувач со помошна машина за книговезење

Шифра			Назив на занимање
74			**Работници со електротехнологија**
741			**Електроинсталатери и сродни занимања**
7411			**Електричари во објекти и слични занимања**
		7411.01	Монтер на нисконапонски инсталации
		7411.02	Електроинсталатер
		7411.03	Електроинсталатер, специјализиран
		7411.04	Електричар за одржување
		7411.05	Електричар за одржување, специјалист
		7411.06	Електричар во театар и студио
		7411.07	Електричар во театар и студио, специјалист
		7411.08	Електроинсталатер со вештини за енергетска ефикасност на згради
7412			**Електрични механичари и електромонтери**
		7412.01	Работовител на електромонтери и електромеханичари на енергетски машини
		7412.02	Електромонтер на енергетски машини и уреди
		7412.03	Електромонтер на енергетски машини и уреди, специјализиран
		7412.04	Монтер на електрични машини и опрема
		7412.05	Монтер на електрични мерни инструменти
		7412.06	Монтер на расклопни уреди
		7412.07	Електромонтер на лифтови
		7412.08	Монтер на електрични апарати за домаќинство
		7412.09	Електромеханичар за електроенергетика
		7412.10	Електромеханичар за електроенергетика, специјализиран
		7412.11	Електромеханичар за железничка електоенергетика
		7412.12	Електромеханичар за железничка електоенергетика, специјализиран
		7412.13	Автоелектричар
		7412.14	Автоелектричар, мајстор
		7412.15	Бродски електромеханичар
		7412.16	Бродски електромеханичар, специјализиран
		7412.17	Електромеханичар за железничка влеча и возила
		7412.18	Електромеханичар за железничка влеча и возила, специјализиран
		7412.19	Електромеханичар за мерни инструменти и оклопници
		7412.20	Електромеханичар за мерни инструменти и оклопници, специјализиран
		7412.21	Електромеханичар за апарати за домаќинство
		7412.22	Електромеханичар за апарати за домаќинство, мајстор
		7412.23	Електромеханичар за машини за производство
		7412.24	Електромеханичар за машини за производство, специјализиран
		7412.25	Електромонтер
		7412.26	Електромеханичар
		7412.27	Одржувач на електрични апарати и опрема
7413			**Монтери и механичари на електрични мрежи**
		7413.01	Монтер на електрични мрежи
		7413.02	Монтер на електрични мрежи, специјализиран
742			**Монтери и механичари на електроника и телекомуникации**
7421			**Монтери и механичари на електроника**
		7421.01	Работоводител на монтери, механичари и одржувачи на електроника
		7421.02	Монтер на сигнална електроника, специјализиран
		7421.03	Монтер на електронски инструменти, специјализиран
		7421.04	Монтер на медицинска електроника, специјализиран
		7421.05	Монтер на сметачка електроника, специјализиран
		7421.06	Монтер на електронска опрема
		7421.07	Механичар за енергетско-електронски уреди, специјализиран
		7421.08	Механичар за електронски мерни и управувачки уреди
		7421.09	Механичар на производствени машини
		7421.10	Механичар на производствени машини, специјализиран
		7421.11	Механичар на медицинска електроника
		7421.12	Механичар на електронски канцелариски машини
		7421.13	Механичар на електронски канцелариски машини, специјализиран
		7421.14	Механичар на воздухопловна електроника

Шифра				Назив на занимање
			7421.15	Механичар на воздухопловна електроника, специјализиран
			7421.16	Механичар на студиски тонски и видеоуреди
			7421.17	Механичар на студиски тонски и видеоуреди, специјализиран
			7421.18	Механичар на пресметувачка опрема
			7421.19	Механичар на пресметувачка опрема, специјализиран
			7421.20	Механичар електроничар
			7421.21	Механичар електроничар, специјализиран
			7421.22	Одржувач на електронски уреди и опрема
			7421.23	Сервисер на банкомати
			7421.24	Сервисер на банкомати, специјализиран
		7422		**Монтери и механичари на информатичка и комуникациска технологија**
			7422.01	Монтер на телекомуникациска електроника, специјализиран
			7422.02	Монтер на телевизиски антени
			7422.03	Монтер на аудиовизуелна електроника, специјализиран
			7422.04	Монтер на радио-телевизиска електроника, специјализиран
			7422.05	Механичар на електронски сигнални уреди
			7422.06	Механичар на електронски сигнални уреди, мајстор
			7422.07	Механичар на телекомуникациска опрема
			7422.08	Механичар на телекомуникациска опрема, специјализиран
			7422.09	Механичар на аудио и видеотехника
			7422.10	Механичар на аудио и видеотехника, специјализиран
			7422.11	Работоводител на монтери, механичари и сервисери на телекомуникациски уреди
			7422.12	Монтер на телекомуникациски уреди
			7422.13	Монтер на телекомуникациски уреди, специјализиран
			7422.14	Механичар на телекомуникациски уреди
			7422.15	Механичар на телекомуникациски уреди, специјализиран
			7422.16	Сервисер на терминалски апарати кај претплатници
			7422.17	Работоводител на монтери на електрични и телекомуникациски мрежи
75				**Преработувачи на храна, дрво, текстил, кожа и сродни занимања**
	751			**Преработувачи на храна и сродни занимања**
		7511		**Преработувачи на месо, риба и сродни прехранбени артикли**
			7511.01	Месар
			7511.02	Месар-мајстор
			7511.03	Колач
			7511.04	Дерач на кожа
			7511.05	Вадач на дробови на заклан добиток
			7511.06	Вадач на дробови на заклана живина
			7511.07	Вадач на утроба на заклан добиток
			7511.08	Колач на животни
			7511.09	Колач на живина
			7511.10	Колбасичар
			7511.11	Обработувач на риба
			7511.12	Закиселувач на месо
			7511.13	Закиселувач на риба
		7512		**Пекари, слаткари и сродни занимања**
			7512.01	Пекарски работоводител
			7512.02	Пекар
			7512.03	Пекар, мајстор
			7512.04	Бурекчија
			7512.05	Слаткар
			7512.06	Слаткар, мајстор
			7512.07	Тестеничар
			7512.08	Изработувач на бели печива
		7513		**Производители на млечни производи**
			7513.01	Контролор на млеко
			7513.02	Млекар
			7513.03	Млекар, мајстор
			7513.04	Изработувач на сирење

Шифра			Назив на занимање
		7513.05	Изработувач на кашкавал
		7513.06	Изработувач на урда и други млечни производи
		7513.07	Изработувач на путер и маргарин
		7513.08	Изработувач на сладолед
		7513.09	Помошник-бач
	7514		**Преработувачи на овошје, зеленчук и слично**
		7514.01	Преработувач на овошје и зеленчук
		7514.02	Производувач на зејтин
		7514.03	Производувач на алкохолни пијалаци
		7514.04	Производувач на безалкохолни пијалаци
		7514.05	Производувач на оцет
	7515		**Дегустатори и оценувачи на прехранбени производи и пијалаци**
		7515.01	Дегустатор на храна
		7515.02	Дегустатор на безалкохолни пијалаци
		7515.03	Дегустатор на алкохолни пијалаци
		7515.04	Дегустатор на вино
		7515.05	Оценувач на храна
		7515.06	Оценувач на безалкохолни пијалаци
		7515.07	Оценувач на алкохолни пијалаци
		7515.08	Оценувач на вино
	7516		**Подготвувачи на тутун и тутунопроизводители**
		7516.01	Подготвувач на тутун за обработка
		7516.02	Производувач на тутунски производи
		7516.03	Оценувач на тутун
		7516.04	Дегустатор на тутун
752			**Обработувачи на дрво, столари и сродни занимања**
	7521		**Обработувачи на дрво**
		7521.01	Парител на дрва
		7521.02	Работник на обработка, третирање на дрва
		7521.03	Работник на импрегнирање на дрво
		7521.04	Сушач на дрва
		7521.05	Навлажнувач на дрво
	7522		**Столари и сродни занимања**
		7522.01	Столарски работоводител
		7522.02	Столар
		7522.03	Столар, мајстор
		7522.04	Столар за изработка на стилски мебел
		7522.05	Мајстор за изработка на стилски мебел
		7522.06	Уметнички столар
		7522.07	Уметнички столар, мајстор
		7522.08	Реставратор на дрвени предмети, специјализиран
		7522.09	Столар за шаблони
		7522.10	Столар, специјализиран за изработка на прототипови
		7522.11	Столар ортопед
		7522.12	Столар ортопед, специјализиран
		7522.13	Дрворезбар
		7522.14	Дрворезбар, специјализиран
		7522.15	Моделар на калапи и потпетици
		7522.16	Дрвомоделар
		7522.17	Изработувач на дрвена спортска опрема
		7522.18	Мајстор за дрвена спортска опрема
		7522.19	Изработувач на алат за графичка амбалажа
		7522.20	Изработувач на рамки за слики
		7522.21	Макетар
		7522.22	Нанесувач на кит на дрво
		7522.23	Бојач на дрвени производи

Шифра			Назив на занимање
		7522.24	Бочвар
		7522.25	Бочвар, мајстор
		7522.26	Колар
		7522.27	Колар, мајстор
		7522.28	Контролор на производи од дрва
		7522.29	Монтер на мебел
		7522.30	Сервисер на спортска опрема
	7523		**Подесувачи и управувачи на дрвопреработувачки машини**
		7523.01	Подесувач на дрвопреработувачки машини
		7523.02	Подесувач на дрвопреработувачки машини, специјализиран
		7523.03	Дрвотокар
		7523.04	Дрвотокар, мајстор
753			**Произведувачи и обработувачи на текстил и сродни занимања**
	7531		**Кројачи, крзнари и шапкари**
		7531.01	Кројач
		7531.02	Кројач, мајстор
		7531.03	Кројач на женска облека, мајстор
		7531.04	Кројач на машка облека, мајстор
		7531.05	Кројач на облека, мајстор
		7531.06	Кројач во сценографија, специјализиран
		7531.07	Шапкар
		7531.08	Шапкар, мајстор
		7531.09	Модист
		7531.10	Контролор на шиени и слични производи
		7531.11	Крзнар
		7531.12	Крзнар, мајстор
		7531.13	Изработувач на крзна
	7532		**Изработувачи на шеми и сечачи на текстил, кожа и слични материјали**
		7532.01	Водител на кројачница
		7532.02	Изработувач на шаблони за облека, специјализиран
		7532.03	Кројач на лесна облека
		7532.04	Кројач на тешка облека
		7532.05	Кројач на трикотажна облека
		7532.06	Кројач на материјали за тапацирање
		7532.07	Кројач на текстил
		7532.08	Кројач на горни делови на обувки
		7532.09	Помошен кројач на постави на обувки
		7532.10	Кројач на крзно и кожа
		7532.11	Моделар за текстил
	7533		**Шивачи, порабувачи и сродни занимања**
		7533.01	Шивач на текстил
		7533.02	Шивач на крзна
		7533.03	Шивач
		7533.04	Шивач на навлаки за чадори
		7533.05	Везач
		7533.06	Шивач на постави на обувки
		7533.07	Шивач на горни делови на обувки
		7533.08	Шивач на кожа
	7534		**Тапацери и сродни занимања**
		7534.01	Тапетар декоратер
		7534.02	Тапетар
		7534.03	Автотапетар
		7534.04	Тапетар, мајстор
		7534.05	Тапетар на мебел
		7534.06	Изработувач на душеци

Шифра			Назив на занимање
	7535		**Обложувачи и штавачи на кожа**
		7535.01	Изработувач на посебна кожа
		7535.02	Кожар
		7535.03	Бојадисувач на кожа, специјализиран
		7535.04	Класер на кожа, специјализиран
	7536		**Чевлари и кожни галантери**
		7536.01	Чевлар
		7536.02	Чевлар, мајстор
		7536.03	Изработувач на горни делови на обувки
		7536.04	Ортопедски чевлар
		7536.05	Ортопедски чевлар, мајстор
		7536.06	Изработувач на горни делови на ортопедски обувки
		7536.07	Изработувач на долни делови на обувки
		7536.08	Ташнар
		7536.09	Ташнар, специјализиран
		7536.10	Ременар-седлар
		7536.11	Изработувач на ракавици
		7536.12	Кожен галантерист
754			**Други занаети и сродни занимања**
	7541		**Нуркачи под вода**
		7541.01	Нуркач
	7542		**Минери и пиротехничари**
		7542.01	Запалувач на мини на површински коп
		7542.02	Запалувач на мини во јама
		7542.03	Пиротехничар
		7542.04	Минер
	7543		**Оценувачи и тестери на производи (без храна и пијалаци)**
		7543.01	Оценувач на производи
		7543.02	Тестер на производи
	7544		**Отстранувачи на непотребни растенија, паразити и други штетници**
		7544.01	Отстранувач на плевел
		7544.02	Дезинсектор
		7544.03	Дератизер
	7549		**Занаетчии и сродни занимања, некласифицирани на друго место**
		7549.01	Останати работници за неиндустриски начин на работа во производството

Шифра				Назив на занимање
8				**ГЛАВНА ГРУПА**
				РАКУВАЧИ И СОСТАВУВАЧИ НА МАШИНИ И ПОСТРОЈКИ
	81			**Ракувачи на машини и постројки**
		811		**Ракувачи со постројки за руда и обработка на минерали**
			8111	**Рудари и каменокршачи**
			8111.01	Дупчач на површински коп
			8111.02	Ракувач со јамска товарачка механизација
			8111.03	Помошен ракувач на рударски постројки
			8111.04	Помошен ракувач со сечалка за камења
			8111.05	Ракувач со сечалка за камења
			8111.06	Ракувач со дијамантска пила
			8111.07	Помошник рудар
			8111.08	Рудар на површински коп
			8111.09	Рудар на подземен коп
			8111.10	Рударски дрводелец
			8111.11	Подградител на окна
			8111.12	Обработувач на камени блокови
			8111.13	Рудар
			8111.14	Клесар, мајстор
			8112	**Ракувачи со постројки за обработка на руда и камен**
			8112.01	Ракувач со постројки за дробење на руда и камен
			8112.02	Ракувач со постројки за сепарација
			8112.03	Ракувач со постројки за мелење на руда и камен
			8112.04	Ракувач со постројки за облагородување на минерални суровини
			8112.05	Ракувач со машини и уреди за обработка на руда и камен
			8112.06	Ракувач со постројки за отпрашување
			8112.07	Ракувач со постројки за флотација
			8113	**Дупчачи на бунари и слични занимања**
			8113.01	Ракувач со постројки при косо насочено дупчење, специјализиран
			8113.02	Ракувач со постројки за подготовка на флуиди од дупки
			8113.03	Ракувач со уреди за бетонирање и стимулација на дупчење
			8113.04	Ракувач со постројки за бетонирање и стимулација на дупчење, специјализиран
			8113.05	Ракувач со постројки при инструментација во дупчењето, специјализиран
			8113.06	Ракувач со постројки за проточно мерење во дупчењето, специјализиран
			8113.07	Ракувач со постројки за работи со жица и кабел во места за дупчење, специјализиран
			8113.08	Ракувач со постројки за истражување на места за дупчење, специјализиран
			8113.09	Ракувач со постројки за работи со течен азот на места за дупчење, специјализиран
			8113.10	Ракувач со постројки за работа со свиткувачи со турбини на места за дупчење, специјализиран
			8113.11	Ракувач со уреди за каротажни работи
			8113.12	Ракувач со уреди за каротажни работи, специјализиран
			8113.13	Клинер
			8113.14	Кулар
			8113.15	Ракувач со уреди за производство на нафта и гас
			8113.16	Ракувач со производствени постројки за нафта и гас, специјализиран
			8113.17	Ракувач со производно-испратни постројки за нафта и гас
			8113.18	Ракувач со производно-испратен систем за нафта и гас, специјализиран
			8113.19	Ракувач со постројки за хидролошко дупчење
			8113.20	Ракувач со самодвижечка дупчалка
			8114	**Ракувачи со машини и постројки за камен, бетон и други минерални производи**
			8114.01	Ракувач со уреди за мешање на бетон
			8114.02	Ракувач со пила за камен
			8114.03	Ракувач со машини за леење на бетон
			8114.04	Ракувач со уреди за изработка на бетонски градежни елементи
			8114.05	Ракувач со уреди за изработка на бетонски производи
			8114.06	Ракувач со уреди за изработка на производи од поробетон
			8114.07	Ракувач со уреди за азбестно-цементни производи
			8114.08	Ракувач со уреди за гипсани плочи

Шифра			Назив на занимање
		8114.09	Ракувач со уреди за производи од полимерен бетон
		8114.10	Ракувач со машини за обработка на камен
		8114.11	Ракувач со машини за производство на индустриски дијаманти
812			**Ракувачи со машини и постројки за обработка на метали и финиширање**
	8121		**Ракувачи со постројки за обработка на метал**
		8121.01	Ракувач на печки за преработка на метал
		8121.02	Ракувач со процесни линии за преработка на метал
		8121.03	Ракувач на печки за топење
		8121.04	Ракувач со процесни машини и уреди за добивање на метал
		8121.05	Металург на обоени метали
		8121.06	Ракувач со процесни машини за топлотна обработка на метали
		8121.07	Ракувач со машини и уреди за истискување на метали
		8121.08	Ракувач со машини и уреди за извлекување на метали
		8121.09	Ракувач со уреди за извлекување на жици
		8121.10	Ракувач со машина за стругање (пилевина) на метал
		8121.11	Ракувач со машински ножици за режење на метал
		8121.12	Ракувач со преса за метал
		8121.13	Ракувач со стругалка за метал
		8121.14	Ракувач со глодалка за метал
		8121.15	Ракувач со машина за гравирање
		8121.16	Ракувач со машина за глодање на жлебови
		8121.17	Ракувач со машина за дупчење на метал
		8121.18	Ракувач со машина за стругање на метал
		8121.19	Опслужувач на алатни машини
		8121.20	Ракувач со машина за брусење на метал
		8121.21	Ракувач со машина за брусење на жлебови
		8121.22	Ракувач со уреди за полирање на метал
		8121.23	Ракувач со острач на алати
		8121.24	Ракувач со алатни машини
		8121.25	Опслужувач на специјални алатни машини
		8121.26	Ракувач со уреди за електрозаварување
		8121.27	Ракувач со уреди за заварување со пламен
		8121.28	Ракувач со уреди за режење со пламен
		8121.29	Ракувач со машина за назабување на метал
		8121.30	Ракувач со машина за ковање на алат
		8121.31	Ракувач со машина за ковање на пари
		8121.32	Ракувач со машини за изработка на алат за режење
		8121.33	Ракувач со машини за производство на котли
		8121.34	Ракувач со уреди за изработка на метална галантерија
		8121.35	Ракувач со уреди за изработка на жичани мрежи и ткаенини
		8121.36	Ракувач со машини за производство на накит
		8121.37	Ракувач со машини за производство на метални јажиња
		8121.38	Ракувач со машини за производство на електрични водови
		8121.39	Ракувач со машини за електроеродирање
		8121.40	Ракувач со нумеричко управување на машини за обработка на метал
		8121.41	Ракувач со нумеричко управување на машини за обработка на метал, специјализиран
		8121.42	Оператор на автоматска линија за сечење на материјал- лим
		8121.43	Оператор на полуавтоматска машина
		8121.44	Оператор на ексцентар-преса
		8121.45	Оператор за производство на цевки на машина
	8122		**Ракувачи со машини за чистење и обложување на метални површини**
		8122.01	Ракувач со уреди за прскање на метал
		8122.02	Ракувач со уреди за сачмарење на метал
		8122.03	Ракувач со уреди за одмачкување на метал
		8122.04	Ракувач со уреди за потопување на метал
		8122.05	Ракувач со уреди за пластифицирање на метал
		8122.06	Ракувач со уреди за брунирање

Шифра			Назив на занимање
		8122.07	Галванизер
		8122.08	Галванизер, специјализиран
		8122.09	Ракувач со уреди за премачкување на метал
		8122.10	Ракувач со уреди за елоксирање
		8122.11	Ракувач со уреди за фосфатизирање на метали
		8122.12	Ракувач со уреди за електролиза
		8122.13	Оператор на автоматска линија за емајлирање
		8122.14	Оператор за печење на емајлирани елементи
		8122.15	Оператор за пунктување
		8122.16	Оператор за автоматска линија за фарбање
813			**Ракувачи со машини и постројки за хемиски и фотографски производи**
	8131		**Ракувачи со машини и постројки за хемиски производи**
		8131.01	Ракувач со дробилка за хемикалии
		8131.02	Ракувач со мелница за хемикалии
		8131.03	Ракувач со диспергатор на хемикалии
		8131.04	Ракувач со постројки за ситнење на хемикалии
		8131.05	Ракувач со уреди за потопување на хемикалии
		8131.06	Ракувач со уреди за мешање на хемикалии
		8131.07	Ракувач со уреди за гранулирање на хемикалии
		8131.08	Нијансер на средства за премачкување
		8131.09	Ракувач со уреди за готвење на хемикалии
		8131.10	Ракувач со уреди за сушење на хемикалии
		8131.11	Ракувач со екструдер за хемикалии
		8131.12	Ракувач со машина за топлотна обработка на хемикалии
		8131.13	Ракувач со филтри за хемикалии
		8131.14	Ракувач со уреди за синтеза на хемикалии
		8131.15	Ракувач со реакторски постројки за производство на хемикалии
		8131.16	Хемиски лаборант
		8131.17	Ракувач со машини за фармацевтски производи
		8131.18	Ракувач со постројки за фармацевтски производи, специјализиран
		8131.19	Ракувач со машини за козметички производи
		8131.20	Ракувач со постројки за козметички производи, специјализиран
		8131.21	Ракувач со машини за средства за перење
		8131.22	Ракувач со постројки за средства за перење, специјализиран
		8131.23	Ракувач со дестилатор за ароми и парфеми
		8131.24	Ракувач со машини за производство на тоалетни производи
		8131.25	Ракувач со уреди за производство на експлозив
		8131.26	Ракувач со уреди за производство на муниција
		8131.27	Ракувач со уреди за производство на муниција, специјализиран
		8131.28	Составувач на муниција, специјализиран
		8131.29	Ракувач со уреди за пиротехнички производи
		8131.30	Изработувач на пиротехнички производи
		8131.31	Ракувач со уреди за подготовка на смеса за кибрити
		8131.32	Ракувач со уреди за изработка на кибрити
		8131.33	Манипулатор во производството на експлозивни материјали
		8131.34	Мијач на експлозив
		8131.35	Ракувач со уреди за производство на свеќи
		8131.36	Ракувач со уреди за производство на моливи
		8131.37	Ракувач со уреди за производство на школски прибор
		8131.38	Ракувач со уреди за производство на линолеум
		8131.39	Ракувач со машини за производство на сол
		8131.40	Ракувач со уреди за производство на гас
		8131.41	Ракувач со машини за производство на кокс
		8131.42	Ракувач со машини за производство на синтетички влакна
		8131.43	Ракувач со машини за производство на вештачка кожа
		8131.44	Ракувач со машини за производство на вештачки ѓубрива

Шифра			Назив на занимање
		8131.45	Ракувач со машини за одвојување на радиоактивни материи
	8132		**Ракувачи со уреди за производство на фотоматеријали**
		8132.01	Ракувач со уреди за производство на фотохемикалии
		8132.02	Ракувач со уреди за производство на фотографски филмови
		8132.03	Ракувач со уреди за производство на фотографски плочи
		8132.04	Ракувач со уреди за производство на фотографски производи
		8132.05	Ракувач со уреди за развивање на филмови
		8132.06	Ракувач со уреди за изработка на фотографии
		8132.07	Фотограф, мајстор
		8132.08	Фотолаборант
		8132.09	Филмски лаборант
814			**Ракувачи со машини за изработка на гумени, пластични и хартиени производи**
	8141		**Ракувачи со машини за изработка на гумени производи**
		8141.01	Ракувач со мелница за гума
		8141.02	Ракувач со машини за изработка на гума
		8141.03	Ракувач со машини за обликување на гумени производи
		8141.04	Ракувач со уреди за гумирање
		8141.05	Ракувач со уреди за вулканизирање
		8141.06	Ракувач со уреди за преработка на гумени производи
		8141.07	Ракувач со опрема за доработка на гумени производи
		8141.08	Ракувач со машини за изработка на горни гумени делови на обувки
		8141.09	Ракувач со машини за изработка на синтетички ѓонови
		8141.10	Вулканизер
	8142		**Ракувачи со машини за изработка на пластични производи**
		8142.01	Ракувач со машина за подготовка на полимери
		8142.02	Ракувач со мешалка за гранулат пластика
		8142.03	Ракувач со мелница за пластика
		8142.04	Ракувач со машина за вбризгување на полимери
		8142.05	Ракувач со машина за истиснување
		8142.06	Ракувач со преса за полимери
		8142.07	Ракувач со екструдер на полимери
		8142.08	Ракувач со машина за инјекциско пресување на полимери
		8142.09	Ракувач со машина за ротолиев полимер
		8142.10	Ракувач со уреди за леење на полимери
		8142.11	Ракувач за топло обликување на полимери
		8142.12	Ракувач со машина за ламинирање на полимери
		8142.13	Ракувач со уреди за експандирање на полимери
		8142.14	Ракувач со машина за изработка на копчиња
		8142.15	Ракувач со машина за изработка на пластични производи
		8142.16	Ракувач со уреди за преработка на пластика
		8142.17	Оператор за бризгање на пластика
		8142.18	Оператор за мелење на пластика
	8143		**Ракувачи со машини за изработка на производи од хартија**
		8143.01	Ракувач со машина за изработка на пликови
		8143.02	Ракувач со машина за изработка на вреќички
		8143.03	Ракувач со машина за преработка на хартија
		8143.04	Ракувач со машина во картонажа
		8143.05	Ракувач со помошна машина во картонажа
		8143.06	Обработувач на материјали во преработката на хартија
		8143.07	Обработувач на материјали во картонажа
815			**Ракувачи со машини за текстил, крзно и кожа**
	8151		**Ракувачи со машини за предење и намотување на влакна**
		8151.01	Ракувач со машина за предење
		8151.02	Ракувач со машина за неткаен текстил
		8151.03	Ракувач со машина за јажиња
	8152		**Ракувачи со машини за ткаење и плетење**
		8152.01	Ракувач со машина за ткаење

Шифра		Назив на занимање
	8152.02	Ракувач со машина за плетење
	8152.03	Ракувач со машина за плетење на мрежи
	8152.04	Ракувач со машина за украсен текстил
	8152.05	Ракувач со машина за везење
	8152.06	Ракувач со машина за изработка на чипка
8153		**Ракувачи со машини за шиење на текстил, кожа и крзно**
	8153.01	Ракувач со машина за рамно шиење
	8153.02	Ракувач со посебни машини за шиење на облека
	8153.03	Ракувач со полуавтоматски и автоматски шивач
	8153.04	Помошен ракувач со шивачка машина за тапацирање
	8153.05	Ракувач со шивачка машина за тапацирање
	8153.06	Ракувач со шивачка машина за текстил
	8153.07	Ракувач со шивачка машина за кожа
	8153.08	Ракувач со машина за везење
8154		**Ракувачи со машини за белење, боење и чистење на текстил, кожа и крзно**
	8154.01	Ракувач со машина за варење на текстил
	8154.02	Ракувач со машина за карбонизирање на текстил
	8154.03	Ракувач со машина за штиркање на текстил
	8154.04	Ракувач со машина за боење на текстилни влакна
	8154.05	Ракувач со машина за боење на предиво
	8154.06	Ракувач со машина за боење на текстил
	8154.07	Ракувач со машина за белење на текстил
	8154.08	Ракувач со машина за печатење на текстил
	8154.09	Ракувач со машина за топлотна обработка на текстил
	8154.10	Ракувач со каландер за текстил
	8154.11	Ракувач со машина за валање на текстил
	8154.12	Ракувач со машина за кубење на текстил
	8154.13	Ракувач со машина за шишање на текстил
	8154.14	Ракувач со машина за плисирање на текстил
	8154.15	Ракувач со текстилна преса
	8154.16	Ракувач со машина за пеглање на текстил
	8154.17	Ракувач со машина за пеглање на облека
	8154.18	Ракувач со машина за дополнителна обработка на текстил
	8154.19	Ракувач со машина за намотување на текстил
	8154.20	Ракувач со машина за пластифицирање на текстил
8155		**Ракувачи со машини за подготовка на крзна и кожа**
	8155.01	Ракувач со машина за одвојување на месо
	8155.02	Ракувач со машина за цепење на кожа
	8155.03	Ракувач со машина за сушење на кожа
	8155.04	Ракувач со машина за стругање на кожа
	8155.05	Ракувач со машина за напивање на кожа
	8155.06	Ракувач со машина за брусење и четкање на кожа
	8155.07	Ракувач со машина за чешлање и шишање на кожа
	8155.08	Ракувач со машина за пеглање и рамнење на кожа
	8155.09	Ракувач со машина за кршење на лице на кожа
	8155.10	Ракувач со машина за омекнување на кожа
	8155.11	Ракувач со машина за мерење на кожа
	8155.12	Ракувач со машина за покриени слоеви на кожа
	8155.13	Ракувач со машина за доработка на потплатнени кожи
	8155.14	Ракувач со кожарско-крзнарски машини
8156		**Ракувачи со машини за производство на обувки и кожна галантерија**
	8156.01	Опслужувач на машина за градирање на чевларски шаблони
	8156.02	Ракувач со машина за кроење на горни делови на обувки
	8156.03	Ракувач со машина за навлекување на горни делови на обувки
	8156.04	Ракувач со машина за дупчење на кожни обуви
	8156.05	Опслужувач на машина за украсување на обувки
	8156.06	Ракувач со машина за пресување на делови на обувки

Шифра			Назив на занимање
		8156.07	Ракувач со машина за сечење на долни делови на обувки
		8156.08	Ракувач со машина за вбризгување на потпетици на обувки
		8156.09	Ракувач со машина за обработка на рабови на потпетици
		8156.10	Ракувач со машина за брусење на обувки
		8156.11	Ракувач со чевларски машини
		8156.12	Опслужувач на машина за сечење и режење на кожна галантерија
		8156.13	Ракувач со шивачка машина за обувки
		8156.14	Ракувач со машина за шиење на ѓонови
		8156.15	Ракувач со шивачка машина за кожна галантерија
	8157		**Ракувачи со машини за перење**
		8157.01	Ракувач со машина за перење на алишта
		8157.02	Ракувач со машина за цедење на алишта
		8157.03	Ракувач со машина за перење на текстил
		8157.04	Хемиски чистач
		8157.05	Хемиски чистач, мајстор
	8159		**Ракувачи со машини за текстилни, крзнени и кожни производи кои не се класифицирани на друго место**
		8159.01	Ракувач со машина за изработка со лента со примерок
		8159.02	Ракувач со машина за изработка на шапки
		8159.03	Ракувач со машина за топлотно обликување на текстил
		8159.04	Ракувач за изработка на позамантерија
		8159.05	Опслужувач на машина за украсување на обувки
816			**Ракувачи со машини за прехранбени и слични производи**
	8160		**Ракувачи со машини за прехранбени и слични производи**
		8160.01	Ракувач со уреди за обработка на месо
		8160.02	Ракувач со уреди за обработка на риба
		8160.03	Ракувач со машина за топење на масти
		8160.04	Ракувач со машина за сушење на месо
		8160.05	Ракувач со уреди за замрзнување на месо и риба
		8160.06	Ракувач со уреди за стерилизација на месни и рибји конзерви
		8160.07	Ракувач со уреди за изработка на колбаси
		8160.08	Ракувач со машина за преработка на месо
		8160.09	Ракувач со машина за преработка на риба
		8160.10	Ракувач со машина за конзервирање на месо и риба
		8160.11	Ракувач со машина за рибји производи
		8160.12	Опслужувач на машина во преработката на месо и риба
		8160.13	Ракувач со уреди за обработка на млеко
		8160.14	Ракувач со уреди за пастеризација на млеко
		8160.15	Ракувач со машина за конзервирање на млеко
		8160.16	Индустриски обработувач на млеко, специјализиран
		8160.17	Ракувач со постројка за преработка на млеко
		8160.18	Ракувач со постројка за производство на млечна детска храна
		8160.19	Ракувач со уреди за ладење на млечни производи
		8160.20	Ракувач со уреди за пастеризација на млечни производи
		8160.21	Ракувач со машина за млечни производи
		8160.22	Производувач на сирење , индустриски
		8160.23	Преработувач на млеко, специјализиран
		8160.24	Опслужувач на уреди во преработката на млеко
		8160.25	Ракувач со машина за лупење на жито
		8160.26	Ракувач со машина за мелење на жито
		8160.27	Ракувач со мелничарски сита
		8160.28	Ракувач со мелничарски валјаци
		8160.29	Ракувач со мелница за зачин
		8160.30	Ракувач со силосни уреди
		8160.31	Опслужувач на машини за мелење на прехранбени производи
		8160.32	Ракувач со машина за производство на добиточна храна
		8160.33	Ракувач со машина за производство на диетална храна

Шифра	Назив на занимање
8160.34	Ракувач со машина за производство на тесто
8160.35	Ракувач со машина за производство на жита
8160.36	Ракувач со пекарски машини
8160.37	Ракувач со машина за производство на тестенини
8160.38	Ракувач со машина за производство на бисквити
8160.39	Ракувач со машина за печива
8160.40	Ракувач со машина за производство на колачи
8160.41	Ракувач со машина за производство на слатки
8160.42	Ракувач со машина за производство на гуми за џвакање
8160.43	Ракувач со машина за производство на чоколади
8160.44	Опслужувач на машина за пекарски производи и слатки
8160.45	Кондитори
8160.46	Ракувач со машина за миење на овошје и зеленчук
8160.47	Ракувач со машина за подготовка на овошје и зеленчук
8160.48	Ракувач со уреди за сушење на овошје и зеленчук
8160.49	Ракувач со уреди за замрзнување на овошје и зеленчук
8160.50	Ракувач со уреди за стерилизирање на конзерви за овошје и зеленчук
8160.51	Ракувач со машина за обработка на овошје
8160.52	Ракувач со машина за преработка на овошје и зеленчук
8160.53	Ракувач со машина за производство на сокови
8160.54	Ракувач со машина за производство на детска храна од овошје
8160.55	Ракувач со машина за мелење на маслени лушпи
8160.56	Ракувач со машина за мелење на маслено семе
8160.57	Ракувач со машина за производство на масло за јадење
8160.58	Ракувач со машина за рафинирање на масло и масти
8160.59	Ракувач со машина за производство на маргарин и растителна маст
8160.60	Опслужувач на линија за преработка на овошје и зеленчук
8160.61	Ракувач со прехранбени машини
8160.62	Ракувач со постројки за режење на шеќерна репка
8160.63	Ракувач со постројки за екстракција на шеќер
8160.64	Ракувач со постројки за филтрирање на шеќерен сируп
8160.65	Ракувач со постројки за кристализација
8160.66	Ракувач со постројки за течен шеќер
8160.67	Ракувач со постројки за стерилизирање на уреди и транспортни средства
8160.68	Ракувач со постројки за сушење на шеќер и резанки
8160.69	Ракувач со постројки за сепарација на скроб
8160.70	Ракувач со постројки за добивање на скробен сируп
8160.71	Ракувач со постројки за рафинирање на скроб
8160.72	Ракувач со постројки за добивање на глутен
8160.73	Ракувач со постројки за производство на скробни деривати
8160.74	Ракувач со постројки за преработка на мед
8160.75	Издвојувач на лековити производи од мед, специјализиран
8160.76	Опслужувач на машина за произодство на шеќер
8160.77	Ракувач со постројки за подготовка на кафе, инстанти и чаеви
8160.78	Ракувач со постројки за преработка на кафе, какао, додатоци за јадења и чаеви
8160.79	Ракувач со уреди за обработка на јачмен и слад
8160.80	Ракувач со постројки за производство на пиво
8160.81	Ракувач со уреди за производство на вино
8160.82	Ракувач со уреди за производство на алкохол
8160.83	Ракувач со уреди за производство на жестоки алкохолни пијалаци
8160.84	Ракувач со уреди за производство на безалкохолни пијалаци
8160.85	Ракувач со постројки за производство на оцет
8160.86	Ракувач со уреди за производство на квасец
8160.87	Ракувач со уреди за производство на пијалаци
8160.88	Опслужувач на линија во производството на пијалаци
8160.89	Опслужувач на линија во преработката на тутун
8160.90	Ракувач со машина за преработка на тутун

Шифра			Назив на занимање
		8160.91	Ракувач со уреди за преработка на тутун
		8160.92	Ракувач со машина за производство на производи од тутун
		8160.93	Ракувач со постројки за производство на производи од тутун
817			**Ракувачи со постројки за преработка на дрво и добивање на хартија**
	8171		**Ракувачи со постројки за преработка на хартиена каша и добивање на хартија**
		8171.01	Опслужувач на постројки за дробење на дрво
		8171.02	Ракувач со постројки за отстранување на влакна од хартиена каша
		8171.03	Ракувач со уреди за варење на дрво
		8171.04	Ракувач со уреди за мелење на дрво, целулоза и слично
		8171.05	Ракувач со автоклава за сеча
		8171.06	Ракувач со уреди за избелување на целулоза
		8171.07	Ракувач со машина за дрвна пулпа
		8171.08	Ракувач со уреди за подготовка на лепила за хартија
		8171.09	Ракувач со уреди за хидрирање на пулпа
		8171.10	Ракувач со млин за хартиена смеса
		8171.11	Управувач со мокра преработка на стара хартија
		8171.12	Опслужувач на уреди за подготовка на хартиена маса
		8171.13	Ракувач со уреди за подготовка на хартиена маса
		8171.14	Ракувач со машини за производство на хартија
		8171.15	Ракувач со машини за производство на хартија, специјализиран
		8171.16	Ракувач со машини за обработка на хартија
	8172		**Ракувачи со постројки за преработка на дрво**
		8172.01	Ракувач со машина за делење на дрво без иверка
		8172.02	Ракувач со машина за подготовка на трупци
		8172.03	Ракувач со машина за отковување
		8172.04	Ракувач со повеќефазна машина за лупење, сечење со пила и сечење на иверка
		8172.05	Ракувач со циркулар, гатер и паралица
		8172.06	Ракувач со повеќелисна кружна пила
		8172.07	Ракувач со машина за иверка
		8172.08	Ракувач со уреди за просејување и сортирање на дрво
		8172.09	Сортирач на фурнир и шперплоча
		8172.10	Мерач и врзувач на фурнир
		8172.11	Цртач на фурнир и масивни дрва
		8172.12	Ракувач со преса за лепење на иверка и плочи
		8172.13	Ракувач со преса за лепење на дрвени влакна
		8172.14	Ракувач со уреди за лепење на дрвени рабови
		8172.15	Ракувач со преса за втиснување на орнаменти во дрво
		8172.16	Опслужувач на постројки за изработка на паркет
		8172.17	Сортирач и составувач на ламелен и мозаичен паркет
		8172.18	Ракувач со машина за изработка на прагови
		8172.19	Ракувач со машина за обработка на плута
		8172.20	Ракувач со бројчано-управувачки машини за примарна обработка на дрво
		8172.21	Ракувач со шинска пила
		8172.22	Ракувач со кружна пила
		8172.23	Ракувач со стругалка за дрво
		8172.24	Ракувач со глодалка за дрво
		8172.25	Ракувач со дупчалка за дрво
		8172.26	Ракувач со машина за вдлабнување на дупки во дрво
		8172.27	Ракувач со двороторска машина
		8172.28	Ракувач со машина за дупчење и полирање на дрво
		8172.29	Резбар на дрвени фигури
		8172.30	Ракувач со постројки за нанесување на сврзани слоеви на дрво
		8172.31	Ракувач со машина за лепење на тесни страни на дрво
		8172.32	Ракувач со машина за лепење на аголни споеви на дрво
		8172.33	Ракувач со преса за лепење на дрвени плочи
		8172.34	Ракувач со преса за лепење на дрвени рабови
		8172.35	Ракувач со преса за одлепување на рабови

Шифра			Назив на занимање
		8172.36	Ракувач со машина за обработување и одлепување на дрво
		8172.37	Ракувач со повеќефазна машина за обработка на дрво и спојување на рабови
		8172.38	Ракувач со повеќефазна машина за дрво
		8172.39	Ракувач со уреди за фарбање и лакирање на дрво
		8172.40	Ракувач со постројки за белење, чадење и патинирање на дрво
		8172.41	Ракувач со уреди за климатизирање и стврднување на површини од дрво
		8172.42	Ракувач со уреди за кондиционирање на дрво
		8172.43	Свиткувач на дрво во калап
		8172.44	Ракувач со машина за обликување на дрво со свиткување и стиснување
		8172.45	Ракувач со уреди за свиткување на дрво
		8172.46	Ракувач со нумерички управувач за дрвообработувачка машина
818			**Други ракувачи на машини и постројки**
	8181		**Ракувачи со машини за преработка на стакло, керамика и слично**
		8181.01	Контролор на минеролошки процеси и производи
		8181.02	Ракувач со машини и уреди за производство на керамика
		8181.03	Ракувач со машини и уреди за производство на керамички производи
		8181.04	Ракувач со машини и уреди за производство на стакло
		8181.05	Ракувач со машини и уреди за производство на стаклени производи
		8181.06	Ракувач со уреди за подготовка на стакло
		8181.07	Ракувач со постројки за подготовка на керамичка смеса
		8181.08	Ракувач со машина за обликување на керамика
		8181.09	Керамичар на сурови производи
		8181.10	Ракувач на печка за фриз
		8181.11	Ракувач со уреди за подготовка на глазура
		8181.12	Ракувач со постројки за изработка на стаклени влакна
		8181.13	Ракувач со машина за мешање на абразивна смеса
		8181.14	Оператор за пескарење
	8182		**Ракувачи со парни машини и направи и сродни занимања**
		8182.01	Ложач на парни котли
		8182.02	Ложач на парни котли со рачно ложење
		8182.03	Ракувач со парни котли со механизирано ложење
		8182.04	Ракувач со парни котли со механизирано ложење, специјализиран
		8182.05	Ракувач со парни котли со автоматска команда, специјализиран
		8182.06	Ракувач со парни машини
		8182.07	Ракувач со подвижни парни котли
		8182.08	Ракувач со подвижни парни котли, специјализиран
	8183		**Ракувачи со машини за пакување, флаширање и етикетирање**
		8183.01	Ракувач со машина за пакување
		8183.02	Ракувач со машина за миење на шишиња
		8183.03	Ракувач за обележување на стока
		8183.04	Ракувач за додавање на финансиски маркици
		8183.05	Ракувач со постројки за полнење на шишиња
		8183.06	Ракувач со машина за пакување под притисок
		8183.07	Ракувач со машина за пакување на таблети
		8183.08	Ракувач на машина за етикетирање
		8183.09	Оператор за подготовка на документација за готови производи
	8189		**Ракувачи на машини и постројки, некласифицирани на друго место**
		8189.01	Ракувач со уреди за производство на сијалични плочи
		8189.02	Ракувач со машина за провлекување на електрични водови
		8189.03	Ракувач со машина за составување на кабли и јажиња
		8189.04	Ракувач со машина за херметичко затворање
		8189.05	Ракувач со постројки за полнење на боци со технички плин
		8189.06	Ракувач со машина за означување на патишта
		8189.07	Ракувач со опрема во забавен парк
		8189.08	Ракувач со вага
		8189.09	Ракувач со машина за миење на вагони
		8189.10	Ракувач со постројки за миење на цистерни

Шифра				Назив на занимање
			8189.11	Ракувач со уреди за миење на возила
			8189.12	Ракувач со индустриски роботи, специјализиран
			8189.13	Ракувач со автоматизирани подвижни ленти, специјализиран
			8189.14	Бројач на жици
			8189.15	Бројач на пресувани елементи
82				**Составувачи на машини и опрема**
	821			**Составувачи на машини и опрема**
		8211		**Составувачи на механизми и машини**
			8211.01	Составувач на мотори
			8211.02	Составувач на возила
			8211.03	Составувач на машини
			8211.04	Составувач на дигалки
			8211.05	Составувач на парни котли
			8211.06	Составувач на парни турбини
			8211.07	Составувач на плински турбини
			8211.08	Составувач на машински прибор
		8212		**Составувачи на електрична и елекртонска опрема**
			8212.01	Составувач на батерии
			8212.02	Ракувач со машини за производство на батерии
			8212.03	Составувач на акумулатори
			8212.04	Електронамотувач
			8212.05	Електронамотувач, специјализиран
			8212.06	Импрегнирач на електромеханичарски компоненти и склопови
			8212.07	Составувач на електромотори
			8212.08	Составувач на мали трансформатори
			8212.09	Составувач на електрични мерни инструменти и склопови
			8212.10	Составувач на електроинсталациски материјал
			8212.11	Составувач на сијалици
			8212.12	Опслужувач на машина за производство на сијалици
			8212.13	Составувач на расветни тела
			8212.14	Спојувач на електротехнички елементи
			8212.15	Составувач на електрожичани снопови
			8212.16	Составувач на апарати за домаќинство
			8212.17	Составувач на електромеханички компоненти и склопови
			8212.18	Составувач на печатени плочи
			8212.19	Составувач на електронски склопови
			8212.20	Составувач на телефонски апарати
			8212.21	Составувач на телекомуникациска опрема
			8212.22	Составувач на електронска опрема
			8212.23	Составувач на сметачка опрема
			8212.24	Оператор за монтирање на бојлери
			8212.25	Оператор за производство на грејачи
			8212.26	Оператор за производство на инсталации
		8219		**Составувачи на опрема и производи, некласифицирани на друго место**
			8219.01	Ракувач со машина за поставување на дренажа
			8219.02	Ракувач со машина за поставување на цевни инсталации
			8219.03	Ракувач со машина за поставување на електрични кабли
			8219.04	Ракувач со машина за поставување на изолација
			8219.05	Составувач на очила
			8219.06	Опслужувач на машина за составување на четки
			8219.07	Составувач на производи од различни материјали
			8219.08	Составувач на метален мебел
			8219.09	Составувач на метални производи
			8219.10	Составувач на пластични производи
			8219.11	Составувач на гумени производи
			8219.12	Ракувач со уреди за составување на лизгачки затворачи
			8219.13	Составувач на дрвени производи

Шифра				Назив на занимање
			8219.14	Составувач на градежна столарија
			8219.15	Ракувач со машина за ковање клинци
			8219.16	Ракувач со машина за составување на мадраци
			8219.17	Ракувач со линија за составување на тапацирани производи
			8219.18	Составувач на кожни производи
			8219.19	Составувач на хартиени производи
			8219.20	Составувач на картонски производи
			8219.21	Составувач на текстилни производи
83				**Возачи на моторни возила, подвижни постројки и бродски екипаж**
	831			**Возачи на локомотиви и сродни работници**
		8311		**Возачи на локомотиви**
			8311.01	Машиновозач за маневар на дизел влечни возила
			8311.02	Машиновозач на дизел влечни возила
			8311.03	Машиновозач за маневар на електрични влечни возила
			8311.04	Машиновозач на електрични влечни возила
			8311.05	Ложач на парна локомотива
			8311.06	Машиновозач на парна локомотива
			8311.07	Возач на моторни пружни возила
			8311.08	Прегледувач на вагони
		8312		**Железнички кочничари, сигнализатори и свртничари**
			8312.01	Маневрист
			8312.02	Кочничар
			8312.03	Свртничар
			8312.04	Чувар на патен премин
			8312.05	Одјавувач
			8312.06	Возен манипулант
			8312.07	Придружувач на локомотиви
			8312.08	Поставувач
			8312.09	Сигналист
			8312.10	Чувар-надгледувач
			8312.11	Чувар на пруга
			8312.12	Чувар на мост
			8312.13	Чувар на тунел
			8312.14	Чувар на забавено возење
			8312.15	Чувар на свртници
	832			**Возачи на моторни возила**
		8321		**Возачи на мотоцикли**
			8321.01	Возач на мотоцикл
			8321.02	Возач на трицикл
		8322		**Возачи на автомобили, такси-возила и комбиња**
			8322.01	Возач на патнички автомобили
			8322.02	Возач на брза помош
			8322.03	Возач на такси
			8322.04	Возач на лесни доставни возила
			8322.05	Возач на комби
	833			**Возачи на тешки возила и автобуси**
		8331		**Возачи на автобуси и трамваи**
			8331.01	Возач на автобус
			8331.02	Возач на минибус
			8331.03	Возач на трамвај
			8331.04	Возач на шинобус
			8331.05	Возач на тролејбус
			8331.06	Возач на комбибус
		8332		**Возачи на тешки товарни и влечни возила**
			8332.01	Возач на товарно возило
			8332.02	Возач на товарно возило со приколка
			8332.03	Возач на шлепер

Шифра			Назив на занимање
		8332.04	Возач на шлепер со полуприколка
		8332.05	Возач на посебни товарни возила
		8332.06	Возач на ладилник
		8332.07	Возач на цистерна
		8332.08	Возач на фургон
		8332.09	Возач на контејнер
		8332.10	Возач на тешки трактори
		8332.11	Возач на опасни материи
		8332.12	Возач на камион
		8332.13	Возач на камион за ѓубре
834			**Возачи и ракувачи со транспортни направи**
	8341		**Возачи на подвижни земјоделски и шумарски машини**
		8341.01	Земјоделски тракторист
		8341.02	Шумски тракторист
		8341.03	Возач на земјоделски машини
		8341.04	Возач на тешка шумска механизација
	8342		**Ракувачи со градежни и слични машини**
		8342.01	Возач на машина за ископ
		8342.02	Возач на машина за набивање на земјиште
		8342.03	Возач на машина за дупчење и разбивање
		8342.04	Возач на машина за стабилизација на земјиште
		8342.05	Возач на машина за инјектирање на земјиште
		8342.06	Возач на машина за забивање пилоти
		8342.07	Возач на машина за вградување на бетонски рабови
		8342.08	Возач на машина за асфалтирање
		8342.09	Возач на машина за работа во земја
		8342.10	Возач на автомешалка
		8342.11	Ракувач со машина за ископ
		8342.12	Ракувач со машина за ископ на тунели
		8342.13	Ракувач со машина за планирање на земјиште
		8342.14	Ракувач со машина за набивање
		8342.15	Ракувач со машина за дупчење и разбивање
		8342.16	Ракувач со машина за стабилизација на земјиште
		8342.17	Ракувач со машина за инјектирање на земјиште
		8342.18	Ракувач со машина за забивање пилоти
		8342.19	Ракувач со машина за кесонско темелење
		8342.20	Ракувач со машина за изработка на дијафрагми
		8342.21	Ракувач со машина за вградување на бетонски рабови
		8342.22	Ракувач со машина за асфалтирање
		8342.23	Ракувач со машина за работи во земја
		8342.24	Ракувач со претоварни машини за бетон
		8342.25	Ракувач со бетонска пумпа
		8342.26	Ракувач со бетонски топ
		8342.27	Ракувач со машина за торкетирање
		8342.28	Ракувач со машина за пружни работи
		8342.29	Возач на машина за чистење на сообраќајници
		8342.30	Возач на машина за чистење на канализација
		8342.31	Ракувач со машина за одржување на скијачки патеки
		8342.32	Ракувач со градежни машини
		8342.33	Работоводител на градежни и слични машини
	8343		**Ракувачи со кранови, дигалки и слични постројки**
		8343.01	Возач на подвижна дигалка
		8343.02	Ракувач со подвижна дигалка
		8343.03	Ракувач со кран
		8343.04	Ракувач со жичара
		8343.05	Ракувач со витло
		8343.06	Ракувач со транспортна лента

Шифра			Назив на занимање
		8343.07	Ракувач со лифт
		8343.08	Ракувач со рударски извозни постројки
		8343.09	Ракувач со уреди за брани
		8343.10	Ракувач за помошен мост
		8343.11	Ракувач со дигалка
		8343.12	Ракувач со овални дигалки
		8343.13	Ракувач со бродски дигалки
		8343.14	Ракувач со механизација на пристаниште
		8343.15	Ракувач со вилушкар
		8343.16	Ракувач со машина за миење на коли
	8344		**Возачи на тешки товарни возила со подвижна дигалка**
		8344.01	Возач на товарен вилушкар
		8344.02	Возач на електрични палетни колички
		8344.03	Возач на камион со дигалка
		8344.04	Возач на контејнерски пренесувач
835			**Екипаж на бродски палуби и сродни работници**
	8350		**Екипаж на бродски палуби и сродни работници**
		8350.01	Морнар
		8350.02	Кормилар
		8350.03	Водач на палуба
		8350.04	Кормилар на внатрешна пловидба
		8350.05	Кормилар на реморкер
		8350.06	Водач на палуба на внатрешна палуба
		8350.07	Бродоводител на внатрешна пловидба
		8350.08	Чистач на машини
		8350.09	Бродски маслар
		8350.10	Бродски моторист
		8350.11	Водител на машина
		8350.12	Водител на машина во внатрешна пловидба
		8350.13	Морнар на пристаниште
		8350.14	Морнар моторист
		8350.15	Скелар
		8350.16	Водител на мала пловечка машина
		8350.17	Возач на такси на вода
		8350.18	Водител на палуба на платформа
		8350.19	Ракувач со уреди на палуба на платформа
		8350.20	Работник на палуба на платформа
		8350.21	Светилничар
		8350.22	Возач на скеле

Шифра				Назив на занимање
9				**ГЛАВНА ГРУПА**
				ЕЛЕМЕНТАРНИ ЗАНИМАЊА
91				**Чистачи и помошници**
	911			**Домашни, хотелски и канцелариски чистачи и помошници**
		9111		**Домашни чистачи и помошници**
			9111.01	Домашна помошничка
			9111.02	Чистач - чистачка во домаќинство
		9112		**Чистачи и помошници во канцеларии, хотели и други установи**
			9112.01	Послужувач, лакеј, додавач
			9112.02	Хигиеничар на производствени - работни простории
			9112.03	Хигиеничар на станбен и деловен простор
			9112.04	Хигиеничар на тоалети
			9112.05	Чистач на автобуси
			9112.06	Чистач на авиони
			9112.07	Чистач на трамваи
			9112.08	Чистач на бродови
			9112.09	Чистач на железнички вагони
			9112.10	Чистач на простории
			9112.11	Собарки
	912			**Рачни мијачи на автомобили, прозорци, перачи и слични работници**
		9121		**Рачни перачи и пеглачи на алишта**
			9121.01	Перач на алишта
			9121.02	Пеглач на алишта
		9122		**Рачни мијачи на автомобили**
			9122.01	Рачен мијач на автомобили
		9123		**Мијач на прозорци**
			9123.01	Мијач на прозорци
		9129		**Други рачни чистачи**
			9129.01	Перач на теписи
			9129.02	Чистач на базени
			9129.03	Чистач на ѕидови
92				**Општи работници во земјоделството, шумарството и рибарството**
	921			**Општи работници во земјоделството, шумарството и рибарството**
		9211		**Општи работници за земјоделско производство**
			9211.01	Полјоделски работник
			9211.02	Овоштарски работник
			9211.03	Лозарски работник
			9211.04	Земјоделски работник
			9211.05	Градинарски работник
		9212		**Општи работници за добиточно производство**
			9212.01	Сточарски работник
			9212.02	Овчар
			9212.03	Живинарски работник
			9212.04	Пчеларски работник
		9213		**Општи работници во фарма за мешовито производство**
			9213.01	Работник за одгледување на различни животни
			9213.02	Берач на земјоделски производи
		9214		**Општи работници за градинарско и хортикултурно производство**
			9214.01	Цвеќар-аранжер
			9214.02	Семенар
			9214.03	Косач на трева
			9214.04	Хортикултурен работник
		9215		**Општи работници во шумарството**
			9215.01	Шумски работник
			9215.02	Берач на шумски плодови
			9215.03	Берач на лековити билки

Шифра				Назив на занимање
			9215.04	Сечач на трска и грмушки
		9216		**Општи работници во риболовот**
			9216.01	Рибарски работник
93				**Општи работници во рударството, градежништвото, производството и транспортот**
	931			**Општи работници во рударството и градежништвото**
		9311		**Општи работници во рудници и каменоломи**
			9311.01	Рударски работник
			9311.02	Работник во каменолом
			9311.03	Работник во солана
			9311.04	Работник во глиниште
			9311.05	Работник на ископ на песок
			9311.06	Земач на проби
		9312		**Општи работници во нискоградба**
			9312.01	Копач на дупки
			9312.02	Работник за механичка лопата
			9312.03	Работник за уредување на каптажа
			9312.04	Работник за патишта
			9312.05	Работник на пруга
			9312.06	Асфалтерски работник
			9312.07	Работник во нискоградба
			9312.08	Ровокопач
		9313		**Општи работници во високоградба**
			9313.01	Ѕидарски работник
			9313.02	Тесарски работник
			9313.03	Работник бетонирец
			9313.04	Армирачки работник
			9313.05	Работник во високоградба
	932			**Општи работници во производството**
		9321		**Рачни пакувачи**
			9321.01	Рачен пакувач
		9329		**Општи работници во производството, некласифицирани на друго место**
			9329.01	Сортирач на производи и делови
			9329.02	Работник за едноставни работи на производствена линија
			9329.03	Рачен мијач на амбалажа
			9329.04	Рачен мијач на делови
			9329.05	Работник за едноставни работи во монтажа
			9329.06	Рачен свиткувач на метал
			9329.07	Работник на електронамотување
			9329.08	Манипулант на течен нафтен гас
			9329.09	Работник на едноставни работи при пакување на технички гасови
			9329.10	Подрумски работник
			9329.11	Работник за едноставни работи во преработката на тутун
			9329.12	Работник на едноставни дрвопреработувачки работи
			9329.13	Работник на едноставни графички работи
			9329.14	Работник на едноставни керамички работи
			9329.15	Работник на едноставни работи при изработка на цигли
			9329.16	Работник на едноставни работи при изработка на градежен материјал
			9329.17	Работник во одржување
			9329.18	Работник на едноставни работи во нафтено-хемиското производство
			9329.19	Работник на едноставни работи на постројки за преработка и обработка на вода
			9329.20	Работник на едноставни работи на енергетски постројки
			9329.21	Работник на едноставни работи во хемиското производство
			9329.22	Работник на едноставни лабораториски работи
			9329.23	Работник на едноставни работи во производството на текстил
			9329.24	Работник на едноставни работи во произвотството на обувки
			9329.25	Чевларски работник
			9329.26	Работник на едноставни работи во кожната галантерија

Шифра			Назив на занимање
		9329.27	Работник на едноставни работи во кожарството
		9329.28	Работник во подготовка
		9329.29	Работник за преработка на печурки
933			**Општи работници во транспортот и работата со товари**
	9331		**Возачи на возила придвижувани рачно или со педали**
		9331.01	Возач на рачна количка
		9331.02	Возач на количка со педали
	9332		**Возачи на возила и машини влечени од животни**
		9332.01	Кочијаш
		9332.02	Самарџија
	9333		**Работници со товар**
		9333.01	Работник на едноставни транспортни работи
		9333.02	Работник на едноставни работи на утовар, претовар и пренос на товар
		9333.03	Транспортен работник
		9333.04	Работник за складирање
		9333.05	Работник за доставување на стока
		9333.06	Аеродромски транспортен работник
		9333.07	Железнички транспортен работник
		9333.08	Работник на утовар и истовар
		9333.09	Пристанишен работник
		9333.10	Опслужувач на жичара
		9333.11	Работник за сортирање на багаж
		9333.12	Дотурач на дрва
		9333.13	Магационерски работник
	9334		**Редачи на полици**
		9334.01	Редач на полици
94			**Помошници за подготовка на храна**
941			**Помошници за подготовка на храна**
	9411		**Подготвувачи на брза храна**
		9411.01	Подготвувач на брза храна
	9412		**Помошници во кујна**
		9412.01	Помошник во кујна
		9412.02	Мијач на садови
95			**Улични продавачи и други услужни работници**
951			**Улични и други услужни работници**
	9510		**Улични и други услужни работници**
		9510.01	Чистач на чевли
		9510.02	Бришач на стакло на автомобили-уличен
		9510.03	Лепач на плакати
		9510.04	Чувар на автомобил
		9510.05	Свирач на инструмент
952			**Улични продавачи**
	9520		**Улични продавачи**
		9520.01	Уличен продавач на книги
		9520.02	Уличен продавач на весници
		9520.03	Уличен продавач на непрехранбени производи
96			**Собирачи на смет и сродни занимања**
961			**Собирачи на смет**
	9611		**Собирачи на ѓубре**
		9611.01	Собирач на ѓубре
	9612		**Сортирачи на смет**
		9612.01	Работник на балирање на смет
	9613		**Чистачи на улици и сродни занимања**
		9613.01	Чистач на улици
		9613.02	Мијач на улици
		9613.03	Метач на пазари

Шифра			Назив на занимање
		9613.04	Метач на паркови
962			**Занимања за општи работи, нераспределени на друго место**
	9621		**Курири, доставувачи, носачи и портири**
		9621.01	Доставувач
		9621.02	Опслужувач на лифт
		9621.03	Хотелски носач
		9621.04	Разнесувач на весници
		9621.05	Разнесувач на храна
		9621.06	Курир
		9621.07	Носач
		9621.08	Разнесувач
		9621.09	Портир
		9621.10	Опслужувач во голф
	9622		**Општи работници за помош**
		9622.01	Работник за помош во куќа
		9622.02	Домар
		9622.03	Работник за испомош во црква
		9622.04	Помошен работник
	9623		**Читачи на броила и собирачи на пари од автомати**
		9623.01	Читач на водомери, гас и струја
		9623.02	Собирач на пари од автомати
		9623.03	Собирач на пари од автомати за игри
	9624		**Собирачи на вода и огревно дрво**
		9624.01	Собирач на огревно дрво
		9624.02	Собирач на вода
	9629		**Занимања за општи работи, некласифицирани на друго место**
		9629.01	Обиколувач, дистрибутер (малопродажба)
		9629.02	Работник за едноставни работи, нераспределен на друго место
		9629.03	Општ работник

Шифра				Назив на занимање
0				**ГЛАВНА ГРУПА**
				ВОЕНИ ЗАНИМАЊА
	01			**Воени занимања**
		011		**Воени занимања**
			0110	**Воени занимања**
			0110.01	Воено лице